ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Κώδικας Φορολογίας Περιουσίας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Άρθρο πρώτο	Κύρωση Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας
ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ **ΠΕΡΙΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑ ΑΞΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ**	
ΤΜΗΜΑ Ι **ΠΕΡΙΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ**	
Άρθρο 1	Περιουσιολόγιο - Έννοια και περιεχόμενο
Άρθρο 2	Υπόχρεοι και χρόνος υποβολής δήλωσης στοιχείων ακινήτων
ΤΜΗΜΑ ΙΙ **ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑΣ ΑΞΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ**	
Άρθρο 3	Προσδιορισμός αγοραίας αξίας ακινήτων εκτός συστήματος Αντικειμενικού Προσδιορισμού Αξίας Ακινήτων (Α.Π.Α.Α.)
Άρθρο 4	Προσδιορισμός αξίας ακινήτων με βάση το σύστημα Αντικειμενικού Προσδιορισμού Αξίας Ακινήτων (Α.Π.Α.Α.)
Άρθρο 5	Μικτό σύστημα προσδιορισμού αξίας ακινήτων
Άρθρο 6	Προσδιορισμός αξίας ακινήτων για την επιβολή του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.)
ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ **ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**	
Άρθρο 7	Μεταβατικές διατάξεις
ΒΙΒΛΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ **ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ**	
ΜΕΡΟΣ Α΄ **ΕΝΙΑΙΟΣ ΦΟΡΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ**	
ΤΜΗΜΑ Ι **ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ**	
Άρθρο 8	Αντικείμενο του φόρου
Άρθρο 9	Υποκείμενο του φόρου
Άρθρο 10	Απαλλαγές από τον φόρο
ΤΜΗΜΑ ΙΙ **ΒΑΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ**	
Άρθρο 11	Υπολογισμός του κύριου φόρου
Άρθρο 12	Υπολογισμός του συμπληρωματικού φόρου
Άρθρο 13	Χορήγηση εκπτώσεων
ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ **ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ, ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ**	
Άρθρο 14	Προσδιορισμός του φόρου και χρόνος υποβολής δήλωσης
Άρθρο 15	Καταβολή του φόρου
Άρθρο 16	Αναστολή καταβολής του φόρου
ΤΜΗΜΑ ΙV	

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 17	Μεταβατικές διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΕΙΔΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	
ΤΜΗΜΑ Ι ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	
Άρθρο 18	Αντικείμενο, υποκείμενο και προσδιορισμός του φόρου
Άρθρο 19	Χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης
Άρθρο 20	Ευθύνη παρένθετων προσώπων
ΤΜΗΜΑ ΙΙ ΔΗΛΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ	
Άρθρο 21	Υποβολή δήλωσης και καταβολή του φόρου
ΒΙΒΛΙΟ ΤΡΙΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	
ΜΕΡΟΣ Α΄ ΦΟΡΟΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΛΟΙΩΝ	
ΤΜΗΜΑ Ι ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	
Άρθρο 22	Αντικείμενο του φόρου
Άρθρο 23	Έννοια ακινήτου και πλοίου
Άρθρο 24	Υποκείμενο του φόρου
ΤΜΗΜΑ ΙΙ ΒΑΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ, ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ	
Άρθρο 25	Φορολογητέα αξία
Άρθρο 26	Χρόνος γένεσης φορολογικής υποχρέωσης
Άρθρο 27	Φορολογικοί συντελεστές
Άρθρο 28	Υποβολή δήλωσης
Άρθρο 29	Καταβολή του φόρου
ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ	
Άρθρο 30	Επανάληψη και διόρθωση συμβολαίου
Άρθρο 31	Μεταβίβαση ακινήτου με επιφάνεια μεγαλύτερη της κτηθείσας
Άρθρο 32	Τεκμήριο αποπερατωμένου κτίσματος
Άρθρο 33	Μεταβίβαση ακινήτου σε εργολάβο
Άρθρο 34	Διπλή μεταβίβαση
Άρθρο 35	Καταβολή του φόρου κατά τη μεταγραφή ή καταχώριση στο νηολόγιο
Άρθρο 36	Προσδιορισμός του φόρου κατά την κατακύρωση σε συγκύριο
Άρθρο 37	Καταβολή του φόρου λόγω επίκλησης χρησικτησίας
Άρθρο 38	Οριστικοποίηση προσυμφώνων χωρίς πιστοποιητικά
ΤΜΗΜΑ ΙV ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ	
Άρθρο 39	Πεδίο εφαρμογής απαλλαγών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	

ΕΙΔΙΚΗ ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΓΙΑ ΑΓΟΡΑ ΠΡΩΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	
Άρθρο 40	Πεδίο εφαρμογής
Άρθρο 41	Ύψος απαλλαγής
Άρθρο 42	Δικαιούχοι απαλλαγής
Άρθρο 43	Χορήγηση απαλλαγής για νέα αγορά
Άρθρο 44	Άρση απαλλαγής
Άρθρο 45	Απαλλαγή για αγορά στη Θράκη
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΠΑΛΛΑΓΗ	
Άρθρο 46	Πεδίο εφαρμογής
Άρθρο 47	Άρση απαλλαγής
Άρθρο 48	Ειδικές υποχρεώσεις συμβολαιογράφων
ΤΜΗΜΑ V ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ	
Άρθρο 49	Ειδικές περιπτώσεις και διαδικασία επιστροφής του φόρου
ΤΜΗΜΑ VI ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΩΝ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΩΝ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΑΡΧΩΝ	
Άρθρο 50	Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων - Προϊσταμένων Κτηματολογικών Γραφείων
Άρθρο 51	Κυρώσεις
Άρθρο 52	Υποχρεώσεις δημοσίων αρχών
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΦΟΡΟΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ, ΔΩΡΕΩΝ, ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΚΑΙ ΚΕΡΔΩΝ ΑΠΟ ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΑ	
Άρθρο 53	Γενικό πεδίο εφαρμογής
ΤΜΗΜΑ Ι ΦΟΡΟΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	
Άρθρο 54	Έννοια και περιεχόμενο της κτήσης αιτία θανάτου
Άρθρο 55	Περιουσία που υποβάλλεται σε φόρο
Άρθρο 56	Υποκείμενο του φόρου
Άρθρο 57	Συνυπολογισμός δωρεών και γονικών παροχών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΧΡΟΝΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ	
Άρθρο 58	Χρόνος γένεσης φορολογικής υποχρέωσης
Άρθρο 59	Μετάθεση του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΞΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	
Άρθρο 60	Χρόνος και τρόπος προσδιορισμού αξίας
Άρθρο 61	Αξία απαιτήσεων
Άρθρο 62	Αξία τίτλων
Άρθρο 63	Αξία επίπλων και λοιπών κινητών αντικειμένων
Άρθρο 64	Αξία παροχών
Άρθρο 65	Αξία επικαρπίας

Άρθρο 66	Αξία και τρόπος φορολογίας της ψιλής κυριότητας
Άρθρο 67	Αξία και τρόπος φορολογίας του καταπιστεύματος
Άρθρο 68	Αξία και τρόπος φορολογίας των περιουσιακών στοιχείων που έχουν απαλλοτριωθεί ή υποστεί ζημία μετά την κτήση
Άρθρο 69	Φορολογία των αδιαίρετων ή ενωμένων λογαριασμών
Άρθρο 70	Φορολογία των περιουσιακών στοιχείων που παραχωρούνται στο Ελληνικό Δημόσιο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΕΚΠΤΩΣΗ ΧΡΕΩΝ, ΒΑΡΩΝ ΚΑΙ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΩΝ	
Άρθρο 71	Έκπτωση χρεών
Άρθρο 72	Έκπτωση βαρών
Άρθρο 73	Έκπτωση κληροδοτημάτων
Άρθρο 74	Επιμερισμός χρεών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ	
Άρθρο 75	Γενικές απαλλαγές από τον φόρο
Άρθρο 76	Ειδική απαλλαγή από τον φόρο για κτήση πρώτης κατοικίας
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΒΑΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ	
Άρθρο 77	Υπολογισμός του φορολογητέου ποσού
Άρθρο 78	Κατάταξη των φορολογουμένων σε κατηγορίες
Άρθρο 79	Φορολογικές κλίμακες και ειδικές περιπτώσεις υπολογισμού του φόρου
Άρθρο 80	Υπολογισμός του φόρου σε περίπτωση αποποίησης
Άρθρο 81	Προσδιορισμός του φόρου σε σχολάζουσα κληρονομιά
Άρθρο 82	Έκπτωση φόρου συνυπολογιζόμενων δωρεών και γονικών παροχών
Άρθρο 83	Έκπτωση φόρου αλλοδαπής
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗΣ - ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ	
Άρθρο 84	Υπόχρεοι υποβολής δήλωσης
Άρθρο 85	Προθεσμίες υποβολής δήλωσης
Άρθρο 86	Έναρξη προθεσμίας υποβολής δήλωσης
Άρθρο 87	Καταβολή του φόρου
ΤΜΗΜΑ ΙΙ ΦΟΡΟΣ ΔΩΡΕΩΝ ΚΑΙ ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	
Άρθρο 88	Έννοια και περιεχόμενο της κτήσης αιτία δωρεάς και γονικής παροχής
Άρθρο 89	Περιουσία που υποβάλλεται σε φόρο
Άρθρο 90	Υποκείμενο του φόρου
Άρθρο 91	Συνυπολογισμός προγενέστερων δωρεών και γονικών παροχών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΧΡΟΝΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ	
Άρθρο 92	Χρόνος γένεσης φορολογικής υποχρέωσης
Άρθρο 93	Μετάθεση του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄	

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΞΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	
Άρθρο 94	Αξία περιουσιακών στοιχείων - Εκπτώσεις
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΑΚΥΡΩΣΗ - ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΔΩΡΕΑΣ ΚΑΙ ΓΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ	
Άρθρο 95	Τρόπος φορολόγησης λόγω ακύρωσης ή ανάκλησης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ	
Άρθρο 96	Ειδική απαλλαγή από τον φόρο για την κτήση πρώτης κατοικίας αιτία γονικής παροχής
Άρθρο 97	Ειδικές και λοιπές απαλλαγές
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ, ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 98	Υπολογισμός του φόρου
Άρθρο 99	Υπόχρεοι υποβολής δήλωσης
Άρθρο 100	Προθεσμίες υποβολής δήλωσης
Άρθρο 101	Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων
ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ ΚΟΙΝΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΦΟΡΟ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ, ΔΩΡΕΩΝ ΚΑΙ ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
Άρθρο 102	Πιστοποιητικό της Φορολογικής Διοίκησης
Άρθρο 103	Υποχρεώσεις δημοσίων αρχών σχετικά με το πιστοποιητικό
Άρθρο 104	Υποχρεώσεις τρίτων σχετικά με το πιστοποιητικό - Λοιπές υποχρεώσεις
Άρθρο 105	Παραχώρηση υποθήκης χωρίς πιστοποιητικό
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΩΝ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΩΝ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	
Άρθρο 106	Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων
Άρθρο 107	Ειδικές υποχρεώσεις δημοσίων αρχών και συμβολαιογράφων για παροχή στοιχείων
Άρθρο 108	Υποχρεώσεις τρίτων σχετικά με θυρίδες
Άρθρο 109	Υποχρεώσεις προσώπων σε περίπτωση ανοίγματος αδιαίρετου ή ενωμένου λογαριασμού
Άρθρο 110	Αποσφράγιση και απογραφή περιουσιακών στοιχείων
Άρθρο 111	Ειδικές υποχρεώσεις των δανειστών κληρονομίας
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΛΟΙΠΕΣ ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο112	Υπολογισμός δικαιωμάτων μεταγραφής τίτλων και εκτίμηση αξίας από πιστοποιημένο εκτιμητή
Άρθρο 113	Φορολογία υποθέσεων με διαφορετικό φορολογικό καθεστώς
Άρθρο 114	Ακυρότητα ιδιωτικών αντεγγράφων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 115	Μεταβατικές διατάξεις

ΤΜΗΜΑ IV **ΦΟΡΟΣ ΚΕΡΔΩΝ ΑΠΟ ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΑ**	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ **ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ**	
Άρθρο 116	Αντικείμενο του φόρου
Άρθρο 117	Υποκείμενο του φόρου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ **ΧΡΟΝΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ**	
Άρθρο 118	Χρόνος γένεσης φορολογικής υποχρέωσης
Άρθρο 119	Απαλλαγές από τον φόρο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ **ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ, ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗΣ, ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**	
Άρθρο 120	Υπολογισμός του φόρου
Άρθρο 121	Υπόχρεοι και προθεσμία υποβολής δήλωσης - Παρακράτηση φόρου και αναλογική εφαρμογή διατάξεων
Άρθρο 122	Φορολόγηση αδιάθετων ποσών
ΜΕΡΟΣ Γ΄ **ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**	
Άρθρο 123	Τελικές διατάξεις
Άρθρο 124	Καταργούμενες διατάξεις
Άρθρο δεύτερο	Έναρξη ισχύος
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ	

Άρθρο πρώτο
Κύρωση Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας

Κυρώνεται με τη διαδικασία της παρ. 6 του άρθρου 76 του Συντάγματος ο παρών Κώδικας νομοθεσίας που αφορά στο Περιουσιολόγιο ακινήτων και στον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας τους, καθώς και στη φορολογία περιουσίας, ήτοι τη φορολογία επί της ιδιοκτησίας της ακίνητης περιουσίας και τη φορολογία μεταβίβασης ακίνητης και κινητής περιουσίας.

ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ
ΠΕΡΙΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑ ΑΞΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ Ι
ΠΕΡΙΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Άρθρο 1
Περιουσιολόγιο Ακινήτων - Έννοια και περιεχόμενο

1. Ως Περιουσιολόγιο Ακινήτων ορίζεται το σύνολο της ακίνητης περιουσίας κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, η οποία αποτελείται από τα εμπράγματα δικαιώματα της πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας ή οίκησης και επιφάνειας επί ακινήτων, καθώς και εμπράγματα ή ενοχικά δικαιώματα της αποκλειστικής χρήσης θέσης στάθμευσης, βοηθητικού

χώρου και κολυμβητικής δεξαμενής που βρίσκονται σε κοινόκτητο τμήμα του ακινήτου και αποτελούν παρακολούθημα των παραπάνω εμπράγματων δικαιωμάτων την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους.

2. Το Περιουσιολόγιο Ακινήτων ενημερώνεται μέσω της δήλωσης στοιχείων ακινήτων του άρθρου 2.

3. Το Περιουσιολόγιο Ακινήτων είναι απόρρητο σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58).

4. Το Περιουσιολόγιο Ακινήτων διατηρείται στο διηνεκές.

Άρθρο 2
Υπόχρεοι και χρόνος υποβολής δήλωσης στοιχείων ακινήτων

1. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, ανεξάρτητα από την ιθαγένεια, κατοικία ή έδρα του, το οποίο έχει την 1η Ιανουαρίου εμπράγματο δικαίωμα πλήρους κυριότητας, ψιλής κυριότητας, επικαρπίας, οίκησης και επιφάνειας επί ακινήτου, καθώς και εμπράγματο ή ενοχικό δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης θέσης στάθμευσης, βοηθητικού χώρου και κολυμβητικής δεξαμενής που βρίσκονται σε κοινόκτητο τμήμα του ακινήτου και αποτελούν παρακολούθημα των παραπάνω εμπράγματων δικαιωμάτων, υποχρεούται να υποβάλει δήλωση στοιχείων ακινήτων. Την ίδια υποχρέωση έχουν τα παραπάνω πρόσωπα όταν νέμονται ακίνητα χωρίς τη συναίνεση φορέα της Γενικής Κυβέρνησης.

2. Η σύμφωνα με την παρ. 1 δήλωση στοιχείων ακινήτων υποβάλλεται μία φορά, κατά το έτος που προκύπτει τέτοια υποχρέωση.

3. Σε περίπτωση μεταβολής της περιουσιακής κατάστασης του υπόχρεου την 1η Ιανουαρίου υποβάλλεται σχετική δήλωση μεταβολής κατά το αντίστοιχο έτος.

4. Τα δικαιώματα επί ακινήτων της παρ. 1, ανεξάρτητα από τη μεταγραφή τους, για τις ανάγκες συμπλήρωσης της δήλωσης στοιχείων ακινήτων, αναγράφονται στην οικεία δήλωση από:

α) τον κύριο του ακινήτου ή τον δικαιούχο άλλου εμπράγματου δικαιώματος επί αυτού, από την ημερομηνία σύνταξης του οριστικού συμβολαίου κτήσης,

β) τον κύριο του ακινήτου ή τον δικαιούχο άλλου εμπράγματου δικαιώματος επί αυτού, από την ημερομηνία της τελεσιδικίας της δικαστικής απόφασης καταδίκης σε δήλωση βούλησης ή αναγνώρισης δικαιώματος κυριότητας ή άλλου εμπράγματου δικαιώματος επί ακινήτου από οποιαδήποτε αιτία,

γ) τον υπερθεματιστή, από την ημερομηνία σύνταξης της κατακυρωτικής έκθεσης σε περιπτώσεις πλειστηριασμού,

δ) τους κληρονόμους ακίνητης περιουσίας και συγκεκριμένα:

δα) από τους εκ διαθήκης κληρονόμους κατά το ποσοστό τους, εφόσον έχει δημοσιευθεί διαθήκη μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου της δήλωσης έτους,

δβ) από τους εξ αδιαθέτου κληρονόμους κατά το ποσοστό τους, εφόσον δεν έχει δημοσιευθεί διαθήκη μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου της δήλωσης έτους,

δγ) από τους μετά από αποποίηση κληρονόμους κατά το ποσοστό τους, από το επόμενο έτος του θανάτου του κληρονομουμένου ή, στην περίπτωση που έχει δημοσιευθεί διαθήκη, από το επόμενο έτος της δημοσίευσης αυτής, εφόσον η δήλωση υποβληθεί μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα της λήξης της προθεσμίας αποποίησης,

ε) όσους έχουν αποκτήσει κυριότητα ακινήτου ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα με οριστικό συμβόλαιο δωρεάς αιτία θανάτου, εφόσον ο θάνατος επήλθε μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου της δήλωσης έτους,

στ) τον νομέα επίδικου ακινήτου,

ζ) τον εκ προσυμφώνου αγοραστή ακινήτου, εφόσον έχει συνταχθεί προσύμφωνο με αυτοσύμβαση, με εξαίρεση το εργολαβικό προσύμφωνο,

η) τον δικαιούχο ακινήτου από το Ελληνικό Δημόσιο ή τον πρώην Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας ή τον πρώην Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) ή τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.Υ.Π.Α.) ή Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) ή άλλο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), που έχει παραλάβει αυτό, ανεξάρτητα από την έκδοση οριστικού παραχωρητηρίου,

θ) τον νόμιμο εκπρόσωπο των ανήλικων ή δικαιοπρακτικά ανίκανων, στο όνομά τους,

ι) τον κηδεμόνα, για την ακίνητη περιουσία σχολάζουσας κληρονομίας, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία, για όσο διάστημα τη διαχειρίζεται,

ια) τον εκτελεστή διαθήκης ή τον εκκαθαριστή κληρονομίας, για την κληρονομιαία ακίνητη περιουσία, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία, για όσο διάστημα τη διαχειρίζεται και τη διοικεί,

ιβ) τον σύνδικο της πτώχευσης για λογαριασμό του πτωχού, για την πτωχευτική ακίνητη περιουσία,

ιγ) τον μεσεγγυούχο ακίνητης περιουσίας, για την υπό μεσεγγύηση περιουσία, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία, για όσο διάστημα διαρκεί η μεσεγγύηση,

ιδ) τον κάτοχο ακινήτου που ανήκει σε φορέα της Γενικής Κυβέρνησης χωρίς τη συναίνεσή του,

ιε) τον κάτοχο ακινήτου, πλην του Ελληνικού Δημοσίου, που ανήκει στην Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤ.Α.Δ. Α.Ε.) ή ανήκε στην πρώην εταιρεία Παράκτιο Αττικό Μέτωπο Α.Ε., με τη συναίνεση των ως άνω εταιρειών και ανεξαρτήτως του τρόπου περιέλευσης σε αυτόν της κατοχής του ακινήτου,

ιστ) τους Ο.Τ.Α. για ακίνητο που δεσμεύουν για οποιονδήποτε λόγο και για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο εκκρεμεί η καταβολή σχετικής αποζημίωσης,

ιζ) τον εργολάβο, για ακίνητο το οποίο, αν και συμφωνήθηκε να μεταβιβασθεί, δεν έχει μεταβιβαστεί από τον γηπεδούχο στον εργολάβο ή σε τρίτο πρόσωπο που αυτός θα είχε υποδείξει, μετά την παρέλευση τεσσάρων (4) ετών από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών. Εάν ο εργολάβος εκμισθώσει ή χρησιμοποιήσει το ακίνητο με οποιονδήποτε τρόπο πριν από την παρέλευση των τεσσάρων (4) αυτών ετών, αυτός καθίσταται υπόχρεος με βάση τον χρόνο της εκμίσθωσης ή της χρήσης.

5. Για τη συμπλήρωση της δήλωσης λαμβάνεται υπόψη η πραγματική κατάσταση του ακινήτου. Η πραγματική κατάσταση του ακινήτου προκύπτει από την οριστική εγγραφή στο κτηματολογικό γραφείο. Αν δεν υπάρχει οριστική εγγραφή, λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία του ακινήτου, όπως προκύπτουν από τον τίτλο κτήσης. Αν δεν υπάρχει τίτλος κτήσης, λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία της πραγματικής κατάστασης του ακινήτου. Αν η πραγματική επιφάνεια του ακινήτου υπερβαίνει αυτή που αναγράφεται στην οριστική εγγραφή στο κτηματολογικό γραφείο ή στον τίτλο κτήσης ή στην άδεια οικοδομής ή έχει γίνει αλλαγή της χρήσης του ακινήτου, λαμβάνονται υπόψη η πραγματική επιφάνεια και η πραγματική χρήση του ακινήτου.

6. Ο συμβολαιογράφος, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη σύνταξη εκποιητικής δικαιοπραξίας, με την οποία συστήνονται, μεταβάλλονται, αλλοιώνονται ή μεταβιβάζονται από οποιαδήποτε αιτία δικαιώματα επί ακινήτου, υποχρεούται σε υποβολή δήλωσης στοιχείων ακινήτων σχετικά με τις μεταβολές της ακίνητης περιουσίας των συμβαλλομένων, με εξαίρεση την περίπτωση κατά την οποία δηλωθεί ρητά από τον ή από τους συμβαλλομένους ότι η σχετική δήλωση στοιχείων ακινήτων θα υποβληθεί από τους ίδιους. Τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζονται και κατά τη σύνταξη περίληψης κατακυρωτικής έκθεσης επί εκούσιου πλειστηριασμού. Στον συμβολαιογράφο που παραβιάζει την υποχρέωση της παρούσας επιβάλλεται αυτοτελές πρόστιμο ύψους διακοσίων (200) ευρώ.

7. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) καθορίζονται ο τρόπος υποβολής της δήλωσης, ο τύπος και το περιεχόμενό της, η διαδικασία υποβολής, ο τρόπος αποκατάστασης των σφαλμάτων, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή των παρ. 1 έως 6.

8. Για κάθε σύσταση, απόκτηση ή άλλη μεταβολή στα δικαιώματα της παρ. 1, οι υπόχρεοι υποβάλλουν δήλωση μέχρι και την 31η Ιανουαρίου του επόμενου έτους από την ημέρα της σύστασης, απόκτησης ή μεταβολής. Σε περίπτωση κληρονομικής διαδοχής και εφόσον κατά τη λήξη της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου δεν έχει συμπληρωθεί η προθεσμία αποποίησης, η δήλωση υποβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα της λήξης της προθεσμίας αποποίησης της κληρονομίας. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να παρατείνονται οι προθεσμίες της παρούσας.

9. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται για τα ακίνητα του Ελληνικού Δημοσίου, του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ.), της ΕΤ.Α.Δ. Α.Ε., καθώς και για τα πρόσωπα της υποπερ. στβ) της περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 10.

10. Η δήλωση χρησιμοποιείται αποκλειστικά για φορολογικούς σκοπούς και δεν είναι δυνατή δίωξη εκείνου που την υπέβαλε για παράβαση των κείμενων διατάξεων.

11. Σε περίπτωση μεταβίβασης της κυριότητας ακινήτου ή εμπράγματου δικαιώματος επί αυτού, πριν από την υποβολή της οικείας δήλωσης φόρου μεταβίβασης, δωρεάς ή γονικής παροχής, ο μεταβιβάζων επικαιροποιεί τα στοιχεία του μεταβιβαζόμενου ακινήτου στην περιουσιακή του κατάσταση στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.) Περιουσιολογίου Ακινήτων. Την υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου έχει και ο αποκτών, εφόσον έχει ήδη δικαίωμα επί του μεταβιβαζόμενου ακινήτου. Τα οριζόμενα στην παρούσα παράγραφο εφαρμόζονται ανάλογα και για την υποβολή δήλωσης φόρου κληρονομιάς ακινήτου.

12. Με την ανάρτηση από τον συμβολαιογράφο στην εφαρμογή «myPROPERTY» του συμβολαίου, με το οποίο συστήνεται, μετατίθεται, μεταβάλλεται ή καταργείται δικαίωμα σε ακίνητο της παρ. 1, δημιουργείται αυτόματα ψηφιακή δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε9) των συμβαλλομένων με τις μεταβολές της ακίνητης περιουσίας τους και μεταβάλλεται, αντίστοιχα, η περιουσιακή κατάσταση αυτών στο Ο.Π.Σ. Περιουσιολογίου Ακινήτων.

13. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται ο τρόπος σύνθεσης και ο τύπος της δήλωσης, η διαδικασία υποβολής της και ο χρόνος έναρξης λειτουργίας κάθε σταδίου της ψηφιακής εφαρμογής.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ
ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑΣ ΑΞΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Άρθρο 3
Προσδιορισμός αγοραίας αξίας ακινήτων εκτός συστήματος Αντικειμενικού Προσδιορισμού Αξίας Ακινήτων (Α.Π.Α.Α.)

1. Για τον προσδιορισμό της αγοραίας αξίας των ακινήτων, τα οποία μεταβιβάζονται ή αποκτώνται με οποιαδήποτε αιτία και για τα οποία δεν εφαρμόζεται το σύστημα Αντικειμενικού Προσδιορισμού Αξίας Ακινήτων (Α.Π.Α.Α.), σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5, λαμβάνονται υπόψη και συνεκτιμώνται τα στοιχεία ιδίων ή άλλων πλησιόχωρων ομοειδών ακινήτων που προκύπτουν από μεταβιβάσεις με αντάλλαγμα ή κτήσεις αιτία θανάτου, δωρεάς ή γονικής παροχής ή λόγω απαλλοτρίωσης ή δικαστικής διανομής ή από άλλες εκτιμήσεις. Αν δεν υπάρχουν στοιχεία του προηγούμενου εδαφίου ή αυτά είναι ανεπαρκή ή απρόσφορα, ο προσδιορισμός της αξίας γίνεται με βάση κάθε άλλο πρόσφορο αποδεικτικό μέσο.

2. α) Εντός προθεσμίας πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της δήλωσης φόρου μεταβίβασης, δωρεάς, γονικής παροχής, καθώς και της εμπρόθεσμης δήλωσης φόρου κληρονομιάς, διενεργείται προσωρινός προσδιορισμός της αγοραίας αξίας από τη Φορολογική Διοίκηση σύμφωνα με την παρ. 1. Αν η δηλωθείσα αξία συμπίπτει με την προσωρινή, αυτή κρίνεται ειλικρινής. Αν αυτή δεν συμπίπτει, ο φορολογούμενος, μέσα σε δύο (2) μήνες από τον προσδιορισμό της προσωρινής αξίας, δύναται να την αποδεχθεί με υποβολή τροποποιητικής δήλωσης, η οποία θεωρείται εμπρόθεσμη. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) καθορίζονται ο τρόπος, η διαδικασία υποβολής της δήλωσης, τα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

β) Αν το ακίνητο βρίσκεται σε περιοχή για την οποία έχει εκδοθεί απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για την ανάθεση σε πιστοποιημένους εκτιμητές της σύνταξης εισήγησης για τον καθορισμό των τιμών εκκίνησης, όπως ορίζεται στην παρ. 1Β του άρθρου 41 του ν. 1249/1982 (Α΄ 43), και δεν έχει παρέλθει εξάμηνο από την έκδοσή της, δεν διενεργείται προσωρινός προσδιορισμός της αγοραίας αξίας αυτού σύμφωνα με την περ. α) και εκδίδεται πράξη προσδιορισμού του φόρου με βάση τη δηλωθείσα αξία. Εντός τριών (3) μηνών από την ένταξη της περιοχής στο σύστημα Α.Π.Α.Α. υποβάλλεται από τον υπόχρεο για την καταβολή του φόρου νέα δήλωση με βάση το σύστημα Α.Π.Α.Α. και εκδίδεται νέα πράξη διοικητικού προσδιορισμού με συμψηφισμό του φόρου της αρχικής δήλωσης. Αν παρέλθει εξάμηνο από την έκδοση της απόφασης της παρ. 1Β του άρθρου 41 του ν. 1249/1982 και δεν έχει εκδοθεί η απόφαση καθορισμού τιμών εκκίνησης κατά την παρ. 2 του άρθρου 4, η Φορολογική Διοίκηση διενεργεί προσωρινό προσδιορισμό της αγοραίας αξίας του ακινήτου με ανάλογη εφαρμογή της περ. α), εντός ενός (1) μηνός από το τέλος του εξαμήνου. Για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού αξίας ακινήτων υποχρεούται να ενημερώνει αμελλητί τη Φορολογική Διοίκηση για την έκδοση απόφασης του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για την ανάθεση σε πιστοποιημένους εκτιμητές της σύνταξης εισήγησης για τον καθορισμό των τιμών εκκίνησης, όπως ορίζεται στην παρ. 1Β του άρθρου 41 του ν. 1249/1982, για την έκδοση της απόφασης καθορισμού των τιμών στην περιοχή, καθώς και για την παρέλευση εξαμήνου χωρίς την έκδοση απόφασης καθορισμού τιμών.

3. Αν δεν υποβληθεί δήλωση εντός της προθεσμίας της παρ. 2, διενεργείται έλεγχος σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, χωρίς η ανωτέρω προσωρινή αξία να δεσμεύει τη Φορολογική Διοίκηση.

4. Η παρ. 1 για τα αναφερόμενα σε αυτή ακίνητα, εφαρμόζεται και για τον προσδιορισμό του Ειδικού Φόρου Ακινήτων του Μέρους Β΄ του Δεύτερου Βιβλίου του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 4
Προσδιορισμός αξίας ακινήτων με βάση το σύστημα Αντικειμενικού Προσδιορισμού Αξίας Ακινήτων (Α.Π.Α.Α.)

1. Για τον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας των ακινήτων που μεταβιβάζονται ή αποκτώνται με οποιαδήποτε αιτία, λαμβάνονται υπόψη οι τιμές εκκίνησης που είναι καθορισμένες εκ των προτέρων κατά ζώνες ή οικοδομικά τετράγωνα και κατ' είδος ακινήτου, όπως αστικό ακίνητο, αγροτικό ακίνητο και άλλα. Οι τιμές εκκίνησης αυξάνονται ή μειώνονται ποσοστιαία ανάλογα με τους παράγοντες που επηρεάζουν αυξητικά ή μειωτικά την αξία των ακινήτων, όπως, ιδίως, ποιότητα κατασκευής, παλαιότητα, θέση στο οικοδομικό τετράγωνο ή στον όροφο της πολυκατοικίας για τα διαμερίσματα, εμπορικότητα δρόμου, ύπαρξη παταριού ή υπογείου για τα καταστήματα, καλλιεργητική αξία, τουριστική ή παραθεριστική σημασία για τα αγροτεμάχια.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται:
α) η καταχώριση των τιμών εκκίνησης και των συντελεστών αυξομείωσής τους σε πίνακες και η συσχέτισή τους με διαγράμματα που καταρτίζονται με βάση χάρτες, όπως έχουν προσδιοριστεί σύμφωνα με τις παρ. 1Α, 1Γ και 1Ε του άρθρου 41 του ν. 1249/1982 (Α΄ 43),
β) ο χρόνος έναρξης ισχύος του παρόντος άρθρου σε ολόκληρη τη χώρα ή ορισμένες περιοχές αυτής ή πόλεις και για όλα τα ακίνητα ή για ορισμένη κατηγορία αυτών,
γ) η εφαρμογή του παρόντος άρθρου και για τον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας των μεταβιβαζόμενων εκτός σχεδίου ακινήτων,
δ) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.
3. Αν ο υπόχρεος σε φόρο θεωρεί την προκαθορισμένη αξία μεγαλύτερη από την αγοραία, έχει το δικαίωμα, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της δήλωσής του, να ζητήσει με προσφυγή τον προσδιορισμό της αξίας από το αρμόδιο Διοικητικό Πρωτοδικείο. Αν ασκηθεί προσφυγή, η Φορολογική Διοίκηση διενεργεί έλεγχο για τον προσδιορισμό της αγοραίας αξίας του ακινήτου και συντάσσει σχετική έκθεση ελέγχου, αντίγραφο της οποίας κοινοποιεί στον φορολογούμενο είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο. Η έκθεση αυτή επισυνάπτεται στην έκθεση του άρθρου 129 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α΄ 97), στην οποία περιλαμβάνεται και αίτημα προς το Διοικητικό Δικαστήριο για προσδιορισμό της αγοραίας αξίας του ακινήτου. Σε περίπτωση που δεν αμφισβητηθεί η προκαθορισμένη αξία, η Φορολογική Διοίκηση ελέγχει την ακρίβεια των δηλώσεων μόνο όσον αφορά τα προσδιοριστικά στοιχεία των ακινήτων σύμφωνα με τα οποία διαμορφώνεται η αξία τους.
4. Τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο εφαρμόζονται και για τον προσδιορισμό του Ειδικού Φόρου Ακινήτων του Μέρους Β΄ του Δεύτερου Βιβλίου του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 5
Μικτό σύστημα προσδιορισμού αξίας ακινήτων

1. Η φορολογητέα αξία των ακινήτων που μεταβιβάζονται ή αποκτώνται με οποιαδήποτε αιτία και βρίσκονται σε περιοχές στις οποίες δεν έχει εφαρμοστεί το σύστημα Αντικειμενικού Προσδιορισμού Αξίας Ακινήτων (Α.Π.Α.Α.), είτε αυτές είναι εντός είτε εκτός σχεδίου πόλης, υπολογίζεται χωριστά για τα επί του οικοπέδου ή γηπέδου τυχόν υφιστάμενα κτίσματα και χωριστά για το οικόπεδο ή το γήπεδο, ως εξής:
α) Για τον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας των κτισμάτων εφαρμόζεται αντικειμενικό σύστημα, κατά το οποίο λαμβάνονται υπόψη τιμές εκκίνησης κόστους ανά είδος κτηρίου, οι οποίες καθορίζονται και αναπροσαρμόζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Οι τιμές εκκίνησης αυξάνονται ή μειώνονται με την εφαρμογή συντελεστών που προσδιορίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του υπό εκτίμηση κτηρίου, ιδίως το μέγεθος, την ποιότητα κατασκευής και την παλαιότητα.
β) Για τον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας οικοπέδου ή γηπέδου εφαρμόζεται το άρθρο 3.
2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται σταδιακά, για τις περιοχές της παρ. 1, ζώνες με αξία γης και συντελεστές αυξομείωσής τους, οι οποίοι προσδιορίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του οικοπέδου ή γηπέδου, όπως ιδίως σχήμα και δυνατότητα εκμετάλλευσης, ώστε να υπολογίζεται αντικειμενικά και η αξία γης. Στις περιπτώσεις αυτές δεν εφαρμόζεται το άρθρο 3.
3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται η καταχώριση των τιμών εκκίνησης κόστους κατά είδος οικοδομής και περιοχή, των τιμών γης κατά ζώνες και των συντελεστών αυξομείωσής τους σε πίνακες, οι χάρτες και τα έντυπα που αποτελούν την απαραίτητη υποδομή για τον αντικειμενικό προσδιορισμό της αξίας των κτισμάτων και του

οικοπέδου ή γηπέδου, ο χρόνος έναρξης ισχύος τους σε ολόκληρη τη χώρα ή κατά περιοχές, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετική με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

4. Τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο εφαρμόζονται και για τον προσδιορισμό του Ειδικού Φόρου Ακινήτων του Μέρους Β΄ του Δεύτερου Βιβλίου του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 6

Προσδιορισμός αξίας ακινήτων για τον υπολογισμό του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.)

1. Ως φορολογητέα αξία των ακινήτων ή εμπράγματων δικαιωμάτων επί αυτών, για τον υπολογισμό του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.), ορίζεται το γινόμενο που προκύπτει από τις τιμές εκκίνησης που καθορίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5, όπου εφαρμόζεται το σύστημα Αντικειμενικού Προσδιορισμού Αξίας Ακινήτων (Α.Π.Α.Α.), επί τους συντελεστές αυξομείωσης, όπως καθορίζονται κατωτέρω ανά είδος ακινήτου ή κτηρίου.

2. Ως Συντελεστής Αξιοποίησης Οικοπέδου (Σ.Α.Ο.), για τον υπολογισμό της φορολογητέας αξίας, λαμβάνεται ο Σ.Α.Ο. που περιλαμβάνεται στις αποφάσεις του συστήματος Α.Π.Α.Α., μικρότερος ή μεγαλύτερος, ανεξάρτητα από το εάν ο συντελεστής δόμησης που ισχύει στην περιοχή είναι διαφορετικός.

3. Αν το οικόπεδο είναι δεσμευμένο για κοινωφελή χρήση, ο Σ.Α.Ο. είναι ίσος με τον Συντελεστή Δόμησης (Σ. Δόμησης) του οικοδομικού τετραγώνου, όπως έχει καθοριστεί με προεδρικό διάταγμα.

4. Αν το οικόπεδο βρίσκεται σε περιοχή στην οποία δεν έχουν καθοριστεί με τις αποφάσεις των παρ. 1 και 2 Συντελεστής Οικοπέδου (Σ.Ο.), συνολική τιμή εκκίνησης του οικοπέδου και Συντελεστής Αξιοποίησης Οικοπέδου (Σ.Α.Ο.), λαμβάνονται οι κατώτεροι αντίστοιχοι Σ.Ο., συνολική τιμή εκκίνησης του οικοπέδου και Σ.Α.Ο. της ζώνης με τη χαμηλότερη τιμή ζώνης της οικείας Δημοτικής Ενότητας, όπως ορίζονται στις κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 4 αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Αν δεν έχουν καθοριστεί ζώνες και συντελεστές στη Δημοτική Ενότητα, λαμβάνονται υπόψη οι κατώτερες αντίστοιχες τιμές του οικείου Δήμου, και, αν αυτές δεν έχουν καθοριστεί ούτε στον Δήμο, λαμβάνονται υπόψη οι κατώτερες αντίστοιχες τιμές της οικείας Περιφερειακής Ενότητας και, αν αυτές δεν έχουν καθοριστεί ούτε στην Περιφερειακή Ενότητα, λαμβάνονται υπόψη οι κατώτερες αντίστοιχες τιμές της οικείας Περιφέρειας.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται για τις περιοχές που εντάσσονται στο σύστημα του Α.Π.Α.Α. για πρώτη φορά, οι Σ.Α.Ο., καθώς και κάθε άλλο θέμα για τον προσδιορισμό της αξίας των ακινήτων.

6. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ως δήμοι και κοινότητες νοούνται οι δήμοι και οι πρώην κοινότητες του ν. 2539/1997 (Α΄ 244).

7. Ο εντοπισμός, η κατάταξη ακινήτου σε κατηγορία, καθώς και οι ορισμοί των συντελεστών αυξομείωσης λαμβάνονται κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 4 και 5 και στις υπουργικές αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτών, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στο παρόν άρθρο.

8. Για τα ακίνητα εντός συστήματος Α.Π.Α.Α. σύμφωνα με το άρθρο 4, η φορολογητέα αξία προσδιορίζεται ανά κατηγορία ως εξής:

8.1 Η φορολογητέα αξία κατοικίας ή μονοκατοικίας ή διαμερίσματος είναι ίση με το γινόμενο της τιμής της αντίστοιχης ζώνης επί την επιφάνεια της κατοικίας ή μονοκατοικίας ή διαμερίσματος, τον Συντελεστή Πρόσοψης (Σ. Πρόσοψης), τον Συντελεστή Ορόφου (Σ. Ορόφου), τον Συντελεστή Επιφάνειας (Σ. Επιφάνειας), τον Συντελεστή Παλαιότητας (Σ. Παλαιότητας), τους Συντελεστές Ειδικών Συνθηκών (Σ. Ειδ. Συνθ.), τον Συντελεστή Συνιδιοκτησίας (Σ. Συνιδιοκτησίας) και το

ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους του εμπράγματου δικαιώματος. Σε περίπτωση που στην κατοικία ή μονοκατοικία ή διαμέρισμα δηλώνεται και οικόπεδο, η αξία του ακινήτου προσαυξάνεται και με την αξία του υπολοίπου οικοπέδου, όπως αυτή προσδιορίζεται στην παρ. 8.3.

8.1.1 Ανάλογα με την πρόσοψη εφαρμόζεται Συντελεστής Πρόσοψης (Σ. Πρόσοψης) ως εξής: 1,00 για πρόσοψη σε μία μόνο οδό, 1,05 για προσόψεις σε δύο (2) ή περισσότερες οδούς ή σε οδό και πλατεία και 0,80 αν δεν έχει πρόσοψη σε οδό.

8.1.2 Ανάλογα με τον όροφο που βρίσκεται το κτίσμα και τον Συντελεστή Εμπορικότητας (Σ.Ε.) του οικοπέδου εφαρμόζεται Σ. Ορόφου, ο οποίος καθορίζεται ως εξής:

α) Αν ο Σ.Ε. είναι μικρότερος του ένα κόμμα πέντε (1,5), εφαρμόζεται Σ. Ορόφου μηδέν κόμμα εξήντα (0,60) για το υπόγειο, μηδέν κόμμα ενενήντα (0,90) για το ισόγειο, ένα (1,00) για τον πρώτο (1ο) όροφο, ένα κόμμα μηδέν πέντε (1,05) για τον δεύτερο (2ο) όροφο, ένα κόμμα δέκα (1,10) για τον τρίτο (3ο) όροφο, ένα κόμμα δεκαπέντε (1,15) για τον τέταρτο (4ο) όροφο, ένα κόμμα είκοσι (1,20) για τον πέμπτο (5ο) όροφο, ένα κόμμα είκοσι πέντε (1,25) για τον έκτο (6ο) ή υψηλότερο όροφο.

β) Αν ο Σ.Ε. είναι μεγαλύτερος ή ίσος του ένα κόμμα πέντε (1,5) και μικρότερος του τρία (3), εφαρμόζεται Σ. Ορόφου μηδέν κόμμα εξήντα (0,60) για το υπόγειο, ένα κόμμα είκοσι (1,20) για το ισόγειο, ένα κόμμα δέκα (1,10) για τον πρώτο (1ο) όροφο, ένα κόμμα μηδέν πέντε (1,05) για τον δεύτερο (2ο) όροφο, ένα κόμμα δέκα (1,10) για τον τρίτο (3ο) όροφο, ένα κόμμα δεκαπέντε (1,15) για τον τέταρτο (4ο) όροφο, ένα κόμμα είκοσι (1,20) για τον πέμπτο (5ο) όροφο, ένα κόμμα είκοσι πέντε (1,25) για τον έκτο (6ο) ή υψηλότερο όροφο.

γ) Αν ο Σ.Ε. είναι μεγαλύτερος ή ίσος του τρία (3) και μικρότερος του πέντε (5), εφαρμόζεται Σ. Ορόφου μηδέν κόμμα εξήντα (0,60) για το υπόγειο, ένα κόμμα είκοσι πέντε (1,25) για το ισόγειο, ένα κόμμα δέκα πέντε (1,15) για τον πρώτο (1ο) όροφο, ένα κόμμα δέκα (1,10) για τον δεύτερο (2ο) όροφο, ένα κόμμα δέκα (1,10) για τον τρίτο (3ο) όροφο, ένα κόμμα δεκαπέντε (1,15) για τον τέταρτο (4ο) όροφο, ένα κόμμα είκοσι (1,20) για τον πέμπτο (5ο) όροφο, ένα κόμμα είκοσι πέντε (1,25) για τον έκτο (6ο) ή υψηλότερο όροφο.

δ) Αν ο Σ.Ε. είναι μεγαλύτερος ή ίσος του πέντε (5), εφαρμόζεται Σ. Ορόφου μηδέν κόμμα εξήντα (0,60) για το υπόγειο, ένα κόμμα τριάντα (1,30) για το ισόγειο, ένα κόμμα είκοσι (1,20) για τον πρώτο (1ο) όροφο, ένα κόμμα δεκαπέντε (1,15) για τον δεύτερο (2ο) όροφο, ένα κόμμα δεκαπέντε (1,15) για τον τρίτο (3ο) όροφο, ένα κόμμα δεκαπέντε (1,15) για τον τέταρτο (4ο) όροφο, ένα κόμμα είκοσι (1,20) για τον πέμπτο (5ο) όροφο, ένα κόμμα είκοσι πέντε (1,25) για τον έκτο (6ο) ή υψηλότερο όροφο.

8.1.3 Ανάλογα με το εμβαδόν, εφαρμόζεται Σ. Επιφάνειας κυρίων χώρων ως εξής: ένα κόμμα μηδέν πέντε (1,05) για επιφάνεια μικρότερη ή ίση των είκοσι πέντε (25) τ.μ., ένα (1,00) για επιφάνεια μεγαλύτερη των είκοσι πέντε (25) τ.μ. και μικρότερη ή ίση των εκατό (100) τ.μ., ένα κόμμα μηδέν πέντε (1,05) για επιφάνεια μεγαλύτερη των εκατό (100) τ.μ. και μικρότερη ή ίση των διακοσίων (200) τ.μ., ένα κόμμα δέκα (1,10) για επιφάνεια μεγαλύτερη των διακοσίων (200) τ.μ. και μικρότερη ή ίση των τριακοσίων (300) τ.μ., ένα κόμμα είκοσι (1,20) για επιφάνεια μεγαλύτερη των τριακοσίων (300) τ.μ. και μικρότερη ή ίση των πεντακοσίων (500) τ.μ., ένα κόμμα τριάντα (1,30) για επιφάνεια μεγαλύτερη των πεντακοσίων (500) τ.μ..

8.1.4 Ανάλογα με τα έτη παλαιότητας εφαρμόζεται Σ. Παλαιότητας ως εξής: μηδέν κόμμα ενενήντα (0,90) από ένα (1) έως πέντε (5) έτη, μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) από έξι (6) έως δέκα (10) έτη, μηδέν κόμμα εβδομήντα πέντε (0,75) από έντεκα (11) έως δεκαπέντε (15) έτη, μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) από δεκαέξι (16) έως είκοσι (20) έτη, μηδέν κόμμα εξήντα πέντε (0,65) από είκοσι ένα (21) έως είκοσι πέντε (25) έτη, μηδέν κόμμα εξήντα (0,60) από είκοσι έξι (26) και άνω έτη.

8.1.5 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι Συντελεστές Ειδικών Συνθηκών (Σ. Ειδ. Συνθ.): μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για διατηρητέο κτίσμα, μηδέν κόμμα εβδομήντα πέντε (0,75) για απαλλοτριωτέο ακίνητο και μηδέν κόμμα σαράντα (0,40) για ημιτελές κτίσμα.

8.1.6 Η αξία των βοηθητικών χώρων που είναι παρακολουθήματα της κατοικίας, μονοκατοικίας ή διαμερίσματος υπολογίζεται βάσει των ανωτέρω, λαμβάνοντας ως επιφάνεια ποσοστό ίσο με το είκοσι τοις εκατό (20%) του εμβαδού των βοηθητικών χώρων.

8.2 Η φορολογητέα αξία επαγγελματικής στέγης είναι ίση με το γινόμενο της τιμής της αντίστοιχης ζώνης επί τη συνολική επιφάνεια της επαγγελματικής στέγης, τον Συντελεστή Πρόσοψης (Σ. Πρόσοψης), τον Συντελεστή Ορόφου (Σ. Ορόφου), τον Συντελεστή Επιφάνειας (Σ. Επιφάνειας), τον Συντελεστή Παλαιότητας (Σ. Παλαιότητας), τους Συντελεστές Ειδικών Συνθηκών (Σ. Ειδ. Συνθ.), τον Συντελεστή Συνιδιοκτησίας (Σ. Συνιδιοκτησίας) και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπράγματου δικαιώματος. Σε περίπτωση που στην επαγγελματική στέγη δηλώνεται και οικόπεδο, η αξία της προσαυξάνεται με την αξία του υπολοίπου οικοπέδου, όπως αυτή προσδιορίζεται στην παρ. 8.3.

8.2.1 Ανάλογα με την πρόσοψη εφαρμόζεται Σ. Πρόσοψης ως εξής: ένα (1,00) για πρόσοψη σε μία μόνο οδό, ένα κόμμα μηδέν οκτώ (1,08) για προσόψεις σε δύο (2) ή περισσότερες οδούς ή σε οδό και πλατεία και μηδέν κόμμα εξήντα (0,60) αν δεν έχει πρόσοψη σε οδό.

8.2.2 Ανάλογα με τον όροφο στον οποίο βρίσκεται η επαγγελματική στέγη και τον Σ.Ε. της οδού ή των οδών στην οποία έχει πρόσοψη ή προσόψεις η επαγγελματική στέγη, εφαρμόζεται Συντελεστής Ορόφου (Σ. Ορόφου) ως εξής:

α) Αν η επαγγελματική στέγη βρίσκεται στο ισόγειο, ως Σ. Ορόφου λαμβάνεται ο Σ.Ε.. Αν η επαγγελματική στέγη βρίσκεται στο ισόγειο και δεν έχει πρόσοψη σε οδό, ως Σ. Ορόφου λαμβάνεται το γινόμενο του Σ.Ε. επί μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80).

β) Αν η επαγγελματική στέγη βρίσκεται στο υπόγειο, ως Σ. Ορόφου λαμβάνεται το γινόμενο του Σ.Ε. επί μηδέν κόμμα πενήντα (0,50).

γ) Αν η επαγγελματική στέγη βρίσκεται σε όροφο, ο Σ. Ορόφου καθορίζεται ως εξής:

γα) Αν ο Σ.Ε. είναι μικρότερος του ένα κόμμα πέντε (1,5), εφαρμόζεται συντελεστής ένα κόμμα είκοσι (1,20) για τον πρώτο (1ο) όροφο, ένα κόμμα είκοσι πέντε (1,25) για τον δεύτερο (2ο) όροφο, ένα κόμμα τριάντα (1,30) για τον τρίτο (3ο) όροφο, ένα κόμμα τριάντα (1,30) για τον τέταρτο (4ο) όροφο, ένα κόμμα τριάντα πέντε (1,35) για τον πέμπτο (5ο) ή υψηλότερο όροφο.

γβ) Αν ο Σ.Ε. είναι μεγαλύτερος ή ίσος του ένα κόμμα πέντε (1,5) και μικρότερος του τρία (3), εφαρμόζεται συντελεστής ένα κόμμα τριάντα πέντε (1,35) για τον πρώτο (1ο) όροφο, ένα κόμμα τριάντα (1,30) για τον δεύτερο (2ο) όροφο, ένα κόμμα τριάντα (1,30) για τον τρίτο (3ο) όροφο, ένα κόμμα τριάντα (1,30) για τον τέταρτο (4ο) όροφο, ένα κόμμα τριάντα πέντε (1,35) για τον πέμπτο (5ο) ή υψηλότερο όροφο.

γγ) Αν ο Σ.Ε. είναι μεγαλύτερος ή ίσος του τρία (3) και μικρότερος του πέντε (5), εφαρμόζεται συντελεστής ένα κόμμα σαράντα (1,40) για τον πρώτο (1ο) όροφο, ένα κόμμα τριάντα πέντε (1,35) για τον δεύτερο (2ο) όροφο, ένα κόμμα τριάντα (1,30) για τον τρίτο (3ο) όροφο, ένα κόμμα τριάντα (1,30) για τον τέταρτο (4ο) όροφο, ένα κόμμα τριάντα πέντε (1,35) για τον πέμπτο (5ο) ή υψηλότερο όροφο.

γδ) Αν ο Σ.Ε. είναι μεγαλύτερος ή ίσος του πέντε (5), εφαρμόζεται συντελεστής ένα κόμμα σαράντα πέντε (1,45) για τον πρώτο (1ο) όροφο, ένα κόμμα σαράντα (1,40) για τον δεύτερο (2ο) όροφο, ένα κόμμα τριάντα πέντε (1,35) για τον τρίτο (3ο) όροφο, ένα κόμμα τριάντα πέντε (1,35) για τον τέταρτο (4ο) όροφο, ένα κόμμα τριάντα πέντε (1,35) για τον πέμπτο (5ο) ή υψηλότερο όροφο.

γε) Όταν η επαγγελματική στέγη δεν έχει πρόσοψη, ως Σ.Ε. λαμβάνεται αυτός της διεύθυνσης του ακινήτου.

8.2.3 Ανάλογα με το εμβαδόν εφαρμόζεται Συντελεστής Επιφάνειας (Σ. Επιφάνειας) ως εξής: ένα κόμμα δέκα (1,10) για επιφάνεια μικρότερη ή ίση των είκοσι πέντε (25) τ.μ., ένα κόμμα μηδέν πέντε (1,05) για επιφάνεια μεγαλύτερη των είκοσι πέντε (25) τ.μ. και μικρότερη ή ίση των πενήντα (50) τ.μ., ένα (1,00) για επιφάνεια μεγαλύτερη των πενήντα (50) τ.μ. και μικρότερη ή ίση των εκατό (100) τ.μ., μηδέν κόμμα ενενήντα (0,90) για επιφάνεια μεγαλύτερη των εκατό (100) τ.μ. και μικρότερη ή ίση των διακοσίων (200) τ.μ., μηδέν κόμμα ογδόντα πέντε (0,85) για επιφάνεια μεγαλύτερη των διακοσίων (200) τ.μ. και μικρότερη ή ίση των τριακοσίων (300) τ.μ., μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για επιφάνεια μεγαλύτερη των τριακοσίων (300) τ.μ.. Για τον υπολογισμό του Σ. Επιφάνειας, ως εμβαδόν λαμβάνεται το άθροισμα των τετραγωνικών μέτρων των κυρίων χώρων και ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της επιφάνειας των βοηθητικών χώρων.

8.2.4 Ανάλογα με τα έτη παλαιότητας και τον όροφο στον οποίο βρίσκεται η επαγγελματική στέγη εφαρμόζεται Συντελεστής Παλαιότητας (Σ. Παλαιότητας) ως εξής:

α) Όταν η επαγγελματική στέγη βρίσκεται σε ισόγειο, μηδέν κόμμα ενενήντα πέντε (0,95) για έτη από ένα (1) έως πέντε (5), μηδέν κόμμα ενενήντα (0,90) για έτη από έξι (6) έως δέκα (10), μηδέν κόμμα ογδόντα πέντε (0,85) για έτη από έντεκα (11) έως δεκαπέντε (15), μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για έτη από δεκαέξι (16) και άνω.

β) Όταν η επαγγελματική στέγη βρίσκεται σε άλλον εκτός του ισογείου όροφο, μηδέν κόμμα ενενήντα (0,90) για έτη από ένα (1) έως πέντε (5), μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για έτη από έξι (6) έως δέκα (10), μηδέν κόμμα εβδομήντα πέντε (0,75) για έτη από έντεκα (11) έως δεκαπέντε (15), μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για έτη από δεκαέξι (16) έως είκοσι (20), μηδέν κόμμα εξήντα πέντε (0,65) για έτη από είκοσι ένα (21) έως είκοσι πέντε (25), μηδέν κόμμα εξήντα (0,60) για έτη από είκοσι έξι (26) και άνω.

8.2.5 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι Συντελεστές Ειδικών Συνθηκών (Σ. Ειδ. Συνθ.): μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για διατηρητέο κτίσμα, μηδέν κόμμα εβδομήντα πέντε (0,75) για απαλλοτριωτέο ακίνητο και μηδέν κόμμα πενήντα (0,50) για ημιτελές κτίσμα.

8.2.6 Η αξία των βοηθητικών χώρων που είναι παρακολουθήματα της επαγγελματικής στέγης υπολογίζεται βάσει των περ. 8.2.1 έως 8.2.5, λαμβάνοντας ως επιφάνεια ποσοστό ίσο με το είκοσι τοις εκατό (20%) του εμβαδού των βοηθητικών χώρων.

8.3 Η φορολογητέα αξία οικοπέδου είναι ίση με το γινόμενο του Συντελεστή Οικοπέδου (Σ.Ο.) επί τη συνολική τιμή εκκίνησης οικοπέδου, τον Συντελεστή Πρόσοψης (Σ. Πρόσοψης), την επιφάνεια του οικοπέδου, τους Συντελεστές Ειδικών Συνθηκών (Σ. Ειδ. Συνθ.), τον Συντελεστή Ποσοστού Αξίας Οικοπέδου (Σ. Ποσοστού Αξίας Οικοπέδου), τον Συντελεστή Συνιδιοκτησίας (Σ. Συνιδιοκτησίας) και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπράγματου δικαιώματος.

8.3.1 Ανάλογα με την πρόσοψη εφαρμόζεται Σ. Πρόσοψης ως εξής: ένα (1,00) για πρόσοψη σε μία μόνο οδό, ένα κόμμα μηδέν οκτώ (1,08) για προσόψεις σε δύο (2) ή περισσότερες οδούς ή σε οδό και πλατεία και μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) αν δεν έχει πρόσοψη σε οδό.

8.3.2 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι Σ. Ειδ. Συνθ.: μηδέν κόμμα εξήντα (0,60) για οικόπεδο που δεν είναι οικοδομήσιμο και δεν μπορεί να τακτοποιηθεί, καθώς και για ποσοστά ιδιοκτησίας οικοπέδου που αναφέρονται στη δυνατότητα μελλοντικής δόμησης αλλά αβέβαιης λόγω εξάντλησης του κατά τον χρόνο φορολογίας συντελεστή δόμησης, μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για οικόπεδο που δεν είναι οικοδομήσιμο αλλά μπορεί να τακτοποιηθεί, μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για απαλλοτριωτέο ακίνητο, μηδέν κόμμα ενενήντα (0,90) για οικόπεδο που τελεί υπό αναστολή οικοδομικών αδειών, η οποία δεν έχει αρθεί.

8.3.3 Για την περίπτωση υπολογισμού αξίας οικοπέδου που αντιστοιχεί στο σύνολο της υπολειπόμενης, μέχρι εξαντλήσεως του Σ.Α.Ο., δομήσιμης επιφάνειας που δεν έχει οικοδομηθεί, εφαρμόζεται Σ. Ποσοστού Αξίας Οικοπέδου που προκύπτει από τον ακόλουθο μαθηματικό τύπο:

Σε περίπτωση που προκύπτει αρνητικό αποτέλεσμα τότε δεν υπολογίζεται αξία οικοπέδου.

8.4 Η φορολογητέα αξία αποθήκης και γεωργικού κτίσματος είναι ίση με το γινόμενο της τιμής της αντίστοιχης ζώνης επί τη συνολική επιφάνεια της αποθήκης ή γεωργικού κτίσματος, τον Συντελεστή Θέσης (Σ. Θέσης), τον Σ. Παλαιότητας, τους Σ. Ειδ. Συνθ., τον Σ. Συνιδιοκτησίας και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπράγματου δικαιώματος. Σε περίπτωση που στην αποθήκη ή στο γεωργικό κτίσμα δηλώνεται και οικόπεδο, η αξία τους προσαυξάνεται με την αξία του υπολοίπου οικοπέδου, όπως αυτή προσδιορίζεται στην παρ. 8.3.

8.4.1 Ανάλογα με τον όροφο στον οποίο βρίσκεται η αποθήκη ή το γεωργικό κτίσμα και τον συντελεστή εμπορικότητας της οδού ή των οδών στην οποία αυτά έχουν πρόσοψη ή προσόψεις, εφαρμόζεται Σ. Θέσης ως εξής:

α) Αν η αποθήκη ή το γεωργικό κτίσμα βρίσκεται στο ισόγειο, ως Σ. Θέσης λαμβάνεται το γινόμενο του Σ.Ε. επί μηδέν κόμμα τριάντα (0,30).

β) Αν η αποθήκη ή το γεωργικό κτίσμα βρίσκεται στο υπόγειο, ως Σ. Θέσης λαμβάνεται το γινόμενο του Σ.Ε. επί μηδέν κόμμα δεκαπέντε (0,15).

γ) Αν η αποθήκη ή το γεωργικό κτίσμα βρίσκεται σε όροφο, ο Σ. Θέσης καθορίζεται ως εξής:

γα) Αν ο Σ.Ε. είναι μικρότερος του ένα κόμμα πέντε (1,5) εφαρμόζεται συντελεστής: ένα (1,00) για τον (1ο) όροφο, ένα κόμμα μηδέν πέντε (1,05) για τον δεύτερο (2) όροφο, ένα κόμμα δέκα (1,10) για τον τρίτο (3ο) όροφο, ένα κόμμα δεκαπέντε (1,15) για τον τέταρτο (4ο) όροφο, ένα κόμμα είκοσι (1,20) για τον πέμπτο (5ο) όροφο, ένα κόμμα είκοσι πέντε (1,25) για τον έκτο (6ο) ή υψηλότερο όροφο.

γβ) Αν ο Σ.Ε. είναι μεγαλύτερος ή ίσος του ένα κόμμα πέντε (1,5) και μικρότερος του τρία (3), εφαρμόζεται συντελεστής ένα κόμμα δέκα (1,10) για τον πρώτο (1ο) όροφο, ένα κόμμα μηδέν πέντε (1,05) για τον δεύτερο (2ο) όροφο, ένα κόμμα δέκα (1,10) για τον τρίτο (3ο) όροφο, ένα κόμμα δεκαπέντε (1,15) για τον τέταρτο (4ο) όροφο, ένα κόμμα είκοσι (1,20) για τον πέμπτο (5ο) όροφο, ένα κόμμα είκοσι πέντε (1,25) για τον έκτο (6ο) ή υψηλότερο όροφο.

γγ) Αν ο Σ.Ε. είναι μεγαλύτερος ή ίσος του τρία (3) και μικρότερος του πέντε (5), εφαρμόζεται συντελεστής: ένα κόμμα δεκαπέντε (1,15) για τον πρώτο (1ο) όροφο, ένα κόμμα δέκα (1,10) για τον δεύτερο (2ο) όροφο, ένα κόμμα δέκα (1,10) για τον τρίτο (3ο) όροφο, ένα κόμμα δεκαπέντε (1,15) για τον τέταρτο (4ο) όροφο, ένα κόμμα είκοσι (1,20) για τον πέμπτο (5ο) όροφο, ένα κόμμα είκοσι πέντε (1,25) για τον έκτο (6ο) ή υψηλότερο όροφο.

γδ) Αν ο Σ.Ε. είναι μεγαλύτερος ή ίσος του πέντε (5), εφαρμόζεται συντελεστής: ένα κόμμα είκοσι (1,20) για τον πρώτο (1ο) όροφο, ένα κόμμα δεκαπέντε (1,15) για τον δεύτερο (2ο) όροφο, ένα κόμμα δεκαπέντε (1,15) για τον τρίτο (3ο) όροφο, ένα κόμμα δεκαπέντε (1,15) για τον τέταρτο (4ο) όροφο, ένα κόμμα είκοσι (1,20) για τον πέμπτο (5ο) όροφο, ένα κόμμα είκοσι πέντε (1,25) για τον έκτο (6ο) ή υψηλότερο όροφο.

8.4.2 Ανάλογα με τα έτη παλαιότητας της αποθήκης ή του γεωργικού κτίσματος, εφαρμόζεται Σ. Παλαιότητας ως εξής: μηδέν κόμμα ενενήντα πέντε (0,95) για έτη από ένα (1) έως πέντε (5), μηδέν κόμμα ενενήντα (0,90) για έτη από έξι (6) έως δέκα (10), μηδέν κόμμα ογδόντα πέντε (0,85) για έτη από έντεκα (11) έως δεκαπέντε (15), μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για έτη από δεκαέξι (16) έως είκοσι (20), μηδέν κόμμα εβδομήντα πέντε (0,75) για έτη από είκοσι ένα (21) έως είκοσι πέντε (25), μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για έτη από είκοσι έξι (26) και άνω.

8.4.3 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι Σ. Ειδ. Συνθηκών: μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για διατηρητέο κτίσμα, μηδέν κόμμα εβδομήντα πέντε (0,75) για απαλλοτριωτέο ακίνητο και μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για ημιτελές κτίσμα.

8.4.4 Η αξία των βοηθητικών χώρων που είναι παρακολούθημα της αποθήκης ή του γεωργικού κτίσματος υπολογίζεται βάσει των ανωτέρω, λαμβάνοντας ως επιφάνεια ποσοστό ίσο με το είκοσι τοις εκατό (20%) του εμβαδού των βοηθητικών χώρων.

8.4.5 Όταν η αποθήκη ή το γεωργικό κτίσμα δεν έχει πρόσοψη, ως Σ.Ε. λαμβάνεται αυτός της διεύθυνσης του ακινήτου.

8.5 Η φορολογητέα αξία θέσης στάθμευσης είναι ίση με το γινόμενο της τιμής της αντίστοιχης ζώνης επί τη συνολική επιφάνεια της θέσης στάθμευσης, τον Σ. Θέσης, τον Σ. Παλαιότητας, τους Σ. Ειδ. Συνθ., τον Σ. Συνιδιοκτησίας και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπράγματου δικαιώματος. Σε περίπτωση που στη θέση στάθμευσης δηλώνεται και οικόπεδο, η αξία του ακινήτου προσαυξάνεται και με την αξία του υπολοίπου οικοπέδου, όπως αυτή προσδιορίζεται στην παρ. 8.3.

8.5.1 Ανάλογα με τον όροφο και τον Σ.Ε. του οικοπέδου στο οποίο βρίσκεται η θέση στάθμευσης εφαρμόζεται Σ. Θέσης ως εξής:

α) Αν ο Σ.Ε. είναι ίσος με ένα (1), εφαρμόζεται συντελεστής μηδέν κόμμα είκοσι (0,20) για το υπόγειο, μηδέν κόμμα τριάντα (0,30) για το ισόγειο, μηδέν κόμμα είκοσι πέντε (0,25) για τον πρώτο (1ο) και τους επόμενους ορόφους.

β) Αν ο Σ.Ε. είναι μεγαλύτερος του ένα (1) και μικρότερος ή ίσος του δύο (2), εφαρμόζεται συντελεστής μηδέν κόμμα είκοσι πέντε (0,25) για το υπόγειο, μηδέν κόμμα τριάντα πέντε (0,35) για το ισόγειο, μηδέν κόμμα τριάντα (0,30) για τον πρώτο (1ο) και τους επόμενους ορόφους.

γ) Αν ο Σ.Ε. είναι μεγαλύτερος του δύο (2) και μικρότερος ή ίσος του τρία (3), εφαρμόζεται συντελεστής μηδέν κόμμα τριάντα (0,30) για το υπόγειο, μηδέν κόμμα σαράντα (0,40) για το ισόγειο, μηδέν κόμμα τριάντα πέντε (0,35) για τον πρώτο (1ο) και τους επόμενους ορόφους.

δ) Αν ο Σ.Ε. είναι μεγαλύτερος του τρία (3), εφαρμόζεται συντελεστής μηδέν κόμμα τριάντα πέντε (0,35) για το υπόγειο, μηδέν κόμμα σαράντα πέντε (0,45) για το ισόγειο, μηδέν κόμμα σαράντα (0,40) για τον πρώτο (1ο) και τους επόμενους ορόφους.

8.5.2 Ανάλογα με τα έτη παλαιότητας εφαρμόζεται Σ. Παλαιότητας ως εξής: μηδέν κόμμα ενενήντα πέντε (0,95) για έτη από ένα (1) έως πέντε (5), μηδέν κόμμα ενενήντα (0,90) για έτη από έξι (6) έως δέκα (10), μηδέν κόμμα ογδόντα πέντε (0,85) για έτη από έντεκα (11) έως δεκαπέντε (15), μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για έτη από δεκαέξι (16) έως είκοσι (20), μηδέν κόμμα εβδομήντα πέντε (0,75) για έτη από είκοσι ένα (21) έως είκοσι πέντε (25), μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για έτη από είκοσι έξι (26) και άνω.

8.5.3 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι Σ. Ειδ. Συνθ.: μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για διατηρητέο κτίσμα, μηδέν κόμμα εβδομήντα πέντε (0,75) για απαλλοτριωτέο ακίνητο και μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για ημιτελές κτίσμα.

8.5.4 Η αξία των βοηθητικών χώρων που είναι παρακολούθημα των θέσεων στάθμευσης υπολογίζεται βάσει των ανωτέρω, λαμβάνοντας ως επιφάνεια ποσοστό ίσο με το είκοσι τοις εκατό (20%) του εμβαδού των βοηθητικών χώρων.

8.5.5 Όταν η θέση στάθμευσης δεν έχει πρόσοψη, ο Σ.Ε. είναι αυτός της διεύθυνσης του ακινήτου.

9. Για τα ακίνητα που εμπίπτουν στην παρ. 8 ισχύουν τα εξής:

α) Σε περίπτωση ποσοστού συνιδιοκτησίας πλήρους ή ψιλής κυριότητας, εφαρμόζεται Σ. Συνιδιοκτησίας μηδέν κόμμα ενενήντα (0,90). Δεν εφαρμόζεται ο συντελεστής αυτός, όταν ο υπόχρεος σε φόρο έχει ποσοστό συνιδιοκτησίας στην επικαρπία.

β) Σε περίπτωση οικοπέδου που δεν είναι οικοδομήσιμο και απαλλοτριωτέου ακινήτου, δεν εφαρμόζεται συντελεστής πρόσοψης. Το προηγούμενο εδάφιο ισχύει και για ακίνητα που βρίσκονται σε οικισμούς για τους οποίους δεν εφαρμόζεται συντελεστής πρόσοψης με βάση τους πίνακες τιμών του Α.Π.Α.Α..

γ) Σε περίπτωση που ακίνητο εντοπίζεται σε περισσότερα του ενός οικοδομικά τετράγωνα με πολλαπλά προσδιοριστικά στοιχεία υπολογισμού αξίας, λαμβάνεται εκείνος ο συνδυασμός συντελεστών που προσδιορίζει την ευνοϊκότερη για τον φορολογούμενο αξία ακινήτου, εφόσον αυτή δεν υπολείπεται του πενήντα τοις εκατό (50%) της υψηλότερης αξίας ακινήτου που θα μπορούσε να προκύψει από τους πιθανούς συνδυασμούς συντελεστών.

δ) Σε περίπτωση που ακίνητο εντοπίζεται σε οικοδομικό τετράγωνο όπου ισχύουν πολλαπλά προσδιοριστικά στοιχεία υπολογισμού αξίας, λαμβάνεται το σύνολο των συντελεστών που προσδιορίζει την ευνοϊκότερη για τον φορολογούμενο αξία ακινήτου.

ε) Σε περίπτωση οικοπέδου για το οποίο, από τις τηρούμενες πληροφορίες στη βάση δεδομένων του συστήματος Α.Π.Α.Α., δεν προκύπτουν τα στοιχεία προσδιορισμού της τιμής του Σ.Α.Ο., αυτός προσδιορίζεται ως εξής:

εα) Για οικόπεδα που βρίσκονται σε περιοχές με όρους δόμησης οικισμών προϋφισταμένων του 1923 ή κάτω των δύο χιλιάδων (2.000) κατοίκων, ανεξάρτητα από τη χρήση τους και τη δυνατότητα κατάτμησής τους σε μικρότερα άρτια οικόπεδα, ο Σ.Α.Ο. προσδιορίζεται ανάλογα με το εμβαδόν του οικοπέδου και σύμφωνα με τις τιμές των περιπτώσεων «κατοικία, ακάλυπτα οικόπεδα και λοιπές χρήσεις» ή «κατοικία και ακάλυπτα οικόπεδα» του συστήματος Α.Π.Α.Α., κατά περίπτωση.

εβ) Για οικόπεδα που η τιμή του Σ.Α.Ο. επηρεάζεται από διαφορετικές παραμέτρους, ως Σ.Α.Ο. λαμβάνεται αυτός που είναι ευνοϊκότερος για τον φορολογούμενο, ανά περιοχή ή περίπτωση.

εγ) Για οικόπεδα που βρίσκονται σε περιοχές που από τους πίνακες τιμών για τον προσδιορισμό του Σ.Α.Ο. απαιτείται βεβαίωση της οικείας Υπηρεσίας Δόμησης ή μηχανικού, λαμβάνονται οι τιμές Σ.Α.Ο. του κατωτέρω πίνακα:

Δήμος ή Οικισμός	Συντελεστής Αξιοποίησης Οικοπέδου (Σ.Α.Ο.)
ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑΣ	D1 = 0,80
ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	D1 = 1,00
	D2 = 0,80
	D3 = 0,80
ΑΙΓΑΛΕΩ	D1 = 1,60
ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ	D1 = 0,80
ΚΗΦΙΣΙΑΣ	D1 = 0,40
ΝΕΑΣ ΕΡΥΘΡΑΙΑΣ	D1 = 0,40
ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ	D2 = 1,20
ΕΡΥΘΡΩΝ	D3 = 0,80
ΜΕΓΑΡΩΝ ΝΕΟ ΜΕΛΙ	D3 = 0,80
ΟΙΝΟΗΣ	D3 = 0,80
ΑΝΑΒΥΣΣΟΥ	D1 = 0,80
ΑΝΟΙΞΕΩΣ	Σ.Α.Ο. = 0,40
ΑΦΙΔΝΩΝ	D3 = 0,80
ΔΙΟΝΥΣΟΥ	D1 = 0,40
ΔΡΟΣΙΑΣ	D1 = 0,60
ΠΑΛΛΗΝΗΣ (ΛΟΦΟΣ ΕΝΤΙΣΟΝ)	Σ.Α.Ο. = 0,80
ΡΟΔΟΠΟΛΗΣ	D1 = 0,40
ΣΠΑΤΩΝ	D3 = 0,80
ΞΑΝΘΗΣ	D3 = 0,40

ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	D1 = 1,00
ΝΙΓΡΙΤΑΣ	Σ.Α.Ο. = 1,40
ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ	D3 = 0,90
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	D4 = 1,80
ΠΡΕΒΕΖΑΣ	D2 = 0,40
ΛΟΥΤΡΩΝ ΑΙΔΗΨΟΥ	D3 = 1,00
ΚΑΝΟΝΙΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	D1 = 0,40
ΣΥΚΥΩΝΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΤΡΑΓΑΝΑΣ	Σ.Α.Ο. = 0,80
ΚΑΣΤΡΟΥ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ	D3 = 1,00
ΣΑΜΟΥ	D1 = 1,20
ΙΑΛΥΣΟΥ	Σ.Α.Ο. = 0,40
ΡΟΔΟΥ	D1 = 1,00
30 ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΑΘΗΝΩΝ	D3 = 0,80
ΑΙΓΑΛΕΩ	D3 = 0,80
ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ	D3 = 0,80
ΤΑΥΡΟΣ	D3 = 0,80
ΑΓ. Ι. ΡΕΝΤΗ	D3 = 0,80

εδ) Για οικόπεδα που βρίσκονται εντός οικοδομικών τετραγώνων που τέμνονται από μία ή περισσότερες οριογραμμές διαφορετικών Σ.Α.Ο., λαμβάνεται ως τιμή Σ.Α.Ο. η ευνοϊκότερη για τον φορολογούμενο.

εε) Για οικόπεδα που βρίσκονται σε περιοχές, στις οποίες υπάρχουν δύο ή περισσότερες τιμές Σ.Α.Ο. και δεν είναι δυνατός ο προσδιορισμός της θέσης τους, λόγω έλλειψης της γεωγραφικής απεικόνισης της περιοχής σε χάρτη, ως τιμή Σ.Α.Ο. λαμβάνεται η μικρότερη τιμή.

εστ) Για οικόπεδα που βρίσκονται σε περιοχές, οι οποίες εντάσσονται στο σύστημα Α.Π.Α.Α. από το έτος 2011 και εφεξής, στις οποίες δεν υπάρχει τιμή Σ.Α.Ο., ως Σ.Α.Ο. λαμβάνεται η τιμή μηδέν κόμμα εξήντα (0,60).

εζ) Για οικόπεδα που βρίσκονται σε περιοχές, οι οποίες εντάσσονται στο σύστημα Α.Π.Α.Α. με τιμή Σ.Α.Ο. D5, ως Σ.Α.Ο. λαμβάνεται η τιμή μηδέν κόμμα είκοσι (0,20).

10. Για τα ακίνητα των οποίων η αξία των κτισμάτων προκύπτει σύμφωνα με το άρθρο 5, με εξαίρεση τα ειδικά κτίσματα, και τα οποία βρίσκονται επί οικοπέδου η αξία του οποίου προκύπτει σύμφωνα με τις χαμηλότερες τιμές ζώνης της οικείας Δημοτικής Ενότητας είτε του οικείου Δήμου είτε της οικείας Περιφερειακής Ενότητας είτε της οικείας Περιφέρειας, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου, ή επί αγροτεμαχίου, η φορολογητέα αξία προσδιορίζεται ανά κατηγορία ως εξής:

10.1 Η φορολογητέα αξία του οικοπέδου προκύπτει από το γινόμενο της συνολικής τιμής εκκίνησης του οικοπέδου, του Σ.Ο., ο οποίος δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος του ενός (1), της επιφάνειας του οικοπέδου και του ποσοστού συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπράγματου δικαιώματος.

10.2 Η φορολογητέα αξία κατοικίας ή διαμερίσματος είναι ίση με το άθροισμα της αξίας του οικοπέδου, όπως ορίζεται στην παρ. 10.1 του παρόντος άρθρου και της αξίας του κτίσματος, όπως αυτή προκύπτει από το γινόμενο της τιμής εκκίνησης επί ένα κόμμα σαράντα (1,40), την επιφάνεια της κατοικίας ή του διαμερίσματος, τον Συντελεστή Μεγέθους (Σ. Μεγέθους), τον Σ. Παλαιότητας, τους Σ. Ειδ. Συνθηκών, τον Συντελεστή Εξομάλυνσης (Σ. Εξομάλυνσης) και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπράγματου δικαιώματος.

10.2.1 Ως επιφάνεια ορίζεται το άθροισμα των τετραγωνικών μέτρων των κυρίων χώρων και ποσοστού είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της επιφάνειας των βοηθητικών χώρων.

10.2.2 Ανάλογα με την επιφάνεια της περ. 10.2.1 εφαρμόζεται Σ. Μεγέθους ως εξής: ένα (1,00) για επιφάνεια μέχρι διακόσια (200) τ.μ., ένα κόμμα δέκα (1,10) για επιφάνεια πάνω από διακόσια (200) τ.μ. και μέχρι τριακόσια (300) τ.μ. και ένα κόμμα είκοσι (1,20) για επιφάνεια πάνω από τριακόσια (300) τ.μ.

10.2.3 Ανάλογα με τα έτη παλαιότητας εφαρμόζεται Σ. Παλαιότητας ως εξής: μηδέν κόμμα ενενήντα (0,90) για έτη από ένα (1) έως πέντε (5), μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για έτη από έξι (6) έως δέκα (10), μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για έτη από έντεκα (11) έως είκοσι (20), μηδέν κόμμα εξήντα (0,60) για έτη από είκοσι ένα (21) έως τριάντα (30), μηδέν κόμμα πενήντα (0,50) για έτη τριάντα ένα (31) έως σαράντα (40), μηδέν κόμμα σαράντα (0,40) για έτη σαράντα ένα (41) έως πενήντα (50), μηδέν κόμμα τριάντα (0,30) για έτη από πενήντα ένα (51) και άνω.

10.2.4 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι Σ. Ειδ. Συνθηκών: μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για απαλλοτριωτέο ακίνητο και μηδέν κόμμα τριάντα (0,30) για ημιτελές κτίσμα.

10.2.5 Ανάλογα με τα έτη παλαιότητας εφαρμόζεται Σ. Εξομάλυνσης ως εξής: μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για έτη από είκοσι ένα (21) έως πενήντα (50), μηδέν κόμμα εξήντα (0,60) για έτη πενήντα ένα (51) και άνω.

10.3 Η φορολογητέα αξία μονοκατοικίας είναι ίση με το άθροισμα της αξίας του οικοπέδου, όπως ορίζεται στην παρ. 10.1 και της αξίας του κτίσματος, όπως αυτή προκύπτει από το γινόμενο της τιμής εκκίνησης επί ένα κόμμα είκοσι (1,20), την επιφάνεια της μονοκατοικίας, τον συντελεστή μεγέθους, τον συντελεστή παλαιότητας, τους συντελεστές ειδικών συνθηκών, τον συντελεστή εξομάλυνσης και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπράγματου δικαιώματος.

10.3.1 Ως επιφάνεια ορίζεται το άθροισμα των κυρίων χώρων και ποσοστού είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της επιφάνειας των βοηθητικών χώρων.

10.3.2 Ανάλογα με την επιφάνεια της περ. 10.3.1 εφαρμόζεται Σ. Μεγέθους ως εξής: ένα (1,00) για επιφάνεια μέχρι διακόσια (200) τ.μ., ένα κόμμα δέκα (1,10) για επιφάνεια πάνω από διακόσια (200) τ.μ. και μέχρι τριακόσια (300) τ.μ., ένα κόμμα είκοσι (1,20) για επιφάνεια πάνω από τριακόσια (300) τ.μ. και μέχρι τετρακόσια (400) τ.μ., ένα κόμμα τριάντα (1,30) για επιφάνεια πάνω από τετρακόσια (400) τ.μ. και μέχρι πεντακόσια (500) τ.μ., ένα κόμμα σαράντα (1,40) για επιφάνεια πάνω από πεντακόσια (500) τ.μ. και μέχρι εξακόσια (600) τ.μ. και ένα κόμμα πενήντα (1,50) για επιφάνεια πάνω από εξακόσια (600) τ.μ..

10.3.3 Ανάλογα με τα έτη παλαιότητας εφαρμόζεται Σ. Παλαιότητας ως εξής: μηδέν κόμμα ενενήντα (0,90) για έτη από ένα (1) έως πέντε (5), μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για έτη από έξι (6) έως δέκα (10), μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για έτη από έντεκα (11) έως είκοσι (20), μηδέν κόμμα εξήντα (0,60) για έτη από είκοσι ένα (21) έως τριάντα (30), μηδέν κόμμα πενήντα (0,50) για έτη τριάντα ένα (31) έως σαράντα (40), μηδέν κόμμα σαράντα (0,40) για έτη σαράντα ένα (41) έως πενήντα (50), μηδέν κόμμα τριάντα (0,30) για έτη από πενήντα ένα (51) και άνω.

10.3.4 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι Σ. Ειδ. Συνθηκών: μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για απαλλοτριωτέο ακίνητο και μηδέν κόμμα τριάντα (0,30) για ημιτελές κτίσμα.

10.3.5 Ανάλογα με τα έτη παλαιότητας εφαρμόζεται Σ. Εξομάλυνσης ως εξής: μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για έτη από είκοσι ένα (21) έως πενήντα (50), μηδέν κόμμα εξήντα (0,60) για έτη πενήντα ένα (51) και άνω.

10.4 Η φορολογητέα αξία επαγγελματικής στέγης είναι ίση με το άθροισμα της αξίας του οικοπέδου, όπως ορίζεται στην παρ. 10.1 και της αξίας του κτίσματος, όπως αυτή προκύπτει από το γινόμενο της τιμής εκκίνησης επί ένα κόμμα σαράντα (1,40), την επιφάνεια της επαγγελματικής στέγης, τον Σ. Μεγέθους, τον Σ. Παλαιότητας, τους Σ. Ειδ. Συνθηκών, τον Σ. Εξομάλυνσης και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπράγματου δικαιώματος.

10.4.1 Ως επιφάνεια ορίζεται το άθροισμα των κυρίων χώρων και ποσοστού είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της επιφάνειας των βοηθητικών χώρων.

10.4.2 Ανάλογα με την επιφάνεια της περ. 10.4.1 εφαρμόζεται Σ. Μεγέθους ως εξής: ένα (1,00) για επιφάνεια μέχρι εκατό (100) τ.μ., μηδέν κόμμα ενενήντα (0,90) για επιφάνεια πάνω από εκατό (100) και μέχρι διακόσια (200) τ.μ., μηδέν κόμμα ογδόντα πέντε (0,85) για επιφάνεια πάνω από διακόσια (200) τ.μ. και μέχρι τριακόσια (300) τ.μ., μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για επιφάνεια πάνω από τριακόσια (300) τ.μ..

10.4.3 Ανάλογα με τα έτη παλαιότητας εφαρμόζεται συντελεστής παλαιότητας ως εξής: μηδέν κόμμα ενενήντα (0,90) για έτη από ένα (1) έως πέντε (5), μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για έτη από έξι (6) έως δέκα (10), μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για έτη από έντεκα (11) έως είκοσι (20), μηδέν κόμμα εξήντα (0,60) για έτη από είκοσι ένα (21) έως τριάντα (30), μηδέν κόμμα πενήντα (0,50) για έτη τριάντα ένα (31) και άνω.

10.4.4 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι Σ. Ειδ. Συνθηκών: μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για απαλλοτριωτέο ακίνητο και μηδέν κόμμα τριάντα (0,30) για ημιτελές κτίσμα.

10.4.5 Ανάλογα με τα έτη παλαιότητας εφαρμόζεται Σ. Εξομάλυνσης ως εξής: μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για έτη από είκοσι ένα (21) έως πενήντα (50), μηδέν κόμμα εξήντα (0,60) για έτη πενήντα ένα (51) και άνω.

10.5 Η φορολογητέα αξία γεωργικού κτηρίου ή αποθήκης είναι ίση με το άθροισμα της αξίας οικοπέδου, όπως ορίζεται στην παρ. 10.1 και της αξίας κτίσματος, όπως αυτή προκύπτει από το γινόμενο της τιμής εκκίνησης επί ένα κόμμα τριάντα (1,30), την επιφάνεια του γεωργικού κτηρίου ή της αποθήκης, τον Σ. Μεγέθους, τον Σ. Παλαιότητας, τους Σ. Ειδ. Συνθ., τον Σ. Εξομάλυνσης και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπράγματου δικαιώματος.

10.5.1 Ως επιφάνεια γεωργικού κτηρίου ή αποθήκης λαμβάνεται η συνολική επιφάνεια όλων των κτισμάτων κυρίων και βοηθητικών χώρων ή παρακολουθημάτων.

10.5.2 Ανάλογα με την επιφάνεια της περ. 10.5.1 εφαρμόζεται Σ. Μεγέθους ως εξής: μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για επιφάνεια έως εξήντα (60) τ.μ., ένα (1,00) για επιφάνεια μεγαλύτερη από εξήντα (60) και έως και πεντακόσια (500) τ.μ., μηδέν κόμμα ενενήντα πέντε (0,95) για επιφάνεια μεγαλύτερη από πεντακόσια (500) τ.μ. και έως και χίλια (1.000) τ.μ., μηδέν κόμμα ενενήντα (0,90) για επιφάνεια μεγαλύτερη από χίλια (1.000) τ.μ. και έως και χίλια πεντακόσια (1.500) τ.μ., μηδέν κόμμα ογδόντα πέντε (0,85) για επιφάνεια μεγαλύτερη από χίλια πεντακόσια (1.500) τ.μ. και έως και δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ. και μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για επιφάνεια μεγαλύτερη από δυο χιλιάδες (2.000) τ.μ.

10.5.3 Ανάλογα με τα έτη παλαιότητας εφαρμόζεται Σ. Παλαιότητας ως εξής: μηδέν κόμμα ενενήντα (0,90) για έτη από ένα (1) έως πέντε (5), μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για έτη από έξι (6) έως δέκα (10), μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για έτη από έντεκα (11) έως είκοσι (20), μηδέν κόμμα εξήντα (0,60) για έτη από είκοσι ένα (21) έως τριάντα (30), μηδέν κόμμα πενήντα (0,50) για έτη τριάντα ένα (31) και άνω.

10.5.4 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι Σ. Ειδ. Συνθ.: μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για απαλλοτριωτέο ακίνητο και μηδέν κόμμα πενήντα (0,50) για ημιτελές κτίσμα.

10.5.5 Ανάλογα με τα έτη παλαιότητας εφαρμόζεται Σ. Εξομάλυνσης ως εξής: μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για έτη από είκοσι ένα (21) έως πενήντα (50), μηδέν κόμμα εξήντα (0,60) για έτη πενήντα ένα (51) και άνω.

10.6 Η φορολογητέα αξία θέσης στάθμευσης είναι ίση με το άθροισμα του οικοπέδου, όπως ορίζεται στην παρ. 10.1 και της αξίας κτίσματος, όπως αυτή προκύπτει από το γινόμενο της τιμής εκκίνησης μονοκατοικίας επί ένα κόμμα είκοσι (1,20), την επιφάνεια της θέσης στάθμευσης, τον Σ. Παλαιότητας, τους Σ. Ειδ. Συνθ. και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπράγματου δικαιώματος.

10.6.1 Ως επιφάνεια της θέσης στάθμευσης λαμβάνεται ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της επιφάνειάς της.

10.6.2 Ανάλογα με τα έτη παλαιότητας εφαρμόζεται Σ. Παλαιότητας ως εξής: μηδέν κόμμα ενενήντα (0,90) για έτη από ένα (1) έως πέντε (5), μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για έτη από έξι (6) έως δέκα (10), μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για έτη από έντεκα (11) έως είκοσι (20), μηδέν κόμμα εξήντα (0,60) για έτη από είκοσι ένα (21) έως τριάντα (30), μηδέν κόμμα πενήντα (0,50) για έτη τριάντα ένα (31) έως σαράντα (40), μηδέν κόμμα σαράντα (0,40) για έτη σαράντα ένα (41) έως πενήντα (50), μηδέν κόμμα τριάντα (0,30) για έτη από πενήντα ένα (51) και άνω.

10.6.3 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι Σ. Ειδ. Συνθ.: μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για απαλλοτριωτέο ακίνητο και μηδέν κόμμα τριάντα (0,30) για ημιτελές κτίσμα.

10.7 Για τα ακίνητα που εμπίπτουν στην παρ. 10 ισχύουν τα εξής:

10.7.1 Σε περιπτώσεις τμημάτων γης για τα οποία δεν έχει εφαρμοστεί το σύστημα Α.Π.Α.Α., ως τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο εφαρμόζεται η τιμή οικοπέδου που προκύπτει από τη χαμηλότερη τιμή ζώνης και τον μικρότερο Σ.Α.Ο. και Σ.Ο. και ζώνης του οικείου δήμου ή πρώην κοινότητας.

10.7.2 Για τα ακίνητα των οποίων η αξία του γηπέδου προκύπτει σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 3 και υπάρχουν διαφορετικές τιμές εκκίνησης του κτίσματος, λαμβάνεται η ευνοϊκότερη για τον φορολογούμενο τιμή εκκίνησης.

11. Για τα ειδικά κτίσματα η φορολογητέα αξία προκύπτει από το άθροισμα της αξίας του οικοπέδου, η οποία προσδιορίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8.3, αν το οικόπεδο βρίσκεται εντός συστήματος Α.Π.Α.Α. και σύμφωνα με την παρ. 10.1, αν αυτό βρίσκεται εκτός συστήματος Α.Π.Α.Α. και της αξίας κτίσματος σύμφωνα με τα κατωτέρω:

11.1 Η αξία του κτίσματος των σταθμών αυτοκινήτων και βιομηχανικών - βιοτεχνικών κτηρίων προκύπτει από το γινόμενο της τιμής εκκίνησης επί ένα κόμμα σαράντα (1,40), την επιφάνεια, τον Σ. Μεγέθους, τον Σ. Παλαιότητας, τους Σ. Ειδ. Συνθ. και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπράγματου δικαιώματος.

11.1.1 Ως επιφάνεια σταθμού αυτοκινήτου ή βιομηχανικού ή βιοτεχνικού κτηρίου λαμβάνεται η συνολική επιφάνεια όλων των κτισμάτων κυρίων και βοηθητικών χώρων ή παρακολουθημάτων.

11.1.2 Ανάλογα με την επιφάνεια της περ. 11.1.1 εφαρμόζεται Σ. Μεγέθους ως εξής: ένα (1,00) για επιφάνεια έως πεντακόσια (500) τ.μ., μηδέν κόμμα ενενήντα πέντε (0,95) για επιφάνεια μεγαλύτερη από πεντακόσια (500) τ.μ. και έως και χίλια (1.000) τ.μ., μηδέν κόμμα ενενήντα (0,90) για επιφάνεια μεγαλύτερη από χίλια (1.000) τ.μ. και έως και χίλια πεντακόσια (1.500) τ.μ., μηδέν κόμμα ογδόντα πέντε (0,85) για επιφάνεια μεγαλύτερη από χίλια πεντακόσια (1.500) τ.μ. και έως και δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ. και μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για επιφάνεια πάνω από δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ..

11.1.3 Ανάλογα με τα έτη παλαιότητας εφαρμόζεται Σ. Παλαιότητας ως εξής: μηδέν κόμμα ενενήντα (0,90) για έτη από ένα (1) έως πέντε (5), μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για έτη από έξι (6) έως δέκα (10), μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για έτη από έντεκα (11) έως είκοσι (20), μηδέν κόμμα εξήντα (0,60) για έτη από είκοσι ένα (21) έως τριάντα (30), μηδέν κόμμα πενήντα (0,50) για έτη τριάντα ένα (31) και άνω.

11.1.4 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι Σ. Ειδ. Συνθ.: μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για απαλλοτριωτέο ακίνητο και μηδέν κόμμα πενήντα (0,50) για ημιτελές κτίσμα.

11.2 Η αξία του κτίσματος ξενοδοχείου, τουριστικής εγκατάστασης, νοσηλευτηρίου ή ευαγούς ιδρύματος προκύπτει από το γινόμενο της τιμής εκκίνησης επί ένα κόμμα σαράντα (1,40), την επιφάνεια του κτίσματος, τον Σ. Παλαιότητας, τους Σ. Ειδ. Συνθ. και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπράγματου δικαιώματος.

11.2.1 Ως επιφάνεια ξενοδοχείου, τουριστικής εγκατάστασης, νοσηλευτηρίου ή ευαγούς ιδρύματος λαμβάνεται το άθροισμα των κυρίων χώρων και ποσοστού είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της επιφάνειας των βοηθητικών χώρων.

11.2.2 Ανάλογα με τα έτη παλαιότητας εφαρμόζεται Σ. Παλαιότητας ως εξής: μηδέν κόμμα ενενήντα (0,90) για έτη από ένα (1) έως πέντε (5), μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για έτη από έξι (6) έως δέκα (10), μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για έτη από έντεκα (11) έως είκοσι (20), μηδέν κόμμα εξήντα (0,60) για έτη από είκοσι ένα (21) έως τριάντα (30), μηδέν κόμμα πενήντα (0,50) για έτη από τριάντα ένα (31) έως σαράντα (40) και μηδέν κόμμα σαράντα (0,40) για έτη σαράντα ένα (41) και άνω.

11.2.3 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι Σ. Ειδ. Συνθ.: μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για απαλλοτριωτέο ακίνητο και μηδέν κόμμα τριάντα (0,30) για ημιτελές κτίσμα.

11.3 Η αξία του κτίσματος εκπαιδευτηρίου προκύπτει από το γινόμενο της τιμής εκκίνησης επί ένα κόμμα σαράντα (1,40), την επιφάνεια του κτίσματος, τον Σ. Παλαιότητας, τους Σ. Ειδ. Συνθ. και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπράγματου δικαιώματος.

11.3.1 Ως επιφάνεια εκπαιδευτηρίου λαμβάνεται το άθροισμα των κυρίων χώρων και ποσοστού τριάντα εννέα τοις εκατό (39%) της επιφάνειας των βοηθητικών χώρων.

11.3.2 Ανάλογα με τα έτη παλαιότητας εφαρμόζεται Σ. Παλαιότητας ως εξής: μηδέν κόμμα ενενήντα (0,90) για έτη από ένα (1) έως πέντε (5), μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για έτη από έξι (6) έως δέκα (10), μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για έτη από έντεκα (11) έως είκοσι (20), μηδέν κόμμα εξήντα (0,60) για έτη από είκοσι ένα (21) έως τριάντα (30), μηδέν κόμμα πενήντα (0,50) για έτη από τριάντα ένα (31) έως σαράντα (40) και μηδέν κόμμα σαράντα (0,40) για έτη σαράντα ένα (41) και άνω.

11.3.3 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι Σ. Ειδ. Συνθ.: μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για απαλλοτριωτέο ακίνητο και μηδέν κόμμα τριάντα (0,30) για ημιτελές κτίσμα.

11.4 Η αξία του κτίσματος αθλητικών εγκαταστάσεων προκύπτει από το γινόμενο της τιμής εκκίνησης εκπαιδευτηρίων επί μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80), ένα κόμμα σαράντα (1,40), την επιφάνεια του κτίσματος, τον Σ. Μεγέθους, τον Σ. Παλαιότητας, τους Σ. Ειδ. Συνθ. και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπράγματου δικαιώματος.

11.4.1 Ως επιφάνεια αθλητικής εγκατάστασης λαμβάνεται το άθροισμα των κυρίων χώρων και ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) της επιφάνειας των βοηθητικών χώρων.

11.4.2 Ανάλογα με την επιφάνεια της περ. 10.4.1 εφαρμόζεται Σ. Μεγέθους ως εξής: ένα (1,00) για επιφάνεια έως πεντακόσια (500) τ.μ., μηδέν κόμμα ενενήντα πέντε (0,95) για επιφάνεια μεγαλύτερη από πεντακόσια (500) τ.μ. και έως και χίλια (1.000) τ.μ., μηδέν κόμμα ενενήντα (0,90) για επιφάνεια μεγαλύτερη από χίλια (1.000) τ.μ. και έως και χίλια πεντακόσια (1.500) τ.μ., μηδέν κόμμα ογδόντα πέντε (0,85) για επιφάνεια μεγαλύτερη από χίλια πεντακόσια (1.500) τ.μ. και έως και δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ. και μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για επιφάνεια πάνω από δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ..

11.4.3 Ανάλογα με τα έτη παλαιότητας εφαρμόζεται Σ. Παλαιότητας ως εξής: μηδέν κόμμα ενενήντα (0,90) για έτη από ένα (1) έως πέντε (5), μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για έτη από έξι (6) έως δέκα (10), μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για έτη από έντεκα (11) έως είκοσι (20), μηδέν κόμμα εξήντα (0,60) για έτη από είκοσι ένα (21) έως τριάντα (30), μηδέν κόμμα πενήντα (0,50) για έτη από τριάντα ένα (31) έως σαράντα (40) και μηδέν κόμμα σαράντα (0,40) για έτη σαράντα ένα (41) και άνω.

11.4.4 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι Σ. Ειδ. Συνθ.: μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για υπό απαλλοτρίωση ακίνητο και μηδέν κόμμα τριάντα (0,30) για ημιτελές κτίσμα.

11.5 Η αξία του κτίσματος που δεν υπάγεται σε καμία από τις ανωτέρω κατηγορίες είναι ίση με το γινόμενο της τιμής εκκίνησης επί ένα κόμμα σαράντα (1,40), την επιφάνεια του κτίσματος, τον Σ.

Μεγέθους, τον Σ. Παλαιότητας, τους Σ. Ειδ. Συνθ. και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπράγματου δικαιώματος.

11.5.1 Ως επιφάνεια του κτίσματος λαμβάνεται το άθροισμα των κυρίων χώρων και ποσοστού σαράντα τοις εκατό (40%) της επιφάνειας των βοηθητικών χώρων.

11.5.2 Ανάλογα με την επιφάνεια της περ. 11.5.1 εφαρμόζεται Σ. Μεγέθους ως εξής: ένα (1,00) για επιφάνεια έως και πεντακόσια (500) τ.μ., μηδέν κόμμα ενενήντα πέντε (0,95) για επιφάνεια μεγαλύτερη από πεντακόσια (500) τ.μ. και έως και χίλια (1.000) τ.μ., μηδέν κόμμα ενενήντα (0,90) για επιφάνεια μεγαλύτερη από χίλια (1.000) τ.μ. και έως και χίλια πεντακόσια (1.500) τ.μ., μηδέν κόμμα ογδόντα πέντε (0,85) για επιφάνεια μεγαλύτερη από χίλια πεντακόσια (1.500) τ.μ. και έως και δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ. και μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για επιφάνεια μεγαλύτερη από δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ..

11.5.3 Ανάλογα με τα έτη παλαιότητας εφαρμόζεται Σ. Παλαιότητας ως εξής: μηδέν κόμμα ενενήντα (0,90) για έτη από ένα (1) έως πέντε (5), μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80) για έτη από έξι (6) έως δέκα (10), μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για έτη από έντεκα (11) έως είκοσι (20), μηδέν κόμμα εξήντα (0,60) για έτη από είκοσι ένα (21) έως τριάντα (30), μηδέν κόμμα πενήντα (0,50) για έτη από τριάντα ένα (31) και άνω.

11.5.4 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι Σ. Ειδ. Συνθ.: μηδέν κόμμα εβδομήντα (0,70) για απαλλοτριωτέο ακίνητο και μηδέν κόμμα τριάντα (0,30) για ημιτελές κτίσμα.

12. Για τις κατηγορίες ακινήτων των παρ. 8, 9 και 10 δεν εφαρμόζεται Σ. Παλαιότητας σε ημιτελή κτίσματα.

13. Η αξία του γηπέδου εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού είναι το γινόμενο του αθροίσματος της βασικής αξίας και της οικοπεδικής αξίας επί τους Συντελεστές Συνιδιοκτησίας, Πρόσοψης, Απόστασης από θάλασσα και Απαλλοτρίωσης, όπως ορίζεται στις διατάξεις της υπ' αρ. 1144814/26361/30.12.1998 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών «Προσδιορισμός της αξίας γης εκτός σχεδίου πόλης και οικισμών που δεν έχουν ειδικούς όρους δόμησης με το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού» (Β' 1328), η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων 41 και 41Α του ν. 1249/1982.

13.1 Ειδικά, η οικοπεδική αξία εφαρμόζεται αποκλειστικά για αγροτεμάχια τα οποία έχουν πρόσωπο σε εθνική ή επαρχιακή οδό ή απέχουν μέχρι και οκτακόσια (800) μέτρα από τη θάλασσα. Η οικοπεδική αξία ορίζεται ως το γινόμενο της αρχικής οικοπεδικής αξίας, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 1 της υπ' αρ. 1144814/26361/30.12.1998 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, του μεγέθους των κτισμάτων και του Συντελεστή Κατηγορίας Κτίσματος (Σ. Κατ. Κτίσματος).

13.2 Ο Σ. Κατ. Κτίσματος ορίζεται ανάλογα με το είδος του κτίσματος ως εξής:

α) ένα (1), όταν επί του αγροτεμαχίου υφίσταται κατοικία ή μονοκατοικία,

β) μηδέν κόμμα τέσσερα (0,4), όταν επί του αγροτεμαχίου υφίσταται αποθήκη ή γεωργικό ή κτηνοτροφικό κτίσμα,

γ) μηδέν κόμμα έξι (0,6), όταν επί του αγροτεμαχίου υφίσταται αποκλειστικά άλλης κατηγορίας κτίσμα, πλην των περ. α΄ και β΄,

δ) μηδέν κόμμα έξι (0,6), όταν επί του αγροτεμαχίου υφίστανται κτίσματα κατοικίας και αποθήκης,

ε) μηδέν κόμμα πέντε (0,5), όταν επί του αγροτεμαχίου υφίστανται κτίσματα αποθήκης, καθώς και οποιασδήποτε άλλης κατηγορίας κτίσματα πλην κατοικιών ή μονοκατοικιών,

στ) μηδέν κόμμα εξήντα πέντε (0,65), όταν επί του αγροτεμαχίου υφίστανται κτίσματα κατοικιών ή μονοκατοικιών και οποιασδήποτε άλλης κατηγορίας κτισμάτων,

ζ) ένα (1), όταν επί του αγροτεμαχίου υφίσταται κτίσμα για το οποίο δεν προκύπτει η κατηγορία του από τη δήλωση στοιχείων ακινήτων.

13.3 Για τον υπολογισμό της αξίας δασών και δασικών εκτάσεων ισχύουν ανάλογα τα οριζόμενα στην παρούσα παράγραφο, μη εφαρμοζόμενου του ν. 998/1979 (Α΄ 289).

14. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται κάθε ειδικότερο θέμα και λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 7
Μεταβατικές διατάξεις

Στις περιπτώσεις έκδοσης ακυρωτικών αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας, με τις οποίες ακυρώθηκαν τιμές εκκίνησης και συντελεστές αυξομείωσης, όπως είχαν αναπροσαρμοστεί και ίσχυαν μέχρι τις 31.12.2008, λαμβάνονται υπόψη οι τιμές εκκίνησης και οι συντελεστές αυξομείωσης, όπως αναπροσαρμόστηκαν μετά τις 31.12.2008 σε εκτέλεση των ως άνω αποφάσεων. Αν έχει βεβαιωθεί φόρος με βάση τιμές εκκίνησης και συντελεστές αυξομείωσης διαφορετικούς από αυτούς που ορίζονται στο προηγούμενο εδάφιο, διενεργείται νέος προσδιορισμός του φόρου από τη Φορολογική Διοίκηση και, σε περίπτωση θεμελίωσης σχετικής αξίωσης, ο φόρος συμψηφίζεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του έτους 2025, με την επιφύλαξη των προβλέψεων περί παραγραφής.

ΒΙΒΛΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΕΝΙΑΙΟΣ ΦΟΡΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ Ι
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

Άρθρο 8
Αντικείμενο του φόρου

1. Επιβάλλεται ετησίως Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) στα δικαιώματα της παρ. 2, σε ακίνητα που βρίσκονται στην Ελλάδα και ανήκουν σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους.

2. Ο φόρος επιβάλλεται στα εμπράγματα δικαιώματα της πλήρους κυριότητας, της ψιλής κυριότητας, της επικαρπίας, της οίκησης και της επιφάνειας επί του ακινήτου. Ο φόρος επιβάλλεται και στα εμπράγματα ή ενοχικά δικαιώματα της αποκλειστικής χρήσης θέσης στάθμευσης, βοηθητικού χώρου και κολυμβητικής δεξαμενής που βρίσκονται σε κοινόκτητο τμήμα του ακινήτου και αποτελούν παρακολούθημα των παραπάνω εμπράγματων δικαιωμάτων. Εξαιρετικά, επιβάλλεται και στο δικαίωμα της νομής ή οιονεί νομής, της κατοχής, καθώς και στη δέσμευση δικαιωμάτων επί του ακινήτου από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 9.

3. Ο φόρος ισούται: α) με τον κύριο φόρο επί του κάθε ακινήτου και την προσαύξηση επί αυτού σύμφωνα με την Ενότητα Ε΄ του άρθρου 11, εάν υποκείμενο του φόρου είναι φυσικό πρόσωπο,

και β) με το άθροισμα του κύριου φόρου επί του κάθε ακινήτου και του συμπληρωματικού φόρου επί της συνολικής αξίας των δικαιωμάτων επί των ακινήτων του υποκειμένου στον φόρο, εάν υποκείμενο του φόρου είναι νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα.

4. Τα δικαιώματα επί των οποίων επιβάλλεται ο φόρος είναι αυτά που υπάρχουν την 1η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας, ανεξάρτητα από τις μεταβολές που επέρχονται κατά τη διάρκεια του έτους αυτού και από τη μεταγραφή του τίτλου κτήσης.

5. Για τον προσδιορισμό του φόρου λαμβάνεται υπόψη η πραγματική κατάσταση του ακινήτου. Η πραγματική κατάσταση του ακινήτου προκύπτει από την οριστική εγγραφή στο κτηματολογικό γραφείο. Αν δεν υπάρχει οριστική εγγραφή, λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία του ακινήτου, όπως προκύπτουν από τον τίτλο κτήσης. Αν δεν υπάρχει τίτλος κτήσης, λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία της πραγματικής κατάστασης του ακινήτου. Αν η πραγματική επιφάνεια του ακινήτου υπερβαίνει αυτή που αναγράφεται στην οριστική εγγραφή στο κτηματολογικό γραφείο ή στον τίτλο κτήσης ή στην άδεια οικοδομής ή έχει γίνει αλλαγή της χρήσης του ακινήτου, λαμβάνονται υπόψη η πραγματική επιφάνεια και η πραγματική χρήση του ακινήτου.

Άρθρο 9
Υποκείμενο του φόρου

1. Υποκείμενο του φόρου είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα του άρθρου 8, ανάλογα με το δικαίωμα και το ποσοστό του, και ειδικότερα:

α) Αυτός που αποκτά δικαίωμα σε ακίνητο από οποιαδήποτε αιτία, από την ημερομηνία σύνταξης του οριστικού συμβολαίου κτήσης ή από την ημερομηνία τελεσιδικίας της δικαστικής απόφασης με την οποία αναγνωρίζεται δικαίωμα ή καταδικάζεται ο δικαιοπάροχος σε δήλωση βουλήσεως.

β) Ο υπερθεματιστής, από την ημερομηνία σύνταξης της κατακυρωτικής έκθεσης.

γ) Ο κληρονόμος και ειδικότερα:

γα) Ο εκ διαθήκης κληρονόμος, εφόσον έχει δημοσιευθεί διαθήκη μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου της φορολογίας έτους.

γβ) Ο εξ αδιαθέτου κληρονόμος, εφόσον δεν έχει δημοσιευθεί διαθήκη μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου της φορολογίας έτους.

γγ) Ο μετά από αποποίηση κληρονόμος, από το επόμενο έτος του θανάτου του κληρονομούμενου ή, στην περίπτωση που έχει δημοσιευθεί διαθήκη, από το επόμενο έτος της δημοσίευσης αυτής.

δ) Όποιος έχει αποκτήσει δικαίωμα σε ακίνητο με οριστικό συμβόλαιο δωρεάς αιτία θανάτου, εφόσον ο θάνατος επήλθε μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου της φορολογίας έτους.

2. Υποκείμενο του φόρου είναι και:

α) Αυτός που αποκτά δικαίωμα με προσύμφωνο αγοράς, εφόσον σε αυτό προβλέπεται η κατάρτιση της εμπράγματης δικαιοπραξίας με αυτοσύμβαση, με εξαίρεση το εργολαβικό προσύμφωνο.

β) Ο δικαιούχος ακινήτου από το Ελληνικό Δημόσιο ή τον πρώην Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας (Ο.Ε.Κ.) ή τον πρώην Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) ή τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.Υ.Π.Α.) ή Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) ή άλλο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), ακόμη και για το χρονικό διάστημα πριν από την έκδοση οριστικού παραχωρητηρίου, εφόσον έχει παραλάβει το ακίνητο.

γ) Ο κηδεμόνας, για την ακίνητη περιουσία σχολάζουσας κληρονομίας, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία, για όσο χρόνο τη διαχειρίζεται.

δ) Ο εκτελεστής διαθήκης ή εκκαθαριστής κληρονομίας για την κληρονομιαία ακίνητη περιουσία, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία, για όσο χρόνο τη διαχειρίζεται και τη διοικεί.

ε) Ο μεσεγγυούχος ακίνητης περιουσίας, για την υπό μεσεγγύηση περιουσία, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία, για όσο χρόνο διαρκεί η μεσεγγύηση.

στ) Ο νομέας επίδικου ακινήτου. Αν το ακίνητο εκνικηθεί με τελεσίδικη απόφαση, ο φόρος που καταβλήθηκε δεν επιστρέφεται.

ζ) Ο εργολάβος, για ακίνητο το οποίο, αν και συμφωνήθηκε να μεταβιβασθεί, δεν έχει μεταβιβαστεί από τον γηπεδούχο στον εργολάβο ή σε τρίτα πρόσωπα που αυτός θα είχε υποδείξει, μετά την παρέλευση τεσσάρων (4) ετών από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών. Εάν ο εργολάβος εκμισθώσει ή χρησιμοποιήσει το ακίνητο με οποιονδήποτε τρόπο πριν από την παρέλευση των τεσσάρων (4) αυτών ετών, αυτός καθίσταται υπόχρεος με βάση τον χρόνο της εκμίσθωσης ή της χρήσης.

η) Ο κάτοχος ακινήτου που ανήκει σε φορέα της Γενικής Κυβέρνησης, χωρίς τη συναίνεση του φορέα.

θ) Ο κάτοχος ακινήτου, πλην του Ελληνικού Δημοσίου, που ανήκει στην Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤ.Α.Δ.) Α.Ε. ή ανήκε στην πρώην εταιρεία Παράκτιο Αττικό Μέτωπο Α.Ε., με τη συναίνεση των ως άνω εταιρειών και ανεξαρτήτως του τρόπου περιέλευσης σε αυτόν της κατοχής του ακινήτου.

ι) Οι Ο.Τ.Α. για ακίνητο που δεσμεύουν για οποιονδήποτε λόγο και για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο εκκρεμεί η καταβολή σχετικής αποζημίωσης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα εφαρμογής της παρούσας περίπτωσης.

3. Ο πλήρης κύριος υποχρεούται στην καταβολή του συνολικού φόρου που βαρύνει το ακίνητο κατά το ποσοστό συνιδιοκτησίας του.

4. Αν συστάθηκε επικαρπία, ο συνολικός φόρος που βαρύνει το ακίνητο επιμερίζεται μεταξύ του ψιλού κυρίου και του επικαρπωτή ως εξής:

α) Αν ο επικαρπωτής είναι φυσικό πρόσωπο, ο φόρος που αναλογεί στο δικαίωμα αυτό ορίζεται ως ποσοστό του φόρου που αναλογεί στην πλήρη κυριότητα του ακινήτου, ανάλογα με την ηλικία του επικαρπωτή ως εξής:

(αα) Στα οκτώ δέκατα (8/10), αν ο επικαρπωτής δεν έχει υπερβεί το εικοστό(20ό) έτος της ηλικίας του.

(αβ) Στα επτά δέκατα (7/10), αν ο επικαρπωτής έχει υπερβεί το εικοστό (20ό) έτος της ηλικίας του.

(αγ) Στα έξι δέκατα (6/10), αν ο επικαρπωτής έχει υπερβεί το τριακοστό (30ό) έτος της ηλικίας του.

(αδ) Στα πέντε δέκατα (5/10), αν ο επικαρπωτής έχει υπερβεί το τεσσαρακοστό (40ό) έτος της ηλικίας του.

(αε) Στα τέσσερα δέκατα (4/10), αν ο επικαρπωτής έχει υπερβεί το πεντηκοστό (50ό) έτος της ηλικίας του.

(αστ) Στα τρία δέκατα (3/10), αν ο επικαρπωτής έχει υπερβεί το εξηκοστό (60ό) έτος της ηλικίας του.

(αζ) Στα δυο δέκατα (2/10), αν ο επικαρπωτής έχει υπερβεί το εβδομηκοστό (70ό) έτος της ηλικίας του.

(αη) Στο ένα δέκατο (1/10), αν ο επικαρπωτής έχει υπερβεί το ογδοηκοστό (80ό) έτος της ηλικίας του.

β) Αν ο επικαρπωτής δεν είναι φυσικό πρόσωπο, ο φόρος που αναλογεί στο δικαίωμα αυτό ορίζεται στα οκτώ δέκατα (8/10) του φόρου που αναλογεί στην πλήρη κυριότητα.

γ) Ο φόρος που αναλογεί στην ψιλή κυριότητα προκύπτει αν από τον φόρο που αναλογεί στην πλήρη κυριότητα αφαιρεθεί ο φόρος που αναλογεί στην επικαρπία.

5. Ο κύριος φόρος που αναλογεί στην οίκηση και στο δικαίωμα της επιφάνειας ισούται με τον φόρο που αναλογεί στην επικαρπία. Στην περίπτωση αυτή ο φόρος που αναλογεί στην πλήρη κυριότητα ισούται με τον φόρο που αναλογεί στην ψιλή κυριότητα.
6. Ο κύριος φόρος που αναλογεί στο εμπράγματο ή ενοχικό δικαίωμα του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 8, προκύπτει σύμφωνα με το εμπράγματο δικαίωμα επί του ακινήτου του οποίου αποτελεί παρακολούθημα και κατά το ποσοστό του επί αυτού.
7. Ο κύριος φόρος που αναλογεί σε ακίνητο των περ. η΄, θ΄ και ι΄ της παρ. 2, ισούται με τον φόρο που αναλογεί στην πλήρη κυριότητα, χωρίς να οφείλεται τέτοιος φόρος από τον κύριο του ακινήτου.
8. Για την εφαρμογή του φόρου, ακίνητα που δεν ιδιοχρησιμοποιούνται από το υποκείμενο του φόρου θεωρούνται αυτά τα οποία εκμισθώνονται ή παραχωρούνται καθ' οιονδήποτε τρόπο σε τρίτο. Τα ακίνητα που δεν εμπίπτουν στο προηγούμενο εδάφιο θεωρούνται ιδιοχρησιμοποιούμενα.
9. Για τον φόρο επί της συνολικής αξίας ανά εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου της Ενότητας Γ΄ και την προσαύξηση του κυρίου φόρου φυσικών προσώπων της Ενότητας Ε΄ του άρθρου 11, καθώς και για τον συμπληρωματικό φόρο νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων του άρθρου 12 εφαρμόζονται ανάλογα οι παρ. 3 έως 8.

Άρθρο 10
Απαλλαγές από τον φόρο

1. Απαλλάσσονται από τον φόρο τα δικαιώματα στα ακίνητα που ανήκουν:
α) Στο ελληνικό Δημόσιο, στο Ταμείο Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ.), στον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.), στην Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤ.Α.Δ.) Α.Ε., στην Επιτροπή Ολυμπίων και Κληροδοτημάτων (Ε.Ο. και Κ.) και στις δημόσιες ανώνυμες εταιρείες που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης του άρθρου 14Α του ν. 3429/2005 (Α΄ 314) πριν από την 1η.1.2014, και στις οποίες το ελληνικό Δημόσιο ασκεί άμεσα αποφασιστική επιρροή, ως κύριος μετοχών που εκπροσωπούν την απόλυτη πλειοψηφία του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.
β) Σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), που εντάσσονται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, καθώς και σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), και ιδιοχρησιμοποιούνται ή παραχωρούνται δωρεάν στο ελληνικό Δημόσιο ή χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τις ανάγκες της δημόσιας υγείας. Οι ανώνυμες εταιρείες της Γενικής Κυβέρνησης, με την επιφύλαξη της περ. α΄, δεν απαλλάσσονται από τον φόρο.
γ) Σε ξένα κράτη, εφόσον το ακίνητο χρησιμοποιείται για την εγκατάσταση πρεσβείας ή προξενείου του ξένου κράτους ή για την εγκατάσταση πρεσβευτή, πρόξενου και λοιπών διπλωματικών αντιπροσώπων και πρακτόρων του ξένου κράτους, με τον όρο της αμοιβαιότητας, ή εφόσον το ακίνητο παραχωρείται δωρεάν από το ξένο κράτος, την πρεσβεία ή το προξενείο ξένου κράτους σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τα οποία χορηγούν τίτλους ή πιστοποιητικά ξένης γλώσσας που αναγνωρίζονται στην Ελλάδα, όπως αυτοί ή αυτά καθορίζονται με βάση την παρ. 4 του άρθρου 10 του π.δ. 85/2022 (Α΄ 232), για την εκπλήρωση του μορφωτικού ή πολιτιστικού τους σκοπού, εφόσον η παραχώρηση αυτή γίνεται από κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
δ) Σε Ν.Π.Δ.Δ. που δεν εντάσσονται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης και ιδιοχρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εκπλήρωση μορφωτικού, εκπαιδευτικού,

πολιτιστικού, αθλητικού, θρησκευτικού, φιλανθρωπικού και κοινωφελούς σκοπού ή παραχωρούνται δωρεάν στο ελληνικό Δημόσιο.

ε) Σε Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που δεν εντάσσονται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, και ιδιοχρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εκπλήρωση μορφωτικού, εκπαιδευτικού, πολιτιστικού, αθλητικού, θρησκευτικού, φιλανθρωπικού και κοινωφελούς σκοπού ή παραχωρούνται δωρεάν στο ελληνικό Δημόσιο.

στ) στα) Σε νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες των γνωστών θρησκειών και δογμάτων κατά την παρ. 2 του άρθρου 13 του Συντάγματος και ιδιοχρησιμοποιούνται για την εκπλήρωση του λατρευτικού, θρησκευτικού και κοινωφελούς έργου τους.

στβ) Στις υποκείμενες στο ειδικό συνταγματικό καθεστώς Ιερές Μονές του Αγίου Όρους, κείμενα εντός ή εκτός αυτού, καθώς και στην Ιερά Μονή του Θεοβαδίστου Όρους Σινά.

ζ) Στα νομικά πρόσωπα που υπάγονται στο ειδικό καθεστώς διοίκησης και διαχείρισης του ν. 3647/2008 (Α΄ 37) και ιδιοχρησιμοποιούνται.

η) Σε εταιρείες ειδικού σκοπού, σύμφωνα με την περ. ζ΄ της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3986/2011 (Α΄ 152), εφόσον το σύνολο των ονομαστικών μετοχών τους ανήκουν στο Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ.), με την επιφύλαξη της παρ. 7 του άρθρου 9.

θ) Σε φυσικά πρόσωπα, φορολογικούς κατοίκους Ελλάδας, των οποίων η κύρια κατοικία, όπως προκύπτει από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του προηγούμενου φορολογικού έτους βρίσκεται σε μικρά ακριτικά νησιά με πληθυσμό κάτω των χιλίων διακοσίων (1.200) κατοίκων, βάσει των ως άνω δηλώσεων, των Περιφερειακών Ενοτήτων Ικαρίας, Λήμνου, Σάμου, Χίου, Καλύμνου, Καρπάθου, Ρόδου και Κω, καθώς και στον Δήμο Γαύδου της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων και στον Δήμο Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων της Περιφερειακής Ενότητας Κέρκυρας. Η απαλλαγή αφορά αποκλειστικά στα δικαιώματα επί των ακινήτων του προηγούμενου εδαφίου που βρίσκονται στα νησιά αυτά.

ι) Σε εγγεγραμμένες Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών (Ο.Κοι.Π.) για τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εκπλήρωση των σκοπών τους.

2. Απαλλάσσονται από τον φόρο και τα δικαιώματα στα ακίνητα για τα οποία:

α) Υφίσταται απαγόρευση οποιασδήποτε χρήσης, σύμφωνα με τον ισχύοντα πολεοδομικό σχεδιασμό, ιδίως ρυμοτομικό βάρος, ρυμοτομική απαλλοτρίωση, δέσμευση ακινήτου για κοινωφελή ή κοινόχρηστο σκοπό ή για λόγους προστασίας μνημείων και αρχαιοτήτων, ιδίως αρχαιολογική δέσμευση για ανασκαφές, κήρυξη αρχαιολογικού χώρου, καθώς και για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος που έχει επιβληθεί από φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, αποκλειστικά κατά το μέρος για το οποίο υφίσταται η ως άνω απαγόρευση. Σε περίπτωση μερικής απαγόρευσης χρήσης ακινήτου εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού, ο φόρος μειώνεται κατά τριάντα τοις εκατό (30%). Σε περίπτωση μερικής απαγόρευσης χρήσης ακινήτου εντός σχεδίου πόλης ή οικισμού, ο φόρος μειώνεται κατά εξήντα τοις εκατό (60%). Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) μπορεί να εξειδικεύονται οι περιπτώσεις που υπάγονται στα προηγούμενα εδάφια.

β) Έχει διαταχθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση η αποδέσμευση από απαλλοτρίωση ή ρυμοτομικό βάρος ή δέσμευση κάθε είδους και δεν έχει εκδοθεί σχετική πράξη της Διοίκησης για την ως άνω αποδέσμευση.

γ) Έχει εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση ή οριστική διοικητική πράξη αποζημίωσης για απαλλοτρίωση ή ρυμοτομικό βάρος ή δέσμευση κάθε είδους και δεν έχει καταβληθεί η αποζημίωση μετά από ένα (1) έτος από το έτος έκδοσης της παραπάνω απόφασης. Οι παραπάνω απαλλαγές ή μειώσεις από τον φόρο λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της πλήρους αποζημίωσης σχετικά με τα δικαιώματα της παρ. 2 του άρθρου 8.

3. Κάθε άλλη διάταξη, γενική ή ειδική, που αφορά απαλλαγές από φόρους ή τέλη και έχει θεσπιστεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2013, δεν εφαρμόζεται για τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακίνητης Περιουσίας, με εξαίρεση τις συμβάσεις παραχώρησης του Ελληνικού Δημοσίου που έχουν κυρωθεί με νόμο μέχρι τη 12η Δεκεμβρίου 2013, εφόσον σε αυτές είχε προβλεφθεί η πλήρης απαλλαγή από φόρους ακίνητης περιουσίας.

4. Σε περιοχές, οι οποίες από την 1η Ιουλίου 2023 και εφεξής, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, έχουν κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας λόγω σεισμού, πυρκαγιάς ή πλημμύρας, απαλλάσσονται από τον φόρο του έτους εντός του οποίου επήλθε η καταστροφή και των δύο (2) επόμενων ετών, ως εξής:

α) Τα κτήρια, μετά του αναλογούντος οικοπέδου, που έχουν αποδεδειγμένα καταστεί επικινδύνως ετοιμόρροπα ή έχουν ολοσχερώς καταστραφεί ή υποστεί ζημίες, οι οποίες τα καθιστούν προσωρινά ακατάλληλα για χρήση, εφόσον οι ιδιοκτήτες τους είναι κάτοχοι Πρωτοκόλλου Αυτοψίας Επικινδύνως Ετοιμόρροπου Κτηρίου ή Δελτίου Επανελέγχου ή Έκθεσης Αυτοψίας της Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με τα οποία το κτίριο έχει χαρακτηρισθεί επικίνδυνο ή προσωρινά ακατάλληλο για χρήση και εφόσον αυτά εκδίδονται έως και ένα (1) έτος μετά τη συντέλεση της φυσικής καταστροφής, αν κατά τον κρίσιμο χρόνο η κυριότητα ή τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα στο ακίνητο ανήκουν στον υπόχρεο σε φόρο για τα έτη αυτά.

β) Τα αγροτεμάχια και τα κτίσματα επί αυτών που βρίσκονται σε περιοχές που επλήγησαν, εφόσον οι ιδιοκτήτες είναι κάτοχοι βεβαίωσης καταστροφής από τα κατά τόπους αρμόδια Τμήματα Αγροτικής Ανάπτυξης και Ελέγχων (Τ.Α.Ε.Ε.) των Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Αποκεντρωμένων Δομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που εκδίδεται έως και έξι (6) μήνες μετά τη συντέλεση της φυσικής καταστροφής, αν κατά τον κρίσιμο χρόνο η κυριότητα ή τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα στο ακίνητο ανήκουν στον υπόχρεο σε φόρο για τα έτη αυτά. Τα Τ.Α.Ε.Ε. εκδίδουν την ως άνω βεβαίωση, αφού λάβουν τα οικεία στοιχεία των αγροτεμαχίων που έχουν εκτιμηθεί ως κατεστραμμένα από τον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων. Η απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας του πρώτου εδαφίου κοινοποιείται στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.). Για τη χορήγηση της απαλλαγής υποβάλλεται από τον δικαιούχο αίτηση για το έτος εντός του οποίου επήλθε η καταστροφή στη Φορολογική Διοίκηση, η οποία ισχύει και για τα δύο (2) επόμενα έτη. Η αίτηση δύναται να υποβάλλεται και μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας «arogi.gov.gr». Εφόσον, μετά τη χορήγηση της απαλλαγής, διαπιστωθεί ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις χορήγησής της, ο φόρος προσδιορίζεται και καταβάλλεται εφάπαξ μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου από την πράξη προσδιορισμού μήνα, εντόκως, σύμφωνα με το άρθρο 61 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58). Σε περίπτωση παράτασης της κήρυξης σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, η απαλλαγή από τον φόρο ισχύει, σύμφωνα με τις ως άνω προϋποθέσεις, και για το έτος εντός του οποίου λήγει η παράταση. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται η υποβολή νέας αίτησης από τον δικαιούχο.

5. Για κατοικίες φυσικών προσώπων που ασφαλίζονται για σεισμό, πυρκαγιά και πλημμύρα σε ασφαλιστική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μητρώο Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων που τηρείται στη Διεύθυνση Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης της Τράπεζας της Ελλάδος, ο φόρος μειώνεται κατά είκοσι τοις εκατό (20%), εάν η φορολογητέα αξία τους, για σκοπούς επιβολής του φόρου δεν υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ, και κατά δέκα τοις εκατό (10%), εάν υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ, εφόσον η ασφάλιση καλύπτει το σύνολο της αξίας του ακινήτου. Ως αξία του ακινήτου, για τις ανάγκες εφαρμογής του πρώτου εδαφίου,

λαμβάνεται η αξία ανακατασκευής του κτίσματος ή των κτισμάτων, μη υπολογιζόμενης της αξίας του οικοπέδου, η οποία δεν μπορεί να υπολείπεται των χιλίων (1.000) ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο. Η ασφάλιση σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια πρέπει να αφορά το προηγούμενο έτος, με διάρκεια τουλάχιστον τριών (3) μηνών. Αν η διάρκεια της ασφάλισης είναι μικρότερη του ενός (1) έτους, η μείωση του φόρου προσαρμόζεται αναλογικά. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, μετά από εισήγηση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., καθορίζεται το κόστος της αξίας ανακατασκευής του ακινήτου, μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ποσό του δεύτερου εδαφίου, καθώς και να ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

6. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται τα δικαιολογητικά και η διαδικασία χορήγησης των απαλλαγών που ορίζονται στο παρόν άρθρο.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ
ΒΑΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ

Άρθρο 11
Υπολογισμός του κύριου φόρου

Ενότητα Α.

Υπολογισμός του κύριου φόρου για τα κτίσματα

1. Ο κύριος φόρος που αναλογεί στα δικαιώματα επί των κτισμάτων υπολογίζεται με βάση τη γεωγραφική θέση, την επιφάνεια, τη χρήση, την παλαιότητα, τον όροφο και τον αριθμό προσόψεων του κτίσματος.

Ειδικότερα:

α) Η γεωγραφική θέση του κτίσματος προσδιορίζει την τιμή ζώνης, στην οποία υπάγεται αυτό, σύμφωνα με το άρθρο 4 και τις αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του. Ανάλογα με την τιμή ζώνης που ισχύει την 1η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας, γίνεται κατάταξη του κτίσματος σε αντίστοιχη φορολογική ζώνη (Φ.Ζ.).

β) Η επιφάνεια υπολογίζεται σε τετραγωνικά μέτρα.

γ) Προκειμένου για ειδικά κτήρια, η επιφάνεια απομειώνεται με την εφαρμογή Συντελεστή Απομείωσης Επιφανείας (Σ.Α.Ε.). Ως ειδικά κτήρια για την εφαρμογή του παρόντος Μέρους νοούνται τα κτίσματα των περ. δ΄, ε΄, στ΄, ζ΄, η΄ και θ΄ της παρ. 1 του άρθρου 2 της υπό στοιχεία 1129485/479/Γ0013ΠΟΛ.1310/3.12.1996 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών «Προσδιορισμός κατ' άρθρο 41α του Ν. 1249/1982 με αντικειμενικά κριτήρια, αξίας κτισμάτων ακινήτων, τα οποία βρίσκονται σε περιοχές όπου δεν ισχύει το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού» (Β΄ 1152), με τις προϋποθέσεις που ορίζονται σε αυτή.

δ) Η χρήση των χώρων του κτίσματος διακρίνεται σε κύρια και βοηθητική. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ορίζονται η διάκριση των χώρων σε κύρια και βοηθητική σχετικά με την επιβολή του φόρου και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου.

ε) Η παλαιότητα του κτίσματος προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ του έτους φορολογίας και του έτους έκδοσης της νεότερης οικοδομικής άδειας. Αν δεν υπάρχει οικοδομική άδεια, ως έτος έκδοσής της λαμβάνεται το έτος κατασκευής το οποίο προκύπτει από δημόσιο έγγραφο. Αν το έτος κατασκευής δεν προκύπτει από δημόσιο έγγραφο ή από τη δήλωση στοιχείων ακινήτων, ως έτος έκδοσης της άδειας λαμβάνεται το έτος κατά το οποίο δηλώθηκε το κτίσμα με την υποβολή προς τη Φορολογική Διοίκηση της δήλωσης στοιχείων ακινήτων.

2. Για τον υπολογισμό του κύριου φόρου, με βάση τα κριτήρια της παρ. 1, καθορίζονται συντελεστές ως εξής:

α) Βασικός Φόρος (Β.Φ.) ανά φορολογική ζώνη (Φ.Ζ.), όπως αυτή αντιστοιχεί στην τιμή ζώνης, σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί:

Τιμή Ζώνης (€/μ2)	Φ.Ζ.	Συντελεστής βασικού φόρου (€/μ2)
0-750	1	2,00
751-1500	2	2,80
1501-2500	3	3,70
2501-3000	4	4,50
3001-3500	5	7,60
3501-4000	6	9,20
4001-4500	7	11,10
4501-5000	8	13,40
>=5001	9	16,20

Κτίσματα εντός ή εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού, για τα οποία δεν έχει καθορισθεί τιμή ζώνης, καθώς και τα ειδικά κτήρια της περ. γ) της παρ. 1 της παρούσας Ενότητας, εντάσσονται στην κατώτερη τιμή ζώνης της Δημοτικής Ενότητας στην οποία βρίσκονται. Αν δεν έχουν καθοριστεί τιμές ζώνης στη Δημοτική Ενότητα, εντάσσονται στην κατώτερη τιμή ζώνης του οικείου Δήμου και αν δεν έχουν καθοριστεί τιμές ζώνης στον Δήμο, εντάσσονται στην κατώτερη τιμή ζώνης της οικείας Περιφερειακής Ενότητας και αν δεν έχουν καθοριστεί τιμές ζώνης στην Περιφερειακή Ενότητα, εντάσσονται στην κατώτερη τιμή ζώνης της οικείας Περιφέρειας.

β) Συντελεστής Παλαιότητας Κτίσματος (Σ.Π.Κ.), σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί:

Παλαιότητα	Συντελεστής Παλαιότητας Κτίσματος (Σ.Π.Κ.)
26 έτη και άνω	1,00
20 έως και 25 έτη	1,05
15 έως και 19 έτη	1,10
10 έως και 14 έτη	1,15
5 έως και 9 έτη	1,20
Μέχρι και 4 έτη	1,25

Για τα κτήρια που ανεγέρθηκαν προ του 1930 εφαρμόζεται συντελεστής παλαιότητας μηδέν κόμμα οκτώ (0,8), ενώ για τα κτήρια με παλαιότητα άνω των εκατό (100) ετών εφαρμόζεται συντελεστής παλαιότητας μηδέν κόμμα εξήντα (0,60).

γ) Συντελεστής Απομείωσης Επιφάνειας (Σ.Α.Ε.) κτίσματος, προκειμένου για κύριους χώρους ειδικών κτηρίων, ο οποίος εφαρμόζεται ανά κλιμάκιο επιφάνειας στο οποίο αντιστοιχεί, σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί:

Κλιμάκιο Επιφάνειας (μ2)	Συντελεστής Απομείωσης Επιφάνειας (Σ.Α.Ε.)
0-500	1,00
500,01 - 1.500	0,80

1.500,01 - 3.000	0,75
3.000,01 - 5.000	0,65
5.000,01 - 10.000	0,55
10.000,01 - 25.000	0,45
25.000,01 - 50.000	0,35
50.000,01 και άνω	0,25

δ) Συντελεστής Ορόφου (Σ. Ορόφου), ο οποίος εφαρμόζεται για τον όροφο στον οποίο βρίσκεται το κτίσμα, σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί:

Όροφος	Συντελεστής Ορόφου (Σ. Ορόφου)
Υπόγειο	0,98
Ισόγειο και 1ος	1,00
2ος και 3ος	1,01
4ος και 5ος	1,02
6ος και άνω	1,03

Σε περίπτωση που το κτίσμα εκτείνεται σε περισσότερους από έναν ορόφους, ως Συντελεστής Ορόφου λαμβάνεται εκείνος του υψηλότερου ορόφου.

Συντελεστής Ορόφου δεν εφαρμόζεται στα ειδικά κτήρια και τις μονοκατοικίες.

ε) Προκειμένου για μονοκατοικία, εφαρμόζεται Συντελεστής Μονοκατοικίας (Σ. Μον.), ο οποίος ορίζεται σε ένα κόμμα μηδέν δύο (1,02).

στ) Συντελεστής Πρόσοψης (Σ. Πρόσοψης), ο οποίος ορίζεται σε ένα (1) για μηδενικό αριθμό προσόψεων, σε ένα κόμμα μηδέν ένα (1,01) για κτήρια με μία πρόσοψη και σε ένα κόμμα μηδέν δύο (1,02) για κτήρια με δύο ή περισσότερες προσόψεις. Ο συντελεστής πρόσοψης δεν εφαρμόζεται στους βοηθητικούς χώρους και στα ειδικά κτήρια.

ζ) Συντελεστής Βοηθητικών Χώρων (Σ.Β.Χ.), ο οποίος ορίζεται σε μηδέν κόμμα ένα (0,1).

η) Συντελεστής Ημιτελών Κτισμάτων (Σ.Η.Κ.), ο οποίος ορίζεται σε μηδέν κόμμα τέσσερα (0,4) και εφαρμόζεται στα ημιτελή κτίσματα, ανεξαρτήτως σταδίου κατασκευής, που:

ηα) δεν είχαν ποτέ ηλεκτροδοτηθεί και είναι κενά ή

ηβ) ηλεκτροδοτούνται με εργοταξιακό ηλεκτρικό ρεύμα, δεν είχαν ποτέ άλλη παροχή ρεύματος πλην της εργοταξιακής και είναι κενά.

θ) Συντελεστής Ειδικών Κτηρίων (Σ.Ε.Κ.), ο οποίος ορίζεται σε μηδέν κόμμα πέντε (0,5). Ο Συντελεστής Ειδικών Κτηρίων δεν εφαρμόζεται όταν χρησιμοποιείται ο συντελεστής βοηθητικών χώρων. Για τα ειδικά κτήρια αγροτικής χρήσης, ο Συντελεστής Ειδικών Κτηρίων και ο συντελεστής βοηθητικών χώρων ορίζονται σε μηδέν (0).

3. α. Ο κύριος φόρος για τα δικαιώματα επί των κτισμάτων, εκτός των ειδικών κτηρίων, ισούται με το γινόμενο της επιφάνειας, του βασικού φόρου, του συντελεστή παλαιότητας κτίσματος, του συντελεστή ορόφου ή μονοκατοικίας, του συντελεστή πρόσοψης, του συντελεστή βοηθητικών χώρων και του συντελεστή ημιτελούς κτίσματος, κατά περίπτωση, ως εξής:

Φόρος = Επιφάνεια κτίσματος (μ2) x ΒΦ x ΣΠΚ x Σ. Ορόφου ή Σ. Μον. x Σ. Πρόσοψης x ΣΒΧ (όπου εφαρμόζεται) x ΣΗΚ (όπου εφαρμόζεται)

β. Προκειμένου για τα ειδικά κτήρια της περ. γ) της παρ. 1 της παρούσας Ενότητας, ο κύριος φόρος ισούται με το γινόμενο της επιφάνειας, του βασικού φόρου, του συντελεστή ειδικών κτηρίων, του συντελεστή παλαιότητας κτίσματος, του συντελεστή απομείωσης επιφάνειας, του συντελεστή βοηθητικών χώρων και του συντελεστή ημιτελούς κτίσματος, κατά περίπτωση, ως εξής:

Φόρος = Επιφάνεια κτίσματος (μ2) x ΒΦ x ΣΕΚ x ΣΠΚ x ΣΑΕ x ΣΒΧ (όπου εφαρμόζεται) x ΣΗΚ (όπου εφαρμόζεται)

Ενότητα Β.

Υπολογισμός κύριου φόρου για οικόπεδα και γήπεδα

Ο κύριος φόρος που αναλογεί στα δικαιώματα επί των γηπέδων εντός σχεδίου πόλης ή οικισμού (οικόπεδα) ή των γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού (γήπεδα) υπολογίζεται σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους.

1. Ειδικότερα, για τα οικόπεδα:

α) Το οικόπεδο εντάσσεται σε φορολογική ζώνη και προσδιορίζεται συντελεστής φόρου με βάση τη μοναδιαία αξία του οικοπέδου, σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί:

Μοναδιαία αξία (€/μ2)	Φ.Ζ	Συντελεστής φόρου (€/μ2)
0,01-6,00	1	0,0037
6,01-20,00	2	0,0075
20,01-50,00	3	0,0125
50,01-75,00	4	0,0185
75,01-100,00	5	0,0375
100,01-150,00	6	0,0750
150,01-200,00	7	0,1850
200,01-300,00	8	0,2470
300,01-400,00	9	0,3700
400,01-600,00	10	0,5550
600,01-800,00	11	0,7400
800,01-900,00	12	0,9900
900,01-1000,00	13	1,2500
1000,01-1500,00	14	1,6000
1500,01-2000,00	15	2,3500
2000,01-3000,00	16	3,7000
3000,01-4000,00	17	4,9500
4000,01-5000,00	18	7,4000
>=5000,01	19	9,2500

β) Η Μοναδιαία Αξία του οικοπέδου ανά τετραγωνικό μέτρο είναι ο λόγος της φορολογητέας αξίας του οικοπέδου προς τη συνολική επιφάνειά του. Αν το οικόπεδο βρίσκεται σε περιοχή, στην οποία δεν ισχύουν οι αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 4, η μοναδιαία αξία του οικοπέδου ανά τετραγωνικό μέτρο δεν μπορεί να είναι ανώτερη της τιμής ανά τετραγωνικό μέτρο, η οποία ελήφθη υπόψη για τον υπολογισμό του φόρου ακίνητης περιουσίας φυσικών προσώπων έτους 2013.

γ) Η φορολογητέα αξία του οικοπέδου ισούται με το γινόμενο του συντελεστή οικοπέδου, της συνολικής τιμής εκκίνησης του οικοπέδου, του συντελεστή πρόσοψης και της επιφάνειας του οικοπέδου. Για τον υπολογισμό της φορολογητέας αξίας, εφαρμόζονται τα εξής:

γα) Ο συντελεστής οικοπέδου (Σ.Ο.), η συνολική τιμή εκκίνησης του οικοπέδου, καθώς και ο συντελεστής αξιοποίησης οικοπέδου (Σ.Α.Ο.), για τον υπολογισμό της συνολικής τιμής εκκίνησης του οικοπέδου, λαμβάνονται όπως ορίζονται κάθε φορά στις αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής

Οικονομίας και Οικονομικών που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 4, ανεξάρτητα αν ο συντελεστής δόμησης που ισχύει για τα ακίνητα είναι διαφορετικός από τον Σ.Α.Ο.. Αν το οικόπεδο είναι δεσμευμένο για κοινωφελή χρήση, ο Σ.Α.Ο. είναι ίσος με τον συντελεστή δόμησης του Οικοδομικού Τετραγώνου, όπως έχει καθοριστεί με προεδρικό διάταγμα.

γβ) Αν το οικόπεδο βρίσκεται σε περιοχή, στην οποία δεν έχουν καθοριστεί με τις αποφάσεις της υποπερ. γα, συντελεστής οικοπέδου (Σ.Ο.), ως συνολική τιμή εκκίνησης του οικοπέδου και συντελεστής αξιοποίησης οικοπέδου (Σ.Α.Ο.), λαμβάνονται οι χαμηλότεροι Σ.Ο., συνολική τιμή εκκίνησης του οικοπέδου και Σ.Α.Ο. της ζώνης με τη χαμηλότερη τιμή ζώνης της οικείας Δημοτικής Ενότητας, όπως ορίζονται κάθε φορά στις αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που εκδίδονται κατ` εξουσιοδότηση του άρθρου 4. Αν δεν έχουν καθοριστεί τέτοιες ζώνες και τέτοιοι συντελεστές στη Δημοτική Ενότητα, λαμβάνονται οι κατώτερες αντίστοιχες τιμές του οικείου Δήμου, και αν δεν έχουν καθοριστεί ούτε στον Δήμο, λαμβάνονται οι κατώτερες αντίστοιχες τιμές της οικείας Περιφερειακής Ενότητας και αν δεν έχουν καθοριστεί ούτε στην Περιφερειακή Ενότητα, λαμβάνονται οι κατώτερες αντίστοιχες τιμές της οικείας Περιφέρειας.

γγ) Ανάλογα με την πρόσοψη εφαρμόζεται Συντελεστής Πρόσοψης (Σ. Πρόσοψης), ως εξής: ένα (1,00) για πρόσοψη σε μία μόνο οδό, ένα κόμμα μηδέν οκτώ (1,08) για προσόψεις σε δύο (2) ή περισσότερες οδούς ή σε οδό και πλατεία και μηδέν κόμμα ογδόντα (0,80), αν δεν υπάρχει πρόσοψη σε οδό.

γδ) Οι υποπερ. εα), εβ), εγ), εδ), εε) και εστ) της περ. ε) της παρ. 9 του άρθρου 6 εφαρμόζονται ανάλογα.

δ) Οικόπεδα, τα οποία είναι επιφάνειες που χρησιμοποιούνται για τον ελλιμενισμό αεροσκαφών, με εξαίρεση τις επιφάνειες που χρησιμοποιούνται για τον ελλιμενισμό αεροσκαφών ιδιωτικής χρήσης ή είναι λωρίδες γης, στις οποίες βρίσκονται σιδηροτροχιές ή οικόπεδα έδρασης πύργων και γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, ή βρίσκονται εντός Ειδικών Σχεδίων Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίων Ακινήτων του ν. 3986/2011 (Α΄ 152) ή εντός Σχεδίου Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης του ν. 4062/2012 (Α΄ 70) και στις δύο προηγούμενες περιπτώσεις μόνο μέχρι τη μεταβίβασή τους από τον φορέα της επένδυσης προς τρίτους, ή βρίσκονται εντός των ορίων των περιοχών που ορίζονται από το άρθρο 1 του ν. 4458/1965 (Α΄ 33), τα άρθρα 1 και 29 του ν. 2545/1997 (Α΄ 254), το άρθρο 41 του ν. 3982/2011 (Α΄ 143) και το άρθρο 3 του ν. 4982/2022 (Α΄ 195) εντάσσονται στην πρώτη φορολογική ζώνη.

ε) Αν στο οικόπεδο υπάρχει κτίσμα, η επιφάνεια του οικοπέδου για την οποία επιβάλλεται ο κύριος φόρος ισούται με το υπόλοιπο της συνολικής επιφάνειας αφού αφαιρεθεί η επιφάνεια του οικοπέδου, η οποία αναλογεί στον συντελεστή αξιοποίησης του οικοπέδου, με βάση τη δόμηση, η οποία έχει πραγματοποιηθεί στο οικόπεδο, ως εξής:

Επιφάνεια οικοπέδου για την οποία επιβάλλεται φόρος όταν υπάρχει κτίσμα = συνολική επιφάνεια οικοπέδου - επιφάνεια οικοπέδου που αναλογεί στον Σ.Α.Ο. με βάση τη δόμηση που έχει πραγματοποιηθεί.

Για τον Συντελεστή Αξιοποίησης Οικοπέδου (Σ.Α.Ο.) που εφαρμόζεται ισχύουν όσα ορίζονται στην υποπερ. γα) της περ. γ) της παρ. 1 της παρούσας Ενότητας με εξαίρεση την περίπτωση που το κτίσμα έχει ηλικία εκατό (100) ετών ή μεγαλύτερη, καθώς και την περίπτωση που επί του οικοπέδου υπάρχει κτήριο, το οποίο έχει κηρυχθεί ιστορικό διατηρητέο μνημείο ή έργο τέχνης, οπότε θεωρείται ότι ο Σ.Α.Ο. έχει εξαντληθεί.

στ) Ο κύριος φόρος ισούται με το γινόμενο της επιφάνειας και του συντελεστή φόρου, ως εξής:

Φόρος = Επιφάνεια οικοπέδου (μ2) x ΣΦ.

2. Ειδικότερα, για τα γήπεδα, ο κύριος φόρος προκύπτει από τον Βασικό Συντελεστή Φορολογίας που καθορίζεται σε μηδέν κόμμα μηδέν μηδέν ένα (0,001) του ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο (1

ευρώ ανά στρέμμα) με την εφαρμογή των συντελεστών θέσης, χρήσης, άρδευσης, απαλλοτρίωσης και του συντελεστή ύπαρξης κατοικίας, κατά περίπτωση, ως εξής:

α) Συντελεστής Θέσης (Σ.Θ.), ο οποίος ορίζεται ανάλογα με τη θέση που αντιστοιχεί στην ελάχιστη Αρχική Βασική Αξία (Α.Β.Α.) της Δημοτικής Ενότητας στην οποία ανήκει το γήπεδο, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Αρχική Βασική Αξία (Α.Β.Α.) (€/μ2)	Συντελεστής Θέσης (Σ.Θ.)
0,1 - 0,49	1,0
0,5 - 0,99	1,1
1 - 1,99	1,2
2 - 2,99	1,3
3 - 4,99	1,5
5 - 6,99	1,7
7 - 9,99	2,0
10 - 14,99	2,3
15 - 19,99	2,5
20 +	3,0

Η ελάχιστη Αρχική Βασική Αξία (Α.Β.Α.) λαμβάνεται όπως ορίζεται κάθε φορά στις αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 5.

β) Συντελεστής Χρήσης (Σ.Χ.), ο οποίος ορίζεται ανάλογα με τη χρήση του γηπέδου, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Χρήση γηπέδου	Συντελεστής Χρήσης (Σ.Χ.)
Δάσος ή δασική έκταση	0,1
Βοσκότοπος/Χέρσες μη καλλιεργήσιμες εκτάσεις	0,5
Καλλιέργειες (μονοετείς ή δενδροκαλλιέργειες/Αγρανάπαυση καλλιεργήσιμων εκτάσεων	2,0
Μεταλλείο - Λατομείο	5,0
Υπαίθρια έκθεση/Χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων και αναψυχής	8,0

γ) Συντελεστής Άρδευσης (Σ. Αρ.), ο οποίος ορίζεται σε ένα κόμμα ένα (1,1).

δ) Συντελεστής Απαλλοτρίωσης, (Σ. Απ.), ο οποίος ορίζεται σε μηδέν κόμμα εβδομήντα πέντε (0,75).

ε) Συντελεστής Κατοικίας (Σ.Κ.), ο οποίος ορίζεται ίσος με πέντε (5), αν υπάρχει κατοικία εντός του γηπέδου.

Αν ο φορολογούμενος, ο ή η σύζυγος, το μέρος του συμφώνου συμβίωσης και τα εξαρτώμενα, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α΄ 167), τέκνα της οικογένειάς του, δεν έχουν εμπράγματα δικαιώματα της παρ. 2 του άρθρου 8 σε άλλη κατοικία, σύμφωνα με τη δήλωση στοιχείων ακινήτων και τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, και η κατοικία που υπάρχει στο γήπεδο έχει επιφάνεια κύριων χώρων μικρότερη των εκατόν πενήντα τετραγωνικών μέτρων (150 μ2), ο συντελεστής κατοικίας δεν εφαρμόζεται.

Ο συντελεστής κατοικίας εφαρμόζεται στη συνολική επιφάνεια του γηπέδου, χωρίς να αφαιρείται η επιφάνεια του κτίσματος. Αν το γήπεδο έχει επιφάνεια άνω των δέκα χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων (10.000 μ2), ο συντελεστής εφαρμόζεται μέχρι και τις δέκα χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα.

στ) Ο κύριος φόρος ισούται με το γινόμενο της επιφάνειας του γηπέδου, του βασικού συντελεστή φορολογίας, του συντελεστή θέσης, του συντελεστή χρήσης, του συντελεστή άρδευσης, του συντελεστή απαλλοτρίωσης και του συντελεστή κατοικίας, όπως προβλέπεται, ως εξής:

Φόρος = Επιφάνεια γηπέδου (μ2) x ΒΣΦ x ΣΘ x ΣΧ x ΣΑρ x ΣΑπ (όπου εφαρμόζεται) x ΣΚ (όπου εφαρμόζεται).

ζ) Ειδικά για γήπεδα εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού, τα οποία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τον ελλιμενισμό αεροσκαφών, με εξαίρεση τις επιφάνειες που χρησιμοποιούνται για τον ελλιμενισμό αεροσκαφών ιδιωτικής χρήσης, ή είναι λωρίδες γης στις οποίες βρίσκονται σιδηροτροχιές, ή εδαφοτεμάχια έδρασης πύργων και γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, ή βρίσκονται εντός Ειδικών Σχεδίων Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίων Ακινήτων του ν. 3986/2011 ή εντός Σχεδίου Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης του ν. 4062/2012, και στις δύο προηγούμενες περιπτώσεις μόνο μέχρι τη μεταβίβασή τους από τον φορέα της επένδυσης προς τρίτους, ή βρίσκονται εντός των ορίων των περιοχών που ορίζονται στο άρθρο 1 του ν. 4458/1965, στα άρθρα 1 και 29 του ν. 2545/1997, στο άρθρο 41 του ν. 3982/2011 και στο άρθρο 3 του ν. 4982/2022, ο κύριος φόρος ισούται με το γινόμενο της επιφάνειας του γηπέδου επί τον βασικό συντελεστή φορολογίας της παρούσας παραγράφου.

Ενότητα Γ.

Υπολογισμός φόρου επί της συνολικής αξίας ανά εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου

1. Για δικαιώματα επί ακινήτων υπολογίζεται φόρος επί της συνολικής αξίας ανά εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου, όπως αυτό αποτυπώνεται στη δήλωση στοιχείων ακινήτων του άρθρου 2, σύμφωνα με την κατωτέρω κλίμακα:

Κλιμάκια συνολικής αξίας ακινήτου σε ευρώ	Συντελεστής φόρου ανά κλιμάκιο αξίας
0,01-400.000	0%
400.000,01-500.000	0,20%
500.000,01-600.000	0,30%
600.000,01-700.000	0,40%
700.000,01-800.000	0,50%
800.000,01-900.000	0,60%
900.000,01-1.000.000	0,70%
1.000.000,01-2.000.000	0,90%
>=2.000.000,01	1,00%

2. Ο φόρος της παρούσας Ενότητας υπολογίζεται στη συνολική αξία του εκατό τοις εκατό (100%) της πλήρους κυριότητας του ακινήτου, όπως το δικαίωμα αυτό αναγράφεται στη δήλωση στοιχείων ακινήτων, απομειώνεται με βάση τον συντελεστή συνιδιοκτησίας της παρ. 9 του άρθρου 6, εφόσον υφίσταται συνιδιοκτησία στην πλήρη ή ψιλή κυριότητα, και επιμερίζεται σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 9. Η αξία του προηγούμενου εδαφίου υπολογίζεται σύμφωνα με τις παρ. 3 και 4 της Ενότητας Ε.

3. Η παρούσα Ενότητα εφαρμόζεται, εφόσον η συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας του υποκειμένου στον φόρο, όπως αυτή υπολογίζεται βάσει της Ενότητας Ε, υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ.

4. Δεν επιβάλλεται ο φόρος της παρούσας Ενότητας σε δικαίωμα επί οικοπέδου με ή χωρίς κτίσμα, όταν το ποσοστό συνιδιοκτησίας επί του εν λόγω οικοπέδου δεν υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%). Επιπλέον, το δικαίωμα επί του οικοπέδου δεν λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή του συντελεστή φόρου ανά κλιμάκιο αξίας της παρούσας Ενότητας, λαμβάνεται όμως υπόψη για τη συνολική αξία της περιουσίας του υποκειμένου στον φόρο για την παρούσα Ενότητα και την Ενότητα Ε.

5. Η παρούσα Ενότητα δεν εφαρμόζεται:

α) για δικαιώματα επί γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού,

β) για δικαιώματα επί των κτηρίων που βρίσκονται σε γήπεδα ή οικόπεδα και τα κτήρια αυτά είναι προγενέστερα των εκάστοτε τελευταίων εκατό (100) ετών και έχουν χαρακτηριστεί ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία ή ως έργα τέχνης, καθώς και για τα αναλογούντα σε αυτά ποσοστά επί των γηπέδων ή οικοπέδων στα οποία βρίσκονται, και

γ) για δικαιώματα επί ιστορικών διατηρητέων μνημείων ή έργων τέχνης, του Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς (ν. 4858/2021, Α΄ 220) τα οποία δεν εμπίπτουν στην περ. β΄, καθώς και για δικαιώματα επί κτηρίων, τα οποία έχουν χαρακτηρισθεί μέχρι την 31η.12.2021 ως διατηρητέα, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 1577/1985 (Α΄ 210), εφόσον τα ως άνω μνημεία, έργα τέχνης ή διατηρητέα κτήρια είναι προγενέστερα της 1ης Ιανουαρίου 1940, και για τα αναλογούντα σε αυτά ποσοστά επί των γηπέδων ή οικοπέδων στα οποία βρίσκονται.

Ενότητα Δ.

Συνολικός υπολογισμός κυρίου φόρου:

1. Ο κύριος φόρος των φυσικών προσώπων ισούται με το άθροισμα του κύριου φόρου κτισμάτων της Ενότητας Α, του κύριου φόρου οικοπέδων και γηπέδων της Ενότητας Β και του φόρου επί της συνολικής αξίας ανά εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου της Ενότητας Γ.

2. Ο κύριος φόρος των νομικών προσώπων και των νομικών οντοτήτων ισούται με το άθροισμα του κύριου φόρου κτισμάτων της Ενότητας Α και του κύριου φόρου οικοπέδων και γηπέδων της Ενότητας Β.

Ενότητα Ε.

Προσαύξηση του φόρου φυσικών προσώπων ανάλογα με τη συνολική αξία της περιουσίας

1. Ο φόρος φυσικών προσώπων που προκύπτει από την εφαρμογή του παρόντος άρθρου προσαυξάνεται ανάλογα με τη συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας ως εξής:

α) για αξία ακίνητης περιουσίας έως και εξακόσιες πενήντα χιλιάδες (650.000) ευρώ, κατά ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%),

β) για αξία ακίνητης περιουσίας έως και οκτακόσιες χιλιάδες (800.000) ευρώ, κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%),

γ) για αξία ακίνητης περιουσίας έως και ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ, κατά ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%),

δ) για αξία ακίνητης περιουσίας από ένα εκατομμύριο και ένα λεπτό (1.000.000,01) ευρώ και άνω, κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%).

2. Η προσαύξηση σύμφωνα με την παρ. 1 της παρούσας Ενότητας εφαρμόζεται, εφόσον η συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

3. Για τον υπολογισμό της συνολικής αξίας της περιουσίας εφαρμόζεται το άρθρο 6. Αν το οικόπεδο βρίσκεται σε περιοχή, η οποία δεν εντάσσεται στο πεδίο εφαρμογής των αποφάσεων του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 4, για τον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας αυτού, το γινόμενο της συνολικής τιμής εκκίνησης του οικοπέδου και του συντελεστή οικοπέδου, ο οποίος δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος του ένα (1), δεν μπορεί να είναι ανώτερο της τιμής ανά τετραγωνικό μέτρο, η οποία ελήφθη υπόψη για τον υπολογισμό του φόρου ακίνητης περιουσίας φυσικών προσώπων του έτους 2013.
4. Για τον υπολογισμό της συνολικής αξίας της ακίνητης περιουσίας δεν συνυπολογίζεται η αξία των δικαιωμάτων των περ. α), β) και γ) της παρ. 5 της Ενότητας Γ.

Ενότητα ΣΤ.
Προσαύξηση κυρίου φόρου κτισμάτων πιστωτικών ιδρυμάτων και διαχειριστών και αγοραστών πιστώσεων
1. Ο κύριος φόρος για δικαιώματα επί κατοικιών ή διαμερισμάτων και μονοκατοικιών, όπως δηλώνονται υπό τους κωδικούς 1 και 2 στη στήλη 9 του εντύπου Ε9, σύμφωνα με την υπό στοιχεία Α.1035/22.3.2023 απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. «Τύπος και περιεχόμενο της δήλωσης στοιχείων ακινήτων (Ε9) φυσικών και νομικών προσώπων έτους 2023 και επόμενων ετών» (Β΄ 1831), όπως προσδιορίζεται με βάση την Ενότητα Α΄, προσαυξάνεται κατά εκατό τοις εκατό (100%), εφόσον ο υποκείμενος στον φόρο είναι πιστωτικό ίδρυμα ή αγοραστής ή διαχειριστής πιστώσεων, όπως αυτά ορίζονται στις περ. 1, 6 και 8 του άρθρου 4 του ν. 5072/2023 (Α΄ 198), ή συνδεδεμένο με αυτά νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, κατά την έννοια της περ. ζ του άρθρου 2 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α΄ 167). Η προσαύξηση του προηγούμενου εδαφίου δεν υπολογίζεται, εάν το κτίσμα ήταν μισθωμένο για διάστημα τουλάχιστον έξι (6) μηνών εντός του έτους που προηγείται του έτους φορολογίας. Τα έσοδα από την προσαύξηση του φόρου της παρούσας Ενότητας διατίθενται σε κοινωνικές δράσεις ενίσχυσης της στεγαστικής πολιτικής.
2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο διαδικαστικό θέμα για την εφαρμογή της παρούσας Ενότητας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας καθορίζονται οι δράσεις ενίσχυσης της στεγαστικής πολιτικής.
3. Η παρούσα Ενότητα εφαρμόζεται για τον φόρο των ετών 2026 έως 2028.

Άρθρο 12
Υπολογισμός του συμπληρωματικού φόρου

1. Στην αξία των δικαιωμάτων της παρ. 2 του άρθρου 8 επί ακινήτων νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας επιβάλλεται συμπληρωματικός φόρος, ο οποίος υπολογίζεται, σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους. Η αξία των δικαιωμάτων αυτών υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 9.
2. Ο συμπληρωματικός φόρος υπολογίζεται στην αξία των δικαιωμάτων της παρ. 2 του άρθρου 8 με συντελεστή πέντε και μισό τοις χιλίοις (5,5‰). Ειδικά για τα ακίνητα τα οποία ιδιοχρησιμοποιούνται για την παραγωγή ή την άσκηση κάθε είδους επιχειρηματικής δραστηριότητας, ανεξαρτήτως αντικειμένου εργασιών, υπολογίζεται με συντελεστή ένα τοις χιλίοις (1‰). Για τα Ν.Π.Δ.Δ. και τα Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα των περ. β), δ), ε) και ζ) και των υποπερ. στα) και στβ) της περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 10, ο συμπληρωματικός φόρος

ισούται με τρία και μισό τοις χιλίοις (3,5‰) επί της συνολικής αξίας των δικαιωμάτων της παρ. 2 του άρθρου 8 για τα ακίνητα που δεν ιδιοχρησιμοποιούν. Για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού φόρου δεν συμπεριλαμβάνονται:

α) η αξία των δικαιωμάτων σε ακίνητα που απαλλάσσονται και κατά το μέρος της οριζόμενης απαλλαγής σύμφωνα με το άρθρο 10 και

β) η αξία των δικαιωμάτων σε ακίνητα της περ. δ) της παρ. 1 της Ενότητας Β΄ και της περ. ζ) της παρ. 2 της Ενότητας Β΄ του άρθρου 11.

3. Κατά τα λοιπά, για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού φόρου, εφαρμόζεται η παρ. 3 της Ενότητας Ε΄ του άρθρου 11.

Άρθρο 13
Χορήγηση εκπτώσεων

1. Με πράξη της Φορολογικής Διοίκησης χορηγείται έκπτωση πενήντα τοις εκατό (50%) στον φορολογούμενο, τον ή τη σύζυγο ή το μέρος του συμφώνου συμβίωσης και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς τους επί του φόρου που προσδιορίστηκε στα παραπάνω πρόσωπα, αν διαπιστώνεται οικονομική αδυναμία πληρωμής της συνολικής οφειλής για το οικείο έτος. Η παραπάνω έκπτωση χορηγείται για τον οφειλόμενο φόρο κάθε έτους, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α) το συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο έχει λήξει κατά τον χρόνο φορολογίας η προθεσμία υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α΄ 167) και κάθε άλλη συναφή κείμενη διάταξη, δεν υπερβαίνει τις εννέα χιλιάδες (9.000) ευρώ, προσαυξημένο κατά χίλια (1.000) ευρώ για τον ή τη σύζυγο ή το μέρος του συμφώνου συμβίωσης και κάθε εξαρτώμενο μέλος,

β) το σύνολο της επιφάνειας των κτισμάτων στα οποία κατέχουν δικαιώματα της παρ. 2 του άρθρου 8, ο υπόχρεος δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, ο ή η σύζυγος ή το μέρος του συμφώνου συμβίωσης και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς τους, λαμβανομένων υπόψη του ποσοστού συνιδιοκτησίας και του είδους του δικαιώματος, δεν υπερβαίνει τα εκατόν πενήντα τετραγωνικά μέτρα (150 τ.μ.) και η συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας, όπως αυτή προσδιορίζεται στην Ενότητα Ε΄ του άρθρου 11, δεν υπερβαίνει το ποσό των ογδόντα πέντε χιλιάδων (85.000) ευρώ για τον άγαμο, των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ για τον έγγαμο και τον ή τη σύζυγό του ή το μέρος του συμφώνου συμβίωσης ή τη μονογονεϊκή οικογένεια με ένα εξαρτώμενο τέκνο και των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ για τον έγγαμο, τον ή τη σύζυγό του ή το μέρος του συμφώνου συμβίωσης και τα εξαρτώμενα τέκνα τους ή τη μονογονεϊκή οικογένεια με δύο (2) εξαρτώμενα τέκνα και

γ) ο φορολογούμενος, ο ή η σύζυγος ή το μέρος του συμφώνου συμβίωσης και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς τους είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας.

2. Η έκπτωση της παρ. 1 ανέρχεται σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α) Το συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο έχει λήξει κατά τον χρόνο φορολογίας η προθεσμία υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και κάθε άλλη συναφή κείμενη διάταξη, δεν υπερβαίνει τις δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ, προσαυξημένο κατά χίλια (1.000) ευρώ για τον ή την σύζυγο ή το μέρος συμφώνου συμβίωσης και κάθε εξαρτώμενο μέλος,

β) το σύνολο της επιφάνειας των κτισμάτων στα οποία κατέχουν δικαιώματα της παρ. 2 του άρθρου 8 ο υπόχρεος δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, ο ή η σύζυγος ή το μέρος του συμφώνου συμβίωσης και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς τους, λαμβανομένου υπόψη του ποσοστού συνιδιοκτησίας και του είδους του δικαιώματος, δεν υπερβαίνει τα εκατόν πενήντα τετραγωνικά μέτρα (150 τ.μ.),

γ) ο φορολογούμενος, ο ή η σύζυγος ή το μέρος του συμφώνου συμβίωσης και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς τους είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας και

δ) ο αριθμός των εξαρτώμενων τέκνων ισούται ή υπερβαίνει τα τρία, ή ο φορολογούμενος, ο ή η σύζυγος ή το μέρος του συμφώνου συμβίωσης ή οποιοδήποτε από τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς τους έχει αναπηρία σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω.

3. Στον φόρο φυσικών προσώπων που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 11, χορηγείται μείωση ανάλογα με τη συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας, η οποία υπόκειται σε φόρο κατά το άρθρο αυτό, όπως αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με την παρ. 3 της Ενότητας Ε΄ του ίδιου άρθρου ως εξής:

α) για αξία ακίνητης περιουσίας έως και εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%),

β) για αξία ακίνητης περιουσίας έως και εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ, κατά ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%),

γ) για αξία ακίνητης περιουσίας έως και διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ, κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%),

δ) για αξία ακίνητης περιουσίας έως και τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ, κατά ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και

ε) για αξία ακίνητης περιουσίας έως και τετρακόσιες χιλιάδες (400.000) ευρώ, κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%).

Στη συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου δεν συνυπολογίζεται η αξία των δικαιωμάτων επί των γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού.

4. Οι εκπτώσεις των παρ. 1 και 2 που χορηγήθηκαν με πράξη διοικητικού προσδιορισμού του φόρου, επανεξετάζονται μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου του επομένου έτους με βάση τις εμπρόθεσμες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος με τις οποίες αυτές χορηγήθηκαν και, σε περίπτωση μεταβολών, εκδίδεται νέα πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου για το έτος αυτό.

5. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων ορίζονται οι διαδικασίες χορήγησης της έκπτωσης.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ
ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ, ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 14
Προσδιορισμός του φόρου και χρόνος υποβολής δήλωσης

1. Ο φόρος προσδιορίζεται με πράξη διοικητικού προσδιορισμού του φόρου που εκδίδεται από τη Φορολογική Διοίκηση, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 36 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58).

2. Για τον προσδιορισμό του φόρου λαμβάνονται υπόψη οι δηλώσεις στοιχείων ακινήτων του άρθρου 2. Τα στοιχεία που προκύπτουν από τις δηλώσεις αυτές αποτελούν τη «Δήλωση ΕΝ.Φ.Ι.Α.», η οποία συντίθεται ψηφιακά από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.). Ακίνητα που έχουν ουσιώδεις ελλείψεις στην περιγραφή, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατός ο υπολογισμός του φόρου, θεωρούνται ως μη δηλωθέντα.

3. α) Για τον προσδιορισμό του φόρου κάθε επόμενου έτους λαμβάνεται η δήλωση ΕΝ.Φ.Ι.Α. με τα στοιχεία των ακινήτων του προηγούμενου έτους με τις μεταβολές που επήλθαν.

β) Σε περίπτωση ένταξης νέων περιοχών στο σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού αξίας ακινήτων (Α.Π.Α.Α.), εφόσον αυτές είναι μονοζωνικές, τα δικαιώματα που αναγράφονται στις δηλώσεις στοιχείων ακινήτων ως ευρισκόμενα εκτός Α.Π.Α.Α. στις περιοχές αυτές, μεταφέρονται αυτόματα εντός Α.Π.Α.Α., πλην αυτών για τα οποία στη διεύθυνση του ακινήτου αναγράφεται «εκτός οικισμού» ή «επί αγροτεμαχίου».

γ) Σε περίπτωση ένταξης νέων περιοχών στο σύστημα Α.Π.Α.Α., εφόσον αυτές περιλαμβάνουν περισσότερες της μίας ζώνες, για τον υπολογισμό του φόρου και της αξίας, λαμβάνεται υπόψη η μικρότερη τιμή ζώνης. Εφόσον το δικαίωμα εντάσσεται σε υψηλότερη τιμή ζώνης, ο φορολογούμενος υποχρεούται, μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Ιουνίου του οικείου έτους, να υποβάλει τροποποιητική δήλωση και να καταβάλει τον φόρο χωρίς την καταβολή τόκου σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις, όχι μικρότερες των δέκα (10) ευρώ, μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Φεβρουαρίου του επόμενου έτους.

δ) Σε περίπτωση ένταξης νέων περιοχών στο Α.Π.Α.Α., εφόσον αυτές περιλαμβάνουν περισσότερες της μιας ζώνες, για τον υπολογισμό του φόρου και της αξίας για τα δικαιώματα που με βάση τη δήλωση στοιχείων ακινήτων δεν υπάρχει δυνατότητα να ενταχθούν εντός Α.Π.Α.Α., η τιμή ζώνης και η αξία λαμβάνονται σύμφωνα με τις Ενότητες Α΄, Β΄ και Ε΄ του άρθρου 11. Ο φορολογούμενος υποχρεούται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Ιουνίου του οικείου έτους να υποβάλει τροποποιητική δήλωση και να καταβάλει τον φόρο χωρίς την καταβολή τόκου σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις, όχι μικρότερες των δέκα (10) ευρώ, μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Φεβρουαρίου του επόμενου έτους.

4. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται η ψηφιακή σύνθεση των δηλώσεων ΕΝ.Φ.Ι.Α., η διαδικασία και ο τρόπος αποκατάστασης λαθών και ελλείψεων σε στοιχεία ακινήτων, των σχετικών δηλώσεων, η επαλήθευση της ορθότητας και της πληρότητάς τους, τα έντυπα με τα οποία πραγματοποιούνται διορθώσεις, τα οποία επέχουν θέση τροποποιητικής δήλωσης, τα υποδείγματα χορήγησης απαλλαγών, ο τρόπος υποβολής τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία διαδικασία.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των άρθρων 11 και 12.

Άρθρο 15
Καταβολή του φόρου

1. Ο φόρος καταβάλλεται σε έως δώδεκα (12) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, καθεμιά από τις οποίες δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ευρώ, και από τις οποίες η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μήνα έκδοσης της πράξης προσδιορισμού φόρου, εφόσον η πράξη εκδοθεί μέχρι τις δεκαπέντε (15) του μήνα αυτού, άλλως μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από την έκδοση της πράξης, οι δε επόμενες δόσεις μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε επόμενου μήνα και η τελευταία δόση μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Φεβρουαρίου του επόμενου έτους.

2. Φόρος μέχρι ένα (1) ευρώ δεν είναι απαιτητός.

Άρθρο 16
Αναστολή καταβολής του φόρου

1. Με πράξη της Φορολογικής Διοίκησης μπορεί να χορηγείται αναστολή καταβολής του φόρου σε νομικό πρόσωπο. Η αναστολή καταβολής χορηγείται για τον οφειλόμενο φόρο που προκύπτει με βάση εμπρόθεσμη δήλωση, λήγει σε κάθε περίπτωση ένα έτος μετά από τη λήξη της προθεσμίας καταβολής της πρώτης δόσης και, εφόσον συντρέχουν οι κατωτέρω προϋποθέσεις α) και β), ισχύει από την υποβολή της σχετικής αίτησης προς τη Φορολογική Διοίκηση, άλλως, από την έκδοση της πράξης αναστολής και μπορεί να επαναχορηγηθεί μέχρι τρεις (3) φορές εντός διαστήματος δέκα (10) ετών από τη χορήγηση της πρώτης αναστολής. Για τη χορήγησή της πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α) ο συνολικός κύκλος εργασιών του νομικού προσώπου, κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α΄ 167) δεν υπερβαίνει το δεκαπλάσιο του συνολικού φόρου,

β) ο συνολικός κύκλος εργασιών, όπως ορίζεται στην περ. α), έχει παρουσιάσει μείωση άνω του τριάντα τοις εκατό (30%) σε σχέση με το προηγούμενο προς αυτό φορολογικό έτος.

Ο συνολικός κύκλος εργασιών λαμβάνεται όπως προκύπτει μετά από έλεγχο της Φορολογικής Διοίκησης, ο οποίος διενεργείται υποχρεωτικά εντός τριών (3) μηνών από την υποβολή σχετικής αίτησης.

2. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων ορίζονται οι διαδικασίες χορήγησης της αναστολής καταβολής του φόρου.

ΤΜΗΜΑ IV
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 17
Μεταβατικές διατάξεις

1. Ειδικά για το έτος 2025 απαλλάσσονται από τον φόρο:

α) Τα ακίνητα που βρίσκονται σε περιοχές της Περιφέρειας Αττικής και της Περιφερειακής Ενότητας Κορινθίας, οι οποίες επλήγησαν από τις πυρκαγιές της 23ης και της 24ης Ιουλίου 2018, εφόσον οι ιδιοκτήτες τους είναι κάτοχοι Δελτίου Επανελέγχου ή Έκθεσης Αυτοψίας ή Πρωτοκόλλου Αυτοψίας Επικινδύνως Ετοιμόρροπου Κτηρίου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών που έχουν εκδοθεί έως και τις 31.12.2020 και κατά τον κρίσιμο χρόνο η κυριότητα ή τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα στο ακίνητο ανήκαν στον υπόχρεο σε φόρο για τα έτη 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 και 2024 και εξακολουθούν να ανήκουν σε αυτόν και για το έτος 2025. Επιπλέον, για το έτος 2025 απαλλάσσονται από τον φόρο τα δικαιώματα επί του συνόλου της ακίνητης περιουσίας των θανόντων εξαιτίας των πυρκαγιών του προηγούμενου εδαφίου.

β) Τα ακίνητα που βρίσκονται εντός του οικισμού Αναργύρων του Δήμου Αμυνταίου της Περιφερειακής Ενότητας Φλώρινας, όπως αυτός έχει οριοθετηθεί με την υπ' αρ. 4012/86/25.9.1986 απόφαση του Νομάρχη Φλώρινας (Δ΄ 1109) και ο οποίος έχει κηρυχθεί σε αναγκαστική απαλλοτρίωση με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΜΕΒΟ/19831/338/15.4.2019 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Κήρυξη αναγκαστικής απαλλοτρίωσης του οικισμού Αναργύρων του Δήμου Αμυνταίου Νομού Φλώρινας, όπως αυτός έχει οριοθετηθεί με την 4012/86/25.9.1986 απόφαση του Νομάρχη Φλώρινας (Δ΄ 1109), για λόγους διακινδύνευσης των ιδιοκτησιών, της ζωής και της υγείας των κατοίκων του οικισμού που προκλήθηκαν από τα κατολισθιτικά φαινόμενα της 10ης Ιουνίου 2017 στο Ορυχείο Αμυνταίου του Λιγνιτικού Κέντρου Δυτικής Μακεδονίας της ΔΕΗ» (Δ΄ 190). Τα ακίνητα αυτά απεικονίζονται και περιγράφονται στον από Ιούλιο 2018 κτηματολογικό πίνακα του εν λόγω οικισμού και στο από Φεβρουάριο 2018 Κτηματολογικό Διάγραμμα, όπως αυτά εξειδικεύονται

στην ανωτέρω απόφαση απαλλοτρίωσης. Η ίδια απαλλαγή ισχύει και για τα ακίνητα που βρίσκονται εντός των ακόλουθων οικισμών, οι οποίοι είναι πολεοδομικά ανενεργοί βάσει του από 5.12.2002 προεδρικού διατάγματος (Δ΄ 1075): Κοινότητας Πεπονιάς, Κοινότητας Πολύλακκου, οικισμού Αξιοκάστρου και οικισμού Κλήματος της Κοινότητας Αξιοκάστρου, οικισμού Τραπεζίτσας και οικισμού Πανάρετης της Κοινότητας Τραπεζίτσας και Κοινότητας Πυλωρίου του Δήμου Βοΐου της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης, καθώς και βάσει της υπ' αρ. 9439/3335/6.4.2000 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Υγείας και Πρόνοιας «Μεταφορά των οικισμών Καλαμιτσίου, Καλοχίου και Μεσόλακκα Νομού Γρεβενών» (Δ΄ 238).

γ) Τα ακίνητα που βρίσκονται στα διοικητικά όρια των Δήμων Μαντουδίου - Λίμνης - Αγίας Άννας και Ιστιαίας - Αιδηψού της Περιφερειακής Ενότητας Ευβοίας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, οι οποίοι επλήγησαν από τις πυρκαγιές που εκδηλώθηκαν από την 27η Ιουλίου 2021 μέχρι και την 13η Αυγούστου 2021, εφόσον κατά τον κρίσιμο χρόνο η κυριότητα ή τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα στο ακίνητο ανήκαν στον υπόχρεο σε φόρο για τα έτη 2021, 2022, 2023 και 2024 και εξακολουθούν να ανήκουν σε αυτόν και για το έτος 2025.

δ) Τα κτίσματα μετά του αναλογούντος οικοπέδου που βρίσκονται στις περιοχές των Περιφερειακών Ενοτήτων Λάρισας, Τρικάλων και Καρδίτσας της Περιφέρειας Θεσσαλίας, της Περιφερειακής Ενότητας Πιερίας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, των Περιφερειακών Ενοτήτων Γρεβενών και Κοζάνης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και της Περιφερειακής Ενότητας Φθιώτιδας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας που επλήγησαν από τον σεισμό της 3ης Μαρτίου 2021, όπως αυτές οριοθετήθηκαν με τις υπό στοιχεία Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε./6350/Α325/11.3.2021 (Β΄ 964) και Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε./9028/Α325/17.5.2021 (Β΄ 2094) κοινές υπουργικές αποφάσεις, εφόσον οι ιδιοκτήτες τους είναι κάτοχοι Δελτίου Επανελέγχου ή Έκθεσης Αυτοψίας, σύμφωνα με τα οποία το κτίριο έχει χαρακτηριστεί επικίνδυνο ή ακατάλληλο για χρήση, ή Πρωτοκόλλου Αυτοψίας Επικινδύνως Ετοιμόρροπου Κτηρίου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, έχουν εκδοθεί έως τις 28.2.2022 και κατά τον κρίσιμο χρόνο η κυριότητα ή τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα στο ακίνητο ανήκαν στον υπόχρεο σε φόρο για τα έτη 2021, 2022, 2023 και 2024 και εξακολουθούν να ανήκουν σε αυτόν και για το έτος 2025. Για τη χορήγηση της απαλλαγής της παρούσας περίπτωσης ο δικαιούχος υποβάλλει αίτηση στη Φορολογική Διοίκηση για το έτος 2021, η οποία ισχύει και για τα επόμενα έτη, συμπεριλαμβανομένου του έτους 2025.

ε)Τα κτίσματα μετά του αναλογούντος οικοπέδου, που βρίσκονται σε περιοχές που επλήγησαν από τους σεισμούς της 24ης Ιουλίου 2021 και της 27ης Σεπτεμβρίου 2021 στην Κρήτη, όπως αυτές οριοθετήθηκαν με την υπό στοιχεία Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε./16446/Α325/7.10.2021 (Β΄ 4646) κοινή υπουργική απόφαση, όπως τροποποιήθηκε με τις υπό στοιχεία Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε./οικ. 18135/Α325/13.10.2021 (Β΄ 4740) και Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε./18450/Α325/21.10.2021 (Β΄ 4882) κοινές υπουργικές αποφάσεις, εφόσον οι ιδιοκτήτες τους είναι κάτοχοι Δελτίου Επανελέγχου ή Έκθεσης Αυτοψίας, σύμφωνα με τα οποία το κτίριο έχει χαρακτηριστεί επικίνδυνο ή ακατάλληλο για χρήση, ή Πρωτοκόλλου Αυτοψίας Επικινδύνως Ετοιμόρροπου Κτιρίου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών που έχουν εκδοθεί έως την 30ή.6.2022, και κατά τον κρίσιμο χρόνο η κυριότητα ή τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα στο ακίνητο ανήκαν στον υπόχρεο σε φόρο για τα έτη 2021, 2022, 2023 και 2024 και εξακολουθούν να ανήκουν σε αυτόν και για το έτος 2025. Για τη χορήγηση της απαλλαγής ο δικαιούχος υποβάλει αίτηση στη Φορολογική Διοίκηση για το έτος 2021, η οποία ισχύει και για τα επόμενα έτη, συμπεριλαμβανομένου του έτους 2025.

2. Ειδικά για τα έτη 2025, 2026 και 2027 απαλλάσσονται από τον φόρο τα ακίνητα που βρίσκονται στα διοικητικά όρια του Δήμου Σουφλίου της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΕΙΔΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ Ι
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 18
Αντικείμενο, υποκείμενο και προσδιορισμός του φόρου

1. Νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58) που έχουν εμπράγματα δικαιώματα πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας σε ακίνητα τα οποία βρίσκονται στην Ελλάδα, καταβάλλουν ειδικό ετήσιο φόρο δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί της αξίας αυτών, όπως αυτή προσδιορίζεται στα άρθρα 3, 4 και 5.

2. Από την υποχρέωση της παρ. 1 εξαιρούνται, ανεξάρτητα από τη χώρα στην οποία έχουν την έδρα τους σύμφωνα με το καταστατικό τους:

α) Εταιρείες των οποίων οι μετοχές βρίσκονται σε διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά ή πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4514/2018 (Α΄ 14).

β) Εταιρείες οι οποίες ασκούν εμπορική, μεταποιητική, βιομηχανική, βιοτεχνική ή παροχής υπηρεσιών δραστηριότητα στην Ελλάδα, εφόσον κατά το προηγούμενο του έτους φορολογίας φορολογικό έτος τα ακαθάριστα έσοδα από τη δραστηριότητα αυτή είναι μεγαλύτερα από τα ακαθάριστα έσοδα από ακίνητα. Στα ακαθάριστα έσοδα από ακίνητα δεν υπολογίζονται τα έσοδα από ακίνητα, τα οποία ιδιοχρησιμοποιούν οι εταιρείες αποκλειστικά για την άσκηση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας. Στην εξαίρεση υπάγονται, ανεξάρτητα από το ύψος των ακαθάριστων εσόδων τους στην Ελλάδα και για διάστημα επτά (7) ετών από την κατάθεση των δικαιολογητικών στην αρμόδια δημόσια υπηρεσία για έκδοση αρχικής οικοδομικής άδειας, και εταιρείες οι οποίες ανεγείρουν κτήρια ή άλλες εγκαταστάσεις που πρόκειται να ιδιοχρησιμοποιήσουν για την άσκηση βιομηχανικής, τουριστικής ή εμπορικής γενικώς επιχείρησης. Η εξαίρεση του προηγούμενου εδαφίου αφορά τα ακίνητα στα οποία πρόκειται να λειτουργήσει η βιομηχανική, τουριστική ή εμπορική επιχείρηση και αίρεται αναδρομικά, αν η εταιρεία δεν προβεί στην έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης στα ακίνητα αυτά, εντός επτά (7) ετών από την κατάθεση των δικαιολογητικών στην αρμόδια δημόσια υπηρεσία για έκδοση αρχικής οικοδομικής άδειας ή αν τα ακίνητα μεταβιβασθούν, εκμισθωθούν, εισφερθούν κατά χρήση, παραχωρηθούν δωρεάν, χρησιμοποιηθούν προς εκμετάλλευση από την εταιρεία ή τρίτο κατά οποιονδήποτε άλλον τρόπο, πριν από τη συμπλήρωση δεκαετίας από την έκδοση της αρχικής οικοδομικής άδειας.

γ) Ναυτιλιακές επιχειρήσεις που έχουν εγκαταστήσει γραφεία στην Ελλάδα σύμφωνα με τον α.ν. 89/1967 (Α΄ 132), τον α.ν. 378/1968 (Α΄ 82), τον ν. 27/1975 (Α΄ 77), τον ν. 814/1978 (Α΄ 144) και τον ν. 2234/1994 (Α΄ 142) και πλοιοκτήτριες εμπορικών πλοίων για τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούν στην Ελλάδα αποκλειστικά για γραφεία, αποθήκες και χώρους εστίασης, εκγύμνασης και στάθμευσης του προσωπικού τους για την κάλυψη των λειτουργικών τους αναγκών ή που παραχωρούν δωρεάν, σύμφωνα με την άδεια εγκατάστασής τους, σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις, αποκλειστικά για τις παραπάνω χρήσεις. Η εξαίρεση του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται και σε νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες για τα ακίνητα που εκμισθώνουν σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις της παρούσας περίπτωσης, αποκλειστικά για γραφεία, αποθήκες και χώρους εστίασης, εκγύμνασης και στάθμευσης του προσωπικού τους για την κάλυψη των λειτουργικών τους αναγκών.

δ) Εταιρείες των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο ανήκει κατά πλειοψηφία στο ελληνικό Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή εταιρείες των οποίων η πλειοψηφία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου διορίζεται από το ελληνικό Δημόσιο ή από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

ε) Το ελληνικό Δημόσιο στο οποίο περιλαμβάνονται και οι αποκεντρωμένες δημόσιες υπηρεσίες που λειτουργούν ως ειδικά ταμεία, αλλοδαπά κράτη με τον όρο της αμοιβαιότητας, οι γνωστές θρησκείες και δόγματα κατά την παρ. 2 του άρθρου 13 του Συντάγματος, το Ιερό Κοινό του Πανάγιου Τάφου, η Ιερά Μονή του Θεοβαδίστου Όρους Σινά, το Άγιο Όρος, το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας, το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων και η Ορθόδοξη Εκκλησία της Αλβανίας.

στ) Νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες τα οποία αποδεδειγμένα επιδιώκουν κοινωφελείς, εκπαιδευτικούς, πολιτιστικούς ή θρησκευτικούς σκοπούς στην Ελλάδα, καθώς και οι εταιρείες των οποίων κατέχουν το σύνολο των μετοχών:

στα) για τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούνται αποκλειστικά και αποδεδειγμένα για τους προαναφερόμενους σκοπούς,

στβ) για τα ακίνητα που εκμεταλλεύονται, εφόσον το προϊόν της εκμετάλλευσης διατίθεται αποδεδειγμένα για την εκπλήρωση των ίδιων σκοπών, καθώς και

στγ) για τα ακίνητα που αποδεδειγμένα είναι κενά ή δεν αποφέρουν εισόδημα.

ζ) Ασφαλιστικά ταμεία ή οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης, εταιρείες συλλογικών επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία και ανώνυμες εταιρείες επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία (Α.Ε.Ε.Α.Π.), οι οποίες συνιστούν εταιρείες συλλογικών επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία, καθώς και θυγατρικές αυτών εταιρείες της υποπερ. αα) της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 46 του ν. 5193/2025 (Α΄ 56) που εποπτεύονται από αρχή της χώρας της καταστατικής τους έδρας, εκτός αυτών των οποίων η καταστατική έδρα βρίσκεται σε μη συνεργάσιμα κράτη, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., ν. 4172/2013, Α΄ 167).

η) Οργανισμοί Εναλλακτικών Επενδύσεων (Ο.Ε.Ε.), τους οποίους διαχειρίζονται οι Διαχειριστές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (Δ.Ο.Ε.Ε.) που διέπονται από τον ν. 4209/2013 (Α΄ 235) και την Οδηγία 2011/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2011, σχετικά με τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων και για την τροποποίηση των Οδηγιών 2003/41/ΕΚ και 2009/65/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 (L 174), και η καταστατική έδρα των οποίων δεν βρίσκεται σε μη συνεργάσιμο κράτος, κατά τον Κ.Φ.Ε..

3. Εξαιρούνται επιπλέον από την υποχρέωση της παρ. 1, εφόσον έχουν την έδρα τους σύμφωνα με το καταστατικό τους στην Ελλάδα ή σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

α) Ανώνυμες εταιρείες που έχουν ονομαστικές μετοχές μέχρι φυσικού προσώπου ή που δηλώνουν τα φυσικά πρόσωπα που τις κατέχουν και με την προϋπόθεση ότι τα φυσικά πρόσωπα έχουν αριθμό φορολογικού μητρώου στην Ελλάδα, καθώς και ανώνυμες εταιρείες, με ανώνυμες μετοχές, εφόσον το σύνολο των μετοχών τους καταλήγει σε εταιρείες, οι μετοχές των οποίων βρίσκονται σε διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά ή πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης σύμφωνα με τον ν. 4514/2018.

β) Εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, εφόσον τα εταιρικά μερίδια ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα ή εφόσον δηλώνουν τα φυσικά πρόσωπα στα οποία ανήκουν οι εταιρείες οι οποίες συμμετέχουν και με την προϋπόθεση ότι τα φυσικά πρόσωπα έχουν αριθμό φορολογικού μητρώου στην Ελλάδα.

γ) Προσωπικές εταιρείες, εφόσον οι εταιρικές μερίδες ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα ή εφόσον δηλώνουν τα φυσικά πρόσωπα στα οποία ανήκουν οι εταιρείες οι οποίες συμμετέχουν και με την προϋπόθεση ότι τα φυσικά πρόσωπα έχουν αριθμό φορολογικού μητρώου στην Ελλάδα.

Αν το σύνολο ή μέρος των ονομαστικών μετοχών, μεριδίων ή μερίδων των εταιρειών των ανωτέρω περ. α), β) και γ) ανήκει σε εταιρεία, οι μετοχές της οποίας βρίσκονται σε διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά ή πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης σύμφωνα με τον ν. 4514/2018, δεν απαιτείται περαιτέρω δήλωση φυσικών προσώπων για την εταιρεία αυτή, κατά το ποσοστό συμμετοχής της.

Αν το σύνολο ή μέρος των ονομαστικών μετοχών, μεριδίων ή μερίδων των εταιρειών των ανωτέρω περ. α), β) και γ) κατέχουν ή διαχειρίζονται:

αα) πιστωτικά ιδρύματα περιλαμβανομένων και των ταμιευτηρίων ή ταμείων παρακαταθηκών και δανείων,

ββ) ασφαλιστικά ταμεία,

γγ) ασφαλιστικές εταιρείες,

δδ) αμοιβαία κεφάλαια περιλαμβανομένων και των:

i) αμοιβαίων κεφαλαίων επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία κλειστού ή ανοικτού τύπου, και των διαχειριστών αυτών,

ii) αμοιβαίων κεφαλαίων επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία του ν. 2778/1999 (Α΄ 295), και των εταιρειών διαχείρισης αυτών,

iii) αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών (Α.Κ.Ε.Σ.) του ν. 2992/2002 (Α΄ 54),

εε) ευρωπαϊκά μακροπρόθεσμα επενδυτικά κεφάλαια που διέπονται από τον Κανονισμό (Ε.Ε.) 2015/760 (ELTIFS) και οι διαχειριστές αυτών,

στστ) Δ.Ο.Ε.Ε. που διέπονται από τον ν. 4209/2013 ή/και την Οδηγία 2011/61/Ε.Ε.,

ζζ) Ο.Ε.Ε. τους οποίους διαχειρίζονται Δ.Ο.Ε.Ε. που διέπονται από τον ν. 4209/2013 ή/και την Οδηγία 2011/61/Ε.Ε.,

ηη) εταιρείες διαχείρισης οργανισμών συλλογικών επενδύσεων που διέπονται από τον ν. 4099/2012 (Α΄ 250) και την Οδηγία 2009/65/ΕΚ,

θθ) οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων (Ο.Σ.Ε.Κ.Α.) που διέπονται από τον ν. 4099/2012 και την Οδηγία 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (L 302),

ιι) εταιρείες επιχειρηματικών κεφαλαίων (EUVECA) που διέπονται από τον Κανονισμό (Ε.Ε.) 345/2013 και οι διαχειριστές αυτών,

ιαια) ευρωπαϊκά ταμεία κοινωνικής επιχειρηματικότητας (EUSEF) που διέπονται από τον Κανονισμό (Ε.Ε.) 346/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2013 , σχετικά με τα ευρωπαϊκά ταμεία κοινωνικής επιχειρηματικότητας (L 115) και οι διαχειριστές αυτών,

ιβιβ) εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων και εταιρείες διαχείρισης ή/και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών επί κεφαλαίων ή/και αμοιβαίων κεφαλαίων, η καταστατική έδρα των οποίων δεν βρίσκεται σε μη συνεργάσιμο κράτος ή σε κράτος που δεν έχει αξιολογηθεί από το Παγκόσμιο Φόρουμ για τη Διαφάνεια και την Ανταλλαγή Πληροφοριών για φορολογικούς σκοπούς, όπως οι έννοιες αυτές ορίζονται στο άρθρο 65 του Κ.Φ.Ε., και εποπτεύονται από αρχή της χώρας της έδρας τους, δεν απαιτείται περαιτέρω δήλωση των φυσικών προσώπων κατά το ποσοστό συμμετοχής τους.

Αν το σύνολο ή μέρος των ονομαστικών μετοχών, μεριδίων ή μερίδων των εταιρειών των ανωτέρω περ. α), β) και γ) κατέχει ή διαχειρίζεται νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που έχει την έδρα του σύμφωνα με το καταστατικό του σε άλλη εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης χώρα, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στο προηγούμενο εδάφιο, απαιτείται, για να χορηγηθεί απαλλαγή, να συντρέχουν για το νομικό πρόσωπο ή τη νομική οντότητα οι προϋποθέσεις της παρ. 4 του ίδιου άρθρου.

Αν κατά τον φορολογικό έλεγχο διαπιστωθεί ότι τα δηλωθέντα φυσικά πρόσωπα δεν είναι οι πραγματικοί φορείς της επιχείρησης των ανωτέρω περ. α), β) και γ) δεν χορηγούνται από τη Φορολογική Διοίκηση από την ημερομηνία διαπίστωσης της παράβασης μέχρι και την ολοκλήρωση του ελέγχου, τα φορολογικά πιστοποιητικά που απαιτούνται για τη σύνταξη συμβολαιογραφικών πράξεων για ακίνητά τους.

δ) Εταιρείες, των οποίων το σύνολο των ονομαστικών μετοχών, μεριδίων ή μερίδων ανήκουν σε ίδρυμα ημεδαπό ή αλλοδαπό, εφόσον αποδεδειγμένα επιδιώκει κοινωφελείς, εκπαιδευτικούς, πολιτιστικούς ή θρησκευτικούς σκοπούς στην Ελλάδα, καθώς και οι εταιρείες των οποίων κατέχουν το σύνολο των μετοχών: α) για τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούνται αποκλειστικά και αποδεδειγμένα για τους προαναφερόμενους σκοπούς, β) για τα ακίνητα που εκμεταλλεύονται, εφόσον το προϊόν της εκμετάλλευσης διατίθεται αποδεδειγμένα για την εκπλήρωση των ίδιων σκοπών, καθώς και γ) για τα ακίνητα που αποδεδειγμένα είναι κενά ή δεν αποφέρουν εισόδημα.

ε) Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα κάθε είδους ημεδαπά ταμεία ή ημεδαποί οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης, οι ημεδαπές συνδικαλιστικές οργανώσεις, η Αρχαιολογική Εταιρεία, τα ημεδαπά μουσεία, το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, οι Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές, οι ημεδαποί συνεταιρισμοί που έχουν συσταθεί νόμιμα και οι ενώσεις τους, οι ημεδαπές δημοτικές επιχειρήσεις, τα νομικά πρόσωπα του ν. 3647/2008 (Α΄ 37), καθώς και τα ημεδαπά κληροδοτήματα με κοινωφελή σκοπό, τα ημεδαπά κοινωφελή ιδρύματα που εποπτεύονται από δημόσια αρχή, τα ημεδαπά σωματεία καθώς και οι ημεδαπές εγγεγραμμένες Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών.

4. Επιπλέον, εξαιρούνται από την υποχρέωση της παρ. 1 εταιρείες που έχουν την έδρα τους, σύμφωνα με το καταστατικό τους, σε τρίτη χώρα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συντρέχουν οι περ. α), β) και γ) της παρ. 3, εφόσον η καταστατική τους έδρα δεν βρίσκεται σε κράτη μη συνεργάσιμα σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε..

5. Η απόδειξη των προϋποθέσεων για την υπαγωγή στις εξαιρέσεις των παρ. 2, 3 και 4 βαρύνει το πρόσωπο που τις επικαλείται.

6. Στις περ. γ) και στ) της παρ. 2, καθώς και στην περ. δ) της παρ. 3, η απαλλαγή χορηγείται κατόπιν αίτησης των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων προς τη Φορολογική Διοίκηση.

7. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες της παρ. 1 θεωρούνται κύριοι ή επικαρπωτές από τον χρόνο σύνταξης των οριστικών συμβολαίων ανεξάρτητα από τη μεταγραφή τους.

8. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται τα απαιτούμενα κατά περίπτωση δικαιολογητικά, ο χρόνος και η διαδικασία για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 19
Χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης

1. Χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης είναι η 1η Ιανουαρίου κάθε έτους.

2. Για τον υπολογισμό του φόρου λαμβάνεται υπόψη η αξία των ακινήτων και των εμπράγματων δικαιωμάτων επί αυτών κατά την 1η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας.

Άρθρο 20
Ευθύνη παρένθετων προσώπων

1. Παρένθετα πρόσωπα ευθύνονται σε ολόκληρο με τον υπόχρεο για την καταβολή του φόρου κατά το άρθρο 18. Για τους σκοπούς του άρθρου 18 παρένθετο πρόσωπο είναι κάθε φυσικό ή

νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που συμμετέχει με οποιαδήποτε μορφή ή ποσοστό σε νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα της παρ. 1 του άρθρου 18, που έχει κυριότητα ή επικαρπία σε ακίνητο ή συμμετέχει σε τρίτο νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που έχει κυριότητα ή άλλα εμπράγματα δικαιώματα σε ακίνητο ή παρεμβάλλεται με οποιονδήποτε τρόπο στη σειρά των συμμετοχών στο κεφάλαιο νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας.

2. Αν η κυριότητα ή η επικαρπία σε ακίνητο μεταβιβασθούν, για την καταβολή του επιμεριστικά αναλογούντος οφειλόμενου φόρου, που προβλέπεται στο άρθρο 19, και των τόκων και προστίμων του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58) ευθύνεται σε ολόκληρο με τον υπόχρεο ο νέος κύριος ή επικαρπωτής.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ
ΔΗΛΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 21
Υποβολή δήλωσης και καταβολή του φόρου

1. Δήλωση υποβάλλουν:

α) Τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που είναι υπόχρεα στον φόρο, σύμφωνα με το άρθρο 18.

β) Οι ανώνυμες εταιρείες και οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης που έχουν ως σκοπό, σύμφωνα με το καταστατικό τους, την αγορά, διαχείριση, επένδυση και εκμετάλλευση ακινήτων.

γ) Τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες των περ. γ) και στ) της παρ. 2 του άρθρου 18, καθώς και της περ. δ) της παρ. 3 του ίδιου άρθρου.

2. Η δήλωση υποβάλλεται μέχρι την 20ή Μαΐου του έτους φορολογίας. Ο φόρος που αναλογεί καταβάλλεται εφάπαξ με την υποβολή της δήλωσης.

ΒΙΒΛΙΟ ΤΡΙΤΟ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΦΟΡΟΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΛΟΙΩΝ

ΤΜΗΜΑ Ι
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 22
Αντικείμενο του φόρου

1. Σε κάθε μεταβίβαση κυριότητας ακινήτου ή άλλου εμπράγματου δικαιώματος επί ακινήτου από επαχθή αιτία, επιβάλλεται φόρος στην αξία τους.

2. Φόρος μεταβίβασης επιβάλλεται και κατά τη μεταβίβαση από επαχθή αιτία κυριότητας πλοίου με ελληνική σημαία ή εμπραγμάτου δικαιώματος επί αυτού.

3. Ως μεταβίβαση για την εφαρμογή του παρόντος Μέρους νοείται:

α) η διάθεση της πλήρους ή της ψιλής κυριότητας ανεξάρτητα από το εάν αυτή τελεί υπό αναβλητική ή διαλυτική αίρεση ή υπό τον όρο της εξώνησης,

β) η σύσταση επικαρπίας, οίκησης ή δουλείας που προβλέπεται στα άρθρα 1188 έως 1191 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164),
γ) η κατά τη λύση ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας μεταβίβαση της ακίνητης περιουσίας της στα μέλη της,
δ) η παραίτηση από την κυριότητα σε ακίνητο ή από εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου ή από την κυριότητα πλοίου ή από εμπράγματο δικαίωμα επί πλοίου,
ε) η αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτου,
στ) η διανομή μεταξύ των συγκυρίων ή η ανταλλαγή ακινήτων,
ζ) η σύσταση, απόσβεση ή η μεταβίβαση μαζί με το δεσπόζον ακίνητο πραγματικής δουλείας που προβλέπονται στα άρθρα 1118 επ. του Αστικού Κώδικα.
4. Ως μεταβίβαση θεωρούνται :
α) η περαιτέρω, πλην της πρώτης, μεταβίβαση του τίτλου μεταφοράς συντελεστή δόμησης, και
β) η παραχώρηση του δικαιώματος αποκλειστικής χρήσης επί κοινόκτητων κύριων, βοηθητικών ή ειδικών χώρων κτισμάτων ή επί κοινόκτητου τμήματος οικοπέδου ή αγροτεμαχίου.

Άρθρο 23
Έννοια ακινήτου και πλοίου

Για την εφαρμογή του παρόντος Μέρους:
α) Ως ακίνητα θεωρούνται αυτά που χαρακτηρίζονται ακίνητα στα άρθρα 948 και 953 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164).
β) Ως πλοία θεωρούνται αυτά που χαρακτηρίζονται πλοία στον Κώδικα Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου (ν. 5020/2023, Α΄ 29).
γ) Ως πολυκατοικία θεωρείται κάθε πολυώροφο κτίριο, το οποίο αποτελείται από τρεις (3) τουλάχιστον ορόφους κύριας χρήσης, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται και το ισόγειο, ή το κτήριο που ανεξάρτητα από αριθμό ορόφων έχει διαμερίσματα συνολικού εμβαδού πεντακοσίων τουλάχιστον τετραγωνικών μέτρων (500 τ.μ.), τα οποία προορίζονται σύμφωνα με τον Νέο Οικοδομικό Κανονισμό (ν. 4067/2012, Α΄ 79) για προσωρινή ή μόνιμη παραμονή του χρήστη.

Άρθρο 24
Υποκείμενο του φόρου

1. Ο φόρος μεταβίβασης βαρύνει τον αγοραστή. Σε περίπτωση μεταβίβασης με πλειστηριασμό, ο φόρος μεταβίβασης βαρύνει τον υπερθεματιστή.
2. Κατ’ εξαίρεση, σε περίπτωση μεταβίβασης πλοίου ή μεριδίου αυτού, όταν με τη μεταβίβαση επέρχεται ταυτόχρονα και αλλαγή της σημαίας, ο φόρος μεταβίβασης βαρύνει τον πωλητή.
3. Σε περίπτωση διανομής ακινήτου μεταξύ συγκυρίων, ο φόρος βαρύνει καθέναν από αυτούς ανάλογα με την αξία της μερίδας του.
4. Σε περίπτωση αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ακινήτου, ο φόρος μεταβίβασης βαρύνει τον υπόχρεο καταβολής της αποζημίωσης.
5. Στις περιπτώσεις του άρθρου 34:
α) ο εκ προσυμφώνου αγοραστής βαρύνεται με τον φόρο που αναλογεί στο τίμημα της μεταβίβασης που αναγράφεται στο προσύμφωνο, και
β) ο οριστικός αγοραστής βαρύνεται με τον φόρο που αναλογεί σε ολόκληρη την αξία του μεταβιβαζομένου περιουσιακού στοιχείου, την οποία αυτό είχε κατά την ημερομηνία κατάρτισης της οριστικής σύμβασης μεταβίβασης.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ
ΒΑΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ, ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 25
Φορολογητέα αξία

1. Ως αξία κυριότητας ακινήτου ή εμπράγματου δικαιώματος επί αυτού ορίζεται η αξία που προκύπτει σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 5 κατά την ημερομηνία της μεταβίβασής τους. Σε περίπτωση που το τίμημα σε συμβολαιογραφική πράξη ή το εκπλειστηρίασμα σε αναγκαστικό ή εκούσιο πλειστηριασμό είναι μεγαλύτερο από την αξία των άρθρων 4 και 5, ο φόρος επιβάλλεται στη μεγαλύτερη αξία.
2. Για τον καθορισμό της αξίας της ψιλής κυριότητας, της επικαρπίας, της οίκησης, της περιορισμένης προσωπικής δουλείας ή της πραγματικής δουλείας επί ακινήτου εφαρμόζονται τα άρθρα 65, 66 και η περ. δ) του άρθρου 93.
3. Επί μεταβίβασης ιδανικού μεριδίου ακινήτου, για τον υπολογισμό του φόρου λαμβάνεται υπόψη η αναλογούσα αξία του μεταβιβαζόμενου μεριδίου του ακινήτου ή του εμπράγματου δικαιώματος επί του ακινήτου.
4. Επί μεταβίβασης βάσει ειδικών διατάξεων ακινήτων του Ελληνικού Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου σε ιδιώτες ως αξία θεωρείται το τίμημα που αναγράφεται στο παραχωρητήριο ή κάθε άλλη σχετική με αυτό πράξη.

Άρθρο 26
Χρόνος γένεσης φορολογικής υποχρέωσης

Για τον καθορισμό της αξίας της κυριότητας του ακινήτου ή του εμπράγματου δικαιώματος επί του ακινήτου λαμβάνονται υπόψη:
α) Η ημερομηνία σύνταξης του συμβολαιογραφικού προσυμφώνου, αν το οριστικό συμβόλαιο συντάσσεται εντός δύο (2) ετών από την κατάρτιση του προσυμφώνου. Στην περίπτωση αυτή ο φόρος υπολογίζεται με βάση τους συντελεστές που ίσχυαν κατά τον χρόνο σύνταξης του προσυμφώνου. Σε περίπτωση σύνταξης οριστικού συμβολαίου σε εκτέλεση προσυμφώνου και ανεξάρτητα από τον χρόνο σύνταξης αυτού ή του οριστικού συμβολαίου, στην αξία του ακινήτου δεν υπολογίζονται οι προσθήκες και βελτιώσεις που έχουν πραγματοποιηθεί από τον εκ προσυμφώνου αγοραστή μετά την υπογραφή του προσυμφώνου και πριν από την κατάρτιση του οριστικού συμβολαίου, με την προϋπόθεση ότι κατά τη σύνταξη του προσυμφώνου καταβλήθηκε εξ ολοκλήρου το συμφωνηθέν τίμημα και παραδόθηκαν στον αγοραστή η νομή και κατοχή του ακινήτου.
β) Η ημερομηνία της μεταγραφής στις περιπτώσεις του άρθρου 35.
γ) Η ημερομηνία της έκθεσης του πλειστηριασμού σε περίπτωση μεταβίβασης ακινήτου που διενεργείται κατόπιν αναγκαστικού ή εκούσιου πλειστηριασμού.
δ) Η ημερομηνία της υπογραφής του οριστικού συμβολαίου στις λοιπές περιπτώσεις.

Άρθρο 27
Φορολογικοί συντελεστές

1. Ο φόρος μεταβίβασης της κυριότητας του ακινήτου ή του εμπράγματου δικαιώματος επί ακινήτου υπολογίζεται σε τρία τοις εκατό (3%) επί της φορολογητέας αξίας του.

2. α) Επί αυτούσιας διανομής ακινήτου μεταξύ συγκυρίων ο συντελεστής της παρ. 1 μειώνεται στο τέταρτο. Εάν κατά τη διανομή οι μερίδες των δικαιούχων δεν είναι ισομερείς προς τις ιδανικές τους μερίδες και καταβάλλεται προς συμπλήρωση μίας ή περισσοτέρων μερίδων τίμημα, ο φόρος μεταβίβασης που αναλογεί στην αξία του τμήματος της μερίδας για την οποία καταβάλλεται τίμημα, υπολογίζεται με τον συντελεστή της παρ. 1. Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται ανάλογα και στην περίπτωση δημιουργίας μίας ή περισσοτέρων μερικότερων κοινωνιών, για τα μερίδια που απαρτίζουν τις κοινωνίες αυτές. Σε περαιτέρω αυτούσια διανομή των ακινήτων μεταξύ των συγκυρίων της μερικότερης κοινωνίας, από τον φόρο που αναλογεί στη νέα αυτή διανομή εκπίπτει ο φόρος που καταβλήθηκε κατά τη δημιουργία της μερικότερης κοινωνίας.

β) Ο φόρος που προκύπτει με βάση τον συντελεστή της παρ. 1 μειώνεται στο τέταρτο και σε περίπτωση μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας στα μέλη ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, λόγω λύσης τους, κατά τον λόγο της εταιρικής τους μερίδας. Σε περίπτωση εκχώρησης της εταιρικής μερίδας κατά το τελευταίο πριν από τη λύση της εταιρείας έτος, μειώνεται η αξία του ακινήτου, η οποία αντιστοιχεί στα μερίδια που δεν έχουν εκχωρηθεί. Τα προηγούμενα εδάφια εφαρμόζονται ανάλογα και στην περίπτωση απόληψης μεριδίων από την ακίνητη περιουσία των εταίρων που αποχωρούν από την εταιρεία και ο φόρος υπολογίζεται στην αξία του ακινήτου ή του τμήματος αυτού που εξέρχεται από την εταιρική περιουσία.

3. Ο φόρος που προκύπτει με βάση τον συντελεστή της παρ. 1 μειώνεται στο ήμισυ:

α) σε υποχρεωτική, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ανταλλαγή τμημάτων γειτονικών οικοπέδων προκειμένου αυτά να καταστούν οικοδομήσιμα,

β) με την επιφύλαξη της νομοθεσίας περί παροχής φορολογικών κινήτρων για μετασχηματισμούς επιχειρήσεων, σε συγχώνευση ανωνύμων εταιρειών με σύσταση νέας ή με εξαγορά μιας ή περισσοτέρων από άλλη εταιρεία που έχει ως αποτέλεσμα τη μεταβίβαση ακινήτων ή εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί αυτών, καθώς και σε συγχώνευση συνεταιρισμών ή ανώνυμης εταιρείας με συνεταιρισμό,

γ) σε αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτου, και

δ) σε ανταλλαγή ακινήτων ίσης αξίας.

4. Ο φόρος μεταβίβασης πλοίων, σε περίπτωση εκποίησης ολόκληρου ή ιδανικού μεριδίου του πλοίου σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, καθορίζεται σε ένα (1) δολάριο ανά κόρο καθαρής χωρητικότητας ή στο αντίστοιχο ποσό σε αγγλικές λίρες, ή, προκειμένου για εκποίηση που συντελείται στην Ελλάδα, στο αντίστοιχο ποσό σε ευρώ, σύμφωνα με την ισοτιμία που ισχύει κατά την καταβολή του φόρου. Σε περίπτωση μεταβίβασης ιδανικού μεριδίου πλοίου, ο φόρος υπολογίζεται επί της αναλογούσας σε αυτό καθαρής χωρητικότητας.

5. Επί του οφειλόμενου φόρου με βάση το παρόν άρθρο, επιβάλλεται πρόσθετος φόρος τρία τοις εκατό (3%) υπέρ των Δήμων.

Άρθρο 28
Υποβολή δήλωσης

1. Πριν από κάθε μεταβίβαση με επαχθή αιτία, οι συμβαλλόμενοι υποχρεούνται να υποβάλουν κοινή δήλωση φόρου μεταβίβασης στη Φορολογική Διοίκηση. Στην περίπτωση σύνταξης συμβολαίου, η δήλωση συμπληρώνεται από τον συμβολαιογράφο που θα καταρτίσει τη συμβολαιογραφική πράξη. Οι συμβαλλόμενοι υποχρεούνται να προσκομίσουν στον συμβολαιογράφο όλα τα αναγκαία στοιχεία που απαιτούνται για την ορθή σύνταξη της δήλωσης και στην αρμόδια υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης τα νόμιμα δικαιολογητικά.

2. Σε περίπτωση εκούσιου ή αναγκαστικού πλειστηριασμού, η δήλωση υποβάλλεται από τον υπερθεματιστή εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από τη διενέργεια του πλειστηριασμού και πάντως πριν από τη σύνταξη της περίληψης κατακυρωτικής έκθεσης.
3. α) Στις περιπτώσεις του άρθρου 35, η δήλωση υποβάλλεται από το πρόσωπο υπέρ του οποίου διενεργείται η μεταγραφή.
β) Σε περίπτωση αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, η δήλωση υποβάλλεται πριν από την καταβολή της προσωρινής ή οριστικής αποζημίωσης από τον υπόχρεο προς καταβολή της, ο οποίος καταβάλει τον φόρο μεταβίβασης που αναλογεί. Η παρακατάθεση της προσωρινής ή οριστικής αποζημίωσης απαγορεύεται, εάν δεν προσκομισθούν αντίγραφο της δήλωσης που υποβλήθηκε και το αποδεικτικό καταβολής του φόρου.
4. Σε περίπτωση μεταβίβασης ακινήτου ή σύστασης εμπραγμάτων δικαιωμάτων σε ακίνητο που βρίσκεται στην Ελλάδα, ή πλοίου, η οποία συντελείται στην αλλοδαπή ενώπιον ελληνικής προξενικής Αρχής, η δήλωση υποβάλλεται στη Φορολογική Διοίκηση.

Άρθρο 29
Καταβολή του φόρου

Ο φόρος που αναλογεί καταβάλλεται εφάπαξ με την υποβολή της δήλωσης.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ
ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

Άρθρο 30
Επανάληψη και διόρθωση συμβολαίου

1. Η επανάληψη συμβολαίου μεταξύ των ίδιων προσώπων ή των ειδικών ή καθολικών διαδόχων τους, για το ίδιο ακίνητο για οποιονδήποτε λόγο καθώς και η διόρθωση συμβολαίου, εφόσον δεν αναφέρονται στο όνομα των συμβαλλομένων, στο τίμημα, στην έκταση ή στη θέση και στην περιγραφή του ακινήτου, δεν δημιουργούν υποχρέωση καταβολής φόρου.
2. Εάν με μεταγενέστερο συμβόλαιο διευκρινίζεται ότι το τίμημα ή η έκταση του ακινήτου που μεταβιβάστηκε είναι μεγαλύτερα από αυτά που περιγράφονται στο αρχικό συμβόλαιο, φόρος οφείλεται μόνο για το επιπλέον τίμημα ή για την αξία της επιπλέον έκτασης. Δεν οφείλεται φόρος όταν η επιπλέον έκταση δεν υπερβαίνει ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) της έκτασης που αναγράφεται στο συμβόλαιο που επαναλαμβάνεται ή διορθώνεται και η αξία του ποσοστού αυτού δεν υπερβαίνει τα χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ. Εάν με μεταγενέστερο συμβόλαιο διευκρινίζεται ότι το τίμημα ή η έκταση του ακινήτου που μεταβιβάστηκε είναι μικρότερα από αυτά που περιγράφονται στο αρχικό συμβόλαιο, δεν οφείλεται φόρος.

Άρθρο 31
Μεταβίβαση ακινήτου με επιφάνεια μεγαλύτερη της κτηθείσας

Αν σε συμβόλαιο μεταβίβασης κυριότητας ακινήτου ή εμπράγματου δικαιώματος επί αυτού που συντάσσεται με οποιαδήποτε αιτία διαπιστώνεται ότι η έκτασή του είναι μεγαλύτερη της αναγραφόμενης στον με επαχθή αιτία τίτλο κτήσης αυτού, εκτός της οικείας δήλωσης και της καταβολής του φόρου για τη σύμβαση μεταβίβασης, υποβάλλεται δήλωση και καταβάλλεται φόρος μεταβίβασης από τον μεταβιβάζοντα το ακίνητο, για την αξία της επιπλέον έκτασης, με χρόνο φορολογίας τον χρόνο κατάρτισης του μεταβιβαστικού συμβολαίου. Εάν η επιπλέον έκταση

δεν υπερβαίνει ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) της έκτασης που αναγράφεται στον αρχικό τίτλο κτήσης και η αξία του ποσοστού αυτού δεν υπερβαίνει τα χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ, δεν οφείλεται φόρος.

Άρθρο 32
Τεκμήριο αποπερατωμένου κτίσματος

1. Σε περίπτωση μεταβίβασης ιδανικού μεριδίου οικοπέδου, στο οποίο ανεγείρεται ή πρόκειται να ανεγερθεί πολυκατοικία, με σχέδιο εγκεκριμένο από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης, θεωρείται ότι μαζί με το ιδανικό μερίδιο του οικοπέδου μεταβιβάζεται αποπερατωμένο διαμέρισμα της πολυκατοικίας που αντιστοιχεί σε αυτό, εφόσον η πολυκατοικία πρόκειται να ανεγερθεί από τον πωλητή του ιδανικού μεριδίου του οικοπέδου ή από τον εργολάβο, ο οποίος ανέλαβε με αντιπαροχή την ανέγερση της πολυκατοικίας, ή από τρίτον που ενεργεί για λογαριασμό τους.
2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται και σε περίπτωση μεταβίβασης ιδανικού μεριδίου οικοπέδου, εάν εντός δύο (2) ετών από τη μεταβίβασή του εγκριθεί ή υποβληθεί προς έγκριση στην αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης σχέδιο ανέγερσης πολυκατοικίας. Στην περίπτωση αυτή ο φόρος που αναλογεί στην αξία των προβλεπομένων κτισμάτων από το σχέδιο που εγκρίθηκε, καταβάλλεται από τον αγοραστή με βάση τροποποιητική δήλωση, η οποία υποβάλλεται εντός ενός (1) έτους από την έγκριση του σχεδίου της πολυκατοικίας.
3. Τα οριζόμενα στις παρ. 1 και 2 δεν εφαρμόζονται σε μεταβίβαση ιδανικού μεριδίου οικοπέδου προς πρόσωπα που αναλαμβάνουν κατ' επάγγελμα την ανέγερση ολόκληρης της πολυκατοικίας με δικές τους δαπάνες.

Άρθρο 33
Μεταβίβαση ακινήτου σε εργολάβο

Επί μεταβίβασης, σε εκτέλεση συμβολαιογραφικού προσυμφώνου, ιδανικού μεριδίου οικοπέδου από τον οικοπεδούχο προς τον κατά κύριο επάγγελμα εργολάβο, ο οποίος ανέλαβε την ανέγερση οικοδομής με αντιπαροχή με δικές του δαπάνες, ο φόρος μεταβίβασης υπολογίζεται επί της αξίας των ποσοστών του οικοπέδου, ακόμα και αν κατά την κατάρτιση του οριστικού συμβολαίου έχουν ανεγερθεί από τον εργολάβο κτίσματα.

Άρθρο 34
Διπλή μεταβίβαση

1. Εάν κατά τη σύνταξη του οριστικού συμβολαίου μεταβίβασης συμβάλλεται ως αγοραστής πρόσωπο που δεν κατονομάζεται στο προσύμφωνο, θεωρείται για την εφαρμογή του παρόντος Μέρους, ότι διενεργούνται δύο (2) μεταβιβάσεις, η μεν πρώτη εκ μέρους του αρχικού πωλητή προς τον συμβληθέντα με το προσύμφωνο ως αγοραστή, η δε δεύτερη εκ μέρους του εκ προσυμφώνου αγοραστή, προς το τρίτο πρόσωπο που υποδεικνύεται από αυτόν.
2. Εάν το προσύμφωνο αφορά τη μεταβίβαση οικοπέδου ή ιδανικού μεριδίου αυτού, το τεκμήριο του άρθρου 32 εφαρμόζεται μόνο για τη δεύτερη μεταβίβαση.
3. Τα οριζόμενα στην παρ. 1 εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις μεταβίβασης από τον οικοπεδούχο σε τρίτο, σε εκτέλεση συμβολαιογραφικού προσυμφώνου και καθ' υπόδειξη του εργολάβου, διηρημένων ιδιοκτησιών που υπάγονται σε Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) σύμφωνα με το άρθρο 8 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 5144/2024, Α΄ 162).

Άρθρο 35
Καταβολή του φόρου κατά τη μεταγραφή ή καταχώριση στο νηολόγιο

Φόρος καταβάλλεται επί μεταγραφής ή σημείωσης στο βιβλίο μεταγραφών ή καταχώρισης στο νηολόγιο:
α) δικαστικής απόφασης του άρθρου 949 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182),
β) δικαστικής απόφασης με την οποία αναγνωρίζεται τελεσίδικα εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου λόγω υπέρβασης της εντολής του φερομένου ως εντολοδόχου,
γ) δικαστικής απόφασης με την οποία ακυρώνεται λόγω εικονικότητας συμβόλαιο μεταβίβασης κυριότητας ακινήτου ή πλοίου ή εμπράγματου δικαιώματος επί αυτών,
δ) δικαστικής απόφασης με την οποία αναγνωρίζεται η κυριότητα ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα σε ακίνητο, λόγω συμπλήρωσης τακτικής ή έκτακτης χρησικτησίας ή από οποιαδήποτε άλλη αιτία, με εξαίρεση την περίπτωση κατά την οποία στο όνομα του προσώπου, στο οποίο γίνεται η αναγνώριση, υπάρχει μεταγεγραμμένος τίτλος για το δικαίωμα αυτό και έχει υποβληθεί δήλωση,
ε) σύμβασης μεταβίβασης ακινήτου ή πλοίου ή εμπραγμάτου δικαιώματος σε ακίνητο ή πλοίο, η οποία καταρτίστηκε στο εξωτερικό με οποιονδήποτε εκεί νόμιμο τύπο, για την οποία δεν καταβλήθηκε φόρος μεταβίβασης. Στην περίπτωση αυτή υπόχρεος να υποβάλει δήλωση στη Φορολογική Διοίκηση και να καταβάλει συγχρόνως τον φόρο που αναλογεί, είναι αυτός που ζητά τη μεταγραφή ή τη σημείωση στο περιθώριο του βιβλίου μεταγραφών ή την καταχώριση στο νηολόγιο. Στη δήλωση επισυνάπτεται αντίγραφο της σύμβασης που μεταγράφεται, μεταφρασμένο στην ελληνική γλώσσα.

Άρθρο 36
Προσδιορισμός του φόρου κατά την κατακύρωση σε συγκύριο

Εάν ακίνητο ή πλοίο που εκπλειστηριάστηκε κατακυρωθεί σε συγκύριο αυτού, σε φόρο μεταβίβασης υπόκειται η αξία των μεριδίων των λοιπών συγκυρίων που περιέρχονται σε αυτόν.

Άρθρο 37
Καταβολή του φόρου λόγω επίκλησης χρησικτησίας

1. Αν σε συμβόλαιο μεταβίβασης της κυριότητας ακινήτου ή σύστασης άλλου εμπράγματου δικαιώματος επί αυτού, από οποιαδήποτε αιτία, γίνεται από τον μεταβιβάζοντα επίκληση της κτήσης αυτού με τακτική ή έκτακτη χρησικτησία, εκτός από τον φόρο για τη σύμβαση αυτή, οφείλεται και φόρος μεταβίβασης για την κτήση με χρησικτησία, εκτός αν στο όνομα του μεταβιβάζοντος υπάρχει τίτλος μεταγραμμένος για το δικαίωμα αυτό και έχει υποβληθεί δήλωση ή τα οικεία βιβλία μεταγραφών έχουν καταστραφεί.
2. Ο φόρος μεταβίβασης για την κτήση με χρησικτησία υπολογίζεται στην αξία της κυριότητας του ακινήτου ή του εμπράγματου δικαιώματος του χρόνου κατάρτισης του μεταβιβαστικού συμβολαίου και βαρύνει τον μεταβιβάζοντα, κατόπιν αφαίρεσης των επωφελών δαπανών που έγιναν από τον χρησιδεσπόζοντα.

Άρθρο 38
Οριστικοποίηση προσυμφώνων χωρίς πιστοποιητικά

1. Κατά τη σύνταξη με αυτοσύμβαση οριστικών συμβολαίων μεταβίβασης ακινήτων με επαχθή αιτία σε εκτέλεση προσυμφώνων, που έχουν συνταχθεί μέχρι και την 31η Αυγούστου 2004, επιτρέπονται η σύνταξη και η υπογραφή των οριστικών συμβολαίων χωρίς προηγούμενη πρόσκληση προς τον πωλητή ή τους καθολικούς διαδόχους αυτού και η υποβολή δήλωσης φόρου μεταβίβασης ακινήτων μόνο από τον αγοραστή ή τους ειδικούς ή καθολικούς διαδόχους αυτού.
2. Κατά τη σύνταξη των συμβολαίων της παρ. 1 δεν απαιτείται η προσκόμιση του αποδεικτικού ενημερότητας του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58) και αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας.
3. Ειδικά στις περιπτώσεις σύνταξης με αυτοσύμβαση οριστικών συμβολαίων μεταβίβασης ακινήτων σε εκτέλεση εργολαβικών και προσυμφώνων πώλησης από τον εργολάβο προς τρίτο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1, δεν απαιτείται η προσκόμιση του πιστοποιητικού Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας.
4. Για τα προσύμφωνα που έχουν συνταχθεί μέχρι και την 29η Ιουνίου 1999, δεν απαιτείται η αναγραφή του αριθμού φορολογικού μητρώου του πωλητή.
5. Αντίγραφα των οριστικών συμβολαίων που καταρτίζονται κατά το παρόν άρθρο, αποστέλλονται, με ευθύνη του συμβολαιογράφου, και στην αρμόδια για τη φορολογία του εισοδήματος του πωλητή υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης.
6. Για οριστικά συμβόλαια που έχουν συνταχθεί κατά το παρόν άρθρο, η παρ. 3 ισχύει από την 1η.1.2014.
7. Ο αγοραστής και οι ειδικοί ή οι καθολικοί διάδοχοι αυτού σε οριστικό συμβόλαιο, το οποίο συντάσσεται σε εκτέλεση προσυμφώνου που έχει συνταχθεί υπό τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου, δύνανται: α) να ορίζουν εξουσιοδοτημένο μηχανικό, ο οποίος συμπληρώνει τα στοιχεία της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας του Κτηρίου ή της διηρημένης ιδιοκτησίας, και β) να λαμβάνουν από τον εξουσιοδοτημένο μηχανικό τον μοναδικό ηλεκτρονικό κωδικό Πιστοποιητικού Πληρότητας Ταυτότητας Κτηρίου σύμφωνα με τις παρ. 2 και 5 του άρθρου 56 του ν. 4495/2017 (Α΄ 167).

ΤΜΗΜΑ ΙV
ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

Άρθρο 39
Πεδίο εφαρμογής απαλλαγών

Απαλλάσσονται από τον φόρο:
α) η μεταβίβαση στην οποία αγοραστής είναι το ελληνικό Δημόσιο, νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ιεροί ναοί και ιερές μονές,
β) η ανάκληση απαλλοτρίωσης,
γ) η αξία του ακινήτου που μεταβιβάζεται από μη κερδοσκοπικό συνεταιρισμό στα μέλη του, κατά το ποσοστό που αυτή υποβλήθηκε σε φόρο κατά την αγορά του μεταβιβαζόμενου ακινήτου από τον συνεταιρισμό,
δ) η αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτου υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ.,
ε) η σύμβαση ανταλλαγής ακινήτων μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ.,

στ) η εισφορά πλοίων ή μεριδίων πλοίων σε ναυτιλιακές εταιρείες κάθε είδους που συνιστώνται με σκοπό την εκμετάλλευση πλοίων ή μεριδίων πλοίων ή σε ναυτιλιακές εταιρείες που έχουν ήδη συσταθεί, καθώς και η αγορά πλοίων ή μεριδίων πλοίων από τις ανωτέρω εταιρείες. Η απαλλαγή χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι, εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την εισφορά, το κεφάλαιο της εταιρείας θα καλυφθεί κατά τα τέσσερα πέμπτα (4/5) αυτού με πλοία υπό ελληνική σημαία. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, ως πλοία υπό ελληνική σημαία, θεωρούνται και τα υπό ναυπήγηση, εφόσον η σύμβαση ναυπήγησης έχει υπογραφεί εντός της προθεσμίας αυτής. Η μη εκπλήρωση της προϋπόθεσης των προηγούμενων εδαφίων συνεπάγεται την καταβολή του οφειλόμενου φόρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΕΙΔΙΚΗ ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΓΙΑ ΑΓΟΡΑ ΠΡΩΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Άρθρο 40
Πεδίο εφαρμογής

1. Συμβάσεις αγοράς εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα κατοικίας ή οικοπέδου από έγγαμο ή μέρος συμφώνου συμβίωσης ή ενήλικο άγαμο απαλλάσσονται από τον φόρο μεταβίβασης, εφόσον ο αγοραστής ή ο σύζυγος ή το άλλο μέρος του συμφώνου συμβίωσης ή οποιοδήποτε από τα ανήλικα τέκνα αυτού δεν έχουν δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας ή οίκησης σε κατοικία ή σε ιδανικό μερίδιο αυτής που πληροί τις στεγαστικές ανάγκες της οικογένειάς του ή δικαίωμα πλήρους κυριότητας σε οικόπεδο οικοδομήσιμο ή σε ιδανικό μερίδιο οικοπέδου, στο οποίο αντιστοιχεί εμβαδόν κτίσματος που πληροί τις στεγαστικές του ανάγκες και βρίσκονται σε δημοτική ενότητα ή δημοτική κοινότητα με πληθυσμό άνω των τριών χιλιάδων (3.000) κατοίκων. Για την έννοια του οικοπέδου έχουν εφαρμογή οι σχετικές πολεοδομικές διατάξεις.
2. Αν ο αγοραστής ή ο/η σύζυγος ή το μέρος του συμφώνου συμβίωσης ή τα ανήλικα τέκνα τους έχουν δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας ή οίκησης σε κατοικία ή ιδανικό μερίδιο κατοικίας ή δικαίωμα πλήρους κυριότητας σε οικόπεδο ή ιδανικό μερίδιο οικοπέδου, θεωρείται ότι καλύπτονται οι κατά την παρ. 1 στεγαστικές ανάγκες, αν το συνολικό εμβαδόν των ανωτέρω ακινήτων είναι εβδομήντα (70) τετραγωνικών μέτρων (τ.μ.) ή ενενήντα (90) τ.μ. για τον αγοραστή με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%), προσαυξανόμενα κατά είκοσι πέντε (25) τ.μ. για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα, κατά τριάντα (30) τ.μ. για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα, των οποίων την επιμέλεια έχει ο δικαιούχος και κατά σαράντα πέντε (45) τ.μ. για κάθε προστατευόμενο τέκνο του δικαιούχου της απαλλαγής με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%), ανεξάρτητα από την ηλικία του.
3. Η απαλλαγή του παρόντος άρθρου χορηγείται όταν ο αγοραστής είναι κύριος εξ αδιαιρέτου ποσοστού ή ψιλός κύριος ή επικαρπωτής κατοικίας ή οικοπέδου και αγοράζει το υπόλοιπο ποσοστό ή το εμπράγματο δικαίωμα της ψιλής κυριότητας ή της επικαρπίας, ώστε να γίνει κύριος ολόκληρου του ακινήτου, καθώς και στην περίπτωση αγοράς μη οικοδομήσιμου οικοπέδου, το οποίο με προσκύρωση ή αγορά τμήματος όμορου οικοπέδου καθίσταται οικοδομήσιμο. Η απαλλαγή παρέχεται και κατά την αγορά κατά πλήρη κυριότητα ολόκληρου του ακινήτου και από τους δύο (2) συζύγους ή και τα δύο (2) μέρη του συμφώνου συμβίωσης.
4. Εάν ο αγοραστής ή ο σύζυγος ή το μέρος του συμφώνου συμβίωσης ή τα ανήλικα τέκνα αυτού που είναι κύριοι κατοικίας ή οικοπέδου ή ιδανικού μεριδίου αυτών μεταβιβάσουν με επαχθή ή χαριστική αιτία την επικαρπία ή το δικαίωμα οίκησης ή ιδανικό μερίδιο επί της κατοικίας ή του οικοπέδου, το εμβαδόν των οποίων πληροί κατά τον χρόνο της μεταβίβασης τις στεγαστικές τους ανάγκες, δεν παρέχεται απαλλαγή πριν από την παρέλευση πέντε (5) ετών από τη μεταβίβαση της

επικαρπίας ή της οίκησης ή του ιδανικού μεριδίου. Το ανωτέρω χρονικό διάστημα απαιτείται και όταν μεταβιβάζεται η ψιλή κυριότητα οικοπέδου ή ιδανικού μεριδίου αυτού.

5. Το αγοραζόμενο οικόπεδο ή το οικόπεδο, στο οποίο έχει ανεγερθεί η αγοραζόμενη κατοικία, πρέπει να είναι οικοδομήσιμα κατά τον χρόνο της αγοράς και αυτό να βεβαιώνεται από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης ή με αντίστοιχη βεβαίωση μηχανικού.

6. Η απαλλαγή δεν χορηγείται σε συμβάσεις μεταβίβασης ακινήτων με επαχθή αιτία μεταξύ συγγενών εξ αίματος ή αγχιστείας πρώτου βαθμού καθώς και μεταξύ συζύγων ή μερών συμφώνου συμβίωσης.

Άρθρο 41
Ύψος απαλλαγής

1. Η απαλλαγή του άρθρου 40 παρέχεται:

α) Για αγορά κατοικίας από άγαμο μέχρι ποσού αξίας διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ, από έγγαμο ή μέρος συμφώνου συμβίωσης μέχρι ποσού αξίας διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ και από έγγαμο ή μέρος συμφώνου συμβίωσης με αναπηρία τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%) μέχρι ποσού αξίας διακοσίων εβδομήντα πέντε χιλιάδων (275.000) ευρώ. Τα ποσά της παρούσας περίπτωσης προσαυξάνονται κατά είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) ευρώ για καθένα από τα δύο (2) πρώτα τέκνα και κατά τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα του δικαιούχου.

β) Για αγορά οικοπέδου από άγαμο μέχρι ποσού αξίας πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ και από έγγαμο ή μέρος συμφώνου συμβίωσης μέχρι ποσού αξίας εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ. Τα ποσά της παρούσας περίπτωσης προσαυξάνονται κατά δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ για καθένα από τα δύο (2) πρώτα τέκνα και κατά δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα του δικαιούχου.

2. Η απαλλαγή του έγγαμου παρέχεται και:

α) στον χήρο ή διαζευγμένο ή μέρος συμφώνου συμβίωσης που έχει λυθεί και έχει την επιμέλεια των ανηλίκων τέκνων της οικογένειας,

β) στην άγαμη μητέρα ανήλικων τέκνων και στον εξ αναγνωρίσεως πατέρα, εφόσον του έχει ανατεθεί η επιμέλεια των τέκνων,

γ) στον άγαμο ενήλικο με αναπηρία τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%) ή σε έγγαμο ή μέρος συμφώνου συμβίωσης με προστατευόμενα τέκνα, ανεξάρτητα από την ηλικία τους, με αναπηρία τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και

δ) στον επιζώντα σύζυγο ή μέρος συμφώνου συμβίωσης και στα ανήλικα τέκνα του αποβιώσαντος, στο όνομα του οποίου είχε εγκριθεί δάνειο από τον πρώην Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας (Ο.Ε.Κ.) για αγορά κατοικίας και το οποίο χορηγείται στους ως άνω κληρονόμους, ανεξαρτήτως του εάν η αγορά γίνεται από έναν ή όλους τους κληρονόμους εξ αδιαιρέτου.

3. Η απαλλαγή του άγαμου παρέχεται:

α) Στα ανήλικα τέκνα, τα οποία στερούνται και τους δύο γονείς τους και τελούν υπό δικαστική συμπαράσταση ή υπό την επιμέλεια τρίτου προσώπου που ορίστηκε με δικαστική απόφαση, είτε αυτά αγοράζουν ακίνητο εξ αδιαιρέτου είτε αγοράζουν αυτοτελώς χωριστό ακίνητο το καθένα.

β) Στον σύζυγο που βρίσκεται σε διάσταση και έχει κατατεθεί αίτηση ή αγωγή διαζυγίου τουλάχιστον έξι (6) μήνες πριν από τον χρόνο της αγοράς. Αν αυτός έχει την επιμέλεια των ανήλικων τέκνων της οικογένειας, δικαιούται την απαλλαγή του έγγαμου. Αν δεν λυθεί ο γάμος με διαζύγιο μέσα σε πέντε (5) έτη από την αγορά, αίρεται η χορηγηθείσα απαλλαγή και καταβάλλεται ο φόρος σύμφωνα με το άρθρο 43.

4. Σε περίπτωση αγοράς κατοικίας, στο ποσό της απαλλαγής περιλαμβάνεται και η αξία μίας θέσης στάθμευσης αυτοκινήτου και ενός αποθηκευτικού χώρου, για επιφάνεια εκάστου έως είκοσι (20) τ.μ., εφόσον βρίσκονται στο ίδιο ακίνητο και αποκτώνται ταυτόχρονα με το ίδιο συμβόλαιο αγοράς.

Άρθρο 42
Δικαιούχοι απαλλαγής

Το παρόν Κεφάλαιο εφαρμόζεται σε συμβάσεις αγοράς ακινήτων, εφόσον ο αγοραστής κατοικεί μόνιμα στην Ελλάδα ή προτίθεται να εγκατασταθεί σε αυτή και αφορά:
α) Έλληνες,
β) ομογενείς από Αλβανία, Τουρκία και χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης,
γ) πολίτες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου,
δ) αναγνωρισμένους πρόσφυγες, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και
ε) πολίτες τρίτων χωρών που απολαύουν σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα.

Άρθρο 43
Χορήγηση απαλλαγής για νέα αγορά

1. Η απαλλαγή από τον φόρο για αγορά κατοικίας ή οικοπέδου παρέχεται μία φορά.
2. Απαλλαγή παρέχεται και για κάθε νέα αγορά ακινήτου εφόσον:
α) τα ακίνητα που έχει στην κυριότητά του κατά τον χρόνο της νέας αγοράς ο αγοραστής, ο σύζυγος ή το μέρος συμφώνου συμβίωσης ή τα ανήλικα τέκνα τους, δεν πληρούν τις στεγαστικές ανάγκες της οικογένειάς τους και
β) ο αγοραστής υποβάλλει την οικεία δήλωση και καταβάλει εφάπαξ τον φόρο που αναλογεί στην αξία του ακινήτου που έτυχε της απαλλαγής.
Για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, ως αξία ακινήτου λαμβάνεται η αξία που έχει αυτό κατά τον χρόνο της νέας απαλλαγής. Ο φόρος που αναλογεί υπολογίζεται με τη χρήση των συντελεστών που ίσχυαν κατά τον χρόνο χορήγησης της πρώτης απαλλαγής και καταβάλλεται εφάπαξ, εκτός αν ο φόρος που αναλογεί στην αξία του ακινήτου ή στο καταβληθέν τίμημα κατά τον χρόνο χορήγησης της πρώτης απαλλαγής είναι μεγαλύτερος, οπότε καταβάλλεται ο μεγαλύτερος αυτός φόρος.
3. Η απαλλαγή της παρ. 2 παρέχεται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της και σε πρόσωπα τα οποία έτυχαν απαλλαγής:
α) από τον φόρο μεταβίβασης για απόκτηση στέγης μέχρι τις 14.7.1980 ή
β) από τον φόρο κληρονομιάς ή γονικής παροχής για απόκτηση πρώτης κατοικίας.
4. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., καθορίζονται ο τρόπος διαπίστωσης των προϋποθέσεων της απαλλαγής σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο και τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

Άρθρο 44
Άρση απαλλαγής

Ενότητα Α
1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 43, η απαλλαγή παρέχεται υπό τον όρο ότι το ακίνητο θα παραμείνει στην κυριότητα του αγοραστή για μία τουλάχιστον πενταετία.

2. Εάν ο αγοραστής μεταβιβάσει την κυριότητα του ακινήτου ή συστήσει επί αυτού οποιοδήποτε εμπράγματο δικαίωμα, πλην υποθήκης, πριν από την παρέλευση πενταετίας, υποχρεούται, πριν από τη μεταβίβαση ή τη σύσταση του εμπράγματου δικαιώματος, να υποβάλει δήλωση και να καταβάλει εφάπαξ τον φόρο που αναλογεί στην αξία αυτού.
3. Ο φόρος υπολογίζεται με βάση την αξία του ακινήτου κατά τον χρόνο της νέας μεταβίβασης ή της σύστασης του εμπράγματου δικαιώματος ή το δηλούμενο τίμημα της νέας μεταβίβασης εφόσον αυτό είναι μεγαλύτερο της αντικειμενικής αξίας, με εφαρμογή των συντελεστών που ίσχυαν κατά τον χρόνο χορήγησης της απαλλαγής, εκτός αν ο φόρος που αναλογεί στην αξία του ακινήτου του χρόνου απαλλαγής είναι μεγαλύτερος, οπότε καταβάλλεται ο μεγαλύτερος αυτός φόρος.
4. Απαγορεύεται, πριν από την παρέλευση πενταετίας, η σύνταξη συμβολαίου μεταβίβασης κυριότητας ακινήτου ή σύστασης εμπράγματου δικαιώματος επί αυτού, πλην υποθήκης, για το οποίο έχει χορηγηθεί απαλλαγή, εάν δεν προσαρτηθεί από τον συμβολαιογράφο που συντάσσει το συμβόλαιο αντίγραφο της υποβληθείσας δήλωσης για την άρση της απαλλαγής και το αποδεικτικό καταβολής του φόρου.
5. Εάν έχει χορηγηθεί απαλλαγή και στους δύο συζύγους ή και στα δύο μέρη συμφώνου συμβίωσης κατά την αγορά ακινήτου εξ αδιαιρέτου και ένας από αυτούς μεταβιβάσει το ποσοστό του, καταβάλλεται ο φόρος που αναλογεί στο ποσοστό αυτό.

Ενότητα Β
Αν ο αγοραστής δεν εγκατασταθεί στην Ελλάδα εντός προθεσμίας δύο (2) ετών από την αγορά, υποχρεούται να υποβάλει δήλωση το αργότερο εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη συμπλήρωση του χρόνου αυτού και να καταβάλει τον φόρο κατά τα οριζόμενα στην παρ. 3 της Ενότητας Α του παρόντος άρθρου. Για τον υπολογισμό του φόρου λαμβάνεται υπόψη η αξία του ακινήτου κατά τον χρόνο υποβολής της δήλωσης.

Ενότητα Γ
Σε περίπτωση διαπίστωσης μη συνδρομής των προϋποθέσεων της απαλλαγής, επιβάλλονται ο φόρος και τα πρόστιμα του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58). Ο φόρος του προηγούμενου εδαφίου υπολογίζεται με βάση την αξία του ακινήτου κατά τον χρόνο διαπίστωσης της παράβασης με εφαρμογή των συντελεστών που ίσχυαν κατά τον χρόνο χορήγησης της απαλλαγής, εκτός εάν ο φόρος που αναλογεί στην αξία του ακινήτου του χρόνου της απαλλαγής είναι μεγαλύτερος. Αν η αξία που έχει απαλλαγεί από τον φόρο αποτελεί τμήμα της συνολικής αξίας του ακινήτου, ο φόρος επιβάλλεται με βάση το τμήμα αυτό και η αξία του υπολογίζεται με βάση τη σχέση της αξίας που έχει απαλλαγεί προς τη συνολική αξία κατά τον χρόνο της απαλλαγής.

Άρθρο 45
Απαλλαγή για αγορά στη Θράκη

Σε πρόσωπα τα οποία αγοράζουν κατοικία ή διαμέρισμα ή οικόπεδο που βρίσκεται στις περιφερειακές ενότητες Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου, παρέχεται απαλλαγή από τον φόρο μεταβίβασης ακινήτων σύμφωνα με τις παρ. 2 και 5 του άρθρου 40, το άρθρο 41 και την Ενότητα Α΄ του άρθρου 44, εφόσον θα ιδιοκατοικήσουν σε αυτή για πέντε (5) έτη. Η απαλλαγή παρέχεται ανεξάρτητα από το εάν τα πρόσωπα αυτά έχουν άλλη κατοικία ή διαμέρισμα ή οικόπεδο σε άλλη περιφερειακή ενότητα, πλην των αναφερομένων στο πρώτο εδάφιο ή έτυχαν απαλλαγής από τον φόρο μεταβίβασης για την αγορά πρώτης κατοικίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΠΑΛΛΑΓΗ

Άρθρο 46
Πεδίο εφαρμογής

1. Συμβάσεις αγοράς ή ανταλλαγής γεωργικών και κτηνοτροφικών εκτάσεων, μαζί με τις εγκαταστάσεις τους που εξυπηρετούν αποκλειστικά την εκμετάλλευσή τους, απαλλάσσονται από τον φόρο, εφόσον η μεταβίβαση γίνεται σε αγρότη. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται στις δικαιοπραξίες του άρθρου 12 του ν. 634/1977 (Α΄ 186).
2. Ο χαρακτήρας της μεταβιβαζόμενης έκτασης ως γεωργικής ή κτηνοτροφικής αποδεικνύεται με βεβαίωση που χορηγείται από την αρμόδια κατά τόπο Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας και υποβάλλεται μαζί με τη δήλωση φόρου μεταβίβασης ακινήτου.
3. Η απαλλαγή παρέχεται σε φυσικά πρόσωπα που είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες ή κτηνοτρόφοι και απασχολούνται προσωπικά ή τα μέλη της οικογένειάς τους με γεωργικές ή κτηνοτροφικές εργασίες, ανεξάρτητα από το εάν αυτοί χρησιμοποιούν βοηθητικό ή εργατικό προσωπικό. Η απαλλαγή παρέχεται υπό τον όρο ότι η αγοραζομένη έκταση θα χρησιμοποιείται ανελλιπώς για δέκα πέντε (15) τουλάχιστον έτη από τη μεταβίβαση, αποκλειστικά για γεωργική ή κτηνοτροφική εκμετάλλευση.
4. Οι παρ. 1 και 2 δεν εφαρμόζονται για τις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκτάσεις που βρίσκονται ολικά ή μερικά σε ζώνη ακτίνας τριακοσίων (300) και χιλίων (1.000) μέτρων αντίστοιχα από τον αιγιαλό ή εφάπτονται σε ρυμοτομικό σχέδιο ή οικισμό. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ορίζονται για τα μικρά νησιά διαφορετικές αποστάσεις, οι οποίες για τη γεωργία είναι έως διακόσια (200) μέτρα και για την κτηνοτροφία είναι έως τετρακόσια (400) μέτρα.

Άρθρο 47
Άρση απαλλαγής

1. Η απαλλαγή του άρθρου 46 αίρεται εάν, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ετών από τη μεταβίβαση, η έκταση που μεταβιβάστηκε άλλαξε χρήση, εκμισθώθηκε ή δεν καλλιεργήθηκε για δύο (2) συνεχόμενα έτη, στα οποία δεν υπολογίζεται η αναγκαστική αγρανάπαυση από τον αγοραστή ή τους κληρονόμους του.
2. Στις περιπτώσεις της παρ. 1 ο αγοραστής ή οι κληρονόμοι του υποχρεούνται, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την αλλαγή της χρήσης, την εκμίσθωση ή τη συμπλήρωση της διετίας, να υποβάλουν δήλωση και να καταβάλουν εφάπαξ ολόκληρο τον φόρο που αναλογεί στην κατά τον χρόνο αυτόν αξία της έκτασης, εφόσον αυτό είναι μεγαλύτερο, με βάση τους συντελεστές που ίσχυαν κατά τον χρόνο της απαλλαγής, εκτός αν ο φόρος που αναλογούσε στην αξία του ακινήτου κατά τον χρόνο της απαλλαγής είναι μεγαλύτερος, οπότε καταβάλλεται ο μεγαλύτερος αυτός φόρος. Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται επί αναγκαστικού πλειστηριασμού και επί αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ολόκληρης της έκτασης ή τμήματος αυτής.
3. Εάν η αλλαγή χρήσης κατά την παρ. 1 συνίσταται σε ανέγερση κτισμάτων, για την οποία απαιτείται η έκδοση άδειας της αρμόδιας Υπηρεσίας Δόμησης, αυτή δεν χορηγείται αν δεν προσκομισθεί αντίγραφο της δήλωσης που υποβλήθηκε και αποδεικτικό καταβολής του φόρου.
4. Απαγορεύεται η μεταβίβαση έκτασης η οποία έτυχε της απαλλαγής πριν από την πάροδο της προθεσμίας της παρ. 1, χωρίς την υποβολή δήλωσης και την εφάπαξ καταβολή ολόκληρου του

φόρου που αναλογεί στην κατά τον χρόνο αυτόν αξία της έκτασης ή στο δηλωθέν τίμημα, εφόσον αυτό είναι μεγαλύτερο, με βάση τους συντελεστές που ίσχυαν κατά τον χρόνο της απαλλαγής, εκτός αν ο φόρος που αναλογούσε στην αξία του ακινήτου κατά τον χρόνο της απαλλαγής είναι μεγαλύτερος, οπότε καταβάλλεται ο μεγαλύτερος αυτός φόρος.

5. Απαγορεύεται η σύνταξη συμβολαίου μεταβίβασης έκτασης, σύμφωνα με την παρ. 4, χωρίς την προσάρτηση σε αυτό της δήλωσης που υποβλήθηκε από τον πωλητή και του αποδεικτικού καταβολής του φόρου.

Άρθρο 48
Ειδικές υποχρεώσεις συμβολαιογράφων

Σε περίπτωση μεταβίβασης έκτασης η οποία απαλλάσσεται του φόρου, γίνεται μνεία στο συμβόλαιο σχετικά με την υποχρέωση του αγοραστή να τη χρησιμοποιεί ανελλιπώς και κατ' αποκλειστικότητα για γεωργική ή κτηνοτροφική εκμετάλλευση, μέχρι τη συμπλήρωση δέκα πέντε (15) ετών από την αγορά.

ΤΜΗΜΑ V
ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 49
Ειδικές περιπτώσεις και διαδικασία επιστροφής του φόρου

1. Εάν η μεταβίβαση που τελεί υπό αναβλητική ή διαλυτική αίρεση ματαιωθεί, επιστρέφεται το ήμισυ του φόρου που έχει καταβληθεί.

2. Σε περίπτωση κατάρτισης συμβολαίου που περιέχει τον όρο της εξώνησης, εάν γίνει η εξώνηση του ακινήτου εντός της ταχθείσας συμβατικής προθεσμίας, δεν επιβάλλεται φόρος μεταβίβασης για τη νέα αυτή μεταβίβαση και επιστρέφεται το ήμισυ του φόρου που είχε καταβληθεί κατά την κατάρτιση του συμβολαίου.

3. Εάν εντός τεσσάρων (4) ετών από την κατάρτιση του οριστικού συμβολαίου μεταβίβασης αυτό ακυρωθεί λόγω ελαττώματος που αφορά στις νομικές σχέσεις του πωλητή προς το ακίνητο ή άλλων εξαιρετικών λόγων, δεν επιβάλλεται φόρος μεταβίβασης για την ακύρωση και ο φόρος της αρχικής μεταβίβασης περιορίζεται στο ήμισυ του φόρου που αναλογεί στη φορολογητέα αξία του ακινήτου. Ο επιπλέον φόρος που έχει προσδιοριστεί ή καταβληθεί διαγράφεται ή επιστρέφεται, κατά περίπτωση.

4. Εάν εντός δύο (2) ετών από την κατάρτιση του οριστικού συμβολαίου μεταβίβασης του άρθρου 32 δεν πραγματοποιηθεί η ανέγερση της πολυκατοικίας ή του διαμερίσματος ή η αποπεράτωση των ημιτελών κτισμάτων που έχουν αγορασθεί, ο φόρος περιορίζεται στην αξία του οικοπέδου και των κτισμάτων που έχουν ανεγερθεί μέχρι τη συμπλήρωση της διετίας και το τυχόν επιπλέον καταβληθέν ποσό φόρου επιστρέφεται.

5. Οι παρ. 3 και 4 εφαρμόζονται και σε περίπτωση ακύρωσης πλειστηριασμού.

6. Για την επιστροφή του φόρου των παρ. 1 έως 5 απαιτείται δήλωση στη Φορολογική Διοίκηση, η οποία κατά περίπτωση υποβάλλεται εντός εκατόν είκοσι (120) ημερών από την ημερομηνία:

α) της ματαίωσης της αίρεσης,

β) της εξώνησης,

γ) της ακύρωσης του συμβολαίου, και

δ) της συμπλήρωσης της προθεσμίας της παρ. 4.

Μετά την παρέλευση των προθεσμιών του πρώτου εδαφίου, το δικαίωμα προς επιστροφή του φόρου που έχει καταβληθεί παραγράφεται.

7. Αν η πράξη μεταβίβασης δεν μεταγράφηκε στα οικεία βιβλία μεταγραφών λόγω νομικού κωλύματος σχετικά με τη μεταγραφή και αυτή ακυρωθεί δικαστικά εντός ενός (1) έτους από τη σύνταξή της, δεν επιβάλλεται φόρος μεταβίβασης για την ακύρωση και επιστρέφεται ο φόρος που είχε καταβληθεί. Για την επιστροφή του φόρου απαιτούνται η υποβολή δήλωσης και βεβαίωση περί μη μεταγραφής της αρχικής πράξης, λόγω νομικού ελαττώματος στο μεταβιβαζόμενο ακίνητο, καθώς και η δικαστική απόφαση.

ΤΜΗΜΑ VI
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΩΝ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΩΝ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

Άρθρο 50
Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων - Προϊσταμένων Κτηματολογικών Γραφείων

1. Ο συμβολαιογράφος δεν επιτρέπεται να συντάξει συμβόλαιο αν έχει παρέλθει χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της βάσει της υποβληθείσας δήλωσης πράξης διοικητικού προσδιορισμού του φόρου.

2. Ειδικά σε περιοχές που εφαρμόζεται το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού της φορολογητέας αξίας των ακινήτων (Α.Π.Α.Α.) του άρθρου 4, συντάσσεται συμβόλαιο και μετά τη συμπλήρωση της προθεσμίας της παρ. 1, εφόσον μέχρι τη σύνταξη του συμβολαίου δεν έχει δημοσιευθεί απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που τροποποιεί το αντικειμενικό σύστημα στη συγκεκριμένη περιοχή.

3. Ο συμβολαιογράφος υποχρεούται:

α) να αναγράφει στο συμβόλαιο τον αριθμό της δήλωσης και την αρμόδια υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης, τα στοιχεία του αποδεικτικού καταβολής και το ποσό του φόρου,

β) να επισυνάπτει το αποδεικτικό καταβολής του φόρου στο συμβόλαιο,

γ) να υπενθυμίζει στους συμβαλλομένους, με ρητή μνεία στο συμβόλαιο, τις υποχρεώσεις και τις κυρώσεις που προβλέπονται στο παρόν Μέρος, καθώς και τις κυρώσεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58),

δ) να αναγράφει στο συμβόλαιο αν χορηγήθηκε απαλλαγή από τον φόρο μεταβίβασης, λόγω απόκτησης πρώτης κατοικίας,

ε) να ενημερώνει τον υπόχρεο σε φόρο και να αναγράφει στο συμβόλαιο τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρ. 2 του άρθρου 3, σε περίπτωση προσωρινού προσδιορισμού της αγοραίας αξίας,

στ) να γνωστοποιεί στη Φορολογική Διοίκηση τον αριθμό και την ημερομηνία σύνταξης του συμβολαίου και τον τρόπο εξόφλησης του τιμήματος καθώς και να αποστέλλει αντίγραφο του συμβολαίου εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από τη σύνταξή του, και

ζ) να αναγράφει στο συμβόλαιο τον τρόπο εξόφλησης του τιμήματος αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικών μέσων πληρωμής, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 20 του ν. 3842/2010 (Α΄ 58).

4. Η παρ. 3 εφαρμόζεται αναλόγως και επί πλειστηριασμού.

5. Ο συμβολαιογράφος ευθύνεται για την ορθή συμπλήρωση της δήλωσης με βάση τα στοιχεία που προσκομίζουν οι συμβαλλόμενοι, τον τίτλο κτήσης και την περιγραφή του ακινήτου στο συμβόλαιο και δεν ευθύνεται για όσα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται στο συμβόλαιο και δεν έχουν περιέλθει σε γνώση του.

6. Το αντέγγραφο από το οποίο προκύπτει ότι συμφωνήθηκε ή καταβλήθηκε τίμημα μεγαλύτερο από αυτό που έχει αναγραφεί στη δήλωση του φόρου μεταβίβασης και στο συμβόλαιο είναι άκυρο και δεν μπορεί να προσαχθεί και να ληφθεί υπόψη από το Δικαστήριο και από οποιαδήποτε άλλη Αρχή.

7. Σε περίπτωση μεταγραφής σύμβασης ή δικαστικής απόφασης ή οποιασδήποτε άλλης πράξης που αφορά εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτων, πλην της σύστασης υποθήκης, η οποία γίνεται είτε λόγω ενέργειας του υπόχρεου σε δήλωση είτε λόγω ενέργειας τρίτου που έχει έννομο συμφέρον και δεν έχει υποβληθεί δήλωση, ο Προϊστάμενος του Κτηματολογικού Γραφείου ενημερώνει εντός του επόμενου από τη μεταγραφή μήνα, τη Φορολογική Διοίκηση για τη μη υποβολή δήλωσης. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. ορίζεται ο τρόπος ενημέρωσης της Φορολογικής Διοίκησης.

8. Το νηολόγιο αρνείται τη μεταγραφή σύμβασης ή δικαστικής απόφασης ή οποιασδήποτε άλλης πράξης που αφορά εμπράγματα δικαιώματα επί πλοίων, πλην της σύστασης υποθήκης, αν δεν προσκομίζεται σε αυτό αντίγραφο της δήλωσης φόρου μεταβίβασης.

9. Απαγορεύεται η μεταγραφή συμβολαίου που έχει συνταχθεί κατά παράβαση της περ. ζ) της παρ. 3.

10. Σε περίπτωση υποβολής τίτλου για μεταγραφή μετά από παρέλευση έτους τουλάχιστον από τη σύνταξή του, τα αναλογικά κατά περίπτωση δικαιώματα που είναι καταβλητέα για τη μεταγραφή, υπολογίζονται με βάση την πραγματική αξία του ακινήτου που μεταβιβάζεται ή του εμπράγματου δικαιώματος επί ακινήτου, όπως αυτά περιγράφονται στον τίτλο που μεταγράφεται, κατά τον χρόνο της μεταγραφής. Στις περιπτώσεις αυτές ο προσδιορισμός της αξίας του μεταβιβαζόμενου ακινήτου γίνεται με βάση ειδική έκθεση εκτίμησης της Φορολογικής Διοίκησης που εκδίδεται μετά από αίτηση του προϊσταμένου του κτηματολογικού γραφείου.

11. Απαγορεύεται η σύνταξη συμβολαίου που αφορά τη μεταβίβαση με επαχθή αιτία κυριότητας ακινήτου ή άλλου εμπράγματου δικαιώματος επ' αυτού:

α) εάν δεν προσκομιστεί δήλωση φόρου μεταβίβασης, και

β) εάν όλα τα προσδιοριστικά στοιχεία της κυριότητας του μεταβιβαζόμενου ακινήτου ή άλλου εμπράγματου επί αυτού δικαιώματος δεν ανταποκρίνονται πλήρως στη δήλωση.

Άρθρο 51
Κυρώσεις

1. Στα πρόσωπα που παραβαίνουν τις υποχρεώσεις του άρθρου 50 επιβάλλεται αυτοτελές πρόστιμο ύψους εκατό (100) ευρώ για κάθε παράβαση. Δεν επιβάλλεται πρόστιμο εάν η διαφορά μεταξύ της αξίας που δηλώθηκε και αυτής που προκύπτει κατ' εφαρμογή του άρθρου 25, δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) ή η διαφορά φόρου δεν υπερβαίνει τα πεντακόσια (500) ευρώ.

2. Ειδικά στα πρόσωπα που παραβαίνουν τις υποχρεώσεις της περ. ζ) της παρ. 3 και της παρ. 9 του άρθρου 50, επιβάλλεται αυτοτελές πρόστιμο ίσο με το δέκα τοις εκατό (10%) του τιμήματος που προκύπτει ότι δεν καταβλήθηκε με χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, το οποίο δεν μπορεί να υπολείπεται των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ και να υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ για κάθε παράβαση.

Άρθρο 52
Υποχρεώσεις δημόσιων αρχών

Το πρώτο πενθήμερο κάθε μήνα υποχρεούνται να αποστέλλουν στη Φορολογική Διοίκηση:

α) οι συμβολαιογράφοι, αντίγραφα των προσυμφώνων μεταβίβασης ακινήτων του αμέσως προηγούμενου μήνα,
β) οι γραμματείς των δικαστηρίων, τις δικαστικές αποφάσεις με τις οποίες διατάσσεται η μεταβίβαση ακινήτου λόγω μη εκτέλεσης προσυμφώνου, και
γ) οι προξενικές αρχές, αντίγραφα των προσυμφώνων ή τα οριστικά συμβόλαια μεταβίβασης ακινήτων του αμέσως προηγούμενου μήνα.

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΦΟΡΟΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ, ΔΩΡΕΩΝ, ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΚΑΙ ΚΕΡΔΩΝ ΑΠΟ ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΑ

Άρθρο 53
Γενικό πεδίο εφαρμογής

Επιβάλλεται φόρος στην περιουσία που αποκτάται από φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα αιτία θανάτου, δωρεάς ή γονικής παροχής και στα κέρδη από τυχερά παίγνια, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν Μέρος.

ΤΜΗΜΑ Ι
ΦΟΡΟΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 54
Έννοια και περιεχόμενο της κτήσης αιτία θανάτου

1. Κτήση περιουσίας αιτία θανάτου για την επιβολή του φόρου, είναι η από:
α) κληρονομία, κληροδοσία, τρόπο ή δωρεά αιτία θανάτου ολόκληρης περιουσίας,
β) νέμηση,
γ) σύμβαση ασφάλισης ζωής του κληρονομουμένου, εφόσον δεν ορίζονται στο ασφαλιστήριο οι δικαιούχοι,
δ) αυτασφάλιση του κληρονομουμένου, εφόσον αυτή δεν προβλέπεται από νόμο,
ε) συνένωση επικαρπίας ακινήτων ή κινητών γενικά πραγμάτων με την ψιλή κυριότητα, λόγω θανάτου του επικαρπωτή ή διάλυσης του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, αν ο επικαρπωτής είναι νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, όταν η κτήση ή μεταβίβαση με επαχθή αιτία της ψιλής κυριότητας αυτών και η κτήση της επικαρπίας ή η παρακράτησή της έγιναν από τις 2 Απριλίου 1980 και εφεξής. Στις περιπτώσεις αυτές θεωρείται ότι η επικαρπία περιέρχεται στον κατά τον χρόνο της συνένωσης ψιλό κύριο από τον επικαρπωτή αιτία θανάτου και η αξία αυτής προσδιορίζεται στην αξία της πλήρους κυριότητας, μετά την αφαίρεση από αυτή του τμήματος της αξίας που αναλογεί στο ποσοστό για το οποίο ο ψιλός κύριος είχε υπαχθεί σε φόρο κατά την απόκτηση της ψιλής κυριότητας.
2. Η παράλειψη μεταγραφής της αποδοχής κληρονομίας ή κληροδοσίας, σύμφωνα με το άρθρο 1193 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ., π.δ. 456/1984, Α΄ 164), δεν εμποδίζει την επιβολή του φόρου.
3. Οι προθεσμίες του Α.Κ. για την αποποίηση της κληρονομίας και την αποδοχή της κληρονομίας με το ευεργέτημα της απογραφής, δεν επηρεάζουν την εφαρμογή του παρόντος Μέρους.

Άρθρο 55
Περιουσία που υποβάλλεται σε φόρο

1. Στον φόρο υποβάλλονται:
α) Η κείμενη στην Ελλάδα οποιασδήποτε φύσεως περιουσία, η οποία ανήκει είτε σε ημεδαπούς είτε σε αλλοδαπούς.
β) Η κείμενη στην αλλοδαπή ενσώματη ή ασώματη κινητή περιουσία Έλληνα υπηκόου που έχει την κατοικία του οπουδήποτε, καθώς και αλλοδαπού που έχει την κατοικία του στην Ελλάδα, με την επιφύλαξη της εφαρμογής της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 75.
2. Ως κείμενη στην Ελλάδα κινητή περιουσία θεωρούνται ιδίως:
α) Τα πλοία που είναι εγγεγραμμένα στα ελληνικά νηολόγια και τα αεροσκάφη που είναι εγγεγραμμένα στα ελληνικά μητρώα αεροσκαφών.
β) Η επωνυμία, ο τίτλος και η φήμη επιχείρησης ή επαγγέλματος που ασκούνται στην Ελλάδα.
γ) Τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας και τα εμπορικά σήματα που είναι καταχωρημένα στην Ελλάδα.
δ) Τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα δικαιώματα για τη χρησιμοποίηση συγγραφικού υλικού, διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή εμπορικού σήματος, εφόσον δύνανται να ασκηθούν στην Ελλάδα.
ε) Οι μετοχές, οι ιδρυτικοί τίτλοι και τα εταιρικά μερίδια οποιασδήποτε μορφής εταιρείας ή νομικής οντότητας που εδρεύει στην Ελλάδα.
στ) Οι οποιεσδήποτε ενοχικές αξιώσεις που:
στα) είναι εξασφαλισμένες με υποθήκη σε ακίνητα ή πλοία ή αεροσκάφη, εφόσον αυτά βρίσκονται σύμφωνα με τους ανωτέρω ορισμούς στην Ελλάδα,
στβ) απορρέουν από συμβάσεις για τα ακίνητα ή πλοία ή αεροσκάφη της υποπερ. στα),
στγ) απορρέουν από συμβάσεις, οι οποίες έχουν καταρτισθεί στην Ελλάδα μεταξύ Ελλήνων υπηκόων και
στδ) είναι απαιτητές στην Ελλάδα.
ζ) Οι κάθε φύσεως απαιτήσεις, εξασφαλισμένες ή μη, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο ασώματης κινητής περιουσίας, εφόσον ο αποβιώσας είχε την κατοικία του στην Ελλάδα κατά τον χρόνο του θανάτου του.
η) Τα τραπεζογραμμάτια και κάθε άλλο είδος χρημάτων, που αποτελούν νόμιμο μέσο πληρωμής στον τόπο της έκδοσής τους, καθώς και οι επιταγές στον κομιστή, εφόσον αυτά βρίσκονται στην Ελλάδα κατά τον χρόνο του θανάτου του κληρονομουμένου.
θ) Τα κάθε φύσεως κινητά, εφόσον αυτά βρίσκονται στην Ελλάδα κατά τον χρόνο του θανάτου του κληρονομουμένου.
3. Οι τίτλοι και οι αξίες, τα εισοδήματα των οποίων εισέπραξε ο αποβιώσας ή με τους οποίους πραγματοποίησε οποιεσδήποτε συναλλακτικές πράξεις εντός του προηγούμενου του θανάτου του έτους, καθώς επίσης και το τίμημα από την εκποίηση περιουσιακού στοιχείου που πραγματοποίησε ο κληρονομούμενος εντός της προηγούμενης του θανάτου του τριετίας, προκειμένου για κινητό, και εντός της προηγούμενης πενταετίας, προκειμένου για ακίνητο, θεωρούνται ότι ανήκουν στην κληρονομία. Επιτρέπεται η ανταπόδειξη με κάθε νόμιμο μέσο.
Ως τίμημα από την εκποίηση του ακινήτου λαμβάνεται η αντικειμενική αξία αυτού ή, αν πρόκειται για ακίνητο που βρίσκεται σε περιοχή όπου δεν εφαρμόζεται το σύστημα Αντικειμενικού Προσδιορισμού Αξίας Ακινήτων (Α.Π.Α.Α.), η αξία του σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 5, εφόσον η αξία αυτή είναι μεγαλύτερη του τιμήματος που αναγράφεται στο συμβόλαιο. Ως τίμημα από την εκποίηση μετοχών, λοιπών τίτλων κινητών αξιών και συμμετοχών εταιρειών ή άλλων νομικών οντοτήτων μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο ή συμμετοχών σε συνεταιρισμούς, για την εκποίηση των οποίων έχει συνταχθεί συμβόλαιο ή ιδιωτικό έγγραφο από τον κληρονομούμενο, λαμβάνεται

η αξία σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 62, εφόσον αυτή είναι μεγαλύτερη του αναγραφόμενου στα ως άνω έγγραφα τιμήματος.
4. Δεν υποβάλλεται σε φόρο η αποζημίωση από ατύχημα που καταβάλλεται στους νόμιμους δικαιούχους συνεπεία θανάτου του θύματος.

Άρθρο 56
Υποκείμενο του φόρου

Υπόχρεος στον φόρο είναι ο δικαιούχος της κτήσης και σε περίπτωση περισσότερων δικαιούχων καθένας ανάλογα με την περιουσία που αποκτά.

Άρθρο 57
Συνυπολογισμός δωρεών και γονικών παροχών

1. Στην κτήση αιτία θανάτου συνυπολογίζονται οι δωρεές εν ζωή ή αιτία θανάτου και οι γονικές παροχές του κληρονομουμένου προς τον κληρονόμο ή κληροδόχο, εφόσον η φορολογική υποχρέωση για αυτές γεννήθηκε σε χρόνο που το δικαίωμα της Φορολογικής Διοίκησης δεν έχει παραγραφεί σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 115.
2. Για τον συνυπολογισμό των κτήσεων της παρ. 1 λαμβάνεται υπόψη η αξία που είχε υπαχθεί σε φόρο κατά τον χρόνο γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης αυτών, χωρίς τα απαλλασσόμενα ποσά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΧΡΟΝΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Άρθρο 58
Χρόνος γένεσης φορολογικής υποχρέωσης

1. Η φορολογική υποχρέωση γεννάται κατά τον χρόνο θανάτου του κληρονομουμένου.
2. Σε περίπτωση κήρυξης προσώπου ως άφαντου, η φορολογική υποχρέωση γεννάται κατά τον χρόνο δημοσίευσης στον τύπο της τελεσίδικης απόφασης που κηρύσσει την αφάνεια.

Άρθρο 59
Μετάθεση του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης

Κατά παρέκκλιση του άρθρου 58, η φορολογική υποχρέωση γεννάται:
α) Κατά τον χρόνο της πλήρωσης της αίρεσης ή λήξης της προθεσμίας, όταν το δικαίωμα του κληρονόμου ή κληροδόχου ή η κτήση στοιχείων κληρονομίας ή κληροδοσίας εξαρτάται από αναβλητική και όχι καθαρά εξουσιαστική αίρεση ή προθεσμία. Αν τα αντικείμενα περιέλθουν στη νομή του δικαιούχου πριν από την πλήρωση της αίρεσης ή τη λήξη της προθεσμίας, η φορολογική υποχρέωση γεννάται κατά τον χρόνο αυτόν.
β) Κατά τον χρόνο της με οποιονδήποτε τρόπο λήξης της επιδικίας, όταν τα αντικείμενα της κτήσης είναι κατά τον χρόνο του θανάτου του κληρονομουμένου επίδικα και ο δικαιούχος δεν έχει τη νομή αυτών. Αν αυτά περιέλθουν στη νομή του δικαιούχου πριν από τη λήξη της επιδικίας, η φορολογική υποχρέωση γεννάται κατά τον χρόνο αυτόν.

γ) Κατά τον χρόνο της με οποιονδήποτε τρόπο λήξης της επιδικίας, όταν το δικαίωμα του κληρονόμου ή κληροδόχου κατέστη επίδικο, κατόπιν αμφισβήτησής του από οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο και ο κληρονόμος ή κληροδόχος δεν έχει τη νομή των αντικειμένων της κτήσης. Αν τα αντικείμενα περιέλθουν στη νομή του κληρονόμου ή κληροδόχου που αξιώνει το δικαίωμα, η φορολογική υποχρέωση γεννάται κατά τον χρόνο αυτόν.

δ) Κατά τον χρόνο του συμβιβασμού, όταν αυτός που αξιώνει κληρονομικό δικαίωμα έλαβε συμβιβαστικά μέρος της κληρονομιαίας περιουσίας ή άλλη οποιασδήποτε φύσης αποζημίωση και σε αντάλλαγμα παραιτήθηκε από την αξίωσή του στην κληρονομία.

ε) Κατά τον χρόνο της συνένωσης της επικαρπίας με την ψιλή κυριότητα, όταν αντικείμενο της κτήσης είναι η ψιλή κυριότητα, εκτός από τις περιπτώσεις της παρ. 5 του άρθρου 66.

στ) Κατά τον χρόνο καθορισμού του ποσού ή του αντικειμένου των κληροδοτημάτων των άρθρων 1972, 1973 και 1974 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ., π.δ. 456/1984, Α΄ 164).

ζ) Κατά τον χρόνο εκπλήρωσης από τον βεβαρημένο της υποχρέωσης, όταν ο κληρονομούμενος υποχρεώνει τον κληρονόμο ή τον κληροδόχο σε παροχή, χωρίς να προσπορίζει σε άλλον δικαίωμα στην παροχή αυτή, σύμφωνα με το άρθρο 1715 του Α.Κ..

η) Κατά τον χρόνο της αποποίησης της κληρονομίας ή κληροδοσίας, γι' αυτόν που έγινε δικαιούχος εξαιτίας της αποποίησης αυτής.

θ) Κατά τον χρόνο της εισόδου στην κληρονομία των περιουσιακών στοιχείων που εισέρχονται σε αυτή μετά από τον θάνατο του κληρονομουμένου.

ι) Κατά τον χρόνο καταβολής του τιμήματος για τα ακίνητα που απαλλοτριώνονται αναγκαστικά ή κατά τον χρόνο άρσης της απαλλοτρίωσης, εφόσον η απαλλοτρίωση κηρύχθηκε πριν από την κτήση. Θεωρούνται ως αναγκαστικά απαλλοτριούμενα και τα ρυμοτομούμενα ακίνητα από την έκδοση του οικείου διατάγματος.

Ο υπόχρεος σε φόρο δύναται, με ανέκκλητη δήλωση που υποβάλλεται στη Φορολογική Διοίκηση οποτεδήποτε πριν από την καταβολή της αποζημίωσης ή την άρση της απαλλοτρίωσης, να ζητήσει την άμεση φορολόγηση του ακινήτου. Στην περίπτωση αυτή, χρόνος φορολογίας είναι ο χρόνος υποβολής της δήλωσης. Αν το αίτημα για την άμεση φορολόγηση του υπό απαλλοτρίωση ακινήτου υποβάλλεται με εμπρόθεσμη δήλωση σύμφωνα με τα άρθρα 85 και 86, χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης είναι ο χρόνος που ορίζεται στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 58.

ια) Κατά τον χρόνο σύνταξης της οριστικής πράξης, η οποία ρυθμίζει τις έννομες σχέσεις που απορρέουν από προσύμφωνο του κληρονομουμένου για τη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται και στην παραχώρηση με εργολαβικό προσύμφωνο ακινήτου για ανοικοδόμηση.

ιβ) Κατά τον χρόνο απόδοσης από το ελληνικό Δημόσιο των ακινήτων που έχουν καταληφθεί από αυτό ως εγκαταλελειμμένα, καθώς και αυτών που τελούν υπό μεσεγγύηση, ως ανήκοντα σε υπηκόους εχθρικών κρατών, εφόσον αυτά πριν από την κτήση είχαν καταληφθεί ως εγκαταλελειμμένα ή είχαν τεθεί υπό μεσεγγύηση.

ιγ) Κατά τον χρόνο άρσης της απαγόρευσης, εφόσον πριν από την κτήση έχει απαγορευθεί με νόμο η εκποίηση των ακινήτων ή η σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων σε αυτά.

ιδ) Κατά τον χρόνο που θα γίνει δυνατή η είσπραξη του υπολοίπου του ποσού των απαιτήσεων της παρ. 2 του άρθρου 61 και οι οποίες δηλώνονται ως εν μέρει εισπράξιμες.

ιε) Κατά τον χρόνο της είσπραξης, προκειμένου για δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, καθώς και δικαιώματα για χρησιμοποίηση συγγραφικού υλικού, δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ή εμπορικό σήμα.

ιστ) Κατά τον χρόνο δημοσίευσης της απόφασης του δικαστηρίου που εγκρίνει τη λογοδοσία, προκειμένου για την περιουσία της αλλοδαπής, η οποία φορολογείται στην Ελλάδα. Αν τα

αντικείμενα περιέλθουν στη νομή του δικαιούχου πριν από τη δημοσίευση της απόφασης, η φορολογική υποχρέωση γεννάται κατά τον χρόνο αυτόν.

ιζ) Κατά τον χρόνο λήξης της δικαστικής εκκαθάρισης της κληρονομίας, σύμφωνα με τα άρθρα 1913 έως και 1922 του Α.Κ..

ιη) Κατά τον χρόνο λήξης της πτωχευτικής διαδικασίας, σε περίπτωση θανάτου του πτωχού. Για τα κληρονομιαία στοιχεία που μεταβιβάζονται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας της πτώχευσης υποβάλλεται δήλωση και καταβάλλεται ο φόρος που αναλογεί. Μετά από το τέλος της πτωχευτικής διαδικασίας γίνεται νέος προσδιορισμός του φόρου με υποβολή σχετικής δήλωσης σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58).

ιθ) Κατά τον χρόνο απόδοσης ή παραχώρησης των ακινήτων ή καταβολής του χρηματικού ανταλλάγματος σε δικαιούχους κληρονόμους πολιτικού πρόσφυγα του ν. 1540/1985 (Α΄ 67). Αντικείμενο φορολογίας στην περίπτωση αυτή, είναι το ακίνητο που αποδίδεται ή παραχωρείται ή το χρηματικό αντάλλαγμα, αφαιρουμένου του ποσού της εισφοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΞΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Άρθρο 60
Χρόνος και τρόπος προσδιορισμού αξίας

Ως αξία των αντικειμένων της κτήσης, για τον υπολογισμό του φόρου, λαμβάνεται η αξία κατά τον χρόνο της γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης, η οποία για τα ακίνητα προσδιορίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 5 και για τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία σύμφωνα με τα άρθρα 61 έως 68.

Άρθρο 61
Αξία απαιτήσεων

1. Για απαιτήσεις που έχουν ως αντικείμενο χρηματικά ποσά λαμβάνονται υπόψη τα ποσά αυτά με τους τόκους που οφείλονται κατά τον χρόνο του θανάτου του κληρονομουμένου.

2. Οι απαιτήσεις, οι οποίες δηλώνονται από τον δικαιούχο της κτήσης ως εν μέρει εισπράξιμες, υποβάλλονται σε φόρο με βάση τη δηλούμενη αξία τους.

Άρθρο 62
Αξία τίτλων

1. Για μετοχές εταιρειών εισηγμένων στο χρηματιστήριο, ομολογίες, ιδρυτικούς και λοιπούς γενικά τίτλους των εμπορικών εταιρειών, δημόσια χρεόγραφα ή άλλες τέτοιας φύσης αξίες, ως αξία αυτών λαμβάνεται η αξία της προηγούμενης ημέρας του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης. Αν η μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων του πρώτου εδαφίου πραγματοποιείται με ιδιωτικό έγγραφο ή συμβόλαιο ή με εγγραφή στο χρηματιστήριο και η διαφορά μεταξύ της αξίας που δηλώθηκε και της ανωτέρω αξίας υπερβαίνει το ποσοστό του τρία τοις εκατό (3%) της τελευταίας, υποβάλλεται τροποποιητική δήλωση για τη διαφορά της αξίας εντός δέκα (10) ημερών από τον χρόνο κατάρτισης του ιδιωτικού εγγράφου ή του συμβολαίου ή της εγγραφής στο χρηματιστήριο.

2. Για τον προσδιορισμό της αξίας μετοχών εταιρειών μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο λαμβάνονται υπόψη και συνεκτιμώνται πράξεις μεταβίβασης μετοχών της εταιρείας εντός του τελευταίου πριν από τον θάνατο του κληρονομουμένου εξαμήνου, καθώς και η εσωτερική αξία τους, που βρίσκεται με διαίρεση της καθαρής θέσης της εταιρείας δια του αριθμού των μετοχών. Η εσωτερική αξία μπορεί να αυξομειώνεται από τη Φορολογική Διοίκηση λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τα κέρδη που διανεμήθηκαν εντός της τελευταίας πενταετίας, τη φήμη και πελατεία της εταιρείας και κάθε άλλο πρόσφορο στοιχείο, το οποίο ασκεί ουσιώδη επίδραση στη διαμόρφωση της αγοραίας αξίας. Η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να αυξομειώνει τη συνολική αξία και ανάλογα με τον αριθμό των μετοχών που περιέρχονται σε καθένα κληρονόμο ή κληροδόχο, σε σχέση με το σύνολο των μετοχών της εταιρείας.
3. Η παρ. 2 εφαρμόζεται και για λοιπούς τίτλους κινητών αξιών εταιρειών ή άλλων νομικών οντοτήτων μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο, συμμετοχές σε εταιρείες ή άλλες νομικές οντότητες μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο, καθώς και συμμετοχές σε συνεταιρισμούς.
4. Η παρ. 3 του άρθρου 4 του παρόντος Κώδικα εφαρμόζεται ανάλογα και κατά τον προσδιορισμό της αξίας των περιουσιακών στοιχείων των παρ. 2 και 3 του παρόντος άρθρου.
5. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για την εφαρμογή των παρ. 2 και 3 καθορίζεται ο τρόπος προσδιορισμού της φορολογητέας αξίας:
α) των μετοχών εταιρειών μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο, λαμβάνοντας υπόψη αποτελέσματα από τους τελευταίους πριν από τη μεταβίβαση ισολογισμούς και την απόδοση των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας και κάθε άλλο στοιχείο που επηρεάζει αυξητικά ή μειωτικά την αξία τους και
β) ολόκληρης επιχείρησης, μερίδων ή μεριδίων και ποσοστών συμμετοχής, λαμβάνοντας υπόψη τα καθαρά κέρδη των τελευταίων πέντε (5) ετών, την αμοιβή του επιχειρηματία, το επιτόκιο των εντόκων γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου ετήσιας διάρκειας και τα έτη λειτουργίας της επιχείρησης καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που επηρεάζει αυξητικά ή μειωτικά την αξία τους.
6. Ειδικά για μετοχές, μερίδες ή μερίδια, ποσοστά συμμετοχής ή λοιπούς τίτλους εταιρειών ή λοιπών νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων που έχουν υποχρέωση καταβολής του ειδικού φόρου επί των ακινήτων του άρθρου 18, εφόσον η δήλωση υποβάλλεται εκπρόθεσμα, ως φορολογητέα αξία για την επιβολή του αναλογούντος φόρου λαμβάνεται η αξία των ακινήτων επί των οποίων οι ως άνω εταιρείες, νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες έχουν εμπράγματο δικαίωμα πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας.

Άρθρο 63
Αξία επίπλων και λοιπών κινητών αντικειμένων

1. Ο προσδιορισμός της αξίας των κινητών της κληρονομίας γίνεται με κάθε αποδεικτικό στοιχείο.
2. Στην κληρονομία θεωρείται ότι περιλαμβάνονται και τα έπιπλα. Ο υπόχρεος σε φόρο μπορεί να αποδείξει το αντίθετο με κάθε νόμιμο μέσο. Η αξία των επίπλων υπολογίζεται στο ένα τριακοστό (1/30) της αξίας των κτισμάτων που περιλαμβάνονται στην κληρονομία και επιτρέπεται στη Φορολογική Διοίκηση και στον υπόχρεο να αποδείξουν με κάθε νόμιμο μέσο, ότι η αξία είναι μικρότερη ή μεγαλύτερη.
3. Στα έπιπλα δεν περιλαμβάνονται τα κοσμήματα και τα εν γένει πολύτιμα αντικείμενα, καθώς και κάθε φύσεως συλλογές έργων τέχνης, νομισμάτων, γραμματοσήμων και λοιπών αντικειμένων, ο προσδιορισμός της αξίας των οποίων ενεργείται με ιδιαίτερο τρόπο, σύμφωνα με την παρ. 1. Εάν τα περιουσιακά στοιχεία του προηγούμενου εδαφίου είναι ασφαλισμένα κατά κινδύνων

κλοπής, πυρκαγιάς και λοιπών κινδύνων, η αξία τους δεν μπορεί να είναι κατώτερη αυτής που αναγράφεται στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

Άρθρο 64
Αξία παροχών

1. Η αξία των παροχών υπολογίζεται:
α) για τις διηνεκείς, στο εικοσαπλάσιο της ετήσιας παροχής,
β) για τις ορισμένου χρόνου, σε πολλαπλάσιο της ετήσιας παροχής, ανάλογα με τα έτη διάρκειας αυτής, το οποίο δεν μπορεί σε κάθε περίπτωση να υπερβεί το δεκαοκταπλάσιο της ετήσιας παροχής,
γ) για τις ισόβιες και τις αόριστου χρόνου,
γα) στο δεκαοκταπλάσιο της ετήσιας παροχής, αν εκείνος υπέρ του οποίου συνιστάται η παροχή δεν έχει υπερβεί το εικοστό (20ό) έτος της ηλικίας του,
γβ) στο δεκαεξαπλάσιο, αν έχει υπερβεί το εικοστό (20ό),
γγ) στο δεκατετραπλάσιο, αν έχει υπερβεί το τριακοστό (30ό),
γδ) στο δωδεκαπλάσιο, αν έχει υπερβεί το τεσσαρακοστό (40ό),
γε) στο εννεαπλάσιο, αν έχει υπερβεί το πεντηκοστό (50ό),
γστ) στο εξαπλάσιο, αν έχει υπερβεί το εξηκοστό (60ό),
γζ) στο τριπλάσιο, αν έχει υπερβεί το εβδομηκοστό (70ό) και
γη) στο διπλάσιο, αν έχει υπερβεί το ογδοηκοστό (80ό) έτος της ηλικίας του.
2. Όταν η ισόβια παροχή ορίζεται αδιαίρετη υπέρ περισσοτέρων και εξαρτάται από τη ζωή τους, για τον προσδιορισμό της αξίας αυτής λαμβάνεται υπόψη η ηλικία του μεγαλύτερου, όταν η παροχή παύει με τον θάνατο οποιουδήποτε από τους δικαιούχους, και του νεότερου, όταν η παροχή παύει με τον θάνατο και του τελευταίου. Το ποσό αυτό της παροχής, όταν αυτή παύει με τον θάνατο οποιουδήποτε από τους δικαιούχους κατανέμεται εξίσου μεταξύ τους. Όταν η παροχή παύει με τον θάνατο και του τελευταίου, το ποσό επιμερίζεται ανάλογα με τους αριθμούς που αντιστοιχούν στο πολλαπλάσιο της περ. γ) της παρ. 1 σε συνάρτηση με την ηλικία κάθε δικαιούχου. Ο φόρος υπολογίζεται στο ποσό που προκύπτει για κάθε δικαιούχο, ανάλογα με τον βαθμό συγγένειάς του με τον διαθέτη.
3. Σε ισόβια παροχή που εξαρτάται από τη ζωή τρίτου προσώπου, για τον προσδιορισμό της αξίας αυτής, λαμβάνεται υπόψη η ηλικία του μεγαλύτερου, μεταξύ αυτού υπέρ του οποίου συνιστάται η παροχή και του τρίτου προσώπου.
4. Εάν η παροχή συνίσταται σε είδος, γίνεται αποτίμηση του αντικειμένου της σε χρήμα, αφού ληφθεί υπόψη η μέση τιμή χονδρικής πώλησης στον τόπο εκπλήρωσης της παροχής κατά την τελευταία διετία πριν από τον χρόνο της φορολογίας.
5. Όταν η παροχή, λόγω θανάτου του δικαιούχου αυτής ή για άλλη αιτία που προβλέπεται από τον νόμο και δεν εξαρτάται από τη βούληση των μερών, παύσει μετά πάροδο τόσου χρόνου, ώστε, αν είχε ληφθεί η παροχή αυτή για τον ορισμένο αυτό χρόνο η αξία της θα ήταν μικρότερη από αυτή που φορολογήθηκε, ως τελικώς φορολογητέα λογίζεται η μικρότερη αυτή αξία. Ο προσδιορισμός του φόρου με βάση το προηγούμενο εδάφιο γίνεται με υποβολή τροποποιητικής δήλωσης σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας.
6. Εάν στην περίπτωση της παρ. 5, από τη μερίδα του βεβαρημένου έχει εκπέσει για την παροχή ποσό ανώτερο αυτού που προκύπτει λόγω της παύσης, ο βεβαρημένος έχει υποχρέωση υποβολής τροποποιητικής δήλωσης και καταβολής του επιπλέον φόρου για τη διαφορά που προκύπτει.

Άρθρο 65
Αξία επικαρπίας

1. Σε περίπτωση διαχωρισμού της επικαρπίας από την κυριότητα υπόκειται αμέσως σε φόρο η επικαρπία και η ψιλή κυριότητα υπόκειται σε φόρο σύμφωνα με το άρθρο 66. Για την επιβολή του φόρου εξομοιώνονται με την επικαρπία, η χρήση και η οίκηση. Δεν εξομοιώνεται με την επικαρπία η χρήση από κοινού με τον κύριο ή η συνοίκηση με αυτόν.
2. Σε διαδοχική επικαρπία κάθε δικαιούχος αυτής υπόκειται σε φόρο κατά τον χρόνο που η επικαρπία περιέρχεται σε αυτόν.
3. Η αξία της επικαρπίας προσδιορίζεται σε ποσοστό της αξίας της πλήρους κυριότητας κατά τον χρόνο γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης του επικαρπωτή σύμφωνα με το παρόν άρθρο.
4. Αν η επικαρπία, λόγω παραίτησης ή με σύμβαση, περιέρχεται στον ψιλό κύριο που έχει υπαχθεί σε φόρο για την ψιλή κυριότητα, επιβάλλεται φόρος στην αξία της πλήρους κυριότητας, μετά την αφαίρεση από αυτήν του τμήματος της αξίας που αναλογεί στο ποσοστό για το οποίο ο ψιλός κύριος είχε υπαχθεί σε φόρο κατά τη μεταβίβαση της ψιλής κυριότητας.
5. Σε περίπτωση μεταβίβασης για αόριστο χρόνο, με χαριστική αιτία ή αιτία θανάτου, του δικαιώματος ενάσκησης της επικαρπίας σε άλλο πρόσωπο εκτός του ψιλού κυρίου, η αξία αυτής προσδιορίζεται σε ποσοστό της αξίας της πλήρους κυριότητας κατά τον χρόνο γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης με βάση την ηλικία του μεγαλύτερου μεταξύ του επικαρπωτή και του προσώπου που αποκτά το δικαίωμα ενάσκησης.
6. Για τον προσδιορισμό της αξίας της ισόβιας ή αόριστου χρόνου επικαρπίας λαμβάνεται ποσοστό της αξίας της πλήρους κυριότητας, ανάλογα με την ηλικία του επικαρπωτή, το οποίο ορίζεται:
α) στα οκτώ δέκατα (8/10), αν ο επικαρπωτής δεν έχει υπερβεί το εικοστό (20ό) έτος της ηλικίας του,
β) στα επτά δέκατα (7/10), αν έχει υπερβεί το εικοστό (20ό),
γ) στα έξι δέκατα (6/10), αν έχει υπερβεί το τριακοστό (30ό),
δ) στα πέντε δέκατα (5/10), αν έχει υπερβεί το τεσσαρακοστό (40ό),
ε) στα τέσσερα δέκατα (4/10), αν έχει υπερβεί το πεντηκοστό (50ό),
στ) στα τρία δέκατα (3/10), αν έχει υπερβεί το εξηκοστό (60ό),
ζ) στα δύο δέκατα (2/10), αν έχει υπερβεί το εβδομηκοστό (70ό) και
η) στο ένα δέκατο (1/10), αν έχει υπερβεί το ογδοηκοστό (80ό) έτος της ηλικίας του.
Σε διαδοχική ισόβια επικαρπία, το ποσοστό του πρώτου εδαφίου ορίζεται ανάλογα με την ηλικία κάθε επικαρπωτή, κατά τον χρόνο που περιέρχεται σε αυτόν η επικαρπία.
7. Για τον προσδιορισμό της αξίας της επικαρπίας για ορισμένο χρόνο λαμβάνεται ποσοστό της αξίας της πλήρους κυριότητας ίσο με το ένα εικοστό (1/20) της αξίας αυτής για κάθε έτος διάρκειας, η οποία δεν μπορεί να είναι ανώτερη από τα οκτώ δέκατα (8/10) της αξίας της πλήρους κυριότητας. Το μέρος του έτους υπολογίζεται ως ακέραιο έτος.
8. Για τον προσδιορισμό της αξίας της επικαρπίας που συνιστάται αδιαίρετα υπέρ πολλών προσώπων και εξαρτάται από τη ζωή αυτών, το ποσοστό των παρ. 3, 4 και 5 ορίζεται ανάλογα με την ηλικία του νεότερου, όταν η επικαρπία παύει με τον θάνατο και του τελευταίου των προσώπων, και του μεγαλύτερου, όταν η επικαρπία παύσει με τον θάνατο οποιουδήποτε από αυτούς. Το ποσοστό της πλήρους κυριότητας, όταν η επικαρπία παύει με τον θάνατο οποιουδήποτε από τους δικαιούχους, κατανέμεται εξίσου μεταξύ τους. Όταν η επικαρπία παύει με τον θάνατο και του τελευταίου δικαιούχου, το ποσοστό επιμερίζεται μεταξύ των δικαιούχων ανάλογα με τον αριθμό που εκφράζει τον αριθμητή των κλασμάτων της παρ. 6, ο οποίος αφορά την ηλικία κάθε δικαιούχου. Ο φόρος υπολογίζεται στο ποσό που προκύπτει για κάθε δικαιούχο, ανάλογα με τον βαθμό συγγένειάς του με τον διαθέτη.

9. Η αξία της επικαρπίας, όταν αυτή εξαρτάται από τη ζωή τρίτου προσώπου, προσδιορίζεται με βάση την ηλικία του μεγαλύτερου μεταξύ του επικαρπωτή και του τρίτου προσώπου.
10. Εάν η επικαρπία, λόγω θανάτου του επικαρπωτή ή για άλλη αιτία που προβλέπεται από τον νόμο και δεν εξαρτάται από τη βούληση των μερών, παύσει μετά από την πάροδο τόσου χρόνου, ώστε, αν είχε ληφθεί ως επικαρπία για τον ορισμένο αυτό χρόνο, η αξία της θα ήταν μικρότερη από αυτή που φορολογήθηκε, ως τελικώς φορολογητέα λογίζεται η μικρότερη αυτή αξία. Ο προσδιορισμός του φόρου με βάση το προηγούμενο εδάφιο γίνεται με υποβολή τροποποιητικής δήλωσης σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58).
11. Εάν ο αιτία θανάτου επικαρπωτής, εντός εννέα (9) μηνών από την επαγωγή σε αυτόν της κληρονομίας, παραιτηθεί από την επικαρπία υπέρ του αιτία θανάτου ψιλού κυρίου, εφόσον αυτός είναι το Ελληνικό Δημόσιο, Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή νομικό πρόσωπο κοινωφελούς χαρακτήρα του Κώδικα κοινωφελών περιουσιών και σχολαζουσών κληρονομιών (ν. 4182/2013, Α΄ 185), η αξία της επικαρπίας δεν λαμβάνεται υπόψη για την επιβολή του φόρου. Η παραίτηση γίνεται με μονομερή δήλωση ενώπιον συμβολαιογράφου και κοινοποιείται με απόδειξη στον ψιλό κύριο εντός της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου.
12. α) Η αξία της πραγματικής δουλείας επί κτίσματος ορίζεται ίση με την αξία που προκύπτει από την εφαρμογή των άρθρων 4 και 5.
β) Η αξία της πραγματικής δουλείας επί οικοπέδου ή αγροτεμαχίου ορίζεται ίση με ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της κατά τα άρθρα 3, 4 και 5 αξίας της πλήρους κυριότητας ισοδύναμης επιφάνειας οικοπέδου ή αγροτεμαχίου.
γ) Η αξία του δικαιώματος αποκλειστικής χρήσης επί κοινόκτητων κύριων, βοηθητικών ή ειδικών χώρων κτισμάτων ή επί κοινόκτητου οικοπέδου ορίζεται ίση με την αξία που προκύπτει από την εφαρμογή των άρθρων 4 και 5 στις εξής περιπτώσεις:
γα) χώρου στάθμευσης σε κοινόχρηστη επιφάνεια υπογείου, πυλωτής, ασκεπούς ορόφου, δώματος ή ακάλυπτου χώρου του οικοπέδου,
γβ) βοηθητικών ή αποθηκευτικών χώρων κοινόχρηστων κτισμάτων που δεν χρησιμοποιούνται ως χώροι κύριας χρήσης,
γγ) κοινόχρηστων αθλητικών εγκαταστάσεων,
γδ) κατοικίας ή επαγγελματικής στέγης ή ειδικών κτηρίων.
δ) Η αξία του δικαιώματος αποκλειστικής χρήσης επιφάνειας επί του κοινόκτητου ασκεπούς ορόφου, δώματος ή πυλωτής της οικοδομής ή επί του κοινόκτητου ακάλυπτου χώρου οικοπέδου ή αγροτεμαχίου ορίζεται ίση με ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της αξίας της πλήρους κυριότητας ισοδύναμης επιφάνειας οικοπέδου ή αγροτεμαχίου.

Άρθρο 66
Αξία και τρόπος φορολογίας της ψιλής κυριότητας

1. Η ψιλή κυριότητα ακινήτου υποβάλλεται σε φόρο κατά τον χρόνο της συνένωσής της με την επικαρπία και ο φόρος υπολογίζεται επί της αξίας της πλήρους κυριότητας κατά τον χρόνο αυτόν, με την επιφύλαξη της περ. ε) της παρ. 5. Βελτιώσεις που έγιναν στο ακίνητο για τις οποίες δημιουργείται υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης από τον ψιλό κύριο, δεν υπολογίζονται κατά τον καθορισμό της αξίας της πλήρους κυριότητας.
2. Αν η ψιλή κυριότητα ακινήτου μεταβιβασθεί εκ νέου λόγω κληρονομίας, κληροδοσίας, δωρεάς ή γονικής παροχής πριν από την επάνοδο σε αυτήν της επικαρπίας, δεν οφείλεται φόρος για τη μεταβίβαση αυτή. Κατά τη συνένωση της επικαρπίας με την ψιλή κυριότητα, ο κατά τον χρόνο αυτό ψιλός κύριος υπόκειται στον φόρο της κτήσης αιτία θανάτου, ο οποίος υπολογίζεται στην αξία της πλήρους κυριότητας κατά τον ίδιο χρόνο, με βάση τη συγγενική σχέση του με τον αρχικά

κληρονομηθέντα κατά τον διαχωρισμό της επικαρπίας από την ψιλή κυριότητα. Εάν με βάση τη συγγενική σχέση αυτού με εκείνον από τον οποίο περιήλθε η ψιλή κυριότητα αναλογεί μεγαλύτερος φόρος, οφείλεται ο μεγαλύτερος αυτός φόρος. Βελτιώσεις που έγιναν στο ακίνητο δεν υπολογίζονται κατά τον καθορισμό της αξίας της πλήρους κυριότητας.

3. α) Σε περίπτωση διανομής ακινήτων που αποκτήθηκαν αιτία θανάτου, επί των οποίων έχει διαχωριστεί από τον κληρονομούμενο η επικαρπία από την κυριότητα και δεν έχει φορολογηθεί η ψιλή κυριότητα σύμφωνα με την περ. ε) της παρ. 5, εφόσον διατηρούνται στα ακίνητα που προέρχονται από τη διανομή τα ίδια δικαιώματα επικαρπωτή και ψιλού κυρίου, η φορολογία εξακολουθεί να αναβάλλεται μέχρι τη συνένωση της επικαρπίας με την ψιλή κυριότητα, με περαιτέρω εφαρμογή της παρ. 2.

β) Η περ. α) εφαρμόζεται και στην περίπτωση ανταλλαγής ακινήτου που αποκτήθηκε αιτία θανάτου, στο οποίο έχει διαχωρισθεί από τον κληρονομούμενο η επικαρπία από την κυριότητα και δεν έχει φορολογηθεί η ψιλή κυριότητα, εφόσον στο ακίνητο που υπεισέρχεται στη θέση του ανταλλασσόμενου κληρονομιαίου ακινήτου διατηρούνται τα ίδια δικαιώματα επικαρπωτή και ψιλού κυρίου.

4. Σε περίπτωση παραχώρησης ακινήτου με αντιπαροχή που έχει αποκτηθεί αιτία θανάτου, επί του οποίου έχει διαχωρισθεί από τον κληρονομούμενο η επικαρπία από την κυριότητα χωρίς να έχει φορολογηθεί η ψιλή κυριότητα, και διατηρούνται τα ίδια δικαιώματα επικαρπωτή και ψιλού κυρίου στα κτίσματα που έχουν ανεγερθεί, τα οποία αναλογούν στα ποσοστά οικοπέδου που παρακρατήθηκαν από τους κληρονόμους, η φορολογία εξακολουθεί να αναβάλλεται μέχρι την επάνοδο της επικαρπίας στην κυριότητα, με την επιφύλαξη της περ. ια) του άρθρου 59. Στην περίπτωση αυτή, ο κατά τον χρόνο της συνένωσης κύριος θα υπαχθεί σε φόρο αιτία θανάτου που υπολογίζεται στην κατά τον ίδιο χρόνο αξία της πλήρους κυριότητας των ποσοστών οικοπέδου που παρακρατήθηκαν με τα νέα κτίσματα που τους αναλογούν. Για τις πράξεις συνένωσης του ακινήτου με όμορα οικόπεδα για ανοικοδόμηση, καθώς και τις μεταβιβάσεις των ποσοστών που συμφωνήθηκαν στον εργολάβο ή σε αυτούς που υποδεικνύονται από αυτόν, δεν οφείλεται φόρος κληρονομίας.

5. Η ψιλή κυριότητα ακινήτου υπόκειται σε φόρο στις εξής περιπτώσεις:

α) όταν ο κληρονόμος στον οποίο περιέρχεται η ψιλή κυριότητα, έχει ήδη την επικαρπία με ιδιαίτερο τίτλο,

β) όταν περιέλθει σε άλλον κληρονόμο ή κληροδόχο, κατόπιν αποποίησης της κληρονομίας ή κληροδοσίας από εκείνον που έχει την επικαρπία με ιδιαίτερο τίτλο.

γ) όταν μεταβιβασθεί από τον ψιλό κύριο με αντάλλαγμα. Ως μεταβίβαση με αντάλλαγμα νοείται και η διανομή της ψιλής κυριότητας, με την επιφύλαξη των παρ. 3 και 4,

δ) όταν ο ψιλός κύριος αποκτήσει το δικαίωμα ενάσκησης της επικαρπίας,

ε) όταν ο ψιλός κύριος, με δήλωση που υποβάλλει οποτεδήποτε στη Φορολογική Διοίκηση, ζητήσει την άμεση φορολόγηση της ψιλής κυριότητας. Στην περίπτωση αυτή χρόνος φορολόγησης είναι ο χρόνος υποβολής της δήλωσης.

Αν το αίτημα για την άμεση φορολόγηση της ψιλής κυριότητας υποβληθεί με εμπρόθεσμη δήλωση, σύμφωνα με το άρθρα 85 και 86, χρόνος φορολογίας είναι ο οριζόμενος στα άρθρα 58 και 59. Ο φόρος των περ. α) έως ε) υπολογίζεται στην αξία της ψιλής κυριότητας, η οποία βρίσκεται με την αφαίρεση της αξίας της επικαρπίας από την αξία της πλήρους κυριότητας κατά τον χρόνο της γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης.

6. Οι παρ. 1 έως 5 εφαρμόζονται και όταν τα αντικείμενα της αιτία θανάτου κτήσης είναι μετοχές, ομολογίες ή άλλοι τίτλοι κινητών αξιών, χρηματικά ποσά ή απαιτήσεις και κινητά εν γένει με τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) προκειμένου για μετοχές, ομολογίες ή τίτλους κινητών αξιών εν γένει και χρηματικά ποσά, αν αυτά είναι κατατεθειμένα σε χρηματοπιστωτικό ή άλλο πιστωτικό ίδρυμα, με την επιφύλαξη του δικαιώματος επικαρπίας,

β) προκειμένου για απαιτήσεις, αν δοθεί για αυτές ασφάλεια ίση τουλάχιστον με το ποσό του φόρου που αναλογεί στην αξία της πλήρους κυριότητας αυτών.

Ο ψιλός κύριος υποβάλει στη Φορολογική Διοίκηση εμπρόθεσμη δήλωση και εντός της προθεσμίας αυτής καταθέτει τους τίτλους ή τα χρήματα ή χορηγεί ασφάλεια για τις απαιτήσεις. Αν η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου παρέλθει άπρακτη, λογίζεται ως ανατρεπτική της αναβολής της γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης.

7. Σε περίπτωση παρακράτησης ή μεταβίβασης με χαριστική αιτία ή αιτία θανάτου του δικαιώματος οίκησης, ο κύριος του ακινήτου εξομοιώνεται με ψιλό κύριο.

Άρθρο 67
Αξία και τρόπος φορολογίας του καταπιστεύματος

1. Σε περίπτωση καταπιστεύματος και κάθε άλλης διάταξης που υποχρεώνει τον κληρονόμο ή κληροδόχο να παραδώσει μετά από ορισμένο χρονικό σημείο ή γεγονός σε άλλον την κληρονομία που απέκτησε ή ποσοστό αυτής, ο υπόχρεος σε αποκατάσταση κληρονόμος ή κληροδόχος εξομοιώνεται, για την επιβολή του φόρου, με επικαρπωτή.

2. Αν κατά τη διάρκεια του καταπιστεύματος ο βεβαρημένος μεταβιβάσει σε τρίτο με τη συναίνεση του καταπιστευματοδόχου το καταπιστευτέο αντικείμενο, ο βεβαρημένος φορολογείται για την αξία της πλήρους κυριότητας αυτού κατά τον χρόνο της μεταβίβασης, με συμψηφισμό του φόρου επικαρπίας. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και σε περίπτωση μονομερούς ή συμβατικής παραίτησης του καταπιστευματοδόχου από το δικαίωμα προσδοκίας του υπέρ του βεβαρημένου.

3. Αν κατά τη διάρκεια του καταπιστεύματος ο βεβαρημένος παραιτηθεί συμβατικά από την ενάσκηση του κληρονομικού του δικαιώματος υπέρ του καταπιστευματοδόχου, η παραίτηση λογίζεται ως μεταβίβαση της επικαρπίας προς τον καταπιστευματοδόχο για τον χρόνο διάρκειας του καταπιστεύματος.

4. Σε περίπτωση οικογενειακού καταπιστεύματος, ο καταπιστευματοδόχος υποχρεούται σε φόρο που υπολογίζεται με βάση τη συγγενική του σχέση:

α) με τον αρχικό διαθέτη, εφόσον πρόκειται για καταπιστευματοδόχο που ζούσε κατά τον χρόνο του θανάτου του διαθέτη, ή

β) με τον τελευταίο κάτοχο της περιουσίας, ο οποίος και τον αποκατέστησε σε αυτήν, εφόσον πρόκειται για καταπιστευματοδόχο που διαδέχθηκε τον αρχικό διαθέτη μετά τον θάνατό του. Αν ο φόρος της περ. β) είναι μεγαλύτερος από εκείνον της περ. α) καταβάλλεται ο μικρότερος φόρος.

5. Ο κατά το άρθρο 1939 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164) υπόχρεος σε αποκατάσταση του περιλιμπανομένου καταβάλει τον φόρο για την αξία της πλήρους κυριότητας της περιουσίας που έχει καταληφθεί σε αυτόν. Ο καταπιστευματοδόχος στον οποίο περιέρχεται το περιλιμπανόμενο φορολογείται κατά τον χρόνο επαγωγής του καταπιστεύματος βάσει της κατά τον χρόνο αυτόν αξίας της πλήρους κυριότητας του περιλιμπανομένου και της συγγενικής του σχέσης με τον αρχικό διαθέτη.

6. Για περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται στην αλλοδαπή και αποκτώνται και φορολογούνται στην ημεδαπή, εφόσον με τελευταία διάταξη του κληρονομουμένου έχουν τεθεί υπό διαχείριση εμπιστοσύνης (in trust) του αγγλοσαξονικού δικαίου, οι δικαιούχοι των χρηματικών ποσών που εισπράττονται κάθε φορά φορολογούνται για τα ποσά αυτά αμέσως, εκτός εάν απαλλάσσονται από άλλη αιτία, εκείνοι όμως στους οποίους τελικά περιέρχεται η περιουσία φορολογούνται για την πλήρη κυριότητα της περιουσίας κατά τον χρόνο που θα περιέλθει σε αυτούς.

Άρθρο 68
Αξία και τρόπος φορολογίας των περιουσιακών στοιχείων που έχουν απαλλοτριωθεί ή υποστεί ζημία μετά την κτήση

1. α) Για ακίνητα που έχουν κηρυχθεί αναγκαστικά απαλλοτριωτέα εντός πενταετίας από την κτήση τους και αυτά εξακολουθούν να ανήκουν στον δικαιούχο της κτήσης ή στους κατά κληρονομία ή κληροδοσία διαδόχους αυτού, διενεργείται νέος προσδιορισμός του φόρου, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58). Κατά τον νέο προσδιορισμό του φόρου, αντί της αξίας του ακινήτου σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 5, λαμβάνεται το τίμημα της απαλλοτρίωσης που έχει προσδιορισθεί οριστικά. Στο τίμημα προστίθεται ανάλογη αξία για την κάρπωση του ακινήτου από τον χρόνο του θανάτου του κληρονομουμένου μέχρι τον χρόνο κατά τον οποίο ο κληρονόμος ή ο κληροδόχος ή οι ως άνω διάδοχοί τους στερήθηκαν τη νομή τους.
β) Για τον υπολογισμό της αξίας της κάρπωσης εφαρμόζεται το άρθρο 65 για την επικαρπία ορισμένου χρόνου, με βάση την αξία του ακινήτου κατά τον χρόνο του θανάτου του κληρονομουμένου. Αν το ακίνητο κατά το χρονικό διάστημα από τον θάνατο του κληρονομουμένου μέχρι τον χρόνο κατά τον οποίο στερήθηκαν τη νομή του οι δικαιούχοι των προηγούμενων εδαφίων ήταν απρόσοδο, δεν προστίθεται αξία κάρπωσης.
γ) Ο φόρος που οφείλεται σύμφωνα με τις περ. α) και β) είναι αυτός που προκύπτει από τον νέο προσδιορισμό του φόρου και δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος από τον φόρο που αναλογεί στην αξία του ακινήτου κατά τον χρόνο του θανάτου του κληρονομουμένου. Ο επιπλέον φόρος που προσδιορίστηκε εκπίπτει ή επιστρέφεται εφόσον καταβλήθηκε.
2. Τα οριζόμενα στην παρ. 1 εφαρμόζονται ανάλογα και για περιουσιακά στοιχεία τα οποία, λόγω φυσικής καταστροφής, ιδίως σεισμού, πλημμύρας, ή λόγω πολεμικού γεγονότος, έχουν υποστεί μείωση της αξίας τους κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον κατά τον χρόνο γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης, εφόσον μεταξύ του χρόνου αυτού και των κατά περίπτωση ως άνω γεγονότων δεν παρήλθε πενταετία. Στην περίπτωση αυτή λαμβάνεται υπόψη ως φορολογητέα αξία η αξία του περιουσιακού στοιχείου κατά τον χρόνο της γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης, όπως αυτό διαμορφώθηκε μετά το κατά περίπτωση γεγονός του πρώτου εδαφίου, με την προσθήκη της αξίας της κάρπωσης και της αποζημίωσης που οφείλεται λόγω αυτού.

Άρθρο 69
Φορολογία των αδιαίρετων ή ενωμένων λογαριασμών

1. α) Τα χρηματικά ποσά και γενικά οι αξίες που είναι κατατεθειμένες σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες σε αδιαίρετους ή ενωμένους λογαριασμούς (Comptes indivis ou Collectifs avec solidarite) θεωρούνται για την επιβολή του φόρου ότι ανήκουν κατά ίσα μέρη σε καθέναν από τους καταθέτες.
β) Τα χρηματικά ποσά, οι τίτλοι και τα κάθε φύσεως αντικείμενα που φυλάσσονται μέσα σε χρηματοκιβώτια θεωρούνται, για την επιβολή του φόρου, ότι ανήκουν κατά ίσα μέρη σε καθέναν από τους από κοινού μισθωτές χρηματοκιβωτίων. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και για τα κιβωτίδια που παραδίδονται σφραγισμένα ή κλεισμένα για φύλαξη.
2. Η Φορολογική Διοίκηση και οι υπόχρεοι σε φόρο επιτρέπεται να αμφισβητήσουν τα τεκμήρια της παρ. 1 με κάθε νόμιμο μέσο.

Άρθρο 70
Φορολογία των περιουσιακών στοιχείων που παραχωρούνται στο ελληνικό Δημόσιο

1. Ακίνητα που δεν έχουν περιέλθει στην κατοχή του υπόχρεου σε φόρο δεν λαμβάνονται υπόψη για την επιβολή του φόρου, εφόσον μεταβιβασθούν από αυτόν στο ελληνικό Δημόσιο χωρίς αντάλλαγμα.
2. Μετοχές, ομολογίες και λοιποί τίτλοι παραστατικοί αξιών δεν λαμβάνονται υπόψη για την επιβολή του φόρου, εφόσον μεταβιβασθούν από τον υπόχρεο σε φόρο στο ελληνικό Δημόσιο χωρίς αντάλλαγμα.
3. Απαιτήσεις που χαρακτηρίζονται από τον υπόχρεο σε φόρο ως μη εισπράξιμες καθ' ολοκληρία, δεν λαμβάνονται υπόψη για την επιβολή του φόρου, εφόσον εκχωρηθούν από τον υπόχρεο σε φόρο στο ελληνικό Δημόσιο χωρίς αντάλλαγμα.
4. Τα περιουσιακά στοιχεία των παρ. 1 έως 3 δύνανται να μεταβιβασθούν ή εκχωρηθούν στο ελληνικό Δημόσιο μέχρι τη λήξη της προθεσμίας για την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής κατά της πράξης προσδιορισμού του φόρου σύμφωνα με το άρθρο 72 του Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58).
5. Η κατά περίπτωση μεταβίβαση ή εκχώρηση των περιουσιακών στοιχείων των παρ. 1, 2 και 3 δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε τέλος μεταγραφής, φόρο, τέλος, δικαίωμα ή εισφορά υπέρ του ελληνικού Δημοσίου ή τρίτου. Τα δικαιώματα των συμβολαιογράφων και κτηματολογικών γραφείων περιορίζονται στο ένα πέμπτο (1/5) αυτών που καθορίζονται κάθε φορά και βαρύνουν αυτόν που μεταβιβάζει ή εκχωρεί.
6. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΕΚΠΤΩΣΗ ΧΡΕΩΝ, ΒΑΡΩΝ ΚΑΙ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΩΝ

Άρθρο 71
Έκπτωση χρεών

1. Από την αξία της κληρονομιαίας περιουσίας και από κάθε μερίδα κατ' αναλογία, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από τον διαθέτη, εκπίπτουν:
α) τα βέβαια και εκκαθαρισμένα χρέη του κληρονομουμένου που υφίστανται κατά τον χρόνο του θανάτου αυτού και αποδεικνύονται:
αα) από δημόσιο έγγραφο ή δικαστική απόφαση προγενέστερη του θανάτου του κληρονομουμένου, ακόμη και αν η απόφαση αυτή τελεσιδίκησε μεταγενέστερα,
αβ) από ιδιωτικό έγγραφο το οποίο απέκτησε βέβαιη χρονολογία πριν από τον θάνατο του κληρονομουμένου,
αγ) από τα λογιστικά αρχεία του κληρονομουμένου ή των δανειστών αυτού, εφόσον αυτά τηρούνται κατά τις διατάξεις των σχετικών νόμων και εφόσον πρόκειται για εμπορικά χρέη του κληρονομουμένου.
β) Τα χρέη του κληρονομουμένου από φόρους, τέλη ή άλλα δικαιώματα προς το ελληνικό Δημόσιο, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ακόμη και αν ο τίτλος στον οποίο βασίζεται ο προσδιορισμός ή η βεβαίωση αυτών οριστικοποιήθηκε και τελεσιδίκησε μετά τον θάνατο του κληρονομουμένου.
γ) Τα χρέη από νοσήλεια που ανάγονται στους τελευταίους έξι (6) μήνες της ασθένειας του κληρονομουμένου και υφίστανται κατά τον θάνατό του.

2. Χρέη του κληρονομουμένου που αναγνωρίζονται μόνο με τη διαθήκη και κάθε άλλο χρέος προς τους κληρονόμους ή κληροδόχους ή προς ανιόντες, κατιόντες, συζύγους, μέρη συμφώνου συμβίωσης και αδελφούς των κληρονόμων ή κληροδόχων δεν εκπίπτουν.
3. Τα χρέη της παρ. 2 και κάθε άλλο χρέος που δεν περιλαμβάνεται στην παρ. 1, εκπίπτουν με δήλωση του υπόχρεου, ολικά ή μερικά, σύμφωνα με τις παρ. 4 και 5.
4. Τα χρέη της παρ. 3 εκπίπτουν εφόσον από τα στοιχεία που προσκομίζονται αποδεικνύονται η ύπαρξη και το ύψος τους. Η δήλωση της παρ. 3 μπορεί να υποβληθεί: α) μέχρι την κατά περίπτωση παραγραφή του δικαιώματος της Φορολογικής Διοίκησης για κοινοποίηση πράξης προσδιορισμού του φόρου, εφόσον δεν έχει εκδοθεί εντολή ελέγχου ή β) εφόσον έχει εκδοθεί εντολή ελέγχου, κατά περίπτωση, μέχρι την έκδοση πράξης διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου ή μέχρι τη λήξη της προθεσμίας για την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής κατά της πράξης προσδιορισμού του φόρου σύμφωνα με το άρθρο 72 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58).
5. Αν το χρέος κατέστη βέβαιο και εκκαθαρισμένο μετά την παρέλευση του χρόνου των περ. α) και β) της παρ. 4, η δήλωση μπορεί να υποβληθεί εντός ενός (1) έτους αφότου το χρέος κατέστη βέβαιο και εκκαθαρισμένο. Σε κάθε περίπτωση, η δήλωση της παρ. 3 δεν μπορεί να υποβληθεί πέραν της δεκαετίας από την υποβολή της αρχικής δήλωσης και, εφόσον δεν έχει υποβληθεί δήλωση, από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή της.

Άρθρο 72
Έκπτωση βαρών

Από την αξία της κληρονομιαίας περιουσίας και από κάθε μερίδα κατ' αναλογία, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από τον διαθέτη, εκπίπτουν:
α) Τα έξοδα δημοσίευσης της διαθήκης, έκδοσης κληρονομητηρίου και απογραφής της κληρονομίας.
β) Τα έξοδα της δίκης για την κήρυξη του κληρονομουμένου ως άφαντου που αναγνωρίζονται με δικαστικές αποφάσεις.
γ) Τα έξοδα διαχείρισης και εκκαθάρισης της κτήσης που γίνονται στην αλλοδαπή, κατά το ποσό που αυτά βαρύνουν τα περιουσιακά στοιχεία της που φορολογούνται στην Ελλάδα και τα οποία αποδεικνύονται με την οικεία απόφαση του αρμόδιου οργάνου της αλλοδαπής που εκκαθαρίζει την κληρονομία.
δ) Τα έξοδα κηδείας του κληρονομουμένου. Αν δεν υπάρχουν δικαιολογητικά, για έξοδα κηδείας εκπίπτει ποσό χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ. Το ποσό αυτό μπορεί να αυξάνεται με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.
ε) Τα κληροδοτήματα του άρθρου 73.

Άρθρο 73
Έκπτωση κληροδοτημάτων

1. Τα κληροδοτήματα εκπίπτουν από το ενεργητικό της κληρονομικής μερίδας του βεβαρημένου.
2. Κληροδοτήματα υπέρ των προσώπων και περιουσιών της παρ. 3 του άρθρου 75 εκπίπτουν όταν εκτελεσθούν. Δεν εκπίπτουν κληροδοτήματα υπέρ κρατικών ή κοινωφελών σκοπών και εν γένει υπέρ σκοπών της παρ. 3 του άρθρου 75, αν δεν επισυναφθεί στην υποβαλλόμενη δήλωση βεβαίωση για την καταβολή του κληροδοτήματος μαζί με τους τόκους υπερημερίας από τους εκτελεστές ή διαχειριστές του κληροδοτήματος ή του τετιμημένου ιδρύματος ή του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, εφόσον καταλείπεται υπέρ του ελληνικού Δημοσίου. Αν το

κληροδότημα καταβληθεί μετά την υποβολή της δήλωσης, γίνεται νέος προσδιορισμός του φόρου, σύμφωνα με τη βεβαίωση του προηγούμενου εδαφίου και τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58).

3. Κληροδοτήματα των άρθρων 1972, 1973 και 1974 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164), των οποίων το ποσό ή το αντικείμενο δεν είναι καθορισμένο από τον διαθέτη, εκπίπτουν όταν αυτό καθορισθεί. Μέχρι τον καθορισμό του ποσού ή του αντικειμένου των κληροδοτημάτων για την επιβολή του φόρου αυτά θεωρούνται ότι τελούν σε αναβλητική προθεσμία.

4. Κληροδοτήματα με αναβλητική αίρεση ή προθεσμία, στα οποία περιλαμβάνονται και τα υπέρ άδηλων προσώπων, καθώς και οι παροχές της περ. ζ) του άρθρου 59, εφόσον τη νομή αυτών έχει ο βεβαρημένος, εκπίπτουν από τη μερίδα του κατά τον χρόνο πλήρωσης της αίρεσης ή της λήξης της προθεσμίας.

5. Όταν τα κληροδοτήματα των παρ. 2, 3 και 4 εκτελούνται για ποσό διαφορετικό από αυτό που ορίστηκε στη διαθήκη και σε χρόνο κατά τον οποίο επήλθε μεταβολή των νομισματικών συνθηκών, το ποσό του κληροδοτήματος που πρέπει να εκπέσει, αναπροσαρμόζεται με βάση τη σχέση κληρονομικής μερίδας και κληροδοσίας που τη βαρύνει, ως αν αυτό να εκτελείτο κατά τον χρόνο της φορολογίας της κληρονομίας.

6. Κληροδοτήματα με προθεσμία, για τα οποία, χωρίς να αναβάλλεται η κτήση του δικαιώματος, αναστέλλεται η άσκηση αυτού, εκπίπτουν από τη μερίδα του βεβαρημένου, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 84.

Άρθρο 74
Επιμερισμός χρεών

1. Χρέη που βαρύνουν ειδικώς ακίνητα που βρίσκονται στην αλλοδαπή δεν εκπίπτουν από την περιουσία που υπόκειται σε φόρο στην Ελλάδα.

2. Χρέη που βαρύνουν ειδικώς ακίνητα που βρίσκονται στην ημεδαπή εκπίπτουν από την περιουσία που υπόκειται σε φόρο στην Ελλάδα.

3. Χρέη της ημεδαπής που δεν βαρύνουν ειδικώς ακίνητα στην ημεδαπή ή αλλοδαπή, εκπίπτουν κατ' αναλογία από την αξία της περιουσίας που υπόκειται και αυτής που δεν υπόκειται σε φόρο στην Ελλάδα.

4. Χρέη της αλλοδαπής που δεν βαρύνουν ειδικώς ακίνητα ημεδαπής ή αλλοδαπής, επιμερίζονται ανάλογα με την αξία των κινητών και ακινήτων της αλλοδαπής. Το ποσό που αναλογεί στην αξία των κινητών που φορολογούνται στην Ελλάδα δεν αναγνωρίζεται για έκπτωση κατά το μέρος που υπερβαίνει την αξία τους.

5. Χρέη που βαρύνουν περιουσία που αποκτάται ολικά ή μερικά από κάποιο πρόσωπο κατά ψιλή κυριότητα και από άλλο κατά επικαρπία, επιμερίζονται μεταξύ επικαρπωτή και ψιλού κυρίου ανάλογα με την αξία της επικαρπίας και της ψιλής κυριότητας κατά τον χρόνο της επαγωγής και εκπίπτουν για τον υπολογισμό του φόρου κατά τον χρόνο της φορολογίας καθενός, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τον διαθέτη.

6. Αν στην κληρονομία περιλαμβάνονται περιουσιακά στοιχεία που εξαιρούνται από τον φόρο, τα χρέη που τη βαρύνουν επιμερίζονται ανάλογα με την αξία των στοιχείων που φορολογούνται και αυτών που δεν φορολογούνται και εκπίπτουν μόνο εκείνα που αναλογούν στην αξία των στοιχείων που υπόκεινται σε φόρο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ

Άρθρο 75
Γενικές απαλλαγές από τον φόρο

1. Απαλλάσσονται από τον φόρο οι κτήσεις, εφόσον δικαιούχοι είναι:
α) το ελληνικό Δημόσιο και οι λογαριασμοί που δημιουργούνται υπέρ του ελληνικού Δημοσίου, καθώς και
β) οι αλλοδαποί με τον όρο της αμοιβαιότητας, εφόσον προβλέπεται απαλλαγή τους από τον φόρο με διεθνείς συμβάσεις. Αν στη νομοθεσία του αλλοδαπού κράτους δεν προβλέπεται πλήρης απαλλαγή αλλά υπαγωγή σε ελαφρύτερη φορολογία με τον όρο της αμοιβαιότητας, η φορολογητέα στην Ελλάδα κληρονομική μερίδα ή κληροδοσία φυσικού ή νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας που έχει την ιθαγένεια του ξένου αυτού κράτους, υπόκειται σε ελαφρύτερο φόρο αντίστοιχο προς εκείνο που επιβάλλεται από το ξένο αυτό κράτος.
2. Επιπλέον απαλλάσσονται από τον φόρο:
α) Εξαιρετικά, η κτήση πλοίων, μετοχών ή μεριδίων ημεδαπών ή αλλοδαπών εταιρειών που έχουν στην ιδιοκτησία τους πλοία υπό ελληνική ή ξένη σημαία άνω των χιλίων πεντακοσίων (1.500) κόρων ολικής χωρητικότητας, καθώς και η κτήση μετοχών ή μεριδίων εταιρειών χαρτοφυλακίου (holding companies) που κατέχουν, άμεσα ή μέσω ενδιάμεσων εταιρειών χαρτοφυλακίου, μετοχές ή μερίδια των ως άνω πλοιοκτητριών εταιρειών.
β) Η χρηματική κατάθεση σε πιστωτικό ίδρυμα σε ευρώ ή σε ξένο νόμισμα στο όνομα δύο (2) ή περισσοτέρων δικαιούχων από κοινού, καθώς και οι κοινοί λογαριασμοί λοιπών χρηματοπιστωτικών προϊόντων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, ανεξάρτητα από την κατοικία των συνδικαιούχων, μετά τον θάνατο οποιουδήποτε εξ αυτών για όλους τους επιζώντες συνδικαιούχους, στους οποίους περιέρχεται αυτοδίκαια, και μέχρι τον τελευταίο από αυτούς. Η απαλλαγή αυτή δεν ισχύει για χρηματικές καταθέσεις και λογαριασμούς που τηρούνται σε μη συνεργάσιμα στον φορολογικό τομέα κράτη και σε κράτη που δεν έχουν συνάψει και δεν εφαρμόζουν με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής στον φορολογικό τομέα ή δεν έχουν υπογράψει και δεν εφαρμόζουν με την Ελλάδα την Πολυμερή Συμφωνία Αρμόδιων Αρχών για την Αυτόματη Ανταλλαγή Πληροφοριών Χρηματοοικονομικών Λογαριασμών που έχει κυρωθεί με τον ν. 4428/2016 (Α΄ 190).
γ) Η κινητή περιουσία στην αλλοδαπή Έλληνα υπηκόου που είναι εγκατεστημένος σε αυτή για δέκα (10) τουλάχιστον συναπτά έτη. Η απαλλαγή αυτή δεν εφαρμόζεται για περιουσίες δημοσίων υπαλλήλων, στρατιωτικών και υπαλλήλων επιχειρήσεων που εδρεύουν στην Ελλάδα, εφόσον τα πρόσωπα αυτά εγκαταστάθηκαν στην αλλοδαπή λόγω της ιδιότητάς τους.
δ) Τα περιουσιακά στοιχεία που είχαν περιέλθει στον κληρονομούμενο αιτία δωρεάς από τους γονείς του ή γονικής παροχής και κληρονομούνται από αυτούς.
ε) Η απόκτηση περιουσιακών στοιχείων για τα οποία εφαρμόζεται η παρ. 1 του άρθρου 79 μέχρι του ποσού των τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) ευρώ ανά δικαιούχο, εφόσον δικαιούχοι είναι σύζυγος ή μέρος του συμφώνου συμβίωσης και ανήλικα τέκνα του κληρονομουμένου. Εφόσον παρέχεται η απαλλαγή αυτή, κατά τον υπολογισμό του φόρου δεν ισχύει το πρώτο αφορολόγητο κλιμάκιο της κλίμακας της ίδιας παραγράφου και περιορίζονται αντίστοιχα τα επόμενα κλιμάκια. Η απαλλαγή για τον επιζώντα σύζυγο ή μέρος του συμφώνου συμβίωσης παρέχεται, εφόσον η συμβίωση είχε διάρκεια τουλάχιστον πέντε (5) ετών.
στ) Η κληρονομία η οποία περιέρχεται σε σύζυγο ή μέρος του συμφώνου συμβίωσης, τέκνα, γονείς ή αδέλφια στρατιωτικού, κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 2084/1992 (Α΄ 165), που απεβίωσε κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας, σε εκτέλεση υπηρεσίας και εξαιτίας αυτής.
ζ) Τα περιουσιακά στοιχεία των κληρονομούμενων, που απεβίωσαν λόγω του σιδηροδρομικού δυστυχήματος των Τεμπών της 28ης Φεβρουαρίου 2023.

3. Υπόκεινται σε αυτοτελή φορολόγηση, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 79, οι κτήσεις, εφόσον δικαιούχοι είναι:
α) τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι ιεροί ναοί, οι ιερές μονές, το Ιερό Κοινό του Πανάγιου Τάφου, η Ιερά Μονή του Θεοβαδίστου Όρους Σινά, το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων, το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας, η Εκκλησία της Κύπρου, η Ορθόδοξη Εκκλησία της Αλβανίας και
β) τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα, τα οποία υφίστανται ή συνιστώνται νόμιμα στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.), τα λοιπά αντίστοιχα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα με τον όρο της αμοιβαιότητας, καθώς και οι περιουσίες του άρθρου 50 του Κώδικα κοινωφελών περιουσιών και σχολαζουσών κληρονομιών (ν. 4182/2013, Α΄ 185), εφόσον επιδιώκουν αποδεδειγμένα σκοπούς εθνικούς ή θρησκευτικούς ή φιλανθρωπικούς ή εκπαιδευτικούς ή πολιτιστικούς ή γενικά επωφελείς για την κοινωνία εν όλω ή εν μέρει, κατά την έννοια του άρθρου 1 του Κώδικα κοινωφελών περιουσιών και σχολαζουσών κληρονομιών.

Άρθρο 76
Ειδική απαλλαγή από τον φόρο για κτήση πρώτης κατοικίας

Ενότητα Α.
Πεδίο εφαρμογής

1. Κατοικία ή οικόπεδο που αποκτάται αιτία θανάτου από σύζυγο ή μέρος του συμφώνου συμβίωσης ή τέκνο του κληρονομουμένου κατά πλήρη κυριότητα, εξ ολοκλήρου ή κατά ποσοστό εξ αδιαιρέτου, απαλλάσσεται από τον φόρο, εφόσον ο κληρονόμος ή κληροδόχος ή ο σύζυγος αυτού ή μέρος του συμφώνου συμβίωσης ή οποιοδήποτε από τα ανήλικα τέκνα αυτού δεν έχουν δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας ή οίκησης σε κατοικία ή ιδανικό μερίδιο κατοικίας που πληροί τις στεγαστικές ανάγκες της οικογένειάς τους ή δικαίωμα πλήρους κυριότητας σε οικόπεδο οικοδομήσιμο ή σε ιδανικό μερίδιο οικοπέδου, στα οποία αντιστοιχεί εμβαδόν κτίσματος που πληροί τις στεγαστικές τους ανάγκες και βρίσκονται σε δημοτική ενότητα ή δημοτική κοινότητα με πληθυσμό άνω των τριών χιλιάδων (3.000) κατοίκων.
Οι στεγαστικές ανάγκες θεωρείται ότι καλύπτονται, αν το συνολικό εμβαδόν των ανωτέρω ακινήτων και των λοιπών αντίστοιχων κληρονομιαίων ακινήτων είναι εβδομήντα (70) τ.μ. ή ενενήντα (90) τ.μ. για τον δικαιούχο με αναπηρία τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%), προσαυξανόμενα κατά είκοσι πέντε (25) τ.μ. για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα και κατά τριάντα (30) τ.μ. για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα, των οποίων την επιμέλεια έχει ο δικαιούχος και κατά σαράντα πέντε (45) τ.μ. για κάθε προστατευόμενο τέκνο του δικαιούχου της απαλλαγής με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%), ανεξάρτητα από την ηλικία του.
2. Το αιτία θανάτου αποκτώμενο οικόπεδο ή το οικόπεδο στο οποίο έχει ανεγερθεί η αιτία θανάτου αποκτώμενη κατοικία, πρέπει να είναι οικοδομήσιμο και αυτό να βεβαιώνεται από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης ή με αντίστοιχη βεβαίωση μηχανικού. Για την έννοια του οικοπέδου έχουν εφαρμογή οι σχετικές πολεοδομικές διατάξεις.
3. Η απαλλαγή χορηγείται με τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και στην περίπτωση που ο κληρονόμος ή ο κληροδόχος είναι κύριος ποσοστού εξ αδιαιρέτου κατοικίας ή οικοπέδου και κληρονομεί και το υπόλοιπο ποσοστό, ώστε να γίνεται κύριος ολόκληρου του ακινήτου, καθώς και στην περίπτωση συνένωσης ψιλής κυριότητας και επικαρπίας.

4. Για τη χορήγηση της απαλλαγής, υποβάλλεται εμπρόθεσμη δήλωση κληρονομίας από τον υπόχρεο στην οποία πρέπει να διατυπώνεται ρητά αίτημα για απαλλαγή από τον φόρο για απόκτηση πρώτης κατοικίας και να γίνεται ρητή μνεία ότι η κατοικία ή το οικόπεδο δεν θα μεταβιβασθεί ή επιβαρυνθεί με εμπράγματο δικαίωμα, πλην της σύστασης υποθήκης, για μία πενταετία από την απόκτησή του. Η ρητή αυτή μνεία πρέπει να περιλαμβάνεται και στις πράξεις αποδοχής της κληρονομίας ή κληροδοσίας.

Ενότητα Β.
Ύψος απαλλαγής

1. Η απαλλαγή παρέχεται για ποσό αξίας:
α) κατοικίας μέχρι διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ για κάθε ανήλικο ή άγαμο κληρονόμο ή κληροδόχο και μέχρι διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ για κάθε έγγαμο ή μέρος του συμφώνου συμβίωσης και διαζευγμένο ή μέρος συμφώνου συμβίωσης που έχει λυθεί ή χήρο ή άγαμο γονέα που έχουν την επιμέλεια των τέκνων τους. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα και κατά τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα τους, εφόσον στον δικαιούχο κληρονόμο ή κληροδόχο περιέρχεται μία μόνο κατοικία εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα και όχι ποσοστό εξ αδιαιρέτου. Στο ποσό της απαλλαγής περιλαμβάνεται και η αξία μιας θέσης στάθμευσης αυτοκινήτου και ενός αποθηκευτικού χώρου, για επιφάνεια εκάστου έως είκοσι (20) τ.μ., εφόσον βρίσκονται στο ίδιο ακίνητο και αποκτώνται ταυτόχρονα.
β) Οικοπέδου μέχρι πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ για κάθε ανήλικο ή άγαμο κληρονόμο ή κληροδόχο και μέχρι εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ για κάθε έγγαμο ή μέρος του συμφώνου συμβίωσης και διαζευγμένο ή μέρος συμφώνου συμβίωσης που έχει λυθεί ή χήρο ή άγαμο γονέα που έχουν την επιμέλεια των τέκνων τους. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα τους και κατά δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα τους, εφόσον στον δικαιούχο κληρονόμο ή κληροδόχο περιέρχεται ένα μόνο οικόπεδο εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα και όχι ποσοστό εξ αδιαιρέτου.
2. Την απαλλαγή του άγαμου δικαιούται και ο σύζυγος που βρίσκεται σε διάσταση και έχει κατατεθεί αίτηση ή αγωγή διαζυγίου τουλάχιστον έξι (6) μήνες πριν από τον χρόνο της αιτία θανάτου κτήσης. Εάν ο σύζυγος έχει την επιμέλεια των ανήλικων τέκνων της οικογένειας, δικαιούται την απαλλαγή του έγγαμου. Αν δεν λυθεί ο γάμος με διαζύγιο εντός πέντε (5) ετών από την αιτία θανάτου κτήση, αίρεται η χορηγηθείσα απαλλαγή και καταβάλλεται ο φόρος σύμφωνα με την παρ. 3 της Ενότητας Ε΄ του παρόντος άρθρου.

Ενότητα Γ.
Δικαιούχοι απαλλαγής

Δικαιούχοι της απαλλαγής είναι οι Έλληνες και οι πολίτες των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.).

Ενότητα Δ.
Χορήγηση απαλλαγής για απόκτηση νέου ακινήτου

1. Η απαλλαγή από τον φόρο της κτήσης αιτία θανάτου παρέχεται για μία φορά. Δεν απαλλάσσεται ο κληρονόμος ή ο κληροδόχος που έτυχε απαλλαγής από τον φόρο μεταβίβασης ή γονικής παροχής ή κληρονομιάς.
2. Παρέχεται απαλλαγή από τον φόρο για την απόκτηση νέου ακινήτου, με τις λοιπές προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου, εφόσον ο κληρονόμος ή ο κληροδόχος, πριν ή κατά την υποβολή του αιτήματος για νέα απαλλαγή, υποβάλει δήλωση και καταβάλει εφάπαξ το ποσό του φόρου που επιμεριστικά αναλογεί στην αξία του πρώτου ακινήτου κατά τον χρόνο της χορήγησης της νέας απαλλαγής, με τους φορολογικούς συντελεστές του χρόνου χορήγησης της πρώτης απαλλαγής, εκτός εάν ο φόρος που αναλογεί στην αξία του ακινήτου ή στο καταβληθέν τίμημα κατά τον χρόνο χορήγησης της πρώτης απαλλαγής είναι μεγαλύτερος, οπότε καταβάλλεται ο μεγαλύτερος αυτός φόρος.
3. Με τις προϋποθέσεις της παρ. 2 της παρούσας Ενότητας παρέχεται απαλλαγή και στην περίπτωση που ο σύζυγος ή το μέρος του συμφώνου συμβίωσης ή οποιοδήποτε από τα ανήλικα τέκνα του κληρονόμου ή κληροδόχου έχουν ήδη τύχει της απαλλαγής για άλλο ακίνητο.

Ενότητα Ε.
Άρση απαλλαγής

1. Η απαλλαγή παρέχεται με τον όρο ότι η κατοικία ή το οικόπεδο θα παραμείνει στην κυριότητα του κληρονόμου ή κληροδόχου για μία τουλάχιστον πενταετία. Αν πριν από την πάροδο της πενταετίας μεταβιβασθεί η κατοικία ή το οικόπεδο ή συσταθεί σε αυτό οποιοδήποτε εμπράγματο δικαίωμα, πλην υποθήκης, ο κληρονόμος ή κληροδόχος έχει υποχρέωση, πριν από τη μεταβίβαση ή τη σύσταση του εμπράγματου δικαιώματος, να υποβάλει δήλωση και να καταβάλει εφάπαξ ολόκληρο το ποσό του φόρου που αναλογεί επιμεριστικά στην αξία του ακινήτου του χρόνου μεταβίβασης ή στο δηλούμενο τίμημα της μεταβίβασης, εφόσον αυτό είναι μεγαλύτερο της αξίας του ακινήτου, εκτός αν ο φόρος που αναλογεί στην αξία του ακινήτου κατά τον χρόνο της κτήσης αιτία θανάτου είναι μεγαλύτερος, οπότε καταβάλλεται ο μεγαλύτερος αυτός φόρος. Η υποχρέωση του πρώτου εδαφίου της παρούσας δεν ισχύει για τη μεταβίβαση από τον κληρονόμο ή κληροδόχο σε εργολάβο των συμφωνηθέντων χιλιοστών οικοπέδου σε εκτέλεση των όρων εργολαβικού προσυμφώνου.
2. Απαγορεύεται πριν από την πάροδο πενταετίας η σύνταξη συμβολαίου μεταβίβασης κυριότητας ακινήτου ή σύστασης εμπράγματου δικαιώματος επί αυτού, πλην υποθήκης, σε κατοικία ή οικόπεδο, για το οποίο έχει χορηγηθεί απαλλαγή από τον φόρο κληρονομίας κατά τις Ενότητες Α΄, Β΄ και Γ΄, αν δεν προσαρτηθεί από τον συμβολαιογράφο που συντάσσει το συμβόλαιο δήλωση για την άρση της απαλλαγής της αιτία θανάτου κτήσης για το μεταβιβαζόμενο ακίνητο και αποδεικτικό καταβολής ολόκληρου του ποσού του φόρου που επιμεριστικά αναλογεί στην αξία αυτού.
3. Αν χορηγήθηκε απαλλαγή χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου, σε βάρος του κληρονόμου ή κληροδόχου επιβάλλονται ο φόρος που αναλογεί στην αξία του ακινήτου του χρόνου διαπίστωσης της παράβασης καθώς και τα πρόστιμα του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58). Αν η αξία που απαλλάχθηκε από τον φόρο αποτελεί τμήμα της συνολικής αξίας της κατοικίας ή του οικοπέδου, ο φόρος και τα πρόστιμα επιβάλλονται στο τμήμα της αξίας που προσδιορίζεται με βάση τη σχέση της αξίας που απαλλάχθηκε προς τη συνολική αξία του χρόνου απαλλαγής.

Ενότητα ΣΤ.
Εξουσιοδοτική διάταξη

Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται ο τρόπος διαπίστωσης των προϋποθέσεων της απαλλαγής του παρόντος άρθρου και τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΒΑΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ

Άρθρο 77
Υπολογισμός του φορολογητέου ποσού

1. Το υπόλοιπο της κληρονομικής μερίδας, μετά τις εκπτώσεις των άρθρων 71 έως 76, υποβάλλεται σε φόρο, ο οποίος υπολογίζεται με βάση το άρθρο 79.
2. Προκειμένου για κληροδότημα που καταβάλλεται από τον βεβαρημένο ελεύθερο φόρου, ο φόρος υπολογίζεται στο άθροισμα του καταβλητέου κληροδοτήματος και του φόρου που αναλογεί σε αυτό.

Άρθρο 78
Κατάταξη των φορολογουμένων σε κατηγορίες

1. Οι δικαιούχοι της κτήσης, ανάλογα με τη συγγενική τους σχέση προς τον κληρονομούμενο, κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες.
Στην Α΄ κατηγορία υπάγονται: α) ο σύζυγος του κληρονομουμένου ή το πρόσωπο που έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης με τον κληρονομούμενο, β) το πρόσωπο το οποίο είχε συνάψει σύμφωνο συμβίωσης με τον κληρονομούμενο κατά τις διατάξεις του ν. 3719/2008 (Α΄ 241) και το οποίο λύθηκε με τον θάνατο αυτού, εφόσον η συμβίωση είχε διάρκεια τουλάχιστον δύο (2) ετών, γ) οι κατιόντες πρώτου βαθμού, ήτοι: γα) τέκνα από νόμιμο γάμο ή σύμφωνο συμβίωσης των περ. α) και β), γβ) τέκνα χωρίς γάμο έναντι της μητέρας, αναγνωρισθέντα εκούσια ή δικαστικά έναντι του πατέρα, γγ) τέκνα αναγνωρισμένα με επιγενόμενο γάμο ή σύμφωνο συμβίωσης ή δικαστικά έναντι και των δύο γονέων, δ) οι κατιόντες εξ αίματος δεύτερου βαθμού και ε) οι ανιόντες εξ αίματος πρώτου βαθμού.
Στη Β΄ κατηγορία υπάγονται: α) οι κατιόντες εξ αίματος τρίτου και επόμενων βαθμών, β) οι ανιόντες εξ αίματος δεύτερου και επόμενων βαθμών, γ) τα εκούσια ή δικαστικά αναγνωρισθέντα τέκνα έναντι των ανιόντων του πατέρα που τα αναγνώρισε, δ) οι κατιόντες του αναγνωρισθέντος έναντι του αναγνωρίσαντος και των ανιόντων αυτού, ε) οι αδελφοί, αμφιθαλείς ή ετεροθαλείς, στ) οι συγγενείς εξ αίματος τρίτου βαθμού εκ πλαγίου, ζ) οι πατριοί και οι μητριές, η) τα τέκνα από προηγούμενο γάμο του συζύγου ή προηγούμενο σύμφωνο συμβίωσης αυτού, θ) τα τέκνα εξ αγχιστείας, γαμπροί ή νύφες και ι) οι ανιόντες εξ αγχιστείας, πεθεροί - πεθερές.
Στη Γ΄ κατηγορία υπάγεται οποιοσδήποτε άλλος εξ αίματος ή εξ αγχιστείας συγγενής του κληρονομουμένου ή εξωτικός.
2. Σε περίπτωση υιοθεσίας, η κατάταξη στην οικεία κατηγορία του υιοθετηθέντος ή των συγγενών αυτού έναντι του υιοθετήσαντος ή των συγγενών αυτού γίνεται με βάση τη συγγενική σχέση που προκύπτει κατά τον Αστικό Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164). Κατ' εξαίρεση, η Φορολογική Διοίκηση μπορεί, για τον υπολογισμό του φόρου, να μην λάβει υπόψη τον βαθμό συγγένειας που προκύπτει από την υιοθεσία, εάν διαπιστώσει ότι αυτή έγινε για να καταστρατηγηθούν οι διατάξεις του παρόντος Μέρους.

3. Σε περίπτωση σχολάζουσας κληρονομίας, ο φόρος υπολογίζεται στο σύνολο της αξίας της με βάση τους συντελεστές της Γ΄ κατηγορίας της παρ. 1 του άρθρου 79 με την επιφύλαξη του άρθρου 81 για τον νέο προσδιορισμό του φόρου.

Άρθρο 79
Φορολογικές κλίμακες και ειδικές περιπτώσεις υπολογισμού του φόρου

1. Η αιτία θανάτου κτήση των κάθε φύσεως περιουσιακών στοιχείων υπόκειται σε φόρο, ο οποίος υπολογίζεται με βάση τις εξής ανά κατηγορία φορολογικές κλίμακες:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α΄

Κλιμάκια (σε ευρώ)	Συντελεστής κλιμακίου (%)	Φόρος κλιμακίου (σε ευρώ)	Φορολογητέα περιουσία (σε ευρώ)	Φόρος που αναλογεί (σε ευρώ)
150.000	-	-	150.000	-
150.000	1	1.500	300.000	1.500
300.000	5	15.000	600.000	16.500
Υπερβάλλον	10			

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β΄

Κλιμάκια (σε ευρώ)	Συντελεστής κλιμακίου (%)	Φόρος κλιμακίου (σε ευρώ)	Φορολογητέα περιουσία (σε ευρώ)	Φόρος που αναλογεί (σε ευρώ)
30.000	-	-	30.000	-
70.000	5	3.500	100.000	3.500
200.000	10	20.000	300.000	23.500
Υπερβάλλον	20			

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ΄

Κλιμάκια (σε ευρώ)	Συντελεστής κλιμακίου (%)	Φόρος κλιμακίου (σε ευρώ)	Φορολογητέα περιουσία (σε ευρώ)	Φόρος που αναλογεί (σε ευρώ)
6.000	-	-	6.000	-
66.000	20	13.200	72.000	13.200
195.000	30	58.500	267.000	71.700

Υπερβάλλον	40			

2. Όταν ο κληρονόμος ή κληροδόχος έχει αναπηρία κατά ποσοστό εξήντα επτά τοις εκατό (67%) τουλάχιστον, ο φόρος που αναλογεί σύμφωνα με το άρθρο 78 και την παρ. 1 του παρόντος άρθρου μειώνεται κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%).
3. Αν στο ίδιο πρόσωπο συντρέχουν οι προϋποθέσεις μείωσης του φόρου κατά την παρ. 2 και της απαλλαγής κατά το άρθρο 76, οφείλεται ο μικρότερος φόρος που προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων αυτών.
4. Η αιτία θανάτου κτήση χρηματικών ποσών και των λοιπών περιουσιακών στοιχείων από τα πρόσωπα της παρ. 3 του άρθρου 75 υπόκειται σε φόρο, ο οποίος υπολογίζεται αυτοτελώς με συντελεστή πέντε δέκατα τοις εκατό (0,5%).
5. Για την απόκτηση δικαιωμάτων μεταλλειοκτησίας και δικαιωμάτων που απορρέουν από άδεια μεταλλευτικών ερευνών, ο φόρος υπολογίζεται σε πεντακόσια (500) ευρώ ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο ή κλάσμα αυτού επί της εκτάσεως του μεταλλείου ή του χώρου της άδειας μεταλλευτικών ερευνών.
6. Για τα περιουσιακά στοιχεία για τα οποία ο φόρος υπολογίζεται αυτοτελώς, δεν εφαρμόζονται τα άρθρα 57 και 91.

Άρθρο 80
Υπολογισμός του φόρου σε περίπτωση αποποίησης

Σε περίπτωση αποποίησης της κληρονομίας ή κληροδοσίας, αυτός που καθίσταται δικαιούχος της κτήσης από την αιτία αυτή, οφείλει τον φόρο τον οποίο θα κατέβαλε ο αποποιηθείς κατά την επαγωγή προς αυτόν, εφόσον ο φόρος αυτός είναι μεγαλύτερος.

Άρθρο 81
Προσδιορισμός του φόρου σε σχολάζουσα κληρονομία

1. Σε περίπτωση σχολάζουσας κληρονομίας, εφόσον έχει γίνει οριστικός προσδιορισμός της αξίας των στοιχείων της κτήσης αιτία θανάτου στο όνομα της σχολάζουσας κληρονομίας, η αξία αυτή ισχύει και έναντι των κληρονόμων κατά την υποβολή δήλωσης και τον προσδιορισμό του φόρου στο όνομά τους. Οι κληρονόμοι δικαιούνται να αμφισβητήσουν την πράξη προσδιορισμού του φόρου συμπεριλαμβανομένης της αξίας των στοιχείων της κτήσης αιτία θανάτου σε βάρος της σχολάζουσας κληρονομίας, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58) και τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α΄ 97), εκτός εάν έχει εκδοθεί απόφαση διοικητικού δικαστηρίου στο όνομα της σχολάζουσας κληρονομίας που αποφαίνεται επί της ουσίας της διαφοράς. Ο κληρονόμος μπορεί σε κάθε περίπτωση να συνεχίζει εκκρεμείς διαδικασίες και δίκες της σχολάζουσας κληρονομίας.
2. Σε περίπτωση σχολάζουσας κληρονομίας, εφόσον δεν έχει γίνει ακόμα οριστικός προσδιορισμός της αξίας της στο όνομα αυτής και υποβληθεί δήλωση από τους κληρονόμους, κατά τον νέο προσδιορισμό του φόρου, ως αξία των στοιχείων της κτήσης αιτία θανάτου λαμβάνεται αυτή που αναγράφεται στη δήλωση των κληρονόμων.
3. Εφόσον ο φόρος που προσδιορίστηκε σε βάρος της σχολάζουσας κληρονομίας είναι ανώτερος από εκείνον που προκύπτει από τον προσδιορισμό που έγινε με βάση τη δήλωση των κληρονόμων, η διαφορά του φόρου εκπίπτει και το υπόλοιπο ποσό αποτελεί τον φόρο που βαρύνει τους

κληρονόμους. Στο υπόλοιπο αυτό συμψηφίζεται ο φόρος που καταβλήθηκε από τον κηδεμόνα της σχολάζουσας κληρονομίας. Ο επιπλέον φόρος που καταβλήθηκε επιστρέφεται στους κληρονόμους.

Άρθρο 82
Έκπτωση φόρου συνυπολογιζόμενων δωρεών και γονικών παροχών

1. Σε περίπτωση συνυπολογισμού στην κτήση αιτία θανάτου προγενέστερων δωρεών και γονικών παροχών σύμφωνα με το άρθρο 57, από τον φόρο εκπίπτει ο φόρος που αναλογεί σε αυτές κατά τον χρόνο του συνυπολογισμού.
2. Σε δωρεές και γονικές παροχές που διέπονται ως προς τη φορολογία από προϊσχύσασες διατάξεις, εάν ο φόρος που προσδιορίστηκε για αυτές είναι μεγαλύτερος από τον φόρο που αναλογεί κατά την παρ. 1, εκπίπτει ο μεγαλύτερος αυτός φόρος.
3. Ο φόρος που οφείλεται μετά τον συνυπολογισμό και τις εκπτώσεις των παρ. 1 και 2 δεν μπορεί σε κάθε περίπτωση να είναι μικρότερος από αυτόν που αναλογεί στην κτήση αιτία θανάτου χωρίς τον συνυπολογισμό αυτών των δωρεών και γονικών παροχών.

Άρθρο 83
Έκπτωση φόρου αλλοδαπής

1. Από τον φόρο που προκύπτει για το σύνολο της αξίας της κληρονομιαίας περιουσίας εκπίπτει ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε ή αυτός που οριστικά και τελεσίδικα προσδιορίστηκε ή βεβαιώθηκε σε ένα ή περισσότερα αλλοδαπά κράτη για την κινητή περιουσία που βρίσκεται σε αυτά και μέχρι του ποσού του φόρου που αναλογεί για την περιουσία που βρίσκεται σε καθένα αλλοδαπό κράτος. Για την εξεύρεση του ποσού που εκπίπτει, ο φόρος που προκύπτει για το σύνολο της αξίας της κληρονομιαίας περιουσίας, σύμφωνα με το παρόν Μέρος, επιμερίζεται ανάλογα με τα μέρη αυτής που βρίσκονται στην Ελλάδα και σε καθένα αλλοδαπό κράτος. Ο φόρος που οφείλεται μετά τις ανωτέρω εκπτώσεις δεν μπορεί να είναι μικρότερος από τον φόρο που αναλογεί στα περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται στην Ελλάδα χωρίς τον συνυπολογισμό των στοιχείων της αλλοδαπής που φορολογούνται στην Ελλάδα.
2. Για την έκπτωση κατά την παρ. 1 ως φόρος που προσδιορίστηκε ή βεβαιώθηκε ή καταβλήθηκε στην αλλοδαπή λογίζεται αυτός που βαρύνει την περιουσία που φορολογείται στην Ελλάδα και προσδιορίστηκε ή βεβαιώθηκε ή καταβλήθηκε υπέρ του αλλοδαπού κράτους ή, προκειμένου για ομοσπονδιακό κράτος, και ο υπέρ των ομόσπονδων κρατών ή πολιτειών φόρος.
3. Ο φόρος που προσδιορίστηκε ή βεβαιώθηκε ή καταβλήθηκε στην αλλοδαπή μετατρέπεται σε ευρώ με βάση την επίσημη τιμή στην Ελλάδα του ξένου νομίσματος, στο οποίο προσδιορίστηκε ή βεβαιώθηκε ή καταβλήθηκε αυτός, κατά τον χρόνο της γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης.
4. Η αίτηση για την έκπτωση του φόρου που προσδιορίστηκε ή βεβαιώθηκε ή καταβλήθηκε στην αλλοδαπή με βάση βεβαίωση της αλλοδαπής φορολογικής αρχής, υποβάλλεται εντός πενταετίας από τον οριστικό προσδιορισμό του φόρου αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄
ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗΣ-ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 84
Υπόχρεοι υποβολής δήλωσης

1. Ο υπόχρεος σε φόρο, σύμφωνα με το άρθρο 56, και, σε περίπτωση υπόχρεου που είναι ανήλικος ή δικαιοπρακτικά ανίκανος, ο νόμιμος εκπρόσωπος που ενεργεί για λογαριασμό του, υποβάλλει δήλωση για την περιουσία που αποκτάται αιτία θανάτου.
2. Κληρονόμος βεβαρημένος με κληροδότημα υπό προθεσμία, για το οποίο δεν αναβάλλεται η κτήση του δικαιώματος αλλά αναστέλλεται η άσκηση αυτού, υποβάλλει δήλωση για το κληροδότημα, ενεργώντας για λογαριασμό του κληροδόχου.
3. Για την εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 64 υποβάλλει δήλωση ο βεβαρημένος για τη διαφορά που προκύπτει υπέρ αυτού λόγω διακοπής της παροχής.
4. Σε περίπτωση σχολάζουσας κληρονομίας, υποβάλλει δήλωση ο κηδεμόνας αυτής. Μετά την αναγνώριση των κληρονόμων, αυτοί υποβάλλουν νέα δήλωση με βάση την οποία γίνεται νέος προσδιορισμός του φόρου, σύμφωνα με το άρθρο 81 του παρόντος και τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58).
5. Ο εκτελεστής διαθήκης, πριν από τη σύσταση, μετάθεση ή αλλοίωση δικαιώματος επί αντικειμένου της κτήσης αιτία θανάτου, υποβάλλει δήλωση, εφόσον αυτή δεν έχει υποβληθεί από τους υπόχρεους σε δήλωση.
6. Εάν ο υπόχρεος σε δήλωση έχει κηρυχθεί σε κατάσταση πτώχευσης μετά την επαγωγή της κληρονομίας, υποβάλλει δήλωση ο σύνδικος, μετά τη ρητή ή σιωπηρή αποδοχή της κληρονομίας από τον πτωχό, εφόσον αυτή δεν έχει υποβληθεί από τον πτωχό.
7. Εάν για αντικείμενα της κτήσης αιτία θανάτου κρίθηκε μεταγενέστερα, λόγω πλήρωσης της αίρεσης ή λόγω συμβιβασμού ή μετά από δικαστική απόφαση, ότι ανήκουν σε άλλον από τον αρχικό δικαιούχο, αυτός που από την αιτία αυτή καθίσταται δικαιούχος, υποβάλλει δήλωση, με βάση την οποία γίνεται νέος προσδιορισμός του φόρου, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας.
8. Σε περίπτωση θανάτου του υπόχρεου σε δήλωση, υποβάλλουν δήλωση οι κληρονόμοι του.
9. Αν συντάσσεται συμβόλαιο, η δήλωση συμπληρώνεται από τον συμβολαιογράφο που θα καταρτίσει τη συμβολαιογραφική πράξη. Οι υπόχρεοι σε δήλωση προσκομίζουν στον συμβολαιογράφο όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για την ορθή σύνταξη της δήλωσης από αυτόν και στη Φορολογική Διοίκηση τα νόμιμα δικαιολογητικά.
10. Δεν υποβάλλουν δήλωση τα πρόσωπα της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 75.

Άρθρο 85
Προθεσμίες υποβολής δήλωσης

1. Η δήλωση, αρχική ή νέα, υποβάλλεται:
α) εντός εννέα (9) μηνών, αν ο κληρονομούμενος απεβίωσε στην ημεδαπή και
β) εντός ενός (1) έτους, αν ο κληρονομούμενος απεβίωσε στην αλλοδαπή ή αν ο κληρονόμος ή ο κληροδόχος διέμενε στην αλλοδαπή κατά τον χρόνο θανάτου του κληρονομουμένου. Στις περιπτώσεις αυτές, αν τα κληρονομιαία αντικείμενα περιέλθουν στην κατοχή του κληρονόμου ή του κληροδόχου εντός των πρώτων εννέα (9) μηνών της ετήσιας προθεσμίας, η προθεσμία του έτους μειώνεται σε εννέα (9) μήνες από την κατάληψη των περιουσιακών αυτών στοιχείων.
2. Σε μεταβίβαση με αντάλλαγμα της ψιλής κυριότητας που αποκτήθηκε αιτία θανάτου, η δήλωση υποβάλλεται πριν από τη μεταβίβαση αυτή.

Άρθρο 86
Έναρξη προθεσμίας υποβολής δήλωσης

1. Οι προθεσμίες που προβλέπονται στο παρόν Μέρος υπολογίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 241 έως και 246 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164).
2. Η προθεσμία για την υποβολή δήλωσης αρχίζει:
α) από τον χρόνο θανάτου του κληρονομουμένου, για τους εξ αδιαθέτου κληρονόμους,
β) από τη δημοσίευση της διαθήκης, για τους εκ διαθήκης κληρονόμους ή κληροδόχους,
γ) από τον χρόνο που κατά περίπτωση ορίζεται στο άρθρο 59,
δ) από τη δημοσίευση στον τύπο της τελεσίδικης απόφασης που κηρύσσει την αφάνεια, σε περίπτωση αφάνειας,
ε) από τον χρόνο που έλαβαν γνώση του διορισμού τους οι νόμιμοι εκπρόσωποι, οι κηδεμόνες κληρονομίας, οι εκτελεστές διαθήκης και οι σύνδικοι πτωχεύσεως,
στ) από την αναγνώρισή τους οι κληρονόμοι, σε περίπτωση σχολάζουσας κληρονομίας,
ζ) από τον θάνατο του υπόχρεου σε δήλωση, αν αυτός δεν υπέβαλε δήλωση.

Άρθρο 87
Καταβολή του φόρου

1. Ο φόρος που προσδιορίζεται κατόπιν δήλωσης του υπόχρεου, καταβάλλεται σε δώδεκα (12) ισόποσες διμηνιαίες δόσεις. Κάθε δόση δεν μπορεί να είναι μικρότερη των πεντακοσίων (500) ευρώ, εκτός της τελευταίας. Η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του επόμενου μήνα από τον προσδιορισμό του φόρου και οι υπόλοιπες δόσεις μέχρι την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα των διμήνων που ακολουθούν.
2. Αν ο υπόχρεος σε φόρο είναι ανήλικος κατά τον χρόνο υποβολής της δήλωσης, ο αριθμός των δόσεων διπλασιάζεται.
3. Αν ο υπόχρεος σε φόρο καταβάλει το σύνολο του φόρου που προσδιορίστηκε κατόπιν δήλωσης, εντός της προθεσμίας καταβολής της πρώτης διμηνιαίας δόσης, ανεξάρτητα από το ύψος αυτού, παρέχεται έκπτωση σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%).
4. Σε κινητές αξίες και λοιπά κινητά εν γένει πράγματα που έχουν κατατεθεί σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και λοιπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, ο φόρος που αναλογεί επιμεριστικά στην αξία τους καταβάλλεται πριν από την ανάληψή τους και τη χορήγηση του πιστοποιητικού του άρθρου 102.
5. Εφόσον στην περίπτωση της παρ. 4 δεν διασφαλίζεται από τα κληρονομιαία αντικείμενα που απομένουν στην κατοχή του κληρονόμου ή κληροδόχου η καταβολή του υπόλοιπου φόρου της κληρονομικής του μερίδας και δεν παρέχεται εμπράγματη ασφάλεια ή εγγυητική επιστολή αναγνωρισμένου στην Ελλάδα χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, καταβάλλεται ολόκληρος ο φόρος που αναλογεί στη μερίδα του κληρονόμου ή κληροδόχου πριν από τη χορήγηση του πιστοποιητικού της Φορολογικής Διοίκησης σύμφωνα με τα άρθρα 102 και 106. Σε κάθε άλλη περίπτωση που οφείλεται φόρος που αναλογεί σε μετρητά και εν γένει κινητά πράγματα, εφόσον δεν διασφαλίζεται η καταβολή του από την περιουσία του υπόχρεου, παρέχεται ασφάλεια με την υποβολή της δήλωσης. Εφόσον δεν παρέχεται ασφάλεια, καταβάλλεται αμέσως ολόκληρος ο φόρος με σχετική μνεία στη δήλωση για την καταβολή.
6. Για ακίνητο που αποκτήθηκε αιτία θανάτου, η καταβολή του φόρου σε δόσεις, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2, επιτρέπεται μόνο αν το ακίνητο βρίσκεται στην κυριότητα του υπόχρεου σε φόρο κληρονόμου. Προκειμένου το ακίνητο αυτό να μεταβιβασθεί αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής ή

να επιβαρυνθεί με εμπράγματα δικαιώματα από τις ίδιες αιτίες, απαιτείται η καταβολή ολόκληρου του φόρου που αναλογεί σε αυτό, πριν από τη χορήγηση του πιστοποιητικού σύμφωνα με τα άρθρα 102 και 106. Αν ο οφειλόμενος φόρος αφορά και σε λοιπά περιουσιακά στοιχεία, η πίστωση του επιμεριστικά αναλογούντος φόρου στο μεταβιβαζόμενο ακίνητο γίνεται σε εξόφληση των κατά σειρά ανεξόφλητων δόσεων κατά την καταβολή, ανεξάρτητα από το εάν αυτές είναι ληξιπρόθεσμες, χωρίς να γίνεται επιμερισμός του φόρου αυτού σε όλες τις δόσεις του ποσού που έχει προσδιοριστεί.

7. Με πράξη της Φορολογικής Διοίκησης επιτρέπεται η εξόφληση του συνόλου ή μέρους του οφειλόμενου φόρου κληρονομίας από οφειλέτη που βρίσκεται σε αδυναμία να τον καταβάλει με μετρητά, μετά από αίτησή του, με μεταβίβαση στο ελληνικό Δημόσιο της πλήρους κυριότητας ολόκληρου αξιόλογου κληρονομιαίου ή άλλου ακινήτου, το οποίο βρίσκεται εντός σχεδίου πόλης και δεν βαρύνεται με οποιοδήποτε εμπράγματο δικαίωμα, αγωγή ή άλλο βάρος. Σε καμία περίπτωση δεν αποδίδεται στον οφειλέτη η τυχόν διαφορά μεταξύ της αξίας του ακινήτου που προσφέρεται και του φόρου κληρονομίας που οφείλεται. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται η διαδικασία εξόφλησης του φόρου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

8. Σε περίπτωση επιβολής φόρου με αντικείμενο κινητά μνημεία ή εικαστικά ή άλλα έργα τέχνης, ο φόρος που αναλογεί σε αυτά μπορεί να καταβάλλεται από τον υπόχρεο σε είδος με τη μεταβίβαση ίσης αξίας κινητών μνημείων ή εικαστικών ή άλλων έργων τέχνης στο ελληνικό Δημόσιο. Η αξία των περιουσιακών αυτών στοιχείων καθορίζεται από ειδική εκτιμητική επιτροπή. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού καθορίζονται η σύνθεση της ειδικής εκτιμητικής επιτροπής, η διαδικασία, οι όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ
ΦΟΡΟΣ ΔΩΡΕΩΝ ΚΑΙ ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 88
Έννοια και περιεχόμενο της κτήσης αιτία δωρεάς και γονικής παροχής

Ενότητα Α.

Κτήση αιτία δωρεάς

1. Κτήση περιουσίας αιτία δωρεάς για την επιβολή του φόρου είναι:

α) αυτή που προέρχεται από δωρεά η οποία συνιστάται κατά τον Αστικό Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164) με την επιφύλαξη της δωρεάς αιτία θανάτου ολόκληρης περιουσίας της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 54,

β) αυτή που προέρχεται από κάθε παροχή, παραχώρηση ή μεταβίβαση οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου χωρίς αντάλλαγμα, ακόμη και αν δεν καταρτίσθηκε έγγραφο.

2. Ως δωρεά για την επιβολή του φόρου κατά το παρόν Τμήμα θεωρείται:

α) η απαλλοτρίωση περιουσίας με σκοπό τη σύσταση προσόδου ή διατροφής μεταξύ ανιόντων, κατιόντων ή συζύγων ή μερών συμφώνου συμβίωσης,

β) τα ποσά ή συντάξεις που οφείλονται λόγω θανάτου του ασφαλισμένου από τον ασφαλιστή σε αυτόν υπέρ του οποίου έγινε η ασφάλιση, εφόσον η ασφάλεια έγινε ή μεταφέρθηκε στην Ελλάδα,

γ) η ασφάλεια που έγινε στην αλλοδαπή και δεν μεταφέρθηκε στην Ελλάδα, εφόσον αυτός υπέρ του οποίου έγινε η ασφάλεια είναι Έλληνας υπήκοος, ανεξάρτητα από την κατοικία του, ή

αλλοδαπός που έχει την κατοικία του στην Ελλάδα κατά τον χρόνο του θανάτου αυτού που ασφαλίστηκε,

δ) η αποζημίωση ή το βοήθημα που καταβάλλεται εφάπαξ ή περιοδικά από ασφαλιστικό ταμείο ή οργανισμό λόγω θανάτου του ασφαλισμένου σε πρόσωπα άλλα από εκείνα που απαλλάσσονται σύμφωνα με την περ. β) της Ενότητας Β΄ του άρθρου 97, ανεξάρτητα από τον χαρακτήρα κτήσης του δικαιούμενου ποσού που αναφέρεται στους κανονισμούς του ταμείου ή οργανισμού,

ε) τα ποσά που καταβάλλονται από νομικά πρόσωπα, επιπλέον εκείνων που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις, σε μέλη διοικητικού συμβουλίου τους, λόγω λύσης της μεταξύ τους σχέσης,

στ) η συνένωση επικαρπίας ακινήτων ή κινητών εν γένει πραγμάτων με την ψιλή κυριότητα λόγω συμπλήρωσης του χρόνου διάρκειας της επικαρπίας, όταν η κτήση ή μεταβίβαση με επαχθή αιτία της ψιλής κυριότητας αυτών και η κτήση της επικαρπίας ορισμένου χρόνου ή η παρακράτησή της για ορισμένο χρόνο γίνεται από την 1η Ιανουαρίου 2006 και εφεξής, είτε από φυσικό είτε από νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα. Στις περιπτώσεις αυτές θεωρείται ότι η επικαρπία περιέρχεται στον κατά τον χρόνο της συνένωσης ψιλό κύριο από τον επικαρπωτή αιτία δωρεάς και η αξία αυτής προσδιορίζεται στην αξία της πλήρους κυριότητας, μετά την αφαίρεση από αυτή του τμήματος της αξίας που αναλογεί στο ποσοστό για το οποίο ο ψιλός κύριος είχε υπαχθεί σε φόρο κατά την απόκτηση της ψιλής κυριότητας.

3. Η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να χαρακτηρίσει ως δωρεά, ολικά ή μερικά, κάθε παραχώρηση περιουσίας που γίνεται εικονικά με τον τύπο σύμβασης με αντάλλαγμα, και υποκρύπτει δωρεά κατά την έννοια της παρ. 1. Κατά την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, αν πρόκειται για ακίνητα ή πλοία ή για μετοχές εταιρειών μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο ή για λοιπούς μη εισηγμένους στο Χρηματιστήριο τίτλους κινητών αξιών ή συμμετοχές σε εταιρείες ή συνεταιρισμούς ή άλλες νομικές οντότητες και έχει επιβληθεί φόρος για τη μεταβίβαση αυτή, από τον αναλογούντα φόρο δωρεάς εκπίπτει ο φόρος μεταβίβασης ή ο φόρος υπεραξίας που είχε προσδιοριστεί.

4. Σε περίπτωση αγοράς ακινήτου ή ανέγερσης οικοδομής, από πρόσωπο που δεν αποδεικνύει την οικονομική του δυνατότητα, ως αξία για την επιβολή του φόρου της άτυπης δωρεάς λαμβάνεται για την περίπτωση αγοράς ακινήτου, η μεγαλύτερη μεταξύ αντικειμενικής και τιμήματος, και για την ανέγερση οικοδομής, η μεγαλύτερη μεταξύ αντικειμενικής και συνολικής δαπάνης που πραγματοποιήθηκε, όπως αυτή προκύπτει από τα νόμιμα παραστατικά.

5. Για την επιβολή του φόρου δεν θεωρούνται ως δωρεές ή γονικές παροχές, οι δωρεές ή γονικές παροχές χρηματικών ποσών που είχαν συσταθεί αποκλειστικά για την αγορά ή ανέγερση ακινήτων, η οποία εξαιρείτο και δεν υπαγόταν στην περ. γ) του άρθρου 17 του ν. 2238/1994 (Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος, Α΄ 151), μέχρι του ποσού το οποίο εξαιρείτο.

6. Για την επιβολή του φόρου δεν θεωρείται δωρεά η κτήση περιουσίας που συνιστά εισόδημα κατά τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α΄ 167).

Ενότητα Β.

Κτήση αιτία γονικής παροχής

Κτήση περιουσίας αιτία γονικής παροχής για την επιβολή του φόρου είναι η παροχή περιουσίας στο τέκνο από οποιονδήποτε γονέα του, σύμφωνα με το άρθρο 1509 του Αστικού Κώδικα, είτε για τη δημιουργία ή τη διατήρηση οικονομικής ή οικογενειακής αυτοτέλειας, είτε για την έναρξη ή την εξακολούθηση επαγγέλματος, μέχρι το ποσό που δεν υπερβαίνει το μέτρο το οποίο επιβάλλουν οι περιστάσεις.

Άρθρο 89
Περιουσία που υποβάλλεται σε φόρο

1. Σε φόρο υποβάλλεται:
α) η κείμενη στην Ελλάδα οποιασδήποτε φύσεως περιουσία που δωρίζεται,
β) η κείμενη στην αλλοδαπή κινητή γενικά περιουσία Έλληνα υπηκόου που δωρίζεται,
γ) η κείμενη στην αλλοδαπή κινητή γενικά περιουσία αλλοδαπού υπηκόου που δωρίζεται σε ημεδαπό ή σε αλλοδαπό που έχει την κατοικία του στην Ελλάδα,
δ) η κινητή περιουσία που παραδίδεται πριν από τον θάνατο του ανιόντος στους κατιόντες με σύμβαση νέμησης.
2. Ως κείμενη στην Ελλάδα κινητή περιουσία θεωρείται η κινητή περιουσία της παρ. 2 του άρθρου 55 που εφαρμόζεται ανάλογα.

Άρθρο 90
Υποκείμενο του φόρου

Υπόχρεος στον φόρο είναι ο δωρεοδόχος σε περίπτωση δωρεάς ή το τέκνο σε περίπτωση γονικής παροχής.

Άρθρο 91
Συνυπολογισμός προγενέστερων δωρεών και γονικών παροχών

Στην κτήση αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής, κατά το άρθρο 88, συνυπολογίζονται οι προγενέστερες δωρεές εν ζωή ή αιτία θανάτου και οι γονικές παροχές του ίδιου δωρητή προς τον ίδιο δωρεοδόχο ή του ίδιου γονέα προς το ίδιο τέκνο, εφόσον η φορολογική υποχρέωση γι' αυτές γεννήθηκε σε χρόνο που το δικαίωμα της Φορολογικής Διοίκησης δεν έχει παραγραφεί σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 115. Αν μετατεθεί ο χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης, στην αξία της κτήσης αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής συνυπολογίζεται και η περιουσία που έχει μεταβιβασθεί αιτία θανάτου από τον ίδιο δωρητή ή γονέα προς τον ίδιο δωρεοδόχο ή το τέκνο. Για τον συνυπολογισμό των κτήσεων του παρόντος άρθρου λαμβάνεται υπόψη η αξία που είχε υπαχθεί σε φόρο κατά τον χρόνο της γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης αυτών χωρίς τα απαλλασσόμενα ποσά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΧΡΟΝΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Άρθρο 92
Χρόνος γένεσης φορολογικής υποχρέωσης

1. Η φορολογική υποχρέωση γεννάται κατά τον χρόνο της σύνταξης του εγγράφου της δωρεάς ή της γονικής παροχής. Προκειμένου για μεταβίβαση κινητών, αν η παράδοση του αντικειμένου της δωρεάς ή της γονικής παροχής έγινε χωρίς να συνταχθεί συμβόλαιο, ή αν το συμβόλαιο συντάχθηκε μετά την παράδοση του αντικειμένου της δωρεάς ή της γονικής παροχής, η φορολογική υποχρέωση γεννάται κατά τον χρόνο της παράδοσης.
2. Σε περίπτωση δωρεάς αιτία θανάτου, η φορολογική υποχρέωση γεννάται κατά τον χρόνο θανάτου του δωρητή, εφόσον δεν υπάρχει άλλη αναβλητική αίρεση.

3. Σε περίπτωση μεταβίβασης ακινήτου αιτία δωρεάς με ιδιωτικό έγγραφο (ανώμαλη δικαιοπραξία), η φορολογική υποχρέωση γεννάται κατά τον χρόνο υποβολής της φορολογικής δήλωσης.

Άρθρο 93
Μετάθεση του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης

Κατά παρέκκλιση του άρθρου 92 η φορολογική υποχρέωση γεννάται:
α) Κατά τον χρόνο πλήρωσης της αίρεσης, όταν η δωρεά ή η γονική παροχή εξαρτάται από αναβλητική και όχι καθαρά εξουσιαστική αίρεση. Αν τα αντικείμενα της δωρεάς ή της γονικής παροχής περιέλθουν στην κατοχή του δωρεοδόχου ή του τέκνου πριν από την πλήρωση της αίρεσης, η φορολογική υποχρέωση γεννάται κατά τον χρόνο της περιέλευσης.
β) Κατά τον χρόνο της λήξης της επιδικίας με οποιονδήποτε τρόπο, όταν τα αντικείμενα της δωρεάς ή της γονικής παροχής είναι επίδικα κατά τον χρόνο της κατάρτισης της σύμβασης της δωρεάς ή της γονικής παροχής ή του θανάτου του δωρητή, σε περίπτωση δωρεάς αιτία θανάτου, και ο δικαιούχος δεν έχει τη νομή τους. Αν πριν από τη λήξη της επιδικίας τα αντικείμενα της δωρεάς ή της γονικής παροχής περιέλθουν στη νομή του δωρεοδόχου ή του τέκνου, η φορολογική υποχρέωση γεννάται κατά το χρόνο της περιέλευσης.
γ) Κατά τον χρόνο της σύνταξης του εγγράφου αποδοχής της δωρεάς ή της γονικής παροχής από τον δωρεοδόχο ή το τέκνο, όταν αυτή γίνεται με ιδιαίτερο έγγραφο. Αν τα αντικείμενα της δωρεάς ή της γονικής παροχής παραδίδονται πριν από τη σύνταξη του εγγράφου αποδοχής αυτών, η φορολογική υποχρέωση γεννάται κατά τον χρόνο της παράδοσης.
δ) Κατά τον χρόνο της συνένωσης της επικαρπίας με την ψιλή κυριότητα, όταν αντικείμενο της δωρεάς ή της γονικής παροχής είναι η ψιλή κυριότητα, εκτός από τις περιπτώσεις της παρ. 5 του άρθρου 66.
δα) Ειδικά στην περίπτωση της περ. ε της παρ. 5 του άρθρου 66 το αίτημα του ψιλού κυρίου για την άμεση φορολόγηση της ψιλής κυριότητας υποβάλλεται οποτεδήποτε με τη δήλωση και χρόνος φορολόγησης είναι ο χρόνος υποβολής της.
δβ) Αν το αίτημα για την άμεση φορολόγηση της ψιλής κυριότητας υποβληθεί με εμπρόθεσμη δήλωση σύμφωνα με το άρθρο 100, χρόνος φορολογίας είναι ο οριζόμενος στο άρθρο 92 και στο παρόν άρθρο.
δγ) Στις υποπερ. δα) και δβ) ο φόρος υπολογίζεται στην αξία της ψιλής κυριότητας η οποία προσδιορίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 65 και 66 και αυτή δεν μπορεί να είναι μικρότερη από την αξία που προκύπτει σε περίπτωση ισόβιας παρακράτησης της επικαρπίας.
ε) Κατά τον χρόνο καταβολής του τιμήματος για τα ακίνητα που απαλλοτριώνονται αναγκαστικά, ή κατά τον χρόνο άρσης της απαλλοτρίωσης, εφόσον η απαλλοτρίωση κηρύχθηκε πριν από τη μεταβίβαση λόγω δωρεάς ή γονικής παροχής. Θεωρούνται ως αναγκαστικά απαλλοτριούμενα και τα ρυμοτομούμενα ακίνητα από την έκδοση του οικείου διατάγματος. Ο υπόχρεος σε φόρο δύναται, με ανέκκλητη δήλωση που υποβάλλεται στη Φορολογική Διοίκηση οποτεδήποτε πριν από την καταβολή της αποζημίωσης ή την άρση της απαλλοτρίωσης, να ζητήσει την άμεση φορολόγηση του ακινήτου. Στην περίπτωση αυτή, χρόνος φορολογίας είναι ο χρόνος υποβολής της δήλωσης. Αν το αίτημα για την άμεση φορολόγηση του υπό απαλλοτρίωση ακινήτου υποβάλλεται με την εμπρόθεσμη δήλωση σύμφωνα με το άρθρο 100, χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης είναι ο οριζόμενος στο άρθρο 92 και στο παρόν άρθρο.
στ) Κατά τον χρόνο απόδοσης από το ελληνικό Δημόσιο των ακινήτων που έχουν καταληφθεί από αυτό ως εγκαταλελειμμένα, καθώς και αυτών που τελούν υπό μεσεγγύηση, ως ανήκοντα σε

υπηκόους εχθρικών κρατών, εφόσον αυτά πριν από τη μεταβίβαση λόγω δωρεάς ή γονικής παροχής είχαν καταληφθεί ως εγκαταλελειμμένα ή είχαν τεθεί υπό μεσεγγύηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΞΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Άρθρο 94
Αξία περιουσιακών στοιχείων - Εκπτώσεις

1. Τα άρθρα 3, 4, 5, 60 έως 66, 68 και 70 καθώς και η περ. γ) του άρθρου 72 σχετικά με την έκπτωση βαρών εφαρμόζονται ανάλογα και στις κτήσεις αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής.
2. Σε περίπτωση παραχώρησης χωρίς αντάλλαγμα χρηματικού ποσού για την κάλυψη του τιμήματος αγοράς από τον δωρεοδόχο μετοχών εταιρειών μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο ή λοιπών τίτλων κινητών αξιών και μεριδίων συμμετοχών εταιρειών ή άλλων νομικών οντοτήτων μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο ή συμμετοχών σε συνεταιρισμούς, για τα οποία συντάχθηκε συμβολαιογραφικό ή ιδιωτικό έγγραφο, για την επιβολή του φόρου δωρεάς, λαμβάνεται η αξία που προσδιορίζεται σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 62, εφόσον αυτή είναι μεγαλύτερη του αναγραφόμενου τιμήματος στα ως άνω έγγραφα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΑΚΥΡΩΣΗ - ΑΝΑΚΛΗΣΗ
ΔΩΡΕΑΣ ΚΑΙ ΓΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ

Άρθρο 95
Τρόπος φορολόγησης λόγω ακύρωσης ή ανάκλησης

1. Δωρεές εν ζωή και γονικές παροχές κατά πλήρη κυριότητα οι οποίες:
α) ακυρώνονται ή αναγνωρίζονται ως άκυρες εν όλω ή εν μέρει ή ανατρέπονται τα αποτελέσματά τους λόγω ανάκλησης με τελεσίδικη δικαστική απόφαση, λογίζονται και φορολογούνται ως δωρεές ή γονικές παροχές επικαρπίας των αντικειμένων των δωρεών ή γονικών παροχών για τον χρόνο από την παράδοση αυτών μέχρι την τελεσιδικία της απόφασης και γίνεται νέος προσδιορισμός του φόρου σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58). Αν με την ίδια απόφαση διατάσσεται η επιστροφή των αντικειμένων των δωρεών ή γονικών παροχών με τους καρπούς αυτών και αποδεικνύεται αυτή με εκτέλεση της απόφασης ή με συμβολαιογραφική πράξη, εκπίπτει και επιστρέφεται ολόκληρος ο φόρος που προσδιορίστηκε και καταβλήθηκε.
β) Ανακαλούνται με συμφωνία των μερών:
βα) εντός μιας πενταετίας από τη σύστασή τους, φορολογούνται για τη σύστασή τους, και δεν φορολογούνται για την ανάκληση ως δωρεές του τέως δωρεοδόχου ή τέκνου προς τον αρχικό δωρητή ή γονέα προς τον οποίο επανέρχονται τα αντικείμενα των δωρεών ή γονικών παροχών,
ββ) μετά την πάροδο πενταετίας, φορολογούνται για τη σύστασή τους, καθώς και για την ανάκληση, ως δωρεές του τέως δωρεοδόχου ή τέκνου προς τον αρχικό δωρητή ή γονέα προς τον οποίο επανέρχονται τα αντικείμενα των δωρεών ή γονικών παροχών.
2. Οι περ. α) και β) της παρ. 1 εφαρμόζονται ανάλογα και σε περίπτωση ανάκλησης δωρεών εν ζωή και γονικών παροχών επικαρπίας.
3. Δωρεές και γονικές παροχές ψιλής κυριότητας, που φορολογήθηκαν σύμφωνα με την περ. ε) της παρ. 5 του άρθρου 66 οι οποίες:

α) ακυρώνονται ή αναγνωρίζονται ως άκυρες εν όλω ή εν μέρει ή ανατρέπονται τα αποτελέσματά τους λόγω ανάκλησης με τελεσίδικη δικαστική απόφαση, δεν υπόκεινται σε φόρο, ο φόρος δε που προσδιορίστηκε ή καταβλήθηκε εκπίπτει ή επιστρέφεται κατά περίπτωση και δεν φορολογούνται ως δωρεές του τέως δωρεοδόχου ή τέκνου προς τον αρχικό δωρητή ή γονέα προς τον οποίο επανέρχονται τα αντικείμενα των δωρεών ή γονικών παροχών,

β) ανακαλούνται με συμφωνία των μερών, φορολογούνται για τη σύστασή τους σύμφωνα με την περ. ε) της παρ. 5 του άρθρου 66, και δεν φορολογούνται ως δωρεές του τέως δωρεοδόχου ή τέκνου προς τον αρχικό δωρητή ή γονέα προς τον οποίο επανέρχονται τα αντικείμενα των δωρεών ή γονικών παροχών.

4. Δωρεές αιτία θανάτου αμετάκλητες, καθώς και δωρεές και γονικές παροχές ψιλής κυριότητας, των οποίων αναβλήθηκε η φορολογία και ακυρώνονται ή αναγνωρίζονται ως άκυρες εν όλω ή εν μέρει ή ανατρέπονται τα αποτελέσματά τους λόγω ανάκλησης με τελεσίδικη δικαστική απόφαση ή ανακαλούνται με συμφωνία των μερών οποτεδήποτε, δεν υπόκεινται σε φόρο για τη σύσταση καθώς και για την ακύρωση ή ανάκλησή τους.

5. Η επανάληψη συμβολαίου δωρεάς ή γονικής παροχής μεταξύ των ίδιων προσώπων ή των ειδικών ή καθολικών διαδόχων τους για το ίδιο ακίνητο, για οποιονδήποτε λόγο, καθώς και η διόρθωση συμβολαίου, εφόσον δεν αναφέρεται στο όνομα των συμβαλλομένων, στην έκταση ή στη θέση και στην περιγραφή του ακινήτου, δεν δημιουργεί υποχρέωση καταβολής φόρου. Αν με μεταγενέστερο συμβόλαιο διευκρινίζεται ότι η έκταση του ακινήτου που μεταβιβάστηκε είναι μεγαλύτερη από αυτήν που περιγράφεται στο αρχικό συμβόλαιο, οφείλεται φόρος μόνο για την αξία της επιπλέον έκτασης. Δεν οφείλεται φόρος, όταν η επιπλέον έκταση δεν υπερβαίνει το ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) της έκτασης που αναγράφεται στο συμβόλαιο που επαναλαμβάνεται και η αξία του ποσοστού αυτού δεν υπερβαίνει τα χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ. Αν με μεταγενέστερο συμβόλαιο διευκρινίζεται ότι η έκταση του ακινήτου που μεταβιβάστηκε είναι μικρότερη από αυτήν που περιγράφεται στο αρχικό συμβόλαιο, δεν οφείλεται φόρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ

Άρθρο 96
Ειδική απαλλαγή από τον φόρο για την κτήση πρώτης κατοικίας αιτία γονικής παροχής

1. Σε περίπτωση απόκτησης με γονική παροχή εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα, με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 76:

α) κατοικίας, δεν υπόκειται σε φόρο ποσό μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ για κάθε ενήλικο άγαμο δικαιούχο. Το ποσό αυτό ανέρχεται σε διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ, προκειμένου για έγγαμο ή μέρος συμφώνου συμβίωσης, διαζευγμένο ή μέρος συμφώνου συμβίωσης που έχει λυθεί ή χήρο ή άγαμο γονέα που έχει την επιμέλεια των τέκνων του, και προσαυξάνεται κατά είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα και κατά τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα,

β) οικοπέδου, δεν υπόκειται σε φόρο ποσό μέχρι πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ για κάθε άγαμο δικαιούχο. Το ποσό αυτό ανέρχεται σε εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, προκειμένου για έγγαμο ή μέρος συμφώνου συμβίωσης ή διαζευγμένο ή μέρος συμφώνου συμβίωσης που έχει λυθεί ή χήρο ή άγαμο γονέα που έχει την επιμέλεια των τέκνων του, και προσαυξάνεται κατά δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα και κατά δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα. Στο ποσό της απαλλαγής περιλαμβάνεται και η αξία μιας θέσης στάθμευσης αυτοκινήτου και ενός αποθηκευτικού χώρου, για επιφάνεια εκάστου έως

είκοσι τετραγωνικά μέτρα (20 τ.μ.), εφόσον βρίσκονται στην ίδια οικοδομή και αποκτώνται ταυτόχρονα. Αν η κατοικία ή το οικόπεδο ανήκει από κοινού στους δύο γονείς, παρέχεται απαλλαγή, εφόσον η απόκτηση γίνεται ταυτόχρονα και με το ίδιο συμβολαιογραφικό έγγραφο.

2. Αν ο δικαιούχος της απαλλαγής ή ο σύζυγος ή το μέρος του συμφώνου συμβίωσης ή τα ανήλικα τέκνα του είναι κύριοι κατοικίας ή οικοπέδου ή ιδανικού μεριδίου αυτών και μεταβιβάσουν με επαχθή ή χαριστική αιτία την επικαρπία ή το δικαίωμα της οίκησης ή ιδανικό μερίδιο επί της κατοικίας ή του οικοπέδου, το εμβαδόν των οποίων πληρούσε κατά τον χρόνο της μεταβίβασης τις στεγαστικές τους ανάγκες, δεν παρέχεται απαλλαγή πριν από την παρέλευση πέντε (5) ετών από τη μεταβίβαση της επικαρπίας, της οίκησης ή του ιδανικού μεριδίου. Το ανωτέρω χρονικό διάστημα απαιτείται και όταν μεταβιβάζεται η ψιλή κυριότητα οικοπέδου ή ιδανικού μεριδίου αυτού.

Άρθρο 97
Ειδικές και λοιπές απαλλαγές

Ενότητα Α.

Ειδικές περιπτώσεις δωρεών

α) Η παρ. 3 του άρθρου 75 εφαρμόζεται ανάλογα και στις κτήσεις αιτία δωρεάς. Οι χρηματικές δωρεές προς τα νομικά πρόσωπα της παρ. 3 του άρθρου 75 υπόκεινται στον φόρο της παρ. 4 του άρθρου 79 μετά την αφαίρεση αφορολόγητου ποσού χιλίων (1.000) ευρώ κατ' έτος.

β) Απαλλάσσονται από τον φόρο δωρεάς και από την υποχρέωση υποβολής της οικείας δήλωσης φόρου:

βα) οι δωρεές χρηματικών ποσών ή άλλων κινητών περιουσιακών στοιχείων από δωρητές ανώνυμους και μη, εφόσον οι δωρεές αυτές διοργανώνονται σε πανελλαδικό επίπεδο με την πρωτοβουλία φορέων για σκοπούς αποδεδειγμένα φιλανθρωπικούς και

ββ) οι δωρεές των κάθε φύσεως περιουσιακών στοιχείων που καταρτίζονται μεταξύ των εκκλησιαστικών προσώπων της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 75,

βγ) οι δωρεές χρηματικών ποσών ή άλλων κινητών περιουσιακών στοιχείων ή οποιωνδήποτε παροχών από δωρητές ανώνυμους και μη, οι οποίες πραγματοποιούνται για την ανακούφιση πληγέντων από σεισμό, πυρκαγιά ή πλημμύρα μέσα σε μία τριετία από την κήρυξη περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας.

Ενότητα Β.

Λοιπές απαλλαγές

Απαλλάσσονται από τον φόρο:

α) οι κτήσεις από τα πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 75.

β) Τα βοηθήματα ή αποζημιώσεις που καταβάλλονται εφάπαξ ή περιοδικά από τα ασφαλιστικά ταμεία ή ασφαλιστικούς οργανισμούς, λόγω θανάτου του ασφαλισμένου, στον επιζώντα σύζυγο ή στο επιζών μέρος του συμφώνου συμβίωσης, τα τέκνα, τους γονείς και τις άγαμες αδελφές αυτού.

γ) Οι χωρίς αντάλλαγμα παραχωρήσεις κινητών ή ακινήτων του ελληνικού Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

δ) Οι χωρίς αντάλλαγμα μεταβιβάσεις μετοχών και άλλων κινητών αξιών, με οποιουσδήποτε πρόσθετους όρους, οι οποίες διενεργούνται από ή προς το Ελληνικό Δημόσιο.

ε) Δωρεές κάθε είδους μέχρι του ποσού των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ συνολικά ανά δικαιούχο που χορηγούνται εφάπαξ ή περιοδικά, προς ενίσχυση:

εα) συζύγου ή μέρους συμφώνου συμβίωσης ή τέκνων και,

εβ) γονέων ή αδελφών, για μη έγγαμους ή μη συμβιούντες με σύμφωνο συμβίωσης, μελών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας που έχασαν τη ζωή τους κατά την εκτέλεση του καθήκοντός τους, οι οποίες πραγματοποιούνται εξ αυτού και μόνο του γεγονότος.

στ) Οι δωρεές κινητών περιουσιακών στοιχείων που βρίσκονται, κατά τον χρόνο της δωρεάς, στην αλλοδαπή, από Έλληνα υπήκοο που είναι εγκατεστημένος στην αλλοδαπή για δέκα (10) τουλάχιστον συνεχόμενα έτη και, σε περίπτωση μετεγκατάστασής του στην Ελλάδα, δεν έχει παρέλθει διάστημα μεγαλύτερο των πέντε (5) ετών, εκτός αν η Φορολογική Διοίκηση αποδείξει ότι αυτά είχαν αποκτηθεί κατά τα τελευταία δώδεκα (12) έτη στην ημεδαπή.

ζ) Οι δωρεές κινητών περιουσιακών στοιχείων που βρίσκονται, κατά τον χρόνο της δωρεάς, στην αλλοδαπή από Έλληνα υπήκοο που είναι εγκατεστημένος στην αλλοδαπή για είκοσι (20) τουλάχιστον συνεχόμενα έτη και δεν έχει μετεγκατασταθεί κατά τον χρόνο της δωρεάς στην Ελλάδα.

η) Δεν περιλαμβάνονται στην απαλλαγή των υποπερ. στ) και ζ) περιουσίες δημοσίων υπαλλήλων, στρατιωτικών και υπαλλήλων επιχειρήσεων που εδρεύουν στην Ελλάδα, εφόσον τα πρόσωπα αυτά εγκαταστάθηκαν στην αλλοδαπή λόγω της ιδιότητάς τους αυτής.

θ) Οι δωρεές και εισφορές σε είδος ή χρήμα προς τον φορέα υλοποίησης δράσεων ανθρωπιστικής και αναπτυξιακής βοήθειας στο πλαίσιο των διεθνών δεσμεύσεων της χώρας, εφόσον πραγματοποιούνται για την εκτέλεση των δράσεων αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ, ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 98
Υπολογισμός του φόρου

1. Το υπόλοιπο της περιουσίας, πλην των χρηματικών ποσών που αποκτάται αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής, το οποίο απομένει μετά την αφαίρεση των εκπτώσεων και απαλλαγών των άρθρων 94, 96 και 97, υποβάλλεται σε φόρο, ο οποίος υπολογίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 78 και 79, τα οποία εφαρμόζονται ανάλογα.

Από τον φόρο που προκύπτει εκπίπτουν:

α) ο φόρος που αναλογεί στις προγενέστερες δωρεές και γονικές παροχές, που συνυπολογίζονται σύμφωνα με το άρθρο 91, με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 82, και

β) ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε ή οριστικά και τελεσίδικα προσδιορίστηκε στην αλλοδαπή για τις δωρεές και γονικές παροχές κινητών που έγιναν εκεί, με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 83.

Ειδικά η γονική παροχή ή η δωρεά προς τα πρόσωπα που υπάγονται στην Α΄ κατηγορία της παρ. 1 του άρθρου 78 οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου, καθώς και η γονική παροχή ή η δωρεά χρηματικών ποσών προς τα ως άνω πρόσωπα, η οποία διενεργείται με μεταφορά χρημάτων μέσω χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, υπόκεινται σε φόρο, ο οποίος υπολογίζεται με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%), μετά την αφαίρεση εφάπαξ αφορολογήτου ποσού οκτακοσίων χιλιάδων (800.000) ευρώ. Οι δωρεές και γονικές παροχές του προηγούμενου εδαφίου δεν συνυπολογίζονται στην αιτία θανάτου κτήση περιουσίας μεταξύ των ίδιων προσώπων.

2. Η αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής κτήση χρηματικών ποσών, πλην των οριζομένων στην παρ. 1, υπόκειται σε φόρο, ο οποίος υπολογίζεται αυτοτελώς με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%), για δικαιούχους που υπάγονται στην Α΄ κατηγορία, με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%), για δικαιούχους που υπάγονται στη Β΄ κατηγορία και με συντελεστή σαράντα τοις εκατό (40%), για δικαιούχους που υπάγονται στη Γ΄ κατηγορία.

3. Για την αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής μεταβίβαση μετοχών, ομολογιών, ιδρυτικών και λοιπών εν γένει τίτλων εμπορικών εταιρειών εισηγμένων στο χρηματιστήριο, δημοσίων χρεογράφων ή άλλων τέτοιας φύσης αξιών, καθώς και μετοχών και λοιπών τίτλων κινητών αξιών, εταιρικών μερίδων ή μεριδίων, ποσοστών συμμετοχής σε εταιρείες ή άλλες νομικές οντότητες μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο ή σε κοινωνία αστικού δικαίου που ασκεί επιχείρηση ή επάγγελμα, καθώς και συνεταιριστικών μερίδων απαιτείται η σύνταξη ιδιωτικού εγγράφου, το οποίο συνυποβάλλεται με την οικεία δήλωση, ή συμβολαίου.

Άρθρο 99
Υπόχρεοι υποβολής δήλωσης

1. Υπόχρεοι για την υποβολή της δήλωσης είναι οι συμβαλλόμενοι στη δωρεά ή γονική παροχή. Δεν υποβάλλεται δήλωση, εφόσον δικαιούχοι είναι πρόσωπα της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 75.
2. Ειδικά για τις χρηματικές δωρεές προς τα πρόσωπα της παρ. 3 του άρθρου 75 που δεν υπερβαίνουν τα χίλια (1.000) ευρώ ανά δωρητή κατ' έτος, εφόσον αποδεικνύεται η σύστασή τους και δεν είναι γνωστά στον δωρεοδόχο τα πλήρη στοιχεία του δωρητή ή αυτός είναι αλλοδαπός και δεν διαθέτει Α.Φ.Μ. στην Ελλάδα, επιτρέπεται η υποβολή δήλωσης από τον δωρεοδόχο για το συνολικό ποσό των δωρεών χωρίς την αναγραφή των στοιχείων των δωρητών.
3. Εάν συντάσσεται συμβόλαιο, η δήλωση συμπληρώνεται από τον συμβολαιογράφο που συντάσσει αυτό. Οι συμβαλλόμενοι υποχρεούνται να προσκομίσουν στον συμβολαιογράφο όλα τα αναγκαία στοιχεία που απαιτούνται για την ορθή σύνταξη της δήλωσης από αυτόν και στη Φορολογική Διοίκηση τα νόμιμα δικαιολογητικά.
4. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. εξειδικεύονται οι εξαιρέσεις της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 100
Προθεσμίες υποβολής δήλωσης

1. Η δήλωση, ανεξάρτητα από το εάν οφείλεται φόρος, εφόσον καταρτίζεται συμβόλαιο, υποβάλλεται πριν από τη σύνταξη του οικείου συμβολαίου της δωρεάς ή γονικής παροχής. Προκειμένου για δωρεές ή γονικές παροχές που δεν έγιναν αμέσως αποδεκτές, υποβάλλεται νέα δήλωση από αυτόν που αποδέχεται, πριν από την κατάρτιση του συμβολαίου αποδοχής.
2. Αν δεν συντάχθηκε συμβόλαιο για τη σύσταση της δωρεάς ή γονικής παροχής ή αυτό συντάχθηκε στην αλλοδαπή, αλλά όχι ενώπιον Ελληνικής Προξενικής Αρχής, η δήλωση γι' αυτήν υποβάλλεται εντός έξι (6) μηνών από την παράδοση στον δωρεοδόχο του αντικειμένου της δωρεάς ή γονικής παροχής.
3. Σε περίπτωση δωρεάς αιτία θανάτου, η δήλωση υποβάλλεται εντός έξι (6) μηνών από τον θάνατο του δωρητή.
4. Σε περίπτωση ασφάλειας που υπόκειται σε φόρο δωρεάς, η δήλωση υποβάλλεται εντός έξι (6) μηνών από τον θάνατο του ασφαλισμένου.
5. Σε όσες περιπτώσεις η φορολογική υποχρέωση γεννάται σε χρόνο μεταγενέστερο από τη σύσταση της δωρεάς ή γονικής παροχής, υποβάλλεται νέα δήλωση εντός έξι (6) μηνών από τη γένεση της φορολογικής υποχρέωσης.
6. Ο συμβολαιογράφος δεν επιτρέπεται να συντάξει συμβόλαιο δωρεάς ή γονικής παροχής, αν έχει παρέλθει χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών από την ημέρα υποβολής της δήλωσης. Σε περιοχές όπου, σύμφωνα με το άρθρο 4, εφαρμόζεται το σύστημα Α.Π.Α.Α.,

επιτρέπεται να συντάσσεται συμβόλαιο και μετά την προθεσμία του προηγουμένου εδαφίου, εφόσον μέχρι τη σύνταξη του συμβολαίου δεν έχει τροποποιηθεί ο Α.Π.Α.Α. στη συγκεκριμένη περιοχή.

Άρθρο 101
Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων

1. Όπου στις διατάξεις του παρόντος Μέρους για τη φορολογία των κτήσεων αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής ορίζεται ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων για τις κτήσεις αιτία θανάτου, νοείται αντί του κληρονομουμένου ο δωρητής ή ο γονέας, αντί του χρόνου θανάτου του κληρονομουμένου ο χρόνος κατάρτισης της σύμβασης ή, προκειμένου για άτυπες δωρεές ή γονικές παροχές, ο χρόνος παράδοσης των αντικειμένων των δωρεών ή γονικών παροχών, προκειμένου για δωρεές αιτία θανάτου, ο χρόνος θανάτου του δωρητή, αντί της κτήσης αιτία θανάτου η κτήση αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής και αντί του δικαιούχου αιτία θανάτου ο δωρεοδόχος ή το τέκνο.
2. Στη φορολογία δωρεών και γονικών παροχών εφαρμόζονται ανάλογα οι παρ. 1 έως 6 και 8 του άρθρου 87.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ
ΚΟΙΝΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΦΟΡΟ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ, ΔΩΡΕΩΝ ΚΑΙ ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Άρθρο 102
Πιστοποιητικό της Φορολογικής Διοίκησης

1. Με την επιφύλαξη των παρ. 4, 5 και 6 του άρθρου 87 και της παρ. 1 του άρθρου 106, η Φορολογική Διοίκηση υποχρεούται μετά από αίτηση του υπόχρεου σε φόρο να χορηγεί σε αυτόν πιστοποιητικό, στο οποίο βεβαιώνεται η υποβολή της φορολογικής δήλωσης καθώς και η ολική ή μερική εκπλήρωση των υποχρεώσεών του ή η απαλλαγή του σύμφωνα με το παρόν Μέρος.
2. Το πιστοποιητικό της παρ. 1 ισχύει αποκλειστικά για ένα έτος από την έκδοσή του. Κατά τη διάρκεια της ισχύος του επιτρέπεται η έκδοση αντιγράφου του μόνο σε περίπτωση αποδεδειγμένης απώλειας ή καταστροφής του πρωτοτύπου. Κατ' εξαίρεση το πιστοποιητικό ισχύει για δύο (2) έτη για τα πρόσωπα της παρ. 3 του άρθρου 75.
3. Σε υποθέσεις για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννάται από 1ης.1.2015 και εφεξής, το πιστοποιητικό της παρ. 1 απαιτείται για πέντε (5) επιπλέον έτη από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία για την υποβολή της δήλωσης. Δεν απαιτείται πιστοποιητικό μετά την παρέλευση δέκα (10) ετών από το τέλος του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία για την υποβολή της δήλωσης.
4. Η Φορολογική Διοίκηση δικαιούται να αρνηθεί τη χορήγηση πιστοποιητικού για κινητά περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στη δήλωση του υπόχρεου σε φόρο, εφόσον η αξία αυτών που δηλώθηκαν είναι εμφανώς κατώτερη από την πραγματική και δεν διασφαλίζεται η καταβολή του φόρου που αναλογεί στην πραγματική αξία αυτών από τα περιουσιακά στοιχεία της

κτήσης αιτία θανάτου, δωρεάς ή γονικής παροχής που απομένουν στην κατοχή του υπόχρεου, αν δεν παρασχεθεί προηγουμένως η ασφάλεια της παρ. 5 του άρθρου 87.

Άρθρο 103
Υποχρεώσεις δημόσιων αρχών σχετικά με το πιστοποιητικό

1. Απαγορεύεται οποιαδήποτε ενέργεια κατόπιν αίτησης των δικαιούχων της κτήσης σύμφωνα με το άρθρο 53 ή των διαδόχων τους που έχει υποβληθεί ενώπιον οποιασδήποτε δημόσιας ή δημοτικής αρχής, καθώς και κατόπιν αγωγής ή αίτησης ή ενδίκου μέσου που ασκήθηκε ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου σχετικά με το αντικείμενο της κτήσης, εφόσον δεν προσκομίζεται πιστοποιητικό της Φορολογικής Διοίκησης ότι υποβλήθηκε η κατά το νόμο δήλωση ή εκδόθηκε πράξη προσδιορισμού φόρου. Η απαγόρευση ισχύει και κατά τη μεταγραφή οποιουδήποτε συμβολαίου ή πράξης δημόσιας αρχής ή δικαστικής απόφασης. Εάν η μεταγραφή γίνεται συνεπεία ενέργειας τρίτου που έχει έννομο συμφέρον και δεν έχει υποβληθεί η δήλωση, ο προϊστάμενος του κτηματολογικού γραφείου ενημερώνει σχετικά τη Φορολογική Διοίκηση εντός του επόμενου από τη μεταγραφή μήνα.
2. Η ένσταση για την παράλειψη προσκόμισης του πιστοποιητικού σύμφωνα με την παρ. 1 προτείνεται από τους ενδιαφερόμενους σε κάθε στάση της δίκης και εξετάζεται αυτεπάγγελτα από τα δικαστήρια και τις δημόσιες και δημοτικές αρχές. Με την υποβολή της ένστασης αναστέλλεται η πρόοδος της δίκης και κάθε άλλη ενέργεια μέχρι να προσκομιστεί το πιστοποιητικό. Τα δικαστήρια και οι δημόσιες και δημοτικές αρχές λαμβάνουν τα απαιτούμενα ασφαλιστικά μέτρα καθώς και τα μέτρα που είναι αναγκαία για τη συντήρηση των επίδικων αντικειμένων ή εκείνων στα οποία αφορά η αίτηση μέχρι την προσκόμιση του πιστοποιητικού της παρ. 1. Αν ανασταλεί η πρόοδος της δίκης λόγω μη προσκόμισης από τον υπόχρεο του πιστοποιητικού της παρ. 1, καθένας που νόμιμα μετέχει στη δίκη μπορεί να υποβάλει στη Φορολογική Διοίκηση αντίγραφο του εισαγωγικού δικογράφου και να επισπεύσει τη συζήτηση της υπόθεσης, εφόσον προσκομίσει βεβαίωση της Φορολογικής Διοίκησης για την υποβολή του δικογράφου.
3. Οι παρ. 1 και 2 δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση αίτησης για έκδοση κληρονομητηρίου.
4. Απαγορεύεται στον δικαιούχο της κτήσης αιτία θανάτου σύμφωνα με το άρθρο 54 η χορήγηση απογράφου δικαστικής απόφασης που επιδικάζει οποιαδήποτε απαίτηση στον αρχικό δανειστή, αν δεν προσκομιστεί στον γραμματέα του αρμόδιου δικαστηρίου το πιστοποιητικό του άρθρου 102. Σε περίπτωση παράβασης της παρούσας επιβάλλονται τα πρόστιμα του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58).
5. Απαγορεύεται η παραχώρηση τίτλων ιδιοκτησίας κατά τη διαδικασία του αναδασμού προς τους κυρίους των αναδιανεμητέων ακινήτων, εφόσον δεν προσκομίζεται το πιστοποιητικό του άρθρου 102. Η απαγόρευση του πρώτου εδαφίου ισχύει και για την παραχώρηση των τίτλων ιδιοκτησίας προς τους τελευταίους δικαιούχους, εφόσον από την κήρυξη του αναδασμού μέχρι την έκδοση των οριστικών τίτλων μεσολαβήσει μεταβίβαση των ακινήτων αιτία θανάτου, δωρεάς ή γονικής παροχής.

Άρθρο 104
Υποχρεώσεις τρίτων σχετικά με το πιστοποιητικό - Λοιπές υποχρεώσεις

1. Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, εταιρείες και γενικά κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που διακατέχει με οποιαδήποτε ιδιότητα ή οφείλει από οποιαδήποτε αιτία χρήματα, αξίες ή άλλα κινητά γενικά πράγματα, τα οποία αποτελούν αντικείμενο της κατά το άρθρο 53 κτήσης δεν επιτρέπεται να τα αποδώσουν ή να καταβάλουν τα οφειλόμενα γι’ αυτά ποσά ή τόκους

στους δικαιούχους, αν δεν τους προσκομιστεί το πιστοποιητικό του άρθρου 102 στο οποίο βεβαιώνεται, εκτός των άλλων, ότι καταβλήθηκε ο φόρος που αναλογεί ή ότι δεν οφείλεται φόρος. Η απόδοση των περιουσιακών στοιχείων μπορεί να διενεργείται και με παρακράτηση του φόρου από τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου που τα κατέχουν. Στην περίπτωση αυτή ο φόρος αποδίδεται από τα πρόσωπα αυτά το αργότερο μέχρι την επόμενη ημέρα από την απόδοση των περιουσιακών στοιχείων στους δικαιούχους.

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται ανάλογα και για τους κληρονόμους και τους εκτελεστές διαθήκης για τα κληροδοτήματα που οφείλουν.

3. Οι ελληνικές ασφαλιστικές εταιρείες και τα υποκαταστήματα και πρακτορεία αλλοδαπών ασφαλιστικών εταιρειών στην Ελλάδα δεν επιτρέπεται να καταβάλουν οποιοδήποτε χρηματικό ποσό για αμοιβή ή αποζημίωση που οφείλεται λόγω του θανάτου αυτού που ασφαλίσθηκε, αν δεν τους προσκομιστεί το πιστοποιητικό του άρθρου 102 σύμφωνα με την παρ. 1 του παρόντος.

4. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η απόδοση χρηματικών ποσών μέχρι χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ ανά δικαιούχο χωρίς την προσκόμιση πιστοποιητικού, υπό την προϋπόθεση ότι αυτός που καταβάλλει το ποσό ενημερώνει σχετικά, χωρίς καμία καθυστέρηση, τη Φορολογική Διοίκηση.

5. Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, κάθε φύσεως εταιρείες, και κάθε νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα δεν επιτρέπεται, εάν δεν τους προσκομισθεί το πιστοποιητικό του άρθρου 102, να προβαίνουν:

(α) σε οποιαδήποτε εγγραφή στα λογιστικά αρχεία τους για μετοχές που έχουν εκδοθεί από αυτά, ομολογίες και κάθε φύσεως τίτλους οριστικούς ή προσωρινούς, ή σε οποιαδήποτε άλλη ενέργεια, εφόσον οι τίτλοι αυτοί αποτελούν αντικείμενο της κτήσης κατά το άρθρο 53.

(β) σε μεταβίβαση ή μετατροπή ονομαστικών τίτλων ή άυλων ονομαστικών μετοχών σε ανώνυμους τίτλους, εφόσον αυτοί περιλαμβάνονται στην κατά το άρθρο 53 κτήση.

6. Η εταιρεία «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων ΑΕ» (ΕΛ.Κ.Α.Τ.) δεν επιτρέπεται να προβαίνει σε οποιαδήποτε καταχώριση στα αρχεία της ή σε οποιαδήποτε άλλη ενέργεια για άυλες ανώνυμες μετοχές, εφόσον οι μετοχές αυτές αποτελούν αντικείμενο της κατά το άρθρο 53 κτήσης, αν δεν της προσκομισθεί το πιστοποιητικό του άρθρου 102.

7. Οι ελληνικές ασφαλιστικές εταιρείες και τα υποκαταστήματα και πρακτορεία αλλοδαπών ασφαλιστικών εταιρειών στην Ελλάδα υποχρεούνται, μόλις λάβουν γνώση του θανάτου του δικαιούχου της γενομένης ασφάλισης κοσμημάτων και λοιπών γενικά πολύτιμων αντικειμένων καθώς και των κάθε φύσεως συλλογών έργων τέχνης, νομισμάτων, γραμματοσήμων και λοιπών γενικά αντικειμένων, κατά οποιουδήποτε κινδύνου, συμπεριλαμβανομένης της κλοπής ή πυρκαγιάς, να αποστείλουν στη Φορολογική Διοίκηση αντίγραφο του οικείου ασφαλιστηρίου συμβολαίου.

Άρθρο 105
Παραχώρηση υποθήκης χωρίς πιστοποιητικό

Επιτρέπεται η παραχώρηση υποθήκης σε κληρονομιαίο ακίνητο για σύναψη δανείου που θα χρησιμοποιηθεί για την καταβολή του φόρου που οφείλεται σύμφωνα με το παρόν Μέρος και πριν ακόμη προσκομισθεί το πιστοποιητικό του άρθρου 102 για την καταβολή του οφειλόμενου φόρου. Στην περίπτωση αυτή η υποθήκη που εγγράφεται ισχύει μόνο εφόσον, εντός ενός (1) μηνός από την κατάρτιση του συμβολαίου, προσκομισθεί στον συμβολαιογράφο που κατάρτισε το συμβόλαιο με το οποίο χορηγήθηκε η υποθήκη, το ανωτέρω πιστοποιητικό και προσαρτηθεί αυτό στο συμβόλαιο. Για την προσκόμιση αυτή συντάσσεται ατελώς έκθεση στο τέλος του αρχικού συμβολαίου. Αν προσκομισθεί το πιστοποιητικό στον συμβολαιογράφο, εντός της ανωτέρω

προθεσμίας, η ισχύς της υποθήκης ανατρέχει στον χρόνο κατά τον οποίο καταχωρήθηκε στα βιβλία των υποθηκών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΩΝ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΩΝ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Άρθρο 106
Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων

1. Απαγορεύεται η σύνταξη συμβολαίου με το οποίο μεταβιβάζεται η κυριότητα αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής ή συνιστώνται εμπράγματα δικαιώματα από τις ίδιες αιτίες σε ακίνητο ή κινητό που αποκτήθηκε αιτία θανάτου ή δωρεάς ή γονικής παροχής, καθώς και η σύνταξη συμβολαίου με το οποίο εξοφλείται ή εκχωρείται εν όλω ή εν μέρει απαίτηση που αποκτήθηκε από κάποια από τις ως άνω αιτίες, αν ο συμβολαιογράφος δεν προσαρτήσει στο συμβόλαιο που συντάσσει το πιστοποιητικό του άρθρου 102 και δεν κάνει μνεία για αυτό στο συμβόλαιο. Κατά τη σύνταξη συμβολαίου με το οποίο μεταβιβάζεται η κυριότητα με επαχθή αιτία ή συνιστώνται από την ίδια αιτία εμπράγματα δικαιώματα σε ακίνητο που αποκτήθηκε αιτία θανάτου, δωρεάς ή γονικής παροχής, δεν απαιτείται προσάρτηση του πιστοποιητικού του άρθρου 102. Στην περίπτωση αυτή ο συμβολαιογράφος μνημονεύει υποχρεωτικά στο συμβόλαιο που συντάσσει την υποβληθείσα, κατά περίπτωση, δήλωση φόρου κληρονομίας, δωρεάς ή γονικής παροχής, καθώς και τα στοιχεία αυτής.

2. Στα συμβόλαια δωρεάς, γονικής παροχής και αποδοχής κληρονομιάς προσαρτάται αντίγραφο της δήλωσης. Εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργάσιμων για τις δημόσιες υπηρεσίες ημερών από τη σύνταξη του συμβολαίου, ο συμβολαιογράφος υποχρεούται να ενημερώσει τη Φορολογική Διοίκηση για τον αριθμό και την ημερομηνία σύνταξης του συμβολαίου και τον τρόπο καταβολής του ποσού, εφόσον πρόκειται για χρηματική δωρεά ή γονική παροχή, με υποβολή αντιγράφου αυτού.

3. Στα συμβόλαια δωρεάς ή γονικής παροχής γίνεται μνεία του τόπου της γέννησης του δωρητή ή του γονέα, του βαθμού συγγένειας του δικαιούχου προς τον δικαιοπάροχο, με ιδιαίτερη μνεία αν η συγγένεια είναι εξ αίματος ή αγχιστείας ή υιοθεσίας, καθώς και του χρόνου τέλεσης αυτής, στην τελευταία περίπτωση. Επιπλέον γίνεται μνεία:

α) των προγενέστερων δωρεών ή γονικών παροχών που ο ίδιος δικαιοπάροχος έκανε στον ίδιο δικαιούχο και της αξίας αυτών και

β) ότι ο συμβολαιογράφος ζήτησε γι’ αυτά πληροφορίες από τους συμβαλλομένους και τους υπενθύμισε τις έννομες συνέπειες σε περίπτωση ανακρίβειας της δήλωσής τους.

4. Ο συμβολαιογράφος ευθύνεται για την ορθή συμπλήρωση της δήλωσης με βάση τα στοιχεία που προσκόμισαν οι υπόχρεοι σε δήλωση, τον τίτλο κτήσης και την περιγραφή του ακινήτου στο συμβόλαιο που συντάσσεται. Δεν έχει ευθύνη για όσα στοιχεία δεν έχουν περιέλθει σε γνώση του και δεν περιλαμβάνονται στο συμβολαιογραφικό έγγραφο. Στον συμβολαιογράφο που παραβαίνει τις υποχρεώσεις του παρόντος άρθρου και τις υποχρεώσεις των άρθρων 107 και 110, επιβάλλεται ανά παράβαση αυτοτελές πρόστιμο εκατό (100) ευρώ. Πρόστιμο δεν επιβάλλεται όταν η διαφορά μεταξύ της αξίας που δηλώθηκε και αυτής που προσδιορίσθηκε οριστικά ή με βάση τα άρθρα 3 και 5 δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) και η διαφορά φόρου δεν υπερβαίνει τα πεντακόσια (500) ευρώ.

Άρθρο 107
Ειδικές υποχρεώσεις δημοσίων αρχών και συμβολαιογράφων για παροχή στοιχείων

1. Κατά τους μήνες Ιανουάριο, Απρίλιο, Ιούλιο και Οκτώβριο υποχρεούνται να αποστέλλουν στη Φορολογική Διοίκηση:
α) Οι γραμματείς των οικείων δικαστηρίων αντίγραφα των διαθηκών που δημοσιεύθηκαν κατά το προηγούμενο τρίμηνο, των πρακτικών συμβιβασμού ακύρωσης διαθήκης που συντάχθηκαν, των κληρονομητηρίων, των αποφάσεων με βάση τις οποίες αναγνωρίζονται οριστικά δικαιώματα κληρονόμου, κληροδόχου ή δωρεοδόχου αιτία θανάτου ή ακυρώνεται διαθήκη ή συμβόλαιο δωρεάς ή κηρύσσεται κάποιος σε αφάνεια, καθώς και αντίγραφα των εκθέσεων σφράγισης και αποσφράγισης των περιουσιών αυτών που απεβίωσαν.
β) Οι συμβολαιογράφοι αντίγραφα των εκθέσεων απογραφής κληρονομιαίων περιουσιών που έγιναν κατά το προηγούμενο τρίμηνο, των δωρεών εν ζωή ή αιτία θανάτου και των γονικών παροχών καθώς και κάθε άλλου εγγράφου που αφορά σε κτήση αιτία θανάτου ή δωρεάς ή γονικής παροχής ή με το οποίο ορίζεται ότι σύμβαση που χαρακτηρίστηκε διαφορετικά είναι δωρεά.
γ) Οι δήμαρχοι και οι ληξίαρχοι πίνακα όσων απεβίωσαν κατά το προηγούμενο τρίμηνο, με συνοπτικές πληροφορίες για τον τόπο της γέννησης και της κατοικίας τους και για το ονοματεπώνυμο, την ηλικία, τη συγγένεια και την κατοικία των κληρονόμων τους.
2. Τις υποχρεώσεις της παρ. 1 έχουν και οι Ελληνικές Προξενικές Αρχές για τους κατοίκους εξωτερικού.

Άρθρο 108
Υποχρεώσεις τρίτων σχετικά με θυρίδες

1. Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, κάθε φύσεως εταιρείες και γενικά κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που εκμισθώνει θυρίδες θησαυροφυλακίου υποχρεούνται:
α) να δηλώνουν τα στοιχεία σχετικά με τις μισθώσεις αυτές στη Φορολογική Διοίκηση,
β) να τηρούν αλφαβητικό ευρετήριο στο οποίο αναγράφονται το όνομα, το επώνυμο ή η επωνυμία, το επάγγελμα και η κατοικία ή η έδρα κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας όλων των μισθωτών της θυρίδας, καθώς και ο αριθμός της θυρίδας που μισθώθηκε,
γ) να τηρούν βιβλίο, στο οποίο αναγράφονται το όνομα, το επώνυμο, το επάγγελμα, η διεύθυνση κατοικίας και η ιδιότητα κάθε προσώπου που κάθε φορά προβαίνει στο άνοιγμα θυρίδας, καθώς και η ημέρα και ώρα κατά την οποία εμφανίστηκαν για τον σκοπό αυτό, καθώς και να απαιτούν από τα πρόσωπα αυτά να υπογράφουν στο βιβλίο. Αν αυτός που προβαίνει στο άνοιγμα της θυρίδας δεν είναι προσωπικά ούτε αποκλειστικά ο μισθωτής αυτής, οφείλει να βεβαιώνει κάθε φορά και πριν από το άνοιγμα της θυρίδας ιδιοχείρως στο ανωτέρω βιβλίο ότι γνωρίζει ότι ο μισθωτής ή οι συμμισθωτές της θυρίδας βρίσκονται στη ζωή. Αν είναι αγράμματος, η βεβαίωση υπογράφεται από δύο (2) μάρτυρες.
2. Οι εκμισθωτές θυρίδων υποχρεούνται να μην επιτρέπουν την ανάληψη των κινητών πραγμάτων που περιλαμβάνονται στην κτήση αιτία θανάτου και τα οποία φυλάσσονται σε θυρίδες που οι ίδιοι έχουν εκμισθώσει, αν προηγουμένως δεν γίνει απογραφή του περιεχομένου τους και δεν τους προσκομισθεί το πιστοποιητικό του άρθρου 102. Η απογραφή γίνεται σύμφωνα με τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), με την παρουσία των ενδιαφερομένων και εκπροσώπου της Φορολογικής Διοίκησης.
3. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται ανάλογα και στους σφραγισμένους φακέλους ή κλεισμένα κιβωτίδια που παραδίδονται για φύλαξη σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, κάθε φύσεως εταιρείες

και γενικά σε κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που δέχεται τέτοιες καταθέσεις ή θεματοφυλακές.

Άρθρο 109
Υποχρεώσεις προσώπων σε περίπτωση ανοίγματος αδιαίρετου ή ενωμένου λογαριασμού

1. Πριν από κάθε ανάληψη χρημάτων από αδιαίρετο ή ενωμένο λογαριασμό του άρθρου 69, αυτός που αναλαμβάνει τα χρήματα υποχρεούται να βεβαιώσει υπεύθυνα ότι οι άλλοι συγκύριοι του λογαριασμού βρίσκονται στη ζωή ή απεβίωσαν.
2. Σε περίπτωση θανάτου ενός από τους καταθέτες αδιαίρετου ή ενωμένου λογαριασμού, αυτοί στους οποίους έχει ανοιχθεί ο λογαριασμός υποχρεούνται, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από τη γνωστοποίηση σε αυτούς του θανάτου, να γνωστοποιήσουν στη Φορολογική Διοίκηση τη διαμονή τους και πίνακα των ποσών και αξιών που υφίστανται κατά την ημέρα του θανάτου, σε πίστωση των συγκυρίων του λογαριασμού.

Άρθρο 110
Αποσφράγιση και απογραφή περιουσιακών στοιχείων

1. Κατά τη διενέργεια αποσφράγισης ή απογραφής αντικειμένων που ανήκουν σε κτήση αιτία θανάτου σύμφωνα με το άρθρο 54 ή σε δωρεά αιτία θανάτου και βρίσκονται στην ημεδαπή, παρίσταται και υπάλληλος της Φορολογικής Διοίκησης.
2. Οι αρχές ή οι συμβολαιογράφοι, οι οποίοι διενεργούν την αποσφράγιση ή απογραφή, καθώς και όσοι ζητούν τη διενέργειά της, υποχρεούνται πριν από κάθε ενέργεια, να γνωστοποιήσουν εγγράφως και με απόδειξη στη Φορολογική Διοίκηση, τον τόπο, την ημέρα και ώρα της διενέργειας αυτής. Η μετά την ανωτέρω γνωστοποίηση μη παράσταση υπαλλήλου της Φορολογικής Διοίκησης δεν κωλύει την διενέργεια της αποσφράγισης ή απογραφής.
3. Στην έκθεση που συντάσσεται κατά την αποσφράγιση ή απογραφή γίνεται απαραίτητα μνεία της ώρας και ημέρας της διενέργειας αυτής και προσαρτάται το αποδεικτικό της γνωστοποίησης στη Φορολογική Διοίκηση.

Άρθρο 111
Ειδικές υποχρεώσεις των δανειστών κληρονομίας

1. Οι δανειστές της κληρονομίας ή οι διάδοχοί τους έχουν υποχρέωση να παραδίδουν στους κληρονόμους του οφειλέτη κατόπιν αίτησής τους τα αποδεικτικά έγγραφα του χρέους. Στα έγγραφα αυτά πρέπει να αναφέρεται ο σκοπός για τον οποίο εκδόθηκαν.
2. Τα πρόσωπα της παρ. 1 υποχρεούνται επιπλέον να εκδίδουν χωρίς επιβάρυνση του αιτούντος βεβαίωση για το ποσό του χρέους και ότι αυτό δεν έχει εξοφληθεί κατά τον χρόνο του θανάτου του κληρονομουμένου. Για όσους δεν γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση η βεβαίωση υπογράφεται από το πρόσωπο που υποδεικνύεται από αυτούς και από δύο (2) άλλους μάρτυρες. Στη βεβαίωση πρέπει να γίνεται μνεία ότι αυτός που την εκδίδει γνωρίζει τις έννομες συνέπειες της ανακρίβειας του περιεχομένου της και να βεβαιώνεται το γνήσιο της υπογραφής του.
3. Όποιος αρνείται να παραδώσει τα αναφερόμενα στην παρ. 1 έγγραφα ή/και να εκδώσει τη βεβαίωση της παρ. 2, υποχρεούται σε αποζημίωση του κληρονόμου για τη ζημία που επήλθε σε αυτόν από την άρνησή του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΛΟΙΠΕΣ ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 112
Υπολογισμός δικαιωμάτων μεταγραφής τίτλων και εκτίμηση αξίας από πιστοποιημένο εκτιμητή

1. Σε περίπτωση υποβολής τίτλου για μεταγραφή μετά από παρέλευση έτους τουλάχιστον από τη σύνταξή του, τα αναλογικά κατά περίπτωση δικαιώματα που είναι καταβλητέα για τη μεταγραφή, υπολογίζονται με βάση την πραγματική αξία του ακινήτου που μεταβιβάζεται ή του εμπράγματου δικαιώματος επί ακινήτου, όπως αυτά περιγράφονται στον τίτλο που μεταγράφεται, κατά τον χρόνο της μεταγραφής. Στις περιπτώσεις αυτές ο προσδιορισμός της αξίας του μεταβιβαζόμενου ακινήτου γίνεται με βάση ειδική έκθεση εκτίμησης της Φορολογικής Διοίκησης που εκδίδεται μετά από αίτηση του Προϊσταμένου του κτηματολογικού γραφείου.
2. Η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να ζητήσει την εκτίμηση από Εκτιμητή του Μητρώου Πιστοποιημένων Εκτιμητών της αγοραίας αξίας των ακόλουθων περιουσιακών στοιχείων, εφόσον αυτά αποτελούν αντικείμενο φορολογίας:
α) των ακινήτων και των εμπράγματων δικαιωμάτων επί αυτών που εμπίπτουν στα άρθρα 3 και 5,
β) των μετοχών εταιρειών μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο ή λοιπών τίτλων κινητών αξιών ανωνύμων εταιρειών ή συμμετοχών σε εταιρείες ή νομικές οντότητες μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο ή συνεταιρισμούς, τα οποία δεν εμπίπτουν στην παρ. 5 του άρθρου 62, και
γ) λοιπών κινητών μεγάλης αξίας, έργων τέχνης ή συλλογών αντικειμένων αξίας καθώς και γενικά πολύτιμων αντικειμένων του άρθρου 63.
3. Οι πιστοποιημένοι εκτιμητές επιλαμβάνονται και μετά από αίτηση του υπόχρεου σε φόρο ή προδικαστική απόφαση δικαστηρίου. Το πόρισμα του πιστοποιημένου εκτιμητή επέχει θέση έκθεσης πραγματογνωμοσύνης. Εάν ο υπόχρεος σε φόρο που ζήτησε την εκτίμηση των αντικειμένων της φορολογίας από πιστοποιημένο εκτιμητή υποβάλλει δήλωση στη Φορολογική Διοίκηση στην αξία που καθορίστηκε από τον εκτιμητή και επισυνάψει σε αυτή τη σχετική έκθεση εκτίμησης, θεωρείται ότι αποδέχθηκε στο σύνολό της την έκθεση εκτίμησης και απαλλάσσεται από τους τόκους και τα πρόστιμα λόγω ανακρίβειας του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58) που επιμεριστικά αναλογούν στα στοιχεία που εκτιμήθηκαν.
4. Στην περίπτωση που την εκτίμηση περιουσιακών στοιχείων ζητήσει η Φορολογική Διοίκηση ή Δικαστήριο, για τα θέματα που αφορούν την αμοιβή του πιστοποιημένου εκτιμητή, εφαρμόζονται κατά περίπτωση η υποπαρ. Γ6 του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α΄ 107) και ο Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α΄ 97).

Άρθρο 113
Φορολογία υποθέσεων με διαφορετικό φορολογικό καθεστώς

1. Στην περίπτωση που αναβλήθηκε η φορολογία κάποιων περιουσιακών στοιχείων σε υποθέσεις των Τμημάτων Ι και ΙΙ του παρόντος Μέρους και κατά τον χρόνο της φορολογίας αυτών εφαρμόζονται διαφορετικοί φορολογικοί συντελεστές από αυτούς που ίσχυαν κατά τον χρόνο της φορολογίας των λοιπών περιουσιακών στοιχείων, ο φόρος που αναλογεί σε αυτά εξευρίσκεται:
α) με υπολογισμό του φόρου στο σύνολο της φορολογητέας κληρονομικής μερίδας ή κληροδοσίας ή δωρεάς ή γονικής παροχής με βάση τους φορολογικούς συντελεστές της λήξης της αναβολής της φορολογίας και την αξία, την οποία κάθε περιουσιακό στοιχείο είχε κατά τον χρόνο της φορολογίας του και

β) με έκπτωση του φόρου που αναλογεί με βάση τους συντελεστές του χρόνου λήξης της αναβολής φορολογίας στην αξία της περιουσίας που φορολογήθηκε από τον φόρο που προκύπτει σύμφωνα με την περ. α.

2. Αν ο φόρος που προσδιορίστηκε για αυτή την περιουσία που φορολογήθηκε είναι ανώτερος από τον φόρο που εκπίπτει σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 1 εκπίπτει ο ανώτερος αυτός φόρος. Ο φόρος που τελικά οφείλεται δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να είναι κατώτερος από τον φόρο που αναλογεί στα περιουσιακά στοιχεία για τα οποία αναβλήθηκε η φορολογία χωρίς συνυπολογισμό των στοιχείων που φορολογήθηκαν προγενέστερα με διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές.

Άρθρο 114
Ακυρότητα ιδιωτικών αντεγγράφων

Κάθε ιδιωτικό αντέγγραφο με το οποίο ορίζεται ότι σύμβαση που έχει χαρακτηρισθεί διαφορετικά είναι δωρεά, θεωρείται άκυρο και δεν παράγει κανένα αποτέλεσμα για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Μέρους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 115
Μεταβατικές διατάξεις

1. Κατά τη χορήγηση της απαλλαγής του άρθρου 76, τα πρόσωπα τα οποία έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης κατά τις διατάξεις του ν. 3719/2008 (Α΄ 241), αντιμετωπίζονται ως σύζυγοι, εφόσον το σύμφωνο συμβίωσης είχε καταρτισθεί τουλάχιστον δύο (2) έτη πριν από την αιτία θανάτου κτήση.

2. Για γονικές παροχές που έχουν συσταθεί μέχρι τις 18.2.2017 και αφορούν ακίνητα που βρίσκονται σε νησιά με πληθυσμό, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, κάτω από τρεις χιλιάδες εκατό (3.100) κατοίκους, ο φόρος που προκύπτει μειώνεται κατά σαράντα τοις εκατό (40%), εφόσον το τέκνο είναι μόνιμος κάτοικος των νησιών αυτών.

3. Σε υποθέσεις για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε μέχρι και την 31η.12.2008, το δικαίωμα της Φορολογικής Διοίκησης για την επιβολή των φόρων του παρόντος Μέρους έχει παραγραφεί. Στις υποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου δεν απαιτείται το πιστοποιητικό του άρθρου 102 και δεν εφαρμόζονται οι κατά περίπτωση υποχρεώσεις του παρόντος Τμήματος ΙΙΙ σχετικά με αυτό. Αντί του πιστοποιητικού προσκομίζεται:

α) για τις κτήσεις αιτία θανάτου, ληξιαρχική πράξη θανάτου από την οποία να προκύπτει ότι ο θάνατος του κληρονομουμένου ή δωρητή αιτία θανάτου επήλθε μέχρι και την 31η.12.2008, καθώς και υπεύθυνη δήλωση του υπόχρεου ότι δεν συντρέχει περίπτωση μετάθεσης του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης,

β) για τις δωρεές εν ζωή και γονικές παροχές, αντίγραφο του οικείου συμβολαίου που συντάχθηκε μέχρι και την 31η.12.2008 ή βεβαίωση του συμβολαιογράφου που συνέταξε το συμβόλαιο ότι αυτό συντάχθηκε μέχρι και την 31η.12.2008 καθώς και υπεύθυνη δήλωση του υπόχρεου ότι δεν συντρέχει περίπτωση μετάθεσης του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης.

4. Σε υποθέσεις για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε από 1ης.1.2009 μέχρι τις 31.12.2014, το πιστοποιητικό της παρ. 1 απαιτείται για όσο χρόνο η Φορολογική Διοίκηση δεν έχει εκπέσει του δικαιώματος για κοινοποίηση πράξης προσδιορισμού φόρου και προστίμου σύμφωνα

με τις παρ. 1 και 3 του άρθρου 102 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών Προικών και Κερδών από Τυχερά Παίγνια (ν. 2961/2001, Α΄ 266).

ΤΜΗΜΑ IV
ΦΟΡΟΣ ΚΕΡΔΩΝ ΑΠΟ ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 116
Αντικείμενο του φόρου

1. Σε φόρο υποβάλλονται:
α) τα κέρδη από τα λαχεία, περιλαμβανομένου του αμοιβαίου λαχειοφόρου ιπποδρομιακού στοιχήματος (SWEEPSTAKE) που κυκλοφορούν στην Ελλάδα,
β) τα κέρδη από το τυχερό παίγνιο «Στοίχημα» της περ. γ) του άρθρου 25 του ν. 4002/2011 (Α΄ 180) περιλαμβανομένων:
βα) των στοιχημάτων προκαθορισμένης ή μη απόδοσης της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2433/1996 (Α΄ 180),
ββ) των στοιχημάτων προκαθορισμένης ή μη απόδοσης που διεξάγουν αδειοδοτημένοι πάροχοι δυνάμει του άρθρου 45 του ν. 4002/2011 (Α΄ 180), και
βγ) του αμοιβαίου στοιχήματος επί ιπποδρομιών που διεξάγεται σύμφωνα με τον ν. 4338/2015 (Α΄ 131),
γ) τα κέρδη από τα τυχερά παίγνια που διεξάγονται σε παικτικές συνεδρίες από αδειοδοτημένους παρόχους, δυνάμει των άρθρων 39 και 45 του ν. 4002/2011, ήτοι τα κέρδη από τα τυχερά παίγνια που διεξάγονται με παιγνιομηχανήματα, τα τυχερά παίγνια καζίνο και το πόκερ και οι παραλλαγές του. Ως παικτική συνεδρία νοείται το χρονικό διάστημα από τη στιγμή που ο παίκτης εισάγει την ατομική κάρτα παίκτη σε παιγνιομηχάνημα ή από τη στιγμή που συνδέεται με το κεντρικό πληροφοριακό σύστημα (ΚΠΣ) ενός παρόχου τυχερών παιγνίων στο διαδίκτυο, μέχρι που, κατά περίπτωση ως ανωτέρω, είτε εξάγει την ατομική κάρτα παίκτη από το παιγνιομηχάνημα είτε αποσυνδέεται από το ΚΠΣ του διαδικτυακού παρόχου. Σε κάθε περίπτωση, έκαστη παικτική συνεδρία λήγει με την πάροδο εικοσιτεσσάρων (24) ωρών από τη στιγμή που ο παίκτης εισάγει την ατομική κάρτα παίκτη σε παιγνιομηχάνημα ή από τη στιγμή που συνδέεται με το ΚΠΣ διαδικτυακού παρόχου. Στην περίπτωση συμμετοχής του παίκτη σε τουρνουά πόκερ, ο φόρος παρακρατείται αυτοτελώς κατά την απόδοση των κερδών (επάθλων) του τουρνουά,
δ) τα κέρδη από τα τυχερά παίγνια που διεξάγονται από την εταιρεία Οργανισμός Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου (Ο.Π.Α.Π.) Α.Ε. δυνάμει του άρθρου 27 του ν. 2843/2000 (Α΄ 219), εκτός αυτών των περ. β) και γ) της παρούσας παραγράφου,
ε) τα κέρδη από τις λαχειοφόρες ομολογίες και τις λαχειοφόρες αγορές, τα οποία προκύπτουν από κληρώσεις που γίνονται στην Ελλάδα, καθώς και οι κάθε είδους παροχές που προσφέρονται σε όσους συμμετέχουν σε παιχνίδια ή διαγωνισμούς ραδιοφωνικούς, τηλεοπτικούς και λοιπούς παρεμφερείς οποιασδήποτε μορφής που διενεργούνται στην Ελλάδα,
στ) τα έσοδα από έπαθλα που λαμβάνουν ερασιτέχνες ιδιοκτήτες δρομώνων ίππων. Φυσικό πρόσωπο που έχει στην ιδιοκτησία ή συνιδιοκτησία του μέχρι πέντε (5) δρόμωνες ίππους ή ποσοστιαία μερίδια κυριότητας δρομώνων ίππων που αθροιστικά αποτελούν πέντε (5) δρόμωνες ίππους, τεκμαίρεται ότι είναι ερασιτέχνης ως προς τη δραστηριότητά του αυτή. Οι κύριοι

δρομώνων ίππων που δεν είναι ερασιτέχνες φορολογούνται για τη δραστηριότητα τους αυτή σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α΄ 167).
2. Κέρδος από τυχερό παίγνιο των περ. β), γ) και δ) της παρ. 1 είναι το ποσό που καταβάλλεται ή πιστώνεται στον παίκτη ως αποτέλεσμα του τυχερού παιγνίου, μετά την αφαίρεση του ποσού που κατέβαλε για τη συμμετοχή του στο παίγνιο αυτό.
3. Αν αντικείμενο του φόρου είναι κινητό ή ακίνητο ή άλλο περιουσιακό στοιχείο, για τον υπολογισμό του φόρου, λαμβάνεται υπόψη η αξία του που εξευρίσκεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 3, 4, 5, 60 έως 66 και 68.

Άρθρο 117
Υποκείμενο του φόρου

Υπόχρεος στον φόρο είναι ο δικαιούχος του κέρδους ή της παροχής ή του εσόδου από έπαθλο σύμφωνα με το άρθρο 116.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΧΡΟΝΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ

Άρθρο 118
Χρόνος γένεσης φορολογικής υποχρέωσης

Η φορολογική υποχρέωση γεννάται κατά τον χρόνο καταβολής του κέρδους ή της παροχής ή του εσόδου από έπαθλο.

Άρθρο 119
Απαλλαγές από τον φόρο

1. Δεν φορολογούνται τα κέρδη από λαχειοφόρες ομολογίες που με ειδικούς νόμους εξαιρούνται από τη φορολόγηση.
2. Απαλλάσσονται από τον φόρο τα χρηματικά ή κάθε είδους έπαθλα που προσφέρονται μέσω προγράμματος δημοσίων κληρώσεων στους τυχερούς που πραγματοποιούν συναλλαγές με τη χρήση μέσων πληρωμής με κάρτα ή με άλλο ηλεκτρονικό μέσο πληρωμής, για την αγορά αγαθών ή τη λήψη υπηρεσιών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 70 του ν. 4446/2016 (Α΄ 240).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ, ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗΣ, ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 120
Υπολογισμός του φόρου

Τα κέρδη της παρ. 1 του άρθρου 116 υποβάλλονται σε φόρο ως εξής:
α) Τα κέρδη της περ. α υποβάλλονται σε φόρο αυτοτελώς ανά γραμμάτιο λαχείου, μετά την αφαίρεση αφορολόγητου ποσού εκατό (100) ευρώ, με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%), εφόσον

πρόκειται για κέρδη μέχρι χίλια (1.000) ευρώ, και με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%), εφόσον πρόκειται για κέρδη από χίλια ευρώ και ένα λεπτό (1.000,01) και πάνω.

β) Τα κέρδη της περ. β υποβάλλονται σε φόρο ανά δελτίο παιχνιδιού, σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:

Κέρδη ανά δελτίο (σε €)	Συντελεστής κλιμακίου
0-100	0,0%
100,01-200	2,5%
200,01-500	5%
>500	7,5%

Για τα παίγνια της περίπτωσης αυτής, ως δελτίο νοείται η καταχώριση πρόβλεψης του παίκτη, ανεξαρτήτως εάν αφορά σε ένα ή περισσότερα στοιχηματικά γεγονότα. Αν το δελτίο αφορά σε ένα στοιχηματικό γεγονός, η απόδοση της πρόβλεψης ισούται με την προσφερόμενη απόδοση του επιλεγέντος στοιχηματικού γεγονότος. Αν το δελτίο αφορά σε περισσότερα στοιχηματικά γεγονότα, η απόδοση της πρόβλεψης ισούται με το γινόμενο όλων των προσφερόμενων αποδόσεων καθενός από τα επιλεγέντα στοιχηματικά γεγονότα.

γ) Τα κέρδη της περ. γ που καταβάλλονται ή πιστώνονται στον Ηλεκτρονικό Λογαριασμό Παίκτη υποβάλλονται σε φόρο, μετά την αφαίρεση αφορολόγητου ποσού εκατό (100) ευρώ, αυτοτελώς ανά παικτική συνεδρία, με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%), εφόσον πρόκειται για κέρδη μέχρι πεντακόσια (500) ευρώ, και με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%), εφόσον πρόκειται για κέρδη από πεντακόσια ευρώ και ένα λεπτό (500,01) και πάνω.

δ) Τα κέρδη της περ. δ υποβάλλονται σε φόρο ανά δελτίο παιχνιδιού, σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:

Κέρδη ανά δελτίο (σε €)	Συντελεστής κλιμακίου
0-100	0,0%
100,01-200	2,5%
200,01-500	5%
500,01-2.500	10%
>2.500	20%

Ως δελτίο νοείται η καταχώριση κάθε συνόλου επιλογών του παίκτη, το οποίο συνιστά μία αυτοτελή συμμετοχή του σε μία κλήρωση ή έναν διαγωνισμό εκάστου παιγνίου.

ε) Τα κέρδη και οι παροχές της περ. ε υποβάλλονται σε φόρο αυτοτελώς με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%), μετά την αφαίρεση αφορολόγητου ποσού χιλίων (1.000) ευρώ ανά αντικείμενο.

στ) Τα έσοδα της περ. στ φορολογούνται αυτοτελώς με συντελεστή δέκα πέντε τοις εκατό (15%).

Άρθρο 121

Υπόχρεοι και προθεσμία υποβολής δήλωσης - Παρακράτηση φόρου και αναλογική εφαρμογή διατάξεων

1. Όποιος ενεργεί την πληρωμή των κερδών ή καταβάλλει τις παροχές ή τα έσοδα από έπαθλα που υπόκεινται σε φορολογία σύμφωνα με τα άρθρα 116 έως 118, υποβάλλει δήλωση για λογαριασμό του υπόχρεου σε φόρο.
2. Η δήλωση υποβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από την καταβολή του κέρδους ή της παροχής στον δικαιούχο. Ειδικά για τα έσοδα της περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 116, η δήλωση υποβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του δεύτερου μήνα από την καταβολή του επάθλου.
3. Ο φόρος που αναλογεί στη δήλωση παρακρατείται και καταβάλλεται στη Φορολογική Διοίκηση από αυτόν που ενεργεί την πληρωμή των κερδών ή καταβάλλει τις παροχές ή τα έσοδα από έπαθλα.
4. Τα άρθρα 102 έως 107 και 110, 112 και 115 εφαρμόζονται αναλογικά και κατά περίπτωση για τη φορολογία κτήσης κερδών από τυχερά παίγνια.

Άρθρο 122
Φορολόγηση αδιάθετων ποσών

Το συνολικό ποσό που προέρχεται, μετά τη λήξη κάθε φορολογικού έτους, από τα αδιάθετα ποσά από τη στρογγυλοποίηση των μεριδίων, καθώς και από την παραγραφή των κερδών των παιχνιδιών και στοιχημάτων που διενεργούνται από τις εταιρείες Ο.Π.Α.Π. Α.Ε. και Ο.Δ.Ι.Ε. Α.Ε. υπόκειται σε φόρο με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%). Το άρθρο 121 εφαρμόζεται ανάλογα.

ΜΕΡΟΣ Γ΄
ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 123
Τελικές διατάξεις

1. Οι φόροι του παρόντος Κώδικα με εξαίρεση τον φόρο του Μέρους Α΄ του Βιβλίου Δεύτερου, όταν δεν προβλέπεται η τμηματική καταβολή τους, καταβάλλονται εντός προθεσμίας τριών (3) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της δήλωσης ή την έκδοση της πράξης άμεσου ή διοικητικού προσδιορισμού του φόρου. Η καταβολή του φόρου αποδεικνύεται από αποδεικτικό καταβολής που εκδίδεται από τη Φορολογική Διοίκηση. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο του αποδεικτικού καταβολής.
2. Τα άρθρα 3, 4 και 5 εφαρμόζονται αναλόγως και για τον προσδιορισμό της εισφοράς του ν. 960/1979 (Α΄ 194).
3. Κατά την εφαρμογή του Μέρους Β΄ του Βιβλίου Τρίτου του παρόντος Κώδικα δεν προσδιορίζεται φόρος από τη Φορολογική Διοίκηση, εφόσον το συνολικό ποσό του φόρου που αναλογεί ανά υπόχρεο δεν υπερβαίνει τα τριάντα (30) ευρώ.
4. Για την εφαρμογή του τρίτου και τέταρτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 98 δεν συνυπολογίζονται προγενέστερες δωρεές και γονικές παροχές που έχουν διενεργηθεί μέχρι και τις 30.9.2021 σύμφωνα με το άρθρο 91.
5. Δεν θίγονται από την εφαρμογή του Μέρους Α΄ του Βιβλίου Τρίτου του παρόντος Κώδικα, οι διατάξεις περί απαλλαγής των μελών του Αυτόνομου Οικοδομικού Οργανισμού Αξιωματικών του Στρατού Ξηράς, Θαλάσσης και Αέρος για τα ακίνητα που μεταβιβάζονται από αυτόν προς τα μέλη του.

6. Δεν θίγονται από την εφαρμογή του Μέρους Β΄ του Βιβλίου Τρίτου του παρόντος Κώδικα:
α) Οι κείμενες διατάξεις για τη φορολογία Ισραηλιτικών γαμικών συμφώνων (κε τουμπά) και περιουσιών Ισραηλιτών που χάθηκαν κατά τον πόλεμο και δεν άφησαν κληρονόμους,
β) οι διμερείς συμβάσεις με άλλα κράτη σχετικά με τη φορολογία κληρονομιών προσώπων που έχουν αποβιώσει και έχουν κυρωθεί με νόμο,
γ) ειδικές διατάξεις για απαλλαγές ή μειώσεις από τον φόρο κληρονομιών και δωρεών που έχουν θεσπιστεί μετά την ισχύ της ενότητας Β του άρθρου 25 του ν. 3842/2010 (Α΄ 58).
7. α. Ποσοστό των εσόδων από τις κατηγορίες φόρων των περ. β και δ του άρθρου 120 χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση αθλητικών ομάδων και την επιχορήγηση των Ειδικών Επιτροπών του άρθρου 53 του ν. 2725/1999 (Α΄ 121), κατόπιν κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού. Με την ίδια απόφαση δύναται να καθορίζονται οι δικαιούχοι, ο τρόπος κατανομής της εν λόγω χρηματοδότησης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.
β. Ειδικώς για τη χρηματοδότηση Αθλητικών Ανωνύμων Εταιρειών (Α.Α.Ε.), Τμημάτων Αμειβομένων Αθλητών (Τ.Α.Α.) και ερασιτεχνικών αθλητικών σωματείων, ποσοστό έως πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού που προβλέπεται στην απόφαση της περ. α καταβάλλεται, εφόσον δεν έχουν επιβληθεί τελεσιδίκως κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος κατ' επανάληψη κυρώσεις για περισσότερες παραβατικές συμπεριφορές των ιδίων ή των φιλάθλων τους, όπως αυτές τυποποιούνται στις πειθαρχικές διατάξεις της οικείας αθλητικής ομοσπονδίας. Το ποσοστό της χρηματοδότησης που δεν καταβάλλεται κατ' εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου διατίθεται αποκλειστικά για την κατασκευή, τη συντήρηση, τη βελτίωση και τη λειτουργία αθλητικών υποδομών στα Εθνικά Αθλητικά Κέντρα που τελούν υπό την εποπτεία της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού. Με κοινή απόφαση του αρμόδιου για τον αθλητισμό Υπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών εξειδικεύονται οι παραβατικές συμπεριφορές που συνεπάγονται την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, καθορίζονται τα ειδικότερα ποσοστά απομείωσης της χρηματοδότησης αναλόγως με τον αριθμό, την ένταση και τη βαρύτητα των παραβατικών συμπεριφορών και καθορίζονται όλα τα ειδικότερα τεχνικά ή λεπτομερειακά ζητήματα που αφορούν στη διαδικασία εφαρμογής της παρούσας παραγράφου.
γ. Η ισχύς της περ. β΄ της παρούσας παραγράφου αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2026.
8. Με αποφάσεις του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των άρθρων 1 έως 122 του παρόντος Κώδικα με την επιφύλαξη των περιπτώσεων όπου υφίστανται εξουσιοδοτικές διατάξεις στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ή άλλα όργανα.
9. Όπου στις κείμενες διατάξεις γίνεται παραπομπή ή αναφορά σε κωδικοποιούμενη με τον παρόντα Κώδικα διάταξη:
α) των άρθρων 23Α και 23 του ν. 3427/2005 (Α΄ 312) ή του Περιουσιολογίου Ακινήτων και της Δήλωσης στοιχείων ακινήτων,
β) των παρ. 1 έως 7 του άρθρου 41 του ν. 1249/1982 (Α΄ 43), με την εξαίρεση των παρ. 1Α έως και 1Ε του ίδιου άρθρου,
γ) του άρθρου 41 Α του ν. 1249/1982 περί προσδιορισμού αξίας κτισμάτων και γης,
δ) του άρθρου 32 του ν. 3842/2010 περί προσδιορισμού αξίας ακινήτων,
ε) των άρθρων 1 έως 8 του ν. 4223/2013 (Α΄ 287) ή στον ΕΝ.Φ.Ι.Α.,
στ) των άρθρων 15 έως 17 του ν. 3091/2002 (Α΄ 330) ή στον Ειδικό Φόρο επί των Ακινήτων,
ζ) των άρθρων 1 έως 20 του ν. 1587/1950 (Α΄ 294), ο οποίος κύρωσε τον α.ν. 1521/1950 (Α΄ 245), ή στη νομοθεσία περί μεταβιβάσεως ακινήτων,

η) του άρθρου 1 του ν. 1078/1980 (Α΄ 238) ή στη νομοθεσία για την απαλλαγή από τον φόρο μεταβίβασης πρώτης κατοικίας,
θ) του άρθρου 48 του ν. 2873/2000 (Α΄ 285) ή στη νομοθεσία για την απαλλαγή από τον φόρο μεταβίβασης πρώτης κατοικίας στη Θράκη,
ι) του άρθρου 13 του ν. 634/1977 (Α΄ 186) ή στη νομοθεσία για την απαλλαγή από τον φόρο μεταβίβασης ακινήτων συμβάσεων αγοράς ή ανταλλαγής γεωργικών και κτηνοτροφικών εκτάσεων,
ια) των άρθρων 1 έως 122 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών προικών και κερδών από τυχερά παίγνια, που κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του ν. 2961/2001 (Α΄ 266) ή στη νομοθεσία περί φορολογίας κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών και κερδών από λαχεία,
όπως οι ανωτέρω νόμοι, άρθρα και επιμέρους διατάξεις αυτών έχουν τροποποιηθεί ή αντικατασταθεί ή συμπληρωθεί και ισχύουν, εφεξής νοείται η αντίστοιχη διάταξη του παρόντος Κώδικα ή ο παρών Κώδικας.
10. Κανονιστικές αποφάσεις ή άλλες διοικητικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των κωδικοποιούμενων με τον παρόντα Κώδικα διατάξεων της παρ. 9 εξακολουθούν να ισχύουν.
11. Κανονιστικές αποφάσεις ή άλλες διοικητικές πράξεις οι οποίες, τροποποιούν ή αντικαθιστούν αποφάσεις ή πράξεις που αναφέρονται στην παρ. 10, μετά τη δημοσίευση του παρόντος Κώδικα, εκδίδονται εφεξής κατ' εφαρμογή αυτού.
12. Διαδικαστικές πράξεις που διενεργούνται ή πράξεις που εκδίδονται ή ενέργειες που λαμβάνουν χώρα μετά την ισχύ του παρόντος Κώδικα διέπονται από αυτόν.

Άρθρο 124
Καταργούμενες διατάξεις

Οι κωδικοποιούμενες με τον παρόντα Κώδικα διατάξεις, όπως αναλυτικά προσδιορίζονται στην παρ. 9 του άρθρου 123 και ισχύουν, καταργούνται.

Άρθρο δεύτερο
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ			**ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΟΥΜΕΝΗ ΔΙΑΤΑΞΗ**		
Άρθρο πρώτο					
ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑ ΑΞΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ					
ΤΜΗΜΑ Ι ΠΕΡΙΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ					
Άρθρο 1			Άρθρο 23 Α ν. 3427/2005 (Α΄ 312), όπως αυτό είχε προστεθεί με το άρθρο 52 ν. 3842/2010 (Α΄ 58) και εν συνεχεία η παρ. 2 αυτού αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 άρθρου 24 του ν. 3943/2011 (Α΄ 66).		
Άρθρο 1	παρ. 1		Άρθρο 23 Α ν. 3427/2005	παρ. 1	
Άρθρο 1	παρ. 2		Άρθρο 23Α ν. 3427/2005	παρ. 3	
Άρθρο 1	παρ. 3		Άρθρο 23Α ν. 3427/2005	παρ. 4	
Άρθρο 1	παρ. 4		Άρθρο 23 Α ν. 3427/2005	παρ. 5	
Άρθρο 2			Άρθρο 23 ν. 3427/2005, όπως τροποποιήθηκε με τις παρ. 1 και 3 άρθρου 20 ν. 3634/2008 (Α΄ 9), με την παρ. 1 και 3 άρθρου 51 ν. 3842/2010, με την παρ. 8γ του άρθρου 18 ν. 4002/2011 (Α΄ 180), με την παρ. 2.β. του άρθρου 321 ν. 4072/2012 (Α΄ 86), με την παρ. 2 του άρθρου 19 ν. 4110/2013 (Α΄ 17), με τις παρ. 1, 2, 3, 4 του άρθρου 12 ν. 4223/2013 (Α΄ 287), με την παρ. 2 του άρθρου 53 ν. 4272/2014 (Α΄ 145), με το άρθρο 12 ν. 4239/2014 (Α΄ 43), με τις παρ. 1 και 3 του άρθρου 52 ν. 4276/2014 (Α΄ 155), με το άρθρο 42 ν. 4308/2014 (Α΄ 251), με τις παρ. 3 και 5 του άρθρου 86 ν. 4316/2014 (Α΄ 270), με το άρθρο 6 ν. 4328/2015 (Α΄ 51), με την παρ. 3 του άρθρου 2 ν. 4337/2015 (Α΄ 129), με την παρ. 1 του άρθρου 49 ν. 4410/2016 (Α΄ 141), με το άρθρο 51 του ν. 4389/2016 (Α΄ 94), με την παρ. 1 του άρθρου όγδοου ν. 4393/2016 (Α΄ 106), με τις παρ. 4 και 6 του άρθρου 10 και τις παρ. 7, 8 του άρθρου 13 ν. 4474/2017 (Α΄ 80), με την παρ. 1 του άρθρου 73 ν. 4607/2019 (Α΄ 65), με την παρ. 1 του άρθρου 49 ν. 4646/2019 (Α΄ 201), με τις παρ. 1, 2 του άρθρου 48 ν. 4916/2022 (Α΄ 65), με το άρθρο 25 του ν. 5036/2023 (Α΄ 77) και με το άρθρο 56 ν. 5087/2024 (Α΄ 25).		
Άρθρο 2	παρ. 1		Άρθρο 23 ν. 3427/2005	τα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 1	
Άρθρο 2	παρ. 2		Άρθρο 23 ν. 3427/2005	τρίτο εδάφιο της παρ. 1	
Άρθρο 2	παρ. 3		Άρθρο 23 ν. 3427/2005	πέμπτο εδάφιο της παρ. 1	
Άρθρο 2	παρ. 4		Άρθρο 23 ν. 3427/2005	δέκατο εδάφιο, έβδομο εδάφιο και δέκατο έβδομο εδάφιο της παρ. 1	
Άρθρο 2	παρ. 4	υποπερ. δα)	Άρθρο 23 ν. 3427/2005	δέκατο εδάφιο της παρ. 1	υποπερ. δα) και δβ)

Άρθρο 2	παρ. 4	υποπερ. δβ)	Άρθρο 23 ν. 3427/2005	δέκατο εδάφιο της παρ. 1	υποπερ. δγ)
Άρθρο 2	παρ. 4	περ. στ)	Άρθρο 23 ν. 3427/2005	δέκατο εδάφιο της παρ. 1	περ. στ)
Άρθρο 2	παρ. 4	περ. ζ)	Άρθρο 23 ν. 3427/2005	δέκατο εδάφιο της παρ. 1	περ. ζ)
Άρθρο 2	παρ. 4	περ. η)	Άρθρο 23 ν. 3427/2005	δέκατο εδάφιο της παρ. 1	περ. η)
Άρθρο 2	παρ. 4	περ. θ)	Άρθρο 23 ν. 3427/2005	έβδομο εδάφιο και περ. θ) του δέκατου εδαφίου της παρ. 1	
Άρθρο 2	Παρ. 4	περ. ιζ)	Άρθρο 23 ν. 3427/2005	δέκατο έβδομο εδάφιο της παρ. 1	
Άρθρο 2	παρ. 5		Άρθρο 23 ν. 3427/2005	Εδάφια δωδέκατο έως και δέκατο έκτο της παρ. 1	
Άρθρο 2	παρ. 6		Άρθρο 23 ν. 3427/2005	παρ. 1.α	
Άρθρο 2	παρ. 7		Άρθρο 23 ν. 3427/2005	τέταρτο εδάφιο της παρ. 1.α	
Άρθρο 2	παρ. 8		Άρθρο 23 ν. 3427/2005	υποπαρ. 3.α.	
Άρθρο 2	παρ. 9		Άρθρο 23 ν. 3427/2005	παρ. 4	
Άρθρο 2	παρ. 10		Άρθρο 23 ν. 3427/2005	πρώτο εδάφιο της παρ. 7	
Άρθρο 2	παρ. 11		Άρθρο 23 ν. 3427/2005	τρία πρώτα εδάφια της παρ. 11	
Άρθρο 2	παρ. 12		Άρθρο 23 ν. 3427/2005	τέταρτο εδάφιο της παρ. 11	
Άρθρο 2	παρ. 13		Άρθρο 23 ν. 3427/2005	πέμπτο εδάφιο της παρ. 11	
ΤΜΗΜΑ ΙΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑΣ ΑΞΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ					
Άρθρο 3			α) Άρθρα 3 και 8 α.ν. 1587/1950 (Α΄ 294), ο οποίος κύρωσε τον α.ν. 1521/1950 (Α΄ 245), όπως αυτές τροποποιήθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 1 ν. 329/1974 (Α΄ 56), αντικαταστάθηκαν με την παρ. Α.3 του άρθρου 47 ν. 4646/2019 και την παρ. 1 του άρθρου 90 ν. 4941/2022 (Α΄ 113), β) Ενότητα Α του άρθρου 10, παρ. 2 και 3 του άρθρου 41 και παρ. 3 του άρθρου 73 ν. 2961/2001 (Α΄ 266), όπως οι διατάξεις αυτές τροποποιήθηκαν με την παρ. 1 της ενότητας Α΄, την παρ. Α.3 και την παρ. Α.8 του άρθρου 48 ν. 4646/2019 και γ) μερικώς παρ. 2 του άρθρου 17 ν. 3091/2002 (Α΄ 330).		
Άρθρο 4			α) Παρ. 1 έως 7 α) των παρ. 1 έως 7 του άρθρου 41 ν. 1249/1982 (Α΄ 43) με την εξαίρεση των παρ. 1 Α έως και 1 Ε του ίδιου άρθρου,		

		όπως η παρ. 1 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 51 ν. 4646/2019, η παρ. 2 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 14 ν. 1473/1984 (Α΄ 127) και με την παρ. 8 του άρθρου 24 ν. 1828/1989 (Α΄ 2), συμπληρώθηκε με τις παρ. 10 και 11 του άρθρου 14 ν. 1882/1990 (Α΄ 43), με την παρ. 2 του άρθρου 14 ν. 1473/1984 και με την παρ. 3 του άρθρου 13 ν. 2579/1998 (Α΄ 31), η παρ. 4 αυτού καταργήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 67 ν. 4646/2019, η παρ. 6 αυτού προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 14 ν. 1473/1984 (Α΄ 127), και τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 24 ν. 1828/1989 και η παρ. 7 αυτού προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 6 ν. 1914/1990 (Α΄ 178), β) Ενότητα Β του άρθρου 10 ν. 2961/2001, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 20 ν. 3427/2005, γ) μερικώς παρ. 2 του άρθρου 17 ν. 3091/2002	
Άρθρο 4	Περ. α) της παρ. 2	Άρθρο 41 ν. 1249/1982	περ. α) της παρ. 2
Άρθρο 4	Παρ. 3	Άρθρο 41 ν. 1249/1982	Εδάφια δεύτερο επ. της παρ. 6
Άρθρο 5		α) Άρθρο 41 Α ν. 1249/1982, όπως προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 10 ν. 2386/1996 (Α΄ 43), β) Ενότητα Γ άρθρου 10 ν. 2961/2001, γ) μερικώς παρ. 2 άρθρου 17 ν. 3091/2002	
Άρθρο 6		Άρθρο 32 ν. 3842/2010 (εκτός των εδαφίων τρίτου, τέταρτου και πέμπτου της παρ. 1 του ίδιου άρθρου που κωδικοποιούνται ως άρθρο 7 στον παρόντα Κώδικα), όπως τροποποιήθηκαν με την παρ. 4 του άρθρου 13 ν. 4223/2013, με τις παρ. 5, 6 και 7 άρθρου 52 ν. 4276/2014, με το άρθρο 49 ν. 4916/2022, με το άρθρο 40 ν. 4949/2022 (Α΄ 126).	
ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ			
Άρθρο 7		Εδάφια τρίτο, τέταρτο και πέμπτο της παρ. 1 άρθρου 32 ν. 3842/2010, όπως προστέθηκαν με το άρθρο 57 ν. 4223/2013, εν συνεχεία το τρίτο εδάφιο τροποποιήθηκε με την παρ. 2 το άρθρου 12 ν. 4239/2014 και το τέταρτο εδάφιο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 40 ν. 4949/2022 (Α΄ 126)	
ΒΙΒΛΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ			
ΜΕΡΟΣ Α' ΕΝΙΑΙΟΣ ΦΟΡΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ			
ΤΜΗΜΑ Ι ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ			

Άρθρο 8	Παρ. 1 έως 5 άρθρου 1 ν. 4223/2013, όπως η παρ. 3 αυτού τροποποιήθηκε με το άρθρο 40 ν. 4916/2022 και η παρ. 6 αυτού είχε προστεθεί με την παρ. 1 του άρθρου 126 ν. 4549/2018 (Α΄105)
Άρθρο 9	Παρ. 1 έως 9 άρθρου 2 ν. 4223/2013, όπως η περ. γ) της παρ. 1 τροποποιήθηκε με την προσθήκη της υποπερ. γγ) με την παρ. 1 του άρθρου 41 ν. 4916/2022, οι περ. γ), δ), ε) και στ) της παρ. 2 αυτού αντικαταστάθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 49 ν. 4410/2016 και εν συνεχεία η περ. στ' της παρ. 2 καταργήθηκε με το άρθρο 13 ν. 4474/2017 και η παρ. 9 αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 41 ν. 4916/2022
Άρθρο 10	Άρθρο 3 ν. 4223/2013, όπως κατά περίπτωση αντικαταστάθηκαν η περ. α΄ της παρ. 1 με το άρθρο 74 ν. 4758/2020 (Α΄ 242) και η περ. β΄ της παρ. 1 με το άρθρο 81 ν. 4646/2019, η περ. γ΄ τροποποιήθηκε με το άρθρο 36 παρ. 2 ν. 5135/2024 (Α΄ 147), η περ. στ) της παρ. 1 τροποποιήθηκε με το άρθρο 78 ν. 4821/2021 (Α΄ 134), προστέθηκαν η περ. η της παρ. 1 με την παρ. 4 του άρθρου 2 ν. 4337/2015, η περ. θ της παρ. 1 με την παρ. 1 του άρθρου 29 ν. 4726/2020 (Α΄ 181), η περ. ι με το άρθρο 20 ν. 4873/2021 (Α΄ 248), συμπληρώθηκε η περ. α΄ της παρ. 2 με την παρ. 2 του άρθρου δέκατου όγδοου ν. 4286/2014 (Α΄ 194), η παρ. 4 (πρώην 3) είχε προστεθεί ως παρ. 3 με την περ. 5 της υποπαρ.Γ του άρθρου τρίτου ν. 4254/2014 (Α΄ 85), αναριθμήθηκε σε παρ. 4 και συμπληρώθηκε με την παρ. 3 του άρθρου δέκατου όγδοου ν. 4286/2014 (Α΄ 194) και τροποποιήθηκε με προσθήκη εδαφίων με την παρ. 3 του άρθρου 117 ν. 4387/2016 (Α΄ 85) και με την παρ.1 του άρθρου 13 ν. 4484/2017 (Α΄ 110), προστέθηκε η παρ. 5 με την παρ. 9 του άρθρου δέκατου όγδοου ν. 4286/2014 (Α΄ 194) και συμπληρώθηκε με την υποπαρ. Δ.3. του άρθρου 2 ν. 4336/2015, η παρ. 6 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 54 ν. 5087/2024 και εν συνεχεία τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 35 ν. 5135/2024 (Α΄ 147), η παρ. 7 όπως είχε τροποποιηθεί και αντικατασταθεί με σειρά διατάξεων, τελικά αντικαταστάθηκε με το άρθρο 96 ν. 4714/2020 (Α΄ 148) και εν συνεχεία τροποποιήθηκε διαδοχικά με το άρθρο 95 ν. 4826/2021 (Α΄ 160), με το άρθρο 42 ν. 4916/2022, με το άρθρο 22 ν. 5024/2023 (Α΄ 41), με την παρ.1 του άρθρου 54 ν. 5087/2024 και παρατάθηκε η ισχύς της με την περ. α΄΄ της παρ. 3 του άρθρου 37 ν. 5167/2024 (Α΄ 207), η παρ. 7Α είχε προστεθεί με το άρθρο 154 ν. 4808/2021 (Α΄ 101) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 42 ν. 4916/2022, το άρθρο 23 ν. 5024/2023 (Α΄ 41), την παρ. 1 του άρθρου 35 ν. 5135/2024 (Α΄ 174) και την παρ. 1 του άρθρου 34 ν. 5188/2025 (Α΄ 49), η παρ. 7Β είχε προστεθεί με το άρθρο δέκατο έκτο της από 13.8.2021 ΠΝΠ (Α΄ 143) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 42 ν. 4916/2022 (Α΄65) και το άρθρο 24 ν. 5024/2023 (Α΄41) και επεκτάθηκε η ισχύς της με την παρ. 2 του άρθρου 35 ν. 5135/2024 (Α΄147) και την παρ. 3 του άρθρου 34 ν. 5188/2025 (Α΄49), η περ. 7Γ είχε προστεθεί με το

		άρθρο 76 ν. 4837/2021 (Α΄ 178)και τροποποιήθηκε με το άρθρο 25 ν. 5024/2023 (Α΄ 41) και την παρ. 1 του άρθρου 35 ν. 5135/2024 (Α΄ 147), η παρ. 7Δ είχε προστεθεί με το άρθρο 76 ν. 4837/2021 (Α΄ 178) και τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 35 ν. 5135/2024 (Α΄ 147) και το άρθρο 34 ν. 5188/2025 (Α΄ 49), η παρ. 7Ε είχε προστεθεί με το άρθρο 45 ν. 4876/2021 (Α΄251) και τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 68 ν. 5100/2024 (Α΄49) και την παρ. 2 του άρθρου 34 ν. 5188/2025 (Α΄49), η παρ. 7ΣΤ προστέθηκε με το άρθρο 26 ν. 5024/2023 (Α΄ 41), η παρ. 7Ζ είχε προστεθεί με το άρθρο 44 ν. 5045/2023 (Α΄ 136) και τροποποιήθηκε με την παρ.1 του άρθρου 10 ν. 5162/2024 (Α΄ 198), η παρ. 7Η, η οποία είχε προστεθεί με το άρθρο 69 ν. 5045/2023 (Α΄ 136) και στη συνέχεια καταργήθηκε από την έναρξη ισχύος της με την παρ. 3 άρθρου 54 ν. 5087/2024 (Α΄ 25), η παρ.7Θ προστέθηκε με το άρθρο 92 ν. 5162/2024 (Α΄ 198) και τέλος η παρ. 8 προστέθηκε ως παρ. 7 με την παρ.1 του άρθρου 7 της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΠΝΠ) της 26.7.2018 (Α΄ 138), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4576/2018 (Α΄ 196) και στη συνέχεια αναριθμήθηκε σε παρ.8 με το άρθρο τρίτο της ΠΝΠ της 10.8.2018 (Α΄149).
Άρθρο 10	παρ. 1	Άρθρο 3 ν. 4223/2013	παρ. 1
Άρθρο 10	παρ. 2	Άρθρο 3 ν. 4223/2013	παρ. 2
Άρθρο 10	παρ. 3	Άρθρο 3 ν. 4223/2013	παρ. 3
Άρθρο 10	παρ. 4	Άρθρο 3 ν. 4223/2013	παρ. 4
Άρθρο 10	παρ. 5	Άρθρο 3 ν. 4223/2013	παρ. 7Ζ
Άρθρο 10	παρ. 6	Άρθρο 3 ν. 4223/2013	παρ. 8
ΤΜΗΜΑ ΙΙ ΒΑΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ			
Άρθρο 11		Άρθρο 4 του ν. 4223/2013, όπως ο πίνακας της περ. α΄ της παρ. 2 της Ενότητας Α΄ που είχε τροποποιηθεί διαδοχικά αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 43 ν. 4916/2022 και τα δύο τελευταία εδάφια της ίδιας περ. προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 43 ν. 4916/2022 (Α΄ 65), τροποποιήθηκαν με το άρθρο 24 ν. 5036/2023 (Α΄ 77) και με την παρ. 2 του άρθρου 68 ν. 5100/2024 (Α΄ 49), ο πίνακας της περ. α΄ της παρ. 1 της Ενότητας Β΄ αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 43 ν. 4916/2022, το δεύτερο εδάφιο της περ. β΄ της παρ. 1 της Ενότητας Β΄ προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου δέκατου όγδοου ν. 4286/2014 (Α΄ 194) και το τελευταίο εδάφιο της υποπερ. ββ΄ της περ. γ΄ και η υποπερ. δ΄ της παρ. 1 της Ενότητας Β΄ προστέθηκαν με την παρ. 10 του άρθρου 52 ν. 4276/2014, το τελευταίο εδάφιο της περ. ε΄ της παρ. 1 της Ενότητας Β΄ συμπληρώθηκε με την παρ. 4 του άρθρου δέκατου όγδοου ν. 4286/2014 (Α΄ 194), οι Ενότητες Γ΄, Δ΄ και Ε΄ είχαν προστεθεί με την παρ. 4 του άρθρου 43 ν. 4916/2022 και στη συνέχεια η Ενότητα Γ΄ τροποποιήθηκε διαδοχικά με την παρ. 1 του άρθρου 23 ν. 4935/2022 (Α΄ 103), με

		το άρθρο 27 ν. 5024/2023, με την παρ. 1 του άρθρου 115 ν. 5104/2024 και με το άρθρο 93 ν. 5162/2024 (Α΄ 198), η Ενότητα Ε΄ τροποποιήθηκε διαδοχικά με την παρ. 2 του άρθρου 27 ν. 5024/2023, με την παρ. 2 του άρθρου 115 ν. 5104/2024 (Α΄ 58) και με το άρθρο 93 ν. 5162/2024 (Α΄ 198), και η Ενότητα ΣΤ΄ προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 51 ν. 5167/2024 (Α΄ 207), ενώ τα έτη για τα οποία ισχύει η Ενότητα ΣΤ΄ ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 51 ν. 5167/2024.	
Άρθρο 11	παρ. 1 της Ενότητας Α΄	Άρθρο 4 ν. 4223/2013	παρ. 1 της Ενότητας Α΄
Άρθρο 11	παρ. 2 της Ενότητας Α΄	Άρθρο 4 ν. 4223/2013	παρ. 2 της Ενότητας Α΄
Άρθρο 11	παρ. 3 της Ενότητας Α΄	Άρθρο 4 ν. 4223/2013	παρ. 3 της Ενότητας Α΄
Άρθρο 11	παρ. 1 της Ενότητας Β΄	Άρθρο 4 ν. 4223/2013	παρ. 1 της Ενότητας Β΄
Άρθρο 11	παρ. 2 της Ενότητας Β΄	Άρθρο 4 ν. 4223/2013	παρ. 2 της Ενότητας Β΄
Άρθρο 11	παρ. 1 της Ενότητας Γ΄	Άρθρο 4 ν. 4223/2013	πρώτο εδάφιο της Ενότητας Γ΄
Άρθρο 11	παρ. 2 της Ενότητας Γ΄	Άρθρο 4 ν. 4223/2013	δεύτερο και τρίτο εδάφιο της Ενότητας Γ΄
Άρθρο 11	παρ. 3 της Ενότητας Γ΄	Άρθρο 4 ν. 4223/2013	τέταρτο εδάφιο της Ενότητας Γ΄
Άρθρο 11	παρ. 4 της Ενότητας Γ΄	Άρθρο 4 ν. 4223/2013	έκτο και έβδομο εδάφιο της Ενότητας Γ΄
Άρθρο 11	παρ. 5 της Ενότητας Γ΄	Άρθρο 4 ν. 4223/2013	πέμπτο και όγδοο εδάφιο της Ενότητας Γ΄
Άρθρο 11	παρ. 1 της Ενότητας Δ΄	Άρθρο 4 ν. 4223/2013	περ.α΄ της Ενότητας Δ΄
Άρθρο 11	παρ. 2 της Ενότητας Δ΄	Άρθρο 4 ν. 4223/2013	περ.β΄ της Ενότητας Δ΄
Άρθρο 11	παρ. 1 της Ενότητας Ε΄	Άρθρο 4 ν. 4223/2013	πρώτο εδάφιο της Ενότητας Ε΄
Άρθρο 11	παρ. 2 της Ενότητας Ε΄	Άρθρο 4 ν. 4223/2013	δεύτερο εδάφιο της Ενότητας Ε΄
Άρθρο 11	παρ. 3 της Ενότητας Ε΄	Άρθρο 4 ν. 4223/2013	τρίτο και τέταρτο εδάφιο της Ενότητας Ε΄
Άρθρο 11	παρ. 4 της Ενότητας Ε΄	Άρθρο 4 ν. 4223/2013	πέμπτο, έκτο και έβδομο εδάφιο της Ενότητας Ε΄
Άρθρο 11	παρ. 1 της Ενότητας ΣΤ΄	Άρθρο 4 ν. 4223/2013	παρ. 1
Άρθρο 11	παρ. 2 της Ενότητας ΣΤ΄	Άρθρο 4 ν. 4223/2013	παρ. 2
Άρθρο 11	παρ. 3 της Ενότητας ΣΤ΄	Άρθρο 51 ν. 5167/2024	παρ. 2

Άρθρο 12		Άρθρο 5 ν. 4223/2013, όπως είχε τροποποιηθεί με σειρά διατάξεων και εν τέλει αντικαταστάθηκε με το άρθρο 44 ν. 4916/2022	
Άρθρο 13		Άρθρο 7 ν. 4223/2013, με εξαίρεση την παρ. 3 αυτού που κωδικοποιείται στο άρθρο 16, όπως οι περ. α΄ και β΄ της παρ. 1 τροποποιήθηκαν με το άρθρο 46 παρ. 1 ν. 4916/2022, η περ. γ΄ της παρ. 1 αντικαταστάθηκε με το άρθρο δέκατο όγδοο παρ.6.β. ν. 4286/2014 (Α΄ 194), η περ. α΄ της παρ. 2 τροποποιήθηκε με το άρθρο 46 παρ. 2 ν. 4916/2022, η περ. β΄ της παρ. 2 τροποποιήθηκε με το άρθρο δέκατο όγδοο παρ.6.ζ ν. 4286/2014 (Α΄ 194), η περ. γ΄ της παρ. 2 αντικαταστάθηκε με το άρθρο δέκατο όγδοο παρ.6.γ. ν. 4286/2014 (Α΄ 194), η παρ. 2 Α είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 46 παρ. 3 ν. 4916/2022 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 67 παρ.1 ν. 4931/2022 (Α΄ 94), η υφιστάμενη παρ. 4 προστέθηκε και οι προηγούμενες παρ. 4 και 5 αναριθμήθηκαν σε 5 και 6 αντίστοιχα με την παρ. 2 του άρθρου 13 ν. 4484/2017 (Α΄ 110) και στη συνέχεια προστέθηκε νέα παρ. 5 και αναριθμήθηκαν οι προηγούμενες παρ. 5 και 6 σε 6 και 7 αντίστοιχα με την παρ. 2 του άρθρου 7 της ΠΝΠ της 26.7.2018 και εν συνεχεία η παρ. 5 τροποποιήθηκε με το άρθρο 46 παρ. 4 ν. 4916/2022	
Άρθρο 13	παρ. 1	Άρθρο 7 ν. 4223/2013	παρ. 1
Άρθρο 13	παρ. 2	Άρθρο 7 ν. 4223/2013	παρ. 2
Άρθρο 13	παρ. 3	Άρθρο 7 ν. 4223/2013	παρ. 2Α
Άρθρο 13	παρ. 4	Άρθρο 7 ν. 4223/2013	παρ. 5
Άρθρο 13	παρ. 5	Άρθρο 7 ν. 4223/2013	παρ. 7 (μερικώς)
ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ, ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ			
Άρθρο 14		Άρθρο 6 ν. 4223/2013 όπως η παρ. 1 τροποποιήθηκε με την περ. 6 της υποπαρ. Γ. του άρθρου τρίτου ν. 4254/2014 (Α΄ 85) και η παρ. 3, όπως είχε τροποποιηθεί με σειρά διατάξεων, και εν τέλει τροποποιήθηκε με το άρθρο 26 του ν. 5036/2023	
Άρθρο 14	παρ. 1	Άρθρο 6 ν. 4223/2013	παρ. 1
Άρθρο 14	παρ. 2	Άρθρο 6 ν. 4223/2013	παρ. 2 και το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3
Άρθρο 14	παρ. 3	Άρθρο 6 του ν. 4223/2013	παρ. 3 πλην του τελευταίου εδαφίου
Άρθρο 14	παρ. 4	Άρθρο 6 του ν. 4223/2013	παρ. 3 ενδέκατο και δωδέκατο εδάφιο
Άρθρο 14	παρ. 5	Άρθρο 6 του ν. 4223/2013	παρ. 4
Άρθρο 15		Άρθρο 8 ν. 4223/2013, όπως η παρ. 1 αυτού τροποποιήθηκε διαδοχικά με το άρθρο 77 ν. 4821/2021 (Α΄ 134), με το άρθρο πεντηκοστό τέταρτο ν. 4839/2021 (Α΄ 181), με το άρθρο 67 παρ. 2 ν. 4931/2022, με την παρ. 1 του άρθρου 24 ν. 4935/2022 (Α΄ 103)	

		και με την παρ. 1 του άρθρου 55 ν. 5087/2024, και η παρ. 2 αυτού τροποποιήθηκε με το άρθρο 31 ν. 4282/2014 (Α΄ 182)	
Άρθρο 15	παρ. 1	Άρθρο 8 ν. 4223/2013	πρώτο εδάφιο της παρ. 1
Άρθρο 15	παρ. 2	Άρθρο 8 ν. 4223/2013	έκτο εδάφιο της παρ. 1
Άρθρο 16		Παρ. 3 του άρθρου 7 ν. 4223/2013, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο δέκατο όγδοο παρ. 6.δ. ν. 4286/2014 (Α΄ 194) και η περ. γ΄ αυτής, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο δέκατο όγδοο παρ. 6.ε. ν. 4286/2014(Α΄ 194) και παρ. 7 του άρθρου 7 ν. 4223/2013 (μερικώς)	
ΤΜΗΜΑ IV ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ			
Άρθρο 17		Άρθρο 3 ν. 4223/2013 Άρθρο 6 ν. 4223/2013	
Άρθρο 17	περ. α της παρ. 1	Παρ. 7 του άρθρου 3 ν. 4223/2013, η οποία είχε τροποποιηθεί και αντικατασταθεί με σειρά διατάξεων, τελικά αντικαταστάθηκε με το άρθρο 96 ν. 4714/2020 και εν συνεχεία τροποποιήθηκε διαδοχικά με το άρθρο 95 ν. 4826/2021 (Α΄ 160), με το άρθρο 42 ν. 4916/2022 (Α΄ 65), με το άρθρο 22 ν. 5024/2023, με την παρ. 1 του άρθρου 54 ν. 5087/2024 και παρατάθηκε η ισχύς της με την παρ. 3 α του άρθρου 37 ν. 5167/2024	
Άρθρο 17	περ. β της παρ. 1	Παρ. 7Α του άρθρου 3 ν. 4223/2013, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 154 ν. 4808/2021 (Α΄ 101) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 42 ν. 4916/2022, με το άρθρο 23 ν. 5024/2023 (Α΄41), με το άρθρο 35 ν. 5135/2024 (Α΄ 174) και με το άρθρο 34 ν. 5188/2025 (Α΄ 49)	
Άρθρο 17	περ. γ της παρ. 1	Τελευταίο εδάφιο της παρ. 7Β του άρθρου 3 ν. 4223/2013, η οποία προστέθηκε με το δέκατο έκτο άρθρο της από 13.8.2021 ΠΝΠ (Α΄143) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 42 ν. 4916/2022 (Α΄65), το άρθρο 24 ν. 5024/2023 (Α΄41) και επεκτάθηκε η ισχύς της με το άρθρο 35 ν. 5135/2024 (Α΄147) και με το άρθρο 34 ν. 5188/2025 (Α΄49)	
Άρθρο 17	περ. δ της παρ. 1	Παρ. 7Δ του άρθρου 3 ν. 4223/2013, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 76 ν. 4837/2021 (Α΄ 178) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 35 ν. 5135/2024 (Α΄ 147) και με το άρθρο 34 ν. 5188/2025 (Α΄ 49)	
Άρθρο 17	περ. ε της παρ. 1	Παρ. 7 Ε του άρθρου 3 του ν. 4223/2013, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 45 ν. 4876/2021 (Α΄251) και τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 68 ν. 5100/2024 (Α΄49) και με το άρθρο 34 ν. 5188/2025 (Α΄49)	
Άρθρο 17	παρ. 2	Παρ. 7Θ του άρθρου 3 ν. 4223/2013, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 92 του ν. 5162/2024 (Α΄ 198)	
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΕΙΔΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ			
ΤΜΗΜΑ Ι ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ			
Άρθρο 18		Άρθρο 15 ν. 3091/2002, όπως είχε αρχικώς τροποποιηθεί, εντέλει αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 57 ν. 3842/2010 και εν συνεχεία τροποποιήθηκε με το άρθρο 24 ν. 3943/2011, με το	

		άρθρο 33 ν. 4223/2013, με την υποπαρ.Γ.7. του άρθρου τρίτου ν. 4254/2014 (Α΄ 85), με το άρθρο 102 ν. 4446/2016 (Α΄ 240), με το άρθρο 153 ν. 4600/2019 (Α΄ 43), με τα άρθρα 50 και 82 παρ. 2 ν. 4646/2019 (Α΄201), με το άρθρο 23 ν. 4873/2021	
Άρθρο 18	παρ. 1	Άρθρο 15 ν. 3091/2002	παρ.1
Άρθρο 18	παρ. 2	Άρθρο 15 ν. 3091/2002	παρ. 2
Άρθρο 18	παρ. 3	Άρθρο 15 ν. 3091/2002	παρ. 3 πλην τελευταίου εδαφίου
Άρθρο 18	παρ. 4	Άρθρο 15 ν. 3091/2002	παρ. 4
Άρθρο 18	παρ. 5	Άρθρο 15 ν. 3091/2002	παρ. 5
Άρθρο 18	παρ. 6	Άρθρο 15 ν. 3091/2002	παρ. 6 πλην τελευταίου εδαφίου
Άρθρο 18	παρ. 7	Άρθρο 15 ν. 3091/2002	παρ. 7
Άρθρο 18	παρ. 8	Άρθρο 15 ν. 3091/2002	τελευταίο εδάφιο της παρ. 3, το τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 και η παρ. 9
Άρθρο 19		Παρ. 1 και 2 άρθρου 17 ν. 3091/2002	
Άρθρο 20		Άρθρο 16 ν. 3091/2002	
ΤΜΗΜΑ ΙΙ ΔΗΛΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ			
Άρθρο 21		Άρθρο 17 του ν. 3091/2002 με την εξαίρεση των παρ. 1 και 2, όπως αυτό τροποποιήθηκε κατόπιν της προσθήκης των παρ. 3 και 4 και της συνακόλουθης αναρίθμησης με την παρ. 2 του άρθρου 57 ν. 3842/2010	
Άρθρο 21	παρ. 1	παρ. 3 του άρθρου 17 ν. 3091/2002	
Άρθρο 21	παρ. 2	παρ. 6 του άρθρου 17 ν. 3091/2002	
ΒΙΒΛΙΟ ΤΡΙΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ			
ΜΕΡΟΣ Α΄ ΦΟΡΟΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΛΟΙΩΝ			
ΤΜΗΜΑ Ι ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ			
Άρθρο 22		Παρ. 1, 3 και 4 του άρθρου 1 του ν. 1587/1950, όπως η περ. η της παρ. 3 προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 14 ν. 1882/1990, η παρ. 4 προστέθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 35 ν. 3220/2004 (Α΄ 15) και με το ίδιο άρθρο οι παρ. 4 έως 7 αναριθμήθηκαν αντίστοιχα σε 5 έως 8	
Άρθρο 22	παρ. 1 και 2	Άρθρο 1 ν. 1587/1950	παρ. 1
Άρθρο 22	παρ. 3	Άρθρο 1 ν. 1587/1950	παρ. 3
Άρθρο 22	παρ. 4	Άρθρο 1 ν. 1587/1950	παρ. 4
Άρθρο 23		Παρ. 2 και 6 του άρθρου 1 και το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1587/1950, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1	

		του άρθρου 2 ν. 3104/1954 (Α΄ 313), με την παρ. 8 του άρθρου 35 ν. 3220/2004 (Α΄ 15), και με το άρθρο 37 ν. 1249/1982	
Άρθρο 23	περ. α	Άρθρο 1 ν. 1587/1950	παρ. 2
Άρθρο 23	περ. β	Άρθρο 1 ν. 1587/1950	παρ. 6
Άρθρο 23	περ. γ	Άρθρο 2 ν. 1587/1950	τελευταίο εδάφιο της παρ. 1
Άρθρο 24		Παρ. 1 έως 3 του άρθρου 5 ν. 1587/1950, όπως η παρ. 1 τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 2 ν. 3104/1954, με την παρ. 1 του άρθρου 47 ν. 814/1978 (Α΄ 144), με την παρ. 6 του άρθρου 14 ν. 1882/1990, η περ. α΄ της παρ. 2 αντικαταστάθηκε με την παρ. 13 του άρθρου 14 ν. 1882/1990 και η παρ. 3 καταργήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 97 του ν. 5217/2025 (Α΄ 120)	
Άρθρο 24	παρ. 1	Άρθρο 5 ν. 1587/1950	εδάφια πρώτο και δεύτερο της παρ. 1
Άρθρο 24	παρ. 2	Άρθρο 5 ν. 1587/1950	τρίτο εδάφιο της παρ. 1
Άρθρο 24	παρ. 3	Άρθρο 5 ν. 1587/1950	τέταρτο εδάφιο της παρ. 1
Άρθρο 24	παρ. 4	Άρθρο 5 ν. 1587/1950	πέμπτο εδάφιο της παρ. 1
Άρθρο 24	παρ. 5	Άρθρο 5 ν. 1587/1950	παρ. 2
ΤΜΗΜΑ ΙΙ ΒΑΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ, ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ			
Άρθρο 25		(α) Παρ. 5 του άρθρου 1 ν. 1587/1950 όπως η παρ. 5 (πρώην 4) αναριθμήθηκε σε παρ. 5 με την παρ. 8 του άρθρου 35 ν. 3220/2004, (β) παρ. 4 έως 6 του άρθρου 3 ν. 1587/1950, όπως η παρ. 4 αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 21 ν. 3427/2005 (Α΄312), η παρ. 5 προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 4 ν. 1078/1980 (Α΄ 238), και η παρ. 6 προστέθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 14 ν. 1882/1990 (Α΄ 43) (η παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 1587/1950 καταργήθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 10 του ν. 2386/1996, και (γ) παρ. 3 του άρθρου 8 ν. 1587/1950, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. Α. 3 του άρθρου 47 ν. 4646/2019, (δ) δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 41 ν. 1249/1982, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 13 ν. 2579/1998 (Α΄ 31) και η (ε)παρ. 3 του άρθρου 41 Α ν. 1249/1982, όπως το άρθρο 41 Α προστέθηκε με την παρ.1 του άρθρου 10 ν. 2386/1996.	
Άρθρο 25	παρ. 1, εδάφιο πρώτο	Άρθρο 1 ν. 1587/1950	παρ. 5
Άρθρο 25	παρ. 1, εδάφιο δεύτερο	Άρθρο 8 ν. 1587/1950 Άρθρο 41 ν. 1249/1982	παρ. 3

		Άρθρο 41 Α ν. 1249/1982		δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 παρ. 3	
Άρθρο 25	παρ. παρ. 2 έως 4	Άρθρο 3 ν. 1587/1950		παρ. 4 έως 6	
Άρθρο 26		Παρ. 1 του άρθρου 3 ν. 1587/1950, όπως η περ. α΄ της παρ. 1 αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 21 ν. 3427/2005 και τροποποιήθηκε με την παρ. 10 του άρθρου 16 ν. 3522/2006 (Α΄ 276), η περ. β΄ αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 2 ν. 3104/1954 και καταργήθηκε με την παρ. 16 του άρθρου 24 ν. 1828/1989 (Α΄ 29)			
Άρθρο 26	περ. α	Άρθρο 3 ν. 1587/1950		περ. α’ της παρ. 1	
Άρθρο 26	περ. β	Άρθρο 3 ν. 1587/1950		περ. γ’ της παρ. 1	
Άρθρο 26	περ. γ	Άρθρο 3 ν. 1587/1950		περ. δ’ της παρ. 1	
Άρθρο 26	περ. δ	Άρθρο 3 ν. 1587/1950		περ. ε΄ της παρ. 1	
Άρθρο 27		α) Του άρθρου 4 του ν. 1587/1950, όπως η περ. Α΄ της παρ. 1 του άρθρου 4 ν. 1587/1950, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 20 ν. 2246/1952 (Α΄ 282), με την παρ. 9 του άρθρου 9 ν.δ. 4535/1966 (Α΄ 165), με την παρ. 1 του άρθρου 4 ν. 1078/1980, με την παρ. 1 του άρθρου 9 ν. 1326/1983 (Α΄ 19), με την παρ. 2 του άρθρου 15 ν. 1473/1984 και με την παρ. 1 του άρθρου 35 ν. 2065/1992 (Α΄ 113), η πρώτη περίοδος της περ. Β΄ της παρ. 1 αντικαταστάθηκε με την περ. 2 του άρθρου 4 ν. 1078/1980, η υποπερ. β΄ τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 20 ν. 2246/1952, η υποπερ. γ΄ της περ. Β΄ καταργήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 9 ν. 1326/1983 (Α΄ 19), η υποπερ. δ΄ της περ. Β΄ αντικαταστάθηκε με παρ. 6 του άρθρου 2 ν. 3104/1954 και καταργήθηκε με την παρ. 13 του άρθρου 24 ν. 1828/1989, η υποπερ. δ΄ της περ. Β΄ προστέθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 19 ν. 2459/1997 (Α΄ 17) και καταργήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 2 ν. 2873/2000 (Α΄ 285), η υποπερ. στ΄ της περ. Β΄ καταργήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 14 ν. 1882/1990, η υποπερ. ζ΄ τροποποιήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 2 ν. 3104/1954, η υποπερ. η΄ της περ. Β΄ καταργήθηκε με την περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 2 ν. δ. 1084/1971 (Α΄ 277), η υποπερ. θ΄ προστέθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 2 ν. 3104/1954 και καταργήθηκε με την περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 2 ν. δ. 1084/1971 (Α΄ 277), η περ. Γ΄ αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 ν. 4223/2013 και όπως η παρ. 3 τροποποιήθηκε με την περ. γ΄ της παρ. 2 του άρθρου 37 ν. 3033/1954 και με την παρ. 3 του άρθρου 5 ν.δ. του 4419/1964 (Α΄ 204). (β) Του άρθρου 4 ν.δ. 3415/1955, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 5 ν.δ. 4419/1964 (Α΄ 204).			
Άρθρο 27	παρ. 1	Άρθρο 4 ν. 1587/1950		περ. Γ΄ της παρ. 1	
Άρθρο 27	παρ. 2	Άρθρο 4 ν. 1587/1950		περ. Α΄ της παρ. 1	
Άρθρο 27	παρ. 3	Άρθρο 4 ν. 1587/1950		περ. Β΄ της παρ. 1	
	παρ. 3 περ.α		περ. Β΄ της παρ. 1		υποπερ. α

	παρ. 3	περ.β		περ. Β΄ της παρ. 1	υποπερ. β
	παρ. 3	περ.γ		περ. Β΄ της παρ. 1	υποπερ. ε
Άρθρο 27	παρ. 4		Άρθρο 4 ν.δ. 3415/1955		
Άρθρο 27	παρ. 5		Άρθρο 4 ν. 1587/1950	Παρ. 3	
Άρθρο 28			Άρθρο 7 ν. 1587/1950, όπως η παρ. 1 αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 1 ν.δ. 329/1974, οι παρ. 2, 3, 4, 5, 6 και 7 αριθμήθηκαν ως παρ. 6, 7, 8, 9, 10 και 11 αντίστοιχα με την παρ. 4 άρθρου 1 ν.δ. 329/1974, η παρ. 1 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 47 παρ. Α. 1 ν. 4646/2019 (Α΄ 201), η παρ. 3 καταργήθηκε με την παρ. Α.2 του άρθρου 47 ν. 4646/2019 , η παρ. 4 καταργήθηκε με την παρ. Α.2 ν. 4646/2019, η παρ. 5 αναριθμήθηκε σε παρ. 3 με το άρθρο 47 παρ. Α.2 ν. 4646/2019, η παρ. 4 (πρώην 6) (πρώην 2) αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 20 ν. 2246/1952, η παρ. 6 τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 47 ν. 814/1978 (Α΄ 144), με την παρ. 4 του άρθρου 20 ν. 1731/1987 (Α΄ 161), η παρ. 6 τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 7 ν. 1914/1990 και η παρ. 6 (πρώην 2) αναριθμήθηκε σε παρ. 4 με την παρ. Α.2 του άρθρου 47 ν. 4646/2019. Η παρ. 7 (πρώην 3) τροποποιήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 20 ν. 2246/1952, με την παρ. 10 του άρθρου 24 ν. 1828/1989 (Α΄ 2), με την παρ. 1 του άρθρου 13 ν. 3091/2002 και η παρ. 7 καταργήθηκε με την παρ. Α. 2 του άρθρου 47 ν. 4646/2019, η παρ. 8 (πρώην 4) καταργήθηκε με την παρ. Α. 2 του άρθρου 47 ν. 4646/2019, η παρ. 9 (πρώην 5), τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 1 ν.δ. 1084/1971 (Α΄ 277) και καταργήθηκε με την παρ. Α. 2 του άρθρου 47 ν. 4646/2019, η παρ. 10 καταργήθηκε με την παρ. Α. 2 του άρθρου 47 ν. 4646/2019, η παρ. 11 αναριθμήθηκε σε 5 με την παρ. Α. 2 του άρθρου 47 ν. 4646/2019 και η παρ. 12 προστέθηκε με την παρ. Α. 2 του άρθρου 47 ν. 4646/2019		
Άρθρο 28	παρ. 1		Άρθρο 7 ν. 1587/1950	παρ. 1	
Άρθρο 28	παρ. 2		Άρθρο 7 ν. 1587/1950	πρώτο εδάφιο της παρ. 4	
Άρθρο 28	παρ. 3, περ. α		Άρθρο 7 ν. 1587/1950	δεύτερο εδάφιο της παρ. 4	
Άρθρο 28	παρ. 3, περ. β		Άρθρο 7 ν. 1587/1950	τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παρ. 4	
Άρθρο 28	παρ. 4		Άρθρο 7 ν. 1587/1950	παρ. 5	
Άρθρο 29			Παρ. 1 και 5 του άρθρου 8 ν. 1587/1950, όπως η παρ. 1 τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 8 του ν.δ. 2561/1953 (Α΄ 233) και με την παρ. 7 του άρθρου 47 ν. 814/1978 (Α΄ 144), η παρ. 5 αντικαταστάθηκε με την παρ. Α. 3 του άρθρου 47 ν. 4646/2019		
Άρθρο 29	παρ. 1		Άρθρο 8 ν. 1587/1950	παρ. 1	
ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ **ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ**					
Άρθρο 30			Παρ. 7 του άρθρου 1 ν. 1587/1950, όπως οι παρ. 4 έως 7 αναριθμήθηκαν σε 5 έως 8 αντίστοιχα με την παρ. 8 του άρθρου		

		35 ν. 3220/2004 (Α΄ 15), η παρ. 7 (πρώην 6), προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 24 ν. 1828/1989, τροποποιήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 19 ν. 2459/1997 (Α΄ 17), με την παρ. 8 του άρθρου 14 ν. 2579/1998 (Α΄31), με την παρ. 1 του άρθρου 13 ν. 2948/2001 (Α΄ 242) και με την παρ. 1 του άρθρου 21 ν. 3427/2005
Άρθρο 31		Παρ. 8 του άρθρου 1 ν. 1587/1950, όπως οι παρ. 4 έως 7 αναριθμήθηκαν σε 5 έως 8 αντίστοιχα με την παρ. 8 του άρθρου 35 ν. 3220/2004 (Α΄ 15), η παρ. 8 (πρώην 7) προστέθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 19 ν. 2459/1997, αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 14 ν. 2579/1998, τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 13 ν. 2948/2001 και με την παρ. 2 του άρθρου 21 ν. 3427/2005
Άρθρο 32		Εδάφια 1 έως 4 της παρ. 1 του άρθρου 2 ν. 1587/1950, όπως η παρ. 1 τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 8 ν.δ. 2561/1953 (Α΄ 233), αντικαταστάθηκε με την περ. 1 της παρ. 2 του άρθρου 2 ν. 3104/1954, στη συνέχεια αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 ν.δ. 4242/1962 (Α΄ 135), και τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 24 ν. 1828/1989
Άρθρο 33		Παρ. 5 του άρθρου 2 ν. 1587/1950, όπως προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 2 ν. 3300/1955 (Α΄ 178), καταργήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 2 ν.δ. 1084/1971 (Α΄277) και προστέθηκε με την παρ. 1 άρθρου 46 του ν. 814/1978 (Α΄ 144)
Άρθρο 34		Παρ. 2 του άρθρου 2 ν. 1587/1950, όπως η παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 2 ν. 3104/1954, και με την παρ. Γ του άρθρου τρίτου ν. 4254/2014 (Α΄ 85)
Άρθρο 34	παρ. 1, 2, 3	Παρ. 2 του άρθρου 2 ν. 1587/1950
Άρθρο 35		Παρ. 3 του άρθρου 2 ν. 1587/1950, όπως η περ. δ΄ της παρ. 3 προστέθηκε με το άρθρο 38 ν. 1249/1982 (Α΄43), αντικαταστάθηκε με την παρ. 12 του άρθρου 14 ν. 1882/1990 και με την παρ. 1 του άρθρου 2 ν. 2892/2001 (Α' 46), η περ. ε΄ τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 2 ν. 1587/1950
Άρθρο 36		Παρ. 4 του άρθρου 2 ν. 1587/1950, όπως προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 2 ν. 3104/1954
Άρθρο 37		Παρ. 6 του άρθρου 2 ν. 1587/1950, όπως προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 15 ν. 1473/1984 (Α΄ 127), τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 18 ν. 1563/1985 (Α΄ 151), με την παρ. 3 του άρθρου 45 ν. 2214/1994 (Α΄ 75) και με την παρ. 2 του άρθρου 2 ν. 2892/2001 (Α΄ 46)
Άρθρο 38		Παρ. 5 του άρθρου 18 ν. 1587/1950, όπως η παρ. 5 προστέθηκε με το άρθρο 152 ν. 4808/2021 (Α΄ 101), τροποποιήθηκε με το άρθρο 14 ν. 4997/2022 (Α΄ 219) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 ν. 5142/2024 (Α΄ 158)
Άρθρο 38	παρ. 1 έως 7	Παρ. 5 του άρθρου 18 ν. 1587/1950
ΤΜΗΜΑ IV ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ		

Άρθρο 39		(α) Το άρθρο 6 ν. 1587/1950 όπως η περ. α΄ αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 20 ν. 2246/1952, η περ. β΄ καταργήθηκε με την περ. γ΄ της παρ. 1 του άρθρου 2 ν.δ. 1084/1971 (Α΄277), η περ. δ΄ αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 20 ν. 2246/1952 (Α΄ 82), τροποποιήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 11 ν. 4459/1965 (Α΄ 35) και καταργήθηκε με την περ. γ΄ της παρ. 1 του άρθρου 2 ν. 1084/1971 (Α΄277) και οι μέχρι τότε περιπτώσεις γ΄, ε΄, στ΄ και ζ΄ αναριθμήθηκαν στο εξής σε β΄, γ΄, δ΄ και ε΄ , η περ. γ΄ (πρώην περ. ε΄) αντικαταστάθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 14 ν. 1882/1990, η περ. ζ΄ (νυν περ. ε΄) καταργήθηκε με την παρ. 1του άρθρου 10 ν. 2366/1953 (Α΄ 83) (επανήλθε σε ισχύ με την παρ. 1 του άρθρου 1 ν. 3663/1957 (Α΄ 24), η περ. στ΄ προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 8 ν. 231/1975 (Α΄ 277), η περ. ζ΄ προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 47 ν. 814/1978 (Α΄ 144), η περ. η΄ προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 48 ν. 814/1978 (Α΄ 144), η περ. θ΄ προστέθηκε με την παρ. 12 του άρθρου 24 ν. 1828/1989 και καταργήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 2 ν. 2459/1997, (β) της παρ. 2 του άρθρου 4 ν. 1587/1950, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 20 ν. 2246/1952 και με την παρ. 2 του άρθρου 4 ν.δ. 3415/1955 (Α΄ 280)	
Άρθρο 39	περ. α	Άρθρο 6 ν. 1587/1950	περ. γ΄
Άρθρο 39	περ. β	Άρθρο 6 ν. 1587/1950	περ. δ΄
Άρθρο 39	περ. γ	Άρθρο 6 ν. 1587/1950	περ. στ΄
Άρθρο 39	περ. δ	Άρθρο 6 ν. 1587/1950	περ. ζ΄
Άρθρο 39	περ. ε	Άρθρο 6 ν. 1587/1950	περ. η΄
Άρθρο 39	περ. στ	Άρθρο 4 ν. 1587/1950	παρ. 2
Άρθρο 40		Εδάφια πρώτο έως τέταρτο και τα εδάφια ένατο και δέκατο της παρ. 1 του άρθρου 1 και οι παρ. 4, 6 και 13 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980, όπως οι παρ. 1 και 4 αντικαταστάθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 21 ν. 3842/2010 (Α΄ 58), η παρ. 6 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 20 ν. 1731/1987 και τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 21 ν. 3842/2010, η παρ. 13 τροποποιήθηκε με το άρθρο 301 ν. 4738/2020 (Α΄ 207) και με την παρ. 3 του άρθρου 92 του ν. 5217 /2025	
Άρθρο 40	παρ. 1	Άρθρο 1 ν. 1078/1980	πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 1
Άρθρο 40	παρ. 2	Άρθρο 1 ν. 1078/1980	παρ. 13
Άρθρο 40	παρ. 3	Άρθρο 1 ν. 1078/1980	εδάφια τρίτο και τέταρτο της παρ. 1
Άρθρο 40	παρ. 4	Άρθρο 1 ν. 1078/1980	εδάφια δέκατο και ενδέκατο της παρ. 1
Άρθρο 40	παρ. 5	Άρθρο 1 ν. 1078/1980	παρ. 4
Άρθρο 40	παρ. 6	Άρθρο 1 ν. 1078/1980	παρ. 6
Άρθρο 41		Εδάφια πέμπτο έως ένατο της παρ. 1 και παρ. 2 του άρθρου 1 ν. 1078/1980, όπως οι παρ. 1 και 2 αντικαταστάθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 3842/2010	

Άρθρο 41	παρ. 1	Άρθρο 1 ν. 1078/1980	εδάφια πρώτο και δεύτερο της παρ. 2
Άρθρο 41	παρ. 2	Άρθρο 1 ν. 1078/1980	πέμπτο εδάφιο της παρ. 1
Άρθρο 41	παρ. 3	Άρθρο 1 ν. 1078/1980	εδάφια έκτο έως ένατο της παρ. 1
Άρθρο 41	παρ. 4	Άρθρο 1 ν. 1078/1980	τρίτο και τελευταίο εδάφιο της παρ. 2
Άρθρο 42		Παρ. 3 του άρθρου 1 ν. 1078/1980, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 21 ν. 3842/2010, τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 321 ν. 4072/2012 και με την παρ. 4 του άρθρου 23 ν. 3943/2011	
Άρθρο 43		Παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980, όπως η παρ. 5 αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 10 ν. 3091/2002	
Άρθρο 43	παρ. 1	Άρθρο 1 ν. 1078/1980	πρώτο εδάφιο της παρ. 5
Άρθρο 43	παρ. 2	Άρθρο 1 ν. 1078/1980	εδάφια δεύτερο έως τέταρτο της παρ. 5
Άρθρο 43	παρ. 3	Άρθρο 1 ν. 1078/1980	πέμπτο εδάφιο της παρ. 5
Άρθρο 43	παρ. 4	Άρθρο 1 ν. 1078/1980	παρ. 11
Άρθρο 44		Παρ. 7 και 8 του άρθρου 1 ν. 1078/1980, όπως η παρ. 7 τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 2 του ν. 2892/2001 (Α΄ 46), με τις παρ. 9 και 12 του άρθρου 35 του ν. 3220/2004 (Α΄ 15) και με την παρ. 5 του άρθρου 23 του ν. 3943/2011, η παρ. 8 τροποποιήθηκε με την παρ.6 άρθρου 3 του ν. 3634/2008	
Άρθρο 44	Ενότητα Α, Ενότητα Β, Ενότητα Γ	Παρ. 7 και 8 του άρθρου 1 ν. 1078/1980	
Άρθρο 44	Ενότητα Α παρ. 1 έως 5	Άρθρο 1 ν. 1078/1980	εδάφια πρώτο έως πέμπτο της παρ. 7
Άρθρο 44	Ενότητα Β	Άρθρο 1 ν. 1078/1980	έκτο εδάφιο της παρ. 7
Άρθρο 44	Ενότητα Γ	Άρθρο 1 ν. 1078/1980	παρ. 8
Άρθρο 45		Άρθρο 48 ν. 2873/2000 (Α΄ 285)	
Άρθρο 46		Παρ. 2 έως 4 του άρθρου 13 ν. 634/1977 (Α΄ 186), όπως η παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 2520/1997 (Α΄ 173), με την παρ. 9 του άρθρου 13 του ν. 2948/2001 και με τις παρ. 1 και 4 του άρθρου 8 του ν. 3220/2004 (Α΄ 15), η παρ. 4 αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 2520/1997,	
Άρθρο 46	παρ. 1	Άρθρο 13 ν. 634/1977	πρώτο εδάφιο της παρ. 2
Άρθρο 46	παρ. 2	Άρθρο 13 ν. 634/1977	δεύτερο εδάφιο της παρ. 2
Άρθρο 46	παρ. 3	Άρθρο 13 ν. 634/1977	παρ. 3
Άρθρο 46	παρ. 4	Άρθρο 13 ν. 634/1977	παρ. 4
Άρθρο 47		Παρ. 5 έως 8 του άρθρου 13 ν. 634/1977, όπως η παρ. 5 αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 5 ν. 2520/1997, και τροποποιήθηκε με την παρ. 12 του άρθρου 70 ν. 2538/1997 (Α΄	

		242), η παρ. 6 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 92 του ν. 5217/2025.	
Άρθρο 47	παρ. 1	Άρθρο 13 ν. 634/1977	πρώτο εδάφιο της παρ. 5
Άρθρο 47	παρ. 2	Άρθρο 13 ν. 634/1977	εδάφια δεύτερο και τρίτο της παρ. 5
Άρθρο 47	παρ. 3	Άρθρο 13 ν. 634/1977	τέταρτο εδάφιο της παρ. 5
Άρθρο 47	παρ. 4	Άρθρο 13 ν. 634/1977	παρ. 6
Άρθρο 47	παρ. 5	Άρθρο 13 ν. 634/1977	παρ. 7
Άρθρο 48		παρ. 9 του άρθρου 13 ν. 634/1977	
ΤΜΗΜΑ V ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ			
Άρθρο 49		(α) Παρ. 2 έως 7 του άρθρου 16 ν. 1587/1950, όπως η παρ. 1 καταργήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 32 ν. 5073/2023 (Α΄204), η παρ. 4 τροποποιήθηκε με την παρ. 10 του άρθρου 20 ν. 2246/1952 και αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 47 ν. 542/1977 (Α΄ 41), η παρ. 5 αναριθμήθηκε σε 6 με τον ν. 1587/1950, η παρ. 6 αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 32 ν. 5073/2023 (Α΄ 204), η παρ. 7 προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 17 ν.δ. 3717/1957 (Α΄ 131), (β) παρ. 6 του άρθρου 24 ν. 1828/1989	
Άρθρο 49	παρ. 1	Άρθρο 16 ν. 1587/1950	παρ. 2
Άρθρο 49	παρ. 2	Άρθρο 16 ν. 1587/1950	παρ. 3
Άρθρο 49	παρ. 3	Άρθρο 16 ν. 1587/1950	παρ. 4
Άρθρο 49	παρ. 4	Άρθρο 16 ν. 1587/1950	παρ. 5
Άρθρο 49	παρ. 5	Άρθρο 24 ν. 1828/1989	παρ. 6
Άρθρο 49	παρ. 6	Άρθρο 16 ν. 1587/1950	παρ. 6
Άρθρο 49	παρ. 7	Άρθρο 16 ν. 1587/1950	παρ. 7
ΤΜΗΜΑ VI ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΩΝ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΩΝ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΑΡΧΩΝ			
Άρθρο 50		(α) Παρ. 1 έως 4 του άρθρου 13, όπως η παρ. 1 αντικαταστάθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 24 ν. 1828/1989, η παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 4 ν. 1078/1980, με τις παρ. Α.4 και Α.5 του άρθρου 47 ν. 4646/2019, με την παρ. 2 του άρθρου 3 ν. 5073/2023 (Α΄ 204), η παρ. 4 αντικαταστάθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 20 ν. 2246/1952, με την παρ. 5 του άρθρου 47 ν. 814/1978 (Α΄ 178), τροποποιήθηκε με το άρθρο 112 ν. 4537/2018 (Α΄ 84), με την παρ. 3 του άρθρου 3 ν. 5073/2023 (Α΄ 204) και με την παρ. 1 του άρθρου 92 του ν. 5217/2025, (β) άρθρο 15 ν. 325/1976 (Α΄ 125) και (γ) παρ. 2 του άρθρου 15 ν. 1587/1950, όπως το άρθρο 15 αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 47 ν. 542/1977 (Α΄41)	

Άρθρο 50	παρ. 1	Άρθρο 13 ν. 1587/1950	πρώτο εδάφιο της παρ. 1
Άρθρο 50	παρ. 2	Άρθρο 13 ν. 1587/1950	δεύτερο εδάφιο της παρ. 1
Άρθρο 50	παρ. 3	Άρθρο 13 ν. 1587/1950	πρώτο εδάφιο της παρ. 2
Άρθρο 50	παρ. 4	Άρθρο 13 ν. 1587/1950	δεύτερο εδάφιο της παρ. 2
Άρθρο 50	παρ. 5	Άρθρο 13 ν. 1587/1950	εδάφια τρίτο και τέταρτο της παρ. 2
Άρθρο 50	παρ. 6	Άρθρο 13 ν. 1587/1950	παρ. 3
Άρθρο 50	παρ. 7	Άρθρο 13 ν. 1587/1950	εδάφια πρώτο, δεύτερο και τρίτο της παρ. 4
Άρθρο 50	παρ. 8	Άρθρο 13 ν. 1587/1950	τέταρτο εδάφιο της παρ. 4
Άρθρο 50	παρ. 9	Άρθρο 13 ν. 1587/1950	πέμπτο εδάφιο της παρ. 4
Άρθρο 50	παρ. 10	Άρθρο 15 ν. 325/1976	
Άρθρο 50	παρ. 11	Άρθρο 15 ν. 1587/1950	παρ. 2
Άρθρο 51		Παρ. 5 του άρθρου 13 ν. 1587/1950, όπως οι παρ. 5 προστέθηκε με την παρ. Α.6 του άρθρου 47 του ν. 4646/2019	
Άρθρο 52		Παρ. 2 του άρθρου 14 ν. 1587/1950, όπως η παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. Α.7 του άρθρου του ν. 4646/2019	
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΦΟΡΟΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ, ΔΩΡΕΩΝ, ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΚΑΙ ΚΕΡΔΩΝ ΑΠΟ ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΑ			
Άρθρο 53		Παρ. 1 και 2 του άρθρου 1 ν. 2961/2001	
ΤΜΗΜΑ Ι ΦΟΡΟΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ			
Άρθρο 54		Άρθρο 2 ν. 2961/2001, όπως η περ. ε΄ της παρ. 1 τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 20 ν. 3427/2005	
Άρθρο 54	παρ. 1	Άρθρο 2 ν. 2961/2001	παρ. 1
Άρθρο 54	παρ. 2	Άρθρο 2 ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 54	παρ. 3	Άρθρο 2 ν. 2961/2001	παρ. 3
Άρθρο 55		Άρθρο 3 ν. 2961/2001	
Άρθρο 55	παρ. 1	Άρθρο 3 ν. 2961/2001	παρ. 1
Άρθρο 55	παρ. 2	Άρθρο 3 ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 55	παρ. 3	Άρθρο 3 ν. 2961/2001	παρ. 3
Άρθρο 55	παρ. 4	Άρθρο 3 ν. 2961/2001	παρ. 4
Άρθρο 56		Άρθρο 5 ν. 2961/2001	
Άρθρο 57		Άρθρο 4 ν. 2961/2001	
Άρθρο 57	παρ. 1	Άρθρο 4 ν. 2961/2001	πρώτο εδάφιο
Άρθρο 57	παρ. 2	Άρθρο 4 ν. 2961/2001	δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 58		Άρθρο 6 ν. 2961/2001	
Άρθρο 58	παρ. 1	Άρθρο 6 ν. 2961/2001	παρ. 1
Άρθρο 58	παρ. 2	Άρθρο 6 ν. 2961/2001	παρ. 2

Άρθρο 59		Άρθρο 7 ν. 2961/2001, όπως η περ. ι΄ αυτού, που είχε καταργηθεί με την περ. α΄ της παρ. Α1 άρθρου 25 ν. 3842/2010, επανήλθε σε ισχύ, θεωρούμενη ως ουδέποτε καταργηθείσα, και τροποποιήθηκε με την προσθήκη σε αυτή δύο τελευταίων εδαφίων με τις παρ. 1 και 2 αντίστοιχα του άρθρου 113 ν. 4537/2018 (Α΄ 84),	
Άρθρο 60		Άρθρο 9 ν. 2961/2001, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 άρθρου 1 του ν. 3634/2008	
Άρθρο 61		Άρθρο 11 ν. 2961/2001	
Άρθρο 61	παρ. 1	Άρθρο 11 ν. 2961/2001	παρ. 1
Άρθρο 61	παρ. 2	Άρθρο 11 ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 62		ρθρο 12 ν. 2961/2001, (Α΄266), όπως η παρ. 1 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 35 ν. 3220/2004 (Α΄ 15) μετά και την προσθήκη της παρ. 4 με την παρ. 1 του άρθρου 12 ν. 3091/2002 και της παρ. 5 με την παρ. Α.2 άρθρου 25 ν. 3842/2010	
Άρθρο 62	παρ. 1	Άρθρο 12 ν. 2961/2001	παρ. 1
Άρθρο 62	παρ. 2	Άρθρο 12 ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 62	παρ. 3	Άρθρο 12 ν. 2961/2001	παρ. 3
Άρθρο 62	παρ. 4	Άρθρο 12 ν. 2961/2001	τελευταίο εδάφιο της παρ. 4
Άρθρο 62	παρ. 5	Άρθρο 12 ν. 2961/2001	πρώτο εδάφιο της παρ. 4
Άρθρο 62	παρ. 6	Άρθρο 12 ν. 2961/2001	παρ. 5
Άρθρο 63		Άρθρο 13 ν. 2961/2001 (Α΄266), όπως το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3091/2002	
Άρθρο 63	παρ. 1	Άρθρο 13 ν. 2961/2001	παρ. 1
Άρθρο 63	παρ. 2	Άρθρο 13 ν. 2961/2001	τα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 2
Άρθρο 63	παρ. 3	Άρθρο 13 ν. 2961/2001	τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παρ. 2
Άρθρο 64		Άρθρο 14 ν. 2961/2001(Α΄266)	
Άρθρο 64	παρ. 1	Άρθρο 14 ν. 2961/2001	παρ. 1
Άρθρο 64	παρ. 2	Άρθρο 14 ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 64	παρ. 3	Άρθρο 14 ν. 2961/2001	παρ. 3
Άρθρο 64	παρ. 4	Άρθρο 14 ν. 2961/2001	παρ. 4
Άρθρο 64	παρ. 5	Άρθρο 14 ν. 2961/2001	πρώτο εδάφιο της παρ. 5
Άρθρο 64	παρ. 6	Άρθρο 14 του ν. 2961/2001	δεύτερο εδάφιο της παρ. 5
Άρθρο 65		Άρθρο 15 ν. 2961/2001(Α΄266), όπως το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. Α.3 του άρθρου 25 ν. 3842/2010 και η παρ. 10 προστέθηκε με την παρ. 3 άρθρου 12 ν. 3091/2002 και τροποποιήθηκε με την παρ. 3 άρθρου 35 ν. 3220/2004 (Α΄ 15)	
Άρθρο 65	παρ. 1	Άρθρο 15 ν. 2961/2001	παρ. 1
Άρθρο 65	παρ. 2	Άρθρο 15 ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 65	παρ. 3	Άρθρο 15 ν. 2961/2001	παρ. 3

Άρθρο 65	παρ. 4	Άρθρο 15 ν. 2961/2001	δεύτερο εδάφιο της παρ. 3
Άρθρο 65	παρ. 5	Άρθρο 15 ν. 2961/2001	τρίτο εδάφιο της παρ. 3
Άρθρο 65	παρ. 6	Άρθρο 15 ν. 2961/2001	παρ. 4, περ. α) έως η)
Άρθρο 65	παρ. 7	Άρθρο 15 ν. 2961/2001	παρ. 5
Άρθρο 65	παρ. 8	Άρθρο 15 ν. 2961/2001	παρ. 6
Άρθρο 65	παρ. 9	Άρθρο 15 ν. 2961/2001	παρ. 7
Άρθρο 65	παρ. 10	Άρθρο 15 ν. 2961/2001	παρ. 8
Άρθρο 65	παρ. 11	Άρθρο 15 ν. 2961/2001	παρ. 9
Άρθρο 65	παρ. 12	Άρθρο 15 ν. 2961/2001	παρ. 10
Άρθρο 66		Άρθρο 16 ν. 2961/2001, όπως η παρ. 2 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 20 ν. 3427/2005 και οι περ. δ΄ και ε΄ της παρ. 5 τροποποιήθηκαν με την παρ. Α 4 του άρθρου 25 ν. 3842/2010 και η παρ. 7 προστέθηκε με την παρ. Α5 του άρθρου 25 ν. 3842/2010	
Άρθρο 66	παρ. 1	Άρθρο 16 ν. 2961/2001	παρ. 1
Άρθρο 66	παρ. 2	Άρθρο 16 ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 66	παρ. 3, περ. α	Άρθρο 16 ν. 2961/2001	πρώτο εδάφιο της παρ. 3
Άρθρο 66	παρ. 3, περ. β	Άρθρο 16 ν. 2961/2001	δεύτερο εδάφιο της παρ. 3
Άρθρο 66	παρ. 4	Άρθρο 16 ν. 2961/2001	παρ. 4
Άρθρο 66	παρ. 5	Άρθρο 16 ν. 2961/2001	παρ. 5
Άρθρο 66	παρ. 6	Άρθρο 16 ν. 2961/2001	παρ. 6
Άρθρο 66	παρ. 7	Άρθρο 16 ν. 2961/2001	παρ. 7
Άρθρο 67		Άρθρο 17 ν. 2961/2001, όπως το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιήθηκε διαδοχικά με την παρ. 4 του άρθρου 1 ν. 3634/2008 και με την παρ. Α6 του άρθρου 25 ν. 3842/2010	
Άρθρο 67	παρ. 1	Άρθρο 17 ν. 2961/2001	πρώτο εδάφιο της παρ. 1
Άρθρο 67	παρ. 2	Άρθρο 17 ν. 2961/2001	δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ. 1
Άρθρο 67	παρ. 3	Άρθρο 17 ν. 2961/2001	τέταρτο και τελευταίο εδάφιο της παρ. 1
Άρθρο 67	παρ. 4	Άρθρο 17 ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 67	παρ. 5	Άρθρο 17 ν. 2961/2001	παρ. 3
Άρθρο 67	παρ. 6	Άρθρο 17 ν. 2961/2001	παρ. 4
Άρθρο 68		Άρθρο 18 ν. 2961/2001, όπως η παρ. 3 αυτού προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3091/2002	
Άρθρο 68	παρ. 1	Άρθρο 18 ν. 2961/2001	παρ. 1, περ. α., β., γ.
Άρθρο 68	παρ. 2	Άρθρο 18 ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 69		Άρθρο 19 ν. 2961/2001	
Άρθρο 69	παρ. 1, περ. α και β	Άρθρο 19 ν. 2961/2001	πρώτο εδάφιο (μερικώς)
Άρθρο 69	παρ. 2	Άρθρο 19 ν. 2961/2001	πρώτο εδάφιο (μερικώς)
Άρθρο 70		Άρθρο 20 ν. 2961/2001	
Άρθρο 70	παρ. 1	Άρθρο 20 ν. 2961/2001	παρ. 1
Άρθρο 70	παρ. 2	Άρθρο 20 ν. 2961/2001	παρ. 2

Άρθρο 70	παρ. 3	Άρθρο 20 ν. 2961/2001	παρ. 3
Άρθρο 70	παρ. 4	Άρθρο 20 ν. 2961/2001	παρ. 4
Άρθρο 70	παρ. 5	Άρθρο 20 ν. 2961/2001	παρ. 5 πλην του τελευταίου εδαφίου
Άρθρο 70	παρ. 6	Άρθρο 20 ν. 2961/2001	τελευταίο εδάφιο της παρ. 5
Άρθρο 71		Άρθρο 21 ν. 2961/2001, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 4 του άρθρου 92 και με την παρ. 5 του άρθρου 97 του ν. 5217 /2025 με τις οποίες καταργήθηκε η παρ. 4 και τροποποιήθηκε η παρ. 5 αυτού	
Άρθρο 71	παρ. 1	Άρθρο 21 ν. 2961/2001	παρ. 1 (μερικώς)
Άρθρο 71	παρ. 2	Άρθρο 21 ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 71	παρ. 3	Άρθρο 21 ν. 2961/2001	παρ. 3
Άρθρο 71	παρ. 4	Άρθρο 21 ν. 2961/2001	πρώτο εδάφιο της παρ. 5
Άρθρο 71	παρ. 5	Άρθρο 21 ν. 2961/2001	δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παρ. 5
Άρθρο 72		Άρθρο 22 ν. 2961/2001	
Άρθρο 73		Άρθρο 23 ν. 2961/2001	
Άρθρο 73	παρ. 1	Άρθρο 23 ν. 2961/2001	παρ. 1
Άρθρο 73	παρ. 2	Άρθρο 23 ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 73	παρ. 3	Άρθρο 23 ν. 2961/2001	παρ. 3
Άρθρο 73	παρ. 4	Άρθρο 23 ν. 2961/2001	παρ. 4
Άρθρο 73	παρ. 5	Άρθρο 23 ν. 2961/2001	παρ. 5
Άρθρο 73	παρ. 6	Άρθρο 23 ν. 2961/2001	παρ. 6
Άρθρο 74		Άρθρο 24 ν. 2961/2001 (Α΄266), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 1 ν. 3634/2008 με την προσθήκη τελευταίου εδαφίου στην παρ.6, το οποίο εν συνεχεία αντικαταστάθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 1 ν. 3815/2010 (Α΄ 5) και το οποίο (εδάφιο) εν τέλει καταργήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 25 ν. 3842/2010	
Άρθρο 74	παρ. 1	Άρθρο 24 ν. 2961/2001	παρ. 1
Άρθρο 74	παρ. 2	Άρθρο 24 ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 74	παρ. 3	Άρθρο 24 ν. 2961/2001	παρ. 3
Άρθρο 74	παρ. 4	Άρθρο 24 ν. 2961/2001	παρ. 4
Άρθρο 74	παρ. 5	Άρθρο 24 ν. 2961/2001	παρ. 5
Άρθρο 74	παρ. 6	Άρθρο 24 ν. 2961/2001	παρ. 6
Άρθρο 75		Άρθρο 25 (μερικώς) ν. 2961/2001, όπως η περ. α΄ της παρ. 1 τροποποιήθηκε με την παρ. 8 β΄ άρθρου 25 ενότ. Α΄ ν. 3842/2010 και οι περ. β΄, γ΄, ε΄ στ΄ και ζ΄ καταργήθηκαν με την παρ. 8 άρθρου 25 ενότ. Α΄ ν. 3842/2010, η περ. α΄ της παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ.1 άρθρου 16 ν. 3522/2006 και την παρ. 2 του άρθρου 24 ν. 4110/2013 (Α΄ 17), η περ. γ΄ της παρ. 2 τροποποιήθηκε με το άρθρο 57 ν. 4916/2022, οι παρ. β΄ και δ΄ της παρ. 2 καταργήθηκαν με την παρ. 8 άρθρου 25 ενότ. Α΄ ν. 3842/2010 και η περ. ε΄ που είχε καταργηθεί με την περ. α΄ της παρ. 8 του άρθρου 25 ενότ. Α΄ ν. 3842/2010 επανήλθε σε ισχύ από την κατάργησή της με την	

		παρ.1β άρθρου 23 ν. 3943/2011, οι περ. στ΄ και ζ΄ της παρ. 2 προστέθηκαν με την παρ. 4 άρθρου 12 ν. 3091/2002 και η περ. ζ΄ της παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 1 ν. 3815/2010 (Α΄ 5), η περ. η΄ της παρ. 2 προστέθηκε με την παρ. 1 άρθρου 25 ν. 3610/2007 (Α΄ 258), η περ. θ΄ προστέθηκε με το άρθρο 58 ν. 5039/2023 (Α΄ 83), η περ. ι) προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 162 του ν. 5187/2025 (Α΄ 48), η παρ. 3 προστέθηκε με την παρ.9 άρθρου 25 ενότ. Α΄ ν. 3842/2010, και η περ. β΄ της παρ. 3 τροποποιήθηκε με το άρθρο 15 ν. 4484/2017 (Α΄ 110)	
Άρθρο 75	παρ. 1	Άρθρο 25 ν. 2961/2001	παρ. 1
Άρθρο 75	παρ. 2	Άρθρο 25 ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 75	Παρ. 3	Άρθρο 25 ν. 2961/2001	παρ. 3
Άρθρο 76		Άρθρο 26 ν. 2961/2001, όπως οι παρ.1 έως 4, 6 και 7 τροποποιήθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 3091/2002 και στη συνέχεια οι παρ. 1 και 2 της Ενότητας Α΄ τροποποιήθηκαν με την παρ. 10 της Ενότητας Α΄ του άρθρου 25 του ν. 3842/2010, το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιήθηκε και το τέταρτο εδάφιο της ίδιας παρ. καταργήθηκε με το άρθρο 14 του ν. 4474/2017, το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 προστέθηκε με την παρ.11 της Ενότητας Α΄ του άρθρου 25 του ν. 3842/2010, το τρίτο εδάφιο της παρ. 4 προστέθηκε με την παρ. 12 της Ενότητας Α΄ του άρθρου 25 του ν. 3842/2010 και οι Ενότητες Β΄, Γ΄, Δ΄ και Ε΄ του άρθρου 26 του ν. 2961/2001 καταργήθηκαν με την παρ. 13 του άρθρου 25 του ν. 3842/2010 και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 92 του ν. 5217/2025	
Άρθρο 76	Ενότητα Α΄, παρ. 1	Άρθρο 26 ν. 2961/2001	πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 της Ενότητας Α΄
Άρθρο 76	Ενότητα Α΄, παρ. 2	Άρθρο 26 ν. 2961/2001	παρ. 2 της Ενότητας Α΄
Άρθρο 76	Ενότητα Α΄, παρ. 3	Άρθρο 26 ν. 2961/2001	ένατο εδάφιο της παρ. 1 της Ενότητας Α΄
Άρθρο 76	Ενότητα Α΄, παρ. 4	Άρθρο 26 ν. 2961/2001	παρ. 7 της ενότητας Α΄
Άρθρο 76	Ενότητα Β΄, παρ. 1	Άρθρο 26 ν. 2961/2001	τέταρτο, πέμπτο, έκτο, έβδομο και όγδοο εδάφιο της παρ. 1 της Ενότητας Α΄
Άρθρο 76	Ενότητα Β΄, παρ. 2	Άρθρο 26 ν. 2961/2001	δέκατο και ενδέκατο εδάφιο της παρ. 1 της Ενότητας Α΄
Άρθρο 76	Ενότητα Γ΄	Άρθρο 26 ν. 2961/2001	τρίτο εδάφιο της παρ. 1 της Ενότητας Α΄
Άρθρο 76	Ενότητα Δ΄, παρ. 1	Άρθρο 26 ν. 2961/2001	εδάφια πρώτο και δεύτερο της παρ. 3 της Ενότητας Α΄
Άρθρο 76	Ενότητα Δ΄, παρ. 2	Άρθρο 26 ν. 2961/2001	τρίτο εδάφιο της παρ. 3 της ενότητας Α΄

Άρθρο 76	Ενότητα Δ΄, παρ. 3	Άρθρο 26 ν. 2961/2001	τέταρτο εδάφιο της παρ. 3 της ενότητας Α΄
Άρθρο 76	Ενότητα Ε΄, παρ. 1	Άρθρο 26 ν. 2961/2001	εδάφια πρώτο, δεύτερο και τρίτο της παρ. 4 της ενότητας Α΄
Άρθρο 76	Ενότητα Ε΄, παρ. 2	Άρθρο 26 ν. 2961/2001	τέταρτο εδάφιο της παρ. 4 της ενότητας Α΄
Άρθρο 76	Ενότητα Ε΄, παρ. 3	Άρθρο 26 ν. 2961/2001	παρ. 5 και 6 της Ενότητας Α΄
Άρθρο 76	Ενότητα ΣΤ΄	Άρθρο 26 ν. 2961/2001	παρ. 8 της Ενότητας Α
Άρθρο 77		Άρθρο 28 ν. 2961/2001, όπως η παρ.1 τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 1 ν. 3634/2008 και το τελευταίο εδάφιο αυτής απαλείφθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 1 ν. 3815/2010 (Α΄ 5)	
Άρθρο 77	παρ. 1	Άρθρο 28 ν. 2961/2001	παρ. 1
Άρθρο 77	παρ. 2	Άρθρο 28 ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 78		Παρ. 1 του άρθρου 29 ν. 2961/2001, όπως αυτή τροποποιήθηκε διαδοχικά με την παρ. 5 του άρθρου 12 ν. 3091/2002, με την παρ. 5 του άρθρου 20 ν. 3427/2005, με την παρ. 2 του άρθρου 5 ν. 3554/2007 (Α΄ 80), με την παρ. 1 του άρθρου 1 ν. 3634/2008, με το άρθρο 1 ν. 3815/2010 (Α΄ 5) και με την παρ. 14 της Ενότητας Α΄ του άρθρου 25 ν. 3842/2010	
Άρθρο 78	παρ. 1	Άρθρο 29 ν. 2961/2001	τέσσερα πρώτα εδάφια της παρ. 1
Άρθρο 78	παρ. 2	Άρθρο 29 ν. 2961/2001	πέμπτο και έκτο εδάφιο της παρ. 1
Άρθρο 78	παρ. 3	Άρθρο 29 ν. 2961/2001	έβδομο εδάφιο της παρ. 1
Άρθρο 79		Παρ. 2 έως 7 του άρθρου 29 ν. 2961/2001, όπως η παρ. 3 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 12 ν. 3091/2002, και εν συνεχεία το άρθρο 29 τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 ν. 3634/2008, με το άρθρο 1 ν. 3815/2010 (Α΄ 5) και με την παρ. 14 της ενότητας Α του άρθρου 25 ν. 3842/2010	
Άρθρο 79	παρ. 1	Άρθρο 29 ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 79	παρ. 2	Άρθρο 29 ν. 2961/2001	παρ. 3
Άρθρο 79	παρ. 3	Άρθρο 29 ν. 2961/2001	παρ. 4
Άρθρο 79	παρ. 4	Άρθρο 29 ν. 2961/2001	παρ. 5
Άρθρο 79	παρ. 5	Άρθρο 29 ν. 2961/2001	παρ. 6
Άρθρο 79	παρ. 6	Άρθρο 29 ν. 2961/2001	παρ. 7
Άρθρο 80		Άρθρο 30 ν. 2961/2001	
Άρθρο 81		Άρθρο 101 ν. 2961/2001, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 92 του ν. 5217/2025	
Άρθρο 81	παρ. 1	Άρθρο 101 ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 81	παρ. 2	Άρθρο 101 ν. 2961/2001	παρ. 1
Άρθρο 81	παρ. 3	Άρθρο 101 ν. 2961/2001	παρ. 3
Άρθρο 82		Άρθρο 31 ν. 2961/2001	
Άρθρο 82	παρ. 1	Άρθρο 31 ν. 2961/2001	παρ. 1

Άρθρο 82	παρ. 2	Άρθρο 31 ν. 2961/2001	πρώτο εδάφιο της παρ. 2
Άρθρο 82	παρ. 3	Άρθρο 31 ν. 2961/2001	δεύτερο εδάφιο της παρ. 2
Άρθρο 83		Άρθρο 32 ν. 2961/2001	
Άρθρο 83	παρ. 1	Άρθρο 31 ν. 2961/2001	παρ. 1
Άρθρο 83	παρ. 2	Άρθρο 31 ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 83	παρ. 3	Άρθρο 31 ν. 2961/2001	παρ. 3
Άρθρο 83	παρ. 4	Άρθρο 31 ν. 2961/2001	παρ. 4
Άρθρο 84		(α) Ενότητα Α΄ του άρθρου 61 ν. 2961/2001, όπως ο τίτλος του άρθρου 61 και η ενότητα Α΄ τροποποιήθηκαν με την παρ. Α.4 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019, η ενότητα Β΄ καταργήθηκε με την παρ. Α.2 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019, η παρ. 10 προστέθηκε και η αρχική παρ. 10 αναριθμήθηκε σε παρ. 11 με την παρ. Α.4 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019 και η παρ. 4 καταργήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 97 του ν. 5217/2025, (β) Άρθρο 67 ν. 2961/2001	
Άρθρο 84	παρ. 1	Άρθρο 61 Ενότητα Α΄ ν. 2961/2001	παρ. 1
Άρθρο 84	παρ. 2	Άρθρο 61 Ενότητα Α΄ ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 84	παρ. 3	Άρθρο 61 Ενότητα Α΄ ν. 2961/2001	παρ. 3
Άρθρο 84	παρ. 4	Άρθρο 61 Ενότητα Α΄ ν. 2961/2001	παρ. 5
Άρθρο 84	παρ. 5	Άρθρο 61 Ενότητα Α΄ ν. 2961/2001	παρ. 6
Άρθρο 84	παρ. 6	Άρθρο 61 Ενότητα Α΄ ν. 2961/2001	παρ. 7
Άρθρο 84	παρ. 7	Άρθρο 61 Ενότητα Α΄ ν. 2961/2001	παρ. 8
Άρθρο 84	παρ. 8	Άρθρο 61 Ενότητα Α΄ ν. 2961/2001	παρ. 9
Άρθρο 84	παρ. 9, πρώτο εδάφιο	Άρθρο 61 Ενότητα Α΄ ν. 2961/2001	παρ. 10
Άρθρο 84	παρ. 9, δεύτερο εδάφιο	Άρθρο 67 ν. 2961/2001	τελευταίο εδάφιο της παρ. 1
Άρθρο 84	παρ. 10	Άρθρο 61 ν. 2961/2001	παρ. 11
Άρθρο 85		Άρθρο 62 ν. 2961/2001, όπως η παρ. 1 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. Α.5 του άρθρου 48 ν. 4646/2019	
Άρθρο 85	παρ. 1	Άρθρο 62 ν. 2961/2001	περ. α και β της παρ. 1
Άρθρο 85	παρ. 2	Άρθρο 62 ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 86		Άρθρο 63 ν. 2961/2001, όπως η παρ. 2 περ. γ΄ αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. Α.6 του άρθρου 48 ν. 4646/2019	
Άρθρο 86	παρ. 1	Άρθρο 63 ν. 2961/2001	παρ. 1
Άρθρο 86	παρ. 2	Άρθρο 63 ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 87		Άρθρο 82 ν. 2961/2001, όπως οι παρ. 1 και 2 αυτού τροποποιήθηκαν με την παρ. 14 του άρθρου 1 ν. 3634/2008 και στη συνέχεια το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιήθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 1 ν. 3815/2010 (Α΄ 5), το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 τροποποιήθηκε με την παρ.1 ε του άρθρου 23 ν. 3943/2011, η παρ. 5 τροποποιήθηκε με το άρθρο 17 ν. 5036/2023, η παρ. 6 τροποποιήθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 184 ν. 4261/2014 (Α΄ 107) και εν συνεχεία τροποποιήθηκε με την παρ. 15 του άρθρου 52 ν. 4276/2014	

Άρθρο 87	παρ. 1	Άρθρο 82 ν. 2961/2001	δύο πρώτα εδάφια της παρ. 1
Άρθρο 87	παρ. 2	Άρθρο 82 ν. 2961/2001	τελευταίο εδάφιο της παρ. 1
Άρθρο 87	παρ. 3	Άρθρο 82 ν. 2961/2001	πρώτο εδάφιο της παρ. 2
Άρθρο 87	παρ. 4	Άρθρο 82 ν. 2961/2001	παρ. 3
Άρθρο 87	παρ. 5	Άρθρο 82 ν. 2961/2001	παρ. 4
Άρθρο 87	παρ. 6	Άρθρο 82 ν. 2961/2001	παρ. 5
Άρθρο 87	παρ. 7	Άρθρο 82 ν. 2961/2001	παρ. 6
Άρθρο 87	παρ. 8	Άρθρο 82 ν. 2961/2001	παρ. 7
		Άρθρο 47 ν. 4858/2021	παρ. 1 και 2 (μερικώς)
ΤΜΗΜΑ ΙΙ ΦΟΡΟΣ ΔΩΡΕΩΝ ΚΑΙ ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ			
Άρθρο 88		Άρθρο 34 ν. 2961/2001, όπως η περ. στ΄ της παρ. 2 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 6 άρθρου 20 ν. 3427/2005, η αρχική παρ. 5 της Ενότητας Α΄ καταργήθηκε με την παρ. 21 άρθρου 25 ν. 3842/2010 και η νέα παρ. 5 της Ενότητας Α΄ προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 33 ν. 3986/2011 (Α΄ 152) και η παρ.6 προστέθηκε με την Ενότητα Β΄ άρθρου 48 ν. 4646/2019 και το δεύτερο εδάφιο της Ενότητας Β΄ που είχε τροποποιηθεί με την παρ. 3 του άρθρου 5 ν. 3554/2007 καταργήθηκε και το τρίτο εδάφιο της Ενότητας Β΄ τροποποιήθηκε με την παρ. 10 του άρθρου 1 ν. 3634/2008	
Άρθρο 88	Ενότητα Α΄, παρ. 1, 2, 3, 4, 5, 6	Άρθρο 34 ν. 2961/2001	παρ. 1,2,3,4,5,6 (αντίστοιχα) της Ενότητας Α΄
Άρθρο 88	Ενότητα Β΄	Άρθρο 34 ν. 2961/2001	Ενότητα Β΄
Άρθρο 89		Άρθρο 35 ν. 2961/2001	
Άρθρο 90		Άρθρο 38 ν. 2961/2001, όπως η παρ. 2 αυτού καταργήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 97 του ν. 5217/2025	
Άρθρο 91		Άρθρο 36 του ν. 2961/2001	
Άρθρο 92		Άρθρου 39 του ν. 2961/2001	
Άρθρο 92	παρ. 1, 2, 3	Άρθρο 39 ν. 2961/2001	παρ. 1,2,3 (αντίστοιχα)
Άρθρο 93		Άρθρο 40 ν. 2961/2001, όπως η περ. ε΄ είχε καταργηθεί με την περ. α΄ της παρ.Α1 του άρθρου 25 ν. 3842/2010 και επανήλθε σε ισχύ, θεωρούμενη ως ουδέποτε καταργηθείσα και προστέθηκαν εδάφια σε αυτήν με τις παρ. 1 και 2 αντίστοιχα του άρθρου 113 ν. 4537/2018 (Α΄ 84)	
Άρθρο 94		Άρθρο 41 ν. 2961/2001, όπως το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 τροποποιήθηκε με την παρ. Α.3 του άρθρου 48 ν. 4646/2019	
Άρθρο 94	παρ. 1	Άρθρο 41 ν. 2961/2001	παρ. 1
Άρθρο 94	παρ. 2	Άρθρο 41 ν. 2961/2001	παρ. 4
Άρθρο 95		Άρθρο 42 ν. 2961/2001, όπως το τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 20 ν. 3427/2005	
Άρθρο 95	παρ. 1	Άρθρο 42 ν. 2961/2001	παρ. 1
Άρθρο 95	παρ. 2	Άρθρο 42 ν. 2961/2001	παρ. 2

Άρθρο 95	παρ. 3	Άρθρο 42 ν. 2961/2001	παρ. 3
Άρθρο 95	παρ. 4	Άρθρο 42 ν. 2961/2001	παρ. 4
Άρθρο 95	παρ. 5	Άρθρο 42 ν. 2961/2001	παρ. 6
Άρθρο 96		Ενότητα Α΄ του άρθρου 43 ν. 2961/2001, όπως η ενότητα αυτή τροποποιήθηκε διαδοχικά με την παρ. 4 του άρθρου 5 ν. 3554/2007, με την παρ. 11 του άρθρου 1 ν. 3634/2008 και με την παρ. 15 του άρθρου 25 του ν. 3842/2010	
Άρθρο 96	παρ. 1, 2	Άρθρο 43 Ενότητα Α΄ ν. 2961/2001	παρ. 1, 2 (αντίστοιχα)
Άρθρο 97		(α) Ενότητες Β΄ και Γ ΄του άρθρου 43 ν. 2961/2001, όπως η Ενότητα Β΄ τροποποιήθηκε με την παρ. 16 του άρθρου 25 ν. 3842/2010, η περ. βγ΄ της Ενότητας Β΄ προστέθηκε με το άρθρο 8 της ΠΝΠ της 26.7.2018, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 ν. 4576/2018, η περ. δ΄ της Ενότητας Γ΄ καταργήθηκε με την παρ. 17 του άρθρου 25 ν. 3842/2010, η περ. στ' της Ενότητας Γ΄ προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 16 ν. 3522/2006 και εν συνεχεία προστέθηκε νέα περίπτωση στ΄ με το άρθρο 3 ν. 4330/2015 (Α΄ 59), η περ. ζ΄ της Ενότητας Γ΄ προστέθηκε με το άρθρο 6 ν. 4714/2020 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 147 ν. 4887/2022 (Α΄ 16), η περ, η΄ της Ενότητας Γ΄ προστέθηκε με το άρθρο 474 ν. 4781/2021 (Α΄ 31) περί λοιπών και ειδικών απαλλαγών. (β) Περ. ι) της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 2961/2001 σε συνδυασμό με το άρθρο 162 του ν. 5187/2025	
Άρθρο 97	Ενότητα Α΄	Άρθρο 43 ν. 2961/2001	Ενότητα Β΄
Άρθρο 97	Ενότητα Β΄	Άρθρο 43 ν. 2961/2001	Ενότητα Γ΄
Άρθρο 98		Άρθρο 44 ν. 2961/2001, όπως αυτό τροποποιήθηκε με την παρ. 18 της Ενότητας Α΄ του άρθρου 25 ν. 3842/2010, και εν συνεχεία οι παρ. 1 και 2 αυτού τροποποιήθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου πεντηκοστού έκτου ν. 4839/2021 (Α΄ 181)	
Άρθρο 98	παρ. 1	Άρθρο 44 ν. 2961/2001	παρ. 1
Άρθρο 98	παρ. 2	Άρθρο 44 ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 98	παρ. 3	Άρθρο 44 ν. 2961/2001	παρ. 4
Άρθρο 99		α) Ενότητα Α΄ του άρθρου 85 ν. 2961/2001, όπως η ενότητα αυτή τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 60 του ν. 4583/2018 (Α΄ 212) στην οποία εν συνεχεία προστέθηκε το δεύτερο εδάφιο της Ενότητας Α΄ με την παρ. Α.10 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019, β) Παρ. 2 του άρθρου 88 ν. 2961/2001, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. Α.11 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019, και γ) Παρ. 3 του άρθρου 89 ν. 2961/2001, η οποία είχε προστεθεί με την παρ. 1Ζ του άρθρου 23 του ν. 3943/2011 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 21 του ν. 4873/2021	
Άρθρο 99	παρ. 1	Άρθρο 85 ν. 2961/2001	πρώτο και τρίτο εδάφιο της Ενότητας Α΄
Άρθρο 99	παρ. 2	Άρθρο 89 ν. 2961/2001	παρ. 3
Άρθρο 99	παρ. 3, εδάφιο πρώτο	Άρθρο 85 και άρθρο 88 ν. 2961/2001	τρίτο εδάφιο της Ενότητας Α΄

Άρθρο 99	παρ. 3, εδάφιο δεύτερο	Άρθρο 88 ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 99	παρ. 4	Άρθρο 85 ν. 2961/2001	τέταρτο εδάφιο της Ενότητας Α΄
Άρθρο 100		(α) Άρθρο 86 του ν. 2961/2001, όπως τροποποιήθηκε με την κατάργηση των παρ. 2 και 7 με τις παρ. Α.1. και Α.2. αντίστοιχα του άρθρου 48 του ν. 4646/2019 σχετικά με τις προθεσμίες υποβολής της δήλωσης, και (β) Παρ. 2 του άρθρου 89 του ν. 2961/2001, όπως οι παρ. 1 και 2 του άρθρου αυτού τροποποιήθηκαν με την παρ. 3 του άρθρου 60 του ν. 4583/2018 (Α΄ 212)	
Άρθρο 100	παρ. 1	Άρθρο 86 ν. 2961/2001	παρ. 1
Άρθρο 100	παρ. 2	Άρθρο 86 ν. 2961/2001	παρ. 3
Άρθρο 100	παρ. 3	Άρθρο 86 ν. 2961/2001	παρ. 4
Άρθρο 100	παρ. 4	Άρθρο 86 ν. 2961/2001	παρ. 5
Άρθρο 100	παρ. 5	Άρθρο 86 ν. 2961/2001	παρ. 6
Άρθρο 100	παρ. 6	Άρθρο 89 ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 101		Άρθρο 45 και άρθρο 90 του ν. 2961/2001, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 10 του άρθρου 1 ν. 3815/2010 (Α΄ 5)	
Άρθρο 101	παρ. 1	Άρθρο 45 ν. 2961/2001	
Άρθρο 101	παρ. 2	Άρθρο 90 ν. 2961/2001	
ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ ΚΟΙΝΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΦΟΡΟ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ, ΔΩΡΕΩΝ ΚΑΙ ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ			
Άρθρο 102		(α) Άρθρο 105 ν. 2961/2001, όπως η παρ. 1 τροποποιήθηκε με το άρθρο 20 ν. 5036/2023, και (β) τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 5 του άρθρου 102 ν. 2961/2001	
Άρθρο 102	παρ. 1,2,4	Άρθρο 105 ν. 2961/2001	παρ. 1, 2 και 3 (αντίστοιχα)
Άρθρο 102	παρ. 3	Άρθρο 102 ν. 2961/2001	δύο τελευταία εδάφια της παρ. 5
Άρθρο 103		(α) Άρθρο 106 ν. 2961/2001, όπως το άρθρο αυτό συμπληρώθηκε με την προσθήκη της παρ. 5 με την παρ.1 του άρθρου 10 ν. 3193/, και (β)η παρ. 5 του άρθρου 112 του ν. 2961/2001	
Άρθρο 103	παρ. 1, 2	Άρθρο 106 ν. 2961/2001	παρ. 1 και 2 του άρθρου 106 (αντίστοιχα)
Άρθρο 103	παρ. 3	Άρθρο 106 ν. 2961/2001	παρ. 4
Άρθρο 103	παρ. 4	Άρθρο 112 ν. 2961/2001	παρ. 5
Άρθρο 103	παρ. 5	Άρθρο 106 ν. 2961/2001	παρ. 5
Άρθρο 104		Άρθρο 107 ν. 2961/2001, όπως η παρ. 1 του άρθρου 107 τροποποιήθηκε με το άρθρο 21 του ν. 5036/2023 και άρθρο 108	

		του ν. 2961/2001 και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 καταργήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 97 του ν. 5217/2025	
Άρθρο 104	παρ. 1	Άρθρο 107 ν. 2961/2001	δύο πρώτα εδάφια της παρ. 1
Άρθρο 104	παρ. 2	Άρθρο 107 ν. 2961/2001	τελευταίο εδάφιο της παρ. 1
Άρθρο 104	παρ. 3	Άρθρο 107 ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 104	παρ. 4	Άρθρο 107 ν. 2961/2001	παρ. 5
Άρθρο 104	παρ. 5 περ. (α), (β)	Άρθρο 108 ν. 2961/2001	παρ. 1 και 2 (αντίστοιχα)
Άρθρο 104	παρ. 6	Άρθρο 108 ν. 2961/2001	παρ. 4
Άρθρο 104	παρ. 7	Άρθρο 108 ν. 2961/2001	παρ. 3
Άρθρο 105		Άρθρο 113 ν. 2961/2001	
Άρθρο 106		Παρ. 1 έως 4 του άρθρου 112 ν. 2961/2001, όπως η παρ. 1 τροποποιήθηκε με το άρθρο 22 του ν. 5036/2023 και οι παρ. 2 και 4 τροποποιήθηκαν αντίστοιχα με τις παρ. Α.12 και Α.13 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019	
Άρθρο 107		Άρθρο 116 ν. 2961/2001	
Άρθρο 107	παρ. 1 περ. α)	Άρθρο 116 ν. 2961/2001	περ. α) και γ) της παρ. 1
Άρθρο 107	παρ. 1 περ. β)	Άρθρο 116 ν. 2961/2001	περ. β) της παρ. 1
Άρθρο 107	παρ. 1 περ. γ)	Άρθρο 116 ν. 2961/2001	περ. δ) της παρ. 1
Άρθρο 107	παρ. 2	Άρθρο 116 ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 108		Άρθρο 109 και άρθρο 110 του ν. 2961/2001	
Άρθρο 108	παρ. 1	Άρθρο 109 ν. 2961/2001	παρ. 1
Άρθρο 108	παρ. 2	Άρθρο 110 ν. 2961/2001	παρ. 1
Άρθρο 108	παρ. 3	Άρθρο 109 ν. 2961/2001	παρ. 2
		Άρθρο 110 ν. 2961/2001	παρ. 3
Άρθρο 109		Άρθρο 111 ν. 2961/2001	
Άρθρο 109	παρ. 1	Άρθρο 111 ν. 2961/2001	παρ. 2
Άρθρο 109	παρ. 2	Άρθρο 111 ν. 2961/2001	παρ. 3
Άρθρο 110		Άρθρο 114 ν. 2961/2001	
Άρθρο 110	παρ. 1έως 3	Άρθρο 114 ν. 2961/2001	παρ. 1 έως 3
Άρθρο 111		Άρθρο 115 ν. 2961/2001	
Άρθρο 111	παρ. 1έως 3	Άρθρο 115 ν. 2961/2001	παρ. 1 έως 3
Άρθρο 112		Άρθρο 73 ν. 2961/2001 (μερικώς), όπως η παρ. 3 τροποποιήθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 25 του ν. 3842/2010 και με την παρ. Α.8 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019	
Άρθρο 112	παρ. 1	Άρθρο 73 ν. 2961/2001	παρ. 7
Άρθρο 112	παρ. 2	Άρθρο 73 ν. 2961/2001	πρώτο εδάφιο της παρ. 8
Άρθρο 112	παρ. 3	Άρθρο 73 ν. 2961/2001	εδάφια δεύτερο, τρίτο και τέταρτο της παρ. 8
Άρθρο 112	παρ. 4	Άρθρο 73 ν. 2961/2001	πέμπτο και τελευταίο εδάφιο της παρ. 8
Άρθρα 113		Άρθρο 121 ν. 2961/2001	
Άρθρα 113	παρ. 1, 2	Άρθρο 121 ν. 2961/2001	παρ. 1, 2 (αντίστοιχα)
Άρθρα 114		Άρθρο 118 ν. 2961/2001	

Άρθρο 115		(α)Τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 26 ν. 2961/2001, (β) Παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 2961/2001, (γ)Τρία πρώτα εδάφια της παρ. 5 του άρθρου 102 του ν. 2961/2001, (δ)Τέταρτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 102 του ν. 2961/2001	
Άρθρο 115	παρ. 1	Άρθρο 26 ν. 2961/2001	τελευταίο εδάφιο της παρ. 1
Άρθρο 115	παρ. 2	Άρθρο 44 ν. 2961/2001	παρ. 3
Άρθρο 115	παρ. 3	Άρθρο 102 ν. 2961/2001	τρία πρώτα εδάφια της παρ. 5
Άρθρο 115	παρ. 4	Άρθρο 102 ν. 2961/2001	τέταρτο εδάφιο της παρ. 5
ΤΜΗΜΑ IV ΦΟΡΟΣ ΚΕΡΔΩΝ ΑΠΟ ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΑ			
Άρθρο 116		Παρ. 1, το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 και η παρ. 4 του άρθρου 58 ν. 2961/2001, όπως η παρ. 1 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 1 περ. α΄ ενότητα Α΄ του άρθρου 26 του ν. 3842/2010 (Α΄ 58) και με την παρ. 7 του άρθρου δεύτερου του ν. 4093/2012 (Α΄ 222), και η παρ. 4 τροποποιήθηκε με την παρ. 1 περ. β΄ ενότητα Α΄ του άρθρου 26 του ν. 3842/2010 (Α΄ 58), εν συνεχεία προστέθηκε η παρ. 5 με την παρ. Β΄ υποπαρ. Β.4. στοιχ. 2 του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α΄ 85) και εν συνεχεία τροποποιήθηκε το δεύτερο εδάφιο αυτής με την παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4326/2015 (Α ΄49) και εκ νέου με την παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 4338/2015 (Α΄ 131), και όπως τέλος το άρθρο 58 τροποποιήθηκε (α) στην παρ. 1 (αα) τροποποιήθηκε η περ. β) ως προς την αναφορά των τυχερών παιγνίων, (αβ) τροποποιήθηκαν οι περ. γ) και δ) (αγ) προστέθηκε η περ. στ), β) προστέθηκε δεύτερο εδάφιο στην παρ. 2 και γ) καταργήθηκε η παρ. 5 με το άρθρο 61 του ν. 4949/2022 (Α΄ 126/30.06.2022) με ισχύ από την 1η.9.2022	
Άρθρο 116	παρ. 1 περ. α) έως στ)	Άρθρο 58 ν. 2961/2001	περ. α) έως στ) της παρ. 1
Άρθρο 116	παρ. 2	Άρθρο 58 ν. 2961/2001	δεύτερο εδάφιο της παρ. 2
Άρθρο 116	παρ. 3	Άρθρο 58 ν. 2961/2001	παρ. 4
Άρθρο 117		Πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 58 ν. 2961/2001	
Άρθρο 118		Παρ. 3 του άρθρου 58 ν. 2961/2001, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 περ. β΄ ενότητα Α΄ του άρθρου 26 του ν. 3842/2010	
Άρθρο 119		Παρ. 1 και 2 του άρθρου 59 ν. 2961/2001, όπως αυτό τροποποιήθηκε με την προσθήκη της παρ. 2 με το άρθρο 72 του ν. 4484/2017(Α΄ 110)	
Άρθρο 119	παρ. 1, 2	Άρθρο 59 ν. 2961/2001	παρ. 1, 2 (αντίστοιχα)
Άρθρο 120		Παρ. 1 του άρθρου 60 του ν. 2961/2001, όπως αυτό τροποποιήθηκε διαδοχικά με την παρ. 8 του δεύτερου άρθρου ν. 4093/2012 (Α΄ 222), με την περ. 1 του άρθρου 202 ν. 4635/2019	

		(Α΄ 167), με την παρ. 1 του άρθρου δέκατου έκτου ν. 4787/2021 (Α΄ 44) και με το άρθρο 62 ν. 4949/2022 (Α΄ 126)	
Άρθρο 121		(α) Άρθρο 91 ν. 2961/2001, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 της ενότητας Α΄ του άρθρου 26 ν. 3842/2010 (β) Άρθρο 92 ν. 2961/2001, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. Γ.2 του άρθρου 48 ν. 4646/2019 και προστέθηκε δεύτερο εδάφιο με το άρθρο 63 ν. 4949/2022 (Α΄ 126), (γ) Άρθρο 95 του ν. 2961/2001, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. Γ.3 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019 και (δ) Άρθρο 96 του ν. 2961/2001	
Άρθρο 121	παρ. 1	Άρθρο 91 ν. 2961/2001	παρ. 1
Άρθρο 121	παρ. 2	Άρθρο 92 ν. 2961/2001	
Άρθρο 121	παρ. 3	Άρθρο 96 ν. 2961/2001	
Άρθρο 121	παρ. 4	Σε πλήρη αντικατάσταση άρθρου 95 ν. 2961/2001	
Άρθρο 122		Άρθρο 98 ν. 2961/2001, όπως αυτό έχει αντικατασταθεί με την παρ. 5 της ενότητας Α΄ άρθρου 26 του ν. 3842/2010 και με την ενότητα Β΄ του ίδιου άρθρου 26 του ν. 3842/2010	
ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ			
Άρθρο 123	παρ. 1	Άρθρο 15 ν. 4223/2013	
Άρθρο 123	παρ. 2	Άρθρο 41 ν. 1249/1982	παρ. 7
Άρθρο 123	παρ. 3	Άρθρο 81 ν. 2961/2001	παρ. 6
Άρθρο 123	παρ. 4	Πεντηκοστό έκτο άρθρο ν. 4839/2021	δεύτερο εδάφιο της παρ. 2
		Άρθρο 44 ν. 2961/2001	
Άρθρο 123	παρ. 5	Άρθρο 1. ν. 1078/1980	δεύτερο εδάφιο της παρ. 9
Άρθρο 123	παρ. 6	Άρθρο 122 ν. 2961/2001	περ. Α), Ε) και ΣΤ)
		Άρθρο 25 ν. 3842/2010	Ενότητα Β
Άρθρο 123	παρ. 7	Άρθρο 60 ν. 2961/2001	Παρ. 2 και 2 Α
		Άρθρο 44 ν. 5184/2025	Παρ. 3
Άρθρο 124			

ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ			
ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΟΥΜΕΝΗ ΔΙΑΤΑΞΗ		**ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ**	
		Άρθρο πρώτο	
		ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑ ΑΞΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	
		ΤΜΗΜΑ Ι ΠΕΡΙΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	
Άρθρο 23 Α ν. 3427/2005, όπως αυτό είχε προστεθεί με το άρθρο 52 ν. 3842/2010 (Α΄ 58) και εν συνεχεία η παρ. 2 αυτού αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 άρθρου 24 του ν. 3943/2011 (Α’ 66).		Άρθρο 1	
Άρθρο 23 Α ν. 3427/2005	παρ. 1	Άρθρο 1	παρ. 1
Άρθρο 23 Α ν. 3427/2005	παρ. 2 Δεν κωδικοποιείται		
Άρθρο 23Α ν. 3427/2005	παρ. 3	Άρθρο 1	παρ. 2
Άρθρο 23Α ν. 3427/2005	παρ. 4	Άρθρο 1	παρ. 3
Άρθρο 23 Α ν. 3427/2005	παρ. 5	Άρθρο 1	παρ. 4
Άρθρο 23 Α ν. 3427/2005	παρ. 6 Δεν κωδικοποιείται		
Άρθρο 23 ν. 3427/2005, όπως τροποποιήθηκε με τις παρ. 1 και 3 άρθρου 20 ν. 3634/2008, με την παρ. 1 και 3 άρθρου 51 ν. 3842/2010, με την παρ. 8γ του άρθρου 18 ν. 4002/2011, με την παρ. 2.β. του άρθρου 321 ν. 4072/2012, με την παρ. 2 του άρθρου 19 ν. 4110/2013 (Α΄ 17), με τις παρ. 1, 2, 3, 4 του άρθρου 12 ν. 4223/2013 , με την παρ. 2 του άρθρου 53 ν. 4272/2014, με το άρθρο 12 ν. 4239/2014, με τις παρ. 1 και 3 του άρθρου 52 ν. 4276/2014, με το άρθρο 42 ν. 4308/2014, με τις παρ. 3 και 5 του άρθρου 86 ν. 4316/2014, με το άρθρο 6 ν. 4328/2015, με την παρ. 3 του άρθρου 2 ν. 4337/2015, με την παρ. 1 του άρθρου 49 ν. 4410/2016, με το άρθρο 51 του ν. 4389/2016, με την παρ. 1 του άρθρου όγδοου ν. 4393/2016, με τις παρ. 4 και 6 του άρθρου 10 και τις παρ. 7, 8 του άρθρου 13 ν. 4474/2017, με την παρ. 1 του άρθρου 73 ν. 4607/2019, με την παρ. 1 του άρθρου 49 ν. 4646/2019, με τις παρ. 1, 2 του άρθρου 48 ν. 4916/2022, με το άρθρο 25 του ν. 5036/2023 και με το άρθρο 56 ν. 5087/2024		Άρθρο 2	
Άρθρο 23 ν. 3427/2005	τα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 1	Άρθρο 2	παρ. 1
Άρθρο 23 ν. 3427/2005	τρίτο εδάφιο της παρ. 1	Άρθρο 2	παρ. 2
Άρθρο 23 ν. 3427/2005	τέταρτο εδάφιο της παρ. 1 Δεν κωδικοποιείται		
Άρθρο 23 ν. 3427/2005	πέμπτο εδάφιο της παρ. 1	Άρθρο 2	παρ. 3
Άρθρο 23 ν. 3427/2005	εδάφια έκτο, όγδοο και ένατο της παρ. 1 Δεν κωδικοποιούνται		

Άρθρο 23 ν. 3427/2005	δέκατο, έβδομο και δέκατο έβδομο εδάφιο της παρ. 1		Άρθρο 2	παρ. 4	
Άρθρο 23 ν. 3427/2005	δέκατο εδάφιο της παρ. 1	υποπερ. δα) και δβ)	Άρθρο 2	παρ. 4	υποπερ. δα)
Άρθρο 23 ν. 3427/2005	δέκατο εδάφιο της παρ. 1	υποπερ. δγ))	Άρθρο 2	παρ. 4	υποπερ. δβ)
Άρθρο 23 ν. 3427/2005	δέκατο εδάφιο της παρ. 1	περ. στ)	Άρθρο 2	παρ. 4	περ. στ)
Άρθρο 23 ν. 3427/2005	δέκατο εδάφιο της παρ. 1	περ. ζ)	Άρθρο 2	παρ. 4	περ. ζ)
Άρθρο 23 ν. 3427/2005	δέκατο εδάφιο της παρ. 1	περ. η)	Άρθρο 2	παρ. 4	περ. η)
Άρθρο 23 ν. 3427/2005	έβδομο εδάφιο της παρ. 1	και περ. θ) του δέκατου εδαφίου της παρ. 1	Άρθρο 2	παρ. 4	περ. θ)
Άρθρο 23 ν. 3427/2005	δέκατο έβδομο εδάφιο της παρ. 1		Άρθρο 2	παρ. 4	περ. ιζ)
Άρθρο 23 ν. 3427/2005	ενδέκατο εδάφιο της παρ. 1 Δεν κωδικοποιείται				
Άρθρο 23 ν. 3427/2005	εδάφια δωδέκατο έως και δέκατο έκτο της παρ. 1		Άρθρο 2	παρ. 5	
Άρθρο 23 ν. 3427/2005	Εδάφια δέκατο όγδοο και δέκατο ένατο της παρ. 1 Δεν κωδικοποιούνται				
Άρθρο 23 ν. 3427/2005	παρ. 1.α		Άρθρο 2	παρ. 6	
Άρθρο 23 ν. 3427/2005	τέταρτο εδάφιο της παρ. 1.α		Άρθρο 2	παρ. 7	
Άρθρο 23 ν. 3427/2005	παρ. 2 Δεν κωδικοποιείται				
Άρθρο 23 ν. 3427/2005	υποπαρ. 3.α.		Άρθρο 2	παρ. 8	
Άρθρο 23 ν. 3427/2005	παρ. 4		Άρθρο 2	παρ. 9	
Άρθρο 23 ν. 3427/2005	παρ. 5, 6 Δεν κωδικοποιούνται				
Άρθρο 23 ν. 3427/2005	πρώτο εδάφιο της παρ. 7 (τα λοιπά εδάφια δεν κωδικοποιούνται)		Άρθρο 2	παρ. 10	
Άρθρο 23 ν. 3427/2005	παρ. 8, πρώτο εδάφιο παρ. 9, παρ. 10 Δεν κωδικοποιούνται				

Άρθρο 23 ν. 3427/2005	τρία πρώτα εδάφια της παρ. 11	Άρθρο 2	παρ. 11
Άρθρο 23 ν. 3427/2005	τέταρτο εδάφιο της παρ. 11	Άρθρο 2	παρ. 12
Άρθρο 23 ν. 3427/2005	πέμπτο εδάφιο της παρ. 11	Άρθρο 2	παρ. 13
		ΤΜΗΜΑ ΙΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑΣ ΑΞΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	
α) Άρθρα 3 και 8 α.ν. 1587/1950, ο οποίος κύρωσε τον α.ν. 1521/1950, όπως αυτές τροποποιήθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 1 ν. 329/1974, αντικαταστάθηκαν με την παρ. Α.3 του άρθρου 47 ν. 4646/2019 και την παρ. 1 του άρθρου 90 ν. 4941/2022, β) Ενότητα Α του άρθρου 10, παρ. 2 και 3 του άρθρου 41 και παρ. 3 του άρθρου 73 ν. 2961/2001, όπως οι διατάξεις αυτές τροποποιήθηκαν με την παρ. 1 της ενότητας Α΄, την παρ. Α.3 και την παρ. Α.8 του άρθρου 48 ν. 4646/2019 και γ) μερικώς παρ. 2 του άρθρου 17 ν. 3091/2002.		Άρθρο 3	
(α) Παρ. 1 έως 7 α) των παρ. 1 έως 7 του άρθρου 41 ν. 1249/1982 με την εξαίρεση των παρ. 1 Α έως και 1 Ε του ίδιου άρθρου, όπως η παρ. 1 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 51 ν. 4646/2019, η παρ. 2 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 14 ν. 1473/1984 και με την παρ. 8 του άρθρου 24 ν. 1828/1989, συμπληρώθηκε με τις παρ. 10 και 11 του άρθρου 14 ν. 1882/1990, με την παρ. 2 του άρθρου 14 ν. 1473/1984 και με την παρ. 3 του άρθρου 13 ν. 2579/1998, η παρ. 4 αυτού καταργήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 67 ν. 4646/2019, η παρ. 6 αυτού προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 14 ν. 1473/1984, και τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 24 ν. 1828/1989 και η παρ. 7 αυτού προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 6 ν. 1914/1990, (β) Ενότητα Β΄ του άρθρου 10 ν. 2961/2001, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 20 ν. 3427/2005, (γ) μερικώς παρ. 2 του άρθρου 17 ν. 3091/2002		Άρθρο 4	
Άρθρο 41 ν. 1249/1982	περ. α) της παρ. 2	Άρθρο 4	περ. α) της παρ. 2
Άρθρο 41 ν. 1249/1982	πρώτο εδάφιο της παρ. 3 Δεν κωδικοποιείται		
Άρθρο 41 ν. 1249/1982	παρ. 4, 5, πρώτο εδάφιο παρ. 6 Δεν κωδικοποιούνται		
Άρθρο 41 ν. 1249/1982	εδάφια δεύτερο επ. της παρ. 6	Άρθρο 4	παρ. 3
Άρθρο 41 ν. 1249/1982	πέμπτο εδάφιο, έβδομο έως ενδέκατο παρ. 6 Δεν κωδικοποιούνται		

(α) Άρθρο 41 Α ν. 1249/1982, όπως προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 10 ν. 2386/1996, (β) Ενότητα Γ΄ άρθρου 10 ν. 2961/2001, (γ) μερικώς παρ. 2 άρθρου 17 ν. 3091/2002	Άρθρο 5
Άρθρο 32 ν. 3842/2010 (εκτός των εδαφίων τρίτου, τέταρτου και πέμπτου της παρ. 1 του ίδιου άρθρου που κωδικοποιούνται ως άρθρο 7 στον παρόντα Κώδικα), όπως τροποποιήθηκαν με την παρ. 4 του άρθρου 13 ν. 4223/2013, με τις παρ. 5, 6 και 7 άρθρου 52 ν. 4276/2014, με το άρθρο 49 ν. 4916/2022, με το άρθρο 40 ν. 4949/2022 (Α΄ 126).	Άρθρο 6
	ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ **ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**
Εδάφια τρίτο, τέταρτο και πέμπτο της παρ. 1 άρθρου 32 ν. 3842/2010, όπως προστέθηκαν με το άρθρο 57 ν. 4223/2013, εν συνεχεία το τρίτο εδάφιο τροποποιήθηκε με την παρ. 2 το άρθρου 12 ν. 4239/2014 και το τέταρτο εδάφιο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 40 ν. 4949/2022 (Α΄ 126)	Άρθρο 7
	ΒΙΒΛΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ **ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ**
	ΜΕΡΟΣ Α΄ **ΕΝΙΑΙΟΣ ΦΟΡΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ**
	ΤΜΗΜΑ Ι **ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ**
Παρ. 1 έως 5 άρθρου 1 ν. 4223/2013, όπως η παρ. 3 αυτού τροποποιήθηκε με το άρθρο 40 ν. 4916/2022 και η παρ. 6 αυτού είχε προστεθεί με την παρ. 1 του άρθρου 126 ν. 4549/2018 (Α΄ 105)	Άρθρο 8
Άρθρο 1 ν. 4223/2013	παρ. 6 Δεν κωδικοποιείται
Παρ. 1 έως 9 άρθρου 2 ν. 4223/2013, όπως η περ. γ) της παρ. 1 τροποποιήθηκε με την προσθήκη της υποπερ. γγ) με την παρ. 1 του άρθρου 41 ν. 4916/2022, οι περ. γ), δ), ε) και στ) της παρ. 2 αυτού αντικαταστάθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 49 ν. 4410/2016 και εν συνεχεία η περ. στ' της παρ. 2 καταργήθηκε με το άρθρο 13 ν. 4474/2017 και η παρ. 9 αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 41 ν. 4916/2022	Άρθρο 9
Άρθρο 3 ν. 4223/2013, όπως κατά περίπτωση αντικαταστάθηκαν η περ. α΄ της παρ. 1 με το άρθρο 74 ν. 4758/2020 και η περ. β΄ της παρ. 1 με το άρθρο 81 ν. 4646/2019, η περ. γ΄ τροποποιήθηκε με το άρθρο 36 παρ. 2 ν. 5135/2024, η περ. στ) της παρ. 1 τροποποιήθηκε με το άρθρο 78 ν. 4821/2021, προστέθηκαν η περ. η της παρ.	Άρθρο 10

1 με την παρ. 4 του άρθρου 2 ν. 4337/2015, η περ. θ της παρ. 1 με την παρ. 1 του άρθρου 29 ν. 4726/2020 (Α΄ 181), η περ. ι με το άρθρο 20 ν. 4873/2021, συμπληρώθηκε η περ. α΄ της παρ. 2 με την παρ. 2 του άρθρου δέκατου όγδοου ν. 4286/2014 (Α΄ 194), η παρ. 4 (πρώην 3) είχε προστεθεί ως παρ. 3 με την περ. 5 της υποπαρ.Γ του άρθρου τρίτου ν. 4254/2014 (Α 85), αναριθμήθηκε σε παρ. 4 και συμπληρώθηκε με την παρ. 3 του άρθρου δέκατου όγδοου ν. 4286/2014 (Α΄ 194) και τροποποιήθηκε με προσθήκη εδαφίων με την παρ. 3 του άρθρου 117 ν. 4387/2016 (Α΄ 85) και με την παρ.1 του άρθρου 13 ν. 4484/2017 (Α΄ 110), προστέθηκε η παρ. 5 με την παρ. 9 του άρθρου δέκατου όγδοου ν. 4286/2014 (Α΄ 194) και συμπληρώθηκε με την υποπαρ. Δ.3. του άρθρου 2 ν. 4336/2015 (Α΄ 94), η παρ. 6 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 54 ν. 5087/2024 και εν συνεχεία τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 35 ν. 5135/2024 (Α΄ 147), η παρ. 7 όπως είχε τροποποιηθεί και αντικατασταθεί με σειρά διατάξεων, τελικά αντικαταστάθηκε με το άρθρο 96 ν. 4714/2020 και εν συνεχεία τροποποιήθηκε διαδοχικά με το άρθρο 95 ν. 4826/2021 (Α΄ 160), με το άρθρο 42 ν. 4916/2022, με το άρθρο 22 ν. 5024/2023, με την παρ.1 του άρθρου 54 ν. 5087/2024 και παρατάθηκε η ισχύς της με την περ. α’ της παρ. 3 του άρθρου 37 ν. 5167/2024 (Α΄ 207), η παρ. 7Α είχε προστεθεί με το άρθρο 154 ν. 4808/2021 (Α΄ 101) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 42 ν. 4916/2022, το άρθρο 23 ν. 5024/2023 (Α΄41), την παρ. 1 του άρθρου 35 ν. 5135/2024 (Α΄ 174) και την παρ. 1 του άρθρου 34 ν. 5188/2025 (Α΄ 49), η παρ. 7Β είχε προστεθεί με το άρθρο δέκατο έκτο της από 13.8.2021 ΠΝΠ (Α΄143) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 42 ν. 4916/2022 (Α΄65) και το άρθρο 24 ν. 5024/2023 (Α΄41) και επεκτάθηκε η ισχύς της με την παρ. 2 του άρθρου 35 ν. 5135/2024 (Α΄147) και την παρ. 3 του άρθρου 34 ν. 5188/2025 (Α΄49), η περ. 7Γ είχε προστεθεί με το άρθρο 76 ν. 4837/2021 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 25 ν. 5024/2023 (Α΄ 41) και την παρ. 1 του άρθρου 35 ν. 5135/2024 (Α΄ 147), η παρ. 7Δ είχε προστεθεί με το άρθρο 76 ν. 4837/2021 (Α΄ 178) και τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 35 ν. 5135/2024 (Α΄ 147) και το άρθρο 34 ν. 5188/2025 (Α΄ 49), η παρ. 7Ε είχε προστεθεί με το άρθρο 45 ν. 4876/2021 (Α΄251) και τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 68 ν. 5100/2024 (Α΄49) και την παρ. 2 του άρθρου 34 ν. 5188/2025 (Α΄49), η παρ. 7ΣΤ προστέθηκε με το άρθρο 26 ν. 5024/2023 (Α΄ 41), η παρ. 7Ζ είχε προστεθεί με το άρθρο 44 ν. 5045/2023 (Α΄ 136) και τροποποιήθηκε με την	

παρ.1 του άρθρου 10 ν. 5162/2024 (Α΄ 198), η παρ. 7Η, η οποία είχε προστεθεί με το άρθρο 69 ν. 5045/2023 (Α΄ 136) και στη συνέχεια καταργήθηκε από την έναρξη ισχύος της με την παρ. 3 άρθρου 54 ν. 5087/2024 (Α΄ 25), η παρ.7Θ προστέθηκε με το άρθρο 92 ν. 5162/2024 (Α΄ 198) και τέλος η παρ. 8 προστέθηκε ως παρ. 7 με την παρ.1 του άρθρου 7 της ΠΝΠ της 26.7.2018, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4576/2018 και στη συνέχεια αναριθμήθηκε σε παρ.8 με το άρθρο τρίτο της ΠΝΠ της 10.8.2018 (Α΄149).			
Άρθρο 3 του ν. 4223/2013	παρ. 3	Άρθρο 10	παρ. 3
Άρθρο 3 του ν. 4223/2013	εδάφιο όγδοο παρ. 6 Δεν κωδικοποιείται		
Άρθρο 3 του ν. 4223/2013	πέντε πρώτα εδάφια της παρ. 7Β, παρ. 7Γ, παρ. 7ΣΤ Δεν κωδικοποιούνται		
Άρθρο 3 του ν. 4223/2013	παρ. 7Ζ	Άρθρο 10	παρ. 5
		ΤΜΗΜΑ ΙΙ ΒΑΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ	
Άρθρο 4 του ν. 4223/2013, όπως ο πίνακας της περ. α΄ της παρ. 2 της Ενότητας Α΄ που είχε τροποποιηθεί διαδοχικά αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 43 ν. 4916/2022 και τα δύο τελευταία εδάφια της ίδιας περ. προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 43 ν. 4916/2022 (Α 65), τροποποιήθηκαν με το άρθρο 24 ν. 5036/2023 (Α΄ 77) και με την παρ. 2 του άρθρου 68 ν. 5100/2024 (Α΄ 49), ο πίνακας της περ. α’ της παρ. 1 της Ενότητας Β΄ αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 43 ν. 4916/2022, το δεύτερο εδάφιο της περ. β΄ της παρ. 1 της Ενότητας Β΄ προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου δέκατου όγδοου ν. 4286/2014 (Α΄ 194) και το τελευταίο εδάφιο της υποπερ. ββ΄ της περ. γ΄ και η υποπερ. δδ΄ της παρ. 1 της Ενότητας Β΄ προστέθηκαν με την παρ. 10 του άρθρου 52 ν. 4276/2014, το τελευταίο εδάφιο της περ. ε΄ της παρ. 1 της Ενότητας Β΄ συμπληρώθηκε με την παρ. 4 του άρθρου δέκατου όγδοου ν. 4286/2014 (Α΄ 194), οι Ενότητες Γ΄, Δ΄ και Ε΄ είχαν προστεθεί με την παρ. 4 του άρθρου 43 ν. 4916/2022 και στη συνέχεια η Ενότητα Γ΄ τροποποιήθηκε διαδοχικά με την παρ. 1 του άρθρου 23 ν. 4935/2022 (Α΄ 103), με το άρθρο 27 ν. 5024/2023, με την παρ. 1 του άρθρου 115 ν. 5104/2024 (Α΄ 58) και με το άρθρο 93 ν. 5162/2024 (Α΄ 198), η Ενότητα Ε΄ τροποποιήθηκε διαδοχικά με την παρ. 2 του άρθρου 27 ν. 5024/2023, με την παρ. 2 του άρθρου 115 ν. 5104/2024 και με το άρθρο 93 ν. 5162/2024 (Α΄ 198), και η Ενότητα ΣΤ΄ προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 51 ν. 5167/2024, ενώ τα έτη για τα οποία ισχύει η Ενότητα ΣΤ΄ ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 51 ν. 5167/2024.	Άρθρο 11		

Άρθρο 4 ν. 4223/2013	παρ. 1 της Ενότητας Α΄	Άρθρο 11	παρ. 1 της Ενότητας Α΄
Άρθρο 4 ν. 4223/2013	παρ. 2 της Ενότητας Α΄	Άρθρο 11	παρ. 2 της Ενότητας Α΄
Άρθρο 4 ν. 4223/2013	παρ. 3 της Ενότητας Α΄	Άρθρο 11	παρ. 3 της Ενότητας Α΄
Άρθρο 4 ν. 4223/2013	παρ. 1 της Ενότητας Β΄	Άρθρο 11	παρ. 1 της Ενότητας Β΄
Άρθρο 4 ν. 4223/2013	παρ. 2 της Ενότητας Β΄	Άρθρο 11	παρ. 2 της Ενότητας Β΄
Άρθρο 4 ν. 4223/2013	πρώτο εδάφιο της Ενότητας Γ΄	Άρθρο 11	παρ. 1 της Ενότητας Γ΄
Άρθρο 4 ν. 4223/2013	δεύτερο και τρίτο εδάφιο της Ενότητας Γ΄	Άρθρο 11	παρ. 2 της Ενότητας Γ΄
Άρθρο 4 ν. 4223/2013	τέταρτο εδάφιο της Ενότητας Γ΄	Άρθρο 11	παρ. 3 της Ενότητας Γ΄
Άρθρο 4 ν. 4223/2013	έκτο και έβδομο εδάφιο της Ενότητας Γ΄	Άρθρο 11	παρ. 4 της Ενότητας Γ΄
Άρθρο 4 ν. 4223/2013	πέμπτο και όγδοο εδάφιο της Ενότητας Γ΄	Άρθρο 11	παρ. 5 της Ενότητας Γ΄
Άρθρο 4 ν. 4223/2013	περ.α΄ της Ενότητας Δ΄	Άρθρο 11	παρ. 1 της Ενότητας Δ΄
Άρθρο 4 ν. 4223/2013	περ.β΄ της Ενότητας Δ΄	Άρθρο 11	παρ. 2 της Ενότητας Δ΄
Άρθρο 4 ν. 4223/2013	πρώτο εδάφιο της Ενότητας Ε΄	Άρθρο 11	παρ. 1 της Ενότητας Ε΄
Άρθρο 4 ν. 4223/2013	δεύτερο εδάφιο της Ενότητας Ε΄	Άρθρο 11	παρ. 2 της Ενότητας Ε΄
Άρθρο 4 ν. 4223/2013	τρίτο και τέταρτο εδάφιο της Ενότητας Ε΄	Άρθρο 11	παρ. 3 της Ενότητας Ε΄
Άρθρο 4 ν. 4223/2013	πέμπτο, έκτο και έβδομο εδάφιο της Ενότητας Ε΄	Άρθρο 11	παρ. 4 της Ενότητας Ε΄
Άρθρο 4 ν. 4223/2013	παρ. 1	Άρθρο 11	παρ. 1 της Ενότητας ΣΤ΄
Άρθρο 4 ν. 4223/2013	παρ. 2	Άρθρο 11	παρ. 2 της Ενότητας ΣΤ΄
Άρθρο 51 ν. 5167/2024	παρ. 2	Άρθρο 11	παρ. 3 της Ενότητας ΣΤ΄
Άρθρο 5 ν. 4223/2013, όπως είχε τροποποιηθεί με σειρά διατάξεων και εν τέλει αντικαταστάθηκε με το άρθρο 44 ν. 4916/2022		Άρθρο 12	
Άρθρο 7 ν. 4223/2013, με εξαίρεση την παρ. 3 αυτού που κωδικοποιείται στο άρθρο 16, όπως οι περ. α΄ και β΄ της παρ. 1 τροποποιήθηκαν με το άρθρο 46 παρ. 1 ν. 4916/2022, η περ. γ΄ της παρ. 1 αντικαταστάθηκε με το άρθρο δέκατο όγδοο παρ.6.β. ν. 4286/2014 (Α΄ 194), η περ. α΄ της παρ. 2 τροποποιήθηκε με το άρθρο 46 παρ. 2 ν. 4916/2022, η περ. β΄ της παρ. 2 τροποποιήθηκε με το άρθρο δέκατο όγδοο παρ.6.ζ ν. 4286/2014 (Α΄ 194), η περ. γ΄ της παρ. 2 αντικαταστάθηκε με το άρθρο δέκατο όγδοο παρ.6.γ. ν. 4286/2014 (Α΄ 194), η παρ. 2 Α είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 46 παρ. 3 ν. 4916/2022 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 67 παρ.1 ν. 4931/2022, η υφιστάμενη παρ. 4 προστέθηκε και οι προηγούμενες παρ. 4 και 5 αναριθμήθηκαν σε 5 και 6 αντίστοιχα με την παρ. 2 του άρθρου 13 ν. 4484/2017 (Α΄ 110) και στη συνέχεια		Άρθρο 13	

προστέθηκε νέα παρ. 5 και αναριθμήθηκαν οι προηγούμενες παρ. 5 και 6 σε 6 και 7 αντίστοιχα με την παρ. 2 του άρθρου 7 της ΠΝΠ της 26.7.2018 και εν συνεχεία η παρ. 5 τροποποιήθηκε με το άρθρο 46 παρ. 4 ν. 4916/2022			
Άρθρο 7 του ν. 4223/2013	παρ. 1	Άρθρο 13	παρ. 1
Άρθρο 7 του ν. 4223/2013	παρ. 2	Άρθρο 13	παρ. 2
Άρθρο 7 του ν. 4223/2013	παρ. 2Α	Άρθρο 13	παρ. 3
Άρθρο 7 του ν. 4223/2013	παρ. 5	Άρθρο 13	παρ. 4
Άρθρο 7 του ν. 4223/2013	παρ. 4 και 6 Δεν κωδικοποιούνται		
Άρθρο 7 του ν. 4223/2013	παρ. 7 (μερικώς)	Άρθρο 13	παρ. 5
		ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ, ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ	
Άρθρο 6 ν. 4223/2013 όπως η παρ. 1 τροποποιήθηκε με την περ. 6 της υποπαρ. Γ. του άρθρου τρίτου ν. 4254/2014 (Α΄ 85) και η παρ. 3, όπως είχε τροποποιηθεί με σειρά διατάξεων, και εν τέλει τροποποιήθηκε με το άρθρο 26 του ν. 5036/2023		Άρθρο 14	
Άρθρο 6 ν. 4223/2013	παρ. 1	Άρθρο 14	παρ. 1
Άρθρο 6 ν. 4223/2013	παρ. 2 και το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3	Άρθρο 14	παρ. 2
Άρθρο 6 ν. 4223/2013	παρ. 3 πλην του τελευταίου εδαφίου	Άρθρο 14	παρ. 3
Άρθρο 6 ν. 4223/2013	παρ. 3 ενδέκατο και δωδέκατο εδάφιο	Άρθρο 14	παρ. 4
Άρθρο 6 ν. 4223/2013	παρ. 4	Άρθρο 14	παρ. 5
Άρθρο 8 ν. 4223/2013, όπως η παρ. 1 αυτού τροποποιήθηκε διαδοχικά με το άρθρο 77 ν. 4821/2021 (Α΄134), με το άρθρο πεντηκοστό τέταρτο ν. 4839/2021 (Α΄ 181), με το άρθρο 67 παρ. 2 ν. 4931/2022, με την παρ. 1 του άρθρου 24 ν. 4935/2022 (Α΄ 103) και με την παρ. 1 του άρθρου 55 ν. 5087/2024, και η παρ. 2 αυτού τροποποιήθηκε με το άρθρο 31 ν. 4282/2014 (Α΄ 182)		Άρθρο 15	
Άρθρο 8 ν. 4223/2013	πρώτο εδάφιο της παρ. 1	Άρθρο 15	παρ. 1
Άρθρο 8 ν. 4223/2013	έκτο εδάφιο της παρ. 1	Άρθρο 15	παρ. 2
(α) Παρ. 3 του άρθρου 7 ν. 4223/2013, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο δέκατο όγδοο παρ. 6.δ. ν. 4286/2014 (Α΄ 194) και η περ. γ΄ αυτής, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο δέκατο όγδοο παρ. 6.ε. ν. 4286/2014(Α΄ 194) και (β) παρ. 7 του άρθρου 7 ν. 4223/2013 (μερικώς)		Άρθρο 16	
		ΤΜΗΜΑ IV ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 3 του ν. 4223/2013 Άρθρο 6 του ν. 4223/2013		Άρθρο 17	

Παρ. 7 του άρθρου 3 ν. 4223/2013, η οποία είχε τροποποιηθεί και αντικατασταθεί με σειρά διατάξεων, τελικά αντικαταστάθηκε με το άρθρο 96 ν. 4714/2020 και εν συνεχεία τροποποιήθηκε διαδοχικά με το άρθρο 95 ν. 4826/2021 (Α΄ 160), με το άρθρο 42 ν. 4916/2022 (Α΄ 65), με το άρθρο 22 ν. 5024/2023, με την παρ. 1 του άρθρου 54 ν. 5087/2024 και παρατάθηκε η ισχύς της με την παρ. 3 α του άρθρου 37 ν. 5167/2024		Άρθρο 17	παρ. 1, περ. α
Παρ. 7Α του άρθρου 3 ν. 4223/2013, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 154 ν. 4808/2021 (Α΄ 101) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 42 ν. 4916/2022, με το άρθρο 23 ν. 5024/2023 (Α΄41), με το άρθρο 35 ν. 5135/2024 (Α΄ 174) και με το άρθρο 34 ν. 5188/2025 (Α΄ 49)		Άρθρο 17	παρ. 1, περ. β
Τελευταίο εδάφιο της παρ. 7Β του άρθρου 3 ν. 4223/2013, η οποία προστέθηκε με το δέκατο έκτο άρθρο της από 13.8.2021 ΠΝΠ (Α΄143) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 42 ν. 4916/2022 (Α΄65), το άρθρο 24 ν. 5024/2023 (Α΄41) και επεκτάθηκε η ισχύς της με το άρθρο 35 ν. 5135/2024 (Α΄147) και με το άρθρο 34 ν. 5188/2025 (Α΄49)		Άρθρο 17	παρ. 1, περ. γ
Παρ. 7Δ του άρθρου 3 ν. 4223/2013, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 76 ν. 4837/2021 (Α΄ 178) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 35 ν. 5135/2024 (Α΄ 147) και με το άρθρο 34 ν. 5188/2025 (Α΄ 49)		Άρθρο 17	παρ. 1, περ. δ
Παρ. 7 Ε του άρθρου 3 του ν. 4223/2013, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 45 ν. 4876/2021 (Α΄251) και τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 68 ν. 5100/2024 (Α΄49) και με το άρθρο 34 ν. 5188/2025 (Α΄49)		Άρθρο 17	παρ. 1, περ. ε
Παρ. 7Θ του άρθρου 3 ν. 4223/2013, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 92 του ν. 5162/2024 (Α΄ 198)		Άρθρο 17	παρ. 2
		ΜΕΡΟΣ Β΄ ΕΙΔΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	
		ΤΜΗΜΑ Ι ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΜΟΓΗΣ	
Άρθρο 15 ν. 3091/2002, όπως είχε αρχικώς τροποποιηθεί, εντέλει αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 57 ν. 3842/2010 και εν συνεχεία τροποποιήθηκε με το άρθρο 24 ν. 3943/2011, με το άρθρο 33 ν. 4223/2013, με την υποπαρ.Γ.7. του άρθρου τρίτου ν. 4254/2014 (Α΄ 85), με το άρθρο 102 ν. 4446/2016 (Α΄ 240), με το άρθρο 153 ν. 4600/2019, με τα άρθρα 50 και 82 παρ. 2 ν. 4646/2019 (Α΄201), με το άρθρο 23 ν. 4873/2021		Άρθρο 18	
Άρθρο 15 ν. 3091/2002	παρ.1	Άρθρο 18	παρ. 1
Άρθρο 15 ν. 3091/2002	παρ. 2	Άρθρο 18	παρ. 2
Άρθρο 15 ν. 3091/2002	παρ. 3 πλην τελευταίου εδαφίου	Άρθρο 18	παρ. 3
Άρθρο 15 ν. 3091/2002	παρ. 4	Άρθρο 18	παρ. 4

Άρθρο 15 ν. 3091/2002	παρ. 5	Άρθρο 18	παρ. 5
Άρθρο 15 ν. 3091/2002	παρ. 6 πλην τελευταίου εδαφίου	Άρθρο 18	παρ. 6
Άρθρο 15 ν. 3091/2002	παρ. 7	Άρθρο 18	παρ. 7
Άρθρο 15 ν. 3091/2002	τελευταίο εδάφιο της παρ. 3, το τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 και η παρ. 9	Άρθρο 18	παρ. 8
Άρθρο 15 ν. 3091/2002	παρ. 8 Δεν κωδικοποιείται		
Παρ. 1 και 2 του άρθρου 17 του ν. 3091/2002		Άρθρο 19	
Άρθρο 16 του ν. 3091/2002		Άρθρο 20	
		ΤΜΗΜΑ ΙΙ ΔΗΛΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ	
Άρθρο 17 του ν. 3091/2002 με την εξαίρεση των παρ. 1 και 2, όπως αυτό τροποποιήθηκε κατόπιν της προσθήκης των παρ. 3 και 4 και της συνακόλουθης αναρίθμησης με την παρ. 2 του άρθρου 57 ν. 3842/2010		Άρθρο 21	
Άρθρο 17 ν. 3091/2002	παρ. 3	Άρθρο 21	παρ. 1
Άρθρο 17 ν. 3091/2002	παρ. 6	Άρθρο 21	παρ. 2
Άρθρο 17 ν. 3091/2002	Δεύτερο εδάφιο της παρ. 6, παρ. 4 Δεν κωδικοποιούνται		
		ΒΙΒΛΙΟ ΤΡΙΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	
		ΜΕΡΟΣ Α΄ ΦΟΡΟΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΛΟΙΩΝ	
		ΤΜΗΜΑ Ι ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	
Παρ. 1, 3 και 4 ν. 1587/1950, όπως η περ. η της παρ. 3 προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 14 ν. 1882/1990, η παρ. 4 προστέθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 35 ν. 3220/2004 και με το ίδιο άρθρο οι παρ. 4 έως 7 αναριθμήθηκαν αντίστοιχα σε 5 έως 8		Άρθρο 22	
Άρθρο 1 ν. 1587/1950	παρ. 1	Άρθρο 22	παρ. 1 και 2
Άρθρο 1 ν. 1587/1950	παρ. 3	Άρθρο 22	παρ. 3
Άρθρο 1 ν. 1587/1950	παρ. 4	Άρθρο 22	παρ. 4
Άρθρο 3 ν. 1587/1950	περ. στ) Δεν κωδικοποιείται		
Παρ. 2 και 6 του άρθρου 1 και το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1587/1950, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 2 ν. 3104/1954 (Α΄ 313), με την παρ. 8 του άρθρου 35 ν. 3220/2004 (Α΄ 15), και με το άρθρο 37 ν. 1249/1982		Άρθρο 23	
Άρθρο 1 ν. 1587/1950	παρ. 2	Άρθρο 23	περ. α
Άρθρο 1 ν. 1587/1950	παρ. 6	Άρθρο 23	περ. β
Άρθρο 2 ν. 1587/1950	τελευταίο εδάφιο της παρ. 1	Άρθρο 23	περ. γ
Παρ. 1 έως 3 του άρθρου 5 ν. 1587/1950, όπως η παρ. 1 τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 2 ν. 3104/1954,		Άρθρο 24	

με την παρ. 1 του άρθρου 47 ν. 814/1978 (Α΄ 144), με την παρ. 6 του άρθρου 14 ν. 1882/1990, η περ. α΄ της παρ. 2 αντικαταστάθηκε με την παρ. 13 του άρθρου 14 ν. 1882/1990 και η παρ. 3 καταργήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 97 του ν. 5217/2025			
Άρθρο 5 ν. 1587/1950	εδάφια πρώτο και δεύτερο της παρ. 1	Άρθρο 24	παρ. 1
Άρθρο 5 ν. 1587/1950	δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 Δεν κωδικοποιείται		
Άρθρο 5 ν. 1587/1950	τρίτο εδάφιο της παρ. 1	Άρθρο 24	παρ. 2
Άρθρο 5 ν. 1587/1950	τέταρτο εδάφιο της παρ. 1	Άρθρο 24	παρ. 3
Άρθρο 5 ν. 1587/1950	πέμπτο εδάφιο της παρ. 1	Άρθρο 24	παρ. 4
Άρθρο 5 ν. 1587/1950	παρ. 2	Άρθρο 24	παρ. 5
		ΤΜΗΜΑ ΙΙ ΒΑΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ, ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ	
(α) Παρ. 5 του άρθρου 1 ν. 1587/1950 όπως η παρ. 5 (πρώην 4) αναριθμήθηκε σε παρ. 5 με την παρ. 8 του άρθρου 35 ν. 3220/2004, (β) παρ. 4 έως 6 του άρθρου 3 ν. 1587/1950, όπως η παρ. 4 αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 21 ν. 3427/2005, η παρ. 5 προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 4 ν. 1078/1980, και η παρ. 6 προστέθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 14 ν. 1882/1990 και (γ) παρ. 3 του άρθρου 8 ν. 1587/1950, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. Α. 3 του άρθρου 47 ν. 4646/2019, του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 41 ν. 1249/1982, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 13 ν. 2579/1998 και οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 41 Α ν. 1249/1982, όπως το άρθρο 41 Α προστέθηκε με την παρ.1 του άρθρου 10 ν. 2386/1996		Άρθρο 25	
Άρθρο 1 ν. 1587/1950	παρ. 5 πλην δεύτερου εδαφίου, το οποίο δεν κωδικοποιείται	Άρθρο 25	παρ.1, εδάφιο πρώτο
Άρθρο 8 ν. 1587/1950 Άρθρο 41 ν. 1249/1982 Άρθρο 41 Α ν. 1249/1982	παρ. 3 δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 παρ. 3	Άρθρο 25	παρ.1, εδάφιο δεύτερο
Άρθρο 3 ν. 1587/1950	παρ. 4 έως 6	Άρθρο 25	παρ. 2 έως 4
Άρθρο 3 ν. 1587/1950	δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 Δεν κωδικοποιείται		
Παρ. 1 του άρθρου 3 ν. 1587/1950, όπως η περ. α΄ της παρ. 1 αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 21 ν. 3427/2005 και τροποποιήθηκε με την παρ. 10 του άρθρου 16 ν. 3522/2006, η περ. β΄ αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 2 ν. 3104/1954 και καταργήθηκε με την παρ. 16 του άρθρου 24 ν. 1828/1989		Άρθρο 26	
Άρθρο 3 ν. 1587/1950	περ. α΄ της παρ. 1	Άρθρο 26	παρ. 1, περ. α

Άρθρο 3 ν. 1587/1950	περ. γ΄ της παρ. 1	Άρθρο 26	παρ. 1, περ. β
Άρθρο 3 ν. 1587/1950	περ. δ΄ της παρ. 1.	Άρθρο 26	παρ. 1, περ. γ
Άρθρο 3 ν. 1587/1950	περ. ε΄ της παρ. 1	Άρθρο 26	παρ. 1, περ. δ
α) Του άρθρου 4 του ν. 1587/1950, όπως η περ. Α΄ της παρ. 1 του άρθρου 4 ν. 1587/1950, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 20 ν. 2246/1952, με την παρ. 9 του άρθρου 9 ν.δ. 4535/1966, με την παρ. 1 του άρθρου 4 ν. 1078/1980, με την παρ. 1 του άρθρου 9 ν. 1326/1983 (Α΄ 19), με την παρ. 2 του άρθρου 15 ν. 1473/1984 και με την παρ. 1 του άρθρου 35 ν. 2065/1992, η πρώτη περίοδος της περ. Β' της παρ. 1 αντικαταστάθηκε με την περ. 2 του άρθρου 4 ν. 1078/1980, η υποπερ. β΄ τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 20 ν. 2246/1952, η υποπερ. γ΄ της περ. Β΄ καταργήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 9 ν. 1326/1983 (Α΄ 19), η υποπερ. δ΄ της περ. Β΄ αντικαταστάθηκε με παρ. 6 του άρθρου 2 ν. 3104/1954 και καταργήθηκε με την παρ. 13 του άρθρου 24 ν. 1828/1989, η υποπερ. δ΄ της περ. Β΄ προστέθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 19 ν. 2459/1997 (Α΄ 17) και καταργήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 2 ν. 2873/2000 (Α΄ 285), η υποπερ. στ΄ της περ. Β΄ καταργήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 14 ν. 1882/1990, η υποπερ. ζ΄ τροποποιήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 2 ν. 3104/1954, η υποπερ. η΄ της περ. Β΄ καταργήθηκε με την περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 2 ν. δ. 1084/1971 (Α΄ 277), η υποπερ. θ΄ προστέθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 2 ν. 3104/1954 και καταργήθηκε με την περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 2 ν. δ. 1084/1971 (Α΄ 277), η περ. Γ΄ αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 ν. 4223/2013 και όπως η παρ. 3 τροποποιήθηκε με την περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 37 ν. 3033/1954 και με την παρ. 3 του άρθρου 5 ν.δ. του 4419/1964 (Α΄ 204). (β) Του άρθρου 4 ν.δ. 3415/1955, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 5 ν.δ. 4419/1964 (Α΄ 204).		Άρθρο 27	
Άρθρο 4 ν. 1587/1950	περ. Γ΄ της παρ. 1	Άρθρο 27	παρ. 1
Άρθρο 4 ν. 1587/1950	περ. Α΄ της παρ. 1	Άρθρο 27	παρ. 2
Άρθρο 4 ν. 1587/1950	περ. Β΄ της παρ. 1	Άρθρο 27	παρ. 3
Άρθρο 4 ν. 1587/1950	περ. Β΄ της παρ. 1, υποπερ.α	Άρθρο 27	περ.α παρ. 3
Άρθρο 4 ν. 1587/1950	περ. Β΄ της παρ. 1, υποπερ.β	Άρθρο 27	περ.β παρ. 3
Άρθρο 4 ν. 1587/1950	περ. Β΄ της παρ. 1, υποπερ.ε	Άρθρο 27	περ.γ παρ. 3
Άρθρο 4 ν.δ. 3415/1955		Άρθρο 27	παρ. 4
Άρθρο 4 ν. 1587/1950	παρ. 2, περ. β΄ και γ΄ παρ. 3 Δεν κωδικοποιούνται		

Άρθρο 4 ν. 1587/1950	παρ. 3 του άρθρου 4 ν. 1587/1950	Άρθρο 27	παρ. 5
Άρθρο 7 ν. 1587/1950, όπως η παρ. 1 αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 1 ν.δ. 329/1974, οι παρ. 2, 3, 4, 5, 6 και 7 αριθμήθηκαν ως παρ. 6, 7, 8, 9, 10 και 11 αντίστοιχα με την παρ. 4 άρθρου 1 ν.δ. 329/1974, η παρ. 1 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 47 παρ. Α. 1 ν. 4646/2019 (Α΄ 201), η παρ. 3 καταργήθηκε με την παρ. Α.2 του άρθρου 47 ν. 4646/2019, η παρ. 4 καταργήθηκε με την παρ. Α.2 ν. 4646/2019, η παρ. 5 αναριθμήθηκε σε παρ. 3 με το άρθρο 47 παρ. Α.2 ν. 4646/2019, η παρ. 4 (πρώην 6) (πρώην 2) αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 20 ν. 2246/1952, η παρ. 6 τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 47 ν. 814/1978 (Α' 144), με την παρ. 4 του άρθρου 20 ν. 1731/1987, η παρ. 6 τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 7 ν. 1914/1990 και η παρ. 6 (πρώην 2) αναριθμήθηκε σε παρ. 4 με την παρ. Α.2 του άρθρου 47 ν. 4646/2019. Η παρ. 7 (πρώην 3) τροποποιήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 20 ν. 2246/1952, με την παρ. 10 του άρθρου 24 ν. 1828/1989 (Α΄2), με την παρ. 1 του άρθρου 13 ν. 3091/2002 και η παρ. 7 καταργήθηκε με την παρ. Α. 2 του άρθρου 47 ν. 4646/2019, η παρ. 8 (πρώην 4) καταργήθηκε με την παρ. Α. 2 του άρθρου 47 ν. 4646/2019, η παρ. 9 (πρώην 5), τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 1 ν.δ. 1084/1971 (Α΄ 277) και καταργήθηκε με την παρ. Α. 2 του άρθρου 47 ν. 4646/2019, η παρ. 10 καταργήθηκε με την παρ. Α. 2 του άρθρου 47 ν. 4646/2019, η παρ. 11 αναριθμήθηκε σε 5 με την παρ. Α. 2 του άρθρου 47 ν. 4646/2019 και η παρ. 12 προστέθηκε με την παρ. Α. 2 του άρθρου 47 ν. 4646/2019		Άρθρο 28	
Άρθρο 7 ν. 1587/1950	παρ. 1	Άρθρο 28	παρ. 1
Άρθρο 7 ν. 1587/1950	πρώτο εδάφιο της παρ. 4	Άρθρο 28	παρ. 2
Άρθρο 7 ν. 1587/1950	δεύτερο εδάφιο της παρ. 4	Άρθρο 28	παρ. 3, περ. α
Άρθρο 7 ν. 1587/1950	τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παρ. 4	Άρθρο 28	παρ. 3, περ. β
Άρθρο 7 ν. 1587/1950	παρ. 5	Άρθρο 28	παρ. 4
Άρθρο 7 ν. 1587/1950	παρ. 2, 3 και 12 Δεν κωδικοποιούνται		
Παρ. 1 και 5 του άρθρου 8 ν. 1587/1950, όπως η παρ. 1 τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 8 του ν.δ. 2561/1953 (Α΄ 233) και με την παρ. 7 του άρθρου 47 ν. 814/1978 (Α΄ 144), η παρ. 5 αντικαταστάθηκε με την παρ. Α. 3 του άρθρου 47 ν. 4646/2019		Άρθρο 29	
Άρθρο 8 του ν. 1587/1950	Παρ. 1	Άρθρο 29	Παρ. 1
Άρθρο 8 του ν. 1587/1950	Παρ. 5 Δεν κωδικοποιείται		
		ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ	

	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ
Παρ. 7 του άρθρου 1 ν. 1587/1950, όπως οι παρ. 4 έως 7 αναριθμήθηκαν σε 5 έως 8 αντίστοιχα με την παρ. 8 του άρθρου 35 ν. 3220/2004 (Α΄ 15), η παρ. 7 (πρώην 6), προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 24 ν. 1828/1989, τροποποιήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 19 ν. 2459/1997 (Α΄ 17), με την παρ. 8 του άρθρου 14 ν. 2579/1998 (Α΄31), με την παρ. 1 του άρθρου 13 ν. 2948/2001 και με την παρ. 1 του άρθρου 21 ν. 3427/2005	Άρθρο 30
Παρ. 8 του άρθρου 1 ν. 1587/1950, όπως οι παρ. 4 έως 7 αναριθμήθηκαν σε 5 έως 8 αντίστοιχα με την παρ. 8 του άρθρου 35 ν. 3220/2004 (Α΄ 15), η παρ. 8 (πρώην 7) προστέθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 19 ν. 2459/1997, αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 14 ν. 2579/1998, τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 13 ν. 2948/2001 και με την παρ. 2 του άρθρου 21 ν. 3427/2005	Άρθρο 31
Εδάφια 1 έως 4 της παρ. 1 του άρθρου 2 ν. 1587/1950, όπως η παρ. 1 τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 8 ν.δ. 2561/1953 (Α΄ 233), αντικαταστάθηκε με την περ. 1 της παρ. 2 του άρθρου 2 ν. 3104/1954, στη συνέχεια αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 ν.δ. 4242/1962 (Α΄ 135), και τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 24 ν. 1828/1989	Άρθρο 32
Παρ. 5 του άρθρου 2 ν. 1587/1950, όπως προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 2 ν. 3300/1955 (Α΄ 178), καταργήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 2 ν.δ. 1084/1971 (Α΄277) και προστέθηκε με την παρ. 1 άρθρου 46 του ν. 814/1978 (Α΄ 144)	Άρθρο 33
Παρ. 2 του άρθρου 2 ν. 1587/1950, όπως η παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 2 ν. 3104/1954 (Α΄ 313), και με την παρ. Γ του άρθρου τρίτου ν. 4254/2014 (Α΄ 85)	Άρθρο 34
Παρ. 3 του άρθρου 2 ν. 1587/1950, όπως η περ. δ΄ της παρ. 3 προστέθηκε με το άρθρο 38 ν. 1249/1982 (Α΄43), αντικαταστάθηκε με την παρ. 12 του άρθρου 14 ν. 1882/1990 και με την παρ. 1 του άρθρου 2 ν. 2892/2001 (Α΄ 46), η περ. ε΄ τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 2 ν. 1587/1950	Άρθρο 35
Παρ. 4 του άρθρου 2 ν. 1587/1950, όπως προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 2 ν. 3104/1954	Άρθρο 36
Παρ. 6 του άρθρου 2 ν. 1587/1950, όπως προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 15 ν. 1473/1984 (Α΄127), τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 18 ν. 1563/1985 (Α΄ 151), με την παρ. 3 του άρθρου 45 ν. 2214/1994 (Α΄ 75) και με την παρ. 2 του άρθρου 2 ν. 2892/2001 (Α΄ 46)	Άρθρο 37

Παρ. 5 του άρθρου 18 ν. 1587/1950, όπως η παρ. 5 προστέθηκε με το άρθρο 152 ν. 4808/2021 (Α΄ 101), τροποποιήθηκε με το άρθρο 14 ν. 4997/2022 (Α΄ 219) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 ν. 5142/2024 (Α΄ 158)		Άρθρο 38	
		ΤΜΗΜΑ IV ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ	
		Άρθρο 39	
Άρθρο 6 ν. 1587/1950	περ. α΄ και β΄ Δεν κωδικοποιούνται		
Άρθρο 6 ν. 1587/1950	περ. γ΄	Άρθρο 39	περ. α
Άρθρο 6 ν. 1587/1950	περ. δ΄	Άρθρο 39	περ. β
Άρθρο 6 ν. 1587/1950	περ. ε΄ Δεν κωδικοποιείται		
Άρθρο 6 ν. 1587/1950	περ. στ΄	Άρθρο 39	περ. γ
Άρθρο 6 ν. 1587/1950	περ. ζ΄	Άρθρο 39	περ. δ
Άρθρο 6 ν. 1587/1950	περ. η΄	Άρθρο 39	περ. ε
Άρθρο 4 ν. 1587/1950	παρ. 2	Άρθρο 39	περ. στ
Εδάφια πρώτο έως τέταρτο και τα εδάφια ένατο και δέκατο της παρ. 1 του άρθρου 1 και οι παρ. 4, 6 και 13 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980, όπως οι παρ. 1 και 4 αντικαταστάθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 21 ν. 3842/2010, η παρ. 6 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 20 ν. 1731/1987 και τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 21 ν. 3842/2010, η παρ. 13 τροποποιήθηκε με το άρθρο 301 ν. 4738/2020 και με την παρ. 3 του άρθρου 92 του ν. 5217/2025		Άρθρο 40	
Άρθρο 1 ν. 1078/1980	πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 1	Άρθρο 40	παρ. 1
Άρθρο 1 ν. 1078/1980	παρ. 13	Άρθρο 40	παρ. 2
Άρθρο 1 ν. 1078/1980	εδάφια τρίτο και τέταρτο της παρ. 1	Άρθρο 40	παρ. 3
Άρθρο 1 ν. 1078/1980	εδάφια δέκατο και ενδέκατο της παρ. 1	Άρθρο 40	παρ. 4
Άρθρο 1 ν. 1078/1980	παρ. 4	Άρθρο 40	παρ. 5
Άρθρο 1 ν. 1078/1980	πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 1	Άρθρο 40	παρ. 6
Εδάφια πέμπτο έως ένατο της παρ. 1 και παρ. 2 του άρθρου 1 ν. 1078/1980, όπως οι παρ. 1 και 2 αντικαταστάθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 3842/2010		Άρθρο 41	
Άρθρο 1 ν. 1078/1980	εδάφια πρώτο και δεύτερο της παρ. 2	Άρθρο 41	παρ. 1
Άρθρο 1 ν. 1078/1980	πέμπτο εδάφιο της παρ. 1	Άρθρο 41	παρ. 2
Άρθρο 1 ν. 1078/1980	εδάφια έκτο έως ένατο της παρ. 1	Άρθρο 41	παρ. 3
Άρθρο 1 ν. 1078/1980	τρίτο και τελευταίο εδάφιο της παρ. 2	Άρθρο 41	παρ. 4

Παρ. 3 του άρθρου 1 ν. 1078/1980, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 21 ν. 3842/2010, τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 321 ν. 4072/2012 και με την παρ. 4 του άρθρου 23 ν. 3943/2011		Άρθρο 42	
Παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980, όπως η παρ. 5 αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 10 ν. 3091/2002		Άρθρο 43	
Άρθρο 1 ν. 1078/1980	πρώτο εδάφιο της παρ. 5	Άρθρο 43	παρ. 1
Άρθρο 1 ν. 1078/1980	εδάφια δεύτερο έως τέταρτο της παρ. 5	Άρθρο 43	παρ. 2
Άρθρο 1 ν. 1078/1980	πέμπτο εδάφιο της παρ. 5	Άρθρο 43	παρ. 3
Άρθρο 1 ν. 1078/1980	παρ. 11	Άρθρο 43	παρ. 4
Παρ. 7 και 8 του άρθρου 1 ν. 1078/1980, όπως η παρ. 7 τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 2 του ν. 2892/2001 (Α΄ 46), με τις παρ. 9 και 12 του άρθρου 35 του ν. 3220/2004 (Α΄ 15) και με την παρ. 5 του άρθρου 23 του ν. 3943/2011, η παρ. 8 τροποποιήθηκε με την παρ.6 άρθρου 3 του ν. 3634/2008 (Α΄ 9)		Άρθρο 44	
Άρθρο 1 ν. 1078/1980	εδάφια πρώτο έως πέμπτο της παρ. 7	Άρθρο 44	Ενότητα Α΄ παρ. 1 έως 5
Άρθρο 1 ν. 1078/1980	έκτο εδάφιο της παρ. 7	Άρθρο 44	Ενότητα Β΄
Άρθρο 1 ν. 1078/1980	παρ. 8 (το πέμπτο εδάφιο δεν κωδικοποιείται)	Άρθρο 44	Ενότητα Γ΄
Άρθρο 1 ν. 1078/1980	παρ. 9 έως 12 Δεν κωδικοποιούνται		
Άρθρο 48 ν. 2873/2000 (Α΄ 285)		Άρθρο 45	
Παρ. 2 έως 4 του άρθρου 13 ν. 634/1977, όπως η παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 2520/1997, με την παρ. 9 του άρθρου 13 του ν. 2948/2001 και με τις παρ. 1 και 4 του άρθρου 8 του ν. 3220/2004 (Α΄ 15), η παρ. 4 αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 2520/1997		Άρθρο 46	
Άρθρο 13 ν. 634/1977	πρώτο εδάφιο της παρ. 2	Άρθρο 46	παρ. 1
Άρθρο 13 ν. 634/1977	δεύτερο εδάφιο της παρ. 2	Άρθρο 46	παρ. 2
Άρθρο 13 ν. 634/1977	παρ. 3	Άρθρο 46	παρ. 3
Άρθρο 13 ν. 634/1977	παρ. 4	Άρθρο 46	παρ. 4
Παρ. 5 έως 8 του άρθρου 13 ν. 634/1977, όπως η παρ. 5 αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 5 ν. 2520/1997, και τροποποιήθηκε με την παρ. 12 του άρθρου 70 ν. 2538/1997, η παρ. 6, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 92 του ν. 5217/2025		Άρθρο 47	
Άρθρο 13 ν. 634/1977	πρώτο εδάφιο της παρ. 5	Άρθρο 47	παρ. 1
Άρθρο 13 ν. 634/1977	εδάφια δεύτερο και τρίτο της παρ. 5	Άρθρο 47	παρ. 2
Άρθρο 13 ν. 634/1977	τέταρτο εδάφιο της παρ. 5	Άρθρο 47	παρ. 3
Άρθρο 13 ν. 634/1977	παρ. 6	Άρθρο 47	παρ. 4

Άρθρο 13 του ν. 634/1977	παρ. 7	Άρθρο 47	παρ. 5
Άρθρο 13 του ν. 634/1977	παρ. 8 Δεν κωδικοποιείται		
Παρ. 9 του άρθρου 13 του ν. 634/1977		Άρθρο 48	
		ΤΜΗΜΑ V ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ	
α) Παρ. 2 έως 7 του άρθρου 16 ν. 1587/1950, όπως η παρ. 1 καταργήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 32 ν. 5073/2023 (Α΄204), η παρ. 4 τροποποιήθηκε με την παρ. 10 του άρθρου 20 ν. 2246/1952 και αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 47 ν. 542/1977, η παρ. 5 αναριθμήθηκε σε 6 με τον ν. 1587/1950, η παρ. 6 αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 32 ν. 5073/2023 (Α΄ 204), η παρ. 7 προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 17 ν.δ. 3717/1957, (β) παρ. 6 του άρθρου 24 ν. 1828/1989		Άρθρο 49	
Άρθρο 16 ν. 1587/1950	παρ. 2	Άρθρο 49	παρ. 1
Άρθρο 16 ν. 1587/1950	παρ. 3	Άρθρο 49	παρ. 2
Άρθρο 16 ν. 1587/1950	παρ. 4	Άρθρο 49	παρ. 3
Άρθρο 16 ν. 1587/1950	παρ. 5	Άρθρο 49	παρ. 4
Άρθρο 24 ν. 1828/1989	παρ. 6	Άρθρο 49	παρ. 5
Άρθρο 16 ν. 1587/1950	παρ. 6	Άρθρο 49	παρ. 6
Άρθρο 16 ν. 1587/1950	παρ. 7	Άρθρο 49	παρ. 7
		ΤΜΗΜΑ VI ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΩΝ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΩΝ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΑΡΧΩΝ	
(α) Παρ. 1 έως 4 του άρθρου 13, όπως η παρ. 1 αντικαταστάθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 24 ν. 1828/1989, η παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 4 ν. 1078/1980, με τις παρ. Α.4 και Α.5 του άρθρου 47 ν. 4646/2019, με την παρ. 2 του άρθρου 3 ν. 5073/2023 (Α΄ 204), η παρ. 4 αντικαταστάθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 20 ν. 2246/1952, με την παρ. 5 του άρθρου 47 ν. 814/1978, τροποποιήθηκε με το άρθρο 112 ν. 4537/2018 (Α΄ 84), με την παρ. 3 του άρθρου 3 ν. 5073/2023 (Α΄ 204) και με την παρ. 1 του άρθρου 92 του ν. 5217/2025, (β) άρθρο 15 ν. 325/1976 (Α΄ 125) και (γ) παρ. 2 του άρθρου 15 ν. 1587/1950, όπως το άρθρο 15 αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 47 ν. 542/1977 (Α΄ 41)		Άρθρο 50	
Άρθρο 13 ν. 1587/1950	πρώτο εδάφιο της παρ. 1	Άρθρο 50	παρ. 1
Άρθρο 13 ν. 1587/1950	δεύτερο εδάφιο της παρ. 1	Άρθρο 50	παρ. 2
Άρθρο 13 ν. 1587/1950	πρώτο εδάφιο της παρ. 2	Άρθρο 50	παρ. 3
Άρθρο 13 ν. 1587/1950	δεύτερο εδάφιο της παρ. 2	Άρθρο 50	παρ. 4
Άρθρο 13 ν. 1587/1950	εδάφια τρίτο και τέταρτο της παρ. 2	Άρθρο 50	παρ. 5

Άρθρο 13 ν. 1587/1950	παρ. 3	Άρθρο 50	παρ. 6
Άρθρο 13 ν. 1587/1950	εδάφια πρώτο, δεύτερο και τρίτο της παρ. 4	Άρθρο 50	παρ. 7
Άρθρο 13 ν. 1587/1950	τέταρτο εδάφιο της παρ. 4	Άρθρο 50	παρ. 8
Άρθρο 13 ν. 1587/1950	πέμπτο εδάφιο της παρ. 4	Άρθρο 50	παρ. 9
Άρθρο 15 του ν. 325/1976		Άρθρο 50	παρ. 10
Άρθρο 15 ν. 1587/1950	παρ. 2	Άρθρο 50	παρ. 11
Παρ. 5 του άρθρου 13 του ν. 1587/1950, όπως οι παρ. 5 προστέθηκε με την παρ. Α.6 του άρθρου 47 ν. 4646/2019		Άρθρο 51	
Παρ. 2 του άρθρου 14 ν. 1587/1950, όπως η παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. Α.7 του άρθρου του ν. 4646/2019		Άρθρο 52	
Άρθρο 14 ν. 1587/1950	παρ. 1 Δεν κωδικοποιείται		
Άρθρα 9, 10, 11, 12, 17, 18, 19 και 20 του ν. 1587/1950	Δεν κωδικοποιούνται		
Άρθρο 15 ν. 1587/1950	Δεν κωδικοποιούνται		
		ΜΕΡΟΣ Β΄ ΦΟΡΟΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ, ΔΩΡΕΩΝ, ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΚΑΙ ΚΕΡΔΩΝ ΑΠΟ ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΑ	
Παρ. 1 και 2 του άρθρου 1 του ν. 2961/2001		Άρθρο 53	
		ΤΜΗΜΑ Ι ΦΟΡΟΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ	
Άρθρο 2 του ν. 2961/2001, όπως η περ. ε΄ της παρ. 1 τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3427/2005		Άρθρο 54	
Άρθρο 2 ν. 2961/2001	παρ. 1	Άρθρο 54	παρ. 1
Άρθρο 2 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 54	παρ. 2
Άρθρο 2 ν. 2961/2001	παρ. 3	Άρθρο 54	παρ. 3
Άρθρο 3 ν. 2961/2001		Άρθρο 55	
Άρθρο 3 ν. 2961/2001	παρ. 1	Άρθρο 55	παρ. 1
Άρθρο 3 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 55	παρ. 2
Άρθρο 3 ν. 2961/2001	παρ. 3	Άρθρο 55	παρ. 3
Άρθρο 5 ν. 2961/2001		Άρθρο 56	
Άρθρο 4 ν. 2961/2001		Άρθρο 57	
Άρθρο 4 ν. 2961/2001	πρώτο εδάφιο	Άρθρο 57	παρ. 1
Άρθρο 4 ν. 2961/2001	δεύτερο εδάφιο	Άρθρο 57	παρ. 2
Άρθρο 6 ν. 2961/2001		Άρθρο 58	
Άρθρο 6 ν. 2961/2001	παρ. 1	Άρθρο 58	παρ. 1
Άρθρο 6 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 58	παρ. 2
Άρθρο 7 ν. 2961/2001, όπως η περ. ι΄ αυτού, που είχε καταργηθεί με την περ. α' της παρ. Α1 άρθρου 25 ν. 3842/2010, επανήλθε σε ισχύ, θεωρούμενη ως ουδέποτε καταργηθείσα, και τροποποιήθηκε με την προσθήκη σε αυτή δύο τελευταίων εδαφίων με τις παρ. 1 και 2 αντίστοιχα του άρθρου 113 ν. 4537/2018 (Α΄ 84)		Άρθρο 59	
Άρθρο 9 ν. 2961/2001, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 άρθρου 1 του ν. 3634/2008 (Α 9)		Άρθρο 60	

Άρθρο 11 του ν. 2961/2001		Άρθρο 61	
Άρθρο 11 ν. 2961/2001	παρ. 1	Άρθρο 61	παρ. 1
Άρθρο 11 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 61	παρ. 2
Άρθρο 12 ν. 2961/2001, (Α΄266), όπως η παρ. 1 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 35 ν. 3220/2004 (Α΄ 15) μετά και την προσθήκη της παρ. 4 με την παρ. 1 του άρθρου 12 ν. 3091/2002 και της παρ. 5 με την παρ. Α.2 άρθρου 25 ν. 3842/2010		Άρθρο 62	
Άρθρο 12 ν. 2961/2001	παρ. 1	Άρθρο 62	παρ. 1
Άρθρο 12 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 62	παρ. 2
Άρθρο 12 ν. 2961/2001	παρ. 3	Άρθρο 62	παρ. 3
Άρθρο 12 ν. 2961/2001	δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 Δεν κωδικοποιείται		
Άρθρο 12 ν. 2961/2001	τελευταίο εδάφιο της παρ. 4	Άρθρο 62	παρ. 4
Άρθρο 12 ν. 2961/2001	πρώτο εδάφιο της παρ. 4	Άρθρο 62	παρ. 5
Άρθρο 12 ν. 2961/2001	παρ. 5	Άρθρο 62	παρ. 6
Άρθρο 13 ν. 2961/2001 (Α΄266), όπως το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3091/2002		Άρθρο 63	
Άρθρο 13 ν. 2961/2001	παρ. 1	Άρθρο 63	παρ. 1
Άρθρο 13 ν. 2961/2001	τα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 2	Άρθρο 63	παρ. 2
Άρθρο 13 ν. 2961/2001	τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παρ. 2	Άρθρο 63	παρ. 3
Άρθρο 14 του ν. 2961/2001(Α΄266)		Άρθρο 64	
Άρθρο 14 ν. 2961/2001	παρ. 1	Άρθρο 64	παρ. 1
Άρθρο 14 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 64	παρ. 2
Άρθρο 14 ν. 2961/2001	παρ. 3	Άρθρο 64	παρ. 3
Άρθρο 14 ν. 2961/2001	παρ. 4	Άρθρο 64	παρ. 4
Άρθρο 14 ν. 2961/2001	πρώτο εδάφιο της παρ. 5	Άρθρο 64	παρ. 5
Άρθρο 14 ν. 2961/2001	δεύτερο εδάφιο της παρ. 5	Άρθρο 64	παρ. 6
Άρθρο 15 ν. 2961/2001 (Α΄266), όπως το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. Α.3 του άρθρου 25 ν. 3842/2010 και η παρ. 10 προστέθηκε με την παρ. 3 άρθρου 12 ν. 3091/2002 και τροποποιήθηκε με την παρ. 3 άρθρου 35 ν. 3220/2004 (Α΄ 15)		Άρθρο 65	
Άρθρο 15 ν. 2961/2001	παρ. 1	Άρθρο 65	παρ. 1
Άρθρο 15 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 65	παρ. 2
Άρθρο 15 ν. 2961/2001	παρ. 3	Άρθρο 65	παρ. 3
Άρθρο 15 ν. 2961/2001	δεύτερο εδάφιο της παρ. 3	Άρθρο 65	παρ. 4
Άρθρο 15 ν. 2961/2001	τρίτο εδάφιο της παρ. 3	Άρθρο 65	παρ. 5
Άρθρο 15 ν. 2961/2001	παρ. 4, περ. α) έως η)	Άρθρο 65	παρ. 6
Άρθρο 15 ν. 2961/2001	παρ. 5	Άρθρο 65	παρ. 7
Άρθρο 15 ν. 2961/2001	παρ. 6	Άρθρο 65	παρ. 8
Άρθρο 15 ν. 2961/2001	παρ. 7	Άρθρο 65	παρ. 9

Άρθρο 15 ν. 2961/2001	παρ. 8	Άρθρο 65	παρ. 10
Άρθρο 15 ν. 2961/2001	παρ. 9	Άρθρο 65	παρ. 11
Άρθρο 15 ν. 2961/2001	παρ. 10	Άρθρο 65	παρ. 12
Άρθρο 16 ν. 2961/2001, όπως η παρ. 2 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 20 ν. 3427/2005 και οι περ. δ΄ και ε΄ της παρ. 5 τροποποιήθηκαν με την παρ. Α 4 του άρθρου 25 ν. 3842/2010 και η παρ. 7 προστέθηκε με την παρ. Α5 του άρθρου 25 ν. 3842/2010		Άρθρο 66	
Άρθρο 16 ν. 2961/2001	παρ. 1	Άρθρο 66	παρ. 1
Άρθρο 16 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 66	παρ. 2
Άρθρο 16 ν. 2961/2001	πρώτο εδάφιο της παρ. 3	Άρθρο 66	παρ. 3, περ. α
Άρθρο 16 ν. 2961/2001	δεύτερο εδάφιο της παρ. 3	Άρθρο 66	παρ. 3, περ. β
Άρθρο 16 ν. 2961/2001	παρ. 4	Άρθρο 66	παρ. 4
Άρθρο 16 ν. 2961/2001	παρ. 5	Άρθρο 66	παρ. 5
Άρθρο 16 ν. 2961/2001	παρ. 6	Άρθρο 66	παρ. 6
Άρθρο 16 ν. 2961/2001	παρ. 7	Άρθρο 66	παρ. 7
Άρθρο 17 ν. 2961/2001, όπως το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιήθηκε διαδοχικά με την παρ. 4 του άρθρου 1 ν. 3634/2008 και με την παρ. Α6 του άρθρου 25 ν. 3842/2010		Άρθρο 67	
Άρθρο 17 ν. 2961/2001	πρώτο εδάφιο της παρ. 1	Άρθρο 67	παρ. 1
Άρθρο 17 ν. 2961/2001	δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ. 1	Άρθρο 67	παρ. 2
Άρθρο 17 ν. 2961/2001	τέταρτο και τελευταίο εδάφιο της παρ. 1	Άρθρο 67	παρ. 3
Άρθρο 17 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 67	παρ. 4
Άρθρο 17 ν. 2961/2001	παρ. 3	Άρθρο 67	παρ. 5
Άρθρο 17 ν. 2961/2001	παρ. 4	Άρθρο 67	παρ. 6
Άρθρο 18 ν. 2961/2001, όπως η παρ. 3 αυτού προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3091/2002		Άρθρο 68	
Άρθρο 18 ν. 2961/2001	παρ. 1	Άρθρο 68	παρ. 1, περ.α, β, γ
Άρθρο 18 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 68	παρ. 2
Άρθρο 18 ν. 2961/2001	παρ. 3 Δεν κωδικοποιείται		
Άρθρο 19 του ν. 2961/2001		Άρθρο 69	
Άρθρο 20 του ν. 2961/2001		Άρθρο 70	
Άρθρο 20 ν. 2961/2001	παρ. 1	Άρθρο 70	παρ. 1
Άρθρο 20 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 70	παρ. 2
Άρθρο 20 ν. 2961/2001	παρ. 3	Άρθρο 70	παρ. 3
Άρθρο 20 ν. 2961/2001	παρ. 4	Άρθρο 70	παρ. 4
Άρθρο 20 ν. 2961/2001	παρ. 5 πλην του τελευταίου εδαφίου	Άρθρο 70	παρ. 5
Άρθρο 20 ν. 2961/2001	τελευταίο εδάφιο της παρ. 5	Άρθρο 70	παρ. 6

Άρθρο 21 ν. 2961/2001, όπως η παρ. 5 έχει τροποποιηθεί με την παρ. 4 του άρθρου 92 του ν. 5217 /2025 και η παρ. 4 καταργήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 97 του ν. 5217/2025.		Άρθρο 71	
Άρθρο 21 ν. 2961/2001	παρ. 1 (μερικώς) (Η υπό στοιχείο Β περίπτωση της παρ. 1 δεν κωδικοποιείται)	Άρθρο 71	παρ. 1
Άρθρο 21 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 71	παρ. 2
Άρθρο 21 ν. 2961/2001	παρ. 3	Άρθρο 71	παρ. 3
Άρθρο 21 ν. 2961/2001	πρώτο εδάφιο της παρ. 5	Άρθρο 71	παρ. 4
Άρθρο 21 ν. 2961/2001	δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παρ. 5	Άρθρο 71	παρ. 5
Άρθρο 22 του ν. 2961/2001		Άρθρο 72	
Άρθρο 23 του ν. 2961/2001		Άρθρο 73	
Άρθρο 23 ν. 2961/2001	παρ. 1	Άρθρο 73	παρ. 1
Άρθρο 23 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 73	παρ. 2
Άρθρο 23 ν. 2961/2001	Παρ. 3	Άρθρο 73	παρ. 3
Άρθρο 23 ν. 2961/2001	παρ. 4	Άρθρο 73	παρ. 4
Άρθρο 23 ν. 2961/2001	παρ. 5	Άρθρο 73	παρ. 5
Άρθρο 23 ν. 2961/2001	παρ. 6	Άρθρο 73	παρ. 6
Άρθρο 24 ν. 2961/2001 (Α΄266), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 1 ν. 3634/2008 με την προσθήκη τελευταίου εδαφίου στην παρ.6, το οποίο εν συνεχεία αντικαταστάθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 1 ν. 3815/2010 (Α΄ 5) και το οποίο (εδάφιο) εν τέλει καταργήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 25 ν. 3842/2010		Άρθρο 74	
Άρθρο 24 ν. 2961/2001	παρ. 1	Άρθρο 74	παρ. 1
Άρθρο 24 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 74	παρ. 2
Άρθρο 24 ν. 2961/2001	παρ. 3	Άρθρο 74	παρ. 3
Άρθρο 24 ν. 2961/2001	παρ. 4	Άρθρο 74	παρ. 4
Άρθρο 24 ν. 2961/2001	παρ. 5	Άρθρο 74	παρ. 5
Άρθρο 24 ν. 2961/2001	παρ. 6	Άρθρο 74	παρ. 6
Άρθρο 25 (μερικώς) ν. 2961/2001, όπως η περ. α΄ της παρ. 1 τροποποιήθηκε με την παρ. 8 β΄ άρθρου 25 ενότ. Α΄ ν. 3842/2010 και οι περ. β΄, γ΄, ε΄ στ΄ και ζ΄ καταργήθηκαν με την παρ. 8 άρθρου 25 ενότ. Α΄ ν. 3842/2010, η περ. α΄ της παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ.1 άρθρου 16 ν. 3522/2006 και την παρ. 2 του άρθρου 24 ν. 4110/2013 (Α΄ 17), η περ. γ΄ της παρ. 2 τροποποιήθηκε με το άρθρο 57 ν. 4916/2022, οι παρ. β΄ και δ΄ της παρ. 2 καταργήθηκαν με την παρ. 8 άρθρου 25 ενότ. Α΄ ν. 3842/2010 και η περ. ε΄ που είχε καταργηθεί με την περ. α΄ της παρ. 8 του άρθρου 25 ενότ. Α΄ ν. 3842/2010 επανήλθε σε ισχύ από την κατάργησή της με την παρ.1β άρθρου 23 ν. 3943/2011, οι περ. στ΄ και ζ΄ της παρ. 2 προστέθηκαν με την παρ. 4		Άρθρο 75	

άρθρου 12 ν. 3091/2002 και η περ. ζ΄ της παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 1 ν. 3815/2010 (Α΄ 5), η περ. η΄ της παρ. 2 προστέθηκε με την παρ.1 άρθρου 25 ν. 3610/2007 (Α΄ 258), η περ. θ΄ προστέθηκε με το άρθρο 58 ν. 5039/2023 (Α΄ 83), η περ. ι) προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 162 του ν. 5187/2025, η παρ. 3 προστέθηκε με την παρ .9 του άρθρου 25 ενότ. Α΄ ν. 3842/2010, και η περ. β΄ της παρ. 3 τροποποιήθηκε με το άρθρο 15 ν. 4484/2017 (Α΄ 110)			
Άρθρο 25 ν. 2961/2001	παρ. 1	Άρθρο 75	παρ. 1
Άρθρο 25 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 75	παρ. 2
Άρθρο 25 ν. 2961/2001	περ. ι) της παρ. 2 Δεν κωδικοποιείται		
Άρθρο 25 ν. 2961/2001	παρ. 3	Άρθρο 75	παρ. 3
Άρθρο 26 ν. 2961/2001, όπως οι παρ.1 έως 4, 6 και 7 τροποποιήθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 3091/2002 και στη συνέχεια οι παρ. 1 και 2 της Ενότητας Α τροποποιήθηκαν με την παρ. 10 της Ενότητας Α του άρθρου 25 του ν. 3842/2010, το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιήθηκε και το τέταρτο εδάφιο της ίδιας παρ. καταργήθηκε με το άρθρο 14 του ν. 4474/2017, το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 προστέθηκε με την παρ.11 της Ενότητας Α του άρθρου 25 του ν. 3842/2010 (Α΄ 58), το τρίτο εδάφιο της παρ. 4 προστέθηκε με την παρ. 12 της Ενότητας Α του άρθρου 25 του ν. 3842/2010 (Α΄ 58) και οι Ενότητες Β, Γ, Δ και Ε του άρθρου 26 του ν. 2961/2001 καταργήθηκαν με την παρ. 13 του άρθρου 25 του ν. 3842/2010 (Α΄ 58) και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 92 του ν. 5217/2025		Άρθρο 76	
Άρθρο 26 ν. 2961/2001	πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 της ενότητας Α΄	Άρθρο 76	Ενότητα Α΄, παρ. 1
Άρθρο 26 ν. 2961/2001	παρ. 2 της ενότητας Α΄	Άρθρο 76	Ενότητα Α΄, παρ. 2
Άρθρο 26 ν. 2961/2001	ένατο εδάφιο της παρ. 1 της ενότητας Α΄	Άρθρο 76	Ενότητα Α΄, παρ. 3
Άρθρο 26 ν. 2961/2001	παρ. 7 της ενότητας Α΄	Άρθρο 76	Ενότητα Α΄, παρ. 4
Άρθρο 26 ν. 2961/2001	τέταρτο, πέμπτο, έκτο, έβδομο και όγδοο εδάφιο της παρ. 1 της ενότητας Α΄	Άρθρο 76	Ενότητα Β΄, παρ. 1
Άρθρο 26 ν. 2961/2001	δέκατο και ενδέκατο εδάφιο της παρ. 1 της ενότητας Α΄	Άρθρο 76	Ενότητα Β΄, παρ. 2
Άρθρο 26 ν. 2961/2001	τρίτο εδάφιο της παρ. 1 της ενότητας Α΄	Άρθρο 76	Ενότητα Γ΄

Άρθρο 26 ν. 2961/2001	εδάφια πρώτο και δεύτερο της παρ. 3 της ενότητας Α΄	Άρθρο 76	Ενότητα Δ΄, παρ. 1
Άρθρο 26 ν. 2961/2001	τρίτο εδάφιο της παρ. 3 της ενότητας Α΄	Άρθρο 76	Ενότητα Δ΄, παρ. 2
Άρθρο 26 ν. 2961/2001	τέταρτο εδάφιο της παρ. 3 της ενότητας Α΄	Άρθρο 76	Ενότητα Δ΄, παρ. 3
Άρθρο 26 ν. 2961/2001	εδάφια πρώτο, δεύτερο και τρίτο της παρ. 4 της ενότητας Α΄	Άρθρο 76	Ενότητα Ε΄, παρ. 1
Άρθρο 26 ν. 2961/2001	τέταρτο εδάφιο της παρ. 4 της ενότητας Α΄	Άρθρο 76	Ενότητα Ε΄, παρ. 2
Άρθρο 26 ν. 2961/2001	παρ. 5 και 6 της ενότητας Α΄	Άρθρο 76	Ενότητα Ε΄, παρ. 3
Άρθρο 26 ν. 2961/2001	παρ. 8 της ενότητας Α΄	Άρθρο 76	Ενότητα ΣΤ΄
Άρθρο 27 του ν. 2961/2001	Δεν κωδικοποιείται		
Άρθρο 28 ν. 2961/2001, όπως η παρ.1 τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 1 ν. 3634/2008 και το τελευταίο εδάφιο αυτής απαλείφθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 1 ν. 3815/2010 (Α΄ 5)		Άρθρο 77	
Άρθρο 28 ν. 2961/2001	παρ. 1	Άρθρο 77	παρ. 1
Άρθρο 28 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 77	παρ. 2
Παρ. 1 του άρθρου 29 ν. 2961/2001, όπως αυτή τροποποιήθηκε διαδοχικά με την παρ. 5 του άρθρου 12 ν. 3091/2002, με την παρ. 5 του άρθρου 20 ν. 3427/2005, με την παρ. 2 του άρθρου 5 ν. 3554/2007, με την παρ. 1 του άρθρου 1 ν. 3634/2008, με το άρθρο 1 ν. 3815/2010 (Α΄ 5) και με την παρ. 14 της Ενότητας Α' του άρθρου 25 ν. 3842/2010		Άρθρο 78	
Άρθρο 29 ν. 2961/2001	τέσσερα πρώτα εδάφια της παρ. 1	Άρθρο 78	παρ. 1
Άρθρο 29 ν. 2961/2001	πέμπτο και έκτο εδάφιο της παρ. 1	Άρθρο 78	παρ. 2
Άρθρο 29 ν. 2961/2001	έβδομο εδάφιο της παρ. 1	Άρθρο 78	παρ. 3
Παρ. 2 έως 7 του άρθρου 29 ν. 2961/2001, όπως η παρ. 3 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 12 ν. 3091/2002, και εν συνεχεία το άρθρο 29 τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 ν. 3634/2008, με το άρθρο 1 ν. 3815/2010 (Α΄ 5) και με την παρ. 14 της ενότητας Α του άρθρου 25 ν. 3842/2010		Άρθρο 79	
Άρθρο 29 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 79	παρ. 1
Άρθρο 29 ν. 2961/2001	παρ. 3	Άρθρο 79	παρ. 2
Άρθρο 29 ν. 2961/2001	παρ. 4	Άρθρο 79	παρ. 3
Άρθρο 29 ν. 2961/2001	παρ. 5	Άρθρο 79	παρ. 4
Άρθρο 29 ν. 2961/2001	παρ. 6	Άρθρο 79	παρ. 5
Άρθρο 29 ν. 2961/2001	παρ. 7	Άρθρο 79	παρ. 6
Άρθρο 29 ν. 2961/2001	παρ. 8 Δεν κωδικοποιείται		

Άρθρο 30 του ν. 2961/2001		Άρθρο 80	
Άρθρο 101 του ν. 2961/2001, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 92 του ν. 5217/2025		Άρθρο 81	
Άρθρο 101 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 81	παρ. 1
Άρθρο 101 ν. 2961/2001	παρ. 1	Άρθρο 81	παρ. 2
Άρθρο 101 ν. 2961/2001	παρ. 3	Άρθρο 81	παρ. 3
Άρθρο 31 του ν. 2961/2001		Άρθρο 82	
Άρθρο 31 ν. 2961/2001	παρ. 1	Άρθρο 82	παρ. 1
Άρθρο 31 ν. 2961/2001	πρώτο εδάφιο της παρ. 2	Άρθρο 82	παρ. 2
Άρθρο 31 ν. 2961/2001	δεύτερο εδάφιο της παρ. 2	Άρθρο 82	παρ. 3
Άρθρο 32 του ν. 2961/2001		Άρθρο 83	
Άρθρο 31 ν. 2961/2001	παρ. 1	Άρθρο 83	παρ. 1
Άρθρο 31 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 83	παρ. 2
Άρθρο 31 ν. 2961/2001	παρ. 3	Άρθρο 83	παρ. 3
Άρθρο 31 ν. 2961/2001	παρ. 4	Άρθρο 83	παρ. 4
(α) Ενότητα Α΄ του άρθρου 61 ν. 2961/2001, όπως ο τίτλος του άρθρου 61 και η ενότητα Α' τροποποιήθηκαν με την παρ. Α.4 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019, η ενότητα Β΄ καταργήθηκε με την παρ. Α.2 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019, η παρ. 10 προστέθηκε και η αρχική παρ. 10 αναριθμήθηκε σε παρ. 11 με την παρ. Α.4 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019 και η παρ. 4 καταργήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 97 του ν. 5217/2025, (β) Άρθρο 67 ν. 2961/2001		Άρθρο 84	
Άρθρο 61 ν. 2961/2001	Ενότητα Α΄, παρ. 1	Άρθρο 84	παρ. 1
Άρθρο 61 ν. 2961/2001	Ενότητα Α΄, παρ. 2	Άρθρο 84	παρ. 2
Άρθρο 61 ν. 2961/2001	Ενότητα Α΄, παρ. 3	Άρθρο 84	παρ. 3
Άρθρο 61 ν. 2961/2001	Ενότητα Α΄, παρ. 5	Άρθρο 84	παρ. 4
Άρθρο 61 ν. 2961/2001	Ενότητα Α΄, παρ. 6	Άρθρο 84	παρ. 5
Άρθρο 61 ν. 2961/2001	Ενότητα Α΄, παρ. 7	Άρθρο 84	παρ. 6
Άρθρο 61 ν. 2961/2001	Ενότητα Α΄, παρ. 8	Άρθρο 84	παρ. 7
Άρθρο 61 ν. 2961/2001	Ενότητα Α΄, παρ. 9	Άρθρο 84	παρ. 8
Άρθρο 61 ν. 2961/2001	Ενότητα Α΄, παρ. 10	Άρθρο 84	παρ. 9
Άρθρο 67 ν. 2961/2001		Άρθρο 84	παρ. 10
Άρθρο 62 ν. 2961/2001, όπως η παρ. 1 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. Α.5 του άρθρου 48 ν. 4646/2019		Άρθρο 85	
Άρθρο 62 ν. 2961/2001	περ. α και β της παρ. 1	Άρθρο 85	παρ. 1
Άρθρο 62 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 85	παρ. 2
Άρθρο 63 ν. 2961/2001, όπως η παρ. 2 περ. γ΄ αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. Α.6 του άρθρου 48 ν. 4646/2019		Άρθρο 86	
Άρθρο 63 ν. 2961/2001	παρ. 1	Άρθρο 86	παρ. 1
Άρθρο 63 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 86	παρ. 2

Άρθρο 82 ν. 2961/2001, όπως οι παρ. 1 και 2 αυτού τροποποιήθηκαν με την παρ. 14 του άρθρου 1 ν. 3634/2008 και στη συνέχεια το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιήθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 1 ν. 3815/2010 (Α΄ 5), το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 τροποποιήθηκε με την παρ. 1 ε του άρθρου 23 ν. 3943/2011, η παρ. 5 τροποποιήθηκε με το άρθρο 17 ν. 5036/2023, η παρ. 6 τροποποιήθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 184 ν. 4261/2014 (Α΄ 107) και εν συνεχεία τροποποιήθηκε με την παρ. 15 του άρθρου 52 ν. 4276/2014		Άρθρο 87	
Άρθρο 82 ν. 2961/2001	δύο πρώτα εδάφια της παρ. 1	Άρθρο 87	παρ. 1
Άρθρο 82 ν. 2961/2001	τελευταίο εδάφιο της παρ. 1	Άρθρο 87	παρ. 2
Άρθρο 82 ν. 2961/2001	πρώτο εδάφιο της παρ. 2	Άρθρο 87	παρ. 3
Άρθρο 82 ν. 2961/2001	δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 Δεν κωδικοποιείται		
Άρθρο 82 ν. 2961/2001	παρ. 3	Άρθρο 87	παρ. 4
Άρθρο 82 ν. 2961/2001	παρ. 4	Άρθρο 87	παρ. 5
Άρθρο 82 ν. 2961/2001	παρ. 5	Άρθρο 87	παρ. 6
Άρθρο 82 ν. 2961/2001	παρ. 6	Άρθρο 87	παρ. 7
Άρθρο 82 ν. 2961/2001	παρ. 7	Άρθρο 87	παρ. 8
Άρθρο 47 ν. 4858/2021	παρ. 1 και 2 (μερικώς)		
		ΤΜΗΜΑ ΙΙ ΦΟΡΟΣ ΔΩΡΕΩΝ ΚΑΙ ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ	
Άρθρο 34 ν. 2961/2001, όπως η περ. στ΄ της παρ. 2 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 6 άρθρου 20 ν. 3427/2005, η αρχική παρ. 5 της Ενότητας Α΄ καταργήθηκε με την παρ. 21 άρθρου 25 ν. 3842/2010 και η νέα παρ. 5 της Ενότητας Α΄ προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 33 ν. 3986/2011 και η παρ.6 προστέθηκε με την Ενότητα Β΄ άρθρου 48 ν. 4646/2019 και το δεύτερο εδάφιο της Ενότητας Β΄ που είχε τροποποιηθεί με την παρ. 3 του άρθρου 5 ν. 3554/2007 καταργήθηκε και το τρίτο εδάφιο της Ενότητας Β τροποποιήθηκε με την παρ. 10 του άρθρου 1 ν. 3634/2008		Άρθρο 88	
Άρθρο 34 ν. 2961/2001	παρ. 1, 2, 3, 4, 5, 6 (αντίστοιχα)	Άρθρο 88	Ενότητα Α΄ παρ. 1, 2, 3, 4, 5, 6
Άρθρο 34 ν. 2961/2001	Ενότητα Β΄	Άρθρο 88	Ενότητα Β΄
Άρθρο 35 του ν. 2961/2001		Άρθρο 89	
Άρθρο 38 του ν. 2961/2001, όπως η παρ. 2 αυτού καταργήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 97 του ν. 5172 /2025		Άρθρο 90	
Άρθρο 36 του ν. 2961/2001		Άρθρο 91	
Παρ. 1 έως 3 του άρθρου 39 του ν. 2961/2001		Άρθρο 92	
Άρθρο 39 ν. 2961/2001	παρ. 1,2,3 (αντίστοιχα)	Άρθρο 92	παρ. 1,2,3

Άρθρο 40 ν. 2961/2001, όπως η περ. ε΄ είχε καταργηθεί με την περ. α΄ της παρ.Α1 του άρθρου 25 ν. 3842/2010 και επανήλθε σε ισχύ, θεωρούμενη ως ουδέποτε καταργηθείσα και προστέθηκαν εδάφια σε αυτήν με τις παρ. 1 και 2 αντίστοιχα του άρθρου 113 ν. 4537/2018 (Α΄ 84)		Άρθρο 93	
Άρθρο 41 ν. 2961/2001, όπως το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 τροποποιήθηκε με την παρ. Α.3 του άρθρου 48 ν. 4646/2019		Άρθρο 94	
Άρθρο 41 ν. 2961/2001	παρ. 1	Άρθρο 94	παρ. 1
Άρθρο 41 ν. 2961/2001	παρ. 2, 3 Δεν κωδικοποιούνται		
Άρθρο 41 ν. 2961/2001	παρ. 4	Άρθρο 94	παρ. 2
Άρθρο 42 ν. 2961/2001, όπως το τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 20 ν. 3427/2005		Άρθρο 95	
Άρθρο 42 ν. 2961/2001	παρ. 1	Άρθρο 95	παρ. 1
Άρθρο 42 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 95	παρ. 2
Άρθρο 42 ν. 2961/2001	παρ. 3	Άρθρο 95	παρ. 3
Άρθρο 42 ν. 2961/2001	παρ. 4	Άρθρο 95	παρ. 4
Άρθρο 42 ν. 2961/2001	παρ. 5 Δεν κωδικοποιείται		
Άρθρο 42 ν. 2961/2001	παρ. 6	Άρθρο 95	παρ. 5
Ενότητα Α΄ του άρθρου 43 ν. 2961/2001, όπως η ενότητα αυτή τροποποιήθηκε διαδοχικά με την παρ. 4 του άρθρου 5 ν. 3554/2007, με την παρ. 11 του άρθρου 1 ν. 3634/2008 και με την παρ. 15 του άρθρου 25 του ν. 3842/2010		Άρθρο 96	
Άρθρο 43 Ενότητα Α΄ ν. 2961/2001	παρ. 1,2 (αντίστοιχα)	Άρθρο 96	παρ. 1,2
(α) Ενότητες Β΄ και Γ΄ του άρθρου 43 ν. 2961/2001, όπως η Ενότητα Β΄ τροποποιήθηκε με την παρ. 16 του άρθρου 25 ν. 3842/2010, η περ. βγ΄ της Ενότητας Β΄ προστέθηκε με το άρθρο 8 της ΠΝΠ της 26.7.2018, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 ν. 4576/2018, η περ. δ΄ της Ενότητας Γ΄ καταργήθηκε με την παρ. 17 του άρθρου 25 ν. 3842/2010, η περ. στ΄ της Ενότητας Γ΄ προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 16 ν. 3522/2006 και εν συνεχεία προστέθηκε νέα περίπτωση στ’ με το άρθρο 3 ν. 4330/2015, η περ. ζ΄ της Ενότητας Γ΄ προστέθηκε με το άρθρο 6 ν. 4714/2020 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 147 ν. 4887/2022 (Α΄ 16), η περ, η΄ της Ενότητας Γ΄ προστέθηκε με το άρθρο 474 ν. 4781/2021 περί λοιπών και ειδικών απαλλαγών. (β) Περ. ι) της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 2961/2001 σε συνδυασμό με το άρθρο 162 του ν. 5187/2025		Άρθρο 97	
Άρθρο 43 ν. 2961/2001	Ενότητα Β΄	Άρθρο 97	Ενότητα Α΄
Άρθρο 43 ν. 2961/2001	Ενότητα Γ΄	Άρθρο 97	Ενότητα Β΄
Άρθρο 44 ν. 2961/2001, όπως αυτό τροποποιήθηκε με την παρ. 18 της Ενότητας Α΄ του άρθρου 25 ν. 3842/2010, και		Άρθρο 98	

εν συνεχεία οι παρ. 1 και 2 αυτού τροποποιήθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου πεντηκοστού έκτου ν. 4839/2021 (Α΄ 181)			
Άρθρο 44 ν. 2961/2001	παρ. 1	Άρθρο 98	παρ. 1
Άρθρο 44 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 98	παρ. 2
Άρθρο 44 ν. 2961/2001	παρ. 4	Άρθρο 98	παρ. 3
α) Ενότητα Α΄ του άρθρου 85 ν. 2961/2001, όπως η ενότητα αυτή τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 60 του ν. 4583/2018 (Α΄ 212) στην οποία εν συνεχεία προστέθηκε το δεύτερο εδάφιο της ενότητας Α΄ με την παρ. Α.10 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019, β) Παρ. 2 του άρθρου 88 ν. 2961/2001, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. Α.11 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019, και γ) Παρ. 3 του άρθρου 89 ν. 2961/2001, η οποία είχε προστεθεί με την παρ. 1Ζ του άρθρου 23 του ν. 3943/2011 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 21 του ν. 4873/2021		Άρθρο 99	
Άρθρο 85 ν. 2961/2001	πρώτο και δεύτερο εδάφιο της ενότητας Α	Άρθρο 99	παρ. 1
Άρθρο 89 ν. 2961/2001	παρ. 3	Άρθρο 99	παρ. 2
Άρθρο 85 και άρθρο 88 ν. 2961/2001	τρίτο εδάφιο της ενότητας Α	Άρθρο 99	παρ. 3, εδάφιο πρώτο
Άρθρο 88 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 99	παρ. 3, εδάφιο δεύτερο
Άρθρο 85 ν. 2961/2001	Τέταρτο εδάφιο της ενότητας Α΄	Άρθρο 99	Παρ. 4
(α) Άρθρο 86 του ν. 2961/2001, όπως τροποποιήθηκε με την κατάργηση των παρ. 2 και 7 με τις παρ. Α.1. και Α.2. αντίστοιχα του άρθρου 48 του ν. 4646/2019 σχετικά με τις προθεσμίες υποβολής της δήλωσης, και (β) Παρ. 2 του άρθρου 89 του ν. 2961/2001, όπως οι παρ. 1 και 2 του άρθρου αυτού τροποποιήθηκαν με την παρ. 3 του άρθρου 60 του ν. 4583/2018 (Α΄ 212)		Άρθρο 100	
Άρθρο 86 ν. 2961/2001	παρ. 1	Άρθρο 100	παρ. 1
Άρθρο 86 ν. 2961/2001	παρ. 3	Άρθρο 100	παρ. 2
Άρθρο 86 ν. 2961/2001	παρ. 4	Άρθρο 100	παρ. 3
Άρθρο 86 ν. 2961/2001	παρ. 5	Άρθρο 100	παρ. 4
Άρθρο 86 ν. 2961/2001	παρ. 6	Άρθρο 100	παρ. 5
Άρθρο 86 ν. 2961/2001	παρ. 7, 8 Δεν κωδικοποιούνται		
Άρθρο 89 ν. 2961/2001	Παρ. 2	Άρθρο 100	παρ. 6
Άρθρο 45 και άρθρο 90 του ν. 2961/2001, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 10 του άρθρου 1 ν. 3815/2010 (Α΄ 5)		Άρθρο 101	

Άρθρο 45 ν. 2961/2001		Άρθρο 101	παρ. 1
Άρθρο 90 ν. 2961/2001		Άρθρο 101	παρ. 2
		ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ ΚΟΙΝΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΦΟΡΟ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ, ΔΩΡΕΩΝ ΚΑΙ ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ	
(α) Άρθρο 105 ν. 2961/2001, όπως η παρ. 1 τροποποιήθηκε με το άρθρο 20 ν. 5036/2023, και (β) τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 5 του άρθρου 102 ν. 2961/2001		Άρθρο 102	
Άρθρο 105 ν. 2961/2001	παρ. 1, 2 και 3 (αντίστοιχα)	Άρθρο 102	παρ. 1, 2, 4
Άρθρο 102 ν. 2961/2001	δύο τελευταία εδάφια της παρ. 5	Άρθρο 102	παρ. 3
(α) Άρθρο 106 ν. 2961/2001, όπως το άρθρο αυτό συμπληρώθηκε με την προσθήκη της παρ. 5 με την παρ. 1 του άρθρου 10 ν. 3193/ 2003, και (β)η παρ. 5 του άρθρου 112 του ν. 2961/2001		Άρθρο 103	
Άρθρο 106 ν. 2961/2001	παρ. 1 και 2 του άρθρου 106 (αντίστοιχα)	Άρθρο 103	Παρ. 1, 2
Άρθρο 106 ν. 2961/2001	παρ. 3 Δεν κωδικοποιείται		
Άρθρο 106 ν. 2961/2001	παρ. 4	Άρθρο 103	παρ. 3
Άρθρο 112 ν. 2961/2001	παρ. 5	Άρθρο 103	παρ. 4
Άρθρο 106 ν. 2961/2001	παρ. 5	Άρθρο 103	παρ. 5
Άρθρο 107 ν. 2961/2001, όπως η παρ. 1 του άρθρου 107 τροποποιήθηκε με το άρθρο 21 του ν. 5036/2023 και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 καταργήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 97 του ν. 5217/2025 καθώς και άρθρο 108 του ν. 2961/2001		Άρθρο 104	
Άρθρο 107 ν. 2961/2001	δύο πρώτα εδάφια της παρ. 1	Άρθρο 104	παρ. 1
Άρθρο 107 ν. 2961/2001	τελευταίο εδάφιο της παρ. 1	Άρθρο 104	παρ. 2
Άρθρο 107 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 104	παρ. 3
Άρθρο 107 ν. 2961/2001	παρ. 3 και 4 Δεν κωδικοποιούνται		
Άρθρο 107 ν. 2961/2001	παρ. 5	Άρθρο 104	παρ. 4
Άρθρο 108 ν. 2961/2001	παρ. 1 και 2 (αντίστοιχα)	Άρθρο 104	παρ. 5 περ. (α), (β)
Άρθρο 108 ν. 2961/2001	παρ. 4	Άρθρο 104	παρ. 6
Άρθρο 108 ν. 2961/2001	παρ. 3	Άρθρο 104	παρ. 7
Άρθρο 113 του ν. 2961/2001		Άρθρο 105	
Παρ. 1 έως 4 του άρθρου 112 ν. 2961/2001, όπως η παρ. 1 τροποποιήθηκε με το άρθρο 22 του ν. 5036/2023 και οι παρ. 2 και 4 τροποποιήθηκαν αντίστοιχα με τις παρ. Α.12 και Α.13 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019		Άρθρο 106	
Άρθρο 116 του ν. 2961/2001		Άρθρο 107	

Άρθρο 116 ν. 2961/2001	περ. α) και γ) της παρ. 1	Άρθρο 107	παρ. 1 περ. α)
Άρθρο 116 ν. 2961/2001	περ. β) και περ. δ) της παρ. 1	Άρθρο 107	παρ. 1 περ. β)
Άρθρο 116 ν. 2961/2001	περ. β) και περ. δ) της παρ. 1	Άρθρο 107	παρ. 1 περ. γ)
Άρθρο 116 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 107	παρ. 2
Άρθρο 109 του ν. 2961/2001 και άρθρο 110 του ν. 2961/2001		Άρθρο 108	
Άρθρο 109 ν. 2961/2001	παρ. 1 (πλην τελευταίου εδαφίου)	Άρθρο 108	παρ. 1
Άρθρο 110 ν. 2961/2001	παρ. 1	Άρθρο 108	παρ. 2
Άρθρο 109 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 108	παρ. 3
Άρθρο 110 ν. 2961/2001	παρ. 3		
Άρθρο 110 ν. 2961/2001	παρ. 2 Δεν κωδικοποιείται		
Άρθρο 111 του ν. 2961/2001		Άρθρο 109	
Άρθρο 111 ν. 2961/2001	παρ. 1 Δεν κωδικοποιείται		
Άρθρο 111 ν. 2961/2001	παρ. 2	Άρθρο 109	παρ. 1
Άρθρο 111 ν. 2961/2001	παρ. 3	Άρθρο 109	παρ. 2
Παρ. 1 έως 3 του άρθρου 114 του ν. 2961/2001		Άρθρο 110	
Παρ. 1 έως 3 του άρθρου 115 του ν. 2961/2001		Άρθρο 111	
Άρθρο 73 ν. 2961/2001 (μερικώς), όπως η παρ. 3 τροποποιήθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 25 του ν. 3842/2010 και με την παρ. Α.8 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019		Άρθρο 112	
Άρθρο 73 ν. 2961/2001	παρ. 1 έως 6 Δεν κωδικοποιούνται		
Άρθρο 73 ν. 2961/2001	παρ. 7	Άρθρο 112	παρ. 1
Άρθρο 73 ν. 2961/2001	πρώτο εδάφιο της παρ. 8	Άρθρο 112	παρ. 2
Άρθρο 73 ν. 2961/2001	εδάφια δεύτερο, τρίτο και τέταρτο της παρ. 8	Άρθρο 112	παρ. 3
Άρθρο 73 ν. 2961/2001	πέμπτο και τελευταίο εδάφιο της παρ. 8	Άρθρο 112	παρ. 4
Άρθρο 121 του ν. 2961/2001		Άρθρο 113	
Άρθρο 121 ν. 2961/2001	παρ. 1, 2 (αντίστοιχα)	Άρθρο 113	παρ. 1, 2
Άρθρο 118 του ν. 2961/2001		Άρθρο 114	
(α)Τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 26 ν. 2961/2001, (β) Παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 2961/2001, (γ)Τρία πρώτα εδάφια της παρ. 5 του άρθρου 102 του ν. 2961/2001, (δ)Τέταρτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 102 του ν. 2961/2001		Άρθρο 115	
Άρθρο 26 ν. 2961/2001	τελευταίο εδάφιο της παρ. 1	Άρθρο 115	παρ. 1
Άρθρο 44 ν. 2961/2001	παρ. 3	Άρθρο 115	παρ. 2

Άρθρο 102 ν. 2961/2001	τρία πρώτα εδάφια της παρ. 5	Άρθρο 115	παρ. 3
Άρθρο 102 ν. 2961/2001	τέταρτο εδάφιο της παρ. 5	Άρθρο 115	παρ. 4
		ΤΜΗΜΑ IV ΦΟΡΟΣ ΚΕΡΔΩΝ ΑΠΟ ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΑ	
Παρ. 1, το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 και η παρ. 4 του άρθρου 58 ν. 2961/2001, όπως η παρ. 1 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 1 περ. α΄ ενότητα Α΄ του άρθρου 26 του ν. 3842/2010 (Α΄58) και με την παρ. 7 του άρθρου δεύτερου του ν. 4093/2012 (Α΄222), και η παρ. 4 τροποποιήθηκε με την παρ. 1 περ. β΄ ενότητα Α΄ του άρθρου 26 του ν. 3842/2010 (Α΄58), εν συνεχεία προστέθηκε η παρ. 5 με την παρ. Β΄ υποπαρ. Β.4. στοιχ.2 του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α΄ 85) και εν συνεχεία τροποποιήθηκε το δεύτερο εδάφιο αυτής με την παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4326/2015 (Α΄49) και εκ νέου με την παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 4338/2015 (Α΄ 131), και όπως τέλος το άρθρο 58 τροποποιήθηκε (α) στην παρ. 1 (αα) τροποποιήθηκε η περ. β) ως προς την αναφορά των τυχερών παιγνίων, (αβ) τροποποιήθηκαν οι περ. γ) και δ) (αγ) προστέθηκε η περ. στ), β) προστέθηκε δεύτερο εδάφιο στην παρ. 2 και γ) καταργήθηκε η παρ. 5 με το άρθρο 61 του ν. 4949/2022 (Α΄ 126/30.06.2022) με ισχύ από την 1η.9.2022		Άρθρο 116	
Άρθρο 58 ν. 2961/2001	περ. α) έως στ) της παρ. 1	Άρθρο 116	παρ. 1 περ. α) έως στ)
Άρθρο 58 ν. 2961/2001	δεύτερο εδάφιο της παρ. 2	Άρθρο 116	παρ. 2
Άρθρο 58 ν. 2961/2001	παρ. 4	Άρθρο 116	παρ. 3
Πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 58 ν. 2961/2001		Άρθρο 117	
Παρ. 3 του άρθρου 58 ν. 2961/2001, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 περ. β΄ ενότητα Α΄ του άρθρου 26 του ν. 3842/2010		Άρθρο 118	
Παρ. 1 και 2 του άρθρου 59 ν. 2961/2001, όπως αυτό τροποποιήθηκε με την προσθήκη της παρ. 2 με το άρθρο 72 του ν. 4484/2017(Α΄ 110)		Άρθρο 119	
Άρθρο 59 ν. 2961/2001	παρ. 1 ,2 (αντίστοιχα)	Άρθρο 119	παρ. 1 ,2
Παρ. 1 του άρθρου 60 του ν. 2961/2001, όπως αυτό τροποποιήθηκε διαδοχικά με την παρ. 8 του δεύτερου άρθρου ν. 4093/2012 (Α΄ 222), με την περ. 1 του άρθρου 202 ν. 4635/2019 (Α΄ 167), με την παρ. 1 του άρθρου δέκατου έκτου ν. 4787/2021 (Α΄ 44) και με το άρθρο 62 ν. 4949/2022 (Α΄ 126)		Άρθρο 120	
(α) Άρθρο 91 ν. 2961/2001, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 της ενότητας Α του άρθρου 26 ν. 3842/2010,		Άρθρο 121	

(β) Άρθρο 92 ν. 2961/2001, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. Γ.2 του άρθρου 48 ν. 4646/2019 και προστέθηκε δεύτερο εδάφιο με το άρθρο 63 ν. 4949/2022 (Α΄ 126), (γ) Άρθρο 95 του ν. 2961/2001, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. Γ.3 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019 και (δ) Άρθρο 96 του ν. 2961/2001			
Άρθρο 91 ν. 2961/2001	παρ. 1	Άρθρο 121	παρ. 1
Άρθρο 91 ν. 2961/2001	παρ. 2 Δεν κωδικοποιείται		
Άρθρο 92 ν. 2961/2001		Άρθρο 121	παρ. 2
Άρθρο 96 του ν. 2961/2001		Άρθρο 121	παρ. 3
Άρθρο 98 ν. 2961/2001, όπως αυτό έχει αντικατασταθεί με την παρ. 5 της ενότητας Α άρθρου 26 του ν. 3842/2010 και με την ενότητα Β του ίδιου άρθρου 26 του ν. 3842/2010		Άρθρο 122	
Άρθρο 83 ν. 2961/2001	Δεν κωδικοποιείται		
Άρθρα 65, 67, 69, 70, 72, 88, 94 του ν. 2961/2001	Δεν κωδικοποιούνται		
Άρθρα 66, 87 και 93 ν. 2961/2001	Δεν κωδικοποιούνται		
Άρθρα 74, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 84, 99 και 100 ν. 2961/2001	Δεν κωδικοποιούνται		
Άρθρο 103 ν. 2961/2001	Δεν κωδικοποιείται		
Άρθρο 117 ν. 2961/2001	Δεν κωδικοποιείται		
Άρθρα 104 και 120 ν. 2961/2001	Δεν κωδικοποιούνται		
Άρθρο 122 ν. 2961/2001	Δεν κωδικοποιείται		
Άρθρο 122 ν. 2961/2001	Περ. α΄ της ενότητας Β΄ Δεν κωδικοποιείται		
Άρθρο 122 ν. 2961/2001	Περ. γ΄ της ενότητας Β΄ Δεν κωδικοποιείται		
Άρθρο 122 ν. 2961/2001, λόγω	Ενότητα Γ΄ Δεν κωδικοποιείται		
Άρθρο 122 ν. 2961/2001	Περ. α) έως ιγ) της Ενότητας Δ΄ Δεν κωδικοποιούνται		
		ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
		Άρθρο 123	
Άρθρο 15 ν. 4223/2013		Άρθρο 123	παρ. 1
Άρθρο 41 ν. 1249/1982	παρ. 7	Άρθρο 123	παρ. 2
Άρθρο 81 ν. 2961/2001	παρ. 6	Άρθρο 123	παρ. 3
Πεντηκοστό έκτο άρθρο ν. 4839/2021	δεύτερο εδάφιο της παρ. 2	Άρθρο 123	παρ. 4
Άρθρο 44 ν. 2961/2001			
Άρθρο 1. ν. 1078/1980	δεύτερο εδάφιο της παρ. 9	Άρθρο 123	παρ. 5
Άρθρο 122 ν. 2961/2001	περ. Α), Ε) και ΣΤ)	Άρθρο 123	παρ. 6
Άρθρο 25 ν. 3842/2010	Ενότητα Β		
Άρθρο 60 ν. 2961/2001	παρ. 2 και 2 Α	Άρθρο 123	παρ. 7
Άρθρο 44 ν. 5184/2025	παρ. 3		
		Άρθρο 124	

Αθήνα, 11 Ιουλίου 2025

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
Κυρ. Πιερρακάκης	Γ. Γεραπετρίτης	Ν. - Γ. Δένδιας
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	ΥΓΕΙΑΣ
Θ. Λιβάνιος	Σ. Ζαχαράκη	Σπ. - Αδ. Γεωργιάδης
ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Χρ. Δήμας	Στ. Ν. Παπασταύρου	Π. Θεοδωρικάκος
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Ν. Κεραμέως	Γ. Φλωρίδης	Στ. Μενδώνη

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ	ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Αθ. Πλεύρης	Δ. - Μ. Μιχαηλίδου	Κων. Τσιάρας
ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
Β. Κικίλιας	Ολ. Κεφαλογιάννη	Δ. Παπαστεργίου
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ		ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
Ι. Κεφαλογιάννης		Χρ. - Γ. Σκέρτσος

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Ι. Βρούτσης	Κων. Κυρανάκης

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΜΕ ΤΙΤΛΟ
«ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ»

Επισπεύδον Υπουργείο:
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Στοιχεία επικοινωνίας:

1. Γενική Γραμματεία Οικονομικής Πολιτικής και Στρατηγικής, email: generalsecr@minfin.gr

2. Γενική Γραμματεία Φορολογικής Πολιτικής, email: ggfp@minfin.gr

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ	(Χ)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ[1]	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ[2]	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ[3]	X
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ[4]	
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ[5]	
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ[6]	X

[1] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Υπουργείου Πολιτισμού.
[2] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και Υπουργείου Εξωτερικών.
[3] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.
[4] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Υγείας, Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, και Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.
[5] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, Υπουργείου Δικαιοσύνης και Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.
[6] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείου Ανάπτυξης, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Τουρισμού και Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Αιτιολογική έκθεση

	Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης
1.	Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση;
	Η κωδικοποίηση της νομοθεσίας συνιστά πρακτική καλής νομοθέτησης που ενισχύει την ασφάλεια του δικαίου, ως ειδικότερη έκφανση της αρχής του κράτους δικαίου, ενώ ταυτόχρονα αποτελεί τη βάση για τον περαιτέρω εκσυγχρονισμό της. Στο προτεινόμενο σχέδιο Κώδικα κωδικοποιούνται και εντάσσονται σε ένα ενιαίο νομοθετικό κείμενο υπό τον τίτλο Κώδικας Φορολογίας Περιουσίας σειρά από νομοθετικές διατάξεις και νομοθετήματα που αφορούν στο περιουσιολόγιο ακινήτων, το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, τον προσδιορισμό της αγοραίας αξίας των ακινήτων, το μικτό σύστημα προσδιορισμού της αξίας αυτών, τον προσδιορισμό της αξίας των ακινήτων για την επιβολή του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.), καθώς και τη φορολογία κατοχής ακινήτων (Ειδικός Φόρος Ακινήτων - Ε.Φ.Α.), τη φορολογία μεταβίβασης περιουσίας με επαχθή αιτία (Φόρος Μεταβίβασης Ακινήτων - Φ.Μ.Α.), τη φορολογία κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών, καθώς και τη φορολογία κερδών από τυχερά παίγνια. Πέραν αυτού, στον προτεινόμενο Κώδικα ενσωματώνονται και διάφορες διατάξεις νόμων οι οποίες έχουν ενταχθεί σε διάφορα νομοθετήματα και κρίνεται ότι έχουν συνάφεια με τις ως άνω φορολογίες, προκειμένου να αποτυπώνεται ενιαία το οικείο κανονιστικό πλαίσιο, όπως οι αγροτικές απαλλαγές από τον φόρο μεταβίβασης ακινήτων και η απαλλαγή κατά την αγορά ακινήτων στη Θράκη.
2.	Γιατί αποτελεί πρόβλημα;
	Οι διατάξεις και οι νομοθεσίες που κωδικοποιούνται με τον παρόντα Κώδικα, με εξαίρεση τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. που αφορά σε πρόσφατες, μετά το έτος 2013, ρυθμίσεις, οι οποίες όμως και αυτές έχουν υποστεί πολλαπλές τροποποιήσεις, αποτελούν κατά βάση παλαιά νομοθετήματα, ορισμένα εκ των οποίων ανάγονται ακόμη και στη δεκαετία του 1950. Στο πέρασμα του χρόνου αυτά έχουν υποβληθεί σε αλλεπάλληλες, πολλές φορές εκατοντάδες, τροποποιήσεις, είτε μεμονωμένα είτε μέσω ευρύτερων αλλαγών, αλλά και έμμεσα μέσω αποσπασματικών ρυθμίσεων που εισήχθησαν σε άλλα νομοθετήματα. Οι όποιες τροποποιήσεις, ωστόσο, δεν συνοδεύονταν από συνεκτική θεώρηση των επιπτώσεων στις συνδεόμενες ρυθμίσεις και διατάξεις, με αποτέλεσμα να προκαλείται ασυνέπεια στη συνοχή των ρυθμίσεων αλλά και αμφιβολία για το κανονιστικό τους περιεχόμενο. Υπό τις ανωτέρω συνθήκες, σήμερα διατηρούνται τυπικά σε ισχύ σειρά από άρθρα, παράγραφοι και εδάφια άρθρων που έχουν καταστεί ανενεργά, είτε επειδή αντικαταστάθηκαν σιωπηρά είτε επειδή θεσπίστηκαν νέες αντίθετες ολικά ή μερικά ρυθμίσεις, είτε επειδή οι όροι και οι προϋποθέσεις εφαρμογής τους έχουν εν τω

μεταξύ καταργηθεί ή τροποποιηθεί ή λόγω του είδους των ρυθμίσεων που εισάγονται έχει εξαντληθεί το ρυθμιστικό τους περιεχόμενο. Σε ορισμένες περιπτώσεις που αναφέρονται σε κατά περίπτωση άρθρα το ανενεργό των διατάξεων μπορεί να είναι προφανές ενώ σε άλλες περιπτώσεις προκύπτει μέσα από σειρά από απλές ή και πιο σύνθετες νομικές διεργασίες ή συλλογισμούς.

Πέραν τούτου, ειδικά τα τελευταία χρόνια έχουν θεσπιστεί πλήθος από νομοθετικές μεταβολές εκτός των υπό κωδικοποίηση νομοθετημάτων, οι οποίες όμως επηρεάζουν το κανονιστικό τους περιεχόμενο και περιγράφονται ανά περίπτωση στα κωδικοποιητικά άρθρα. Ενδεικτικό παράδειγμα αποτελεί η εισαγωγή του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ., ν. 5104/2024, Α’ 58), στο πεδίο εφαρμογής του οποίου εντάσσονται όλες οι φορολογίες που εδώ κωδικοποιούνται, με ένα πλέγμα διαδικαστικών και άλλων ρυθμίσεων, η εφαρμογή του οποίου συνεπάγεται ανάγκη προσαρμογής της κωδικοποιούμενης νομοθεσίας σε ό,τι αφορά αναφορά σε όργανα και αρμοδιότητες, διαδικασίες ή έννοιες οι οποίες είτε είναι παρωχημένες είτε έχουν ενσωματωθεί σε νεότερες διατάξεις με διαφοροποιημένο περιεχόμενο στον Κ.Φ.Δ.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, καθίσταται επιτακτική η ανάγκη για συστηματική κωδικοποίηση της σχετικής φορολογικής ύλης, η οποία αποτυπώνεται στον νέο Κώδικα σε εκατόν είκοσι τέσσερα (124) άρθρα, γεγονός που συνεπάγεται τη ρητή απαλοιφή από την κείμενη νομοθεσία άνω των πενήντα (50) υφιστάμενων, τυπικά σε ισχύ, άρθρων, την κατάργηση, ως προς το περιεχόμενο, άνω των διακοσίων (200) παραγράφων και εδαφίων άρθρων που παραμένουν εν ισχύ και την απόδοση, μετά και από εκτεταμένες συγχωνεύσεις και αναδιαρθρώσεις, σημαντικά μειωμένης σε όγκο, σε ποσοστό περίπου πενήντα τοις εκατό (50%) σε σχέση με την υφιστάμενη, της νέας νομοθεσίας.

Σε περαιτέρω επίπεδο ουσίας, η νομοθεσία που περιλαμβάνεται στον Κώδικα αποδίδεται κατά τρόπο συστηματικό και κατά το δυνατόν εύληπτο, με πλήρη αναδιάρθρωση, σε παρά πολλές περιπτώσεις, της δομής των προτεινόμενων άρθρων, των ενοτήτων, των παραγράφων, περιπτώσεων και εδαφίων, προς διασφάλιση της σαφήνειας και πληρότητας του κανονιστικού περιεχομένου, καθώς η κωδικοποιούμενη νομοθεσία πολλές φορές ενέχει εσωτερικές αντινομίες που οφείλονται ακόμη και στον διαφορετικό χρόνο νομοθέτησης των σχετικών διατάξεων, ενώ, για τους ίδιους λόγους, συγχωνεύονται ή συνενώνονται ή και διασπώνται και αναδιαρθρώνονται διαφορετικά άρθρα, ενότητες, ή παράγραφοι και εδάφια άρθρων στο πλαίσιο είτε της ίδιας φορολογίας είτε και σε επίπεδο διαφορετικών νομοθεσιών που διέπουν τη φορολογία της περιουσίας.

Επιπλέον, γίνεται πλήρης νομοτεχνική αναδιατύπωση όχι μόνο προς απόδοση των ρυθμίσεων στη δημοτική γλώσσα (Φ.Μ.Α.) ή την άρση γλωσσικών ή ορολογικών ασυνεπειών ή εσωτερικών αναντιστοιχιών εντός των ρυθμίσεων κάθε νομοθετήματος τόσο για λόγους ενιαίας διαχείρισης όσο και για λόγους ενιαίας λογικής κατάστρωσης ρυθμίσεων που απαντώνται κατά ομοειδή τρόπο σε

	διαφορετικές φορολογίες που αφορούν την περιουσία και τη φορολογία της. Επίσης, προσδιορίζονται ενοποιημένα και με ακριβή πλέον χρονική και κανονιστική περίμετρο διάφορες διατάξεις που αφορούν πάγιες ή μεταβατικού χαρακτήρα ρυθμίσεις, ιδίως στον ΕΝ.Φ.Ι.Α. Πέραν της οικείας φορολογίας, στον παρόντα Κώδικα ενσωματώνεται η κανονιστική επιρροή νομοθετικών μεταβολών που άπτονται ευρύτερων τομέων της δημόσιας διοίκησης και της κοινωνικής οργάνωσης. Ειδικότερα, και όλως ενδεικτικά, λαμβάνονται υπόψη η ίδρυση και λειτουργία αρχικώς της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) και, εν συνεχεία, της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), η θεσμοθέτηση του συμφώνου συμβίωσης και η εξομοίωση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των μερών αυτού, καθώς και των τέκνων που γεννώνται εντός του συμφώνου ή αναγνωρίζονται από μέρος αυτού ενώ έχουν γεννηθεί εκτός συμφώνου, με εκείνα των συζύγων και των τέκνων που γεννώνται εντός γάμου ή αναγνωρίζονται μετά τη γέννησή τους εκτός γάμου, η αντικατάσταση των υποθηκοφυλακείων από τα κτηματολογικά γραφεία, στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της λειτουργίας του Εθνικού Κτηματολογίου, η σύσταση και λειτουργία του Μητρώου Πιστοποιημένων Εκτιμητών, η ισχύς του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α’ 97) και του Κ.Φ.Δ. και η συνακόλουθη αναγκαιότητα εναρμόνισης των υφιστάμενων, προ της εφαρμογής τους, κωδικοποιημένων διατάξεων με τις προβλέψεις αυτών, η αναδιάρθρωση της διοικητικής διαίρεσης της χώρας, με την κατάργηση των κοινοτήτων και τη δημιουργία δημοτικών ενοτήτων και δημοτικών κοινοτήτων.
3.	Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά;
	Η παρούσα κωδικοποίηση, συντείνοντας στην ασφάλεια δικαίου, αφορά στους φορολογούμενους και ειδικότερα στους εφαρμοστές και ερμηνευτές της φορολογικής νομοθεσίας (διοίκηση και δικαστήρια).

	Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης
4.	Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; ΝΑΙ ☑ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα;
	Αποτελεί την πρώτη κωδικοποιητική διαδικασία του συγκεκριμένου πλαισίου διατάξεων και κωδικοποιούνται οι εξής νόμοι: • Άρθρα 23 και 23Α του ν. 3427/2005 (Α΄ 312), περί Περιουσιολογίου Ακινήτων και Δήλωσης στοιχείων ακινήτων, • παρ. 1 έως 7 του άρθρου 41 του ν. 1249/1982 (Α΄ 43), περί προσδιορισμού αξίας ακινήτων με την εξαίρεση των παρ. 1Α έως και 1Ε του ίδιου άρθρου,

	• άρθρο 41Α του ν. 1249/1982, περί προσδιορισμού αξίας κτισμάτων και γης, • άρθρο 32 του ν. 3842/2010 (Α΄ 58), περί προσδιορισμού αξίας ακινήτων, • άρθρα 1 έως 8 του ν. 4223/2013 (Α΄ 287), περί Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων και άλλες διατάξεις, • άρθρα 15 έως 17 του ν. 3091/2002, περί Ειδικού Φόρου επί των Ακινήτων, • άρθρα 1-20 του ν. 1587/1950 (Α' 294), ο οποίος κύρωσε τον α.ν. 1521/1950 (Α' 245), περί νομοθεσίας μεταβιβάσεως ακινήτων, • άρθρο 1 του ν. 1078/1980 (Α' 238), περί νομοθεσίας για την απαλλαγή από τον φόρο μεταβίβασης πρώτης κατοικίας, • άρθρο 48 ν. 2873/2000 (Α' 285), περί απαλλαγής από τον φόρο μεταβίβασης πρώτης κατοικίας στη Θράκη, • άρθρο 13 του ν. 634/1977 (Α' 186), περί απαλλαγής από τον φόρο μεταβίβασης ακινήτων συμβάσεων αγοράς ή ανταλλαγής γεωργικών και κτηνοτροφικών εκτάσεων, • άρθρα 1-122 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών και κερδών από τυχερά παίγνια (ν. 2961/2001, Α΄266)	
5.	Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας	
	i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Πρόκειται για κύρωση Κώδικα σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 76 του Συντάγματος, τον οποίο έχει καταρτίσει η Κεντρική Επιτροπή Κωδικοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 66 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
	ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Ομοίως.
	iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Ομοίως.

	Συναφείς πρακτικές
6.	Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; ΝΑΙ □ ΟΧΙ □ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα:

i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:	
ii) σε όργανα της Ε.Ε.:	
iii) σε διεθνείς οργανισμούς:	

	Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης	
7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση	
8.	Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;	
	i) βραχυπρόθεσμοι:	Το παρόν σχέδιο Κώδικα στοχεύει στην ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου με τη συστηματοποίηση, την εξάλειψη των αναχρονισμών και των αλληλοεπικαλύψεων, τον εκσυγχρονισμό και την προσαρμογή στις νέες συνθήκες.
	ii) μακροπρόθεσμοι:	Με το παρόν σχέδιο Κώδικα επιδιώκεται η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της φορολογικής διοίκησης καθώς και η βελτίωση της συμμόρφωσης των φορολογουμένων, ώστε να εξοικονομούνται διοικητικός χρόνος και πόροι για το Ελληνικό Δημόσιο και να ενισχύεται η εμπιστοσύνη του φορολογούμενου προς τη φορολογική διοίκηση.

	Ψηφιακή διακυβέρνηση	
10.	Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ □ ή/και ΕΜΜΕΣΗ □	
	i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:	
	ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:	
11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ □ ΟΧΙ □	
	Εξηγήστε:	
12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ □ ΟΧΙ □	
	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:	
13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος; ΝΑΙ □ ΟΧΙ □	
	Εξηγήστε:	

	Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης	
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου	
	Άρθρο	*Στόχος*
	Άρθρο πρώτο Κύρωση Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας	Προσδιορίζεται το αντικείμενο της κωδικοποίησης, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 76 του Συντάγματος, ήτοι η νομοθεσία περί περιουσιολογίου ακινήτων, προσδιορισμού της φορολογητέας αξίας τους, καθώς και της φορολογίας περιουσίας, ήτοι της φορολογίας επί της ιδιοκτησίας της ακίνητης περιουσίας και της φορολογίας μεταβίβασης ακίνητης και κινητής περιουσίας.
	Στο **Βιβλίο Πρώτο** υπό τον τίτλο «Περιουσιολόγιο και φορολογητέα αξία ακινήτων» αποδίδονται σε τρία Τμήματα ως άρθρα 1 έως 7 οι κωδικοποιούμενες διατάξεις σχετικά με το περιουσιολόγιο ακινήτων, τη δήλωση στοιχείων ακινήτων, τον προσδιορισμό της αγοραίας αξίας των ακινήτων, τον αντικειμενικό προσδιορισμό	

της αξίας των ακινήτων, το μικτό σύστημα προσδιορισμού αξίας, καθώς και τον προσδιορισμό της αξίας των ακινήτων για την επιβολή του ΕΝ.Φ.Ι.Α..	
Στο **Τμήμα Ι** υπό τον τίτλο «Περιουσιολόγιο και δήλωση στοιχείων ακινήτων» περιλαμβάνονται τα άρθρα 1 και 2 με τα οποία κωδικοποιούνται αντίστοιχα τα άρθρα 23 και 23Α του ν. 3427/2005 (Α' 312).	
Άρθρο 1 Περιουσιολόγιο Ακινήτων – Έννοια και περιεχόμενο	Με το άρθρο 1 του Κώδικα κωδικοποιείται το άρθρο 23Α του ν. 3427/2005, όπως αυτό είχε προστεθεί με το άρθρο 52 του ν. 3842/2010 (Α' 58) και εν συνεχεία η παρ. 2 αυτού αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 3943/2011 (Α' 66). Ειδικότερα: α) Στην παρ. 1, στην οποία κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 23Α του ν. 3427/2005, επέρχονται λεκτικές αλλαγές που αφορούν αφενός, στη συμπερίληψη της «νομικής οντότητας» ως υποκειμένου του περιουσιολογίου, και αφετέρου, στην εναρμόνιση του ορισμού της ακίνητης περιουσίας προς τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 που κωδικοποιείται με το άρθρο 2 του παρόντος Κώδικα. β) Η παρ. 2 του άρθρου 23Α του ν. 3427/2005 απαλείφεται, λόγω εξάντλησης του ρυθμιστικού της περιεχομένου. γ) Στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 23Α του ν. 3427/2005 με επικαιροποίηση της σχετικής παραπομπής. δ) Στην παρ. 3 κωδικοποιείται η παρ. 4 του άρθρου 23Α του ν. 3427/2005 με παραπομπή ως προς το ζήτημα του φορολογικού απορρήτου στον ισχύοντα Κ.Φ.Δ.. ε) Στην παρ. 4, στην οποία κωδικοποιείται η παρ. 5 του άρθρου 23Α του ν. 3427/2005, απαλείφεται η αναφορά στο Υπουργείο Οικονομικών ως ασύμβατη με την ηλεκτρονική μορφή του περιουσιολογίου. στ) Η παρ. 6 του άρθρου 23Α ν. 3429/2005 απαλείφεται ως σιωπηρά καταργημένη, καθώς είναι ασύμβατη με τις ισχύουσες διατάξεις περί δημοσίου λογιστικού (ν. 4270/2014, Α' 143).
Άρθρο 2 Υπόχρεοι και χρόνος υποβολής δήλωσης στοιχείων ακινήτων	Με το άρθρο 2 του Κώδικα κωδικοποιείται το άρθρο 23 του ν. 3427/2005, όπως τροποποιήθηκε με τις παρ. 1 και 3 του άρθρου 20 του ν. 3634/2008 (Α' 9), με τις παρ. 1 και 3 του άρθρου 51 του ν. 3842/2010, με την περ. γ) της παρ. 8 του άρθρου 18 του ν. 4002/2011 (Α' 180), με την περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 321 του ν. 4072/2012 (Α' 86), με την παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 4110/2013 (Α' 17), με τις παρ. 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 12 του ν. 4223/2013 (Α' 287), με την παρ. 2 του άρθρου 53 του ν. 4272/2014 (Α' 145), με το άρθρο 12 του ν. 4239/2014 (Α' 43), με τις παρ. 1 και 3 του άρθρου 52 του ν. 4276/2014 (Α' 155), με το άρθρο 42 του ν. 4308/2014 (Α' 251),

	με τις παρ. 3 και 5 του άρθρου 86 του ν. 4316/2014 (Α' 270), με το άρθρο 6 του ν. 4328/2015 (Α' 51), με την παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4337/2015 (Α' 129), με την παρ. 1 του άρθρου 49 του ν. 4410/2016 (Α' 141), με το άρθρο 51 του ν. 4389/2016 (Α' 94), με την παρ. 1 του όγδοου άρθρου του ν. 4393/2016 (Α' 106), με τις παρ. 4 και 6 του άρθρου 10 και τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 13 του ν. 4474/2017 (Α' 80), με την παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 4607/2019 (Α' 65), με την παρ. 1 του άρθρου 49 του ν. 4646/2019 (Α' 201), με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 48 του ν. 4916/2022 (Α' 65), με το άρθρο 25 του ν. 5036/2023 (Α' 77) και με το άρθρο 56 του ν. 5087/2024 (Α' 25). Ειδικότερα: α) Στην παρ. 1 κωδικοποιούνται τα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005. β) Στην παρ. 2 κωδικοποιείται το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 και απαλείφεται το τέταρτο εδάφιο της ίδιας ως άνω παραγράφου του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 σχετικά με την έναρξη της πρώτης εφαρμογής του λόγω εξάντλησης του ρυθμιστικού του περιεχομένου. γ) Στην παρ. 3 κωδικοποιείται το πέμπτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005, με απαλοιφή της ρύθμισης περί της οικογενειακής κατάστασης του υπόχρεου, καθόσον η δήλωση στοιχείων ακινήτων υποβάλλεται ατομικά. δ) Απαλείφονται τα εδάφια έκτο, όγδοο και ένατο της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005, καθώς έχει εξαντληθεί το ρυθμιστικό τους περιεχόμενο. ε) Στην παρ. 4 κωδικοποιείται το δέκατο εδάφιο και οι περιπτώσεις αυτού με τις ακόλουθες επισημάνσεις: Στις περ. α) και β) προστίθενται οι λέξεις «ή τον δικαιούχο εμπράγματου δικαιώματος επί αυτού» και στην περ. ε) οι λέξεις «ή εμπράγματο δικαίωμα επί αυτού», καθώς η ίδια διάταξη περιλαμβάνει τη συμπλήρωση στοιχείων ακινήτων και για τα εμπράγματα δικαιώματα. Στην περ. β) γίνονται γραμματικές και συντακτικές διορθώσεις. Στην υποπερ. δα) κωδικοποιούνται οι υποπερ. δα) και δβ) του δέκατου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005, στην υποπερ. δβ) κωδικοποιείται η υποπερ. δγ) και απαλείφεται ως πλεοναστική η αναφορά «χωρίς επιβολή προστίμου», καθόσον στη συγκεκριμένη υποπερίπτωση ρυθμίζεται η εμπρόθεσμη υποβολή της δήλωσης. Στις περ. στ) και ζ) κωδικοποιούνται οι αντίστοιχες περιπτώσεις του δέκατου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 με γραμματικές διορθώσεις, ενώ στην περ. η) κωδικοποιείται η αντίστοιχη περ. η) με επικαιροποίηση των

	αναφερόμενων δημόσιων οργανισμών μετά την κατάργηση του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας (Ο.Ε.Κ.) δυνάμει της παρ. 6 του άρθρου 1 και της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4046/2012 (Α' 28), με καθολικό διάδοχο εν συνεχεία τον Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) με τον ν. 4144/2013 (Α' 88), ο οποίος μετονομάστηκε σε Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.) σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4921/2022 (Α' 75). Στην περ. θ) κωδικοποιούνται το έβδομο εδάφιο και η περ. θ) του δέκατου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005, με την επισήμανση περί υποχρέωσης του νόμιμου εκπροσώπου ανήλικων ή δικαιοπρακτικά ανίκανων προς υποβολή δήλωσης στο όνομα των ανήλικων ή δικαιοπρακτικά ανίκανων. Ανεπίκαιρες αναφορές των κωδικοποιούμενων διατάξεων στον ν. 2238/1994 (Α' 151), σε προστατευόμενα τέκνα και υπόχρεο γονέα απαλείφονται. Στις περ. ιε) και ιστ) ο κάτοχος ακινήτου, πλην του Ελληνικού Δημοσίου που ανήκει στην Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου Α.Ε. (ΕΤΑΔ Α.Ε.) ή ανήκε στην πρώην εταιρεία «Παράκτιο Αττικό Μέτωπο Α.Ε.», με τη συναίνεση των ως άνω εταιρειών και ανεξαρτήτως του τρόπου περιέλευσης σε αυτόν της κατοχής του ακινήτου, καθώς και Ο.Τ.Α. για ακίνητο που δεσμεύει για οποιονδήποτε λόγο και για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο εκκρεμεί η καταβολή σχετικής αποζημίωσης, διευκρινίζεται ότι αποτελούν υπόχρεους προς υποβολή δήλωσης στοιχείων ακινήτων. Τούτο διότι ήδη με το άρθρο 2 του ν. 4223/2013, το οποίο κωδικοποιείται κατωτέρω με το άρθρο 9 του παρόντος Κώδικα, τα ως άνω πρόσωπα είναι υποκείμενα του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) και ως εκ τούτου υπόχρεοι υποβολής δήλωσης. Διευκρινίζεται ότι, κατά την αρχική διάταξη του άρθρου 2 του ν. 4223/2013 η αναφορά αφορούσε την εταιρεία «Παράκτιο Αττικό Μέτωπο Α.Ε.» που είχε συσταθεί με τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 4146/2013 (Α' 90) και η οποία εν συνεχεία σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 4321/2015 (Α' 32) απορροφήθηκε ως σύνολο ενεργητικού και παθητικού από την ΕΤΑΔ Α.Ε.. Η αναφορά στην εταιρεία «Παράκτιο Αττικό Μέτωπο Ανώνυμη Εταιρεία» κρίνεται αναγκαία για τη ρύθμιση εννόμων σχέσεων που είχαν εγκαθιδρυθεί πριν από την απορρόφησή της από την ΕΤΑΔ Α.Ε. Αντίστοιχα, η αναφορά στην ΕΤΑΔ Α.Ε. κρίνεται αναγκαία, προκειμένου για τη ρύθμιση εννόμων σχέσεων τις οποίες η ίδια έχει εγκαθιδρύσει, αλλά και αυτές στις οποίες έχει διαδεχθεί την εταιρεία «Παράκτιο Αττικό Μέτωπο Α.Ε.».

	Στην περ. ιζ) κωδικοποιείται το δέκατο έβδομο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005, με αναδιατύπωση του περιεχομένου της ρύθμισης, προκειμένου να καταστεί σαφές σε ποιες περιπτώσεις ο εργολάβος καθίσταται υπόχρεος υποβολής δήλωσης. Διευκρινίζεται ότι η συσχέτιση της υποχρέωσης στην κωδικοποιούμενη διάταξη με την ημερομηνία θεώρησης από την Ελληνική Αστυνομία της οικοδομικής άδειας για την έναρξη των εργασιών αντικαθίσταται από την αναφορά στην ημερομηνία έναρξης των εργασιών, καθόσον σύμφωνα με το άρθρο 43 του ν. 4495/2017 (Α΄ 167) δεν απαιτείται για την έναρξη οικοδομικών εργασιών θεώρηση της οικοδομικής άδειας. στ) Το ενδέκατο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 απαλείφεται, καθώς έχει εξαντληθεί το ρυθμιστικό του περιεχόμενο. ζ) Στην παρ. 5 κωδικοποιούνται τα εδάφια δωδέκατο έως και δέκατο έκτο της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 με γλωσσικές αναμορφώσεις. η) Τα εδάφια δέκατο όγδοο και δέκατο ένατο της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 απαλείφονται, καθώς έχει εξαντληθεί το ρυθμιστικό τους περιεχόμενο. θ) Στην παρ. 6 κωδικοποιείται η παρ. 1α του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 με επαναδιατύπωση και αναδιάρθρωση του περιεχομένου για λόγους αποσαφήνισης. ι) Στην παρ. 7 κωδικοποιείται το τέταρτο εδάφιο της παρ. 1α του άρθρου 23 του ν. 3427/2005. ια) Η παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 απαλείφεται, καθώς έχει εξαντληθεί το ρυθμιστικό της περιεχόμενο. ιβ) Στην παρ. 8 κωδικοποιείται η περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 με επαναδιατύπωση του περιεχομένου της για λόγους αποσαφήνισης ιδίως στην περίπτωση της κληρονομικής διαδοχής και απαλοιφή του τελευταίου εδαφίου της, καθώς και των περ. β) και γ της παρ. 3, λόγω εξάντλησης του ρυθμιστικού τους περιεχομένου. ιγ) Στην παρ. 9 κωδικοποιείται η παρ. 4 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 με επαναδιατύπωση του περιεχομένου της για λόγους προσαρμογής στο περιεχόμενο του παρόντος Κώδικα. ιδ) Οι παρ. 5 και 6 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 απαλείφονται, καθόσον τα σχετικά ζητήματα που αφορούν στην αρμοδιότητα παραλαβής της δήλωσης, την παραγραφή κ.λπ. ρυθμίζονται από τον Κ.Φ.Δ. και δεν καταλείπεται πλέον ρυθμιστικό περιεχόμενο. ιε) Στην παρ. 10 κωδικοποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 και απαλείφονται όλα τα υπόλοιπα εδάφια της παρ. 7, καθόσον τα θέματα

	φορολογικού απορρήτου και ποινικής αντιμετώπισης για την παραβίασή του ρυθμίζονται από τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας και τον Ποινικό Κώδικα (ν. 4619/2019, Α΄ 95). ιστ) Η παρ. 8 και το πρώτο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 απαλείφονται, καθώς τα αντίστοιχα ζητήματα ρυθμίζονται από τον Κ.Φ.Δ. και δεν καταλείπεται πλέον ρυθμιστικό περιεχόμενο στον παρόντα Κώδικα, ενώ τα λοιπά εδάφια της παρ. 9 του ίδιου άρθρου απαλείφονται λόγω εξάντλησης του ρυθμιστικού τους περιεχομένου. ιζ) Η παρ. 10 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 απαλείφεται, καθώς αφορά ήδη καταργηθείσα διάταξη και ως εκ τούτου δεν έχει ρυθμιστικό περιεχόμενο. ιη) Με την παρ. 11 κωδικοποιούνται τα τρία πρώτα εδάφια της παρ. 11 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 με επαναδιατύπωση του περιεχομένου τους για λόγους αποσαφήνισης. ιθ) Με την παρ. 12 κωδικοποιείται το τέταρτο εδάφιο της παρ. 11 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005. κ) Με την παρ. 13 κωδικοποιείται το πέμπτο εδάφιο της παρ. 11 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005.
Στο **Τμήμα ΙΙ** περί Προσδιορισμού φορολογητέας αξίας ακινήτων περιέχονται τα άρθρα 3 έως 6 με τα οποία κωδικοποιούνται: α) τα άρθρα 3 και 8 του ν. 1587/1950 (Α' 294), β) η ενότητα Α του άρθρου 10, οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 41 και η παρ. 3 του άρθρου 73 του ν. 2961/2001 (Α' 266), γ) μερικώς η παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 3091/2002 (Α' 330), δ) οι παρ. 1 έως 7 του άρθρου 41 του ν. 1249/1982 (Α' 43) με την εξαίρεση των παρ. 1 Α έως και 1 Ε του ίδιου άρθρου, ε) η ενότητα Β του άρθρου 10 του ν. 2961/2001, στ) το άρθρο 41 Α του ν. 1249/1982, ζ) η ενότητα Γ του άρθρου 10 του ν. 2961/2001, η) το άρθρο 32 του ν. 3842/2010 με την εξαίρεση των εδαφίων τρίτου, τέταρτου και πέμπτου της παρ. 1 του ίδιου άρθρου, που κωδικοποιούνται ως άρθρο 7 στον παρόντα Κώδικα.	
Άρθρο 3 Προσδιορισμός αγοραίας αξίας ακινήτων εκτός συστήματος Αντικειμενικού Προσδιορισμού	Με το άρθρο 3 κωδικοποιούνται οι διατάξεις: α) τα άρθρα 3 και 8 του ν. 1587/1950, ο οποίος κύρωσε τον α.ν. του 1521/1950 (Α' 245), όπως αυτές τροποποιήθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 329/1974 (Α' 56), αντικαταστάθηκαν με την παρ. Α.3 του άρθρου 47 του ν. 4646/2019 και την παρ. 1 του άρθρου 90 του ν. 4941/2022 (Α' 113),

Αξίας Ακινήτων (Α.Π.Α.Α)	β) της ενότητας Α του άρθρου 10, των παρ. 2 και 3 του άρθρου 41 και της παρ. 3 του άρθρου 73 του ν. 2961/2001, όπως οι διατάξεις αυτές τροποποιήθηκαν με την παρ. 1 της ενότητας Α, την παρ. Α.3 και την παρ. Α.8 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019 και γ) μερικώς της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 3091/2002, και ενοποιούνται σε ενιαίο πλέον άρθρο οι επιμέρους ρυθμίσεις των οικείων φορολογιών μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας (εξ επαχθούς και χαριστικής αιτίας, αιτία θανάτου) και κατοχής του άρθρου 18 του παρόντος Κώδικα σχετικά με τον προσδιορισμό της αγοραίας αξίας των ακινήτων εκτός συστήματος Αντικειμενικού Προσδιορισμού Αξίας Ακινήτων (Α.Π.Α.Α.). Συγκεκριμένα, οι κωδικοποιούμενες διατάξεις αποτυπώνονται πλέον ενιαία και συστηματικά στις παρ. 1 έως 4 του κωδικοποιητικού άρθρου, αποδίδονται στη δημοτική γλώσσα και αίρονται εσωτερικές αντινομίες που οφείλονται στον διαφορετικό χρόνο νομοθέτησής τους.
Άρθρο 4 Προσδιορισμός αξίας ακινήτων με βάση το σύστημα Αντικειμενικού Προσδιορισμού Αξίας Ακινήτων (Α.Π.Α.Α.)	Με το άρθρο 4 κωδικοποιούνται οι διατάξεις: α) των παρ. 1 έως 7 του άρθρου 41 του ν. 1249/1982 (Α' 43) με την εξαίρεση των παρ. 1Α έως και 1Ε του ίδιου άρθρου, όπως η παρ. 1 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 51 του ν. 4646/2019 (Α' 201), η παρ. 2 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 1473/1984 (Α' 127) και με την παρ. 8 του άρθρου 24 του ν. 1828/1989 (Α' 2), συμπληρώθηκε με τις παρ. 10 και 11 του άρθρου 14 του ν. 1882/1990 (Α' 43), με την παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 1473/1984 (Α' 127) και με την παρ. 3 του άρθρου 13 του ν. 2579/1998 (Α' 31), η παρ. 4 αυτού καταργήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 67 του ν. 4646/2019, η παρ. 6 αυτού προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 1473/1984, και τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 24 του ν. 1828/1989 (Α' 2) και η παρ. 7 αυτού προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 1914/1990 (Α' 178), β) της ενότητας Β του άρθρου 10 του ν. 2961/2001, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 3427/2005, γ) μερικώς της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 3091/2002, και ενοποιούνται σε ενιαίο πλέον άρθρο οι επιμέρους ρυθμίσεις των οικείων φορολογιών μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας (εξ επαχθούς και χαριστικής αιτίας, αιτία θανάτου) και κατοχής του άρθρου 18 του παρόντος Κώδικα σχετικά με τον προσδιορισμό της αξίας των ακινήτων με βάση το σύστημα Α.Π.Α.Α.. Συγκεκριμένα, οι κωδικοποιούμενες διατάξεις

	αποτυπώνονται πλέον ενιαία και συστηματικά στις παρ. 1 έως 4 του κωδικοποιητικού άρθρου και αίρονται εσωτερικές αντινομίες που οφείλονται στο διαφορετικό χρόνο νομοθέτησής τους. Επιπλέον, επισημαίνονται τα ακόλουθα: α) Στην περ. α) της παρ. 2 στην οποία κωδικοποιείται η περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 41 του ν. 1249/1982, η αναφερόμενη εξουσιοδότηση στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για τον καθορισμό της καταχώρισης των τιμών εκκίνησης και των συντελεστών αυξομείωσής τους σε πίνακες και η συσχέτισή τους με διαγράμματα που καταρτίζονται με βάση χάρτες, διευκρινίζεται για λόγους αποσαφήνισης ότι γίνεται όπως αυτά έχουν προσδιοριστεί στις παρ. 1Α, 1Γ, 1Ε του άρθρου 41 του ν. 1249/1982, όπου απαντάται αντίστοιχη εξουσιοδότηση, ενώ η περ. β) της ίδιας ως άνω παραγράφου εντάσσεται στο τέλος της σχετικής εξουσιοδότησης. β) Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 1249/1982 απαλείφεται λόγω εξάντλησης του ρυθμιστικού του περιεχομένου. γ) Η παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 1249/1982 απαλείφεται λόγω ρητής κατάργησης με την παρ. 6 του άρθρου 67 του ν. 4646/2019, η παρ. 5 του ίδιου άρθρου απαλείφεται ως σιωπηρά καταργημένη, καθώς είναι ασύμβατη με τις ισχύουσες διατάξεις περί δημοσίου λογιστικού (ν. 4270/2014), ενώ το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 απαλείφεται ως σιωπηρά καταργημένη διάταξη, καθόσον τα αντίστοιχα ζητήματα σχετικά με το περιεχόμενο της οικείας φορολογικής δήλωσης ρυθμίζονται από τον Κ.Φ.Δ. δ) Ειδικά για την παρ. 3 επισημαίνεται ότι σε αυτήν κωδικοποιούνται τα εδάφια δεύτερο και επόμενα της παρ. 6 του άρθρου 41 του ν. 1249/1982 με τις ακόλουθες παρατηρήσεις: δα) η οριζόμενη εικοσαήμερη προθεσμία στην κωδικοποιούμενη διάταξη για την αμφισβήτηση της αγοραίας αξίας προσδιορίζεται σε τριάντα (30) ημέρες προς εναρμόνιση με τις διατάξεις του άρθρου 63 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (Κ.Δ.Δ., ν. 2717/1999, Α΄ 97), δβ) επικαιροποιείται η παραπομπή στον Κ.Δ.Δ. αντί του καταργημένου Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας (π.δ. 331/1985, Α΄ 116), δγ) απαλείφεται ως σιωπηρά καταργημένο το πέμπτο εδάφιο που αφορά στην εξουσία του διοικητικού δικαστηρίου να προσδιορίσει αξία του ακινήτου μεγαλύτερη από την προκαθορισμένη σε περίπτωση αμφισβήτησής της από τον

	υπόχρεο, ως ασύμβατης προς το άρθρο 79 παρ. 6 Κ.Δ.Δ. (αρχή της μη χειροτέρευσης), δδ) απαλείφονται τα εδάφια έβδομο έως ενδέκατο λόγω της κατά περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων του Κ.Φ.Δ. για τα αντίστοιχα ρυθμιζόμενα ζητήματα (σιωπηρή κατάργηση) και της εξάντλησης του ρυθμιστικού τους περιεχομένου. ε) Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 1249/1982 δεν εντάσσεται στο συγκεκριμένο άρθρο, καθόσον κωδικοποιείται στην παρ. 1 του άρθρου 25 του παρόντος Κώδικα.
Άρθρο 5 Μικτό σύστημα προσδιορισμού αξίας ακινήτων	Με το άρθρο 5 κωδικοποιούνται οι διατάξεις: α) του άρθρου 41 Α του ν. 1249/1982, όπως προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2386/1996 (Α' 43), β) της ενότητας Γ΄ του άρθρου 10 του ν. 2961/2001 , γ) μερικώς της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 3091/2002, και ενοποιούνται σε ενιαίο πλέον άρθρο οι επιμέρους ρυθμίσεις των οικείων φορολογιών μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας (εξ επαχθούς και χαριστικής αιτίας, αιτία θανάτου) και κατοχής του άρθρου 18 του παρόντος Κώδικα σχετικά με τον προσδιορισμό της αξίας των ακινήτων με βάση το μικτό σύστημα προσδιορισμού αξίας ακινήτων. Συγκεκριμένα, οι κωδικοποιούμενες διατάξεις αποτυπώνονται πλέον ενιαία και συστηματικά στις παρ. 1 έως 5 του κωδικοποιητικού άρθρου και επέρχονται λεκτικές αναδιατυπώσεις προκειμένου να αποσαφηνίζεται το περιεχόμενό τους. Επισημαίνεται ότι η παρ. 3 του άρθρου 41Α του ν. 1249/1982 δεν εντάσσεται στο συγκεκριμένο άρθρο, καθόσον κωδικοποιείται στην παρ. 1 του άρθρου 25 του παρόντος Κώδικα.
Άρθρο 6 Προσδιορισμός αξίας ακινήτων για τον υπολογισμό του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.)	Με το άρθρο 6 κωδικοποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 3842/2010 σχετικά με τον προσδιορισμό της αξίας ακινήτων για την επιβολή του ΕΝ.ΦΙ.Α. (με την εξαίρεση των εδαφίων τρίτου, τέταρτου και πέμπτου της παρ. 1 του ίδιου άρθρου που κωδικοποιούνται ως άρθρο 7 στον παρόντα Κώδικα), όπως τροποποιήθηκαν με την παρ. 4 του άρθρου 13 του ν. 4223/2013, με τις παρ. 5, 6 και 7 του άρθρου 52 του ν. 4276/2014, με το άρθρο 49 του ν. 4916/2022, με το άρθρο 40 του ν. 4949/2022 (Α' 126), και γίνεται εκτεταμένη αναρίθμηση κατά τρόπο, ώστε οι κωδικοποιητικές διατάξεις να αποδίδονται σε δεκατέσσερεις παραγράφους με τις κατά περίπτωση περιπτώσεις και υποπεριπτώσεις αυτών. Πέραν των κατά περίπτωση λεκτικών αναδιατυπώσεων και της εισαγωγής αρκτικόλεξων προκειμένου να αποφεύγονται επαναλήψεις, επισημαίνεται ότι στην κωδικοποιητική παρ. 9:

	α) στην οποία κωδικοποιείται μεταξύ άλλων η περ. β) της παρ. 3.5.6. του άρθρου 32 του ν. 3842/2010, διευκρινίζονται σχετικά οι περιπτώσεις ακινήτων που βρίσκονται σε οικισμούς για τους οποίους δεν εφαρμόζεται συντελεστής πρόσοψης με βάση τους πίνακες τιμών του συστήματος Α.Π.Α.Α., β) στην οποία κωδικοποιείται ως υποπερ. εγ) της περ. ε) η υποπερ. εγ) της περ. ε) της παρ. 3.5.6. του άρθρου 32 του ν. 3842/2010, η προβλεπόμενη απαίτηση σχετικά με οικόπεδα που βρίσκονται σε περιοχές που από τους πίνακες τιμών για τον προσδιορισμό του Συντελεστή Αξιοποίησης Οικοπέδου (Σ.Α.Ο.) απαιτείται βεβαίωση της Πολεοδομίας αντικαθίσταται από βεβαίωση της οικείας Υπηρεσίας Δόμησης (Υ.ΔΟΜ.) ή μηχανικού, κατ' εφαρμογή του ν. 4495/2017 (Α' 167) (βλ. και την υπό στοιχεία 138311 ΕΞ 2024 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Τροποποίηση της υπό στοιχεία 1067780/82/ Γ0013/09.06.1994 (ΠΟΛ. 1149) απόφασης του Υπουργού Οικονομικών «Τροποποίηση, βελτίωση και κωδικοποίηση των διατάξεων που αφορούν τη φορολογητέα αξία μεταβιβαζόμενων με οποιαδήποτε αιτία ακινήτων εντός σχεδίου, κατά το αντικειμενικό σύστημα» (Β' 549), της υπό στοιχεία 1129485/479/Γ0013/03.12.1996 (ΠΟΛ. 1310) απόφασης του Υπουργού Οικονομικών «Προσδιορισμός κατ' άρθρο 41α του ν. 1249/1982 με αντικειμενικά κριτήρια, αξίας κτισμάτων ακινήτων, τα οποία βρίσκονται σε περιοχές όπου δεν ισχύει το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού» (Β' 1152) και της υπό στοιχεία 1144814/26361/30.12.1998 (ΠΟΛ. 1310) απόφασης του Υπουργού Οικονομικών «Προσδιορισμός της αξίας γης εκτός σχεδίου πόλης και οικισμών που δεν έχουν ειδικούς όρους δόμησης με το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού» (Β' 1328), όπως ισχύουν» (Β' 6326) και τέλος, γ) στον πίνακα της κωδικοποιητικής υποπερ. εγ) της περ. ε), η αναφορά στον Δήμο – οικισμό των Γουρνών με Σ.Α.Ο. μηδέν κόμμα εξήντα (0,60) απαλείφεται, καθώς με την υπό στοιχεία 57732 ΕΞ 2021/18.5.2021 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομικών «Αναπροσαρμογή των τιμών εκκίνησης των περιοχών που είναι ενταγμένες στο σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού φορολογητέας αξίας ακινήτων και έναρξη ισχύος των διατάξεων του άρθρου 41 του ν. 1249/1982 και καθορισμός τιμών εκκίνησης και συντελεστών αυξομείωσής τους για τον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας των ακινήτων που βρίσκονται σε λοιπές περιοχές εντός σχεδίου ή ορίων οικισμών κατά το

	αντικειμενικό σύστημα» (Β' 2375), έχει ήδη καθοριστεί συγκεκριμένη τιμή Σ.Α.Ο. για την εν λόγω περίπτωση.
Στο **Τμήμα ΙΙΙ** με τίτλο «Μεταβατικές διατάξεις» περιλαμβάνεται το άρθρο 7 με το οποίο κωδικοποιούνται τα εδάφια τρίτο, τέταρτο και πέμπτο της παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 3842/2010.	
Άρθρο 7 Μεταβατικές διατάξεις	Με το άρθρο 7 κωδικοποιούνται το τρίτο, τέταρτο και πέμπτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 3842/2010, όπως προστέθηκαν με το άρθρο 57 του ν. 4223/2013, όπως εν συνεχεία το τρίτο εδάφιο τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4239/2014 και το τέταρτο εδάφιο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 40 του ν. 4949/2022, και εισάγονται ως μεταβατικές διατάξεις με ανάλογη αναδιατύπωση.
Στο **Βιβλίο Δεύτερο** υπό τον τίτλο «Φορολογία επί της ιδιοκτησίας ακίνητης περιουσίας» αποδίδονται σε δύο Μέρη με τα επιμέρους Τμήματα αυτών ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. και ο Ε.Φ.Α., στα ειδικότερα άρθρα 8 έως 21.	
Στο **Μέρος Α'** περί Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων περιλαμβάνονται τέσσερα Τμήματα.	
Στο **Τμήμα Ι** υπό τον τίτλο «Πεδίο εφαρμογής και απαλλαγές» περιέχονται τα άρθρα 8 έως 10 με τα οποία κωδικοποιούνται οι παρ. 1 έως 5 του άρθρου 1 και τα άρθρα 2 και 3 του ν. 4223/2013.	
Άρθρο 8 Αντικείμενο του φόρου	Με το άρθρο 8 κωδικοποιούνται οι παρ. 1 έως 5 του άρθρου 1 του ν. 4223/2013, όπως η παρ. 3 αυτού τροποποιήθηκε με το άρθρο 40 του ν. 4916/2022 και η παρ. 6 αυτού είχε προστεθεί με την παρ. 1 του άρθρου 126 του ν. 4549/2018 (Α' 105), με λεκτικές αναδιατυπώσεις και επικαιροποίηση των σχετικών παραπομπών προς τις διατάξεις του αξιολογούμενου Κώδικα με την επισήμανση ότι στην παρ. 1 με την οποία κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4223/2013 απαλείφεται η αναφορά στην έναρξη εφαρμογής της ρύθμισης. Η παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 4223/2013 απαλείφεται λόγω εξάντλησης του ρυθμιστικού της περιεχομένου.
Άρθρο 9 Υποκείμενο του φόρου	Με το άρθρο 9 κωδικοποιείται το άρθρο 2 του ν. 4223/2013, όπως η περ. γ) της παρ. 1 τροποποιήθηκε με την προσθήκη της υποπερ. γγ) με την παρ. 1 του άρθρου 41 του ν. 4916/2022, οι περ. γ), δ), ε) και στ) της παρ. 2 αυτού αντικαταστάθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 49 του ν. 4410/2016 και εν συνεχεία η περ. στ) της παρ. 2 καταργήθηκε με το άρθρο 13 του ν. 4474/2017 και η παρ. 9 αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 41 του ν. 4916/2022, με λεκτικές αναδιατυπώσεις και επικαιροποίηση των σχετικών παραπομπών προς τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα και με τις ακόλουθες επισημάνσεις:

	α) Στην περ. β) της παρ. 2 με την οποία κωδικοποιείται η περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4223/2013, επικαιροποιούνται οι αναφερόμενοι δημόσιοι οργανισμοί σε αντιστοίχιση με τα οριζόμενα στην περ. η) της παρ. 4 του άρθρου 2 του παρόντος Κώδικα. β) Στην περ. ζ) της παρ. 2 με την οποία κωδικοποιείται η περ. η) της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4223/2013 γίνεται αναδιατύπωση του περιεχομένου της ρύθμισης σε αντιστοίχιση με τα οριζόμενα στην περ. ιζ) της παρ. 4 του άρθρου 2 του παρόντος Κώδικα. γ) Στην παρ. 9 με την οποία κωδικοποιείται η παρ. 9 του άρθρου 2 του ν. 4223/2013 προστίθενται οι νομικές οντότητες, στις οποίες επιβάλλεται συμπληρωματικός ΕΝ.Φ.Ι.Α. σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 4223/2013, το οποίο κωδικοποιείται με το άρθρο 12 του παρόντος Κώδικα.
Άρθρο 10 Απαλλαγές από τον φόρο	Με το άρθρο 10 κωδικοποιείται το άρθρο 3 του ν. 4223/2013, όπως κατά περίπτωση αντικαταστάθηκαν η περ. α) της παρ. 1, με το άρθρο 74 του ν. 4758/2020 (Α' 242) και η περ. β) της παρ. 1 με το άρθρο 81 του ν. 4646/2019, η περ. γ) τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 5135/2024 (Α΄ 147), η περ. στ) της παρ. 1 τροποποιήθηκε με το άρθρο 78 του ν. 4821/2021 (Α' 134), προστέθηκαν η περ. η) της παρ. 1 με την παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 4337/2015, η περ. θ) της παρ. 1 με την παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 4726/2020 (Α' 181), η περ. ι) με το άρθρο 20 του ν. 4873/2021 (Α' 248), συμπληρώθηκε η περ. α) της παρ. 2 με την παρ. 2 του άρθρου δέκατου όγδοου του ν. 4286/2014 (Α' 194), η παρ. 4 (πρώην 3) είχε προστεθεί ως παρ. 3 με την υποπαρ. 5 της παρ. Γ του άρθρου τρίτου του ν. 4254/2014 (Α' 85), αναριθμήθηκε σε παρ. 4 και συμπληρώθηκε με την παρ. 3 του άρθρου δέκατου όγδοου του ν. 4286/2014 και τροποποιήθηκε με προσθήκη εδαφίων με την παρ. 3 του άρθρου 117 του ν. 4387/2016 (Α' 85) και με την παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4484/2017 (Α' 110), προστέθηκε η παρ. 5 με την παρ. 9 του άρθρου δέκατου όγδοου του ν. 4286/2014 και συμπληρώθηκε με την υποπαρ. Δ.3. της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), η παρ. 6 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 54 του ν. 5087/2024 και εν συνεχεία τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 35 του ν. 5135/2024, η παρ. 7 όπως είχε τροποποιηθεί και αντικατασταθεί με σειρά διατάξεων, τελικά αντικαταστάθηκε με το άρθρο 96 του ν. 4714/2020 (Α' 148) και εν συνεχεία τροποποιήθηκε διαδοχικά με το άρθρο 95 του ν. 4826/2021 (Α' 160), με το άρθρο 42 του ν. 4916/2022, με το άρθρο 22 του ν. 5024/2023 (Α' 41), με την παρ. 1 του άρθρου 54 του ν. 5087/2024 και παρατάθηκε η

	ισχύς της με την περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 37 του ν. 5167/2024 (Α' 207), η παρ. 7Α είχε προστεθεί με το άρθρο 154 του ν. 4808/2021 (Α’ 101) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 42 του ν. 4916/2022, το άρθρο 23 του ν. 5024/2023, την παρ. 1 του άρθρου 35 του ν. 5135/2024 και την παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 5188/2025 (Α΄ 49), η παρ. 7Β είχε προστεθεί με το άρθρο δέκατο έκτο της από 13.8.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) (Α΄143) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 42 του ν. 4916/2022 και το άρθρο 24 του ν. 5024/2023 και επεκτάθηκε η ισχύς της με την παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 5135/2024 και την παρ. 3 του άρθρου 34 του ν. 5188/2025, η περ. 7Γ είχε προστεθεί με το άρθρο 76 του ν. 4837/2021 (Α’ 178) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 25 του ν. 5024/2023 και την παρ. 1 του άρθρου 35 του ν. 5135/2024, η παρ. 7Δ είχε προστεθεί με το άρθρο 76 του ν. 4837/2021 και τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 35 του ν. 5135/2024 και το άρθρο 34 του ν. 5188/2025, η παρ. 7Ε είχε προστεθεί με το άρθρο 45 του ν. 4876/2021 (Α΄251) και τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 5100/2024 (Α΄49) και την παρ. 2 του άρθρου 34 του ν. 5188/2025, η παρ. 7ΣΤ προστέθηκε με το άρθρο 26 του ν. 5024/2023, η παρ. 7Ζ είχε προστεθεί με το άρθρο 44 του ν. 5045/2023 (Α΄ 136) και τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 5162/2024 (Α΄ 198), η παρ. 7Η, η οποία είχε προστεθεί με το άρθρο 69 του ν. 5045/2023 και στη συνέχεια καταργήθηκε από την έναρξη ισχύος της με την παρ. 3 του άρθρου 54 του ν. 5087/2024, η παρ. 7Θ προστέθηκε με το άρθρο 92 του ν. 5162/2024 και τέλος η παρ. 8 προστέθηκε ως παρ. 7 με την παρ. 1 του άρθρου 7 της από 26.7.2018 Π.Ν.Π. (Α΄ 138), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4576/2018 (Α’ 196) και στη συνέχεια αναριθμήθηκε σε παρ. 8 με το άρθρο τρίτο της από 10.8.2018 Π.Ν.Π. (Α΄ 149). Ειδικότερα, πέραν των λεκτικών αναδιατυπώσεων και της επικαιροποίησης των σχετικών παραπομπών προς τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα, επισημαίνονται τα ακόλουθα: α) Στο τελευταίο εδάφιο της περ. α) της παρ. 2 διευκρινίζεται το εύρος της εξουσιοδοτικής διάταξης για λόγους συμβατότητας προς το Σύνταγμα, δεδομένου ότι μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει χρήση της. β) Στην παρ. 3 με την οποία κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 4223/2013 προστίθεται η πρόβλεψη ότι οι διατάξεις, γενικές ή ειδικές, που προβλέπουν απαλλαγές από φόρους ή τέλη και οι οποίες δεν εφαρμόζονται για τον ΕΝ.Φ.Ι.Α., είναι αυτές που έχουν θεσπιστεί μέχρι την 31η

	Δεκεμβρίου 2013, ήτοι μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4223/2013, προκειμένου να μην δημιουργηθεί σύγχυση και η κωδικοποιητική διάταξη να μην καταλαμβάνει τις απαλλαγές που έχουν θεσπιστεί με διατάξεις μεταγενέστερες της δημοσίευσης του ν. 4223/2013. Επιπλέον, προστίθεται ρητή ημερομηνία η «12η Δεκεμβρίου 2013» και διαγράφεται η φράση «κατάθεση στη Βουλή του σχεδίου του παρόντος νόμου», η οποία αναφέρεται στον ν. 4223/2013, προκειμένου να αποσαφηνιστεί το ακριβές πεδίο εφαρμογής της διάταξης. γ) Οι παρ. 4 και 5 του άρθρου 3 του ν. 4223/2013 απαλείφονται, λόγω εξάντλησης του ρυθμιστικού τους περιεχομένου. δ) Απαλείφεται το όγδοο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 4223/2013, λόγω εξάντλησης του ρυθμιστικού του περιεχομένου. ε) Απαλείφονται τα πέντε πρώτα εδάφια της παρ. 7Β, η παρ. 7Γ και η παρ. 7ΣΤ του άρθρου 3 του ν. 4223/2013, λόγω εξάντλησης του ρυθμιστικού τους περιεχομένου. στ) Οι παρ. 7, 7Α, το έκτο εδάφιο της παρ. 7Β και οι παρ. 7Δ, 7Ε και 7Θ του άρθρου 3 του ν. 4223/2013 δεν εντάσσονται στο συγκεκριμένο άρθρο, καθόσον κωδικοποιούνται στο άρθρο 17 του παρόντος Κώδικα ως μεταβατικές διατάξεις. ζ) Με την παρ. 5 κωδικοποιείται η παρ. 7Ζ του άρθρου 3 του ν. 4223/2013 με λεκτικές αναδιατυπώσεις και απαλείφεται η αναφορά της πρώτης εφαρμογής της ρύθμισης.
Στο **Τμήμα ΙΙ** με τίτλο «Βάση υπολογισμού και εκπτώσεις από τον φόρο» περιέχονται τα άρθρα 11 έως 13 με τα οποία κωδικοποιούνται τα άρθρα 4, 5 και 7 του ν. 4223/2013, με εξαίρεση την παρ. 3 αυτού που κωδικοποιείται στο άρθρο 16 του παρόντος Κώδικα.	
Άρθρο 11 Υπολογισμός του κύριου φόρου	Με το άρθρο 11 κωδικοποιείται το άρθρο 4 του ν. 4223/2013, όπως ο πίνακας της περ. α) της παρ. 2 της Ενότητας Α’ που είχε τροποποιηθεί διαδοχικά, αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 43 του ν. 4916/2022 και τα δύο τελευταία εδάφια της ίδιας περίπτωσης προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 43 του ν. 4916/2022, τροποποιήθηκαν με το άρθρο 24 του ν. 5036/2023 και με την παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 5100/2024, ο πίνακας της περ. α) της παρ. 1 της Ενότητας Β’ αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 43 του ν. 4916/2022, το δεύτερο εδάφιο της περ. β) της παρ. 1 της Ενότητας Β’ προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου δέκατου όγδοου του ν. 4286/2014 και το τελευταίο εδάφιο της υποπερ. ββ) της περ. γ) και η υποπερ. δδ) της παρ. 1 της Ενότητας Β’ προστέθηκαν με την παρ. 10 του άρθρου 52 του ν. 4276/2014, το τελευταίο εδάφιο της περ. ε) της παρ. 1 της

	Ενότητας Β’ συμπληρώθηκε με την παρ. 4 του άρθρου δέκατου όγδοου του ν. 4286/2014, οι Ενότητες Γ’, Δ’ και Ε’ είχαν προστεθεί με την παρ. 4 του άρθρου 43 του ν. 4916/2022 και στη συνέχεια η Ενότητα Γ’ τροποποιήθηκε διαδοχικά με την παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 4935/2022 (Α’ 103), με το άρθρο 27 του ν. 5024/2023, με την παρ. 1 του άρθρου 115 του ν. 5104/2024 και με το άρθρο 93 του ν. 5162/2024, η Ενότητα Ε’ τροποποιήθηκε διαδοχικά με την παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 5024/2023, με την παρ. 2 του άρθρου 115 του ν. 5104/2024 και με το άρθρο 93 του ν. 5162/2024 (Α’ 198), και η Ενότητα ΣΤ’ προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 51 του ν. 5167/2024, ενώ τα έτη για τα οποία ισχύει η Ενότητα ΣΤ΄ ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 5167/2024. Ειδικότερα, πέραν της αναδιάρθρωσης των κωδικοποιούμενων διατάξεων των Ενοτήτων Γ’, Δ’ και Ε’ με παράθεση των υπό μορφή εδαφίων σε παραγράφους στο κωδικοποιητικό άρθρο, των λεκτικών αναδιατυπώσεων και της επικαιροποίησης των σχετικών παραπομπών προς τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα, επισημαίνονται τα ακόλουθα: α) Απαλείφονται το τέταρτο και πέμπτο εδάφιο της περ. α) της παρ. 2 της Ενότητας Α’ του άρθρου 4 του ν. 4223/2013, λόγω εξάντλησης του ρυθμιστικού τους περιεχομένου. β) Στην περ. δ) της παρ. 1 της Ενότητας Β’ του άρθρου 11 με την οποία κωδικοποιείται η περ. δ) της παρ. 1 της Ενότητας Β’ του άρθρου 4 του ν. 4223/2013, καθώς και στην περ. η) της παρ. 2 της Ενότητας Β’ του άρθρου 11, με την οποία κωδικοποιείται η περ. η) της παρ. 2 της Ενότητας Β’ του άρθρου 4 του ν. 4223/2013, προστίθεται η παραπομπή στο άρθρο 3 του ν. 4982/2022 (Α΄ 195) για τα Επιχειρηματικά Πάρκα, προς εναρμόνιση με τις ισχύουσες σχετικά διατάξεις. γ) Στο δεύτερο εδάφιο της περ. ε) της παρ. 2 της Ενότητας Β’ του άρθρου 11 με την οποία κωδικοποιείται η περ. ε) της παρ. 1 της Ενότητας Β’ του άρθρου 4 του ν. 4223/2013, προστίθεται η αναφορά σε «μέρος του συμφώνου συμβίωσης», σύμφωνα με όσα αναφέρονται σχετικά στο Γενικό Μέρος της παρούσας. δ) Με την παρ. 5 της Ενότητας Γ’ του άρθρου 11 κωδικοποιούνται το τέταρτο και έβδομο εδάφιο της Ενότητας Γ’ του άρθρου 4 του ν. 4223/2013 και γίνεται διάκριση τριών περ. α), β) και γ). ε) Με την παρ. 4 της Ενότητας Ε’ του άρθρου 11 κωδικοποιούνται το πέμπτο, έκτο και έβδομο εδάφιο της Ενότητας Ε’ του άρθρου 4 του ν. 4223/2013, με λεκτική αναδιατύπωση και παραπομπή στις περ. α), β) και γ) της παρ.

	5 της Ενότητας Γ' του άρθρου 11 του παρόντος Κώδικα, οι οποίες έχουν το ίδιο ρυθμιστικό περιεχόμενο. στ) Με την παρ. 3 της Ενότητας ΣΤ΄ του άρθρου 11 προστίθενται τα έτη ισχύος της Ενότητας ΣΤ' όπως ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 5167/2024.
Άρθρο 12 Υπολογισμός του συμπληρωματικού φόρου	Με το άρθρο 12 κωδικοποιείται το άρθρο 5 του ν. 4223/2013, όπως είχε τροποποιηθεί με σειρά διατάξεων και εν τέλει αντικαταστάθηκε με το άρθρο 44 του ν. 4916/2022, με λεκτικές αναδιατυπώσεις και επικαιροποίηση των σχετικών παραπομπών προς τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.
Άρθρο 13 Χορήγηση εκπτώσεων	Με το άρθρο 13 κωδικοποιείται το άρθρο 7 του ν. 4223/2013, με εξαίρεση την παρ. 3 αυτού που κωδικοποιείται στο άρθρο 16, όπως οι περ. α) και β) της παρ. 1 τροποποιήθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 46 του ν. 4916/2022, η περ. γ) της παρ. 1 αντικαταστάθηκε με το την περ. β) της παρ. 6 του άρθρου δέκατου όγδοου του ν. 4286/2014, η περ. α) της παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 46 του ν. 4916/2022, η περ. β) της παρ. 2 τροποποιήθηκε με την περ. ζ) της παρ. 6 του άρθρου δέκατου όγδοου του ν. 4286/2014, η περ. γ) της παρ. 2 αντικαταστάθηκε με την περ. γ) της παρ. 6 του άρθρου δέκατου όγδοου του ν. 4286/2014, η παρ. 2Α είχε αντικατασταθεί με την παρ. 3 του άρθρου 46 του ν. 4916/2022 και τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 67 του ν. 4931/2022, η υφιστάμενη παρ. 4 προστέθηκε και οι προηγούμενες παρ. 4 και 5 αναριθμήθηκαν σε 5 και 6 αντίστοιχα με την παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4484/2017 και στη συνέχεια προστέθηκε νέα παρ. 5 και αναριθμήθηκαν οι προηγούμενες παρ. 5 και 6 σε 6 και 7 αντίστοιχα με την παρ. 2 του άρθρου 7 της από 26.7.2018 Π.Ν.Π. και εν συνεχεία η παρ. 5 τροποποιήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 46 του ν. 4916/2022. Πέραν των λεκτικών αναδιατυπώσεων και της επικαιροποίησης των σχετικών παραπομπών προς τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα, επισημαίνονται τα ακόλουθα: α) Απαλείφονται οι παρ. 4 και 6 του άρθρου 7 του ν. 4223/2013, λόγω εξάντλησης του ρυθμιστικού τους περιεχομένου. β) Με την παρ. 5 κωδικοποιείται μερικώς η παρ. 7 του άρθρου 7 του ν. 4223/2013 μετά την διάσπαση της εξουσιοδοτικής διάταξης και την ένταξη αυτής και στο άρθρο 16.
Στο **Τμήμα ΙΙΙ** με τον τίτλο «Προσδιορισμός, καταβολή και αναστολή καταβολής του φόρου» περιέχονται τα άρθρα 14 έως 16 με τα οποία κωδικοποιούνται τα άρθρα 6, 8 και η παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4223/2013.	

Άρθρο 14 Προσδιορισμός του φόρου και χρόνος υποβολής δήλωσης	Με το άρθρο 14 κωδικοποιείται το άρθρο 6 του ν. 4223/2013 όπως η παρ. 1 τροποποιήθηκε με την υποπαρ. 6 της παρ. Γ. του άρθρου τρίτου του ν. 4254/2014 και η παρ. 3, όπως είχε τροποποιηθεί με σειρά διατάξεων, και εν τέλει τροποποιήθηκε με το άρθρο 26 του ν. 5036/2023, με εκτεταμένες λεκτικές αναδιατυπώσεις για λόγους αποσαφήνισης, επικαιροποίηση των σχετικών παραπομπών προς τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα και του Κ.Φ.Δ., και επισημαίνονται τα ακόλουθα: α) Στην παρ. 2 με την οποία κωδικοποιείται η παρ. 2 και το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 4223/2013, απαλείφονται όλες οι αναφορές σε παρελθόντα έτη λόγω εξάντλησης του ρυθμιστικού περιεχομένου και αντικαθίσταται η λέξη «μηχανογραφικά» από την ορθότερη λέξη «ψηφιακά». β) Στην παρ. 3 με την οποία κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 4223/2013 απαλείφονται: - η αναφορά στο έτος 2014, - στις περ. γ) και δ) ως πλεοναστική η αναφορά «χωρίς επιβολή προστίμου», καθόσον στις συγκεκριμένες περιπτώσεις ρυθμίζεται η εμπρόθεσμη υποβολή δήλωσης που δεν υπόκειται σε πρόστιμο, - η περ. ε) λόγω εξάντλησης του ρυθμιστικού της περιεχομένου, - τα δύο εδάφια που έπονται της περ. ε), το πρώτο από αυτά, επειδή το θέμα ρυθμίζεται από τον Κ.Φ.Δ. και το δεύτερο, επειδή ενσωματώθηκε στην εξουσιοδοτική διάταξη της κωδικοποιητικής παρ. 4.
Άρθρο 15 Καταβολή του φόρου	Με το άρθρο 15 κωδικοποιείται το άρθρο 8 του ν. 4223/2013, όπως η παρ. 1 αυτού τροποποιήθηκε διαδοχικά με το άρθρο 77 του ν. 4821/2021, με το άρθρο πεντηκοστό τέταρτο του ν. 4839/2021 (Α' 181), με την παρ. 2 του άρθρου 67 του ν. 4931/2022, με την παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 4935/2022 και με την παρ. 1 του άρθρου 55 του ν. 5087/2024, και η παρ. 2 αυτού τροποποιήθηκε με το άρθρο 31 του ν. 4282/2014 (Α' 182) με τις ακόλουθες επισημάνσεις: α) Στην παρ. 1 απαλείφονται αφενός η λέξη «καταβάλλεται» ως πλεονασμός και αφετέρου τα τρία τελευταία εδάφια της παραγράφου, τα οποία έχουν εξαντλήσει το ρυθμιστικό τους περιεχόμενο. β) Με την παρ. 2 κωδικοποιείται μόνο το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4223/2013 και απαλείφονται όλα τα επόμενα εδάφια της παραγράφου, επειδή έχουν εξαντλήσει το ρυθμιστικό τους περιεχόμενο και το

	προτελευταίο εδάφιο, επειδή η περιλαμβανόμενη σε αυτό εξουσιοδότηση καλύπτεται από τον Κ.Φ.Δ.
Άρθρο 16 Αναστολή καταβολής του φόρου	Με το άρθρο 16 κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4223/2013, όπως τροποποιήθηκε με την περ. δ) της παρ. 6 του άρθρου δέκατου όγδοου του ν. 4286/2014 και η περ. γ) αυτής, όπως αντικαταστάθηκε με την περ. ε) της παρ. 6 του άρθρου δέκατου όγδοου του ν. 4286/2014 και μερικώς η παρ. 7 του άρθρου 7 του ν. 4223/2013 μετά από τη διάσπαση της εξουσιοδοτικής διάταξης και την ένταξη αυτής και στο άρθρο 13, με σειρά αναδιατυπώσεων για λόγους αποσαφήνισης περιεχομένου.
Στο **Τμήμα IV** με τίτλο «Μεταβατικές διατάξεις» περιλαμβάνεται το άρθρο 17 με το οποίο κωδικοποιούνται οι παρ. 7, 7Α, το τελευταίο εδάφιο της παρ. 7Β, οι παρ. 7Δ, 7Ε και 7Θ του άρθρου 3 του ν. 4223/2013.	
Άρθρο 17 Μεταβατικές διατάξεις	Στο άρθρο 17 κωδικοποιείται σειρά από διατάξεις που αφορούν σε ισχύουσες απαλλαγές από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. με συγκεκριμένη χρονική ισχύ ή και προϋποθέσεις, με τις κατάλληλες αναδιατυπώσεις και τις ορθές παραπομπές, ώστε να αποδίδεται το ακριβές ρυθμιστικό τους περιεχόμενο στο πλαίσιο του Κώδικα. Ειδικότερα κωδικοποιούνται στην παρ. 1: - Στην περ. α), η παρ. 7 του άρθρου 3 του ν. 4223/2013, η οποία είχε τροποποιηθεί και αντικατασταθεί με σειρά διατάξεων, τελικά αντικαταστάθηκε με το άρθρο 96 του ν. 4714/2020 και εν συνεχεία τροποποιήθηκε διαδοχικά με το άρθρο 95 του ν. 4826/2021, με το άρθρο 42 του ν. 4916/2022, με το άρθρο 22 του ν. 5024/2023, με την παρ. 1 του άρθρου 54 του ν. 5087/2024 και παρατάθηκε η ισχύς της με την περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 37 του ν. 5167/2024. -Στην περ. β), η παρ. 7Α του άρθρου 3 του ν. 4223/2013, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 154 του ν. 4808/2021 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 42 του ν. 4916/2022, με το άρθρο 23 του ν. 5024/2023, με το άρθρο 35 του ν. 5135/2024 και με το άρθρο 34 του ν. 5188/2025. -Στην περ. γ), το τελευταίο εδάφιο της παρ. 7Β του άρθρου 3 του ν. 4223/2013, η οποία προστέθηκε με το δέκατο έκτο άρθρο της από 13.8.2021 Π.Ν.Π. (Α΄143) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 42 του ν. 4916/2022, το άρθρο 24 του ν. 5024/2023 και επεκτάθηκε η ισχύς της με το άρθρο 35 του ν. 5135/2024 και με το άρθρο 34 του ν. 5188/2025. -Στην περ. δ), η παρ. 7Δ του άρθρου 3 του ν. 4223/2013, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 76 του ν. 4837/2021 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 35 του ν. 5135/2024 και με το άρθρο 34 του ν. 5188/2025.

	-Στην περ. ε), η παρ. 7Ε του άρθρου 3 του ν. 4223/2013, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 45 του ν. 4876/2021 και τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 5100/2024 και με το άρθρο 34 του ν. 5188/2025. Τέλος, στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 7Θ του άρθρου 3 του ν. 4223/2013, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 92 του ν. 5162/2024. Η περ. στ) της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 4223/2013, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 210 του ν. 5193/2025 (Α' 56) δεν κωδικοποιείται λόγω εξάντλησης του ρυθμιστικού της περιεχομένου.
Στο **Μέρος Β'** υπό τον τίτλο «Ειδικός φόρος επί των ακινήτων» περιλαμβάνονται δύο Τμήματα.	
Στο **Τμήμα Ι** με τίτλο «Πεδίο εφαρμογής» περιέχονται τα άρθρα 18 έως 20 με τα οποία κωδικοποιούνται τα άρθρα 15, 16 και οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 17 του ν. 3091/2002.	
Άρθρο 18 Αντικείμενο, υποκείμενο και προσδιορισμός του φόρου	Με το άρθρο 18 κωδικοποιείται το άρθρο 15 του ν. 3091/2002, όπως είχε αρχικώς τροποποιηθεί, εντέλει αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 57 του ν. 3842/2010 και εν συνεχεία τροποποιήθηκε με το άρθρο 24 του ν. 3943/2011, με το άρθρο 33 του ν. 4223/2013, με την υποπαρ. 7 της παρ. Γ του άρθρου τρίτου του ν. 4254/2014, με το άρθρο 102 του ν. 4446/2016, με το άρθρο 153 του ν. 4600/2019 (Α' 43), με το άρθρο 50 και την παρ. 2 του άρθρου 82 του ν. 4646/2019 και με το άρθρο 23 του ν. 4873/2021. Ειδικότερα: - η περ. β) της παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 24 του ν. 3943/2011, η περ. γ) της παρ. 2, όπως είχε τροποποιηθεί, τελικά αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 50 του ν. 4646/2019, η περ. στ) της παρ. 2, όπως είχε τροποποιηθεί, τελικά αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 82 του ν. 4646/2019, η περ. ζ) της παρ. 2 προστέθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 24 του ν. 3943/2011 και αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4223/2013, η περ. η) της παρ. 2 προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 50 του ν. 4646/2019, η περ. α) της παρ. 3 συμπληρώθηκε με την προσθήκη δεύτερου εδαφίου, με την υποπαρ.7 της παρ. Γ' του άρθρου τρίτου του ν. 4254/2014, η περ. δ) της παρ. 3, η οποία προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 3193/2003 (Α΄ 266), αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 82 του ν. 4646/2019, η περ. ε) της παρ. 3 τροποποιήθηκε με το άρθρο 23 του ν. 4873/2021, - η παρ. 3 τροποποιήθηκε, με την παρ. 9 του άρθρου 24 του ν. 3943/2011 (Α' 66), με την παρ. 3 του άρθρου 33 του ν. 4223/2013 (Α΄287) και με την παρ. 4 του άρθρου 50 του ν. 4646/2019 (Α' 201),

	-η παρ. 4 τροποποιήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 33 του ν. 4223/2013 (Α' 287), -η παρ. 8 αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 102 του ν. 4446/2016 και τέλος -η παρ. 9 προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 102 του ν. 4446/2016. Ειδικότερα: α) Στην παρ. 1, με την οποία κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002, διορθώθηκε η παραπομπή στην παρ. 3 του άρθρου 51Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., ν. 4172/2013, Α΄ 167) με την ορθή παραπομπή στο άρθρο 3 του Κ.Φ.Δ., αφενός λόγω κατάργησης του ν. 2238/1994, και αφετέρου λόγω της θέσης σε ισχύ του Κ.Φ.Δ., στον οποίο εντάσσεται και ο παρών φόρος και ο οποίος στο άρθρο 3 διαλαμβάνει σχετικούς αντίστοιχους ορισμούς που ταυτίζονται με τους αντίστοιχους ορισμούς και στον νέο Κ.Φ.Ε. (άρθρο 3 του ν. 4172/2013). Επιπλέον, διορθώνονται οι παραπομπές για τον υπολογισμό της αξίας των ακινήτων επί της οποίας υπολογίζεται ο φόρος στα νέα κωδικοποιητικά άρθρα 3, 4 και 5. β) Στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002, με τις ακόλουθες επισημάνσεις: -Στην περ. β), αντικαθίσταται ο όρος «το οικείο οικονομικό έτος», με τη φράση «το προηγούμενο του έτους φορολογίας φορολογικό έτος», δεδομένου ότι υπό την ισχύ του νέου Κ.Φ.Ε. απαντάται αποκλειστικά ο όρος φορολογικό έτος, ενώ με τη νέα διατύπωση αποσαφηνίζεται το έτος αναφοράς. -Στην περ. γ) επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις σε σχέση με την παράθεση των σχετικά εφαρμοζόμενων διατάξεων και διόρθωση της αρίθμησης του ν. 2234/1994, ο οποίος είχε αναγραφεί στην κωδικοποιούμενη διάταξη εκ παραδρομής ως ν. 2238/1994. -Στην περ. στ) προστίθενται οι λέξεις «και νομικές οντότητες», ώστε να υπάρχει συμφωνία με το υποκείμενο του φόρου της κωδικοποιούμενης παρ. 1 και απαλείφεται η λέξη «κανένα» που αποτελεί πλεονασμό. - Στην περ. ζ) που αφορά, μεταξύ άλλων, και θυγατρικές εταιρείες ανωνύμων εταιρειών επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία (Α.Ε.Ε.Α.Π.) αντικαθίστανται οι παραπομπές της κωδικοποιούμενης διάταξης της περ. ζ) της παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002 στις περ. δ) και ε) της παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 2778/1999 (Α΄ 295) σε θυγατρικές εταιρείες Α.Ε.Ε.Α.Π. με παραπομπή στην υποπερ. αα) της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 46 του ν. 5193/2025, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 91 του ν. 5217/2025 (Α' 120).

	γ) Στην παρ. 3 κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002, με τις ακόλουθες επισημάνσεις: -αναδιατάσσονται και ομαδοποιούνται συναφή εδάφια εντός της παραγράφου με την εισαγωγή των περ. δ) και ε) στο τέλος αυτής για νομοτεχνικούς λόγους, -στην περ. δ) επέρχονται γραμματικές διορθώσεις και συγκεκριμένα αντικαθίσταται η λέξη «επιδιώκουν» με τη λέξη «επιδιώκει», και απαλείφεται η λέξη «κανένα», ως πλεοναστική, -στην περ. ε) απαλείφονται οι λέξεις «και κοινοτικές» λόγω της κατάργησης των κοινοτήτων με τον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Κ.Δ.Κ., ν. 3463/2006, Α΄ 114), - απαλείφεται η εξουσιοδοτική διάταξη που βρίσκεται στο τέλος της κωδικοποιούμενης παρ. 3, καθόσον το περιεχόμενό της ενσωματώνεται στην εξουσιοδοτική της κωδικοποιητικής παρ. 8 και υπό το φως των ρυθμίσεων του Κ.Φ.Δ. η σχετική αρμοδιότητα έχει περιέλθει στον Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.. δ) Στην παρ. 5 κωδικοποιείται η παρ. 5 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002 με απαλοιφή της λέξης «νόμιμων» ως πλεοναστική. ε) Στην παρ. 6 κωδικοποιείται η παρ. 6 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002, με την εξαίρεση της εξουσιοδοτικής διάταξης του τελευταίου εδαφίου αυτής, καθόσον το περιεχόμενό της ενσωματώνεται στην εξουσιοδοτική της κωδικοποιητικής παρ. 8 και υπό το φως των ρυθμίσεων του Κ.Φ.Δ. η σχετική αρμοδιότητα έχει περιέλθει στον Διοικητή της ΑΑΔΕ. Επιπλέον, προστίθενται οι λέξεις «και νομικών οντοτήτων», προς εναρμόνιση με το υποκείμενο του φόρου της κωδικοποιητικής παρ. 1 και διορθώνονται οι λέξεις «το Υπουργείο Οικονομικών» με τις λέξεις «τη Φορολογική Διοίκηση». στ) Στην παρ. 7 κωδικοποιείται η παρ. 7 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002, με την προσθήκη των λέξεων «και οι νομικές οντότητες», προς εναρμόνιση με το υποκείμενο του φόρου ώστε να υπάρχει συμφωνία με το υποκείμενο του φόρου της κωδικοποιητικής παρ. 1. ζ) Η παρ. 8 του άρθρου 15 του ν.3091/2002 απαλείφεται, λόγω εξάντλησης του ρυθμιστικού της περιεχομένου. η) Στην παρ. 8 κωδικοποιούνται λόγω συγχώνευσης το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3, το τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 και η παρ. 9 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002 που περιλαμβάνουν εξουσιοδοτικές διατάξεις, καθόσον υπό το φως των ρυθμίσεων του Κ.Φ.Δ. τα σχετικά ζητήματα αφορούν σε αρμοδιότητες που έχουν περιέλθει στον Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε..

Άρθρο 19 Χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης	Με το άρθρο 19 κωδικοποιούνται οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 17 του ν. 3091/2002, με κατάλληλες αναδιατυπώσεις και διαγραφή από την παρ. 2 των λέξεων «για τον προσδιορισμό της οποίας εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 2961/2001», λόγω της εισαγωγής του συγκεκριμένου άρθρου στον παρόντα Κώδικα.
Άρθρο 20 Ευθύνη παρένθετων προσώπων	Με το άρθρο 20 κωδικοποιείται το άρθρο 16 του ν. 3091/2002 με τις κατάλληλες αναδιατυπώσεις και παραπομπές και με την προσθήκη των νομικών οντοτήτων στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης, προς εναρμόνιση με το υποκείμενο του φόρου της παρ. 1 του κωδικοποιητικού άρθρου 18.
Στο **Τμήμα ΙΙ** με τίτλο «Δήλωση και καταβολή του φόρου» περιέχεται το άρθρο 21 με το οποίο κωδικοποιείται το άρθρο 17 του ν. 3091/2002 με την εξαίρεση των παρ. 1 και 2.	
Άρθρο 21 Υποβολή δήλωσης και καταβολή του φόρου	Με το άρθρο 21 κωδικοποιείται το άρθρο 17 του ν. 3091/2002 με την εξαίρεση των παρ. 1 και 2, όπως αυτό τροποποιήθηκε κατόπιν της προσθήκης των παρ. 3 και 4 και της συνακόλουθης αναρίθμησης με την παρ. 2 του άρθρου 57 του ν. 3842/2010. Ειδικότερα αναδιατυπώνονται οι παρ. 3 και 6 του άρθρου 17 του ν. 3091/2002 και απαλείφονται αφενός το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6, καθόσον αφορά διαδικασία που καλύπτεται από τον Κ.Φ.Δ. και αφετέρου το τελευταίο εδάφιο της ίδιας παραγράφου περί απαραδέκτου υποβολής της δήλωσης, ως αντίθετο με τα οριζόμενα στον ισχύοντα Κ.Φ.Δ.. Επιπλέον, απαλείφονται η παρ. 4 του άρθρου 17 του ν. 3091/2002 ως ασύμβατη με τον ψηφιακό τρόπο υποβολής των οικείων συμβολαίων και οι παρ. 5, 7, 8 και 9 του άρθρου 17 του ν. 3091/2002, οι οποίες αφορούν διαδικαστικά ζητήματα και πρόστιμα που ρυθμίζονται ήδη από τον ισχύοντα Κ.Φ.Δ.
Στο **Βιβλίο Τρίτο** υπό τον τίτλο «Φορολογία μεταβίβασης ακίνητης και κινητής περιουσίας», αποδίδονται σε δύο Μέρη, με τα επιμέρους Τμήματα και κεφάλαια αυτών, οι ρυθμίσεις περί Φόρου Μεταβίβασης Ακινήτων και Πλοίων (Μέρος Α') και Φόρου Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών και Κερδών από Τυχερά Παίγνια (Μέρος Β'), στα ειδικότερα άρθρα 22-122. Σημειώνεται ότι στον Φόρο Μεταβίβασης Ακινήτων έχουν ενταχθεί οι διατάξεις του άρθρου 4 του ν.δ. 3415/1955 (Α΄ 280) σχετικά με τον υπολογισμό του φόρου κατά τη μεταβίβαση πλοίου με επαχθή αιτία, οι διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 1078/1980 για την απαλλαγή από τον φόρο μεταβίβασης ακινήτων κατά την αγορά α' κατοικίας, οι διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 634/1977 (Α΄ 186) για την απαλλαγή από τον φόρο μεταβίβασης ακινήτων κατά την κτήση με επαχθή αιτία αγροτικών ή κτηνοτροφικών εκτάσεων και οι διατάξεις του άρθρου 48 του ν. 2873/2000 (Α΄ 285) για την απαλλαγή κατά την αγορά ακινήτου στη Θράκη.	
Το **Μέρος Α'** με τίτλο «Φόρος μεταβίβασης ακινήτων και πλοίων» αποτελείται από έξι (6) Τμήματα.	

Στο **Τμήμα Ι** με τίτλο «Πεδίο εφαρμογής» περιέχονται τα άρθρα 22 έως 24 με τα οποία κωδικοποιούνται οι παρ. 1, 2, 3, 4 και 6 του άρθρου 1, το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 2 και οι παρ. 1 έως 3 του άρθρου 5 του ν. 1587/1950.	
Άρθρο 22 Αντικείμενο του φόρου	Με το άρθρο 22 κωδικοποιούνται οι παρ. 1, 3 και 4 του άρθρου 1 του ν. 1587/1950, όπως η περ. η) της παρ. 3 προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 1882/1990, η παρ. 4 προστέθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 35 του ν. 3220/2004 (Α' 15) και με το ίδιο άρθρο οι παρ. 4 έως 7 αναριθμήθηκαν αντίστοιχα σε 5 έως 8, και αποδίδονται αυτές στη δημοτική γλώσσα με εκτεταμένες νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις, προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό τους περιεχόμενο. Ειδικότερα: α) Στις παρ. 1 και 2 κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 1587/1950 και προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής του νόμου. Ως προς την εφαρμογή των διατάξεων για την επιβολή του φόρου μεταβίβασης στα πλοία παραλείπεται ως σιωπηρά καταργημένη η αναφορά στον υπολογισμό του φόρου με βάση την αξία τους, καθώς δυνάμει του μεταγενέστερου άρθρου 4 του ν.δ. 3415/1955, ο φόρος ήδη υπολογίζεται με βάση τη χωρητικότητά τους σε κόρους, και η σχετική πρόβλεψη κωδικοποιείται με την παρ. 4 του άρθρου 27 του παρόντος Κώδικα. Επιπλέον, προστίθεται η αναφορά στην επιβολή του φόρου κατά τη μεταβίβαση εμπράγματου δικαιώματος επί πλοίου προς εναρμόνιση με τις επόμενες διατάξεις του κωδικοποιούμενου ν. 1587/1950 στις οποίες γίνεται αναφορά και στη μεταβίβαση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί πλοίων. β) Στην παρ. 3 κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 1587/1950 και μεταξύ άλλων στην περ. γ) εντάσσεται και η περίπτωση μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας από εταιρεία περιορισμένης ευθύνης στα μέλη της, προς εναρμόνιση με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 του ν. 1587/1950, το οποίο κωδικοποιείται στον παρόντα στην περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 27, ενώ προστίθεται και η περίπτωση μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας από ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία στα μέλη της, καθόσον με την παρ. 11 του άρθρου 116 του ν. 4072/2012 ορίζεται ότι «οι εκάστοτε ισχύουσες φορολογικές διατάξεις για τις εταιρίες περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) εφαρμόζονται και στις ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρίες (Ι.Κ.Ε.).». Τέλος, απαλείφεται η περ. στ) του άρθρου 3 του ν. 1587/1950, καθώς ο θεσμός της προίκας έχει καταργηθεί δυνάμει του ν. 1329/1983 (Α' 25) και δεν καταλείπεται σχετικό πεδίο εφαρμογής ακόμα και για προίκες που είχαν νομίμως συσταθεί λόγω παραγραφής.

	γ) Στην παρ. 4 κωδικοποιείται η παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 1587/1950, με την προσθήκη πρόβλεψης για τη σύσταση δικαιώματος αποκλειστικής χρήσης επί αγροτεμαχίου, προς εναρμόνιση με τις λοιπές ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα (ενδεικτικά άρθρα 3, 4 και 5) (βλ. και την υπ' αρ. 1144814/26361/30.12.1998 (ΠΟΛ 1310/1998) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών).
Άρθρο 23 Έννοια ακινήτου και πλοίου	Με το άρθρο 23 κωδικοποιούνται οι παρ. 2 και 6 του άρθρου 1 και το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1587/1950, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3104/1954 (Α΄ 313), με την παρ. 8 του άρθρου 35 του ν. 3220/2004 και με το άρθρο 37 του ν. 1249/1982, και αποδίδονται στη δημοτική γλώσσα με νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις, προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό τους περιεχόμενο. Ειδικότερα: α) Στην περ. α) κωδικοποιείται η παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 1587/1950, ως προς τον ορισμό των ακινήτων. β) Στην περ. β) κωδικοποιείται η παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1587/1950 και επικαιροποιείται ο ορισμός του πλοίου σύμφωνα με τον Κώδικα Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου (Κ.Ι.Ν.Δ., ν. 5020/2023, Α' 29). γ) Στην περ. γ) κωδικοποιείται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1587/1950 και επικαιροποιείται ο ορισμός της πολυκατοικίας σύμφωνα με τον Νέο Οικοδομικό Κανονισμό (Ν.Ο.Κ., ν. 4067/2012, Α' 79).
Άρθρο 24 Υποκείμενο του φόρου	Με το άρθρο 24 κωδικοποιούνται οι παρ. 1 έως 3 του άρθρου 5 του ν. 1587/1950, όπως η παρ. 1 τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 2 του ν. 3104/1954, με την παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 814/1978 (Α' 144), με την παρ. 6 του άρθρου 14 του ν. 1882/1990, η περ. α) της παρ. 2 αντικαταστάθηκε με την παρ. 13 του άρθρου 14 του ν. 1882/1990 και η παρ. 3 καταργήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 97 του ν. 5217/2025, και αποδίδονται στη δημοτική γλώσσα με τις αναγκαίες νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις. Ειδικότερα: α) Με την παρ. 1 κωδικοποιούνται τα εδάφια πρώτο και δεύτερο της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 1587/1950. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 απαλείφεται ως πλεοναστική αναφορά και η παρ. 1 αναδιατυπώνεται σε νέα βάση. β) Με την παρ. 2 κωδικοποιείται αναδιατυπωμένο το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 1587/1950. γ) Με την παρ. 3 κωδικοποιείται αναδιατυπωμένο το τέταρτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 1587/1950.

	δ) Με την παρ. 4 κωδικοποιείται αναδιατυπωμένο το πέμπτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 1587/1950. ε) Με την παρ. 5 κωδικοποιείται η παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 1587/1950 με επικαιροποίηση της παραπομπής σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.
Στο **Τμήμα ΙΙ** με τίτλο «Βάση υπολογισμού, υποβολή δήλωσης και καταβολή του φόρου» περιέχονται τα άρθρα 25 έως 29 με τα οποία κωδικοποιούνται η παρ. 5 του άρθρου 1, οι παρ. 1, 4 έως 6 του άρθρου 3, οι παρ. 1, 3 και 5 του άρθρου 8, το άρθρο 4 και το άρθρο 7 του ν. 1587/1950, καθώς και το άρθρο 4 του ν.δ. 3415/1955.	
Άρθρο 25 Φορολογητέα αξία	Με το άρθρο 25 κωδικοποιούνται: (α) Η παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 1587/1950 όπως η παρ. 5 (πρώην 4) αναριθμήθηκε σε παρ. 5 με την παρ. 8 του άρθρου 35 του ν. 3220/2004, (β) οι παρ. 4 έως 6 του άρθρου 3 του ν. 1587/1950, όπως η παρ. 4 αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 3427/2005, η παρ. 5 προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 1078/1980 (Α' 238), και η παρ. 6 προστέθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 14 του ν. 1882/1990 (η παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 1587/1950 καταργήθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 10 του ν. 2386/1996), και (γ) η παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 1587/1950, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την υποπαρ. 3 της παρ. Α του άρθρου 47 του ν. 4646/2019, (δ) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 1249/1982, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 13 του ν. 2579/1998 και (ε) η παρ. 3 του άρθρου 41Α του ν. 1249/1982, όπως το άρθρο 41Α προστέθηκε με την παρ. 1 άρθρο 10 του ν. 2386/1996. Ειδικότερα κωδικοποιούνται: α) Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1, οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 1587/1950. Συγκεκριμένα, επικαιροποιείται και αναμορφώνεται το περιεχόμενο της διάταξης και εναρμονίζονται οι παραπομπές, προκειμένου η αναφορά στην αξία των ακινήτων να αντιστοιχίζεται με τα άρθρα 3, 4 και 5 του παρόντος Κώδικα. β) Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1, οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 1587/1950, του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 1249/1982 και της παρ. 3 του άρθρου 41Α του ν. 1249/1982. Συγκεκριμένα, ενοποιούνται οι αναφορές της φορολογητέας αξίας στην ειδική περίπτωση που το τίμημα ή το πλειστηρίασμα είναι μεγαλύτερο της αξίας που προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 41 και 41 Α του ν. 1249/1982, όπως κωδικοποιούνται στα άρθρα 4 και 5 αντίστοιχα του παρόντος Κώδικα.

	γ) Στις παρ. 2 έως 4, οι διατάξεις των παρ. 4 έως 6 του άρθρου 3 του ν. 1587/1950. Επισημαίνεται, ότι απαλείφεται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 1587/1950, καθώς αυτή δεν έχει πλέον πεδίο εφαρμογής μετά τη θέσπιση ενιαίου συντελεστή επί της αξίας του μεταβιβαζόμενου ακινήτου, όπως αυτός ορίζεται κατά περίπτωση στο άρθρο 27 του παρόντος Κώδικα.
Άρθρο 26 Χρόνος γένεσης φορολογικής υποχρέωσης	Με το άρθρο 26 κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 1587/1950, όπως η περ. α) της παρ. 1 αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 3427/2005 και τροποποιήθηκε με την παρ. 10 του άρθρου 16 του ν. 3522/2006 (Α' 276), η περ. β) αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 3104/1954 και καταργήθηκε με την παρ. 16 του άρθρου 24 του ν. 1828/1989, και επέρχονται αναγκαίες νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις, προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό τους περιεχόμενο. Ειδικότερα: α) Στην περ. α) κωδικοποιείται η περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 1587/1950, με απάλειψη του τέταρτου εδαφίου αυτής, λόγω εξάντλησης του ρυθμιστικού του περιεχομένου. β) Στην περ. β) κωδικοποιείται η περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 1587/1950. γ) Στην περ. γ) κωδικοποιείται η περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 1587/1950. δ) Στην περ. δ) κωδικοποιείται η περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 1587/1950.
Άρθρο 27 Φορολογικοί συντελεστές	Με το άρθρο 27 κωδικοποιούνται οι διατάξεις: α) Του άρθρου 4 του ν. 1587/1950, όπως η περ. Α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 1587/1950 τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 2246/1952 (Α' 282), με την παρ. 9 του άρθρου 9 του ν.δ. 4535/1966 (Α' 165), με την παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 1078/1980, με την παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 1326/1983 (Α' 19), με την παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 1473/1984 και με την παρ. 1 του άρθρου 35 του ν. 2065/1992 (Α' 113), η πρώτη περίοδος της περ. Β' της παρ. 1 αντικαταστάθηκε με την περ. 2 του άρθρου 4 του ν. 1078/1980 (Α' 238), η υποπερ. β) τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 2246/1952 (Α' 282), η υποπερ. γ) της περ. Β' καταργήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 1326/1983, η υποπερ. δ) της περ. Β' αντικαταστάθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 3104/1954 και καταργήθηκε με την παρ. 13 του άρθρου 24 του ν. 1828/1989, η υποπερ. δ) της περ. Β' προστέθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 19 του ν. 2459/1997 (Α' 17) και καταργήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου

	2 του ν. 2873/2000, η υποπερ. στ) της περ. Β' καταργήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 14 του ν. 1882/1990, η υποπερ. ζ) τροποποιήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 2 του ν. 3104/1954, η υποπερ. η) της περ. Β' καταργήθηκε με την περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. δ. 1084/1971 (Α' 277), η υποπερ. θ) προστέθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 2 του ν. 3104/1984 (Α' 313) και καταργήθηκε με την περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. δ. 1084/1971, η περ. Γ' αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4223/2013 και όπως η παρ. 3 τροποποιήθηκε με την περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν.δ. 3033/1954 (Α' 258) και με την παρ. 3 του άρθρου 5 του ν.δ. του 4419/1964 (Α' 204). (β) Του άρθρου 4 του ν.δ. 3415/1955, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 5 του ν.δ. 4419/1964. Ειδικότερα κωδικοποιούνται : α) Στην παρ. 1, η περ. Γ' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 1587/1950, με λεκτικές αναδιατυπώσεις. β) Στην παρ. 2, η περ. Α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 1587/1950. Ειδικότερα επισημαίνεται ότι απαλείφεται μερικώς το δεύτερο εδάφιο της περ. Α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 1587/1950 ως πλεονασμός, καθώς η περίπτωση που ρυθμίζεται σε αυτό επαναλαμβάνεται στην υποπερ. α) της περ. Β της παρ. 4 του ν. 1587/1950, και ήδη κωδικοποιείται στην περ. α) της παρ. 3 του παρόντος άρθρου. Επιπλέον, στην περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 27 προστίθεται και η περίπτωση της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, καθόσον με την παρ. 11 του άρθρου 116 του ν. 4072/2012 ορίζεται ότι «οι εκάστοτε ισχύουσες φορολογικές διατάξεις για τις εταιρίες περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) εφαρμόζονται και στις ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρίες (Ι.Κ.Ε.)». γ) Στην παρ. 3, η περ. Β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 1587/1950. Ειδικότερα: Στην περ. α) της παρ. 3 κωδικοποιείται η περ. α) της περ. Β' του άρθρου 4 του ν. 1587/1950 με λεκτικές αναδιατυπώσεις. Στην περ. β) της παρ. 3 κωδικοποιείται η περ. β) της περ. Β του άρθρου 4 του ν. 1587/1950 και τίθεται πρόβλεψη περί επιφύλαξης της νομοθεσίας περί παροχής φορολογικών κινήτρων σε μετασχηματισμούς επιχειρήσεων, προκειμένου να αποφευχθεί ερμηνευτική σύγχυση ή αμφιβολία αναφορικά με την ισχύ των εν λόγω διατάξεων, οι οποίες ουδόλως θίγονται από την ισχύ του παρόντος Κώδικα. Στην περ. γ) της παρ. 3 κωδικοποιείται η περ. ε) της περ. Β' του άρθρου 4 του ν. 1587/1950 με λεκτικές αναδιατυπώσεις.

	δ) Στην παρ. 4, το άρθρο 4 του ν.δ. 3415/1955 και αποδίδεται στη δημοτική γλώσσα με τις αναγκαίες νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις. Η παρ. 2 του άρθρου 4 του ν.δ. 3415/1955 απαλείφεται λόγω έλλειψης ρυθμιστικού περιεχομένου. ε) Στην παρ. 5, η παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 1587/1950, όπως τροποποιήθηκε με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 37 του ν.δ. 3033/1954 και με την παρ. 3 του άρθρου 5 του ν.δ. του 4419/1964 (Α' 204). Ειδικότερα επισημαίνονται τα ακόλουθα: Απαλείφεται η αναφορά σε κοινότητες σχετικά με την επιβολή πρόσθετου φόρου τρία τοις εκατό (3%) υπέρ Δήμων, λόγω κατάργησης της σχετικής διοικητικής διαίρεσης με τον Κ.Δ.Κ.. Απαλείφονται ως σιωπηρά καταργημένες οι περ. β) και γ) της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 1587/1950, αναφορικά με την επιβολή εισφοράς υπέρ των ταμείων επαρχιακής οδοποιίας και του ταμείου νομικών αντίστοιχα, καθόσον με τις παρ. 1 και 3 του άρθρου 7 του ν. 3155/1955 (Α' 63) ορίστηκε μεταγενέστερα ότι πόροι των ταμείων οδοποιίας είναι τα προβλεπόμενα έσοδα των ταμείων επαρχιακής οδοποιίας του άρθρου 4 του ν. 1587/1950, στη συνέχεια με τις παρ. 1 και 4 του άρθρου 7 του ν.δ. 3620/1956 (Α' 279) τα νομαρχιακά ταμεία συγχωνεύτηκαν με τα ταμεία οδοποιίας των νομών και ορίστηκε ότι ο ν. 3155/1955 για την επιβολή εισφορών υπέρ των ταμείων οδοποιίας ισχύει και υπέρ των νομαρχιακών ταμείων. Περαιτέρω, με τις παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 36 του ν. 2218/1994 (Α' 90) τα νομαρχιακά ταμεία καταργήθηκαν και οι πόροι τους ορίστηκε ότι αποτελούν πόρους των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων. Με το άρθρο 283 του ν. 3852/2010 (Α' 87), οι περιφέρειες υπεισήλθαν αυτοδικαίως σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, ενώ οι κεντρικοί αυτοτελείς πόροι (ΚΑΠ) προβλέφθηκαν ως πόροι των Περιφερειών και προέρχονται από τις πηγές εσόδων που ορίζονται στο άρθρο 260 του ως άνω νόμου, στις διατάξεις του οποίου δεν συμπεριλαμβάνεται η ανωτέρω εισφορά. Τέλος, σύμφωνα με την περ. ε) του άρθρου 150 του ν. 3655/2008 (Α' 58) προβλέφθηκε ως πόρος του Ταμείου Νομικών ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί μεταβίβασης ακινήτων και εν τέλει οι πόροι υπέρ του Ταμείου Νομικών καταργήθηκαν δυνάμει της παρ. 14 του άρθρου 39 του ν. 4387/2016. Η παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 1587/1950 δεν εντάσσεται στο συγκεκριμένο άρθρο, καθώς κωδικοποιείται στην περ. στ) του άρθρου 39 του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 28 Υποβολή δήλωσης	Με το άρθρο 28 κωδικοποιείται το άρθρο 7 του ν. 1587/1950, όπως η παρ. 1 αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 1 του ν.δ. 329/1974, οι παρ. 2, 3, 4, 5, 6 και 7 αριθμήθηκαν ως παρ. 6, 7, 8, 9, 10 και 11 αντίστοιχα με την παρ. 4 του άρθρου 1 ν.δ. 329/1974, η παρ. 1 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 47 παρ. Α.1 του ν. 4646/2019, η παρ. 3 καταργήθηκε με την παρ. Α.2 του άρθρου 47 του ν. 4646/2019, η παρ. 4 καταργήθηκε με την παρ. Α.2 του ν. 4646/2019, η παρ. 5 αναριθμήθηκε σε παρ. 3 με το άρθρο 47 παρ. Α.2 του ν. 4646/2019, η παρ. 4 (πρώην 6) (πρώην 2) αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 2246/1952, η παρ. 6 τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 47 του ν. 814/1978 και με την παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 1731/1987 (Α' 161), η παρ. 6 τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 7 του ν. 1914/1990 και η παρ. 6 (πρώην 2) αναριθμήθηκε σε παρ. 4 με την παρ. Α.2 του άρθρου 47 του ν. 4646/2019. Η παρ. 7 (πρώην 3) τροποποιήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 2246/1952, με την παρ. 10 του άρθρου 24 του ν. 1828/1989, με την παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 3091/2002 και η παρ. 7 καταργήθηκε με την παρ. Α.2 του άρθρου 47 του ν. 4646/2019, η παρ. 8 (πρώην 4) καταργήθηκε με την παρ. Α.2 του άρθρου 47 του ν. 4646/2019, η παρ. 9 (πρώην 5), τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 1084/1971 και καταργήθηκε με την παρ. Α.2 του άρθρου 47 του ν. 4646/2019, η παρ. 10 καταργήθηκε με την παρ. Α.2 του άρθρου 47 του ν. 4646/2019, η παρ. 11 αναριθμήθηκε σε 5 με την παρ. Α.2 του άρθρου 47 του ν. 4646/2019 και η παρ. 12 προστέθηκε με την παρ. Α.2 του άρθρου 47 του ν. 4646/2019 και επέρχονται αναγκαίες νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις, προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό τους περιεχόμενο. Ειδικότερα κωδικοποιούνται: α) Στην παρ. 1, η παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 1587/1950. β) Στην παρ. 2, το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 1587/1950. γ) Στην περ. α) της παρ. 3, το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 1587/1950. δ) Στην περ. β) της παρ. 3, το τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 1587/1950. ε) Στην παρ. 4, η παρ. 5 του άρθρου 7 του ν. 1587/1950. στ) Απαλείφονται οι διατάξεις των παρ. 2, 3 και 12 του άρθρου 7 του ν. 1587/1950, καθώς τα σχετικά ζητήματα ρυθμίζονται από τον Κ.Φ.Δ..
Άρθρο 29	Με το άρθρο 29 κωδικοποιούνται οι παρ. 1 και 5 του άρθρου 8 του ν. 1587/1950, όπως η παρ. 1 τροποποιήθηκε με την παρ.

Καταβολή του φόρου	3 του άρθρου 8 του ν.δ. 2561/1953 (Α' 233) και με την παρ. 7 του άρθρου 47 του ν. 814/1978, η παρ. 5 αντικαταστάθηκε με την παρ. Α. 3 του άρθρου 47 του ν. 4646/2019 (Α' 201). Ειδικότερα: α) Στην παρ. 1 κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 1587/1950. β) Απαλείφεται η παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 1587/1950 για την έκδοση πράξης προσδιορισμού του φόρου σε περίπτωση μείωσης της φορολογητέας αξίας κατά την υποβολή τροποποιητικής δήλωσης, καθώς τα σχετικά ζητήματα ρυθμίζονται από τον Κ.Φ.Δ..
Στο **Τμήμα ΙΙΙ** με τίτλο «Ειδικές περιπτώσεις» περιέχονται τα άρθρα 30 έως 38 με τα οποία κωδικοποιούνται οι παρ. 7, 8 του άρθρου 1, των τεσσάρων πρώτων εδαφίων της παρ. 1 του άρθρου 2, οι παρ. 2, 3, 4, 5, 6 του άρθρου 2 και η παρ. 5 του άρθρου 18 του ν. 1587/1950.	
Άρθρο 30 Επανάληψη και διόρθωση συμβολαίου	Με το άρθρο 30, κωδικοποιείται η παρ. 7 του άρθρου 1 του ν. 1587/1950, όπως οι παρ. 4 έως 7 αναριθμήθηκαν σε 5 έως 8 αντίστοιχα με την παρ. 8 του άρθρου 35 του ν. 3220/2004, η παρ. 7 (πρώην 6), προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 1828/1989, τροποποιήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 19 του ν. 2459/1997, με την παρ. 8 του άρθρου 14 του ν. 2579/1998, με την παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 2948/2001 (Α' 242) και με την παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 3427/2005, και επέρχονται αναγκαίες νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις, προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό τους περιεχόμενο.
Άρθρο 31 Μεταβίβαση ακινήτου με επιφάνεια μεγαλύτερη της κτηθείσας	Με το άρθρο 31 κωδικοποιείται η παρ. 8 του άρθρου 1 του ν. 1587/1950, όπως οι παρ. 4 έως 7 αναριθμήθηκαν σε 5 έως 8 αντίστοιχα με την παρ. 8 του άρθρου 35 του ν. 3220/2004, η παρ. 8 (πρώην 7) προστέθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 19 του ν. 2459/1997, αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 14 του ν. 2579/1998, τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 2948/2001 και με την παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 3427/2005, και επέρχονται αναγκαίες νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις, προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό τους περιεχόμενο.
Άρθρο 32 Τεκμήριο αποπερατωμένου κτίσματος	Με το άρθρο 32 κωδικοποιούνται οι διατάξεις των τεσσάρων πρώτων εδαφίων της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1587/1950, όπως η παρ. 1 τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 8 του ν.δ. 2561/1953, αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3104/1954, στη συνέχεια αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν.δ. 4242/1962 (Α' 135), και τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 1828/1989, και επέρχονται αναγκαίες νομοτεχνικές

	βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις, προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό τους περιεχόμενο.
Άρθρο 33 Μεταβίβαση ακινήτου σε εργολάβο	Με το άρθρο 33 κωδικοποιείται η παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 1587/1950, όπως προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 3300/1955 (Α΄ 178), καταργήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 2 του ν.δ. 1084/1971 και προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 46 του ν. 814/1978, και επέρχονται αναγκαίες νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις, προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό της περιεχόμενο.
Άρθρο 34 Διπλή μεταβίβαση	Με το άρθρο 34 κωδικοποιείται σε τρεις διακεκριμένες παραγράφους η παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 1587/1950, όπως η παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3104/1954, και με την παρ. Γ του άρθρου τρίτου του ν. 4254/2014, και αποδίδεται αυτή στη δημοτική γλώσσα με εκτεταμένες νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις, προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό της περιεχόμενο.
Άρθρο 35 Καταβολή του φόρου κατά τη μεταγραφή ή καταχώριση στο νηολόγιο	Με το άρθρο 35 κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 1587/1950, όπως η περ. δ) της παρ. 3 προστέθηκε με το άρθρο 38 του ν. 1249/1982, αντικαταστάθηκε με την παρ. 12 του άρθρου 14 του ν. 1882/1990 και με την παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2892/2001 (Α' 46), η περ. ε) τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 1587/1950, και αποδίδεται αυτή στη δημοτική γλώσσα με εκτεταμένες νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις, προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό της περιεχόμενο.
Άρθρο 36 Προσδιορισμός του φόρου κατά την κατακύρωση σε συγκύριο	Με το άρθρο 36 κωδικοποιείται η παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 1587/1950, όπως προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3104/1954 και αποδίδεται αυτή στη δημοτική γλώσσα με εκτεταμένες νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις, προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό της περιεχόμενο.
Άρθρο 37 Καταβολή του φόρου λόγω επίκλησης χρησικτησίας	Με το άρθρο 37 κωδικοποιείται η παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 1587/1950, όπως προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 1473/1984, τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 1563/1985 (Α' 151), με την παρ. 3 του άρθρου 45 του ν. 2214/1994 (Α' 75) και με την παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 2892/2001 και αποδίδεται με εκτεταμένες νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις, προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό της περιεχόμενο.
Άρθρο 38 Οριστικοποίηση προσυμφώνων χωρίς πιστοποιητικά	Με το άρθρο 38 κωδικοποιείται σε επτά διακεκριμένες παραγράφους η παρ. 5 του άρθρου 18 του ν. 1587/1950, όπως η παρ. 5 προστέθηκε με το άρθρο 152 του ν. 4808/2021, τροποποιήθηκε με το άρθρο 14 του ν. 4997/2022 (Α' 219) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 του ν. 5142/2024 (Α' 158),

	με νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις, προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό της περιεχόμενο.
Το **Τμήμα IV** με τίτλο «Απαλλαγές από τον φόρο» διαρθρώνεται σε τρία Κεφάλαια ως εξής: Κεφάλαιο Α' με τίτλο «Γενικές απαλλαγές», Κεφάλαιο Β' με τίτλο «Ειδική απαλλαγή για αγορά πρώτης κατοικίας και Κεφάλαιο Γ' με τίτλο «Ειδική αγροτική απαλλαγή», στα οποία αντίστοιχα περιέχονται τα άρθρα 39, 40 έως 45 και 46 έως 48, με τα οποία κωδικοποιούνται το άρθρο 6 και η παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 1587/1950, τα εδάφια πρώτο έως τέταρτο, πέμπτο έως ένατο και δέκατο της παρ. 1 του άρθρου 1, οι παρ. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 και 13 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980, το άρθρο 48 του ν. 2873/2000 (Α' 285) και οι παρ. 2 έως 4 και 5 έως 9 του άρθρου 13 του ν. 634/1977.	
Άρθρο 39 Πεδίο εφαρμογής απαλλαγών	Με το άρθρο 39 κωδικοποιούνται οι διατάξεις: α) του άρθρου 6 του ν. 1587/1950 όπως η περ. α) αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 2246/1952, η περ. β) καταργήθηκε με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν.δ. 1084/1971, η περ. δ) αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 2246/1952, τροποποιήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 11 του ν. 4459/1965 (Α' 35) και καταργήθηκε με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν.δ. 1084/1971 και οι μέχρι τότε περ. γ), ε), στ) και ζ) αναριθμήθηκαν στο εξής σε β), γ), δ) και ε), η περ. γ) (πρώην περ. ε) αντικαταστάθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 14 του ν. 1882/1990, η περ. ζ) (νυν περ. ε) καταργήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2366/1953 (Α' 83) (επανήλθε σε ισχύ με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3663/1957 (Α' 24), η περ. στ) προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 231/1975 (Α' 277), η περ. ζ) προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 47 του ν. 814/1978, η περ. η) προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 48 του ν. 814/1978, η περ. θ) προστέθηκε με την παρ. 12 του άρθρου 24 του ν. 1828/1989 και καταργήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 2459/1997, β) της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 1587/1950, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 2246/1952 και με την παρ. 2 του άρθρου 4 του ν.δ. 3415/1955, με απόδοση αυτών στη δημοτική γλώσσα και εκτεταμένες νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις, προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό της περιεχόμενο. Ειδικότερα: α) Στην περ. α) κωδικοποιείται η περ. γ) του άρθρου 6 του ν. 1587/1950. β) Στην περ. β) κωδικοποιείται η περ. δ) του άρθρου 6 του ν. 1587/1950.

	γ) Στην περ. γ) κωδικοποιείται η περ. στ) του άρθρου 6 του ν. 1587/1950. δ) Στην περ. δ) κωδικοποιείται η περ. ζ) του άρθρου 6 του ν. 1587/1950. ε) Στην περ. ε) κωδικοποιείται η περ. η) του άρθρου 6 του ν. 1587/1950. στ) Στην περ. στ) κωδικοποιείται η παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 1587/1950. Επισημαίνεται ότι η παραπομπή με αναφορά στις εταιρείες του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 15 του Κώδικα περί τελών χαρτοσήμου (το από 28.7.1931 π.δ., Α' 239), αντικαταστάθηκε με παραπομπή στις εταιρείες τις οποίες αυτό αληθώς αφορά, καθώς η ίδια η ρύθμιση της παρ. 2 του άρθρου 15 του Κώδικα τελών χαρτοσήμου έχει ήδη καταργηθεί. Επισημαίνονται επιπλέον τα εξής: α) Οι περ. α) και β) του άρθρου 6 του ν. 1587/1950 απαλείφονται λόγω έλλειψης ρυθμιστικού περιεχομένου, καθώς αφορούν αφενός το καθεστώς του πρόσφυγα δυνάμει του β.δ. της 15/28 Ιουλίου 1938 (Α' 274) αφετέρου ο Αγροτικός Κώδικας (β.δ. 29.10/6.12.1949, Α' 342) έχει καταργηθεί με την παρ. 1 του άρθρου 37 του ν. 4061/2012 (Α' 66). β) Η περ. ε) του άρθρου 6 του ν. 1587/1950, απαλείφεται, καθώς ο ν. ΓΦΚΔ' 3524/1910 (Α' 11), έχει καταργηθεί με την παρ. 1 του άρθρου 189 του ν.δ. 210/1973 (Α' 277).
Άρθρο 40 Πεδίο εφαρμογής	Με το άρθρο 40 κωδικοποιούνται τα εδάφια πρώτο έως τέταρτο και τα εδάφια ένατο και δέκατο της παρ. 1 του άρθρου 1 και οι παρ. 4, 6 και 13 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980, όπως οι παρ. 1 και 4 αντικαταστάθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 3842/2010, η παρ. 6 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 20 του ν. 1731/1987 και τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 3842/2010, η παρ. 13 τροποποιήθηκε με το άρθρο 301 του ν. 4738/2020 (Α' 207) και με την παρ. 3 του άρθρου 92 του ν. 5217/2025, με νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις, προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό της περιεχόμενο. Επισημαίνεται ότι συμπεριλήφθηκε η πρόβλεψη για την απαλλαγή του αγοραστή ο οποίος είναι μέρος συμφώνου συμβίωσης, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται για τους έγγαμους, όπως άλλωστε ορίζεται και στον ν. 4356/2015 (Α' 181). Ειδικότερα: α) Στην παρ. 1 κωδικοποιούνται το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980, με αντικατάσταση της αναφοράς σε «δημοτικό ή κοινοτικό διαμέρισμα» σε

	«δημοτική κοινότητα» και «δημοτική ενότητα» αντίστοιχα, σύμφωνα με τους ορισμούς του Κ.Δ.Κ.. β) Στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 13 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980. γ) Στην παρ. 3 κωδικοποιούνται τα εδάφια τρίτο και τέταρτο της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980. δ) Στην παρ. 4 κωδικοποιούνται τα εδάφια δέκατο και ενδέκατο της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980. ε) Στην παρ. 5 κωδικοποιείται η παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980 με αναδιατύπωση ως προς την απόδειξη της οικοδομησιμότητας του οικοπέδου. Ειδικότερα, η πρόβλεψη για προσκόμιση βεβαίωσης από αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες, αντικαταστάθηκε με την πρόβλεψη για προσκόμιση βεβαίωσης από την αρμόδια υπηρεσία δόμησης ή βεβαίωση μηχανικού, προς εναρμόνιση με τον ν. 4495/2017 (βλ. και την υπό στοιχεία 138311 ΕΞ 2024/25.9.2024 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (Β’ 6326)). στ) Στην παρ. 6 κωδικοποιείται η παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980.
Άρθρο 41 Ύψος απαλλαγής	Με την άρθρο 41 κωδικοποιούνται τα εδάφια πέμπτο έως ένατο της παρ. 1 και η παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980, όπως οι παρ. 1 και 2 αντικαταστάθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 3842/2010, ως προς το ύψος της χορηγούμενης απαλλαγής με νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις, προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό της περιεχόμενο και να συμπεριλαμβάνεται η απαλλαγή του αγοραστή που είναι μέρος συμφώνου συμβίωσης, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται για τους έγγαμους, όπως άλλωστε ορίζεται και στον ν. 4356/2015. Ειδικότερα: α) Στην παρ. 1 κωδικοποιούνται τα εδάφια πρώτο και δεύτερο της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980. β) Στην παρ. 2 κωδικοποιείται το πέμπτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980. γ) Στην παρ. 3 κωδικοποιούνται τα εδάφια έκτο έως ένατο της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980. δ) Στην παρ. 4 κωδικοποιείται το τρίτο και τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980.
Άρθρο 42 Δικαιούχοι απαλλαγής	Με το άρθρο 42 κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 3842/2010 (Α’ 58), τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 321 του ν. 4072/2012 (Α’ 86) και με την παρ. 4 του άρθρου 23 του ν. 3943/2011 (Α’ 66), ως προς τους δικαιούχους της απαλλαγής με νομοτεχνικές βελτιώσεις και

	αναδιατυπώσεις, προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό της περιεχόμενο. Ειδικότερα, απαλείφονται οι διατάξεις στις οποίες γίνεται παραπομπή για την απόδειξη της ιδιότητας των δικαιούχων, για λόγους συμβατότητας με την εκάστοτε συναφή νομοθεσία.
Άρθρο 43 Χορήγηση απαλλαγής για νέα αγορά	Με το άρθρο 43 κωδικοποιούνται οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980, όπως η παρ. 5 αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 10 του ν. 3091/2002, αναφορικά με τις προϋποθέσεις χορήγησης απαλλαγής α' κατοικίας για κάθε νέα αγορά ακινήτου και της παρ. 11 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980, με εκτεταμένες νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις, προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό της περιεχόμενο. Ειδικότερα: α) Στην παρ. 1 κωδικοποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980. β) Στην παρ. 2 κωδικοποιούνται τα εδάφια δεύτερο έως τέταρτο της παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980. γ) Στην παρ. 3 κωδικοποιείται το πέμπτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980. δ) Στην παρ. 4 κωδικοποιείται η παρ. 11 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980, ως προς την εξουσιοδοτική διάταξη με επικαιροποίηση του αρμόδιου οργάνου για την έκδοσή της. Συγκεκριμένα, αντικαταστάθηκε η πρόβλεψη για την έκδοση της απόφασης για τον τρόπο διαπίστωσης των προϋποθέσεων του παρόντος κεφαλαίου και τον καθορισμό των απαραίτητων δικαιολογητικών από τον Υπουργό Οικονομικών, με την πρόβλεψη για την έκδοσή της από τον Διοικητή της ΑΑΔΕ σύμφωνα με την υπό στοιχεία Δ6Α 1015213 ΕΞ 2013/28-1-2013 κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υφυπουργού Οικονομικών «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στον Γενικό Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Β' 130, διορθ. σφάλμ. Β' 372) σε συνδυασμό με το άρθρο 2 του ν. 4389/2016.
Άρθρο 44 Άρση απαλλαγής	Με τον άρθρο 44 κωδικοποιούνται και αποδίδονται σε τρεις διακεκριμένες ενότητες οι παρ. 7 και 8 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980, όπως η παρ. 7 τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 2 του ν. 2892/2001, με τις παρ. 9 και 12 του άρθρου 35 του ν. 3220/2004 και με την παρ. 5 του άρθρου 23 του ν. 3943/2011, η παρ. 8 τροποποιήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 3634/2008 αναφορικά με τις περιπτώσεις και τις προϋποθέσεις άρσης της χορηγούμενης απαλλαγής, με εκτεταμένες νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις,

	προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό της περιεχόμενο, με προσαρμογή υφιστάμενων αναχρονιστικών προβλέψεων και αναφορά σε νέες ψηφιακές ρυθμίσεις καθώς και με εναρμόνιση του περιεχομένου τους στις ρυθμίσεις του Κ.Φ.Δ.. Ειδικότερα: α) Στις παρ. 1 έως 5 της Ενότητας Α κωδικοποιούνται τα εδάφια πρώτο έως πέμπτο της παρ. 7 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980, αναφορικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις άρσης της απαλλαγής σε περίπτωση μεταβίβασης του ακινήτου ή σύστασης εμπραγμάτου δικαιώματος επ' αυτού, εντός προθεσμίας πέντε (5) ετών από την αγορά, με απαλοιφή της υποχρέωσης προσάρτησης στο συμβόλαιο βεβαίωσης από την οποία αποδεικνύεται η υποβολή της δήλωσης για την άρση της απαλλαγής και την καταβολή του φόρου και αντικατάσταση αυτής στην κωδικοποιητική παρ. 4 από την υποχρέωση προσάρτησης της δήλωσης για την άρση της απαλλαγής και του εκδιδόμενου αποδεικτικού καταβολής, η έκδοση του οποίου προβλέπεται ήδη στο άρθρο 15 του ν. 4223/2013, το οποίο κωδικοποιείται με την παρ. 1 του άρθρου 123 του παρόντος Κώδικα. β) Στην Ενότητα Β κωδικοποιείται το έκτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980, για την άρση της απαλλαγής σε περίπτωση μη εγκατάστασης του αγοραστή στην Ελλάδα, εντός δύο ετών από την αγορά. γ) Στην Ενότητα Γ κωδικοποιείται η παρ. 8 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980, ως προς τον τρόπο άρσης της απαλλαγής σε κάθε περίπτωση διαπίστωσης μη συνδρομής των προϋποθέσεων για τη χορήγησή της. Συγκεκριμένα, προβλέπεται η επιβολή των προστίμων σύμφωνα με τον Κ.Φ.Δ. και αντίστοιχα απαλείφονται τα εδάφια που προβλέπουν την επιβολή πρόσθετου φόρου. Επιπλέον, απαλείφεται το πέμπτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980, καθώς τα ζητήματα παραγραφής ρυθμίζονται πλέον από τον Κ.Φ.Δ.. δ) Επισημαίνεται, ότι οι παρ. 9 έως 12 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980, πλην του δεύτερου εδάφιου της παρ. 9 το οποίο κωδικοποιείται στην παρ. 6 του άρθρου 123 του παρόντος Κώδικα, απαλείφονται, καθώς έχει εξαντληθεί το ρυθμιστικό τους περιεχόμενο.
Άρθρο 45 Απαλλαγή για αγορά στη Θράκη	Με το άρθρο 45 κωδικοποιείται το άρθρο 48 του ν. 2873/2000, ως προς τη χορήγηση απαλλαγής για αγορά κατοικίας στη Θράκη, με εκτεταμένες νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις και τις απαραίτητες

	προσαρμογές με βάση τον ν. 3852/2010 για τη διοικητική διαίρεση της χώρας.
Άρθρο 46 Πεδίο εφαρμογής	Με το άρθρο 46 κωδικοποιούνται οι παρ. 2 έως 4 του άρθρου 13 του ν. 634/1977 (Α' 186) όπως η παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 2520/1997 (Α' 173), με την παρ. 9 του άρθρου 13 του ν. 2948/2001 και με τις παρ. 1 και 4 του άρθρου 8 του ν. 3220/2004, η παρ. 4 αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 2520/1997, με εκτεταμένες νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις, προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό της περιεχόμενο και με τις κατάλληλες αναπροσαρμογές λόγω μεταβολής του νομοθετικού πλαισίου. Ειδικότερα: α) Στην παρ. 1 κωδικοποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 634/1977. β) Στην παρ. 2 κωδικοποιούνται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 634/1977, με επικαιροποίηση της αρμόδιας υπηρεσίας για τη χορήγηση της βεβαίωσης για την απόδειξη του χαρακτήρα της μεταβιβαζόμενης έκτασης ως γεωργικής ή κτηνοτροφικής. γ) Στην παρ. 3 κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 13 του ν. 634/1977. δ) Στην παρ. 4 κωδικοποιείται η παρ. 4 του άρθρου 13 του ν. 634/1977 με την επικαιροποίηση του αρμόδιου οργάνου για την έκδοση της απόφασης που προβλέπεται σε αυτή.
Άρθρο 47 Άρση απαλλαγής	Με το άρθρο 47 κωδικοποιούνται οι παρ. 5 έως 8 του άρθρου 13 του ν. 634/1977, όπως η παρ. 5 αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 2520/1997, και τροποποιήθηκε με την παρ. 12 του άρθρου 70 του ν. 2538/1997 (Α' 242) και η παρ. 6 του άρθρου 13 του ν. 634/1977, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 92 του ν. 5217/2025, αναφορικά με τις προϋποθέσεις άρσης της αγροτικής απαλλαγής, με εκτεταμένες νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις, προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό της περιεχόμενο και με προσαρμογή αναχρονιστικών προβλέψεων σε νέες ψηφιακές ρυθμίσεις. Ειδικότερα: α) Στην παρ. 1 κωδικοποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 13 του ν. 634/1977. β) Στην παρ. 2 κωδικοποιούνται τα εδάφια δεύτερο και τρίτο της παρ. 5 του άρθρου 13 του ν. 634/1977. γ) Στην παρ. 3 κωδικοποιείται το τέταρτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 13 του ν. 634/1977, με απαλοιφή της υποχρέωσης προσάρτησης στο συμβόλαιο βεβαίωσης από την οποία αποδεικνύεται η υποβολή της δήλωσης για την άρση της απαλλαγής και την καταβολή του φόρου και

	αντικατάσταση αυτής από την υποχρέωση προσάρτησης της δήλωσης για την άρση της απαλλαγής και του εκδιδόμενου αποδεικτικού καταβολής του φόρου, η έκδοση του οποίου προβλέπεται στο άρθρο 15 του ν. 4223/2013, το οποίο κωδικοποιείται στην παρ. 1 του άρθρου 123 του παρόντος Κώδικα. δ) Στην παρ. 4 κωδικοποιείται η παρ. 6 του άρθρου 5 του άρθρου 13 του ν. 634/1977. ε) Στην παρ. 5 κωδικοποιείται η παρ. 7 του άρθρου 13 του ν. 634/1977, με απαλοιφή της υποχρέωσης προσάρτησης στο συμβόλαιο βεβαίωσης από την οποία αποδεικνύεται η υποβολή της δήλωσης για την άρση της απαλλαγής και την καταβολή του φόρου και αντικατάσταση αυτής από την υποχρέωση προσάρτησης της δήλωσης για την άρση της απαλλαγής και του εκδιδόμενου αποδεικτικού καταβολής του φόρου, η έκδοση του οποίου προβλέπεται δυνάμει στο άρθρο 15 του ν. 4223/2013, το οποίο κωδικοποιείται στην παρ. 1 του άρθρου 123 του παρόντος Κώδικα. στ) Η παρ. 8 απαλείφεται, καθώς η επιβολή κυρώσεων ρυθμίζεται στον Κ.Φ.Δ..
Άρθρο 48 Ειδικές υποχρεώσεις Συμβολαιογράφων	Με το άρθρο 48 κωδικοποιείται η παρ. 9 του άρθρου 13 του ν. 634/1977, αναφορικά με τις υποχρεώσεις των συμβολαιογράφων κατά τη σύνταξη μεταβιβαστικού συμβολαίου και τη χορήγηση αγροτικής απαλλαγής, με εκτεταμένες νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις, προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό της περιεχόμενο. Επισημαίνεται ότι η παρ. 10 του άρθρου 13 του ν. 634/1977 καταργήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 97 του ν. 5217/2025.
Στο **Τμήμα V** με τίτλο «Ειδικές περιπτώσεις επιστροφής του φόρου» περιέχεται το άρθρο 49 με το οποίο κωδικοποιούνται οι παρ. 2 έως 7 του άρθρου 16 του ν. 1587/1950 και η παρ. 6 του άρθρου 24 του ν. 1828/1989.	
Άρθρο 49 Ειδικές περιπτώσεις και διαδικασία επιστροφής του φόρου	Με το άρθρο 49 κωδικοποιούνται οι διατάξεις: α) των παρ. 2 έως 7 του άρθρου 16 του ν. 1587/1950 όπως η παρ. 1 καταργήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 5073/2023 (Α΄204), η παρ. 4 τροποποιήθηκε με την παρ. 10 του άρθρου 20 του ν. 2246/1952 και αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 542/1977 (Α’ 41), η παρ. 5 αναριθμήθηκε σε 6 με τον ν. 1587/1950, η παρ. 6 αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 5073/2023, η παρ. 7 προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 17 του ν.δ. 3717/1957 (Α’ 131) και με τις οποίες ορίζονται οι ειδικότερες περιπτώσεις επιστροφής του φόρου μεταβίβασης ακινήτων, πλην των οριζόμενων στο άρθρο 42 του Κ.Φ.Δ., (β) της παρ. 6 του άρθρου 24 του ν. 1828/1989,

	με απόδοση στη δημοτική γλώσσα και εκτεταμένες νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις, προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό της περιεχόμενο και προς εναρμόνιση με τις διατάξεις του Κ.Φ.Δ.. Ειδικότερα: α) Στην παρ. 1 κωδικοποιείται η παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 1587/1950. β) Στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 1587/1950. γ) Στην παρ. 3 κωδικοποιείται η παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 1587/1950. δ) Στην παρ. 4 κωδικοποιείται η παρ. 5 του άρθρου 16 του ν. 1587/1950. ε) Στην παρ. 5 κωδικοποιείται η παρ. 6 του άρθρου 24 του ν. 1828/1989 με επικαιροποίηση των σχετικών παραπομπών σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα και με απαλοιφή της παραπομπής στην παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 1587/1950, λόγω κατάργησής της με την παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 5073/2023. στ) Στην παρ. 6 κωδικοποιείται η παρ. 6 του άρθρου 16 του ν. 1587/1950 με την πρόβλεψη ότι για την επιστροφή του φόρου απαιτείται δήλωση και όχι αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 42 του Κ.Φ.Δ.. ζ) Στην παρ. 7 κωδικοποιείται η παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 1587/1950.
Στο **Τμήμα VI** με τίτλο «Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων, προϊσταμένων κτηματολογικών γραφείων και δημοσίων αρχών» περιέχονται τα άρθρα 50 έως 52 με τα οποία κωδικοποιούνται οι παρ. 1 έως 4, 5 του άρθρου 13, η παρ. 2 του άρθρου 14 και η παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 1587/1950 και το άρθρο 15 του ν. 325/1976 (Α' 125).	
Άρθρο 50 Υποχρεώσεις Συμβολαιογράφων-Προϊσταμένων Κτηματολογικών Γραφείων	Με το άρθρο 50 κωδικοποιούνται οι διατάξεις: α) των παρ. 1 έως 4 του άρθρου 13, όπως η παρ. 1 αντικαταστάθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 24 του ν. 1828/1989, η παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 4 του ν. 1078/1980, με τις παρ. Α.4 και Α.5 του άρθρου 47 του ν. 4646/2019, με την παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 5073/2023, η παρ. 4 αντικαταστάθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 20 του ν. 2246/1952, με την παρ. 5 του άρθρου 47 του ν. 814/1978, τροποποιήθηκε με το άρθρο 112 του ν. 4537/2018 (Α' 84), με την παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 5073/2023 και με την παρ. 1 του άρθρου 92 του ν. 5217/2025. β) του άρθρου 15 του ν. 325/1976 και γ) της παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 1587/1950, όπως το άρθρο 15 αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 47 του ν. 542/1977,

	με τις αναγκαίες νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις, αναφορικά με τις υποχρεώσεις των συμβολαιογράφων και των προϊσταμένων κτηματολογικών γραφείων. Ειδικότερα: α) Στην παρ. 1 κωδικοποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 1587/1950 με αντικατάσταση του αντιγράφου της δήλωσης, ως αφετηρίας έναρξης της προβλεπόμενης προθεσμίας από την πράξη διοικητικού προσδιορισμού του φόρου βάσει της υποβληθείσας δήλωσης, β) Στην παρ. 2 κωδικοποιείται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 1587/1950. γ) Στην παρ. 3 κωδικοποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 1587/1950. δ) Στην παρ. 4 κωδικοποιείται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 1587/1950 με απαλοιφή της παραπομπής στην παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 1587/1950 και με ρητή αναφορά στην περίπτωση του πλειστηριασμού, την οποία η παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 1587/1950 ρύθμιζε κατά τον χρόνο που θεσπίστηκε. ε) Στην παρ. 5 κωδικοποιούνται τα εδάφια τρίτο και τέταρτο της παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 1587/1950. στ) Στην παρ. 6 κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 13 του ν. 1587/1950. ζ) Στην παρ. 7 κωδικοποιούνται τα εδάφια πρώτο, δεύτερο και τρίτο της παρ. 4 του άρθρου 13 του ν. 1587/1950. η) Στην παρ. 8 κωδικοποιείται το τέταρτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 13 του ν. 1587/1950. θ) Στην παρ. 9 κωδικοποιείται το πέμπτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 13 του ν. 1587/1950. ι) Στην παρ. 10 κωδικοποιείται το άρθρο 15 του ν. 325/1976. ια) Στην παρ. 11 κωδικοποιείται η παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 1587/1950. Επισημαίνεται ότι η παρ. 6 του άρθρου 13 κωδικοποιείται στην παρ. 9 του άρθρου 123 του παρόντος κώδικα.
Άρθρο 51 Κυρώσεις	Με το άρθρο 51 κωδικοποιούνται οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 13 του ν. 1587/1950, όπως οι παρ. 5 προστέθηκε με την παρ. Α.6 του άρθρου 47 του ν. 4646/2019, με νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις, προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό της περιεχόμενο. Επισημαίνεται ότι η παρ. 6 του άρθρου 13 του ν. 1587/1950 κωδικοποιείται στην παρ. 9 του άρθρου 123 του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 52 Υποχρεώσεις Δημοσίων Αρχών	Με το άρθρο 52 κωδικοποιείται η παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 1587/1950, όπως η παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. Α.7 του άρθρου του ν. 4646/2019 για τις υποχρεώσεις των δημοσίων αρχών με εκτεταμένες νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναδιατυπώσεις, προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό της περιεχόμενο. Επισημαίνεται ότι η παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 1587/1950 απαλείφεται, καθώς το περιεχόμενό της ρυθμίζεται από τις διατάξεις του Κ.Φ.Δ., ενώ τα άρθρα 9, 10, 11, 12, 17, 18, 19 και 20 και οι παρ. 1, 3 και 4 του άρθρου 15 απαλείφονται ως σιωπηρά καταργημένα, καθώς τα σχετικά ζητήματα είτε ρυθμίζονται από τον Κ.Φ.Δ. ή έχει εξαντληθεί το ρυθμιστικό τους περιεχόμενο.
Το **Μέρος Β'** με τίτλο «Φόρος κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών και κερδών από τυχερά παίγνια» αποτελείται από το άρθρο 53 και από τέσσερα (4) Τμήματα.	
Άρθρο 53 Γενικό πεδίο εφαρμογής	Με το άρθρο 53 κωδικοποιούνται οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 1 του ν. 2961/2001, με νομοτεχνικές βελτιώσεις, γραμματικές και συντακτικές διορθώσεις λόγω της αναδιάταξης (αναμόρφωσης της δομής) των κωδικοποιούμενων διατάξεων, προκειμένου να αποδίδεται το αληθές κανονιστικό τους περιεχόμενο με τις ακόλουθες επισημάνσεις: α) προστίθεται η «νομική οντότητα», έννοια που έχει ήδη εισαχθεί στη φορολογία κεφαλαίου και έχει περιληφθεί στην παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 περί «Δήλωσης στοιχείων ακινήτων», καθώς και στον Κ.Φ.Δ., ο οποίος εφαρμόζεται και στη φορολογία κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών και κερδών από τυχερά παίγνια σύμφωνα με το άρθρο 2 αυτού, β) απαλείφεται η λέξη «προίκα» λόγω κατάργησής της από 1.7.2021 με την παρ. 1 της ενότητας Α΄ του άρθρου 48 του ν. 4646/2019, γ) αντικαθίσταται η λέξη «λαχεία» με τη λέξη «τυχερά παίγνια» λόγω της αντικατάστασης από 1.1.2013 του τίτλου του ν. 2961/2001 και του τέταρτου μέρους του νόμου αυτού με τη χρήση του όρου «τυχερά παίγνια» αντί του όρου «λαχεία» με τις παρ. 5 και 6 του δεύτερου άρθρου του ν. 4093/2012 (Α΄ 222) αντίστοιχα.
Το **Τμήμα Ι** με τίτλο «Φόρος κληρονομιών» διαρθρώνεται σε επτά (7) Κεφάλαια ως εξής: Κεφάλαιο Α' με τίτλο «Πεδίο εφαρμογής», Κεφάλαιο Β' με τίτλο «Χρόνος φορολογίας», Κεφάλαιο Γ' με τίτλο «Προσδιορισμός αξίας περιουσίας», Κεφάλαιο Δ' με τίτλο «Έκπτωση χρεών, βαρών και κληροδοτημάτων», Κεφάλαιο Ε' με τίτλο «Απαλλαγές από τον φόρο», Κεφάλαιο ΣΤ' με τίτλο «Βάση υπολογισμού και εκπτώσεις από τον φόρο» και Κεφάλαιο Ζ' με τίτλο «Υποβολή δήλωσης – Καταβολή φόρου» στα οποία αντίστοιχα περιέχονται τα άρθρα 54 έως 57, 58 έως 59, 60 έως	

70, 71 έως 74, 75 έως 76, 77 έως 83 και 84 έως 87, με τα οποία κωδικοποιούνται τα άρθρα 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, μερικώς τα άρθρα 25 και 26, 28, παρ. 1 έως 7 του άρθρου 29, 30, 31, 32, ενότητα Α' του άρθρου 61, 62, 63, 82 και 101 του ν. 2961/2001.	
Άρθρο 54 Έννοια και περιεχόμενο της κτήσης αιτία θανάτου	Με το άρθρο 54 κωδικοποιείται το άρθρο 2 του ν. 2961/2001, όπως η περ. ε) της παρ. 1 τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3427/2005 με τις αναγκαίες συντακτικές και γραμματικές διορθώσεις και με τις ακόλουθες επισημάνσεις: α) στην παρ. 1 κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2961/2001 και στην περ. α) αυτής προστίθεται στις περιπτώσεις των κατά πλάσμα δικαίου κτήσεων αιτία θανάτου η περίπτωση της δωρεάς αιτία θανάτου ολόκληρης περιουσίας, η οποία ρυθμίζεται με το άρθρο 37 του κωδικοποιούμενου ν. 2961/2001 για λόγους ορθής αποτύπωσης και νοηματικής διασύνδεσης των διατάξεων του κωδικοποιητικού νόμου, ενώ στην περ. ε) της ίδιας παραγράφου προστίθεται η έννοια «νομική οντότητα», η οποία έχει ενταχθεί στο γενικό πεδίο εφαρμογής του κωδικοποιητικού νόμου για λόγους εναρμόνισης με το ρυθμιστικό περιεχόμενο του Κ.Φ.Δ. και β) στις παρ. 2 και 3 κωδικοποιούνται αντίστοιχα οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 2 του ν. 2961/2001.
Άρθρο 55 Περιουσία που υποβάλλεται σε φόρο	Με το άρθρο 55 κωδικοποιείται το άρθρο 3 του ν. 2961/2001, το οποίο ορίζει τις γενικές αρχές που διέπουν τη φορολογία κληρονομιών και την περιουσία που υποβάλλεται σε φόρο κληρονομιάς. Ειδικότερα: α) στις παρ. 1 και 2 κωδικοποιούνται αντίστοιχα οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 3 του ν. 2961/2001 με περαιτέρω λεκτικές αναδιατυπώσεις, β) στην παρ. 3 κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 2961/2001, με την οποία καθιερώνεται τεκμήριο κληρονομιαίας περιουσίας από την εκποίηση μετοχών, μη εισηγμένων τίτλων και συμμετοχών σε εταιρείες με την προσθήκη και της έννοιας της νομικής οντότητας σε εναρμόνιση με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο του Κ.Φ.Δ. και το άρθρο 53 του παρόντος Κώδικα, και γ) στην παρ. 4 κωδικοποιείται η παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 2961/2001.
Άρθρο 56 Υποκείμενο του φόρου	Με το άρθρο 56 κωδικοποιείται το άρθρο 5 του ν. 2961/2001, το οποίο ορίζει το πρόσωπο που είναι υπόχρεο σε φόρο κληρονομιάς και γίνονται περαιτέρω λεκτικές αναδιατυπώσεις.
Άρθρο 57	Με το άρθρο 57 κωδικοποιείται το άρθρο 4 του ν. 2961/2001, το οποίο ρυθμίζει τον συνυπολογισμό δωρεών και γονικών

Συνυπολογισμός δωρεών και γονικών παροχών	παροχών στην κτήση αιτία θανάτου μεταξύ των ίδιων προσώπων και γίνονται περαιτέρω λεκτικές αναδιατυπώσεις, διόρθωση στην παραπομπή σύμφωνα με το νέο περιεχόμενο του παρόντος Κώδικα και αρίθμηση των εδαφίων του άρθρου 4 του ν. 2961/2001 σε παραγράφους. Ειδικότερα στην παρ. 1 κωδικοποιείται το πρώτο εδάφιο του άρθρου 4 του ν. 2961/2001 και στην παρ. 2 κωδικοποιείται το δεύτερο εδάφιο του ίδιου άρθρου.
Άρθρο 58 Χρόνος γένεσης φορολογικής υποχρέωσης	Με το άρθρο 58 κωδικοποιείται το άρθρο 6 του ν. 2961/2001, το οποίο ορίζει τον χρόνο κατά τον οποίο γεννάται η φορολογική υποχρέωση στην κτήση αιτία θανάτου και στην περίπτωση κήρυξης προσώπου ως άφαντου. Στις παρ. 1 και 2 κωδικοποιούνται αντίστοιχα οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 6 του ν. 2961/2001 με τις αναγκαίες γραμματικές και συντακτικές προσαρμογές.
Άρθρο 59 Μετάθεση του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης	Με το άρθρο 59 κωδικοποιείται το άρθρο 7 του ν. 2961/2001, όπως η περ. ι) αυτού, που είχε καταργηθεί με την περ. α) της παρ. Α1 του άρθρου 25 του ν. 3842/2010, επανήλθε σε ισχύ, θεωρούμενη ως ουδέποτε καταργηθείσα, και τροποποιήθηκε με την προσθήκη σε αυτή δύο τελευταίων εδαφίων με τις παρ. 1 και 2 αντίστοιχα του άρθρου 113 του ν. 4537/2018, το οποίο καθορίζει περιοριστικά και εξαντλητικά τις περιπτώσεις μετάθεσης του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης στην κτήση αιτία θανάτου. Ειδικότερα στις περ. α) έως ιθ) κωδικοποιούνται αντίστοιχα οι περ. α) έως ιθ) του άρθρου 7 του ν. 2961/2001 με γλωσσικές προσαρμογές και διορθώσεις στις παραπομπές, με αντικατάσταση της φράσης «στον προϊστάμενο της αρμόδιας Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας (Δ.Ο.Υ.)» από τη φράση «στη Φορολογική Διοίκηση» για λόγους συμβατότητας με τον Κ.Φ.Δ. και απαλοιφή της αναφοράς στο άρθρο 100 του ν. 2961/2001 για την εκκαθάριση του φόρου βάσει δήλωσης μετά το τέλος της πτωχευτικής διαδικασίας για τους ίδιους λόγους.
Άρθρο 60 Χρόνος και τρόπος προσδιορισμού αξίας	Με το άρθρο 60 κωδικοποιείται το άρθρο 9 του ν. 2961/2001, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 άρθρου 1 του ν. 3634/2008 (Α’ 9) με τις ακόλουθες επισημάνσεις: α) απαλείφεται η αρίθμηση λόγω της κατάργησης της παρ. 2 με την παρ. 3 άρθρου 1 ν. 3634/2008, β) αναδιατυπώνεται για λόγους ορθότερης αποτύπωσης της αξίας όλων των περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν αντικείμενο της κτήσης αιτία θανάτου με διόρθωση της παραπομπής.
Άρθρο 61 Αξία απαιτήσεων	Με το άρθρο 61 κωδικοποιείται το άρθρο 11 του ν. 2961/2001 με το οποίο προσδιορίζεται η αξία των χρηματικών

	απαιτήσεων που αποτελούν αντικείμενο της κτήσης αιτία θανάτου και γίνονται αναδιατυπώσεις ως ακολούθως: α) Στην παρ. 1 κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 2961/2001. β) Στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 2961/2001 με αναδιατύπωση της έννοιας της φορολογητέας αξίας των εν μέρει εισπράξιμων απαιτήσεων σε εναρμόνιση με τα οριζόμενα στον Κ.Φ.Δ. λόγω της σιωπηρής κατάργησης των διατάξεων του ν. 2961/2001 που ρύθμιζαν την έννοια του τίτλου βεβαίωσης του φόρου.
Άρθρο 62 Αξία τίτλων	Με το άρθρο 62 κωδικοποιείται το άρθρο 12 του ν. 2961/2001, όπως η παρ. 1 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 3220/2004 μετά και την προσθήκη της παρ. 4 με την παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 3091/2002 και της παρ. 5 με την υποπαρ. 2 της παρ. Α' του άρθρου 25 του ν. 3842/2010, με το οποίο προσδιορίζεται η φορολογητέα αξία των εισηγμένων μετοχών και άλλων τίτλων κινητών αξιών και των μετοχών μη εισηγμένων εταιρειών, εταιρικών μεριδίων κ.λπ. με λεκτικές αναδιατυπώσεις και αναδιάρθρωση στη δομή των παραγράφων και εδαφίων του ως ακολούθως: α) στην παρ. 1 κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 2961/2001, β) στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 2961/2001 και στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 η φράση «τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας» αντικαθίσταται από τη φράση «τη Φορολογική Διοίκηση», γ) στην παρ. 3 κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 2961/2001 με εκτεταμένες λεκτικές αναδιατυπώσεις, προκειμένου να αποδίδεται αληθώς το κανονιστικό τους περιεχόμενο, δ) στην παρ. 4 κωδικοποιείται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 2961/2001, ε) στην παρ. 5 κωδικοποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 2961/2001 και στ) στην παρ. 6 κωδικοποιείται η παρ. 5 του άρθρου 12 του ν. 2961/2001 με λεκτικές αναδιατυπώσεις. ζ) Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 2961/2001 απαλείφεται λόγω εξάντλησης του ρυθμιστικού του περιεχομένου μετά από την έκδοση της υπό στοιχεία 1031583/253/Α' 0013/1.4.2003 απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών «Προσδιορισμός της φορολογητέας αξίας ολόκληρης επιχείρησης, μερίδων ή μεριδίων και μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο μετοχών που μεταβιβάζονται αιτία θανάτου, δωρεάς ή γονικής παροχής» (Β' 477).

Άρθρο 63 Αξία επίπλων και λοιπών κινητών αντικειμένων	Με το άρθρο 63 κωδικοποιείται το άρθρο 13 του ν. 2961/2001, όπως το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3091/2002 για τον προσδιορισμό της αξίας επίπλων και λοιπών κινητών αντικειμένων στην κτήση αιτία θανάτου με λεκτικές αναδιατυπώσεις και περαιτέρω αρίθμηση των παραγράφων του. Ειδικότερα: α) στην παρ. 1 κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 2961/2001, β) στην παρ. 2 κωδικοποιούνται τα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 2961/2001, και γ) στην παρ. 3 κωδικοποιούνται το τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 2961/2001.
Άρθρο 64 Αξία παροχών	Με το άρθρο 64 κωδικοποιείται το άρθρο 14 του ν. 2961/2001 που ορίζει τον τρόπο προσδιορισμού της αξίας παροχών για την επιβολή του φόρου κληρονομιάς με τις ακόλουθες επισημάνσεις: α) στην παρ. 1, στην οποία κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2961/2001 γίνονται λεκτικές αναδιατυπώσεις και διακρίνονται υποπεριπτώσεις γα), γβ), γγ), γδ), γε), γστ), γζ), γη) στην περίπτωση γ), β) στις παρ. 2, 3 και 4 κωδικοποιούνται αντίστοιχα οι παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 14 του ν. 2961/2001, γ) στην παρ. 5, στην οποία κωδικοποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 14 του ν. 2961/2001 με το οποίο ρυθμίζεται η διαδικασία επαναπροσδιορισμού της αξίας της παροχής και του αναλογούντος σ' αυτή φόρου σε περίπτωση θανάτου του δικαιούχου, γίνεται εκτεταμένη αναδιατύπωση, προκειμένου να αποτυπώνεται ορθά η ισχύουσα φορολογική διαδικασία προσδιορισμού του φόρου σύμφωνα με τον Κ.Φ.Δ. δ) στην παρ. 6 κωδικοποιείται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 14 του ν. 2961/2001 με λεκτικές αναδιατυπώσεις.
Άρθρο 65 Αξία επικαρπίας	Με το άρθρο 65 κωδικοποιείται το άρθρο 15 του ν. 2961/2001, όπως το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. Α.3 του άρθρου 25 του ν. 3842/2010 και η παρ. 10 προστέθηκε με την παρ. 3 άρθρου 12 του ν. 3091/2002 και τροποποιήθηκε με την παρ. 3 άρθρου 35 του ν. 3220/2004, το οποίο ρυθμίζει τον τρόπο προσδιορισμού της αξίας της επικαρπίας, με γλωσσικές και νομοτεχνικές βελτιώσεις και αναρίθμηση των παραγράφων του. Ειδικότερα:

	α) στις παρ. 1, 2 και 3 κωδικοποιούνται αντίστοιχα οι παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 15 του ν. 2961/2001, β) στην παρ. 4 κωδικοποιείται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 2961/2001, γ) στην παρ. 5 κωδικοποιείται το τρίτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 2961/2001, δ) στην παρ. 6 κωδικοποιείται η παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 2961/2001 με προσθήκη περιπτώσεων α) έως η), ε) στην παρ. 7 κωδικοποιείται η παρ. 5 του άρθρου 15 του ν. 2961/2001, στ) στην παρ. 8 κωδικοποιείται η παρ. 6 του άρθρου 15 του ν. 2961/2001, ζ) στην παρ. 9 κωδικοποιείται η παρ. 7 του άρθρου 15 του ν. 2961/2001. η) στην παρ. 10 κωδικοποιείται η παρ. 8 του άρθρου 15 του ν. 2961/2001 με αναδιατύπωση προς εναρμόνιση με τον Κ.Φ.Δ., κατ' αναλογία και της παρ. 5 του άρθρου 64 του παρόντος Κώδικα, θ) στην παρ. 11 κωδικοποιείται η παρ. 9 του άρθρου 15 του ν. 2961/2001 με αντικατάσταση της προθεσμίας των έξι (6) μηνών, η οποία αναφέρεται στην προθεσμία υποβολής της δήλωσης φόρου κληρονομίας από την προθεσμία εννέα (9) μηνών, προκειμένου να προσαρμοστεί με την ισχύουσα προθεσμία υποβολής της δήλωσης φόρου κληρονομίας σύμφωνα με την παρ. 5 της Ενότητας Α΄ του άρθρου 48 του ν. 4646/2019, η οποία τροποποίησε το άρθρο 62 του ν. 2961/2001 και της φράση «δήμοι και κοινότητες» από «Ο.Τ.Α». ι) στην παρ. 12 κωδικοποιείται η παρ. 10 του άρθρου 15 του ν. 2961/2001.
Άρθρο 66 Αξία και τρόπος φορολογίας της ψιλής κυριότητας	Με το άρθρο 66 κωδικοποιείται το άρθρο 16 του ν. 2961/2001, όπως η παρ. 2 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 3427/2005 και οι περ. δ) και ε) της παρ. 5 τροποποιήθηκαν με την παρ. Α4 του άρθρου 25 του ν. 3842/2010 και η παρ. 7 προστέθηκε με την παρ. Α5 του άρθρου 25 του ν. 3842/2010, το οποίο ρυθμίζει τον τρόπο προσδιορισμού της αξίας της ψιλής κυριότητας, με λεκτικές αναδιατυπώσεις και διορθώσεις στις παραπομπές ως ακολούθως: α) Στις παρ. 1 και 2 κωδικοποιούνται αντίστοιχα οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 16 του ν. 2961/2001. β) Στην παρ. 3 κωδικοποιούνται ως διακεκριμένες περ. α) και β) αντίστοιχα, το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 2961/2001.

	γ) Στην παρ. 4 κωδικοποιείται η παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 2961/2001 με εκτεταμένες νομοτεχνικές βελτιώσεις. δ) Στην παρ. 5 κωδικοποιείται η παρ. 5 του άρθρου 16 του ν. 2961/2001 με εκτεταμένες νομοτεχνικές και λεκτικές αναδιατυπώσεις και προσαρμογές των παραπομπών στον παρόντα Κώδικα. ε) Στην παρ. 6 κωδικοποιείται η παρ. 6 του άρθρου 16 του ν. 2961/2001 με επικαιροποίηση των αναφερόμενων εννοιών. στ) Στην παρ. 7 κωδικοποιείται η παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 2961/2001.
Άρθρο 67 Αξία και τρόπος φορολογίας του καταπιστεύματος	Με το άρθρο 67 κωδικοποιείται το άρθρο 17 του ν. 2961/2001, όπως το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιήθηκε διαδοχικά με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 3634/2008 και με την παρ. Α6 του άρθρου 25 του ν. 3842/2010, με λεκτικές αναδιατυπώσεις και αναδιάρθρωση των παραγράφων του με τις ακόλουθες επισημάνσεις: α) στην παρ. 1 κωδικοποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 2961/2001, α) στην παρ. 2 κωδικοποιούνται το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 2961/2001, β) στην παρ. 3 κωδικοποιείται το τέταρτο και τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 2961/2001, γ) στην παρ. 4 κωδικοποιείται η παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 2961/2001, δ) στις παρ. 5 και 6 κωδικοποιούνται οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 17 του ν. 2961/2001 αντίστοιχα.
Άρθρο 68 Αξία και τρόπος φορολογίας των περιουσιακών στοιχείων που έχουν απαλλοτριωθεί ή υποστεί ζημία μετά την κτήση	Με το άρθρο 68 κωδικοποιείται το άρθρο 18 του ν. 2961/2001, όπως η παρ. 3 αυτού προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3091/2002 (Α' 330) με το οποίο καθορίζονται η αξία και ο τρόπος φορολογίας των περιουσιακών στοιχείων που έχουν απαλλοτριωθεί ή υποστεί ζημία μετά την απόκτησή τους με λεκτικές αναδιατυπώσεις, σε εναρμόνιση με τον ισχύοντα Κ.Φ.Δ.. Ειδικότερα: α) στην παρ. 1 κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 2961/2001 με αρίθμηση των εδαφίων της παραγράφου αυτής σε α), β) και γ) β) στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 2961/2001, με απόδοση του αληθούς κανονιστικού περιεχομένου της διάταξης αναφορικά με την έννοια της φυσικής καταστροφής και ενδεικτικής απαρίθμησης των περιπτώσεων αυτής, γ) η παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 2961/2001 απαλείφεται λόγω εξάντλησης του ρυθμιστικού της περιεχομένου.

Άρθρο 69 Φορολογία των αδιαίρετων ή ενωμένων λογαριασμών	Με το άρθρο 69 κωδικοποιείται το άρθρο 19 του ν. 2961/2001, το οποίο ρυθμίζει τη φορολογική αντιμετώπιση των αδιαίρετων ή ενωμένων λογαριασμών με την καθιέρωση σχετικού τεκμηρίου, με εκτεταμένες λεκτικές και νομοτεχνικές αναδιατυπώσεις και με τις ακόλουθες επισημάνσεις: α) εισάγονται παρ. 1 και 2 στο κωδικοποιητικό άρθρο, β) αναδιατάσσεται το περιεχόμενο του άρθρου 19 του ν. 2961/2001 με κωδικοποίηση στις περ. α) και β) της παρ. 1, εν μέρει του πρώτου εδαφίου του άρθρου 19 του ν. 2961/2001 σχετικά με το αντικείμενο της φορολογίας και εν μέρει στην παρ. 2 σχετικά με την αμφισβήτηση του τεκμηρίου, ενώ στην περ. α) της παρ. 1 προστίθεται η φράση «νομικές οντότητες».
Άρθρο 70 Φορολογία των περιουσιακών στοιχείων που παραχωρούνται στο Ελληνικό Δημόσιο	Με το άρθρο 70 κωδικοποιείται το άρθρο 20 του ν. 2961/2001 που ρυθμίζει τη φορολογική αντιμετώπιση κληρονομιαίων περιουσιακών στοιχείων που παραχωρούνται στο Ελληνικό Δημόσιο με τις ακόλουθες επισημάνσεις: α) στις παρ. 1 έως 5 κωδικοποιούνται αντίστοιχα οι παρ. 1 έως 5 πλην του τελευταίου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 20 του ν. 2961/2001, β) στην παρ. 6 κωδικοποιείται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 20 του ν. 2961/2001, γ) η κωδικοποιητική διάταξη της παρ. 4 αναδιατυπώνεται ως προς το απώτατο χρονικό σημείο μέχρι το οποίο είναι δυνατή η παραχώρηση των περιουσιακών στοιχείων ή η εκχώρηση των απαιτήσεων στο Ελληνικό Δημόσιο, με αντικατάσταση της φράσης «και την πραγματοποίηση ή ματαίωση της διοικητικής επίλυσης της φορολογικής διαφοράς» με τη φράση «τη λήξη της προθεσμίας για την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής κατά της πράξης προσδιορισμού του φόρου σύμφωνα με το άρθρο 72 του Κ.Φ.Δ.» προς αντιστοίχιση με τον Κ.Φ.Δ. και δ) τα εδάφια πρώτο και δεύτερο της παρ. 5 αναδιατυπώνονται εκτενώς μεταξύ άλλων με απαλοιφή της φράσης «φόρος μεταβίβασης» λόγω έλλειψης εισαγωγικής προϋπόθεσης και του σχετικού ανώτατου ορίου ως προς τα δικαιώματα των συμβολαιογράφων και των προϊσταμένων των κτηματολογικών γραφείων λόγω ισχύος της ειδικότερης νομοθεσίας που διέπει τα δικαιώματα αυτών, στις περιπτώσεις που ο συμβαλλόμενος είναι το Ελληνικό Δημόσιο.
Άρθρο 71 Έκπτωση χρεών	Με το άρθρο 71 κωδικοποιείται το άρθρο 21 του ν. 2961/2001, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 4 του άρθρου 92 και με την παρ. 5 του άρθρου 97 του ν. 5217/2025 με τις οποίες τροποποιήθηκε η παρ. 5 και καταργήθηκε η παρ.

	4 αυτού αντίστοιχα, και το οποίο προσδιορίζει τα χρέη και τη διαδικασία έκπτωσης χρεών από το ενεργητικό της κληρονομικής μερίδας του υπόχρεου σε φόρο κληρονομίας προσώπου, με εκτεταμένες λεκτικές και νομοτεχνικές αναδιατυπώσεις και περαιτέρω προσαρμογές ως εξής: α) στην παρ. 1 κωδικοποιείται εν μέρει η παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 2961/2001 με προσαρμογή των περ. Α', Β', Γ' και Δ' της παραγράφου αυτής και αντικατάσταση της αναφοράς στα «εμπορικά βιβλία» με την αναφορά σε «λογιστικά αρχεία» σε εναρμόνιση με τη νομοθεσία περί Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (ν. 4308/2014, Α΄ 251). β) η περ. Β' της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 2961/2001 απαλείφεται λόγω της κατάργησης του όρου «προίκα» και των λοιπών σχετικών όρων, γ) στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 2961/2001 με ένταξη στο ρυθμιστικό της πεδίο και των μερών του συμφώνου συμβίωσης, δ) στην παρ. 3 κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 2961/2001, με αντικατάσταση του όρου «αίτηση» με τον όρο «δήλωση» προς εναρμόνιση με τον Κ.Φ.Δ., ε) στην παρ. 4 κωδικοποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 21 του ν. 2961/2001, το οποίο αναδιατυπώνεται για λόγους νοηματικής εναρμόνισης και διασύνδεσής του με την παρ. 3. στ) στην παρ. 5 κωδικοποιούνται το δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 21 του ν. 2961/2001.
Άρθρο 72 Έκπτωση βαρών	Με το άρθρο 72 κωδικοποιείται το άρθρο 22 του ν. 2961/2001 που ρυθμίζει την έκπτωση βαρών από την κληρονομική μερίδα με προσαρμογή των δραχμικών ποσών σε ευρώ και μεταβολή του οργάνου της παρεχόμενης εξουσιοδότησης από τον Υπουργό Οικονομικών στον Διοικητή της ΑΑΔΕ (περ. 134 του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Δ6Α 1015213 ΕΞ 2013/28.1.2013 κοινής απόφασης του Υπουργού Οικονομικών και του Υφυπουργού Οικονομικών - Β΄ 130, διόρθ. σφάλμ. Β' 372).
Άρθρο 73 Έκπτωση κληροδοτημάτων	Με το άρθρο 73 κωδικοποιείται το άρθρο 23 του ν. 2961/2001 και γίνονται εκτεταμένες λεκτικές και νομοτεχνικές αναδιατυπώσεις, επικαιροποιήσεις και διορθώσεις στις παραπομπές. Ειδικότερα: α) Στην παρ. 1 κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 2961/2001. β) Στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 2961/2001 και η αναφορά στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου αυτής για νέα εκκαθάριση του φόρου σύμφωνα με το άρθρο 100 του ν. 2961/2001 σε περίπτωση καταβολής

	του κληροδοτήματος μετά από την υποβολή της δήλωσης προσαρμόζεται και αντικαθίσταται με την αναφορά σε νέο προσδιορισμό του φόρου σύμφωνα με τον Κ.Φ.Δ., ο οποίος ρυθμίζει τη διαδικασία προσδιορισμού του φόρου σε όλες τις φορολογίες. γ) Στις παρ. 3, 4, 5 και 6 κωδικοποιούνται αντίστοιχα οι παρ. 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 23 του ν. 2961/2001.
Άρθρο 74 Επιμερισμός χρεών	Με το άρθρο 74 κωδικοποιείται το άρθρο 24 του ν. 2961/2001, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 3634/2008 με την προσθήκη τελευταίου εδαφίου στην παρ. 6, το οποίο στη συνέχεια αντικαταστάθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 3815/2010 (Α' 5) και το οποίο (εδάφιο) καταργήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 25 του ν. 3842/2010. Ειδικότερα στις παρ. 1, 2, 3, 4, 5 και 6 κωδικοποιούνται αντίστοιχα οι παρ. 1, 2, 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 24 του ν. 2961/2001.
Άρθρο 75 Γενικές απαλλαγές από τον φόρο	Με το άρθρο 75 κωδικοποιείται μερικώς το άρθρο 25, όπως η περ. α) της παρ. 1 τροποποιήθηκε με την περ. β) της παρ. 8 του άρθρου 25 της ενότητας Α΄ του ν. 3842/2010 και οι περ. β), γ, ε), στ) και ζ) καταργήθηκαν με την περ. α) της παρ. 8 του άρθρου 25 της ενότητας Α΄ του ν. 3842/2010, η περ. α) της παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου του 16 ν. 3522/2006 και την παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4110/2013, η περ. γ) της παρ. 2 τροποποιήθηκε με το άρθρο 57 του ν. 4916/2022, οι παρ. β) και δ) της παρ. 2 καταργήθηκαν με την περ. α) της παρ. 8 του άρθρου 25 της ενότητας Α΄ του ν. 3842/2010 και η περ. ε) που είχε καταργηθεί με την περ. α) της παρ. 8 του άρθρου 25 της ενότητας Α΄ του ν. 3842/2010 επανήλθε σε ισχύ από την κατάργησή της με την περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3943/2011, οι περ. στ) και ζ) της παρ. 2 προστέθηκαν με την παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 3091/2002 και η περ. ζ) της παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 3815/2010, η περ. η) της παρ. 2 προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 3610/2007 (Α' 258), η περ. θ) προστέθηκε με το άρθρο 58 του ν. 5039/2023 (Α' 83), η περ. ι) προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 162 του ν. 5187/2025 (Α' 48), η παρ. 3 προστέθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 25 της ενότητας Α΄ του ν. 3842/2010, και η περ. β) της παρ. 3 τροποποιήθηκε με το άρθρο 15 του ν. 4484/2017. Στο άρθρο αυτό, το οποίο περιλαμβάνει απαλλακτικές διατάξεις από τον φόρο κληρονομιάς καθώς και διατάξεις με τις οποίες ρυθμίζεται η φορολόγηση με αυτοτελή συντελεστή, γίνονται εκτεταμένες λεκτικές αναδιατυπώσεις και νομοτεχνικές βελτιώσεις. Ειδικότερα:

	α) Στην παρ. 1 κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 2961/2001 και στην περ. β) της παραγράφου αυτής προστίθεται η λέξη «νομική οντότητα» λόγω της συμπερίληψής της στο γενικό πεδίο εφαρμογής του Μέρους Β΄ του άρθρου 53. β) Στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 2961/2001 και η περ. α) της παραγράφου αυτής σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της απαλλαγής αναδιατυπώνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4110/2013 και απαλείφεται η περ. ι) της παραγράφου αυτής, η οποία προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 162 του ν. 5187/2025 (Α' 48) λόγω κωδικοποίησής της στο άρθρο 97 του παρόντος Κώδικα ως περ. ε) της ενότητας Β΄. γ) Στην παρ. 3 κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 25 του ν. 2961/2001 και στην περ. α) η φράση «οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, οι δήμοι, οι κοινότητες» αντικαθίσταται από την έννοια «Ο.Τ.Α».
Άρθρο 76 Ειδική απαλλαγή από τον φόρο για κτήση πρώτης κατοικίας	Με το άρθρο 76 κωδικοποιείται μερικώς το άρθρο 26 του ν. 2961/2001, όπως οι παρ. 1 έως 4, 6 και 7 τροποποιήθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 3091/2002 και στη συνέχεια οι παρ. 1 και 2 της ενότητας Α τροποποιήθηκαν με την παρ. 10 της ενότητας Α του άρθρου 25 του ν. 3842/2010, το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιήθηκε και το τέταρτο εδάφιο της ίδιας παραγράφου καταργήθηκε με το άρθρο 14 του ν. 4474/2017, το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 προστέθηκε με την παρ. 11 της ενότητας Α του άρθρου 25 του ν. 3842/2010, το τρίτο εδάφιο της παρ. 4 προστέθηκε με την παρ. 12 της ενότητας Α του άρθρου 25 του ν. 3842/2010 (Α' 58) και οι Ενότητες Β, Γ, Δ και Ε του άρθρου 26 του ν. 2961/2001 καταργήθηκαν με την παρ. 13 του άρθρου 25 του ν. 3842/2010 και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 92 του ν. 5217/2025. Στο άρθρο αυτό, με το οποίο ρυθμίζεται η χορήγηση της απαλλαγής πρώτης κατοικίας στην κτήση αιτία θανάτου γίνεται εκτεταμένη αναδιάταξη των παραγράφων και εδαφίων του, εισάγονται επιμέρους ενότητες για λόγους εναρμόνισης της δομής του με την αντίστοιχη του Κεφαλαίου Β΄ του Τμήματος IV του Μέρους Α΄ του ν. 2961/2001 για την απαλλαγή πρώτης κατοικίας με επαχθή αιτία και επέρχονται σειρά από λεκτικές και νομοτεχνικές αναδιατυπώσεις. Ειδικότερα: α) Στην παρ. 1 της ενότητας Α κωδικοποιούνται το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 της ενότητας Α΄ του άρθρου 26 του ν. 2961/2001, με ένταξη στους δικαιούχους της απαλλαγής, κατ' εξομοίωση με τον σύζυγο, και του μέρους

	του συμφώνου συμβίωσης του ν. 4356/2015 και με αντικατάσταση των λέξεων «δημοτικό ή κοινοτικό διαμέρισμα» με τις λέξεις «κοινοτικό διαμέρισμα ή δημοτική ενότητα». β) Στην παρ. 2 της ενότητας Α κωδικοποιείται η παρ. 2 της ενότητας Α του άρθρου 26 του ν. 2961/2001. γ) Στην παρ. 3 της ενότητας Α κωδικοποιείται το ένατο εδάφιο της παρ. 1 της ενότητας Α του άρθρου 26 του ν. 2961/2001. δ) Στην παρ. 4 της ενότητας Α κωδικοποιείται η παρ. 7 της ενότητας Α του άρθρου 26 του ν. 2961/2001. ε) Στην παρ. 1 της ενότητας Β κωδικοποιούνται το τέταρτο, πέμπτο, έκτο, έβδομο και όγδοο εδάφιο της παρ. 1 της ενότητας Α΄ του άρθρου 26 του ν. 2961/2001, με λεκτικές αναδιατυπώσεις. στ) Στην παρ. 2 της ενότητας Β κωδικοποιούνται το δέκατο και ενδέκατο εδάφιο της παρ. 1 της ενότητας Α΄ του άρθρου 26 του ν. 2961/2001. ζ) Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 της ενότητας Α΄ του άρθρου 26 του ν. 2961/2001 δεν κωδικοποιείται στο παρόν άρθρο καθόσον κωδικοποιείται ως μεταβατική διάταξη στην παρ. 1 του άρθρου 115 του παρόντος Κώδικα. η) Στην ενότητα Γ κωδικοποιείται το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 της ενότητας Α του άρθρου 26 του ν. 2961/2001. θ) Στην παρ. 1 της ενότητας Δ κωδικοποιούνται τα εδάφια πρώτο και δεύτερο της παρ. 3 της ενότητας Α του άρθρου 26 του ν. 2961/2001. ι) Στην παρ. 2 της ενότητας Δ κωδικοποιείται το τρίτο εδάφιο της παρ. 3 της ενότητας Α του άρθρου 26 του ν. 2961/2001. ια) Στην παρ. 3 της ενότητας Δ κωδικοποιείται το τέταρτο εδάφιο της παρ. 3 της ενότητας Α του άρθρου 26 του ν. 2961/2001. ιβ) Στην παρ. 1 της ενότητας Ε κωδικοποιούνται τα εδάφια πρώτο, δεύτερο και τρίτο της παρ. 4 της ενότητας Α του άρθρου 26 του ν. 2961/2001. ιγ) Στην παρ. 2 της ενότητας Ε κωδικοποιείται το τέταρτο εδάφιο της παρ. 4 της ενότητας Α του άρθρου 26 του ν. 2961/2001 με λεκτικές αναδιατυπώσεις και προσαρμογή στις ρυθμίσεις του Κ.Φ.Δ. με εισαγωγή της έννοιας της «δήλωσης» αντί της «βεβαίωσης» για την άρση της απαλλαγής και του «αποδεικτικού καταβολής». ιδ) Στην παρ. 3 της ενότητας Ε κωδικοποιούνται οι παρ. 5 και 6 της ενότητας Α του άρθρου 26 του ν. 2961/2001 με διαγραφή του πρόσθετου φόρου και αντικατάσταση από τα πρόστιμα του Κ.Φ.Δ..

	ιε) Στην ενότητα ΣΤ κωδικοποιείται η παρ. 8 της ενότητας Α του άρθρου 26 του ν. 2961/2001 με αντικατάσταση του οργάνου στο οποίο παρέχεται εξουσιοδότηση από τον Υπουργό Οικονομικών στον Διοικητή της ΑΑΔΕ σύμφωνα με την περ. 135 του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Δ6Α 1015213/ΕΞ 2013/28.1.2013 κοινής απόφασης του Υπουργού Οικονομικών και του Υφυπουργού Οικονομικών (Β΄ 130, διόρθ. σφάλμ. 372).
Άρθρο 77 Υπολογισμός του φορολογητέου ποσού	Με το άρθρο 77 κωδικοποιείται το άρθρο 28 του ν. 2961/2001, όπως η παρ. 1 τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 1 του ν. 3634/2008 και το τελευταίο εδάφιο αυτής απαλείφθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 1 του ν. 3815/2010, περί υπολογισμού του φορολογητέου ποσού, με τις ακόλουθες επισημάνσεις: α) στην παρ. 1 κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 2961/2001, με προσαρμογή στις παραπομπές των μνημονευόμενων άρθρων. β) στην παρ. 2 κωδικοποιείται η αντίστοιχη παρ. 2 του άρθρου 28 του ν. 2961/2001.
Άρθρο 78 Κατάταξη των φορολογουμένων σε κατηγορίες	Με το άρθρο 78 κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 2961/2001, όπως αυτή τροποποιήθηκε διαδοχικά με την παρ. 5 του άρθρου 12 του ν. 3091/2002, με την παρ. 5 του άρθρου 20 του ν. 3427/2005, με την παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3554/2007 (Α' 80), με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3634/2008, με το άρθρο 1 του ν. 3815/2010 και με την παρ. 14 της Ενότητας Α' του άρθρου 25 του ν. 3842/2010, σχετικά με την κατάταξη των δικαιούχων της αιτία θανάτου κτήσης, σε κατηγορίες, με τις ακόλουθες επισημάνσεις: α) Στην παρ. 1 κωδικοποιούνται τα τέσσερα πρώτα εδάφια της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 2961/2001. Ειδικότερα, στην περ. α) του δεύτερου εδαφίου που αφορά την Α΄ Κατηγορία, προστίθεται πλην του συζύγου του κληρονομουμένου και «το πρόσωπο που είχε συνάψει σύμφωνο συμβίωσης με τον κληρονομούμενο». Περαιτέρω η περ. γ) της Α΄ Κατηγορίας που αφορά τους κατιόντες πρώτου βαθμού διακρίνεται σε υποπεριπτώσεις: γα) στην οποία προστίθενται πλην των τέκνων από νόμιμο γάμο και τα τέκνα από σύμφωνο συμβίωσης, γβ) και γγ) στην οποία προστίθενται οι λέξεις «τέκνα αναγνωρισμένα» σε αντικατάσταση της λέξης «νομιμοποιηθέντα». Στην περ. η) του τρίτου εδαφίου που αφορά τη Β΄ Κατηγορία, στην οποία αναφέρονται τα τέκνα από προηγούμενο γάμο του συζύγου, προστίθενται οι λέξεις «ή προηγούμενο σύμφωνο συμβίωσης αυτού». β) Στην παρ. 2 κωδικοποιούνται το πέμπτο και το έκτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 2961/2001, σχετικά με την

	υιοθεσία και την κατάταξη σε κατηγορία του υιοθετηθέντος, με κατάλληλες λεκτικές και λοιπές αναδιατυπώσεις. γ) Στην παρ. 3 κωδικοποιείται το έβδομο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 2961/2001, σχετικά με τη σχολάζουσα κληρονομία και την κατάταξή της στη Γ΄ Κατηγορία, με φραστικές και λοιπές αναγκαίες προσαρμογές σε εναρμόνιση με τον Κ.Φ.Δ. καθώς και προσαρμογή ως προς την παραπομπή.
Άρθρο 79 Φορολογικές κλίμακες και ειδικές περιπτώσεις υπολογισμού του φόρου	Με το άρθρο 79 κωδικοποιούνται οι παρ. 2 έως 7 του άρθρου 29 του ν. 2961/2001, όπως η παρ. 3 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 12 του ν. 3091/2002, και εν συνεχεία το άρθρο 29 τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του ν. 3634/2008, με το άρθρο 1 του ν. 3815/2010 (Α' 5) και με την παρ. 14 της ενότητας Α του άρθρου 25 του ν. 3842/2010, με λεκτικές αναδιατυπώσεις και προσαρμογή στα παραπεμπόμενα άρθρα. Ειδικότερα: α) στην παρ. 1 κωδικοποιείται η παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 2961/2001 σχετικά με τις τρεις φορολογικές κλίμακες, β) στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 29 του ν. 2961/2001 σχετικά με την έκπτωση λόγω αναπηρίας, γ) στην παρ. 3 κωδικοποιείται η παρ. 4 του άρθρου 29 του ν. 2961/2001, δ) στην παρ. 4 κωδικοποιείται η παρ. 5 του άρθρου 29 του ν. 2961/2001, με αναδιάρθρωση του περιεχομένου της κωδικοποιούμενης διάταξης. ε) στην παρ. 5 κωδικοποιείται η παρ. 6 του άρθρου 29 του ν. 2961/2001, στ) στην παρ. 6 κωδικοποιείται η παρ. 7 του άρθρου 29 του ν. 2961/2001, ζ) απαλείφεται η παρ. 8 του άρθρου 29 του ν. 2961/2001, αναφορικά με την απόδοση ποσοστού του φόρου τρία τοις εκατό (3%) υπέρ δήμων και κοινοτήτων δεδομένου ότι αυτό έχει καταργηθεί με την περ. ι) της παρ. 6 του άρθρου 28 του ν. 1828/1989. Κατά τα λοιπά, αναφορικά με την απόδοση ποσοστού επτά τοις εκατό (7%) στα ταμεία οδοποιίας σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 3155/1955 θεωρείται σιωπηρά καταργημένη καθόσον ορίστηκε μεταγενέστερα με τις παρ. 1 και 4 του άρθρου 7 του ν.δ. 3620/1956 ότι τα νομαρχιακά ταμεία συγχωνεύονται με τα ταμεία οδοποιίας των νομών και ορίστηκε ότι οι διατάξεις του ν. 3155/1955 για την επιβολή εισφορών υπέρ των ταμείων οδοποιίας ισχύουν και υπέρ των νομαρχιακών ταμείων. Περαιτέρω, με τις παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 36 του ν. 2218/1994 τα νομαρχιακά ταμεία καταργήθηκαν και οι πόροι τους ορίστηκε ότι αποτελούν

	πόρους των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων. Με το άρθρο 283 του ν. 3852/2010, οι περιφέρειες υπεισήλθαν αυτοδικαίως σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, ενώ οι κεντρικοί αυτοτελείς πόροι (ΚΑΠ) προβλέφθηκαν ως πόροι των Περιφερειών και προέρχονται από τις πηγές εσόδων που ορίζονται στο άρθρο 260 του ως άνω νόμου, στις διατάξεις του οποίου δεν συμπεριλαμβάνεται η ανωτέρω εισφορά.
Άρθρο 80 Υπολογισμός του φόρου σε περίπτωση αποποίησης	Με το άρθρο 80 κωδικοποιείται το άρθρο 30 του ν. 2961/2001, σχετικά με τον υπολογισμό του φόρου σε περίπτωση αποποίησης.
Άρθρο 81 Προσδιορισμός του φόρου σε σχολάζουσα κληρονομία	Με το άρθρο 81 κωδικοποιείται το άρθρο 101 του ν. 2961/2001, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 92 του ν. 5217/2025, το οποίο ρυθμίζει τον τρόπο προσδιορισμού του φόρου σε περίπτωση σχολάζουσας κληρονομιάς με πλήρη αναδιάρθρωση του περιεχομένου του και λεκτικές και νομοτεχνικές αναδιατυπώσεις. Ειδικότερα: α) στην παρ. 1 κωδικοποιείται η παρ. 2 του άρθρου 101 του ν. 2961/2001, β) στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 101 του ν. 2961/2001 με διαγραφή του «άρθρου 100» και αναδιατύπωση του τρόπου προσδιορισμού του φόρου, όταν υποβάλλεται δήλωση από τους κληρονόμους, σύμφωνα με τον Κ.Φ.Δ.. γ) στην παρ. 3 κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 101 του ν. 2961/2001.
Άρθρο 82 Έκπτωση φόρου συνυπολογιζόμενων δωρεών και γονικών παροχών	Με το άρθρο 82 κωδικοποιείται το άρθρο 31 του ν. 2961/2001, με λεκτικές αναδιατυπώσεις και προσαρμογές των παραπομπών. Ειδικότερα: α) στην παρ. 1 κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 2961/2001, σχετικά με τον συνυπολογισμό, ενώ απαλείφεται η (τελευταία) φράση «ο οποίος υπολογίζεται και για τις γονικές παροχές και προίκες, σαν αυτές να είχαν φορολογηθεί ως δωρεές», καθώς έχει εξαντληθεί το ρυθμιστικό της περιεχόμενο, β) στην παρ. 2 κωδικοποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 2961/2001, γ) στην παρ. 3 κωδικοποιείται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 2961/2001.

Άρθρο 83 Έκπτωση φόρου αλλοδαπής	Με το άρθρο 83 κωδικοποιείται το άρθρο 32 του ν. 2961/2001, με λεκτικές αναδιατυπώσεις και προσαρμογές των παραπομπών. Ειδικότερα: α) στην παρ. 1 κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 2961/2001, σχετικά με την έκπτωση φόρου αλλοδαπής, β) στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 2961/2001, γ) στην παρ. 3 κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 32 του ν. 2961/2001, δ) στην παρ. 4 κωδικοποιείται η παρ. 4 του άρθρου 32 του ν. 2961/2001, με τις αναγκαίες προσαρμογές για εναρμόνιση με τον Κ.Φ.Δ.
Άρθρο 84 Υπόχρεοι υποβολής δήλωσης	Με το άρθρο 84 κωδικοποιείται η ενότητα Α΄ του άρθρου 61 του ν. 2961/2001, όπως ο τίτλος του άρθρου 61 και η ενότητα Α' τροποποιήθηκαν με την παρ. Α.4 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019, η ενότητα Β΄ καταργήθηκε με την παρ. Α.2 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019, η παρ. 10 προστέθηκε και η αρχική παρ. 10 αναριθμήθηκε σε παρ. 11 με την παρ. Α.4 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019 και η παρ. 4 καταργήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 97 του ν. 5217/2025, καθώς και το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 67 του ν. 2961/2001 με λεκτικές αναδιατυπώσεις, προσαρμογή των παραπομπών στις νέες διατάξεις του παρόντος Κώδικα και εναρμόνιση προς τον Κ.Φ.Δ.. Ειδικότερα: α) στην παρ. 1 κωδικοποιείται η παρ. 1 της ενότητας Α του άρθρου 61 του ν. 2961/2001 με εννοιολογικές προσαρμογές ως προς την ανικανότητα και τον νόμιμο αντιπρόσωπο, β) στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 2 της ενότητας Α του άρθρου 61 του ν. 2961/2001, γ) στην παρ. 3 κωδικοποιείται η παρ. 3 της ενότητας Α του άρθρου 61 του ν. 2961/2001, ε) στην παρ. 4 κωδικοποιείται η παρ. 5 της ενότητας Α του άρθρου 61 του ν. 2961/2001, στ) στην παρ. 5 κωδικοποιείται η παρ. 6 της ενότητας Α του άρθρου 61 του ν. 2961/2001, ζ) στην παρ. 6 κωδικοποιείται η παρ. 7 της ενότητας Α του άρθρου 61 του ν. 2961/2001, η) στην παρ. 7 κωδικοποιείται η παρ. 8 της ενότητας Α του άρθρου 61 του ν. 2961/2001, θ) στην παρ. 8 κωδικοποιείται η παρ. 9 της ενότητας Α του άρθρου 61 του ν. 2961/2001, ι) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 9 κωδικοποιείται η παρ. 10 της ενότητας Α του άρθρου 61 του ν. 2961/2001, και στο δεύτερο εδάφιο αυτής κωδικοποιείται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1

	του άρθρου 67 του ν. 2961/2001, λόγω συνάφειας των σχετικών ρυθμίσεων, ια) στην παρ. 10 κωδικοποιείται η παρ.11 του άρθρου 61 του ν. 2961/2001.
Άρθρο 85 Προθεσμίες υποβολής δήλωσης	Με το άρθρο 85 κωδικοποιείται το άρθρο 62 του ν. 2961/2001, όπως η παρ. 1 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. Α.5 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019 σχετικά με τις προθεσμίες υποβολής δήλωσης, με λεκτικές αναδιατυπώσεις. Ειδικότερα: α) στην παρ. 1 του άρθρου 85 κωδικοποιούνται οι περ. α και β της παρ. 1 του άρθρου 62 του ν. 2961/2001, β) στην παρ. 2 του άρθρου 85 κωδικοποιείται η παρ. 2 του άρθρου 62 του ν. 2961/2001.
Άρθρο 86 Έναρξη προθεσμίας υποβολής δήλωσης	Με το άρθρο 86 κωδικοποιείται το άρθρο 63 του ν. 2961/2001, όπως η περ. γ) της παρ. 2 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. Α.6 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019, σχετικά με την έναρξη προθεσμίας υποβολής δήλωσης, με τις ακόλουθες επισημάνσεις: α) στην παρ. 1 κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 63 του ν. 2961/2001, β) στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 2 του άρθρου 63 του ν. 2961/2001, με οριακές λεκτικές αναδιατυπώσεις και προσαρμογή ως προς την παραπομπή του μνημονευόμενου άρθρου.
Άρθρο 87 Καταβολή του φόρου	Με το άρθρο 87 κωδικοποιείται το άρθρο 82 του ν. 2961/2001, όπως οι παρ. 1 και 2 αυτού τροποποιήθηκαν με την παρ. 14 του άρθρου 1 του ν. 3634/2008 και στη συνέχεια το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιήθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 1 του ν. 3815/2010, το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 τροποποιήθηκε με την περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3943/2011, η παρ. 5 τροποποιήθηκε με το άρθρο 17 του ν. 5036/2023, η παρ. 6 τροποποιήθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 184 του ν. 4261/2014 (Α' 107) και εν συνεχεία τροποποιήθηκε με την παρ. 15 του άρθρου 52 του ν. 4276/2014 περί καταβολής του φόρου, με λεκτικές αναδιατυπώσεις, προσαρμογή των παραπομπών στις νέες διατάξεις του παρόντος Κώδικα και εναρμόνιση προς τον Κ.Φ.Δ.. Ειδικότερα: α) Στην παρ. 1 του άρθρου 87 κωδικοποιούνται τα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 1 του άρθρου 82 του ν. 2961/2001, με λεκτικές προσαρμογές και αναδιατυπώσεις και πλήρη αναμόρφωση του πρώτου εδαφίου με διαγραφή της φράσης «ύστερα από πράξη προσδιορισμού φόρου, που έγινε οριστική λόγω μη άσκησης ή εκπρόθεσμης άσκησης

	προσφυγής, ύστερα από διοικητική επίλυση της διαφοράς και την καταβολή του ενός πέμπτου (1/5) ή ύστερα από απόφαση διοικητικού δικαστηρίου ή δικαστικό συμβιβασμό» για λόγους προσαρμογής στις ρυθμίσεις του Κ.Φ.Δ., μετά την ισχύ του οποίου δεν υφίστανται πλέον οι ανωτέρω διαδικασίες. β) Στην παρ. 2 κωδικοποιείται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 82, σχετικά με τον διπλασιασμό των δόσεων του ανηλίκου, διαγραφή της φράσης «απόκτησης του τίτλου βεβαίωσης του φόρου» και αντικατάστασή της με τη φράση «υποβολής της δήλωσης», η οποία διευκρινίζεται ότι αποτελεί τον κρίσιμο χρόνο σχετικά με το κριτήριο της ανηλικότητας για τον διπλασιασμό των δόσεων. γ) Στην παρ. 3 κωδικοποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 82 του ν. 2961/2001, με διαγραφή των φράσεων «ή πράξη προσδιορισμού φόρου, που έγινε οριστική λόγω μη άσκησης ή εκπρόθεσμης άσκησης προσφυγής, μέσα στην», «αναλογούντος κύριου και πρόσθετου» και της λέξης «βεβαιώθηκε» για λόγους προσαρμογής στις ρυθμίσεις του Κ.Φ.Δ., μετά την ισχύ του οποίου δεν υφίστανται πλέον οι ανωτέρω έννοιες και διαδικασίες, και αντίστοιχες νομοτεχνικές αναδιατυπώσεις και προσαρμογές προς εναρμόνιση με το ισχύον πλαίσιο του Κ.Φ.Δ.. Για τους ίδιους ως άνω λόγους απαλείφεται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 82 του ν. 2961/2001. δ) Στην παρ. 4 κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 82 του ν. 2961/2001, με λεκτικές αναδιατυπώσεις, επικαιροποίηση των αντίστοιχων εννοιών και προσαρμογή ως προς την παραπομπή του αναφερόμενου άρθρου. ε) Στην παρ. 5 κωδικοποιείται η παρ. 4 του άρθρου 82 του ν. 2961/2001, με λεκτικές αναδιατυπώσεις, επικαιροποίηση των αντίστοιχων εννοιών και προσαρμογή ως προς την παραπομπή του αναφερόμενου άρθρου. στ) Στην παρ. 6 κωδικοποιείται η παρ. 5 του άρθρου 82 του ν. 2961/2001, με λεκτικές αναδιατυπώσεις, επικαιροποίηση των αντίστοιχων εννοιών και προσαρμογή ως προς την παραπομπή του μνημονευόμενου άρθρου. ζ) Στην παρ. 7 κωδικοποιείται η παρ. 6 του άρθρου 82 του ν. 2961/2001, με λεκτικές αναδιατυπώσεις. η) Στην παρ. 8 κωδικοποιείται η παρ. 7 του άρθρου 82 του ν. 2961/2001, σε συνδυασμό με μερική κωδικοποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 47 του ν. 4858/2021 (Α΄220), ώστε να αποτυπώνεται το αληθές ρυθμιστικό περιεχόμενο των περιπτώσεων κατά τις οποίες αντικείμενο του φόρου αποτελούν κινητά μνημεία, εικαστικά ή άλλα έργα τέχνης, τα οποία μεταβιβάζονται στο Ελληνικό Δημόσιο για εξόφλησή

	του. Λαμβανομένου υπόψη ότι οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 47 του ν. 4858/2021 είναι νεότερες του άρθρου 82 του ν. 2961/2001 και ταυτόχρονα αφορούν σε διακεκριμένη μη φορολογική νομοθεσία επιλέγεται η προσαρμογή της εν λόγω παραγράφου προς τη νεότερη αυτή νομοθεσία χωρίς ταυτόχρονα την κατάργησή της λόγω της κωδικοποίησης, προκειμένου να μην διασπαστεί η ενότητα του ν. 4858/2021.
Το **Τμήμα ΙΙ** υπό τον τίτλο «Φόρος δωρεών και γονικών παροχών» διαρθρώνεται σε έξι (6) Κεφάλαια ως εξής: Κεφάλαιο Α’ με τίτλο «Πεδίο εφαρμογής», Κεφάλαιο Β’ με τίτλο «Χρόνος φορολογίας», Κεφάλαιο Γ’ με τίτλο «Προσδιορισμός αξίας περιουσίας», Κεφάλαιο Δ’ με τίτλο «Ακύρωση – Ανάκληση δωρεάς και γονικής παροχής», Κεφάλαιο Ε’ με τίτλο «Απαλλαγές από τον φόρο», Κεφάλαιο ΣΤ’ με τίτλο «Υπολογισμός του φόρου, υποβολή δήλωσης και λοιπές διατάξεις» στα οποία αντίστοιχα περιέχονται τα άρθρα 88 έως 91, 92 έως 93, 94, 95, 96 έως 97, 98 έως 101 με τα οποία κωδικοποιούνται τα άρθρα 34, 35, 36, 38, παρ. 1 έως 3 του άρθρου 39, 40, 41, 42, ενότητες Α, Β, Γ άρθρου 43, 44, 45, η ενότητα Α του άρθρου 85, άρθρο 86, οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 89, και το άρθρο 90 του ν. 2961/2001.	
Άρθρο 88 Έννοια και περιεχόμενο της κτήσης αιτία δωρεάς και γονικής παροχής	Με το άρθρο 88 κωδικοποιείται το άρθρο 34 του ν. 2961/2001, όπως η περ. στ) της παρ. 2 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 6 άρθρου 20 του ν. 3427/2005 (Α’ 312), η αρχική παρ. 5 της Ενότητας Α’ καταργήθηκε με την παρ. 21 του άρθρου 25 ν. 3842/2010 και η νέα παρ. 5 της Ενότητας Α’ προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 33 του ν. 3986/2011 (Α’ 152) και η παρ. 6 προστέθηκε με την Ενότητα Β’ του άρθρου 48 του ν. 4646/2019 και το δεύτερο εδάφιο της Ενότητας Β’ που είχε τροποποιηθεί με την παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 3554/2007 καταργήθηκε και το τρίτο εδάφιο της Ενότητας Β’ τροποποιήθηκε με την παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 3634/2008 σχετικά με την κτήση αιτία δωρεάς και γονικής παροχής, με λεκτικές και νομοτεχνικές αναδιατυπώσεις, προσαρμογή ως προς τις παραπομπές των αναφερόμενων άρθρων και εναρμόνιση με τις ρυθμίσεις του Κ.Φ.Δ.. Ειδικότερα: α) Στην Ενότητα Α του άρθρου 88 με τις παρ. 1, 2, 3, 4, 5 και 6 κωδικοποιούνται σε αντιστοιχία οι παρ. 1 έως 6 της Ενότητας Α’ του άρθρου 34 του ν. 2961/2001 με τις ακόλουθες επισημάνσεις: (αα) στην περ. α) της παρ. 1 προστίθεται η φράση «με την επιφύλαξη της δωρεάς αιτία θανάτου ολόκληρης περιουσίας της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 54», προκειμένου να καθίσταται σαφές ότι η δωρεά αιτία θανάτου ολόκληρης περιουσίας, εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του κωδικοποιητικού άρθρου 88, εφόσον υπόκειται σε φόρο

	κληρονομιάς, όπως έχει ήδη αναφερθεί στο άρθρο 54 του κωδικοποιητικού νόμου. (αβ) στην παρ. 5 επέρχονται λεκτικές αναδιατυπώσεις με παρελθοντική αναφορά του περιεχομένου της λόγω της κατάργησης του ν. 2238/1994. β) Στην Ενότητα Β του άρθρου 88 κωδικοποιείται η Ενότητα Β' του άρθρου 34 του ν. 2961/2001. Επισημαίνεται ότι το δεύτερο εδάφιο της Ενότητας Β του κωδικοποιούμενου άρθρου 34, εντάσσεται στο άρθρο 91 του παρόντος Κώδικα περί του συνυπολογισμού των γονικών παροχών.
Άρθρο 89 Περιουσία που υποβάλλεται σε φόρο	Με το άρθρο 89 κωδικοποιείται το άρθρο 35 του ν. 2961/2001, σχετικά με την περιουσία που υποβάλλεται στο φόρο δωρεάς ή γονικής παροχής, με μικρές λεκτικές αναδιατυπώσεις και προσαρμογή ως προς την παραπομπή του αναφερόμενου άρθρου.
Άρθρο 90 Υποκείμενο του φόρου	Με το άρθρο 90 κωδικοποιείται το άρθρο 38 του ν. 2961/2001, όπως η παρ. 2 αυτού καταργήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 97 του ν. 5217/2025, σχετικά με το υποκείμενο του φόρου δωρεάς και γονικής παροχής, με απαλοιφή των παραγράφων και αναδιατύπωση της διάταξης για λόγους διευκρινιστικούς.
Άρθρο 91 Συνυπολογισμός προγενέστερων δωρεών και γονικών παροχών	Με το άρθρο 91 κωδικοποιείται το άρθρο 36 του ν. 2961/2001, σχετικά με τον συνυπολογισμό των προγενέστερων δωρεών και γονικών παροχών, με λεκτικές και νομοτεχνικές αναδιατυπώσεις, επικαιροποίηση των παραπομπών και απόδοση αληθούς ρυθμιστικού περιεχομένου. Επισημαίνεται ότι στο παρόν άρθρο που αφορά στον συνυπολογισμό των προγενέστερων δωρεών και γονικών παροχών εντάσσεται και το δεύτερο εδάφιο της Ενότητας Β του άρθρου 34 του ν. 2961/2001 σύμφωνα με όσα αναφέρονται για το άρθρο 88.
Άρθρο 92 Χρόνος γένεσης φορολογικής υποχρέωσης	Με το άρθρο 92 κωδικοποιούνται σε παρ. 1, 2 και 3 κατ' αντιστοιχία οι παρ. 1 έως 3 του άρθρου 39 του ν. 2961/2001, σχετικά με τον χρόνο γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης, με λεκτικές αναδιατυπώσεις και απαλοιφή του τελευταίου εδαφίου της παρ. 3 λόγω εξάντλησης του ρυθμιστικού του περιεχομένου.
Άρθρο 93 Μετάθεση του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης	Με το άρθρο 93 κωδικοποιείται το άρθρο 40 του ν. 2961/2001, όπως η περ. ε' είχε καταργηθεί με την περ. α' της παρ. Α1 του άρθρο 25 του ν. 3842/2010 και επανήλθε σε ισχύ, θεωρούμενη ως ουδέποτε καταργηθείσα και προστέθηκαν εδάφια σε αυτήν με τις παρ. 1 και 2 αντίστοιχα του άρθρου 113 του ν. 4537/2018, σχετικά με τη μετάθεση του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης, με λεκτικές

	αναδιατυπώσεις, προσαρμογή των παραπομπών και εναρμόνιση με τις έννοιες και διαδικασίες του Κ.Φ.Δ.. Ειδικότερα επισημαίνεται ότι στις περ. α) έως στ) κωδικοποιούνται οι περ. α) έως στ) του άρθρου 40 του ν. 2961/2001, ενώ στην περ. δ) διακρίνονται υποπερ. δα), δβ), δγ) προς αποσαφήνιση της διαδικασίας. Τέλος, ειδικά στις κωδικοποιητικές υποπερ. δα), δβ), δγ) επέρχονται ριζικές αναμορφώσεις, προκειμένου το περιεχόμενό τους να καταστεί συμβατό με το πλαίσιο του παρόντος Κώδικα με έμφαση στο άρθρο 66 αυτού.
Άρθρο 94 Αξία περιουσιακών στοιχείων – Εκπτώσεις	Με το άρθρο 94 κωδικοποιείται το άρθρο 41 του ν. 2961/2001, όπως το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 τροποποιήθηκε με την παρ. Α.3 του άρθρου 48 ν. 4646/2019, με λεκτικές και νομοτεχνικές αναδιατυπώσεις, επικαιροποίηση των παραπομπών και απόδοση αληθούς ρυθμιστικού περιεχομένου. Ειδικότερα: α) την παρ. 1 κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 41 του ν. 2961/2001 με προσαρμογή των παραπομπών στη νέα δομή του Κώδικα, β) απαλείφονται οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 41 του ν. 2961/2001 που αφορούν στην προεκτίμηση της αξίας ακινήτων στις κτήσεις αιτία δωρεάς και γονικής παροχής, λόγω ένταξής τους στο άρθρο 3 του παρόντος Κώδικα, γ) στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 2961/2001 και αναδιατυπώνεται το περιεχόμενό της για λόγους που αφορούν στην ορθή αποτύπωση των σχετικών εννοιών (π.χ. εταιρείες μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο κλπ.).
Άρθρο 95 Τρόπος φορολόγησης λόγω ακύρωσης ή ανάκλησης	Με το άρθρο 95 κωδικοποιείται το άρθρο 42 του ν. 2961/2001, όπως το τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 20 του ν. 3427/2005, σχετικά με τον τρόπο φορολόγησης των δωρεών και γονικών παροχών λόγω ακύρωσης ή ανάκλησής τους, με λεκτικές και νομοτεχνικές αναδιατυπώσεις, επικαιροποίηση των παραπομπών και απόδοση του αληθούς ρυθμιστικού του περιεχομένου. Ειδικότερα: α) στην παρ. 1 κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 42 του ν. 2961/2001, με την επισήμανση ότι στην περ. α) της παρ. 1 επέρχεται αναδιατύπωση κατά τρόπον ώστε η σχετικά αναφερόμενη δικαστική απόφαση να αφορά σε όλες τις περιπτώσεις ακύρωσης, αναγνώρισης ως άκυρης ή ανατροπής της οικείας δωρεάς ή γονικής παροχής αλλά και να αποτυπώνεται ορθά η ισχύουσα φορολογική διαδικασία προσδιορισμού του φόρου σύμφωνα με τον Κ.Φ.Δ.,

	β) στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 2 του άρθρου 42 του ν. 2961/2001 , γ) στην παρ. 3 κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 42 του ν. 2961/2001, με τις ίδιες υπό ανωτέρω α) επισημάνσεις, δ) στην παρ. 4 κωδικοποιείται η παρ. 4 του άρθρου 42 του ν. 2961/2001, με τις ίδιες υπό ανωτέρω α) επισημάνσεις, ε) Η παρ. 5 του άρθρου 42 του ν. 2961/2001 απαλείφεται λόγω εξάντλησης του ρυθμιστικού της περιεχομένου, στ) στην παρ. 5 κωδικοποιείται η παρ. 6 του άρθρου 42 του ν. 2961/2001, με αναδιάρθρωση του περιεχομένου της.
Άρθρο 96 Ειδική απαλλαγή από τον φόρο για την κτήση πρώτης κατοικίας αιτία γονικής παροχής	Με το άρθρο 96 κωδικοποιείται η ενότητα Α΄ του άρθρου 43 ν. 2961/2001, όπως η ενότητα αυτή τροποποιήθηκε διαδοχικά με την παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 3554/2007, με την παρ. 11 του άρθρου 1 ν. 3634/2008 και με την παρ. 15 του άρθρου 25 του ν. 3842/2010, σχετικά με την απαλλαγή από τον φόρο για την κτήση πρώτης κατοικίας αιτία γονικής παροχής, με οριακές λεκτικές και νομοτεχνικές αναδιατυπώσεις και επικαιροποίηση των παραπομπών. Ειδικότερα: α) στην παρ. 1 κωδικοποιείται η παρ. 1 της ενότητας Α του άρθρου 43 του ν. 2961/2001, β) στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 2 της ενότητας Α του άρθρου 43 του ν. 2961/2001.
Άρθρο 97 Ειδικές και λοιπές απαλλαγές	Με το άρθρο 97 κωδικοποιούνται οι ενότητες Β και Γ του άρθρου 43 του ν. 2961/2001, όπως η ενότητα Β' τροποποιήθηκε με την παρ. 16 του άρθρου 25 του ν. 3842/2010, η περ. βγ) της ενότητας Β' προστέθηκε με το άρθρο 8 της από 26.7.2018 Π.Ν.Π., η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4576/2018 (Α' 196), η περ. δ) της ενότητας Γ΄ καταργήθηκε με την παρ. 17 του άρθρου 25 του ν. 3842/2010, η περ. στ) της ενότητας Γ' προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 3522/2006 και εν συνεχεία προστέθηκε νέα περ. στ) με το άρθρο 3 του ν. 4330/2015 (Α' 59), η περ. ζ) της ενότητας Γ' προστέθηκε με το άρθρο 6 του ν. 4714/2020 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 147 ν. 4887/2022 (Α' 16), η περ. η) της ενότητας Γ' προστέθηκε με το άρθρο 474 του ν. 4781/2021 (Α' 31) περί λοιπών και ειδικών απαλλαγών. Επιπλέον, στο άρθρο 97 κωδικοποιείται και η περ. ι) της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 2961/2001 σε συνδυασμό με το άρθρο 162 του ν. 5187/2025. Επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής: α) στην ενότητα Α κωδικοποιείται η ενότητα Β του άρθρου 43 του ν. 2961/2001, β) στην ενότητα Β κωδικοποιείται η ενότητα Γ του άρθρου 43 του ν. 2961/2001 με σχετική αναρίθμηση των οικείων

	περιπτώσεων στο κωδικοποιητικό άρθρο και απαλοιφή της περ. στ) της ενότητας Γ του κωδικοποιούμενου άρθρου 43 αφενός σχετικά με απαλλασσόμενο ποσό ογδόντα χιλιάδων (80.000) ευρώ στην οικογένεια θανόντος στρατιωτικού λόγω επικάλυψής της από τη νέα περ. ε) της ενότητας Β του κωδικοποιητικού άρθρου 97 και αφετέρου σχετικά με απαλλαγή ποσών στις οικογένειες θανόντων στο ναυάγιο του πλοίου Norman Atlantic, λόγω της εξάντλησης του ρυθμιστικού της περιεχομένου. Τέλος, επισημαίνεται ότι στη νέα περ. δ) της ενότητας Β διαγράφεται ως μη υφιστάμενη πλέον η Δημόσια Επιχείρηση Κινητών Αξιών (Δ.Ε.Κ.Α. Α.Ε.) και γίνεται αναδιάρθρωση της νέας υποπερ. στβ).
Άρθρο 98 Υπολογισμός του φόρου	Με το άρθρο 98 κωδικοποιείται το άρθρο 44 του ν. 2961/2001, όπως αυτό τροποποιήθηκε με την παρ. 18 της ενότητας Α' του άρθρου 25 του ν. 3842/2010, και εν συνεχεία οι παρ. 1 και 2 αυτού τροποποιήθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου πεντηκοστού έκτου του ν. 4839/2021 σχετικά με τον υπολογισμό του φόρου δωρεών και γονικών παροχών. Ειδικότερα: α) στην παρ. 1 κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 44 του ν. 2961/2001, με προσαρμογή ως προς τις παραπομπές των αναφερόμενων άρθρων και λοιπές λεκτικές αναδιατυπώσεις και εναρμόνιση με τις ρυθμίσεις του Κ.Φ.Δ., β) στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 2961/2001, γ) στην παρ. 3 κωδικοποιείται η παρ. 4 του άρθρου 44 του ν. 2961/2001 και αναδιατυπώνεται το περιεχόμενό της για λόγους που αφορούν στην ορθή αποτύπωση των σχετικών εννοιών (π.χ. εταιρείες μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο), δ) η παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 2961/2001 δεν κωδικοποιείται στο παρόν άρθρο 98 και μεταφέρεται στις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 115 του παρόντος Κώδικα.
Άρθρο 99 Υπόχρεοι υποβολής δήλωσης	Με το άρθρο 99 κωδικοποιούνται τα εξής άρθρα του ν. 2961/2001: α) η ενότητα Α' του άρθρου 85, σχετικά με τους υπόχρεους σε υποβολή δήλωσης, όπως η ενότητα αυτή τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 60 του ν. 4583/2018 (Α' 212) στην οποία εν συνεχεία προστέθηκε το δεύτερο εδάφιο της ενότητας Α' με την παρ. Α.10 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019, β) η παρ. 2 του άρθρου 88, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. Α.11 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019, σχετικά με το περιεχόμενο των δηλώσεων και γ) η παρ. 3 του άρθρου 89, η οποία είχε προστεθεί με την περ. ζ) της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3943/2011 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 21 του ν. 4873/2021 σχετικά με τις χρηματικές δωρεές χωρίς αναγραφή στοιχείων των

	δωρητών με λεκτικές αναδιατυπώσεις και προσαρμογές των παραπομπών. Επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής: α) στην παρ. 1 κωδικοποιείται το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της ενότητας Α του άρθρου 85 του ν. 2961/2001, β) στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 89 του ν. 2961/2001, γ) στο πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 κωδικοποιούνται αντίστοιχα το τρίτο εδάφιο της ενότητας Α του άρθρου 85 ν. 2961/2001 και η παρ. 2 του άρθρου 88 του ίδιου νόμου, δ) στην παρ. 4 κωδικοποιείται το τέταρτο εδάφιο της ενότητας Α του άρθρου 85 ν. 2961/2001.
Άρθρο 100 Προθεσμίες υποβολής δήλωσης	Με το άρθρο 100 κωδικοποιείται: α) το άρθρο 86 του ν. 2961/2001, όπως τροποποιήθηκε με την κατάργηση των παρ. 2 και 7 με τις παρ. Α.1. και Α.2. αντίστοιχα του άρθρου 48 του ν. 4646/2019 σχετικά με τις προθεσμίες υποβολής της δήλωσης, και β) η παρ. 2 του άρθρου 89 του ν. 2961/2001, όπως οι παρ. 1 και 2 του άρθρου αυτού τροποποιήθηκαν με την παρ. 3 του άρθρου 60 του ν. 4583/2018, σχετικά με τον τρόπο υποβολής των δηλώσεων. Ειδικότερα: α) στην παρ. 1 κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 86 του ν. 2961/2001, β) στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 86 του ν. 2961/2001, γ) στην παρ. 3 κωδικοποιείται η παρ. 4 του άρθρου 86 του ν. 2961/2001, δ) στην παρ. 4 κωδικοποιείται η παρ. 5 του άρθρου 86 του ν. 2961/2001, ε) στην παρ. 5 κωδικοποιείται η παρ. 6 του άρθρου 86, με λεκτικές αναδιατυπώσεις και στ) στην παρ. 6 κωδικοποιείται η παρ. 2 του άρθρου 89 του ν. 2961/2001, με λεκτικές αναδιατυπώσεις για την ορθότερη αποτύπωση του περιεχομένου της.
Άρθρο 101 Αναλογική εφαρμογή διατάξεων	Με το άρθρο 101 κωδικοποιούνται: α) το άρθρο 45 του ν. 2961/2001 και β) το άρθρο 90 του ν. 2961/2001, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 3815/2010, με τις ακόλουθες επισημάνσεις: α) στην παρ. 1 του άρθρου 101 κωδικοποιείται το άρθρο 45 του ν. 2961/2001, β) στην παρ. 2 του άρθρου 101 κωδικοποιείται το άρθρο 90 του ν. 2961/2001, με προσαρμογή των παραπομπών σχετικά με την αναλογική εφαρμογή στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

Το **Τμήμα ΙΙΙ** με τίτλο «Κοινές και κατά περίπτωση εφαρμοζόμενες διατάξεις στον φόρο κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών» διαρθρώνεται σε τέσσερα (4) Κεφάλαια ως εξής: Κεφάλαιο Α' με τίτλο «Πιστοποιητικό και σχετικές υποχρεώσεις», Κεφάλαιο Β' με τίτλο «Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων, προϊσταμένων κτηματολογικών γραφείων, δημοσίων αρχών και τρίτων προσώπων», Κεφάλαιο Γ' με τίτλο «Λοιπές κοινές διατάξεις», Κεφάλαιο Δ' με τίτλο «Μεταβατικές διατάξεις» στα οποία αντίστοιχα περιέχονται τα άρθρα 102 έως 105, 106 έως 111, 112 έως 114 και 115 με τα οποία κωδικοποιούνται το άρθρο 105, τα τέσσερα πρώτα εδάφια και τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 5 του άρθρου 102, τα άρθρα 107 και 113, οι παρ. 1 έως 4 του άρθρου 112, τα άρθρα 116, 109, 111, οι παρ. 1 έως 3 του άρθρου 114, οι παρ. 1 έως 3 του άρθρου 115, μερικώς το άρθρο 73, οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 121, το άρθρο 118, το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 26 και η παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 2961/2001.	
Άρθρο 102 Πιστοποιητικό της Φορολογικής Διοίκησης	Με το άρθρο 102 κωδικοποιούνται: α) το άρθρο 105 του ν. 2961/2001, όπως η παρ. 1 τροποποιήθηκε με το άρθρο 20 του ν. 5036/2023 , και β) τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 5 του άρθρου 102 του ν. 2961/2001. Ειδικότερα: α) στις παρ. 1, 2 και 4 κωδικοποιούνται αντίστοιχα οι παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 105 του ν. 2961/2001 με λεκτικές αναδιατυπώσεις και προσαρμογή των παραπομπών, β) στην παρ. 3 κωδικοποιούνται τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 5 του άρθρου 102 του ν. 2961/2001.
Άρθρο 103 Υποχρεώσεις Δημοσίων Αρχών σχετικά με το πιστοποιητικό	Με το άρθρο 103 κωδικοποιούνται: α) το άρθρο 106 του ν. 2961/2001, όπως το άρθρο αυτό συμπληρώθηκε με την προσθήκη της παρ. 5 με την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 3193/2003, (β) η παρ. 5 του άρθρου 112 του ν. 2961/2001, με τις ακόλουθες επισημάνσεις: α) στις παρ. 1 και 2 κωδικοποιούνται αντίστοιχα οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 106 του ν. 2961/2001 με λεκτικές και συντακτικές αναδιατυπώσεις, προκειμένου το περιεχόμενό τους να εναρμονίζεται με τον Κ.Φ.Δ., β) στην παρ. 3 κωδικοποιείται η παρ. 4 του άρθρου 106 του ν. 2961/2001 με προσαρμογή στις παραπεμπόμενες διατάξεις, καθώς η παρ. 3 του ίδιου άρθρου απαλείφεται, γ) στην παρ. 4 κωδικοποιείται η παρ. 5 του άρθρου 112 του ν. 2961/2001 με προσαρμογή στον Κ.Φ.Δ. και με διορθώσεις στις παραπομπές, δ) στην παρ. 5 κωδικοποιείται η παρ. 5 του άρθρου 106 του ν. 2961/2001 με λεκτικές αναδιατυπώσεις προκειμένου να αποσαφηνίζεται το περιεχόμενό της. ε) η παρ. 3 του άρθρου 106 του ν. 2961/2001 δεν κωδικοποιείται λόγω έλλειψης σχετικής εισαγωγικής υποχρέωσης.

Άρθρο 104 Υποχρεώσεις τρίτων σχετικά με το πιστοποιητικό – Λοιπές υποχρεώσεις	Με το άρθρο 104 κωδικοποιούνται το άρθρο 107 του ν. 2961/2001, όπως η παρ. 1 του άρθρου 107 τροποποιήθηκε με το άρθρο 21 του ν. 5036/2023 και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 καταργήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 97 του ν. 5217/2025, καθώς και το άρθρο 108 του ν. 2961/2001, με τις ακόλουθες επισημάνσεις: α) στην παρ. 1 κωδικοποιούνται τα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 1 του άρθρου 107 του ν. 2961/2001 με επικαιροποίηση στην απόδοση των όρων και αναδιατυπώσεις, β) στην παρ. 2 κωδικοποιείται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 107 του ν. 2961/2001, γ) στην παρ. 3 κωδικοποιείται η παρ. 2 του άρθρου 107 του ν. 2961/2001 με οριακές λεκτικές αναδιατυπώσεις, δ) στην παρ. 4 κωδικοποιείται η παρ. 5 του άρθρου 107 του ν. 2961/2001 με απαλοιφή της αναφοράς σε «προϊστάμενο δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας» και επικαιροποίηση με αναφορά στη «Φορολογική Διοίκηση» σύμφωνα με τον ισχύοντα Κ.Φ.Δ., ε) στις περ. α) και β) της παρ. 5 κωδικοποιούνται αντίστοιχα οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 108 του ν. 2961/2001 με εκτεταμένες λεκτικές αναδιατυπώσεις, προκειμένου να εναρμονίζονται οι υπόχρεοι τρίτοι με τα οριζόμενα στην παρ. 1, στ) στην παρ. 6 κωδικοποιείται η παρ. 4 του άρθρου 108 του ν. 2961/2001, επικαιροποιείται η αναφορά στο «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων ΑΕ» (ΕΛ.Κ.Α.Τ.) και διορθώνονται οι παραπομπές, ζ) στην παρ. 7 κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 108 του ν. 2961/2001, η) οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 107 του ν. 2961/2001 απαλείφονται η μεν πρώτη λόγω έλλειψης ρυθμιστικού περιεχομένου, καθώς δεν απαντάται παρακατάθεση στη Φορολογική Διοίκηση σύμφωνα με τον ισχύοντα Κ.Φ.Δ., η δε δεύτερη λόγω της κατάργησης του ν. 2238/1994 και έλλειψης αντιστοίχισης της αναφερόμενης ρύθμισης με τον νέο Κ.Φ.Ε.
Άρθρο 105 Παραχώρηση υποθήκης χωρίς πιστοποιητικό	Με το άρθρο 105 κωδικοποιείται το άρθρο 113 του ν. 2961/2001 με οριακές λεκτικές αναδιατυπώσεις.
Άρθρο 106 Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων	Με το άρθρο 106 κωδικοποιούνται οι παρ. 1 έως 4 του άρθρου 112 του ν. 2961/2001, όπως η παρ. 1 τροποποιήθηκε με το άρθρο 22 του ν. 5036/2023 και οι παρ. 2 και 4 τροποποιήθηκαν αντίστοιχα με τις παρ. Α.12 και Α.13 του

	άρθρου 48 του ν. 4646/2019 με λεκτικές αναδιατυπώσεις και διορθώσεις στις παραπομπές.
Άρθρο 107 Ειδικές υποχρεώσεις δημοσίων αρχών και συμβολαιογράφων για παροχή στοιχείων	Με το άρθρο 107 κωδικοποιείται το άρθρο 116 του ν. 2961/2001 και πέραν των λεκτικών αναδιατυπώσεων και επικαιροποίησης των σχετικών παραπομπών προς τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα, επισημαίνονται τα ακόλουθα: α) στην περ. α) της παρ. 1 ενοποιούνται οι περ. α) και γ) της παρ. 1 του άρθρου 116 του ν. 2961/2001, στις περ. β) και γ) της παρ. 1 κωδικοποιούνται αντίστοιχα οι περ. β) και δ) της παρ. 1 του άρθρου 116 του ν. 2961/2001, β) στην περ. γ) της παρ. 1 απαλείφονται αναχρονιστικές αναφορές σε «ατομικά δελτία» και γ) στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 2 του άρθρου 116 του ν. 2961/2001 με απαλοιφή στην αναφορά «σε προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας» και λεκτικές αναδιατυπώσεις.
Άρθρο 108 Υποχρεώσεις τρίτων σχετικά με θυρίδες	Με το άρθρο 108 κωδικοποιούνται το άρθρο 109 του ν. 2961/2001, περί υποχρεώσεων εκμισθωτών χρηματοκιβωτίων κ.λπ. και το άρθρο 110 του ν. 2961/2001 σχετικά με τις υποχρεώσεις σε περίπτωση ανοίγματος χρηματοκιβωτίων – απογραφής με τις ακόλουθες επισημάνσεις: α) στην παρ. 1 κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 109 του ν. 2961/2001 με εκτεταμένες λεκτικές αναδιατυπώσεις και επικαιροποίηση στην απόδοση των όρων, με την εξαίρεση του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 109 που απαλείφεται λόγω του ισχύοντα Κ.Φ.Δ., β) στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 110 του ν. 2961/2001, με επικαιροποίηση της αναφοράς σε «εκπρόσωπο της Φορολογικής Διοίκησης» σύμφωνα με τον ισχύοντα Κ.Φ.Δ., γ) στην παρ. 3 ενοποιούνται οι διατάξεις της παρ. 2 του 109 του ν. 2961/2001 και της παρ. 3 του άρθρου 110 του ν. 2961/2001 για την αναλογική εφαρμογή των διατάξεων, δ) απαλείφεται η παρ. 2 του άρθρου 110 του ν. 2961/2001, καθώς δεν απαντάται παρακατάθεση στη Φορολογική Διοίκηση σύμφωνα με τον ισχύοντα Κ.Φ.Δ.
Άρθρο 109 Υποχρεώσεις προσώπων σε περίπτωση ανοίγματος αδιαίρετου ή	Με το άρθρο 109 κωδικοποιείται το άρθρο 111 του ν. 2961/2001 με λεκτικές αναδιατυπώσεις και προσαρμογή στον ισχύοντα Κ.Φ.Δ. και με τις ακόλουθες επισημάνσεις: α) στην παρ. 1 κωδικοποιείται η παρ. 2 του άρθρου 111 του ν. 2961/2001, β) στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 111 του ν. 2961/2001,

ενωμένου λογαριασμού	γ) η παρ. 1 του άρθρου 111 του ν. 2961/2001 δεν κωδικοποιείται λόγω έλλειψης πεδίου εφαρμογής.
Άρθρο 110 Αποσφράγιση και απογραφή περιουσιακών στοιχείων	Με το άρθρο 110 κωδικοποιούνται σε παρ. 1, 2 και 3 οι αντίστοιχες παρ. 1 έως 3 του άρθρου 114 του ν. 2961/2001 με λεκτικές αναδιατυπώσεις και προσαρμογή στον ισχύοντα Κ.Φ.Δ..
Άρθρο 111 Ειδικές υποχρεώσεις των δανειστών κληρονομίας	Με το άρθρο 111 κωδικοποιούνται ως παρ. 1, 2 και 3 οι αντίστοιχες παρ. 1 έως 3 του άρθρου 115 του ν. 2961/2001 με αναγκαίες λεκτικές αναδιατυπώσεις.
Άρθρο 112 Υπολογισμός δικαιωμάτων μεταγραφής τίτλων και εκτίμηση αξίας από πιστοποιημένο εκτιμητή	Με το άρθρο 112 κωδικοποιούνται μερικώς οι διατάξεις του άρθρου 73 του ν. 2961/2001, όπως η παρ. 3 τροποποιήθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 25 του ν. 3842/2010 και με την παρ. Α.8 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019 με τις ακόλουθες επισημάνσεις: α) στην παρ. 1 κωδικοποιείται η παρ. 7 του άρθρου 73 του ν. 2961/2001 με τις κατάλληλες προσαρμογές με βάση τον ισχύοντα Κ.Φ.Δ. και κατόπιν της κατάργησης των υποθηκοφυλακείων και της λειτουργίας των κτηματολογικών γραφείων σε όλη τη χώρα, β) στην παρ. 2 κωδικοποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 73 του ν. 2961/2001 με τις αναγκαίες προσαρμογές στον ισχύοντα Κ.Φ.Δ. και στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο για τους πιστοποιημένους εκτιμητές μετά την κατάργηση του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών σύμφωνα με την παρ. Γ του ν. 4152/2013 (Α' 107), γ) στην παρ. 3 κωδικοποιούνται τα εδάφια δεύτερο, τρίτο και τέταρτο της παρ. 8 του άρθρου 73 του ν. 2961/2001, με εκτεταμένες λεκτικές αναδιατυπώσεις προκειμένου να γίνει προσαρμογή με τις ισχύουσες διαδικασίες του Κ.Φ.Δ., δ) στην παρ. 4 κωδικοποιείται το πέμπτο και τελευταίο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 73 του ν. 2961/2001 με αναδιατυπώσεις ομοίως όπως και στην ανωτέρω υπό β), ε) οι παρ. 1 έως 6 του άρθρου 73 του ν. 2961/2001 απαλείφονται, καθώς τα θέματα των ελέγχων της Φορολογικής Διοίκησης και οι σχετικές διαδικασίες ορίζονται στον Κ.Φ.Δ., ενώ ειδικά για την παρ. 3 η αντίστοιχη ρύθμιση έχει ενσωματωθεί στα άρθρα 3 και 5 του παρόντος Κώδικα.
Άρθρο 113	Με το άρθρο 113 κωδικοποιούνται σε παρ. 1 και 2 οι αντίστοιχες παρ. 1 και 2 του άρθρου 121 του ν. 2961/2001, με

Φορολογία υποθέσεων με διαφορετικό φορολογικό καθεστώς	λεκτικές αναδιατυπώσεις και διορθώσεις στις παραπομπές του παρόντος Κώδικα και προσαρμογή στις διαδικασίες προσδιορισμού του φόρου του ισχύοντος Κ.Φ.Δ..
Άρθρο 114 Ακυρότητα ιδιωτικών αντεγγράφων	Με το άρθρο 114 κωδικοποιείται το άρθρο 118 του ν. 2961/2001.
Άρθρο 115 Μεταβατικές διατάξεις	Με το άρθρο 115 κωδικοποιούνται: α) στην παρ. 1 κωδικοποιείται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 2961/2001 με την εισαγωγή της παραπομπής στο σχετικό άρθρο του παρόντος Κώδικα, β) στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 2961/2001, γ) στην παρ. 3 κωδικοποιούνται τα τρία πρώτα εδάφια της παρ. 5 του άρθρου 102 του ν. 2961/2001, με λεκτικές αναδιατυπώσεις σε εναρμόνιση με τον ισχύοντα Κ.Φ.Δ. και με παραπομπές στον παρόντα Κώδικα. δ) στην παρ. 4 κωδικοποιείται το τέταρτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 102 του ν. 2961/2001 με λεκτικές αναδιατυπώσεις σε εναρμόνιση με τον ισχύοντα Κ.Φ.Δ.
Το **Τμήμα IV** με τίτλο «Φόρος κερδών από τυχερά παίγνια» διαρθρώνεται σε τρία (3) Κεφάλαια ως εξής: Κεφάλαιο Α' με τίτλο «Πεδίο εφαρμογής», Κεφάλαιο Β' με τίτλο «Χρόνος φορολογίας και απαλλαγές από τον φόρο», Κεφάλαιο Γ' με τίτλο «Υπολογισμός του φόρου, υποβολή δήλωσης, παρακράτηση του φόρου και λοιπές διατάξεις» στα οποία αντίστοιχα περιέχονται τα άρθρα 116 έως 117, 118 έως 119, 120 έως 122 με τα οποία κωδικοποιούνται η παρ. 1, το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 2, οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 58, οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 59, η παρ. 1 του άρθρου 60, τα άρθρα 91, 92, 95, 96 και 98 του ν. 2961/2001.	
Άρθρο 116 Αντικείμενο του φόρου	Με το άρθρο 116 κωδικοποιούνται η παρ. 1, το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 και η παρ. 4 του άρθρου 58 του ν. 2961/2001, όπως η παρ. 1 αυτού τροποποιήθηκε με την περ. α) της παρ. 1 της ενότητας Α΄ του άρθρου 26 του ν. 3842/2010 και με την παρ. 7 του άρθρου δεύτερου του ν. 4093/2012, και η παρ. 4 τροποποιήθηκε με την περ. β) της παρ. 1 της ενότητας Α΄ του άρθρου 26 του ν. 3842/2010, εν συνεχεία προστέθηκε η παρ. 5 με το στοιχείο 2 της υποπαρ. Β.4 της παρ. Β΄ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 και εν συνεχεία τροποποιήθηκε το δεύτερο εδάφιο αυτής με την παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4326/2015 (Α΄49) και εκ νέου με την παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 4338/2015 (Α΄ 131), και όπως τέλος το άρθρο 58 τροποποιήθηκε: α) στην παρ. 1, (αα)

	τροποποιήθηκε η περ. β) ως προς την αναφορά των τυχερών παιγνίων, (αβ) τροποποιήθηκαν οι περ. γ) και δ), (αγ) προστέθηκε η περ. στ), β) προστέθηκε δεύτερο εδάφιο στην παρ. 2 και γ) καταργήθηκε η παρ. 5 με το άρθρο 61 του ν. 4949/2022 με ισχύ από την 1η.9.2022 και καταλαμβάνει τα κέρδη και τα έσοδα που καταβάλλονται από κληρώσεις, παίγνια, λαχειοφόρες αγορές και διαγωνισμούς που διενεργούνται από την ημερομηνία αυτή και εφεξής, όπως ορίζεται με την παρ. 5 του άρθρου 82 του ίδιου νόμου σχετικά με το αντικείμενο του φόρου κερδών από τυχερά παίγνια. Επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής: α) στις περ. α) έως στ) της παρ. 1 κωδικοποιούνται οι αντίστοιχες περ. α) έως στ) της παρ. 1 του άρθρου 58 του ν. 2961/2001, β) στην παρ. 2 κωδικοποιείται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του ως άνω άρθρου 58, με οριακές λεκτικές αναδιατυπώσεις και γ) στην παρ. 3 κωδικοποιείται η παρ. 4 του άρθρου 58 ν. 2961/2001, με προσαρμογή ως προς τις παραπομπές των αναφερόμενων άρθρων.
Άρθρο 117 Υποκείμενο του φόρου	Με το άρθρο 117 κωδικοποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 58 του ν. 2961/2001, σχετικά με το υποκείμενο του φόρου κερδών από τυχερά παίγνια, με προσθήκη της φράσης «ή της παροχής ή του εσόδου από έπαθλο σύμφωνα με το άρθρο 116», για σαφέστερο και πληρέστερο προσδιορισμό των επιμέρους κερδών, σχετικά με τα οποία ο δικαιούχος είναι υπόχρεος στον φόρο, όπως συγκεκριμένα προσδιορίζονται οι περιπτώσεις κερδών στο κωδικοποιητικό άρθρο 116 (κέρδη από παίγνια, παροχές από διαγωνισμούς κ.λπ., έσοδα από έπαθλα δρομώνων ίππων).
Άρθρο 118 Χρόνος γένεσης φορολογικής υποχρέωσης	Με το άρθρο 118 κωδικοποιείται η παρ. 3 του άρθρου 58 του ν. 2961/2001, όπως τροποποιήθηκε με την περ. β) της παρ. 1 της ενότητας Α΄ του άρθρου 26 του ν. 3842/2010 σχετικά με τον χρόνο γένεσης φορολογικής υποχρέωσης, με προσθήκη της φράσης «ή του εσόδου από έπαθλο», προκειμένου να ορισθεί σαφώς ο χρόνος γένεσης φορολογικής υποχρέωσης και στην περίπτωση των επάθλων.
Άρθρο 119 Απαλλαγές από τον φόρο	Με το άρθρο 119, στις παρ. 1 και 2 κωδικοποιούνται οι αντίστοιχες παρ. 1 και 2 του άρθρου 59 του ν. 2961/2001, όπως αυτό τροποποιήθηκε με την προσθήκη της παρ. 2 με το άρθρο 72 του ν. 4484/2017, σχετικά με τις απαλλαγές από τον φόρο κερδών.
Άρθρο 120 Υπολογισμός του φόρου	Με το άρθρο 120 κωδικοποιείται σε μια παράγραφο η παρ. 1 του άρθρου 60 του ν. 2961/2001, όπως αυτό τροποποιήθηκε διαδοχικά με την παρ. 8 του δεύτερου άρθρου του ν.

	4093/2012, με την περ. 1 του άρθρου 202 του ν. 4635/2019 (Α' 167), με την παρ. 1 του άρθρου δέκατου έκτου του ν. 4787/2021 (Α' 44) και με το άρθρο 62 του ν. 4949/2022 και αφορά τον υπολογισμό του φόρου. Οι παρ. 2 και 2Α του άρθρου 60 του ν. 2961/2001 μεταφέρονται ως τελικές διατάξεις στο άρθρο 123 του παρόντος Κώδικα.
Άρθρο 121 Υπόχρεοι και προθεσμία υποβολής δήλωσης – Παρακράτηση φόρου και αναλογική εφαρμογή διατάξεων	Με το άρθρο 121 κωδικοποιούνται: (α) το άρθρο 91 του ν. 2961/2001, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 της ενότητας Α του άρθρου 26 του ν. 3842/2010, (β) το άρθρο 92 του ν. 2961/2001, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. Γ.2 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019 και προστέθηκε δεύτερο εδάφιο με το άρθρο 63 του ν. 4949/2022, (γ) το άρθρο 95 του ν. 2961/2001, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. Γ.3 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019 και (δ) το άρθρο 96 του ν. 2961/2001, σχετικά με τους υπόχρεους σε δήλωση, την προθεσμία υποβολής, την παρακράτηση του φόρου και την αναλογική εφαρμογή διατάξεων αντίστοιχα. Γίνονται, δε, οι ακόλουθες επισημάνσεις: α) Στην παρ. 1 κωδικοποιείται η παρ. 1 του άρθρου 91 ν. 2961/2001, με λεκτικές αναδιατυπώσεις και προσαρμογή ως προς τα αναφερόμενα άρθρα, ενώ η παρ. 2 του άρθρου 91 απαλείφεται λόγω εξάντλησης του ρυθμιστικού της περιεχομένου. β) Στην παρ. 2 κωδικοποιείται το άρθρο 92 του ν. 2961/2001, με προσθήκη των λέξεων «ή της παροχής» για πληρέστερη και ορθότερη απόδοση ως προς τον προσδιορισμό έναρξης της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης. γ) Στην παρ. 3 κωδικοποιείται το άρθρο 96 του ν. 2961/2001, με λεκτικές αναδιατυπώσεις και την προσθήκη της φράσης «ή καταβάλλει τις παροχές ή τα έσοδα από έπαθλα» για πληρέστερη απόδοση και με προσαρμογή του περιεχομένου του στις προβλεπόμενες από τον Κ.Φ.Δ. διαδικασίες, ως προς την υποβολή των δηλώσεων και την καταβολή του φόρου. δ) Με την παρ. 4 εισάγεται νέα διάταξη, σε πλήρη αντικατάσταση της διάταξης του άρθρου 95 του ν. 2961/2001, η οποία διαγράφεται, προκειμένου να ρυθμισθεί η ορθή πλέον αναλογική εφαρμογή λοιπών διατάξεων του παρόντος Κώδικα στη φορολογία κερδών από τυχερά παίγνια και συγκεκριμένα η αναλογική εφαρμογή των κωδικοποιητικών άρθρων 102 έως 115 του Τμήματος ΙΙΙ του Μέρους Β΄ (όπως πιστοποιητικά, παραγραφή, υποχρεώσεις αρχών και προσώπων κ.λπ.) λόγω της αναδιάρθρωσης της δομής του παρόντος Κώδικα εν συγκρίσει με τον ν. 2961/2001.
Άρθρο 122	Με το άρθρο 122 κωδικοποιείται το άρθρο 98 του ν. 2961/2001, όπως αυτό έχει αντικατασταθεί με την παρ. 5 της

Φορολόγηση αδιάθετων ποσών	Ενότητας Α του άρθρου 26 του ν. 3842/2010 και με την ενότητα Β του ίδιου άρθρου 26 του ν. 3842/2010 με οριακές λεκτικές αναδιατυπώσεις και προσαρμογή ως προς το αναλογικά εφαρμοζόμενο άρθρο 121 του παρόντος Κώδικα. Επισημαίνεται ότι σειρά διατάξεων του ν. 2961/2001 απαλείφονται ως κατά περίπτωση σιωπηρά ή ρητά καταργημένες ή λόγω εξάντλησης ρυθμιστικού περιεχομένου στο πλαίσιο του παρόντος Κώδικα ως ακολούθως: (α) το άρθρο 27 του ν. 2961/2001 απαλείφεται, λόγω εξάντλησης του ρυθμιστικού του περιεχομένου. (β) το άρθρο 83 του ν. 2961/2001 απαλείφεται, καθώς έχει καταργηθεί με την παρ. 5 του άρθρου 97 του ν. 5217/2025, (γ) τα άρθρα 65, 67, 69, 70, 72, 88, 94 του ν. 2961/2001, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, αναφορικά με το περιεχόμενο δηλώσεων και τον τρόπο υποβολής τους, τα άρθρα 66, 87 και 93 του ν. 2961/2001, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, αναφορικά με την αρμοδιότητα έκδοσης πράξεων της φορολογικής διοίκησης, τα άρθρα 74, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 84, 99 και 100 του ν. 2961/2001 αναφορικά με τη διαδικασία έκδοσης πράξεων της φορολογικής διοίκησης, την ακύρωση ή τροποποίηση αυτών, την εξώδικη επίλυση διαφοράς και τη διαδικασία βεβαίωσης του φόρου, το άρθρο 103 του ν. 2961/2001, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αναφορικά με το απόρρητο και το άρθρο 117, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αναφορικά με την επιβολή προστίμων και ποινικών κυρώσεων, απαλείφονται ως σιωπηρά καταργημένα λόγω ρύθμισης των αντίστοιχων κατά περίπτωση θεμάτων από τον Κ.Φ.Δ.. Το άρθρο 102 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, πλην της παρ. 5 αυτού η οποία κωδικοποιείται στην παρ. 3 του άρθρου 102 και στις παρ. 3 και 4 του άρθρου 115 του παρόντος Κώδικα, αναφορικά με την παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου για επιβολή του φόρου, απαλείφεται λόγω ρύθμισης των αντίστοιχων κατά περίπτωση θεμάτων από τον Κ.Φ.Δ., διατηρουμένης της ισχύος του για υποθέσεις προ της εφαρμογής του Κ.Φ.Δ. στις οικείες φορολογίες. Τέλος, ειδικά η παρ. 4 του άρθρου 81 του ν. 2961/2001 αναφορικά με την υποχρέωση καταβολής στο Ταμείο Νομικών της προκύπτουσας διαφοράς μεταξύ συμβολαίου και της οριστικής αξίας που καθορίζεται από τη Φορολογική Διοίκηση απαλείφεται, καθόσον με την παρ. 11 του άρθρου 39 του ν. 4387/2016 έχει ήδη καταργηθεί η σχετική υποχρέωση κατά τη σύνταξη συμβολαίων και πράξεων από τους συμβολαιογράφους.

	(δ) Τα άρθρα 104 και 120 του ν. 2961/2001, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, αναφορικά με την ατέλεια εγγράφων και τις δαπάνες βεβαίωσης των φόρων απαλείφονται ως σιωπηρά καταργημένα, λόγω αντίθεσης του περιεχομένου τους με τον ν. 4270/2014. (ε) Επιπλέον, απαλείφεται ως καταργημένο το άρθρο 122 του ν. 2961/2001, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, πλην των περ. Α), Ε) και ΣΤ) αυτού, οι οποίες κωδικοποιούνται στην παρ. 7 του άρθρου 123 του παρόντος Κώδικα, ως ακολούθως: (εα) Η υποπερ. α) της περ. Β) του άρθρου 122 του ν. 2961/2001, λόγω ρητής κατάργησης με την περ. ι) της παρ. 6 του άρθρου 28 του ν. 1828/1989. (εβ) Η υποπερ. β) της περ. Β) του άρθρου 122 του ν. 2961/2001 λόγω σιωπηρής κατάργησης σύμφωνα με την ανωτέρω ανάλυση ως προς το άρθρο 27 του παρόντος Κώδικα. (εγ) Η υποπερ. γ) της περ. Β) του άρθρου 122 του ν. 2961/2001, λόγω έλλειψης εισαγωγικής προϋπόθεσης. (εδ) Η περ. Γ του άρθρου 122 του ν. 2961/2001, λόγω εξάντλησης του ρυθμιστικού περιεχομένου της. (εε) Οι υποπερ. α) έως ιγ) της περ. Δ) του άρθρου 122 του ν. 2961/2001, ως ακολούθως: οι υποπερ. α), β), γ), δ), ε) λόγω εξάντλησης του ρυθμιστικού περιεχομένου τους, η υποπερ. στ), λόγω έλλειψης εισαγωγικής προϋπόθεσης, οι υποπερ. ζ) και η), ιβ) και ιγ) λόγω σιωπηρής κατάργησης με το άρθρο 25 του ν. 3842/2010, οι υποπερ. θ) και ια) λόγω ρητής κατάργησης με το την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 27/1975 (Α’ 77) και η περ. ι) λόγω ρητής κατάργησης με την περ. ζ) της παρ. 7 του άρθρου 13 του ν. 4111/2013 (Α’ 18).
Στο **Μέρος Γ’** με τίτλο «Τελικές και καταργούμενες διατάξεις» περιέχονται τα άρθρα 123, περί τελικών διατάξεων και 124, περί καταργούμενων διατάξεων.	
Άρθρο 123 Τελικές διατάξεις	Με το άρθρο 123 κωδικοποιούνται: α) Στην παρ. 1 κωδικοποιείται το άρθρο 15 ν. 4223/2013 με απόδοση του αληθούς ρυθμιστικού του περιεχομένου. β) Στην παρ. 2 κωδικοποιείται η παρ. 7 του άρθρου 41 του ν. 1249/1982 σε συνδυασμό και υπό το πρίσμα της παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 960/1979 (Α΄ 194). γ) Στην παρ. 3 κωδικοποιείται η παρ. 6 του άρθρου 81 του ν. 2961/2001 μετά από μετατροπή των δραχμικών ποσών σε ευρώ και απόδοση του αληθούς ρυθμιστικού του περιεχομένου. δ) Στην παρ. 4 κωδικοποιείται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του πεντηκοστού έκτου άρθρου του ν. 4839/2021 σε συνδυασμό με το άρθρο 44 ν. 2961/2001.

	ε) Στην παρ. 5 κωδικοποιείται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980, όπως η παρ. 9 τροποποιήθηκε με την παρ. 10 του άρθρου 7 του ν. 1160/1981 (Α' 147) και με την παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 1563/1985. στ) Στην παρ. 6 κωδικοποιούνται οι περ. Α), Ε) και ΣΤ) του άρθρου 122 του ν. 2961/2001 και η Ενότητα Β του άρθρου 25 του ν. 3842/2010 σχετικά με τη διατήρηση σε ισχύ των σχετικών διατάξεων. ζ) Στην παρ. 7 κωδικοποιούνται ως περιπτώσεις α), β) και γ), οι παρ. 2 και 2Α του άρθρου 60 του ν. 2961/2001, όπως η παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 44 ν. 5013/2023 (Α' 12) και η παρ. 2Α προστέθηκε με το άρθρο 11 του ν. 5085/2024 (Α' 17), με την οριζόμενη στην παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 5184/2025 (Α' 34) έναρξη ισχύος. η) Στην παρ. 8 κωδικοποιούνται και συγχωνεύονται επιμέρους πολλαπλές υφιστάμενες διατάξεις που αφορούν εξουσιοδότηση προς τον Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. για ρύθμιση λεπτομερειών και εντάσσονται στον Κώδικα και τίθεται σχετική επιφύλαξη σχετικά με αρμοδιότητες που ανήκουν στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ή άλλα όργανα της Διοίκησης. θ) Στις παρ. 9, 10, 11 και 12 ρυθμίζονται θέματα ισχύος διατάξεων, κανονιστικών και λοιπών πράξεων και παραπομπής ή αναφοράς στις κωδικοποιούμενες με τον παρόντα Κώδικα διατάξεις, όπως σχετικώς αναφέρονται.
Άρθρο 124 Καταργούμενες διατάξεις	Προσδιορίζονται οι καταργούμενες μετά την ισχύ του παρόντος Κώδικα διατάξεις νόμων με αναφορά στην παρ. 9 του άρθρου 123, περί τελικών διατάξεων.
Άρθρο δεύτερο Έναρξη ισχύος	Προβλέπεται η έναρξη ισχύος του νόμου.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων					

ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ		Μείωση δαπανών					
		Εξοικονόμηση χρόνου					
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα	**X**	**X**	**X**		
		Άλλο					
	ΕΜΜΕΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών	**X**	**X**	**X**		
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών	**X**	**X**	**X**		
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών	**X**	**X**	**X**		
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Με την κωδικοποίηση της νομοθεσίας που αφορά στο Περιουσιολόγιο ακινήτων και στον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας τους, καθώς και στη φορολογία περιουσίας, ήτοι τη φορολογία επί της ιδιοκτησίας της ακίνητης περιουσίας και τη φορολογία μεταβίβασης ακίνητης και κινητής περιουσίας, αποδίδεται κατά τρόπο συστηματικό και εύληπτο, με πλήρη αναδιάρθρωση της δομής των διατάξεων και διασφαλίζεται η σαφήνεια και πληρότητα του περιεχομένου της φορολογίας περιουσίας, ώστε να εξοικονομούνται διοικητικός χρόνος και πόροι για το Ελληνικό Δημόσιο και να ενισχύεται η εμπιστοσύνη των φορολογουμένων, φυσικών και νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων, προς τη Φορολογική Διοίκηση.

19.	Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία					
		Υποδομή / εξοπλισμός					
		Προσλήψεις / κινητικότητα					

		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκομένων					
		Άλλο					
	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης					
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση					
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Δεν προκύπτουν κόστη από την κωδικοποίηση της νομοθεσίας.

20.	Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου					
		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους					
		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων					
		Άλλο					
	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πιλοτική εφαρμογή					
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης					

		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Δεν προκύπτουν κίνδυνοι από την κωδικοποίηση της νομοθεσίας.

21.	Γνώμες ή πορίσματα αρμόδιων υπηρεσιών και ανεξάρτητων αρχών *(ηλεκτρονική επισύναψη).* Ειδική αιτιολογία σε περίπτωση σημαντικής απόκλισης μεταξύ της γνωμοδότησης και της αξιολογούμενης ρύθμισης.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: Έκθεση διαβούλευσης

22.	Διαβούλευση κατά τη διάρκεια της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας από την έναρξη κατάρτισης της αξιολογούμενης ρύθμισης μέχρι την υπογραφή από τους συναρμόδιους Υπουργούς	
☐	Συνεργασία με άλλα υπουργεία / υπηρεσίες	
☐	Συνεργασία με κοινωνικούς φορείς / Ανεξάρτητες Αρχές	Εργασίες προπαρασκευαστικές του έργου της Κεντρικής Επιτροπής Κωδικοποίησης (Κ.Ε.Κ.) από την Ομάδα Εργασίας για τη Φορολογία Περιουσίας, η οποία συστήθηκε για τον σκοπό αυτό με την υπ' αρ. 129875 ΕΞ 2020 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Σύσταση, συγκρότηση και ορισμός μελών Ομάδων Εργασίας στο Υπουργείο Οικονομικών για την εκτέλεση προπαρασκευαστικών εργασιών κατά τη διαδικασία νομοθετικής κωδικοποίησης της φορολογικής νομοθεσίας» (Β΄ 5131) και συγκροτήθηκε από στελέχη της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.).
☐	Διεθνής διαβούλευση	

23.	Σχόλια στο πλαίσιο της διαβούλευσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.opengov.gr *(ηλεκτρονική επισύναψη της έκθεσης)*		
	Επί των γενικών αρχών («επί της αρχής») της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	
		Σχόλια που υιοθετήθηκαν	
		Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	
	Επί των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	
		Σχόλια που υιοθετήθηκαν	
		Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ: Έκθεση νομιμότητας

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις	
	Παρ. 6 του άρθρου 76 του Συντάγματος	
25.	Ενωσιακό δίκαιο	
☐	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο *(συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)*	
☐	Κανονισμός	
☐	Οδηγία	
☐	Απόφαση	
26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
☐	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	

☐	Διεθνείς συμβάσεις	

27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών	
		Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης
☐	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο (αναφέρατε)	
☐	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)	
28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία	
		Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης
☐	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	
☐	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
☐	Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα	

Ζ. Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης	*Υφιστάμενες διατάξεις*
30.	Κατάργηση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση	*Καταργούμενες διατάξεις*
	Άρθρο 124 Κωδικοποιούμενες διατάξεις Οι κωδικοποιούμενες με τον παρόντα Κώδικα διατάξεις, όπως αναλυτικά προσδιορίζονται στην	

παρ. 9 του άρθρου 123 και ισχύουν, καταργούνται.	

Η. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

31.	Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων				
	Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες / φορείς		Αντικείμενο συναρμοδιότητας	
32.	Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων				
	Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο ή επισπεύδον Υπουργείο ή υπηρεσία	Αντικείμενο	Χρονοδιάγραμμα *(ενδεικτική ή αποκλειστική προθεσμία)*

	Ανάγκη σύστασης νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας
33.	Ποιες διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης προβλέπουν τη σύσταση νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας;
34.	Γιατί προτείνεται η σύσταση αυτού του νέου οργάνου και δεν επαρκούν οι υφιστάμενες διοικητικές δομές για να επιτευχθεί ο στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης;
35.	Χρόνος έναρξης λειτουργίας του νέου οργάνου
36.	Έχει γίνει η σχετική οικονομοτεχνική μελέτη αναφορικά με τη σύσταση του νέου οργάνου; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, να επισυναφθεί ηλεκτρονικά.
	Στοιχεία νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας
37.	Επωνυμία ή ονομασία και νομική μορφή

38.	Χώρος λειτουργίας του νέου οργάνου
39.	Διασφάλιση επαρκούς υλικοτεχνικού & ηλεκτρονικού εξοπλισμού
40.	Τρόπος στελέχωσης του νέου οργάνου

Αθήνα, 11 Ιουλίου 2025

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

KYRIAKOS
PIERRAKAKIS
11.07.2025 15:20

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

GEORGIOS
GERAPETRITIS
11.07.2025 14:11

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

NIKOLAS
DENDIAS
11.07.2025 16:26

ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

THEODOROS
LIVANIOS
11.07.2025 14:11

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

SOFIA
ZACHARAKI
11.07.2025 14:13

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

ΥΓΕΙΑΣ

SPYRIDON-ADONIS
GEORGIADIS
11.07.2025 18:17

ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

CHRISTOS DIMAS
11.07.2025 14:31

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

STAVROS
PAPASTAVROU
11.07.2025 14:54

ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

PANAGIOTIS
THEODORIKAKOS
11.07.2025 14:31

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

NIKI KERAMEOS
11.07.2025 14:18

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

GEORGIOS
FLORIDIS
11.07.2025 14:11

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

STYLIANI
MENDONI
11.07.2025 19:03

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ

ATHANASIOS
PLEVRIS
11.07.2025 16:22

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

DOMNA
MICHAILIDOU
11.07.2025 14:11

ΔΟΜΝΑ – ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

KONSTANTINOS
TSIARAS
11.07.2025 14:11

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

VASILEIOS KIKILIAS
11.07.2025 16:49

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

OLGA KEFALOGIANNI
11.07.2025 15:45

ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

DIMITRIOS PAPASTERGIOU
11.07.2025 14:56

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

IOANNIS KEFALOGIANNIS
11.07.2025 14:22

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

CHRISTOS-SKERTSOS
11.07.2025 14:54

ΧΡΗΣΤΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΚΕΡΤΣΟΣ

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

IOANNIS VROUTSIS
11.07.2025 14:17

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

KONSTANTINOS KYRANAKIS
11.07.2025 14:11

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμ. 127 / 9 / 2025

Ε Κ Θ Ε Σ Η
Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Κώδικας Φορολογίας Περιουσίας»

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου κυρώνεται, σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 6 του άρθρου 76 του Συντάγματος, ο προτεινόμενος Κώδικας νομοθεσίας, που αφορά στο Περιουσιολόγιο Ακινήτων και στον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας τους καθώς και στη Φορολογία κινητής και ακίνητης Περιουσίας, ενώ ταυτόχρονα καταργούνται υφιστάμενες ομοίου περιεχομένου διατάξεις.

Ο εν λόγω Κώδικας αποτελεί κωδικοποίηση των υφιστάμενων διατάξεων, που διέπουν την Περιουσία, χωρίς να επέρχονται ουσιαστικές μεταβολές επί αυτών. **(άρθρα 1 - 124 του υπό κύρωση Κώδικα)**

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις και σύμφωνα με το επισπεύδον Υπουργείο δεν προκαλούνται πρόσθετες δημοσιονομικές επιπτώσεις επί του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

Αθήνα, 11 Ιουλίου 2025

Η Γενική Διευθύντρια

IOULIA ARMAGOU
11/07/2025 14:44

Ιουλία Γ. Αρμάγου